John Carter Brown
Library
Brown University

e V.

Kaspar von Baerle (Barläus);
holländ. Humanist, geb. 1584 zu
Antwerpen, 1617 Professor der Logik
in Leyden, 1631 Professor der Philo-
sophie und Beredsamkeit am neuen
Athenäum in Amsterdam,
† 1648 in Amsterdam.

C. H. Techentin – Wismar.

1923

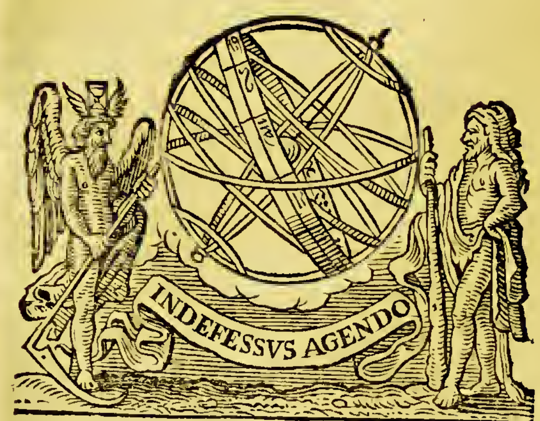
eV.

c V.

CASPARIS BARLÆI
Antverpiani

POEMATVM

PARS II,
ELEGIARVM
ET
MISCELLANEORVM
CARMINVM.

AMSTELODAMI,
Apud IOANNEM BLAEV.
MDCXLVI.

NOBILISSIMO AC
MAGNIFICO VIRO
D. DANIELI SCHONCKIO,
Poelgeeſtæ Minoris Domino.

ACcipe, Nobiliſſime Vir, Poëmatum meorum Partem alteram, quorũ priorem credidi tutelæ N. Zulechemii. æquum putavi vos jungi meis ſtudiis & chartis, quos jungit cognatio. Quoties prædium iſtud tuum illuſtre ac peramœnum, quod ad Rheni ripam ſurgit, cogito, quo me ægrum, quo incolumem excepiſti ſæpius, in Tuſculo mihi videor aut Formiis tecum vixiſſe. Hic non ſemel barbitum tetendi, & inter avium matutinos cantus cantillavi non ſegniter, veluti in Delo ſua Phœbus, in Tibure Flaccus, in Avenionis ad Rhodanũ montibus Petrarcha. Invitat me eò aëris mira ſalubritas, & ad poëticas commentationes comparatus planè loci ſitus. qui inter arborum doctos ordines & hortorum ſpatia ac pulvilios, ſub ſalicis vel tiliæ umbra, eas elicuit meditationes, quas à litterarum & philoſophiæ cultore minimè alienas cenſes. Placent ſua ſingulis ſtudia, & uti vitæ aliquod genus quiſque ſibi eligit, vel χρηματιστικὸν, vel ἀπολαυστικὸν, vel πολιτικὸν, vel θεωρη-

τικὸν, ita in poſtremo hoc genere, contemplationum artiumque delectu gaudemus. Mihi duæ maximè arriſere: Philoſophia & Poëſis. illa ſeria & ad vitæ hujus uſum faciens, hæc magis ad delectationem. illa ἔργον meum, hæc πάρεργον. Ea ferè hominum conditio eſt, ut quotidianam ſapientiæ profeſſionem, ſuaviore otio diffindere ament, & poſtquam ſerii fuere, cupiant in amœniora ſecedere. Huic in deliciis exotica ſunt, & ex alio orbe allatus ſimius, pſittacus, bacilla, capſulæ. illi teſtacea, conchæ, turbines, cochleæ, rombi diem trahunt. alios veterum Græcorum vel Romanorum utenſilia occupant, lychni, fibulæ, pelves, ſecures, urnæ. Sunt qui felicitatis ſuæ ſummã putant, canibus imperare & felibus. Quare non ægrè à Te veniam impetravero, ſi furore poëtico pluſculum commotior, hanc inſaniam pergam inſanire; quæ prima veterum philoſophia fuit & ſapientia. Nec enim fero illos, qui acerrimis impetiti convitiis, nullo offenduntur magis, quam poetæ nomine. quod adeò venerabile arbitror, ut omniũ dignitatum & appellationum titulos tranſcendat. Sane quanta fuerit horum æſtimatio, Auguſti Cæſaris exemplo conſtat, qui à reip. negotiis feriatus, duorum poetarum gaudebat contubernio, Maronis & Flacci. licet alter lachrymis & oculis lippis, alter ſuſpiriis & tuſſi Imperatori gravis eſſet. Fas eſt artifici ſuam artem prædicare, ſine aliorũ inſectatione

tione. Poetices laudes nemo capit, niſi poeta. Nemo propius ad Deos accedit, nemo cum iis familiarius agit, nemo indolem divinam magis refert. Invocamus Apollinem, Muſas, modo omnes, modo ſingulas, etiam Minervam, & ad nutum adſunt. licet invita interdum accedat Minerva. Ioves, Martes, Veneres, Mercurios loqui nobiſcum facimus, quod nec Iuriſconſulto, nec Medico, nec Philoſopho conceſſum. Non minus ubique ſumus, quam Superi. & licet habitemus in terris, in intermundiis Epicuri, cum libet, ſcribimus. Eſt Deorum omnia noſſe, & ſupra vulgus ſapere. nec minus per univerſa oculos mentemq; circumfert poëta. quã ob cauſam poëſin Plato τὸ ὅλον vocabat. Commendat Superos juſtitia. etiam vatem, qui verſibus numeros, dictionem, decorum ſuum magna religione diſtribuit. tumultuamur cum tragicis, cum comicis incedimus lenius. jocamur cum Venere, cum Iove ſupercilium tollimus, crudeles ſumus cum Marte, cum canimus *Bella per Æmathios plus quam civilia campos.* Et quàm illud excellens. cum mechanicorum vix ullus, niſi ad Solem & lucis beneficio ſuum munus obeat, poëta ſpiſſis in tenebris & intempeſta nocte Muſis vacat, ſimilis aviculis iſtis, quæ defioculæ melius canunt. Cum novem virginibus nobis res eſt ſub ſtragulis, remotis arbitris. iis in locis, quæ nunquã adſpexit Sol, lineas poëticas ducimus. Vti Minos in inferorũ ſedi-

 bus

bus vitas hominum & crimina diſcit, nos nocturna caligine circumfuſi eadem diſcimus & dicimus. Non impediunt Plutonis officia Furiarū flagella & latrans Cerberus. nec meditantē me turbant nocturni & horarii Stentores. Majoribus quoque fruimur indultis, quàm mortaliū ceteri. Cum mentitur civis & maledicit, vapulat presbyteris. cum idem facimus poëtæ, & *Omne vafer vitium ridenti Flaccus amico* dicit, laureā meremur. Apud Ethicos plus dicere, quam res eſt, in vitio poſitum, apud nos in virtute. Platonicas ideas, humanitates, animalitates, bovinitates ridet & explodit Alexandri præceptor. Nos cum ideis aulicis turgemus, & Regalitates, Cardinalitates, Principatus, ducatus, comitatus ſomniamus, à Regibus, Cardinalibus, Principibus ungimur. Solus poſt Deos miracula facit Poëta. mortuis vitam reddit, & immortalitate donat Achillem, Æneam, Scipionem. Cæcis viſum dat, claudis greſſum, paralyticis robur, macilentis toros muſculoſq; cum mediocriter doctos, proboſque ſuperlativis donat. Cum vellera aurea, mala Heſperidum, Chimæras, Geryones fabricat, cum ex fumo fulgorem dat, ex muſca elephantum facit, Nioben in ſaxū vertit, Daphnen in laurum, creanti ſimilis eſt. Nec abeſt à miraculo, grandem cœli machinā in Epigrammatis punctū contrahere, quod fecit Claudianus; numeroſos Græcorū & Phrygum exercitus claſſeſque terras omnes & inſulas

inſulas paucis pagellis complecti, quod fecit in Iliade Homerus; Romanorū res geſtas jam inde à nutrice lupa ad Auguſtæa tempora, uni ſcuto inſculpere, quod fecit Maro. Qui ſaccarias artes excutiunt, fallunt ſpectatorem. Etiam poëtæ, cum Trojam equus capit, Æneas Carthaginem appellit, Auguſtus Divûm genus eſt, Ilia ex Marte gravida eſt, fallunt noſtram credulitatem. Pictores cum Pergamorum incendium, raptam Proſerpinam, aut Deianiram pingunt, omnium in ſe oculos convertunt. at præivere pictores poëtæ. Muſicis & cantoribus præbemus aures attentiſſimas, at poëtis Orpheo, Amphioni, ipſi leones & lapides. Mercator merces ſuas conditoriis aſſervat, quæ magno precio conducit. nos ſaburram omnē noſtram nobiſcum abſque impenſis portamus. Agricolæ ætheris favore, ſtatis temporibus, fruuntur. nec ſemper ſementem faciunt aut meſſem. nobis nullo non tempore vacat vatibus eſſe. Miles non niſi hoſtem ſuum exercet. Nos hoſtes & amicos. Medici minus jucundè ſanant ægros catapotiis ad faſtidiū ingratis. At nos μελοποιΐᾳ & carminum concentu furioſos ad ſe revocamus, quod noverat Aſclepiades medicus. Philoſophi in ſectas abeunt. poetarum ſectas neſcio, quia ab eodem Numine agitantur omnes. Hujus ordinis cum ſim, noli averſari, Vir præſtantiſſime, hoſpitem & hoſpites Muſas. Fuere hujus ſcholæ, quos Scipiones, Lælii, Polliones amavere.

amavere. Si Lucanum non tulit Nero, ab invidia carminum fuit. Nulli graves ſumus. delectamus & proſumus, dum benè factorum memoriam ſervamus. Amicitias bonorum magni facimus. loquuntur Elegiæ ad amicos. Sacra veneramur; loquuntur Sacræ. Principum vultus ſuſpicimus, prout ſe res dant proſperæ vel adverſæ, prout naſcitur hic, denaſcitur ille, procantur Phyllides, nubunt Hecubæ, luſtrantur urbes, prædia, agri, Epigrammata fundimus. Hæc amicitiæ veteris & nunquam intermorituræ novam teſſeram habe. Plurima apud te, in tuis ædibus & agris nata ſunt. quædam de te & tuis loquuntur. Ipſe, cum ſerenus eſſe vis, ſpiritum per poëtica commenta feliciter præcipitas. Me ea comitate, benevolentia, ac animi propenſione amplecteris, ut ignorare hoc Batavos meos nolim, quorum uti plurium conſuetudine fruor, ita tuâ reſpiro liberius. Vale. è Muſeo noſtro Amſtel. xx. Oct. cIↃ IↃ c xlv.

Nob. Tuæ addictiſſimus,

C. BARLÆUS.

C. BARLÆI
ELEGIARVM
LIBER I.

Qui ſacras habet.

Elegia I.

DE CREATIONE MVNDI.

Sidera cum terris digeſtaque corpora mundi,
Claraque ter magni Numinis orſa canam.
Sat patriæ Bataviſque datum; ſublimior auſis
Accinat authori noſtra Camœna ſuo.
Quæque levis toties cecinit præconia famæ,
Expendat fidei grandia verba meæ.
Magne Deus, dum cuncta creas, creor ipſe poëta;
Quodque creor vates, muneris omne tui eſt.
Tu me igitur tanto preſſum ſub pondere rerum
Erige, & immenſum pande creator opus.
Da mihi te facilem, timidæque illabere menti,
Ingenium nutu ſtatque caditque tuo.
Non caneris ſine te, nec fas ſine numine numen
Dicere: quæque Deum vox ſonat, illa Dei eſt.
Principio totum tenebris immerſerat orbem,
Et poterat ſibimet diſplicuiſſe chaos.
Nullus in orbe decor, non fulgens ignibus æther,
Aut ſpatiis dirimens ſecla dieſque ſuis.
Non ſua fraternis opponens vultibus ora,
Signiferi medium Luna ſecabat iter.
Non Helice pavidis fluctus ſignabat Achivis,
Viſaque tum populis Parrhaſis Arctos erat.
Imbiberat terram pelagus, nec flamma, nec aër
Seque ſuumque decus conſpicienda dabant.
Semina naturæ nox intempeſta premebat,
Officio nondum tunc patefacta ſuo.
Condiderat tantæ Genitor primordia molis;
Atque aliqua ſaltem parte creator erat.

Solaque materies, facieſque informis abyſſi,
Nec diſtincta rudis Thetye Veſta fuit.
Quis mihi perpetuo currentia ſecula motu
Suggerat: & nullâ corpora facta manu?
Cur numeros atomoſque crepat delira vetuſtas?
Aut placitis turgent docta Lycea ſuis?
Cedant Parmenidæ veteriſque oracla Meliſſi,
Cedat Anaxagoræ Democritique furor.
Cœca ſtupet ratio: nec, quæ nihil antè fuiſſe
Credimus, hæc fieri, neſcia, poſſe putat.
Tota ſtupet Natura Deum, robuſtaque quamvis,
Viribus in nihilo deficit ægra ſuis.
Ars ſtupet, & tantæ ſpectans molimina dextræ
Hæret, & ipſa ſuas damnat egena manus.
Vna per immenſum virtus diffunditur orbem.
Orditurque ſuum dextra creantis opus.
Namque ubi prima diem mundo conceſſerat Eos,
Emicuit vultu lux ſpecioſa novo.
Non tenebræ merſere chaos, ſed clara diei
Fax fuit, & nocti diſſociata ſuæ.
Altera ſuſpenſum ſpatioſo fornice cœlum
Vidit, & æthereas, corpora vaſta, domos.
Volvitur, & magno moles libratur inani,
Et diſtincta ſuis orbibus alta ruit.
Quo colitur rectore domus, fulcitur ab illo.
Quoſque ſibi format, poſſidet ipſe lares.
Et licet occiduis omnes mergantur in undis,
Tardius occiduis quilibet exit aquis.
Non ſubit alternas cœleſtis machina mortes,
Nec variæ verſant iſta theatra vices.
Vna manet cunctis facies, decor omnibus idem;
Et ſtabili pulchrum fœdere perſtat opus.
Tertia ſpumantis diffuſa palatia Nerei
Adſpicit, & vaſti regna profunda maris.
Adſpicit è medio naſcentes æquore terras,
Quæque prius latuit merſa, reſurgit humus.

Ipſe

Ipſe ſuas, magno quas non comprenderat alveo
Oceanus, vario gurgite clauſit aquas.
Pars Gades Calpenque ſubit. pars Caſpia pulſat
Littora. pars Gothici verberat arva ſoli.
Ilicet Ægæos fluctus abſorpſerat Helle,
Et Tanai propior mixta Propontis erat.
Pars hæſit concreta gelu, ſuppoſta Bootæ:
Forſitan ut Batavis ſola negaret iter.
Pars Arabum terras, calidos pars alluit Indos,
Pars ſubit ingenti Perſica regna ſinu.
Nec tamen ignotos fluctus ſulcaverat Argo,
Aut fragili Tiphys puppe magiſter erat:
Nec primæva truci livebat ſanguine tellus,
Aut ſpatiis ſtabant regna dirempta ſuis.
Sponte ſua fruges, nullis vexata colonis,
Neſciaque attriti vomeris arva dabant.
Iam coryli, & nondum feralia ſigna, cupreſſi,
Et ſalices petulans exeruere caput.
Floraque purpureos pratis expandit honores,
Luxurianſque novo gramine riſit ager.
Creverunt virides ventura in præmia lauri,
Palmaque Olympiacis præripienda rotis.
Aurea per laxos radiabant lilia campos,
Nondum virginea lilia carpta manu,
Et violæ, & regum ſignandi nomine flores;
Iamque recens factæ plus rubuere roſæ.
Quarta coruſcanti flammas inſparſit Olympo,
Et tremulæ radiis emicuere faces.
Explicuit roſeos lampas Phœbeia vultus,
Et vagæ ſpumantes exit & intrat aquas.
Per duodena ſuos impellens ſidera currus,
Metitur ſpatiis tempora fluxa ſuis.
Quæque per obſcuræ tranquilla ſilentia noctis
Cornigero niteas lumine, Luna venis.
Subdidit ipſe ſuos Veneri Cyllenius ignes,
Ceſſit & ingenti Martia ſtella Iovi.

Hunc Saturne prais, & terris dira minatus
Ingrederis lento per tua regna gradu.
Nec minus innumeris illuxit ab ignibus æther,
Cœpit & obliqua Signifer ire via.
Hic pluvias fundebat Hyas; ſpirabat Orion,
Parte aliâ rabido torruit igne Canis.
Altera Hyperboreas ſpectabant ſidera terras,
Altera in Auſtrales verſa fuere plagas.
Cuncta creatoris conformia legibus ibant,
Et ſibi præſcriptis quæque ſtetere locis.
Quinta luce vagi verrebant æquora piſces,
Et Venus in gelidis fervere cœpit aquis.
Grandia terribiles agitarunt corpora phocæ,
Et piſtrix ſpinis horruit ipſa ſuis.
At medium aligeræ ſulcabant aëra turmæ,
Argutaque loquax voce ſtrepebat avis.
Sed, nondum humanas edoctus reddere voces,
Pſittacus indocili gutture cantor erat.
Sexta dies totum fœtis animalibus orbem
Donat, & innumerâ paſcua prole beat.
Hic quadrupes laſcivit equus, ſpiraſque retorquens
Gramineo fallax delitet hydra thoro.
Lanigerique greges ibant cuſtode remoto,
Nec Corydon timidas paſtor agebat oves.
Non lupus imbelli ferus inſidiatus ovili eſt:
Ambulat innocuo tigris & agna gradu.
Tunc mundi ſublimis apex, & cura laborum
Vltima, totque operum gloria factus Homo eſt,
Oceani terræque potens moderator, & hæres;
Cui data naſcentis ſceptra ſtupenda ſoli.
Cujus ad imperium placidi tremuere leones,
Et poſuere ſuas horrida monſtra minas.
Nulla venenato nocuit cui vipera morſu,
Et ſcelerum nondum pœna cicuta fuit.
Quæque ferax thalamos numeroſa prole bearet,
Ipſa thori conſors portio facta viri eſt.

Fecera

Fecerat iſta Deus, perfectaque machina mundi eſt,
Et placuit vaſtæ nobile molis opus.
Iamque opifex magno dedit intervalla labori,
Et lux inceptis ſeptima finis erat.

ADAMVS PECCANS.

ELEG. II.

CErnite me, me degenerem ſpectate nepotes,
Principium miſeræ poſteritatis ero.
Sanguinis hæredes, pariter quoque criminis eſtis,
Atque reum quæ me, vos quoque cauſa facit.
Cum ruerem, mecum ruitis, me ſtante ſtetiſtis;
Vnus ego veſtrûm morſque ſaluſque fui.
Viximus inſontes, & vos: peccavimus, & vos:
Nec ſine patre boni, nec ſine patre mali.
Sic placuit pepigiſſe Deo, lex prima parentem
Et ſobolem ſimili conditione ligat.
Et potui peccare miſer; voluique, quod unum
Fas erat arbitrio me potuiſſe meo.
Et potui non eſſe miſer; nec velle; quod unum
Dum volui, potui qui miſer eſſe, fui.
Libertas facit iſta reum. ſi cogerer, eſſent
Tuta patrocinio crimina tanta ſuo.
Quid malus obtendam ſceleri? tua, maxime rector,
Nota fuit menti lex veneranda meæ.
Novimus & Superûm pœnas, & labile cœlum
Exemplum ſpretæ relligionis erat.
Quem peccaſſe pudet, didicit peccaſſe priores;
Debuit & tantis cautior eſſe malis.
Sprevimus audaces magni mandata parentis,
Et potuit vetitum plus placuiſſe nefas.
Nec mihi ſimplicitas, nec cauſæ proderit error:
Mens ſapiens major ſimplicitate fuit.
Credulitas ſcelerata mea eſt: & crimine in iſto
Livor, in hoc ſpecies impietatis erat.

Quin mihi divinæ ſortis ſperatur imago,
Et vanâ ſuperos ambitione ſequor.
Ingrato peccare libet. cui vaſta patebat
Machina, prælatum non tulit ille Deum.
Stultitia cœlum petii, magnique Tonantis
Progenies cœlo noluit eſſe minor.
Mille modi ſcelerum facto ſociantur in uno,
Et miſer haud unâ ſum ratione nocens.
Femina ſeduxit miſerum decepta maritum,
Et mulier tanti criminis orſa facit.
Auſcultaſſe meum ſcelus eſt, thalamoque Deoque
Debitor, illius falſus amore fui.
Suaſerat Eva malum; cur non diſſuaſerat Adam?
Cur conjunx facti facta magiſtra mei eſt?
Cur magis illa dedit? cur tu minus abnuis Adam?
Aut minus hoc vetui, quò magis illa jubet?
Illa prior Ditis monitis: ego credulus illi
Obſequor, & titulo deteriore cado.
Ordine peccatur; conceſſaque femina vitæ,
Prima mihi mortis facta miniſtra fuit.
An tanti pomum fuit, & prælata voluptas?
Et potuit pomo vilior eſſe Deus?
Cur frugum rerumque ferax mihi ſorduit hortus?
Et gula mandenti luxurioſa fuit?
Quæ conceſſa mihi eſt, vitam produxerat arbor;
Accelerant vetitæ funera certa dapes.
Me natura reum poſcit, cœlumque, Deuſque,
Et furit in noſtrum conſcia terra caput.
Quæ placido nuper ridebant ſidera vultu,
Intentant rigidas, jam truculenta, minas.
Quæ tot ſponte prius fundebat munera tellus,
Vix eadem aſſiduo fracta labore dabit.
Incolumis qui nuper eram, jam languidus erro,
Extremumque vehet pigra ſenecta diem.
Quæ mihi manſuetæ domino parere ſolebant,
Turba ruunt in me, ſed nocitura, feræ.

Mer

Mergor aquis, uror flammis, ſublimia terrent,
Naſcitur ad pœnam qualibet herba meam.
Ipſa quoque emoritur decoris cœleſtis imago,
Et melior noſtri pars ſcelerata nocet.
Me tenebræ, mentemque frequens obnubilat error,
Et periit priſcus relligionis amor.
Exulat & pietas, candor, probitaſque, fideſque,
Et ſubeunt animum crimina mille meum.
Peccati vexilla ſequor, ſum verna malorum:
Totus & imperio ſordidiore regor.
Heu pudet, & tanti ſceleris mihi conſcia mens eſt,
Dumque pudet, membris tegmina quæro meis.
Quin Deus ultor adeſt, Nemeſiſque fatigat euntem,
Dum fugio, tacito me pede pœna premit.
Quæ latebras mihi teſqua dabunt? quò noxia vertam
Lumina? quæ vultus nox teget atra meos?
Cor tremit, occultuſque quatit præcordia lictor,
Et mea perpetuus pectora tortor habet.
Antè oculos Styx ipſa ſubit, maneſque profundi,
Quaſque nocens potui promeruiſſe neces.
Præcipitat mors ſæva gradum: gladioque coruſcans
Arcet vivifico limine dextra reum.
Sic perii peccans, & rupto fœdere mundi
Irruit in ſontes terra poluſque duos.
Ipſaque poſteritas fatis innexa parentum
Flagitio debet velle perire meo.

ELEGIA III.

ORATIO CAINI,

occiſo fratre Abele.

PEccavi, Superûm rector, primique parentis
Crimina flagitio deteriore ſequor.
Imbibimus partem ſceleris, venienſque propago
Hos etiam fructus impietatis amat.

Fraterno ſontes maduerunt ſanguine terræ,
Et nova germanus polluit arva cruor.
Dextra nocens mea facta mihi eſt, me me aſpice ſontem;
Hæc manus, hæc primi ſica latronis erat.
Nec ſolum manus iſta nocet. peccavit Olympus,
Et partem culpæ tu quoque Numen habes.
Cur mea ſpectanti ſordent altaria cœlo?
Primitiæque meis diſplicuere focis?
Cur magis hic Superis potuit, minus ille placere?
Et Deus in partes, arbiter orbis, abis?
Sors eadem genuit geminos, ſors extulit una,
Debebam ſimili poſſe favore frui.
Hinc ſubiit gravis ira mihi, nutrixque furoris
Livor & ultrices invaluere minæ.
Addita vis ſceleri eſt, & dum furor arma miniſtrat,
Auſibus ingemuit conſcia terra meis.
Dicat poſteritas, fratrum quoque gratia rara eſt;
Hæc etiam mundi culpa ſequentis erit.
Senſimus invidiam, venturus ſentiet orbis;
Qui veniet poſt me, fecerit iſta nepos.
Tunc quoque, qui ſtricto minitetur vulnera ferro,
Et madeat diro ſanguine, frater erit.
Alteraque Auſonia mulier ſubvecta quadriga,
Per patris attonitos corpora ducet equos.
Et teneræ victrix occurrens dextra ſorori,
Crudeli Latiam funere tinget humum.
Tunc quoque terribiles recoquent aconita novercæ,
Et ruet in patrios ſæva puella thoros.
Non hac cæde furor, non hac ſatiabitur umbrâ,
Horreſcent aliâ ſecla futura nece.
Culpam culpa trahet, creſcent fecunda malorum
Semina, mille dabit noxia dextra reos.
Nunc mihi, quod vitæ ſupereſt, ſit mortis imago,
Promittit jugulo vulnera quiſque meo;
Inviſuſque mihi, ſuperis inviſus, & orbi,
Anxius huc, illuc, & trepidanter eo.

Tolle reum, Rex ſumme, vel hæc mihi terra dehiſcat;
Diluat hoc noſtrum gratia nulla nefas.
Non locus eſt veniæ, nec ſperat cauſa favorem.
Eſſe nocens credor, tu minus eſſe bonus.
Vota nec in ventos nil proficientia fundam.
Nil ſupereſt, præter poſſe timere, mihi.
Cum cernuntur aquæ, vicinaque flumina, nobis
Flumina cuncta notas inſidiantis habent.
Occurſant ſilvæ: ſilvis nocitura figura eſt.
Si ſcopulus: præceps cum ruit ille, tremo.
Iamque truces fremitu terrent immane leones,
Et, mea quæ laniet viſcera, tigris adeſt.
Suſpicio cœlum. cœlo diffidimus ipſi.
Quæ repetet fratrem, vox gravis una mihi eſt.
Fulmina me terrent, me rauca tonitrua terrent,
Conſcia terra mei ſigna pudoris habet.
Nunc pluviæ capiti, nunc horrida grando minatur:
Sæpius exanimem vel levis aura facit.
Nunc magis aſtrorum, nunc ſum metuentior undæ,
Cogit & inſanus cuncta timere timor.
Omnia ſubſcribunt offenſi numinis iræ,
Meque, premente Deo, machina tota premit.
Nuper & ad tremuli trepidabam graminis umbram,
Quoque jacet frater, crimina dixit ager.
Quos dabat hic gemitus moriens, exaſperat Echo:
Clamor adhuc aures perſonat iſte meas.
Inde ſub aurora, & ſurgentis luce diei,
Ora cruore madens eſt mihi viſus Abel.
Lumina cum primo defeſſa ſopore remitto,
Hæc iterum facies, hæc mihi forma ſubit.
Crudeles ſomni vigilem tenuiſtis, & ægrum,
Quem ſemel æterna nox premet atra die.
Omnia cum timeam, plus hoc fortaſſe timebo,
Funere lædatur ne manus ulla meo.
Conſcia mens tacito præbet ſomenta dolori,
Incitat & morſus pœna ſceluſque pares.

Quid facias terror? torquet ſua culpa Cainum,
Et Nemeſis celeri me pede juſta premit.
Has fugiam terras, fugiam per ſaxa, per undas?
Terra alibi dicet, dicet & unda reum.
Sic miſer & trepidans erro, ſceleratus, & exul,
Et latrocinii ſigna notaſque gero.
Latro fui fratris, fateor, jam latro Cainus
Ipſe ſui, pœnas exigit uſque ſuas.
Illum dextra necat præceps, me lentior ætas,
Suppliciumque mihi vita dieſque trahunt.
Dum ſupereſſe ſinor, ſinor huic ſupereſſe dolori,
Longius & vivo, longius ut moriar.

ELEGIA IV.

ORATIO NOACHI

Ad mundum Diluvio periturum.

IMproba gens, ignara Dei, ſecura malorum,
Et nimium fati neſcia turba tui;
Ad mea, degeneres animæ, præcepta venite,
Quas ſcelerum ex omni parte cupido tenet.
Diſcite ſanari, qua fas eſt voce moneri;
Optima virtuti proxima quæque dies.
Dum licet, inſani ſubeant faſtidia ſecli,
Me duce mens aliud veſtra ſequatur iter.
Publicus aſſertor lapſam reparare ſalutem,
Et tantis veni pharmaca ferre malis.
Diſcite, quæ maneant ſceleratas præmia terras,
Extremumque vehat flebilis hora diem.
Crimina dum vobis, pariter diſcrimina ſurgunt,
Et ſocio vadunt pœna ſceluſque gradu.
Si peccare juvat, fuerit punire voluptas:
Iudicis hæ partes, ſed tolerantis, erunt.
Lenta licet properent ad pœnam numina, creſcet
Irritata ſuâ numinis ira morâ.

Cernite,

Cernite, quæ pando texuntur ventre carinæ,
Hæ tabulæ Superûm ſigna furoris erunt.
Hæc ratis, hæc domus eſt, quam deſuper imbribus æther
Perpluet, hæc mediis tuta feretur aquis.
Hæc eſt diluvio mundi pereuntis imago,
Hæc eadem terræ ſcena natantis erit.
Nil aliud toto reliquum ſervabitur orbe,
Quaſque vehet clauſas unica puppis opes.
Qui videt hanc, diſcat prudens ſua fata neceſque,
Et cauſam luctus colligat inde ſui.
Dividet hoc cœlum vitas & funera ligno,
Dividet hæc ſontes, dividet arca pios.
Diſtabit probitas vitiis ſecura profanis,
Quique bibit fraudes, mox bibet author aquas.
En Superûm laxo pandentur cardine portæ,
Inque caput veſtrum dira procella ruet.
Sideraque & fontes aderunt ultricibus undis,
Effundent pluvios nubila fœta ſinus.
Nec ſibi præſcriptis ſubſiſtet finibus æquor,
Quamque ſcelus latè, ſternet & unda viam.
Irruet in populos pelagus, campoſque ſubibunt
Flumina laxatis exſpatiata vadis.
Alteraque Oceani facies erit, altera terræ,
Obruet inviſam jam modò pontus humum.
Tunc aliquis thalamo pavidus properabit amator,
Obvius & ſubitis fluctibus ibit amor.
Dumque volet ſolitis flammas exſtinguere flammis,
Exſtinguent vetitas æquora tota faces.
Tunc aliquis celſam mœchus ſublatus in ulmum,
Pellicis in mediis corpora cernet aquis:
Dumque tumeſcentem circumſpicit undique pontum,
Ingemit exitio cuncta parata ſuo.
Quaque ferent oculos mendax, perjurus, & exlex,
Præcipites adiget mors inopina gradus.
Ah, tenebris fruſtrà raptor ſe condet opacis,
Non locus, aut timidæ ſpes erit ulla fugæ.

Quique ſuas tinxit crudeli vulnere dextras,
Sanguineum vaſto gurgite credet onus.
Dumque videt feſſis ſe deſperare lacertis,
Occidet, & nullo ſubveniente natat.
Tunc, quæ læta ſuo meretrix porrexit amanti,
Iactabit liquido brachia laſſa mari.
Æmula quid celſo ſtruitis faſtigia cœlo?
Hæc ſpolium & pelagi præda furentis erunt.
Cur picturatis fulgent aulæa columnis?
Splendidaque è ſolido marmore tecta nitent?
Sedibus illa ſuis rabies convellet aquarum;
Auferet avulſos ventus & unda lares.
Nubitis, atque vagi ſcelerata licentia lecti eſt,
Veſtraque non unum gaudia crimen habent.
Cornua cur tollis dives? quid ſpernis egenum?
Mox ſimili dabitur conditione mori.
Cur laſciva, ſalax, petulans, improvida, deſes,
Immemor, indocilis, perfida facta gula eſt?
Quid juvat infami luces producere luxu?
Diſtentiſque fluunt ebria vina cadis?
Turgida pampineos tranſcendent ſtagna racemos,
Opplebuntque truces ora bibentis aquæ.
Tunc ſerò ſimiles vobis optabitis alnos,
Nec, quæ veſtra vehet corpora, puppis erit.
Votaque diſcutient, & inania verba procellæ,
Et levibus tradent diripienda Notis.
Hæc toties dixi: vitiis patientia victa eſt.
Quæ feciſſe pudet, dicere ſæpe pudet.
Languet, & indocili ſilet auditore magiſter,
Et fugit inſanum ſpreta medela virum.
Scilicet aſſerui jam me, victorque pericli,
Tutus in hoc, ſocia conjuge, lintre vehar.
Effugient nati, fugient diſcrimina natæ;
Rarus & à tanta clade redibit homo.
His pauci tabulis, tectoque vehemur in iſto,
Parvaque naturæ portio ſoſpes erit.

Æquore

Æquore ſic facili ventiſque ferentibus utar,
Moxque iterum nobis ſicca reſurget humus.
Non mea detrectant placidi mandata leones;
Hic aper, hic elephas ad mea juſſa venit.
Cernitis, ut lenes conſcendant carbaſa tauri?
Et parili vadant femina maſque gradu?
Ipſa fatiſcentis metuens incommoda mundi,
Ad monitus properat reptilis hydra meos.
Quæque ſibi patulo diffidit in aëre, compar
His latebris etiam tutius hæret avis.
At non illa movent ſtolidas præſagia mentes,
Et præfracta ſuum pectora marmor habent.
Omnia mox fient, fieri quæ poſſe negatis,
Nec mea falſiloqui vox monitoris erit.
Improba gens, celeri caſus circunſpice mente,
Et tua vicinis ſubtrahe fata malis.
Ah propera, nec te venientes differ in horas.
Dum differs, ſceleri das alimenta tuo.
Sit monuiſſe ſatis. nos hanc conſcendimus arcem.
Fallor? an irato Numen ab axe pluit?

ELEGIA V.

ABRAHAMI è CHALDÆA abeuntis

ORATIO.

IBimus, & quò fata trahunt, retrahuntque, ſequemur:
Nec profugum tellus vel remorantur aquæ.
Chara vale Chaldæa, vale mea patria; quicquid
In patria potuit dulce fuiſſe, vale.
Thariades procul exul abit, properamus amici,
Quò Deus & Superûm juſſa verenda vocant.
Nec via, quà ducar, nec quas ferar hoſpes in oras,
Exilii vel quæ meta futura, ſcio.

Hic

Hic pater, hic tribus eſt, & nomina blanda, nepotes:
Ludit & ante oculos turba propinqua meos.
Hic domus, hic veteri congeſtum ceſpite culmen:
Hic patrios colimus, numina priſca, lares.
Hic mihi vicinâ præceps admurmurat undâ
Tigris, & Euphratis lene ſonantis aquæ.
Hic ager aërii mellis cœleſtia dona
Sufficit, & multo lacte capella tumet.
Linquimus hæc, quæ certa domi, non certa ſequentes;
Et tamen hæc eadem ſpes mihi certa facit.
Forſitan Aſſyrias Nilo mutabimus undas,
Atque alibi Euphrates, Tigris & alter erunt.
Forſan in Eoo figam tentoria mundo,
Forſan in occiduo me manet orbe locus.
Omne ſolum natale piis. non ſemper iiſdem
Nubibus hæret avis, piſcis inerrat aquis.
Officii parere mei eſt: ſunt cetera cœli.
Auſpiciis magni Numinis ibit Abram.
Hoc duce ſi tutus fuero, non ulla morabor
Damna, nec inviſum pes mihi ſternet iter.
Ille mihi currus, mecumque erit ille viator,
Et comes, & tantæ duxque reduxque viæ.
Quæ mihi vox dixit; Patriis è ſedibus exi;
Hæc eadem dicet, quæ mihi terra vacet.
Qui jubet, ut chara procul hinc à gente recedam,
Leniet ignotis barbara corda viris.
Innumeraſque inter tollet mea nomina gentes,
Nec ſinet aut cultus, aut ſua verba mori.
Erige me non fracta Fides, da robur eunti;
Atque animo ſubeant altera ſecla meo.
Hic pereunt anni, pereunt hic regna, domuſque;
Vitaque, quam miſeri vivimus, iſta vaga eſt.
Ceßit in hoſpitium mundus, novus advena veni;
Veſpera cum fati venerit, ibo foras.
Vita data eſt utenda, alibi meliore fruemur;
Patria non hic eſt; quæritur illa mihi.

No

Non dabit hanc Babylon, non hanc dabit Aſſur, & Haram,
Non Canaan ſemper, non Pharos ipſa placet.
Æthereas ſperamus opes, ſperamus & arces;
Et quæ non teneo ſidera, vota tenent.
Quam non feſſa manus, ſed condidit arbiter orbis,
Iſta mihi ſedes, iſta futura domus.
Hic vagor incertus, nunc huc, nunc avocor iſtuc,
Quæque via, vitæ circulus ille meæ eſt.
Nec tamen extorrem crimen facit, aut malus erro
Indignus patriâ cogor abire meâ.
Te ſequor, ô Superûm rector; quò juſſeris, ibo.
Gaudeat hoc tellus hoſpite, cive polus.

ELEGIA IV.

ABRAHAMI
filium Iſacum immolaturi Oratio.

Q Vam mea me variis virtus exercita fatis
Intrepidâ nixum relligione probat!
Liquimus Aſſyrios, Chaldæas liquimus urbes,
Et procul externo jam lare tutus ago.
Deſerui patriam, nec tot chariſſima nobis
Pignora mandatis prævaluere Dei.
Altera nunc cœlum fidei documenta repoſcit,
Altera jam pietas imperat auſa mihi.
Cur Deus hoc mandas? cur non ſinis eſſe parentem?
Cur dominum vacuâ me cupis eſſe domo?
Cur ſoboles jugulanda placet? cur funere tali,
Cur his exequiis expedit eſſe pium?
Mille mihi patulis errant in montibus agni,
Multaque per Syriæ prata vagatur ovis.
Sunt juga taurorum, ſunt victima crebra, capellæ;
Et, qui te placet, pinguior hœdus adeſt.
Cur tua non iſtis fumant altaria donis?
Nec cadit ante tuos icta juvenca focos?
Cur potius noſtro das argumenta dolori,
Et repetis vitæ gaudia ſola meæ?

Cur

Cur lex naturæ contraria legibus iſta eſt?
In jugulum nati cur ruet ipſe pater?
An mihi peccanti vindex iraſceris æther?
Vtque luam culpam criminis, iſta jubes?
An aliquis ſuperos, vel me, malus abſtulit error,
Et vana legis credulitate fruor?
An Abrahæ tentanda fides, totieſque probatum
Robur, & obſequiis officioſus amor?
An, quod velle poteſt, juſte voluiſſe putabo
Numen, & hoc facti regula velle mei eſt?
An mea vis ſeri repetant exempla nepotes?
Et pater invictæ relligionis ero?
Quicquid erit, tua, magne Deus, mandata capeſſam.
Hæc eſt ſervitio dextra parata tuo.
Hic puer eſt, hæc iſta ſtrues, buſtumque, roguſque,
Hic locus, hoc ſoboles hoſtia monte cadet.
Stringimus, & nati jugulo ſic abdimus enſem.
Heu nimium cur es tarda reperta manus?
Si pater appellor, mihi cur mactaberis Iſaac?
Et cur, ſi placeas victima, ſoſpes eris?
Cum genitrix effœta ſubit, mihi dextera languet,
Cum ſubit obſequii gloria, dextra ferit.
Si pereas, perit Abramidum ſperata propago;
Ni pereas, fidei laus violata meæ eſt.
Si jugulem, non te, fili, præſumar amaſſe.
Ni jugulem, minus, hic credar amaſſe Deum.
Suadet amor, diſſuadet amor natique Deique;
Spes tamen & curas & fugat una metus.
Spes ſuperat, ſuperat grandis fiducia cœpti,
Et quæ non cernit, credit adeſſe fides.
Tu præſtare Deus poteris promiſſa clienti,
Tu facies verbis pondus ineſſe tuis.
Tu cineres animare pios, tu reddere vitam,
Secula tu soboli reddere rapta potes.
Quin mihi progenies buſto naſcetur ab ipſo,
Et fuerant vitæ quæ bona, mortis erunt:

Vidimus

Vidimus hanc ſobolem, te ſolùm dante, Creator;
Reddimus hanc iterum, te repetente, tibi.
Illa tuum munus, tuus eſt labor; accipe donum,
Primitiaſque mei rurſus amoris habe.
At tu nate, mea vires, mea ſola voluptas,
Delicium patriæ ſubſidiumque domus,
Exue ſollicitas, num ſit mihi victima, curas;
Autorem ſolum res habet iſta Deum.
Ille poteſt longe poſitum ſpectare futurum,
Et certum dubiis caſibus urget iter.
Illius ante oculos, quæ non ſunt, eſſe videntur,
Ille diem mediis fenerat è tenebris.
Quam memini, tunc cum reges & caſtra fugarem,
Auxiliatrices acceleraſſe manus!
Quam memini Pharium mihi conciliaſſe tyrannum,
Cum conjunx thalamo reddita Sara meo eſt!
Quam memini noſtrâ ſuſpenſam gente ſalutem,
Fœderaque in populos continuanda meos!
Quare age noſtra truces jam nunc manus imbuat aras,
Et pater in fœtus ſæviat ipſe ſuos.
Aut ſua, qui dederat, mandata refinget Olympus,
Aut iterum, fili, mox redivivus eris.

ORATIO IOSEPHI
ad uxorem Potipharis.
ELEG. VII.

QVid maleſana meos princeps expoſcis amores
Femina? quid vetitas expetis ægra faces?
Exigis officium? ſcelerum mandata retracta.
Obſequium tanti criminis odit amor.
Vis famulum? meliora jube. vis eſſe miniſtrum?
Servitii ne ſit pars ſcelerata mei.
Debetur mens caſta Deo, pietaſque petitis
Abnuit, & fœdas reſpuit illa preces.

Hanc

Hanc dum ſector amans, dominam deteſtor amantem,
Alteriuſque faces diſcutit alter amor.
Hoſpitii ſum verna tui: ſic credar adulter,
Nec thalami cuſtos, ſed violator ero.
Non ego, ſi tellus careat rectore, vel æther;
Negligat aut tantum terra poluſque nefas:
Tam grandis reus eſſe mali ſperemque, velimque,
Aut fidei violem jura decuſque mea.
Non velit hoc Potiphar: nec fœdis improbus auſis,
Vt placeam dominæ, diſpliceam domino.
Quem premit ille thorum, pudor eſt conſcendere ſervum
Nec patitur ſocios nupta pudica viros.
Triſtia ſi ſubeant vacui faſtidia lecti,
Quæ mihi Sponſa fidem libera juret, erit.
Fœta puellarum Pharos eſt, ſecundaque Nili
Oſtia, virgineos quæ peperere ſinus.
Hic caſtas adamare licet; tibi crimine jungar,
Et precium ſceleri perfidus addet amor.
Improba quid juvenem, quid me laſciva laceſſis?
Egelidum prorſus me tua flamma facit.
Qui te acuit Veneris furor, in me totus hebeſcit:
Petraque ſum, quo tu mollis ab igne liques.
Ac velut adverſis ſcopulus non frangitur Euris,
Surduit ad voces mens generoſa tuas.
Cur aliena meis conjux amplexibus hæres?
Longius amplexu me facis ire tuo.
Baſia ſi ſperas, referam ſuſpiria mœſtus,
Excipiet noſter gaudia veſtra dolor.
Brachia tu ſtringis, mihi virtus brachia ſolvit:
Nec mea reſpondent auſibus auſa tuis.
Non mihi cæſaries, non compti lege capilli,
Collaque, non facies, non placet ille decor.
Diſſuadent hæc ipſa nefas. formoſior eſſe
Dum cupis, hoc ipſo turpis amore mihi es.
Dum ſubeunt vultus, vultus ſubit ecce creator,
Et timidum tanti numinis horror habet.

Con-

Conjugis omne decus ſolo cenſetur honeſto,
Nec, niſi quæ caſta eſt femina, pulchra nitet.
Rideat, & noſtris inſultet vocibus aula,
Et dominæ ſpretos exprobret illa ſinus.
Gens ſecura Dei ſcelerum mala nomina ſpernit,
Et pietas iſto judice victa cadit.
Me Deus, & patrum veneranda exempla meorum,
Invictæque movet relligionis amor.
Ite Dionæi legum poſt ſacra catelli,
Cedite Acidalii turba profana chori.
Tu quoque, tu noſtrum mulier contingere corpus
Deſine, nec lachrymas, nec ſuperadde minas.
Non flector lachrymis, nec amantum cedo querelis:
Cur? ſpeciem lachrymæ decipientis habent.
Quin potius reſtingue feros ploratibus ignes,
Iſtaque flagitium diluat unda tuum.
Nec promiſſa moror, nec quæ mihi ſæva minaris:
Sis mala, ſis facilis, luxurioſa noces.
Conſcia mens proprii nutrit fomenta doloris,
Pœnaque peccatis it comes illa ſuis.
Luxuries, prædulce malum, blanditur & angit:
Quemque jocis reficit blanda, ſevera necat.
Non hoc, non magno narrabis fama Iacobo,
Audiet aut nati facta nefanda ſui.
Sufficiat laſciva Thamar, non alter avitæ
Gentis & Iſacidum ſtirpis adulter ero.
Non ego debebo Phariis ludibria terris
Improbus, aut faciet me mea culpa reum.
Te redamem? ſubeam potius ferale ſepulchrum;
Membraque dem rapidis dilaceranda rotis.
Te redamem? tunc cum fontes remeabit ad ipſos
Nilus, ero propriæ ſervus amator heræ.
Inſtat amans mulier, ſequitur, trahit, urget, inhæret;
Excipit & longas vis rabieſque preces.
Invitum quid iniqua trahis? cape pallia, non me:
Iſtaque ſervati ſigna pudoris habe.

ORA-

ORATIO IOSEPHI
fratres in Ægypto agnoſcentis.

ELEGIA VIII.

Ille ego ſum nuper patriis extorris Ioſeph
Sedibus, & noſtræ portio ſpreta domus.
Ille ego ſum veſtro frater de ſanguine, quem rex
Imperio latè vult dare jura ſuo.
Cura patris nocuit puero, patrique placere
Cui nocuit, curæ plus fuit ille Deo.
Extulit hujus amor, quem fratrum preſſerat ira;
Vna ſalus vobis diſplicuiſſe fuit.
Quàm mea diſſimili ſe judice cauſſa tuetur!
Quam diſtant ſtudiis terra Deuſque ſuis!
Vos mea, vos rigidis ſtrinxiſtis brachia vinclis;
Ille meum claro cinxit honore caput.
Quæ Peluſiacis feciſtis ſerva colonis,
Reddidit illa mihi libera colla Deus.
Non hic cœca ſuos jactet Rhamnuſia vultus,
Aut rotet inſtabiles ficta puella vices.
Caſus abeſt, nec ſors venturi incerta vagatur,
Aut hominum nullis finibus errat opus.
Dirigit hæc, totum nutu qui temperat orbem,
Rector, & occulto numine corda movet.
Ac veluti tacitis ſubterlabentia terris
Flumina, cœca quidem, ſed tamen apta, fluunt:
Permeat ad fixos Superûm ſapientia fines,
Quæque latent, magnâ cum ratione facit.
Illa nefas, ſcelerumque vias veſtigat, & ortus,
Quo ruat & quantum poſſit iniqua manus.
Iam vitio ſapiens laxat, jam ſtringit habenas:
Quæque vetat, fieri provida ſæpè ſinit.
Impedit, & prohibet: pœnas infligit & aufert:
Dura malis, precibus flexilis, æqua bonis.

Incluſ

Incluſi ſpatiis frendent ſceleratus & exlex,
Nec ſe poſſe dolent, quæ voluiſſe queunt.
Cernite me, variæ exemplum memorabile ſortis,
Cernite me, vitæ cernite fata meæ.
Qui modo pauper eram, regum palatia ſcando:
Quem puduit fratrem dicere, ſceptra colunt.
Quem modo captivum mulier laſciva tenebat,
Emicat, & decori redditus ille ſuo eſt.
Dum furit improbitas, dum fratrum gratia rara eſt,
Noſtra per anguſtum gloria tendit iter.
Me beat exilium, me veſtra opprobria tollunt,
Et meus è turpi carcere crevit honos.
Heu lachrymor, fratres, & conſcia pectora cernens,
Injiciam timidis pectora pectoribus.
Oſcula defigam trepidis, ſed blandula, labris:
Non alius veſtri criminis ultor ero.
Quos gerimus, vobis etiam debentur honores,
Pars etiam veſtræ noſtra ſalutis erit.
Sumite congeſtis Cerealia munera ſaccis,
Iſacidumque meo vivat amore domus.
Ne pereant tanti miſeranda morte nepotes,
Prævius hæc adii regna beata nepos.
Vos titulos natique vices narrate Iacobo,
Decrepitumque levent nuncia læta ſenem.
Nos genitor fecit miſeros, ſed fecit amando:
Nos rapti miſerum fecimus eſſe patrem.
Nunc amor ille mihi, nunc ſors adverſa parenti,
Nunc vobis in me profuit eſſe malis.

ORATIO IEPHTHÆ filiam immolaturi.

ELEG. IX.

CVr victor mea nata vocor? cur vincitur Ammon?
Si tua ſunt laudi funera juncta meæ.

Inclyta

Inclyta quæ patrios inveſtit laurea crines,
Hæc eadem fati nuncia facta tui eſt.
Quos meruit plauſus, meruit quos dextra triumphos,
Dedecorat voti prodiga lingua sui.
Caſtra foris ſunt ſalva mihi, mileſque, duceſque:
Unica non ſoſpes tu mihi nata domi es.
Quam mihi blanda Duci peperit fortuna ſalutem,
Eripuit miſero vox maleſana patri.
Nunc hoſtes periere mei, plus tu hoſtibus una es:
Dumque peris, tecum victor & ipſe perit.
Vincimur imbelles ambo, qui vicimus armis:
Ammonios gladius, te mea vota necant:
Vota necant, ſed ſtulta; necant improvida: nec cum
Stulta ſient, auſim facta negaſſe Deo.
Cur aliquid dixi? cur lumina noxia feci?
Et victrix titulos polluit hora meos?
Teque Deumque inter dubius decernere cogor;
Impius, an cupiam perfidus eſſe pater:
Si peragam promiſſa; meis mactabere juſſis:
Et dilecta mihi victima nata cades.
Si Domino promiſſa negem: perjurus habebor.
Et repetent noſtram numina læſa fidem.
Altera lex ſobolem, commendat & altera votum:
Et geminâ pietas lege, quod odit, amat.
Te mactaſſe odii eſt, te non mactaſſe favoris;
Hic illic ſpecies relligionis ineſt.
Lex ſobolem mactare vetat: ſed vota repoſcit:
Sic premit ambiguus pectora noſtra dolor.
Irrita vis faciam, quæ vovi neſcius? at me,
Inconſulta licet, ſolvere vota decet.
Irrita vis faciam, quia vovi turpia? multò
Turpius eſt Domino vota negaſſe ſuo.
Si natam mactare nefas, cur buſta rogumque
Thariades nato conficit ipſe ſuo?
Juſſerat omnipotens: ſed me quoque reddere vota
Juſſit, & hæc magno vota probata Deo.

Illiu

Illius obſequium ſero celebrabitur ævo :
Nunc etiam mundo noſtra probanda fides.
Quod vovi, ſcelus eſſe ſcio : ſed vovimus illud ;
Vovimus, & voto nulla medela meo eſt.
Dum miſer atque orbus vivo, mea vita ſceleſta eſt,
Dumque ſcelus præſto, ſum magis ipſe miſer.
Quod facio, patior facinus: cædenſque trucidor:
Mortua tu, Iephtes hoſtia viva cadam.
O utinam, tunc cum bello ſuccumberet Ammon,
Hoſtili genitor cæſus ab enſe forem.
Non jam barbarici ſpectator funeris eſſem,
Ingemeretque meis flebilis ara malis.
Nec, ſi me reducem merſiſſent tartara patrem ;
Stultitiæ lueres præmia dira meæ.
Phœbe tuos, veſtros abſcondite ſidera vultus,
Nec videat fœdas lux ſpecioſa neces.
Ite procul famulæ ; ſatis eſt ſpectare parentem,
Solus ego tanti funeris author ero.
Da veniam Iudæa mihi ; patriæque, tibique,
Hoc etiam conſtat tuta cruore ſalus.
Quid genitrix irata doles ? tibi debeat illa,
Debebit patri plus tamen illa ſuo.
Nata tua eſt ? magis illa mea eſt. ego perdere poſſum
Qui genui ; noſtri filia juris erit.
Si renuas, me perjurum amplexare maritum :
Si renuas, facies me magis eſſe reum.

EPISTOLA AMMONIS
Ad Thamaram ſororem.

ELEG. X.

SÆpius hæc ſcribo, nec ſum tibi femina tanti,
Vt mihi reſcribas, plus minus ipſa faves.
Quo titulo ſcribas, placeam quo nomine frater,
Non moror ; hoc unum, te redamaſſe, moror.

Quò germana magis fugis, hoc plus diligit Ammon;
Accendunt vetitæ pectora noſtra faces.
Vror, at occulto ſtimulum tu ſubdis amori,
Votaque dum ſpernis, plus voluiſſe facis.
Te facilem ſimula, potero te ſegnis amare:
Difficilis cum ſis, cogor amare magis.
Nam licet infeſtis percuſſa bipennibus ilex
Perſtet, ad extremum ſæpius icta ruit.
Tu quoque, dura licet, poteris prece dura moveri,
Et cupies ſorti condoluiſſe meæ.
Non formoſa tibi es, nobis decor iſte creatur;
Forma tua eſt, ſoli cernitur illa mihi.
Pulchra ſoror fueris, vultus vileſcit imago,
Ni liceat vultu luminibuſque frui.
Alterius dos iſta viri eſt: plus fulget amando,
Et decus in thalamis exerit illa ſuum.
Quos ſolers natura tibi formavit ocellos,
Non dominæ, verum luſus amantis erunt.
Quæque tibi frons eſt, noſtro feſtiva furori
Annuit, éque tuo corpore vita redit.
Quæ debes aliis, fratri invidiſſe ſceleſtum;
Da mihi, da formæ gaudia prima tuæ.
Elige, ſi cupias, juvenem de gente tuorum;
Non tibi, qui Thamaram ſic amet, ullus erit.
In facie pallor, macies in corpore toto eſt,
Inque dies te dum depereo, pereo.
Genua labant, crebriſque madent ploratibus ora,
Nec mihi nox vultus ſubtrahit atra tuos.
Membra mihi querulo recubant exanguia lecto,
Hoc unum credor ſanus, amare queo.
Redde precor vitam, vel ſi mihi reddere non vis,
Per populos lethi cauſa ferere mei.
Tunc tibi, ſed ſerò, tot verba preceſque ſubibunt,
Et lachrymæ, & fratris triſtia fata tui.
Tunc aliquis dicet; Iacet hic deſpectus amator;
Cauſa ſoror miſeri funeris una fuit.

Ante tuos mea tunc oculos verſabitur umbra,
Nec tibi tranquillæ noxque dieſque fluent.
Si tibi virginitas curæ eſt; quot ſorduit illa
Matribus? hæc poterit cura nocere tibi.
Si fratris te terret amor, vetitique hymenæi:
Non aliter frater, quam peregrinus amat.
Eripe fraternum mihi nomen, & altera finge
Nomina. ſæpe ſibi ſomnia fingit amor.
Quos horret natura thoros, invidit amanti.
Nec tibi quæ genitrix, hæc fuit una mihi.
Eſt pater ambobus non alter, at altera mater.
Hoc ergò poteris non ſoror eſſe modo.
Quæ vetuit noſtros lex inviolabilis ignes,
Dat veniam juſſis ſæpius illa ſuis.
Callida magnanimum quondam Thamar arſit Iüdam,
Et tamen hic illi tunc ſocer, illa nurus.
Ipſe pater thalamos Vriæ conſcendit adulter;
Cur mea, cur juvenum crimina tanta putas?
Haut puduit Lothum natarum amplexibus abdi:
Affinis tali non mea culpa malo eſt.
Regia res ſcelus eſt; levius peccare putatur,
Auguſto quiſquis ſanguine natus erit.
Scilicet hæc teneram comitantur fata juventam.
Nec poſſum flammis non caluiſſe meis.
Cogor in obſequium Veneris, te cogor amare,
Imperat arbitrio tuque furorque meo.
Si formoſa fores minus, en, minus Ammon amarem,
Audacem vultus me facit eſſe tuus.
Audacem faciunt greſſus, & eburnea colla,
Quæque meo cupiam membra jacere thoro.
Vidimus Hebræas, ſed non placet ulla, puellas.
Femina præ Thamara ſordida quæque mihi eſt.
Aut mihi te cupiet jungi fortuna, vel artem
In vultus fruſtra contulit illa tuos.
Da breve ſævitiæ ſpatium; lenire furorem
Sola potes, noſtri ſola medela mali es:

Non decet invitæ fieri, quod dulce volenti eſt.
Armatas fugiunt oſcula blanda preces.
Si fratrem redamas, pergam te frater amare,
Si renuas, forſan pejor amator ero.
Quod nequeo precibus, docto tentabimus aſtu,
Crede ſoror. valde eſt ingenioſus amor.
Et licet incuſes, fueriſque irata minanti,
Nil moror, in tanto crimine fructus adeſt.
Damna libens patiar. noſtras veniemus ad artes;
Iratâ ſatis eſt poſſe ſorore frui.

RESPONSIO THAMARÆ

Ad Ammonis epiſtolam.

ELEG. XI.

HÆc tibi reſcribo, quamvis diverſa petenti:
Crimine te nolo demeruiſſe meo.
Te poſſum redamare ſoror, ſed diſpare lecto:
Conſortem thalami te redamare nefas.
Scire cupis cauſam? titulo tibi denegor uno.
Sum ſoror; hoc caream nomine, amare velim.
Sim tibi difficilis; talem nunc expedit eſſe.
Argue moroſam; dum tibi caſta vocer.
Si tibi forma placet Thamaræ, ſi vultus & ora,
Cur hæc flagitio vis temerare tuo?
Tolle decus famæ, periit vultuſque colorque,
Nulla eſt amiſſæ forma pudicitiæ.
Pulchra tibi videor; quam vellem fœda viderer!
Quam vellem arbitrii res foret iſta mei!
Pulchra tibi videor; pulchrâ tu diſce carere;
Quæ tanto conſtant crimine pulchra, nocent.
Cum ſubeunt animum temeraria vota petentis,
Ingenuæ nobis erubuere genæ.
Conjugium, thalamique fidem, non improba poſco
Fœdera; nulla tibi baſia lena dabo.

Me

Me pudor abſterret timidam, te terreat idem.
Convenit ille mihi, convenit ille tibi.
Heu meminiſſe pudet, factique in imagine pecco,
Et rea ſit tanti mens memor ipſa mali.
Non mihi tu frater, non crederis amplius Ammon,
Nec mihi qui pater eſt, debuit eſſe tibi.
Quæ non Davidicis infers opprobria tectis?
Quam tua tot proavûm crimina ſceptra luent!
Et tamen hæc cœptis præfers exempla profanis,
Iſtaque peccato quæritur anſa tuo.
Qui te morbus habet miſerum, febriſque calorque,
Aſtuti fraudes forſan amantis erunt.
Aut tibi ſi veri diſſolvunt membra dolores,
Iſte nocens poterit ſic periiſſe dolor.
Non ſcelus eſt ægrum proprio jacuiſſe cubili,
At ſcelus eſt thalamo te jacuiſſe meo.
Non hic blanda quies feſſis irrepat ocellis,
Præbeat aut placidas nox ſcelerata moras.
Ipſa ſuos à me vertant ultricia vultus
Sidera, & attonitos Cynthia flectat equos.
Virginitas intacta mihi eſt, totoque Sione
Illæsâ colitur virginitate Thamar.
Præſtat ut alterius flagres ſine crimine flammis,
Quàm ruat infando noſter amore pudor.
Sit mea virginitas ignoti præda latronis,
Solabor caſu deteriore malum.
Tu rapere innuptæ cupias, fraterque ſorori?
Et ſcelus inceſtu conduplicare tuum?
Improbe amor, quo non mortalia pectora cogis?
Nec tamen hæc eadem pectora cogit amor.
Dum tibi vim ſimulas, dum cogi dicis amantem,
Prætextum vitio quæris; amare cupis.
Iſta licet teneras depaſcat flamma medullas,
Obruere hanc ſola relligione potes.
Aut canibus ſectare feras, venabula torque,
Aut procul à Thamara rus geniale cole.

Colla doma ſpumantis equi, frenabis amorem,
Officiique tui pars erit iſte labor.
Otia dum captas, ſcelerata negotia tractas,
Quodque velis, ſupereſt, præter amare, nihil.
Si tibi non parcis, patri, generique, mihique,
Flagitii vindex Abſalon unus erit.
Tu mihi ſi fraudes, ſi perfida vincula nectis,
Excipiet fraudes forſitan ille tuas.
Non fallax tu ſolus eris, ſcit fallere & ille,
Materiemque dolis dat dolus ipſe novis.
Intereà, quam turpis amas, te caſta monebit,
Ne Thamaram poſthac frater & Ammon ames.

IOBI QVERELÆ.

Elegia XII.

MVlta diuque tuli: tandem patientia victa eſt:
Et labat innumeris mens mea preſſa malis.
Culpa minor vitio eſt, graviores crimine pœnæ,
Pluraque, quam potui promeruiſſe, fero.
Nil mihi jam reliquum tellus facit; omnium egenus
Mitia quæ fuerant, aſpera fata queror.
Cuncta mihi dederat cælum, jam cuncta repoſcit;
Et dolet hoc, donis tot potuiſſe frui.
Plus miſer eſt, quiſquis vixit ſine labe beatus,
Nec, niſi quæ fluxit proſpera, vita mala eſt.
Hac mercede Deo longos ſervivimus annos?
Eſſet ut exitii cauſa, fuiſſe pium?
Et mihi ſimplicitas nocuit, candorque, fideſque?
An ſcelus audenti gratia major erit?
Proderit eſſe malis, quam ſic coluiſſe Tonantem.
Ah, piget intactas cædibus eſſe manus.
Si latro, ſi raptor fuerim, placabitur æther.
Integra ſi fuerit mens mihi, pœna ſubit.
Et potius mendax, potius laudabor adulter,
Si minus à culta relligione probor.

Cu-

Cur toties ſacras humilis proſternor ad aras?
Inque meis fumat pinguior agna focis?
Si pietas gravis iſta mihi eſt, peccemus inulti;
Impietas cœlo judice tuta viget.
Bella gerunt Arabes, & gens inimica, Sabæi,
Et ſpolium de me quilibet hoſtis habet.
Aſſur adeſt, raptorque meos populare penates
Venit, & immiſſo milite vaſtat agros.
Mille mihi nuper tondebant prata capellæ,
Plenaque tardigradis paſcua bobus erant.
Ingemuere meo centum ſub vomere tauri,
Lanigerique gregis copia magna fuit.
Vndique triticeæ complebant horrea meſſes,
Et latices tellus officioſa dabat.
Ad mea veloces properabant juſſa miniſtri,
Hic agili dextra promptior, ille pede.
Sidonioque mihi redolebant murice veſtes,
Tinxerat & noſtras purpura rara togas.
Turba ſalutantum foribus fervebat in ipſis,
Ibat in Eoas dedita fama plagas.
Omnia qui tenui, non hoc ſupereſſe fatebor,
Vt poſſim ſanus dicere: dives eram.
Non bos in ſtabulis, non taurus mugit in agris,
Nulla mihi tremulo gutture balat ovis.
Et pariter pueri, pariter periere puellæ,
Et supereſt tanta è poſteritate nihil.
Deſpiciunt dominum famuli, famulæque; miſerque
Tot careo, potui quot ſatur eſſe, bonis.
Afflictum fugiunt omnes, nec noſcor ab illis,
Tempore qui fuerant candidiore mei.
Nudus inopſque vagor, ſine nomine, tegmine, cultu;
Et ſcabies toto corpore fœda riget.
Membraque liventi ſordent languentia tabo,
Nec ſatis eſt uno me periiſſe modo.
Deſeror amiſſis opibus, ſoboleque, domoque,
Conjuge. quæ nobis omnia ſola fuit.

Conſpirant in me tellus, Acheronque, poluſque;
Viſcera noſtra, meæ diripiuntur opes.
Improba nunc Eliphas loquitur, nunc frendet Eliu,
Et Baldad fatis aſperat ora meis.
Ipſa thori conjunx, &, nomina blanda, nepotes
Vltimus accedunt ad mea damna dolor.
Numen ubi eſt? ubi ſunt Superi? contendere poſſum.
Ingentis ſpeciem ſors mea juris habet.
Vive pius, patiere tamen; cole ſacra, colentem
Sors tamen in lachrymas invidioſa trahit.
Quod ſi fata bonos vexant, magis æqua profanis,
Pene loquar, nullum dicere jura Deum.
Iſta manus pœnas, hæc ponderet altera culpas,
Diſsimilis culpæ pœna futura mea eſt.
Et loquar hoc: Tantæne animis cœleſtibus iræ?
Vt cupiant uni bella parare viro?
Egregiam verò laudem & ſpolia ampla reportent,
Si luteas ſternant fulmina celſa domos.
Stringitur in teneras gravior cenſura columbas,
Et facilè innocuum vaſtat ovile lupus.
Perdere me facile eſt, ſi ſit nocuiſſe voluptas,
Et quæ me fecit, tollere dextra poteſt.
Vt ſtipulæ Boreas, foliis iraſcitur Eurus,
Irruit in noſtrum numinis ira caput.
At facies, at dextra tua eſt, quæ ſanguine livet:
Dedecoris partem, magne creator, habes.
Sunt tua quæ fœdâ ſordent mihi corpora cruſtâ:
Aut mihi dic, quanam ſim tibi lege reus.
Crimina dic. dic quæſo meæ deliria vitæ.
Quod ſcelus eſt, vel quo ſum tibi teſte nocens?
Cur premis inſontem? cur non placaris amico?
Cur tua ſunt noſtris lumina clauſa malis?
Tu ſcelerum formas, numeroſque expendis ad unguem,
Et potis es greſſus & numerare pedes.
Cur mihi perpetuâ involvis caligine luces?
Et Stygios vivum cogis adire lacus?

Vit

Vita vices morientis habet, tumuloque ſuperſtes
Claudor, & exſtincti ſum levis umbra rogi.
Quo pede per terras, gradior Phlegethonta per ipſum,
Deficit ad funus præfica ſola meum.
Cruda renaſcentes præbent alimenta querelæ,
Et reliquum vitæ nox tegit una diem.
Hæc ſi non merui, mihi cur ſuccenſet Olympus?
Si merui, cauſam vindicet ille ſuam.
Heu cœli terræque pudor! vixiſſe periſſe eſt;
Totaque ſupplicio vita parata meo eſt.
Quis mea præteritis expunget tempora faſtis?
Atque iſtum poterit ſurripuiſſe diem,
Quo me fatales genitrix produxit in auras,
Primaque principium funeris hora fuit.
Non erat, ut tantæ lux hæc prænuncia cladis,
Flammiferis populos irradiaret equis.
Hanc chaos antiquum cæcis merſiſſe tenebris
Debuit, & fœdum detinuiſſe Nihil.
Cur qua ſum genitus, non ſum detentus in alvo?
Quæque domus, tumulus non fuit illa mihi?
Cur me læta ſinu mater, cur fovit in ulnis?
Hoc ipſo poteram tunc periiſſe ſinu.
Brachia quæ toties puero ſuppoſita fuere,
Hæc artus poterant dilaceraſſe meos.
Oſcula cur fixit? cur lumina blandula dixit?
Lumina tot lachrymis, tot miſeranda malis.
O utinam tunc cùm teneræ per colla parentis
Reptabam; collo pondera lapſa forent!
Non ego jam longo traherem ſuſpiria luctu,
Nec quererer miſeros lentius ire dies.
Nec mihi quærenti facilis ſolatia ſomni,
Turbaret noctes cura dolorque graves.
Sæpè dolens inopes atque ora famelica pavi,
Pauperieſque mea ſæpè levata manu eſt.
Me vidui coluere lares, ego pronior illos
Solatus ſtudiis alloquioque fui.

Non amor argenti, nec habendi ſæva cupido
Subdidit infami pectora noſtra jugo.
Hoc ſtudui : ſacros opibus non tradere mores,
Totque Dei donis auctior, eſſe bonus.
Ad mea cum feſſus properaret tecta viator,
Hoſpitis officiis obſequioſus eram.
Objice, qui poteris, falſæ perjuria linguæ,
Noſtra fuit laudis lingua miniſtra tuæ.
Exige, qui poteris, ſervilis præmia dextræ,
Iratum credam juſtius eſſe Deum.
Tu quoque læſe pudor, ſi læſimus, exige pœnas,
Federa ſi thalami nos ſolüiſſe putas.
Has Iobum meruiſſe vices dixiſtis amici.
Dicitis : in culpas area lata patet.
Cauſa mea eſt melior : nec enim tam dira peregi,
Aut par delicto eſt numinis ira meo.

ORATIO DANIELIS
in lacum leonum detruſi.

ELEGIA XIII.

MAgne maris cœlique Deus, dum vota ſuperſunt,
Excipe, quos querulo fundimus ore ſonos.
Neve precor tanti regis ſubſcribe furori ;
Sit ſatis Aſſyrii Principis ira mihi.
Tu Deus Iſacidum toties pro gente ſtetiſti,
Cum Pharios ultrix mergeret unda duces.
Tota tibi patuit Canaan, conceſſit Idume,
Quotque aderant, hoſtes tot cecidere tui.
Sæpè ferox petiit Ieſſæum Saulus alumnum,
Sæpius ille tuo numine tutus erat.
Ingreditur medios pietas ſecura per ignes,
Nec poterant flammæ vel nocuiſſe faces.

Te cecinere viri: rabidâque intactâ ſavillâ,
Tunc fuit in laudes lingua diſerta tuas.
Reſpice me, famulique tui miſerere creator:
Subveniant fatis altera fata meis.
Quam ferus eſt Aſſur, tam ſis mihi mitior illo,
Perdere quem vellet, ne periiſſe velis.
Orat opem Daniel, vaſtum demiſſus in antrum,
Et media veluti de Styge verba facit.
Vndique me Libyci terrent immane leones,
Et tot Marmarici monſtra ſtupenda ſoli.
Iam timeo rictus, & murmura ſæva ferarum,
Lumina ſunt oculis iſta tremenda meis.
Terribileſque jubas, atque ora famelica cerno,
Quæque rigent toto ſpuma cruorque ſpecu.
Iam metuo villos, & tentæ verbera caudæ,
Quæque meo recubant barbara membra thoro.
Hic mihi terrificis aliquis rugitibus inſtat,
Hic alius tunicâ contegit ora meâ.
Ille truces capiti dentes, hic admovet ungues,
Lambit & imbelles horrida lingua manus.
Cum ſubeunt pugnæ, cum bella immania ſurgunt,
Quam metuo, ne mox dilacerandus agar!
Nec mihi tuta quies: omnes vigilamus in horas,
Et placidus tenero corpore ſomnus abeſt.
Atque ego dum nequeo, lætor dormire leones,
Et recreat miſerum, tunc timuiſſe minus.
Vivimus hos inter comites: hac vivimus aula:
Iſtaque ſupplicio ſcena parata meo eſt.
Sanguine cuncta madent: & ſquallent limina tabo.
Quæque famem nequeant oſſa domare, jacent.
Tu Deus indomitis compeſce leonibus iras,
Ingenteſque tuo numine frange minas.
Tu loquere: & rabies ſtomachi ſedata fatiſcet,
Induet & mores bellua juſſa novos.
Non fortuna reum, non ſors facit illa nocentem,
Iſta tuus fidei præmia cultor habet.

Non ego fallacis colui ludibria Beli,
Nec ſtolida ſupplex cum Babylone fui.
Sprevi ligna Deos, & inania nomina myſtas,
Nec reor in ſaxis numen ineſſe tuum.
Omnia qui condis, non es pars condita rerum,
Artificique ſuo tam rude diſtat opus.
Quem nec terra patens, nec machina claudit Olympi,
Non faber auguſto claudat in ære Deum.
Lumina cur venerer cæcis damnata tenebris?
Exanimeſque pedes, & ſine mente caput?
Cur aures venerer? non eſt vigor auribus ullus:
Nec capit humanas machina tanta preces.
Os vidi, ſed voce carens: ſine robore nervos,
Nec rigidæ motus dant documenta manus.
Stat ſuper excelſum moles erecta coloſſum,
Stat lapis, & cultus non capit ipſe ſuos.
Hunc gentes populique furor maleſanus adorat,
Et demens tangi credit amore ſui.
Regia majeſtas vetitis advolvitur aris,
Et ſcelus exemplo ſplendidiore probat.
Genſque ſacerdotum paribus ſe polluit auſis,
Hoſque habet auctores fabula ficta ſuos.
At non iſta meæ placuit veſania menti,
Nec lapidi dixi: Tu mihi numen eris.
Frangere quod poſſum, vel ſævis urere flammis,
Cur ego, cur pietas officioſa colas?
Nec coluiſſe libet ſquamoſi colla Draconis:
Cur? potuit noſtris occubuiſſe dolis.
Et jam ſtrata jacent mediis immania templis
Corpora, diſrupto bellua ventre patet.
Sic gemini periere Dei. jam ringitur Aſſur,
Et veteri excuſſus relligione dolet.
Et dolet inſana vacuus mercede ſacerdos,
Solamenque mali funera noſtra putat.
At tu præſidium miſero es, tu ſola ſalutis
Anchora, promiſſi tu memor uſque tui es.

Sunt

Sunt mihi jam faciles, ſed te mandante, leones,
Ludit & antè meos efferа turba pedes.
Africa terribiles manſuetior exuit iras,
Et ſoboles terræ degener iſta ſuæ eſt.
Sic ubi ſe nondum vitiis involverat orbis,
Credibile eſt æſtus detumuiſſe feros.
Et mihi neſcio quis peregrè pulmenta miniſtrat,
Et recreant ſubitæ corpora fracta dapes.
Ite procul curæ. vati famulatur Olympus,
Nec, qui non poſſunt non nocuiſſe, nocent.

ELEGIA XIV.

Iuditha è caſtris Aſſyriorum redux, interfecto Holoferne.

VIcimus, atque uno patriam defendimus ictu,
Iſtaque Iudithæ gloria, nulla viri eſt.
Vidimus, & tanti, Cives, dux femina facti,
Materies doctæ poſteritatis ero.
En caput, en dira vultus cervice reciſos;
Hæc ſunt militiæ prima trophæa meæ.
Hæc mihi victrici pars ceſſit, at altera caſtris:
Dividit Aſſyrium dextera noſtra ducem.
Hoc munus ferale damus. cape patria ſacrum:
Plus tibi, quam cæſi Principis ora, damus.
Hoc precio victas iterum mercabimur urbes,
Hoc ſpolium trepidis hoſtibus horror erit.
Ite viri; properate duces, cape tela juventus,
Excipiant auſus prælia veſtra meos.
Nec jam terribilis faciem ſpectate tyranni;
Non poterunt veteres plus nocuiſſe minæ.
Cernitis, ut tumeant heſterno inflata Lyæo
Lumina? adhuc tepido Bacchus in ore natat.
Cernitis adſperſos nocturnâ cæde capillos?
His mihi correptus Barbarus iſte fuit.

Quæ ſitiit noſtrum rabies veſana cruorem,
Pocla ſuo moriens ſanguine plena bibit.
Callida me volui capiti promittere diro,
Pollicitiſque meis ingenioſa fui.
Baſia dum quærit, ſtricto perſolvimus enſe.
Quam ſunt concubitus aſpera fata mei!
Quot miſer à noſtris ſperaverat oſcula labris,
Vulnera tot validæ certa dedere manus.
Quique meo caluit modo veſpertinus amore,
Iam calet, atque ſuo membra cruore fovet.
Arſit amans, nos flagrantes reſtinximus ignes,
Quæque caput, pariter ſuſtulit ira faces.
Dum mihi philtra parat, mihi dum propinat amator,
Funus amatori femina ſæva paro.
Eſſet ut officii merces celeberrima tanti,
Et veniens, abiens, hoſpes & hoſtis eram.
Quemque thorum mecum Princeps preſſiſſet iniquus,
Solus, & infelix, exanimiſque premit.
Ἀκέφαλος *mediis Venerem jam quærat in umbris,*
Atque aliquam ex imis manibus Aſſur amet.
Non mihi Manaſſis ſubiere oblivia chari;
Dum putor Eunucho ſordida, caſta fui.
Nec precio venalis eram, nec veſte, nec auro:
Et tamen hæc probitas diſſimulanda fuit.
Integra fama mihi eſt, vici ſine crimine Medum,
Nec læſi titulos ille pudoris habet.
Peccaſſem fateor, ſi delinita fuiſſem;
Nunc volui verbis pondus abeſſe meis.
At corpus ſcelere intactum, pectuſque pudicum
Cum mihi ſervarim, perdere verba leve eſt.
Peccavi mentita? fui mentita tyranno:
Hoc dudum Phariæ me docuere nurus.
Cui nocui mentita? Duci. ſic vicimus hoſtem.
Hæc bona ſunt dubiis anteferenda malis.
Patria ſalva mihi eſt: tota eſt Bethulia ſoſpes;
Diſcedent muris impia caſtra meis.

Hac dixi mercede aliquid, quod dicere nollem
Libera : ſic culpâ lingua carere poteſt.
Cauſa ſubeſt facto, causâ mentimur honeſtâ,
Invidiam noxæ detrahet illa meæ.
Iſacidæ laudate Deum, puerique, ſeneſque,
Et celebrent auſus ſecula ſera meos.
Clara fuit Deboræ virtus, plus fortis Iaël,
Accedam tantis ultima nominibus.
Vos illud librate caput, procul horreat hoſtis :
Et diſcant dominum caſtra timere ſuum.
Inveniet reliquam, partem dum ſpectat ademptam
Barbarus, & lacero Principe terga dabit.

ELEGIA XV.

ORATIO

Matris Iudaicæ, crudeli ſupplicio una cum filiis ſeptem ſub ANTIOCHO extinctæ.

STabat, & excoctas mater Iudæa favillas
Dum videt, & natis buſta parata ſuis,
Talibus immitem dictis fuit ulta Tyrannum,
Suppliciumque ſuum leniit ore dolor.
Quid furis ? & noſtris acuis cruciatibus ignes ?
Barbaricaſque ferâ protrahis arte neces ?
Hæc patiar pro lege libens. non flamma, nec enſis,
Me poterunt Domino ſurripuiſſe meo.
Vre ; pium flammæ rabies accendit amorem.
Vre ; Deum noſter fortius ignis amat.
Vre ; ſacroſanctas ſubdunt incendia flammas.
Vre : ſacer diro creſcit ab igne calor.
Iam miſeræ licet eſſe mihi, licet eſſe beatæ ;
Et ſubeunt animo morſque ſaluſque meo.
Huc tua juſſa vocant ; aliò mandata Tonantis ;
Et diſpar voto rexque Deuſque ſuo eſt.

Obſe-

Obſequor Antiocho : flammas minitabitur æther.
Obſequor huic: flammas rex truculente paras.
Obſequor Antiocho ; patriæ ſum transfuga legis.
Obſequor huic: miſerè dilacerata trahor.
Libera ſi reddar : Iudæis perfida credar.
Libera ſi non ſum, jam rea facta ſecor.
Suadet amor vitæ vitium : diſſuadet honeſti.
Ira Ducis terret, ſed magis ira Dei.
Plus Superûm potuere minæ. cape, magne creator,
Obſequio tantum dedita membra tuo.
Corpora quæ lacerat lictor, tu tota creaſti ;
Reddimus hæc eadem jam mutilata tibi.
Cùm nihil ipſa forem, fecit tua dextra quod eſſem ;
Colliget hæc artus poſt mea fata meos.
Impietas, diſcinde manum : mihi ſecula reddent
Altera ; nec flammis deſinet eſſe tuis.
Scinde pedes : citius cunctos penetrabimus orbes.
Dum miſeram prohibes ire, volare facis.
Exime, quæ Superûm cecinit præconia, linguam.
Accinet autori mox rediviva ſuo.
Exue me proprio nudatam tergore matrem :
Hac iterum cœli filia pelle tegar.
Fruſtatim laniaſſe juvat : ſed tota reſurgam,
Tota loquar ſceleri verba ſevera tuo.
Hos mihi relligio reddet ſervata triumphos,
Et vitam pietas intemerata dabit.
Vos quoque, vos ſeptem noſtro de ſanguine nati,
Reſpuite inviſas, pignora chara, dapes.
Diſpliceant epulæ, quæ diſplicuere Tonanti,
Nec violet patrum juſſa priora nepos.
Non ego peccantes, infartaque viſcera porcâ,
Aut rea flagitii nomina mater amem.
Plus ego diſcerptos mater venerabor ; & ille,
Regia qui fugit crimina, natus erit.
Ah, miſeros jam flamma coquit. miſerere tyranne,
Redde meos, ſobolem rex mihi redde meam.

Reddere

Reddere Rex noli ; rurſum mea vota retracto.
Et pia quod genitrix nolo, miſerta volo.
Ambiguis luctatur amor pietaſque querelis,
Ille dolens ſobolem diligit, illa Deum.
Ite mei partus, medios deſcendite in ignes,
Septemplex Domino victima cæſa cadet.
Sic decet Iſacidûm veros periiſſe nepotes,
Qui renuet, ſtirpi degener ille ſuæ eſt.
Vos mea, vos eadem naſcentes edidit alvus,
Et mater vitæ munera prima dedi.
Nunc eadem cunctis facta eſt ſartago ſepulchrum ;
Vnaque victuros concoquit urna viros.
Vna dies iterum cœlo vos reddet, & aſtris.
Et decor eximiis fratribus unus erit.
Non lachrymor : majora malis quia gaudia reſtant ;
Elidunt gemitus ſpeſque fideſque meos.
Non lachrymor: quia veſtra ſequar veſtigia mater.
Me quoque ſors poſcit, quæ modo veſtra fuit.
Quæ patiar, ſcindar, coquar, urar, ſola ſuperſum.
Heu quàm martyrii ſera corona mei eſt !

RACHEL
Plorans Infanticidium Herodis.
ELEGIA XVI.

CRudeles Solymæ, (quid enim, niſi dira, precabor)
Accipite hæc luctus conſcia verba mei.
Et veniam noſtris concedite queſtibus ; iſto,
Non alio, poſſum læſa nocere modo.
Vlciſcar gemitu facinus, ploratibus enſes,
Nec fuerit ſoboli condoluiſſe nefas.
Quam tua juſſa necant, luget, Rex improbe, mater,
Materiamque meis dant tua ſceptra malis.
En lachrymis funeſta rigor, præcordia planctu
Verbero, & extinctum brachia pondus habent.

Oſcula vulneribus, jam baſia figo labellis,
Effigies miſeri cernitur una rogi.
Abluitur ſanies, & quod latus hauſerat enſis,
Occupat officiis obſequioſa manus.
Hæc eſt Abramidos natum plorantis imago,
Sic iræ videor poſſe placere tuæ.
O utinam tanti ſceleris ſpectator adeſſes,
Herodiſque oculis conſpiceretur opus!
Induerem furibunda virum, jamque ora tyranni
Femineus poſſet dilacerare furor.
Et quererer coram, propiuſque irata minarer,
Quæque ferat ſecum fruſta cruenta darem.
Et qui Sidonio totus diſcumbit in oſtro,
Impia ſanguineis tingeret ora notis.
Purpuraque hunc ipſum biberet veſana cruorem,
Signaque ſævitiæ cerneret iſta ſuæ.
Improbe, (ſic loquerer) tibi non manſueſcere docta
Mater, at immani tigride nata fuit.
Vberaque admorunt Hircanæ dira leænæ,
Aut ſi quid ſitiens Africa pejus habet.
Latranteſque inter ſcopulos & ſaxa Charybdis,
Edocuit mores horrida Scylla ſuos.
Sævior Antiocho es, dominoque ferocior illo,
Qui rabido ſacros torruit igne viros.
Quid puer hic meruit, tam paucis editus horis?
Quî potuit ſceptris noxius eſſe tuis?
Prima dies vitæ, mortis fit prima cruentæ,
Et moritur lucis neſcius ipſe ſuæ.
Nec te vagitus, nec feminei ululatus
Flectere, non lachrymæ, non potuere preces.
Non teneri infantis riſus, ſine fraudibus ætas,
Membraque non ullo contemerata malo.
Quin meus arriſit miſſis latronibus infans,
Autoreſque ſuæ neſciit eſſe necis.
Riſit, & ut gladios vidit fulgere coruſcos,
Credidit iſta ſibi gaudia poſſe dari.

Cur

Cur miſerum genui? vel cur improvida nupſi?
Cur ſteriles cœlum non dedit eſſe ſinus?
Non hos te, fili, in caſus, & fata tuliſſem;
Eſſet ut exitio vita parata tuo.
Triſte patris nomen, nomen miſerabile matris,
Flebile plus noſtro nomine, nate, tuum.
Nec tamen aut genitrix ultrà genitorque ſuperſunt;
Nomina tu nobis, dum cadis, iſta rapis.
Nubite Iudææ meliori ſorte puellæ,
Sideraque in veſtros ſint magis æqua thoros.
Vnica crudeles Bethlemia ſentiat enſes,
Solaque regales eximat illa metus.
Scilicet hunc potuit regi ſuaſiſſe furorem
Sceptrorum rabies, imperiique furor.
Quique ſuis latè populis, non imperat iræ.
Et pueri metuit ſceptra verenda Dei.
Ille tamen Phariis vivit ſecurus in oris,
Exitioque Deum vindicat ipſe Deus.
Nec fera barbarici manus huic nocitura tyranni eſt,
Aut fodiet ſacrum dextera juſſa latus.
Inſontes petimur, nec regnis nata juventus
Clara Redemptoris nomina morte luit.
Ah infelices cunas naſcentis Ieſu,
Tot quibus & matres & doluere patres!
Felices iterum cunas, obituſque beatos!
Hæc eſt martyrii gloria prima mei.
Illa per æthereos ſoboles ſpatiabitur hortos,
Et referet mortis præmia clara ſuæ.
Illa ſalutiferos Chriſti ſpectabit ocellos,
Angeliciſque ibit conſociata choris.
At mihi nunc orbæ ſubeunt mala plurima matri,
Pluraque, dum nequeo mœſta ſilere, queror.
Cur hæc fatidicis oracula prodita chartis,
Eſſet ut his noſtris rex oriturus agris?
Parvula cur laudes Bethlem ſervaris in iſtas?
Et ſimul una meis crederis apta malis?

Cur

Cur ſinit hoc cœlum, cur non fera militis ora
Inter terrificas obriguere neces?
Cur non fulmineum ſtringentia brachia ferrum
Ilicet ad plagas obſtupuere ſuas?
Fulmina cur ſervat vitiis levioribus æther?
Nec furit in tantum numinis ira ſcelus?
Cum ſubit illius facies triſtiſsima lucis,
Qua ferus in noſtros irruit ille lares,
Cum ſubeunt planctus, & tot lamenta parentum,
Sparſaque per cunctas membra tenella domos:
Has ipſas inter mortes, & funera verſor,
Atque iterum ante oculos miles & enſis adeſt.
Iamque loquor: ſine me Deus hanc effundere vitam,
Aut mihi tu vitæ ſtamina rumpe meæ.
Vivere qui cupiam mater, ſine prole ſuperſtes,
Aut miſeros optem ſæpè redire dies.
Parve puer, quoties hoc noſtro corpore corpus
Teximus, atque iſta fregimus arma manu.
Occului gremio, gremio tu raptus ab ipſo es,
Biſque mihi victo milite raptus eras.
Ipſa cruentatos decuſsi fortior enſes,
Maſculaque iratus robora ſumſit amor.
Tunc animus fuit ire mihi tela omnia contra,
Et nocui, potui quot nocuiſſe modis.
Sanguine permixtæ lachrymæ per tecta fluebant,
Et duplex gladios tinxerat unda feros.
Vidi ego, quæ fugiens per inacceſſas ambages
Præcipiti mulier ſederat alta domo.
Vidi ego, quæ puteos ſobolem demiſit in ipſos,
Immunem hunc gaudens cædibus eſſe locum.
Vidi ego, quæ ſylvis latebriſque recepta ferarum,
Plus faciles illic ſenſerat eſſe feras.
Atque aliqua, ut potuit palmarum frondibus abdi,
Arboreis texit pignora chara comis.
Sæviit in reliquam crudelis dextera turbam,
Et meus, heu, periit cæſus ab enſe puer.

Hanc

Hunc adigas, dixi, mea per præcordia, miles,
At ſoboli clemens obſecro parce meæ.
Me ferias matrem, minus hic crudelis haberis,
Iſtaque mors nobis muneris inſtar erit.
Ille tamen teneris atrox cervicibus inſtat,
Ceu rabidus pavidum vaſtat ovile lupus.
Quoſque ego mox fovi, furibundus diſſecat artus,
Ferrea nec poterant corda movere preces.
Sic mihi poſteritas, venturorumque nepotum
Spes ruit, atque animo damna futura ſequor.
Hoc fuit, hunc dixit mihi nox præſaga dolorem,
Signaque triſtitiæ prævia multa dedit.
Somnia turbabant placidam funeſta quietem,
Viſaque, ceu vigili, trux Libitina fuit.
Funereos audire ſonos, leſſoſque videbar,
Ingemuitque meo præfica mœſta thoro.
Hic vidi tumulos, illic ſine veſte cadaver,
Et ſuppoſta ſuis fulcra cadaveribus.
Incubuit querulo mulier non una feretro,
Quaque oculos flexi, mortis imago fuit.
Non ultrà vanas immittere Morphea curas
Crediderim; ſomni fabula vera mei eſt.
Quem vidi tumulum, nati fuit ille cadentis;
Illius hi gemitus, ille cadaver erat.
Nuper & in cunis (nunc omnia læva recordor)
Viſa eſt ſanguineis culcitra tincta notis.
Nec, velut antè, leves placidis vagitibus auras
Traxit, at hos ſubiti corripuere metus.
Tollite me Superi, cupio comes ire ſepulto,
Forſitan adventum ſentiet umbra meum,
Afficietque pios matris præſentia manes,
Et mala ſic levius, vel mala nulla feram.

ELEGIA
In Nativitatem Salvatoris noſtri
IESV CHRISTI,
Ad
D. EVVALDVM SCREVELIVM,
Medicinæ Profeſſorem.

NOn tibi Bilbilicæ viliſſima munera chartæ,
Et, quamvis multum lemmata docta dabo.
Teſſera, turriculæ, graphiaria, theca, coronæ
Vilia ſunt; ſordent ſcrinia, pecten, acus.
Mattiacæque pilæ, venabula, fiſtula, follis,
Corvus; pica loquax, pſittacus, accipiter.
In precio fuerint tunicæ, maniceque, togæque
Et cervical olens, ſtrataque pluma thoris.
Omnibus his præſepe tuum plus præſtat Ieſu,
Plus precii Cunæ nos redimentis habent.

ELEG. XVII.

ITe procul veteres, Parnaſſia numina, Muſæ:
Ite procul ſtudiis turba profana meis.
Sola ſalutiferum deſtillent pectora Chriſtum,
Et latices ſacro nunc Helicone fluant.
Cyrrha vale, Phœbique domus, non Caſtalis amnis,
Non levat ipſa meam Phocidos unda ſitim.
Tu mihi virgineos aperi ſanctiſſima partus
Calliope, & pueri tempora prima Dei.
Dic mihi Muſa virum, celſo qui miſſus Olympo,
Iſacidûmque ſatus ſanguine, factus homo eſt.
Mutatur jam terra polo, & venerabile cœli
Depoſitum mundi machina vilis habet.

Quas

Quas æther ſervabat opes, ſibi ſervat Idume:
Accipit authorem gens maleſana ſuum.
Ne pereas peccator homo, ſunt numina præſto:
Læſaque pars culpæ ſubvenit ipſa tuæ.
Ecce patris magni ſoboles, conſorſque Tonanti
Filius, humana conditione meret.
Ipſe hominem, noſtroſque Deus ſuperinduit artus,
Et duplici clarum nomine nomen habet.
Cœlo terra coit, nec pars æterna caducam,
Aut ſociam Superûm gloria ſpernit humum.
Quique Deus fuerat, Deus eſt, nec deſinit eſſe:
Aut decori geſtat noxia membra ſuo.
Et caro qui nunquam fuerat, veſtitur ab illâ:
Nec Deus huic, ipſi nec gravis illa Deo eſt.
Vna Redemptoris facies, rex unicus orbi eſt;
Quemque hominem, pariter dixeris eſſe Deum.
Occulitur ſub carne Deus, dumque adſpicis illam,
Regia majeſtas diſſimulata latet.
Magne Puer, tibi natales gratamur, & ortum,
Et canimus cunis carmina fauſta tuis.
Ingredere auſpiciis noſtrum felicibus orbem,
Et redeat tanto vindice parta Salus.
Quà Deus es, patrium potis es lenire furorem,
At caro mortales ſentiet ægra vices.
Crux hominem, Ditiſque Deum certamina poſcunt:
Vt quibus ille malis ſuccubat, ille levet.
Mors hominem, mortemque Deus calcabis, & illi
Eripies ſpolium funeris ipſe tui.
Sunt diviſa Dei, diviſaque munia carnis,
Nec ſocias renuunt ille vel illa manus.
Sic terris promiſſus ades, ſic tota vetuſtas
Emicat, & legis clarior umbra tua eſt.
Hæc Patribus ſperata dies, hæc ſecula vidit
Eminus, & multum tunc oculata fides.
Tu, quod Tartarei diffringet colla colubri,
Magnaque fatorum robora, ſemen eris.

Tharia-

Thariades te vidit ovans: tu virgula Ieſſæ,
Tu leo, Iudææ ſpes rediviva tribus.
Virginei tu ventris onus, tu ſtella Iacobi,
Davidicaque puer progenerate domo.
Te dominum ſupplex, te regem nata Sionis
Nuncupat, & priſco non ſine teſte venis.
Cum ſua morigerus portaret buſta puellus,
Illa tui ſpecies buſta fuere rogi.
Sanguineis cum læta Tharos ſua limina guttis
Tingeret, illa tuæ mortis imago fuit.
Crebra Palæſtino cecidiſti victima templo,
Et typus effuſi ſanguinis unus eras.
Tu ſanctum penetrale ſubis; tu vota ſacerdos
Excipis, & populi triſtia verba tui.
Quique dator vitæ ſerpens trabe tollitur altâ,
Prævia venturæ tollitur umbra crucis.
Sancte puer, non te genitoris conſcia mater
Edidit, aut patrio ſanguine fœta parens.
Non Mariæ thalamum adſperſit fœcunda voluptas;
Qui genuit, cœli Spiritus ille fuit.
Sic tibi natales alii ſine matre ſuperſunt;
Hos tibi natales dat ſine patre pater.
Naſceris intactâ melior de virgine proles,
Abluat ut cunas rex ſine labe meas.
Naſceris, & Latiæ guſtas longa ocia Romæ.
Auſpicium pacis pax fuit iſta tuæ.
Altera bella ſilent, Sathanæ dum bella reſurgunt:
Et domito Stygius vincitur orbe Deus.
Naſceris, & tuguri congeſtum ceſpite culmen
Servitii pandit limina prima tui.
Hæc cælum tibi fata parat, ſed, maxime Ieſu,
Paupertas alias ſpondet egena vices.
Sic Patri placuiſſe cupis; dumque atria ſpernis
Splendida, cœleſtes Chriſte mereris opes.
Reſpice peccantem, frater ſine crimine, fratrem:
Nec pigeat ſorti condoluiſſe meæ.

Reſpi-

Reſpice, meque tui conſortem ſanguinis audi,
Nec pudeat carni condoluiſſe tuæ.
Quas tibi tendo manus, quæ ſupplex lingua precatur,
Quod tibi flecto genu, ſanguinis omne tui eſt.
Sic tibi quæ vitam, mihi lux feret iſta ſalutem,
Mixtaque erunt cunis gaudia tanta meis.

ELEGIA

ad CHRISTVM in cruce pendentem,

Ad

ARNOLDVM BVCHELIVM,

Iuriſconſultum, Vltrajectinum.

Docte ſenex, quæ ſacra fero, cape federis arrham;
Quam meus è caſto pectore mittit amor.
Non ſcopulo fixam Andromedam, pœnaſque Promethei,
Hippolytiq; obitus, raptaq; membra leges.
Non Tityi jecur, aut rapidos Ixionis orbes,
Titanumque graves, Enceladique vices.
Illa meis aberunt Vatum mendacia chartis,
Exhibet afflictum pagina noſtra Deum.
Si qua tibi tulerint humiles ſolatia Cunæ,
Diſcutiet cunctos Crux veneranda metus.

ELEGIA XVIII.

NVnc, ô Chriſte, tuas humilis proſternor ad aras,
Et veneror mortis celſa theatra tuæ.
Tu pateris, ſed culpa mea eſt: tu criminis expers
Supplicii pendis triſtia fata mei.
Se peragit natura ream, tu victima luges;
Alterius ſcelus eſt, alteriuſque dolor.

Nomina debemus, ſed tu vadimonia præſtas,
Noſtraque ſat facilis debita ſponſor habes.
Dextra tibi perfoſſa riget; mea ſola ſceleſta eſt;
Nec ſentit pœnam noxia dextra ſuam.
Innocuum qui mucro latus transfigit, aberrat.
Debentur lateri vulnus & haſta meo.
Improbus immiti linguam tibi lavit aceto
Miles; at hæc noſtram proluat unda ſitim.
Spinea regalem tibi cingit adorea frontem.
At pudor humani nominis illa fuit.
Cur ſecat immeritâ tergus vibice flagellum?
Et cruor è ſacro corpore fuſus abit?
Hoc tergus Iudæe feri. mea perfida vita eſt,
Perfida mens, ſtudiis perfida lingua ſuis.
Exſpuit in ſacros vultus ſceleratus Apella.
Conſpue me: frontis gloria nulla meæ eſt.
Heu, ſtrinxere tuas adamantina vincula palmas,
Brachia erant vinclis noſtra liganda tuis.
Quid captive gemis? damnati carceris umbra
Me tegat, & fraudes abdat opaca meas.
Latro datur ſocius, miti lupus aſſidet agno,
Et numerum impietas cum pietate facit.
Iſte latro collega mihi, conſórſque malorum eſt,
Talis ego merui parte ſedere chori.
Iudicis ipſe tui toties abſolveris ore.
Sum ſceleris judex, teſtis & ipſe mei.
Heu miſer, infamis libras mala pondera ligni,
Et proprii portas buſta futura rogi.
Me grave laſſat onus; vitiis ſuccumbere doctus
Debebam meritæ ſuccubuiſſe cruci.
Chriſte, quid exanimi ducis ſuſpiria planctu?
Verberat & patrios mœſta querela lares?
Me me, adſum, qui feci, in me converte furoris
Fulmina, me media deſere morte Pater.
Quid pia, quid moriens claudis tua lumina Ieſu?
Sola fuit ſonti hæc debita pœna mihi.

Crux ſalve veneranda, mei medicina doloris,
Spes mea, peccantum portus, & ara precum,
Præſidium miſeris, fidei tutela labantis,
Vnica Chriſtiadum gloria, vita, ſalus.
Hoc ligno nos Chriſte beas, altare, ſacerdos,
Victima: cuncta unus jam minor ipſe Deo es.
Ora tibi prono pendent proclivia vultu:
Oſcula vis populo figere blanda tuo.
Sunt expanſa tibi totum amplexantia mundum
Brachia; & hic ſpeciem geſtus amantis habet.
Dextera Iudæos invitat, at altera gentes:
Sic moriens cunctos vivere poſſe cupis.
Deſtillat madidis lachrymarum flumen ocellis,
Abluat ut lachrymas flebilis unda meas.
Et qui fœda lavat peccantis crimina mundi,
Sanguinis ex iſto corpore rivus abit.
Gaudia noſtra dolor, peperitque infamia famam,
Et mea captivus libera colla facis.
Quæ te flagra premunt, flagris me abſolvere poſſunt.
Et ne cadat homo, caderis ipſe Deus.
Cingit ſpina caput, ſed quæ marceſcere neſcit;
Facta meo capiti ſpina corona fuit.
Geſtat arundineum regalis dextera ſceptrum,
Ne deſint titulis ſceptra futura meis.
Deſereris, ne me pereuntem deſerat æther;
Et tua ſit queſtus meta querela mei.
Mors tua vita mihi eſt, atque iſto funere naſcor;
Quemque tibi rapiunt, dant mihi fata diem.
Cur timeam? fidei una meæ fiducia Crux eſt.
Cur timeam? rigidas crux fugat una minas.
Cur peccem? tanti Sponſoris morte redemptus.
Cur peccem? gemitus cum ſubit hora tui.
Hæc facies, hæc mœſta Dei pendentis imago
Nec me peccantem, nec ſinit eſſe reum.

ORATIO

Iudæ Iſcariotæ ſuſpendium ſibi parantis.

Eleg. XIX.

Quiſquis in hac cernes infelix arbore pondus,
Me fuge, nec propius flecte, Viator, iter.
Forſitan & poterit dirum nocuiſſe cadaver,
Solaque te faciet corporis aura reum.
Ite procul ſcelerum ignari, neque conſcia fraudum
Pectora, nec ſacram fallere docta fidem.
Cedite matronæ, caſtoſque avertite vultus,
Ne ſontis videant ora nefanda viri.
Hoc virtus pietaſque loco candorque faceſſe,
Et quicquid laudem relligionis habet.
Non una ſum lege nocens; Dominumque Deumque
Prodidit, & facto perfida lingua ſuo eſt.
Quique mihi vultus fuit, & qui geſtus amantis,
Cuncta notæ famuli decipientis erant.
Ipſe dedi ſummis multum peramica labellis
Oſcula, ſed tacitis inſidioſa dolis.
Auximus ingenio facinus, docteque feſelli,
Ne crimen levius ſimplicitate foret.
Vendidimuſque Deum precio, ſervique redemtor
Ipſe ſui factus merx ſcelerata fuit.
Traditur infami mercabilis ære creator,
Et cedunt lucro nomina tanta meo.
Polluit una meos obſcœna pecunia mores,
Et ſacer argenti ſuaſit iniqua furor.
Triſtis avaritiæ rabies dum colligit aurum,
Hunc quoque cum poſſet vendere, vendit herum.
Dicite Pontifices, ſacriſque operate ſacerdos,
Flagitio ſemper turba pudenda meo:
Cur placuit vobis cœlum venale, Deuſque?
Quæque reum faciant, annumeraſtis opes?

Si volui peccare prior, quoque culpa probantum eſt ;
Et precio facinus qui ſovet, ille facit.
Heu quid agam ? durum eſt ſortis meminiſſe prioris :
Hinc timor, hinc ſceleris me premit ipſe dolor.
Iamque animo dulces monitus reminiſcor Ieſu ;
Actaque cum domino vita dieſque ſubit.
Nunc fora, nunc ædes, nunc publica templa revolvo,
Omnia quæ ſacris perſonuere ſonis.
Nunc in gramineis pandentem oracula campis,
Et pia littoreis verba recordor agris.
Hæc audire mihi fuit & didiciſſe voluptas ;
Vocibus his licuit colloquiiſque frui.
O quoties dixi, vox hæc placidiſſima cœli eſt ;
Vive, nec extremum dent tibi fata diem.
Heu ſcelus, iſta ſilet noſtra facundia culpa,
Illa meo ſolum crimine muta ſtupet.
Voſque mei quondam, chariſſima turba, ſodales,
Non ultrà veſtri cernitis ora ducis.
Hactenus eſſe piis licuit. nunc cade magiſtri,
Et diſpar titulo proditionis ero.
En caput, en Dominum vinclis ac compede ſtrinxi,
Indicioque meo proditus ille latet.
Tinximus innocuo ſceleratas ſanguine dextras,
Nec ſine me Solymæ miles ad arma ruit.
Squallida nunc illum tenebroſi carceris aula
Abdit, & immenſum vilior umbra Deum.
Iam gemit, & patriis infert ſuſpiria tectis.
Et famuli queritur facta nefanda ſui.
Tuque parens dilecta tui crudelia nati
Funera nequitiæ pignora crede meæ.
Sit funeſta dies, qua me dignatus amicum eſt ;
Et voluit ſociis annumerare ſuis.
Ah graviter cecidi : quid enim mirabile, ſi quis
Tactus avaritia vulnus amoris habet.
At mea nunc ultor commercia devovet æther.
Et malè ſollicitum numinis ira premit.

Deſperaſſe juvat: nec enim placabile cœlum eſt,
Ignoſcique meum cor mihi poſſe negat.
Non Styx una mihi, Phlegethon non ſufficit omnis,
Nec ſatis ad pœnam eſt tota geherna meam.
Mitior eſt Acheron, nec crimina noſtra piabunt
Tartara, nec flagris ſæva Megæra ſuis:
Nec quæ perpetuis Nemeſis cruciatibus inſtat,
Flammarumque dolor, præcipiteſque rotæ.
Hæc ego cum timeam, potui majora mereri,
Quodque malum fingat mens mea, majus habet.
Sævijt in proprium quondam fera dextera fratrem,
Et ſceleris pœnas pertulit illa ſui.
Qui toties puero fuit inſidiatus Ieſſæ,
Vincitur, atque ſuo cæſus ab enſe cadit.
Sævijt in patrem ſceleratis Abſalon auſis,
At miſer è quercu triſte pependit onus.
His quoque jam Nemeſis miſerum ſuſpendit Iüdam
Frondibus; hæc teſtis criminis arbor erit.
Adſum lictor, & ipſe mei libitina ſepulchri,
Exequiaſque mihi præfica nulla canet.
Non nova me circum protrudet gramina tellus,
Nullaque purpurei gloria veris erit.
Non ſtillante mei madeſient rore capilli,
Ipſe meum fugient ventus & aura caput.
Vmbra loco feralis erit, friguſque tremorque.
Hinc radios Phœbus, Cynthia flectet equos.
Aëre librabor, terris ſecretus & aſtris,
Fabulaque & luſus prætereuntis ero.
Quæque reum occulto tellus irata fatigat
Verbere, ſuſpenſo non erit illa gravis.
Cur ultra vitæ cuſtos inviſus amaræ,
Contineam pronas in mea fata manus?
Cur doleam? pudor eſt Superûm ſperare favorem,
Aut numen precibus flectere velle meis.
Cur doleam? cerno præſens hac arbore funus,
Iſtaque jus fati faſcia vilis habet.

Culpa mea eſt: in me commiſſi pœna redundet:
Sint capitis damno damna ſoluta mei.

Clariſſimo viro
D. ARNOLDO BVCHELIO,
Iuriſconſulto apud Vltrajectinos.

PRima tibi magni ſcripſit cunabula Chriſti,
Naſcentemq; Deum, & reparantem fœdera mundo
Calliope perculſa virum. ſtupuere ſuperbæ
Pauperiem cunaſque nurus, & conſcia faſtus
Terra ſui ſolito timuit ſplendeſcere cultu.
Altera languidulis Chriſti morientis ocellis
Indoluit lachrymans, & chari luxit Ieſu
Funera, fatalemque trabem, & violabile letho
Terrarum ſublime caput. nos crimen in illo
Quiſque ſuum, & veteris mæſti veſtigia culpæ
Flevimus, infandoſque gulæ ploravimus auſus.
Nunc idem plorare vetat, quem flevimus. atros
Diſcuſſit lux iſta dies, quâ tartara victor,
Et Phlegethontæas acies, ipſoſque profundæ
Perdomuit mortis thalamos, & ſidera ſcandit
Induperator ovans. magno cœleſtia plauſu
Templa ſonant, aliumque Deus ſubvectus in orbem,
Aërios ſuprà tractus, & nubila cœli,
Peccantem faſtidit humum. tibi conſcia rerum
Illuſtres repetit, Bucheli venerande, triumphos
Mens afflata Deo, & languenti læta reponit
Verba ſeni, vaſtique fores jam pandit Olympi.
Quaque per æthereos tandem defeſſa quieſcant
Membra domos, animæque tuæ ſincera bonorum
Sors erit, æternique fluent in ſecula menſes,
Fatidicæ monſtrant, Chriſto præeunte, Camœnæ.

ELEGIA XX.

In
Aſcenſum CHRISTI in cœlum.

MAgne triumphator Stygis, & pallentis Averni,
Qui novus extincto victor ab hoſte redis;
Maxime fatorum domitor, quem Tartara, manes,
Et Phlegethontæi pertremit aula Dei:
Scande redux Superûmque domos, patrioſque penates,
Et repete imperii priſtina jura tui.
Exue languentes crudeli funere vultus,
Exue flagitio membra cruenta meo.
Exue, queis frontem ſpinis redimivit Apella,
Exue purpureæ ludicra ſpectra togæ.
Iam tibi cœleſtis circumdat laurea crines,
Et turgent titulis regna paterna novis.
Iam tibi promiſſos Genitor largitur honores,
Sceptraque dat ſceptris ſubjicienda ſuis.
Talis, ubi inviſi fugeret conſortia mundi,
Primævus petiit tecta beata pater.
Talis ſiderei flammantia mœnia templi
Thesbius, humanis ſedibus exul, adit.
Quique Palæſtinum ſubiit penetrale ſacerdos,
Clara ſalutiferi principis umbra fuit.
Quid mihi priſca tuos objectas Roma triumphos?
Quem canimus, cœlo judice, victor ovat.
Tu facilem vinci Cimbrum, Perſenque ſuperbum,
Et ſubigis frameis barbara caſtra tuis.
Hic trucis exuvias Erebi, noctiſque profundæ,
Et ſpolium victo de Phlegethonte refert.
Tu currus, tumidaſque paras generoſa curules:
Hunc dominum nubes officioſa vehit.
Illa leves tantum recreant ſpectacla Quirites:
Hic ſua Chriſtigenûm gaudia mundus habet.

Illic

Illic captivi plorant ſua vincula reges:
Hìc captiva gemunt crimina, mors, Phlegethon.
Immoriturque ſuis fati violentia buſtis,
Et proprios ridet mors ſuperata rogos.
Tunc ſua gaviſus fremuit præmia miles:
Nunc ſtrepit Angelicis turba beata ſonis.
Excepere Duces prono Capitolia vultu:
Excipit hic reducem clarior aula Deum.
Succubuere truci veterum tot nomina letho,
Et tumulus magnos condidit Æmilios,
Scipiadaſque duos, & Martia fulmina, Druſos,
Tantaque victorum corpora terra tegit.
Hìc ubi calcati damnavit jura ſepulchri,
Sub pedibus terras, & ſua buſta videt.
Larga triumphator diffundit munera Cæſar:
Munera ſed brevior ſuſtulit iſta dies.
Hic mihi divitias, totumque recluſit Olympum,
Et, quæ cuncta ferant ſecula, fundit opes.
Sic abiens, Salvator, ades. ſic magne redemptor,
Non moritura tibi gloria ſternit iter.
Viderat obſequium, jam confert præmia cœlum.
Metaque ſervitii lux fuit iſta tui.
Mox humilis, jam clarus ovas; contemptaque pridem,
Alta ſupergreſſus ſidera, colla levas.
Arripis imperium, toties parere paratus;
Dividit officium terra poluſque tuum.
Sic ſervus, dominuſque places: magnique parentis
Iuſſa jubes major, quæ minor ipſe facis.
Macte anime; hæc etiam tibi per veſtigia currat,
Et fidei conſtans permeet aſtra labor.
Macte anime: & vilis ſpernens proſcenia mundi,
Æthereas toto pectore ſcande domos.
Hac penetra: quaque ille tuus palatia ſponſor
Occupat, hac eadem lumina mente ſubi.
Indiviſa colit ſponſæ penetralia ſponſus,
Et pudor eſt membris diſſociaſſe caput.

Eleg. XXI.

De Iudicio extremo.

Vix tuba terribili ſonitu diſperſa coëgit
Agmina, & ingentes perſtrepuere plagæ,
Chriſte redis, tandemque tuos viſurus amicos,
Clara triumphantis judicis ora refers.
Scilicet hæc abiens dederas promiſſa redemptor,
Solatus reditu tempora noſtra tuo.
Nec jam vilis ades, vel iniqui victima mundi,
Abramidumque odiis dilacerande venis.
Quin trepidi adſpicient clavo transfixa trabali
Brachia, & invidiæ tot documenta ſuæ,
Transfixumque latus, quod militis hauſerat haſta,
Vltoremque tremet gens ſcelerata Deum.
Quam facies mutata fori eſt! quem fecerat antè
Terra reum, partes judicis ille tenet:
Fitque reus judex; teſteſque coarguit ipſos,
Qui modo mendaci preſſus ab hoſte ſilet.
Occupat auguſtum cum majeſtate tribunal,
Quæque prius latuit regia forma, patet.
Stat Caiphas, tantoſque ſtupet perculſus honores.
Iamque ſuas diſcit nil valuiſſe minas.
Pontius Auſonii poſtponat Cæſaris iram,
Et ſerò innocuum vult abiiſſe caput.
Cum ſubit illius triſtiſsima noctis imago,
Somnia, ſollicita conjuge, ſpreta dolet.
Omnis in adverſas ſeceſsit machina partes,
Totaque ſtat facto terra dirempta ſuo.
Oppoſita eſt virtus ſceleri, gens turpis honeſtæ,
Et lateri pietas impietatis abeſt.
Quos tegit una nocens, hos lætior altera vultus
Explicat; hæc cœlos ſuſpicit, illa timet.
Conſcia mens ut cuique ſua eſt, vel præmia gaudens
Concipit, aut taciti ſigna doloris habet.

Vna

Vna dies fati eſt: ſed non tamen omnibus una.
Diſſociat trepidos flebilis hora viros.
Non reges ſua ſceptra juvant, mileſque, duceſque,
Et, quæ terruerant nomina, victa pavent.
Hic ſua crudeles deplorant fata Nerones,
Et queritur fraudes trux Catilina ſuas.
Ille memor pavidæ verſans incendia Romæ,
Illæſum fœdo cernit ab igne Deum.
Hic patrius dum dira focis ariſque minatur,
Iam dolet infandos plus patuiſſe dolos.
Non Marium jam Sylla timet, reus adſtat uterque:
Nec genero indicit perfida bella ſocer.
Tarquinii Brutique ſilent: ultrixque pudoris
Femina flagitio triſtior ipſa ſuo eſt.
Et qui tela Iovis flammaſque imitatur Olympi,
Iam nimis inſanæ deſpicit auſa manus.
Quique dies Latium Cæſar digeſſit in annum,
Longius hunc faſtis optet abeſſe diem.
Hic quoque cui domitus regi non ſufficit orbis,
Iam miſer in toto poſſidet orbe nihil.
Spernit opes pauper Craſſus, Capitolia Paulus,
Nec Cato ſe ſolitâ jam gravitate tegit.
Reſpicit, & ſpatiis aquilas deſiderat amplis,
Nec, quæ ſuccurrant, agmina Druſus habet.
Spreta prius, ſerò metuit jam numina Pœnus,
Torvaque contempti Iudicis ora videt.
Stant dites inopeſque ſimul, doctique rudeſque,
Miſcentur tituli ſordibus, arma togis.
Stant Strumæ, juxtaque Solon; cum conſule fullo,
Nec ſors ingentes diſgregat ulla Duces.
Non hæc audaces perturbent roſtra tribuni,
Aut rigidum flectat lingua diſerta forum.
Non hic fallaci judex ſubvertitur ære,
Aut poterit causâ plus valuiſſe favor.
Tros Italuſque Deo nullo diſcrimine habetur,
Nec titulo pauper deteriore venit.

Qui vitas ſcelerumque modos & crimina diſcit,
Nec prece, nec precio conveniendus erit.
Felices animæ, quas fratrum flexit egeſtas.
Pauperies totum ſenerat illa Deum.
Felices animæ, captis miſereſcitis ultrò.
Iſtaque jam pietas æthere tuta manet.
Quæ ſitiens quondam petiit ſibi pocula Chriſtus,
Præbuit illa libens pocula veſter amor.
Præbuit ille dapes, nudoſque inveſtiit artus,
Primaque laus, ægris condoluiſſe, fuit.
Nunc vos turba domos Superûm, ſedeſque beatas
Scandite, & Angelicis vivite mixta choris.
Profuit eſſe bonis. iſta mercede laborat,
Hoc precium facti relligioſus habet.
At vos immites, agreſtia pectora, turbæ,
Qui miſerûm ſurda ſpernitis aure preces,
Ite procul: vos Tartarei domus atra profundi,
Vos manet inferni triſtior aula Dei.
Sic fuit, & totus meritis diſcernitur orbis,
Quoſque capit fines, hos ſine fine capit.

CASPA-

C. BARLÆI
ELEGIARVM
LIBER II.
Ad Amicos.

ELEGIA

Ad Nobiliſſimum Virum,

D. GODEFRIDVM HAESTRECHT,

quâ cauſas dat auctor, cur ob graſſantem Leydæ peſtilentiam, Vltrajectum non concedat.

Qvem toties docto vatem ſermone ſalutas,
Cogitur ad plauſus eſſe poëta tuos.
Excitat ignavas virtus laudata Camœnas,
Atque animos tanto præſide Muſa capit.
Sic, ubi Myrmidonum bellator claſſibus inſtat,
Acrior Iliadum laudibus Hector erat.
Sæpè Venuſino ſonuerunt barbita plectro,
Cum facilis magni Cæſaris aura foret.
Altior in pugnas, hoc ipſo Principe, ſurgit,
Romano Phrygium qui canit ore ducem.
Tu quoque cum Zephyris adflas mea carmina blandis,
Erigis Aonias, numina lenta, Deas.
Vera loquar, neque enim fas ſacros fallere vates.
Me tua, quod poſſum, gratia poſſe facit.
Ne tibi diſpliceam, merear vel nullus haberi,
Pieriis conor reddere verba ſonis.
Et licet hanc fugiant doctorum inſignia frontem,
Ambiat aut noſtras laurea nulla comas:
Non tamen averſis hæc fallimus ocia Muſis.
Atque aliquis nobis proluit ora Deus.
Quin tibi cum placeant ſterilis commenta poëtæ,
Autori poterunt fortè placere ſuo.

Sed vatem cur poſcis amans, Batavûmque relictis
Sedibus ad ſedes vis properare tuas?
Fortius abſentem conſtans amor optat amicum.
Quoque frui ſemper non datur, acer amat.
Cur Ithacum toties conjunx poſcebat Vlyſſem?
Scriptaque cur toties littera? lentus erat.
Seſtus Abydenos non ſic arſiſſet amores,
Ni geminos Helle diſſociaſſet aquis.
An metuis, ne peſtifera malè lædar ab aura?
Et tibi dilectum vis ſupereſſe caput?
Incidat in Scyllam, cupiens vitare Charybdim.
Hic mea nos tollunt ſidera, veſtra necant.
Vis fugiam pedibus? pedibus mors ocius inſtat.
Vis fugiam penna remige? & illa volat.
Vis abeam rapidis in mœnia tuta quadrigis?
Præcipites adigunt fata ſevera rotas.
Vis mea lethæis ſubduci carbaſa ſtagnis?
Ipſe Charon celeri carbaſa lintre premet.
Qui fugit, hunc ſequitur. timidos furioſius urget;
Ipſe timor certus funeris autor erit.
Spreverit hanc quiſquis, fugiet ſecurior, auram.
Sed pavido fugiet qui pede, læſus abit.
Nec quam tuta ſient iſtis habitacula terris,
Quin potius, quam non ſint ea tuta, ſcio.
Hîc Batavas conſcendo frequens auditor Athenas,
Et percuſſa meâ pulpita voce premo.
Hic ſpectare libet doctæ certamina turbæ,
Verbaque in alternas juſſa redire vices.
Non illic placidæ fixere palatia Muſæ.
Non Helicon iſto Cyrrhaque ſacra loco eſt.
Hic mea purgatis figo veſtigia plantis,
Nullaque quò vadant dant documenta pedes.
Tu niſi magnanimas circumdes tergore ſuras,
Cruraque terribili maſcula pelle tegas;
Iam tua viſcoſo librabis pondera cœno,
Occiduoque illic Sole lutoſus eris.

Illic

Illic in vacuo traherem ſuſpiria lecto,
Hic recreat feſſum Barbara noſtra latus.
Tu trahis, illa trahit. ſed quæ me pertrahit, illa eſt ;
Obſequio ſervans proximiore virum.
Tu calamo, trahit illa manu; tu ſerius, illa
Riſibus, & madidis, quum volet ipſa, genis.
Æſonidem Medea ſuum, Briseïs Achillem,
Andromache Phrygium ſic remorata virum eſt.
Hic, quæ ſola meas laxant ſolatia curas,
Ante meos ludit parvula turba pedes.
Hi veneranda mei trepidant ad ſceptra Quirites.
Hic aries tanti dux gregis agmen ago.
Huic leges, huic jura damus. ſic Cæſaris umbram,
Sic ſpeciem auguſti cernimus imperii.
Tu doctos illic verſas induſtrius enſes,
Certaque venturis hoſtibus arma paras.
Nil mihi cum gladiis, vel acuti fulmine ferri,
Horret ad armatas mens ſtudioſa manus.
Muſa meos, Bellona tuos prolectat amores.
Hæc tibi, ſed genio convenit illa meo.
Cum Muſæ placuere, rotat tibi circinus orbes,
Et toties ſciſſum littera ſignat opus.
Aut ſuper æthereos raperis ſublimior axes,
Et propior ſummo crederis eſſe Iovi.
Aut numeros ſtatione locas : vel mœnia pingis,
Quæ valeant Marti dicere bella ſuo.
Non mea tam grandi fulta eſt doctrina cothurno.
Nec meus ad curas ſurgit Apollo tuas.
Carmen amor meus eſt, elegi labor, enſis iämbus,
Pes numerus, campus laus tua, mucro ſtylus.
Cur veniam ? pudor eſt doctæ concedere menti.
Cur veniam ? ſcelus eſt obſtrepuiſſe tibi.
Vis veniam ? cedant pluviæ, mala frigora, peſtes,
Verna mihi reddas tempora, jam veniam.

Nobiliſſimo Viro, ac Domino, IACOBO DYCKIO, Civitatis Gottenburgicæ in Suecia Præfecto.

Battaviæ dilecte meæ, dilecte Batavûm
Vatibus, & Regi, vir generoſe, tuo,
Cujus Hyperboreis loquitur facundia terris,
Et procul externo poſcitur orbe labor:
Si tibi, qui quondam, placeant, gens ſacra, poëtæ,
Atque aliquod precium carminis eſſe putas,
Nec tibi Parrhaſio ſordent ſub frigore Muſæ,
Quæque mari, genio non nocet aura tuo:
Hos lege Barlæi numeros, clariſſime Dycki,
Paucaque Battavici carmina vatis habe.
Mittimus hæc Chaucos ultrà, Cimbroſque, Getaſque,
Balthica quà Gothicum verberat unda ſolum,
Altaque veliferos adſpectant culmina portus,
Et nova regalis mœnia lambit honos.
Nec mora longa viæ, fluctuſque vel æquora terrent;
Quò magis hinc diſtas, quò magis urget amor.
Dumque ſilent veteres, jam turba elinguis, amici:
Obſtrepit officio noſtra Thalia ſuo.
Forſitan & poterit gelidum tranſmiſſa ſub axem
Littera porticibus gratior eſſe tuis.
Et quæ rara venit, potius tibi Muſa placebit:
Scriptoris novitas non leve pondus habet.
Non tua Grotiades exul, non limina pulſat
Heinſius. ingentes conticuere tubæ.
Hic famæ laudumque ſatur, ſatur ille malorum.
Quàm diſpar vates cauſa ſilere facit!
Sic dum thura negant illi, laticeſque Sabæos,
Vile tuis cogor far adolere focis.
Quin & parva placent Superis, modò caſta; nec illis
Semper inauratâ victima fronte cadit.

Et licet ingenium vatis vel ſordeat author,
Reſpice, quos cecini, nomina magna, Duces.
Bellæ leges totum latè cantata per orbem,
Clara per Eoas Occiduaſque plagas:
Auriacos cineres, & magni Principis umbram,
Et mœſta ad celebres verba ululata rogos.
Altera magnanimo debetur pagina Fratri,
Et patrio creſcens cingit honore caput.
Naſſovios canimus: præreptaque laurea fato
Rurſus in alterius vertice ludit ovans.
Imus, & immenſum audaces tranſcendimus æquor,
Atque alibi Muſis perſonat aula meis.
Nec pudor eſt nobis Regi dixiſſe ſalutem,
Et mea ſunt Caroli *carmina tacta manu.*
Materies auguſta mihi eſt: involvimus oſtrum
Verſibus, & Regum ſceptra ſuperba cano.
Sic mihi, ſic plauſum potuit meruiſſe poëta,
Et facit ad laudes purpura dicta meas.
Haud aliter Procerum vultus, & lumina Regum;
Ac Latios ſculptor fingit in ære Deos.
Scilicet illa rudes commendant nomina merces,
Et precium nugis Cæſaris ora dabunt.
Dum faber efformat precioſi dona metalli,
Sæpius indoctum ſpernitur artis opus.
Nec tamen hæc rutilo prorſus vileſcit in auro:
Perplacet auguſtæ frontis amicus honos.
Dum canimus vili Heroum præconia cantu,
Muſa rudis titulo ſplendidiore placet.
At tu, qui geminam ſpectas vicinior Arcton,
Accipe Battavico carmina nata ſolo.
Dumque procul vaſto jactatas æquore puppes
Adſpicis, & Gothicâ fallis in arce diem;
Naſſovios mirare duos; faſceſque Britannos,
Quoſque colis, chartis jam venerare meis.
Forſitan & trepidos exarmans dextra Boruſſos
Materies noſtri digna laboris erit.

Ad

Ad GREGORIVM PLASSIVM,

Medicum Harlemenſem. qua Heemſtedii amœnitates deſcribuntur.

SI vacat à morbis noſtras audire Camœnas,
Nec nimius medicam poſtulat æger opem,
Accipe, quæ faciles ſcribunt tibi carmina Divæ,
Nec mihi quæ levis eſt, ſit tibi Muſa gravis.
Scilicet hoc precio doctos mercamur amicos,
Et dilecta mihi nomina jungit amor.
Tu quoque Niliacæ domitor fortiſſime gentis,
Nunc etiam in leges & mea jura venis.
Fervidus arentes dum torret Sirius agros,
Et ſociam Phœbo gaudet inire viam,
Te duce vicinas, animi ſolatia, villas
Vidimus, & veſtri gaudia rara ſoli.
Arx ubi ſublimes aperit validiſſima portas,
Lataque Romanum foſſa laceſſit opus.
Mirabar celſas expanſo culmine fagos,
Grataque populei tegminis umbra fuit.
Mirabar fecunda ſuis pomaria donis,
Septaque quæ docta flexerat arte manus.
Hic ager innocuos paſcebat fertilis agnos,
Illic Spara ſuis lene fluebat aquis.
Inde frequens ſparſis exurgens collis arenis
Præbebat timidis ſubdola tecta feris.
Parte aliâ nigros ſulcabat navita fluctus,
Et patrium ſtreperâ voce canebat epos.
Najades hic, illic ducebant agmina Fauni.
Hic Corydon, illic Thyrſis agebat oves.
Læta Pales herbas pecori, lac Theſtylis agnis,
Agricolis Ægon pocula plena dabat.

Fla-

Flaventes à Sole Ceres ſtringebat ariſtas,
Triptolemuſque ſuo munere dives erat.
Crede mihi, Bajis locus hic prælucet amœnis,
Nec meliore jacet Theſſala terra ſitu.
Terra famem, levat unda ſitim, fugat umbra calorem,
Currus agros, vitreas cymba pererrat aquas.
Si juvat in viridi veſtigia ponere prato,
Eſt via, quæ faciles ducat ab urbe pedes.
Si juvat audacis rabiem frenare caballi,
Huc quadrupes curſu liberiore ruat.
Si juvat infeſtis leporem mactare moloſſis,
Hic quoque, quà campos tranſeat, Argus habet.
Si juvat aligeræ voces audire catervæ,
Hic vaga dulciſono gutture vernat avis.
Si juvat expanſis Nymphas laſſare lacertis,
Hic, quæ docta regat brachia, Najas erit.
Si juvat aut naſſâ, vel arundine fallere piſces,
Hic reficit tetricas ſpes opulenta moras.
Adſpicis e tumulis, mediis ut Tiphys in undis
Solerti fragilem dirigat arte ratem.
Ut modo pacatis ſubſidant ſtagna procellis,
Præbeat & placidus tergora plana lacus.
Hic aliquis ſociâ vadens cum Phyllide paſtor,
Audeat amotâ matre ſüave nefas.
Hic aliquis Clariâ vates ſe proluat undâ,
Et procul à ſtrepera concinat urbe melos.
Hoc Helicon, hoc Cyrrha ſitu, Parnaſia rupes
Non alio certè debuit eſſe loco.
Iuppiter ipſe ſuos hic tutò celet amores,
Nec Veneris rutilans detegat auſa Deus.
Hic Ledæa Parin ſoboles, hac ſeriùs umbra
Detineat Phrygium mollis Eliſa ducem.
Huc Cytherea ſuum ſecura invitet Adonin,
Nec ferus infeſto dente nocebit aper.
Pyramus hìc fugiens Thisben exoptet amantem,
Non dabit hic triſtes viſa leæna neces.

Elyſios mendax miretur Græcia campos,
Oenotrios tellus Itala jactet agros.
Nil iſta regione prius. quæ divite cornu
Trabet Amalthææ dona benigna capræ.
Non ego crediderim morbos hac ſede morari,
Membraque quæ frangant fervidiora faces.
Neſcio num medicæ poſcat ſolatia dextræ,
Audiat aut Coæ triſtia juſſa ſcholæ.
Ipſe ſibi medicina locus. quin fata moratur,
Pocula cum preſſi lactis Alexis habet.
Pharmaca ſunt molles offenſo abdomine malvæ,
Betaque, vel propriis mella coacta favis.
Non hic ventoſæ tulerint faſtidia ſennæ,
Vel procul ignoto ſemina nata ſolo.
Pocula contemnit centum decocta maniplis,
Et mixtum adverſis viribus odit olus.
Simplicitas in rure placet. nimis anxia mundum
Cunctaque terrarum gramina cura bibit.
His ego tunc tecum, Plaſſi, ſpaciabar in oris,
Dum calidi fallo tempora longa Canis.
Ocia noſtra comes docto ſermone levabas,
Signaque amicitiæ non temerata dabas.
Quid referam? cape ſinceri leve pignus amoris,
Atque aliquod precium carminis eſſe puta.
Si placeant elegi, vates tibi jure placebit.
Diſpliceant, non tu diſplicuiſſe potes.

Ad
IACOBVM vander BVRCH,
ET
IOANNEM BROSTERHVYSIVM,
quos à Belgicæ Poëſios ſtudiis ad Latinam & Græcam hortatur author.

PAlladii Iuvenes, gratiſſima pectora Phœbo,
Quos toties ſcripti junxit amoris amor:

Par

Par ſocium, ſine felle probum, ſine lite modeſtum,
Et nunquam rupti biga ſodalitii;
Dicite, cur Batavis tantum placet eſſe Poëtis,
Nec niſi Teutonicæ plectra movere lyræ?
Cur nimium tritas loquitur Venus aurea voces;
Ludit & in noſtris veſter Apollo ſonis?
Credite, non noſtro genita eſt Cytherea ſub axe,
Fervida nec gelido ſidere nata Dea eſt.
Orta alibi Venus eſt, multum cantata Pelaſgis
Vatibus, & Grajâ nobilitata chely.
Hanc cecinit Latiæ celebris facundia linguæ:
Hoc etiam nobis geſtiat ore loqui.
Quis calidos olim Leandri dixit amores?
Invida quis ſcripſit flumina? Grajus erat.
Quis Venerem Anchiſæ, Æneam quis miſcet Eliſæ?
Quis Paridis cecinit furta? Latinus erat.
Quis canit iratum raptâ Briſeïde Achillem?
Quis canit Andromaches vota? Pelaſgus erat.
Quis tragico narrat crudelia fercla cothurno,
Hippolytique docet fata? Latinus erat.
Quis magicas doctis donavit verſibus artes,
Quas docuit Colchis femina? Græcus erat.
Quæ cœli thalamos, ſuperæque exordia gentis,
Totque Deûm ſtirpes expedit, Aſcra fuit.
Palladium claræ deſpondet Muſa Serenæ,
Attamen hæc vatis Muſa Latina fuit.
Flaminius Strozzæque ſuos cecinere furores,
Sed fuit Auſoniis dicta puella modis.
Battavico petulans cantata eſt Iulia vati,
Et ſua quæ laudet colla Secundus habet.
Lernutius blandos Hyados commendat ocellos,
Nec tamen hæc eadem carmina ſcivit Hyas.
Heinſius argutæ tranſcribit baſia Roſſæ,
Nec tamen hæc eadem baſia Roſſa leget.
Non docet indoctam vatum ſapientia turbam,
Et nimium veſtro vulgus ab ore ſapit.

Cerni-

Cernitis, ut viles ſcandant Helicona puellæ?
Femineumque riget Caſtalis unda chorum?
Anna facit verſus, &, quos facit Anna, probamus,
Quodque viris proprium credimus, Anna facit.
Vos decus Aonidum, Latiæque arcana Camœnæ
Panditis, & quicquid Roma vel Hellas habet.
Gloria nulla viri eſt. feriunt quoque barbita matres,
Simplicibuſque datur laurea virginibus.
Mittat amans lepidæ modulamina docta puellæ,
Reddet amatori noſtra puella ſuo.
Heu, ſcelus eſt omnes Charitum patuiſſe lepores,
Tot ſine dente ſales, tot ſine fraude jocos.
Eſt aliquid, ſolos quod vult ſciviſſe Poëtas,
Eſt aliquid, rarum quod cupit eſſe Venus.
Nempe nurus Batavas facere hoc, non dicere; præſtat,
Quod vates præſtat dicere, vel facere.
Quod ſi digna novæ captatis præmia famæ,
Veſtraque ſuccreſcens nomina poſcit honos:
Major ab Auſonio conſurgit gloria cantu,
Clarius Oenotrio naſcitur orbe decus.
Sic Verona ſuum jactat facunda Catullum,
Non alia fari voce Tibullus amat.
Vivit, & æterno Flaccus memorabitur ævo,
Lydia Romano cui pede juncta fuit.
Quid loquimur Belgæ? peregrinæ verba loquelæ.
Edita Cattorum ſemine turba ſumus.
Neſcio quæ profugos ſors has perduxit in oras,
Rhenus ubi æquoreis flumina junxit aquis.
Quin potius placeat veterum vox ſacra Quiritum,
Dictaque, quæ priſco perplacuere Numæ.
Hic hic Romulidæ poſuerunt caſtra potentes,
Et toties Latio carmine miles ovans.
Victriceſque aquilas, fidibuſque aptata Latinis,
Hoc noſtro voluit ſigna ſub axe legi.
Quæ canitis Batavi, Latiis ſunt debita Muſis;
Quæ canitis, Grajæ ſunt documenta ſcholæ.

Tithoni

Tithoni ſociam rythmis includitis arctis,
Et feſſos longo tramite Solis equos:
Neptuni ſpatia, & vaſti vada cærula ponti,
Undivagaſque rates, Naïadumque domos:
Ut ſua jam ſumat, jam ponat cornua Phœbe,
Pictaque fecundas imbibat Iris aquas.
Nunc calamos inflat Corydon, nunc Phyllis amica eſt,
Nunc teneras aliquis paſcit amator oves.
Nunc canitis Faunos, &, agreſtia numina, Panes,
Semiviroſque capros, ſemicaproſque viros.
Illa ſed Andinam ſapiunt commenta Poëſin;
Omnia ſunt Latii docta reperta ſoli.
Quare agite, & patrios tandem dediſcite cantus,
Et numeris currat veſtra Thalia meis.
Scribite fœmineis aliquid ſublimius auſis;
Pangite, quod virgo non queat ulla, melos.
Agnoſcat precium Romanæ Belgica linguæ,
Quæ Romæ dominos eſt venerata ſuos.

Ad doctiſſimum Iuvenem,
D. IOAN. de IONCHERE,
De Publicis Iudiciis diſputantem.

Aurea cum primis flueret mortalibus ætas,
Lætaque Saturno ſecula rege forent:
Candida ſimplicitas teneris eluxit in annis,
Nec ſceleri Iudex aut gravis ultor erat.
Ignorare ſuas voluit facundia laudes,
Nec fuit in trepidos lingua diſerta reos.
Curia tunc ſtrepitu, tunc aures lite vacabant,
Et nondum cupidas ſenſerat aula manus.
Non Tabulæ ſcripſere minas, pœnaſve Decemvir,
Vinxerat aut ſontes ſæva numella pedes.
Mox ubi ſub duro mores riguere metallo,
Cœpit & adverſa creſcere lege nefas:

Curia,

Curia, roſtra, forum, carcer, vadimonia, lictor,
Nomina temporibus nata fuere malis.
Ilicet iratæ Metium rapuere quadrigæ,
Subditaque infami colla fuere jugo.
Iura dedit populis poſito vix prætor aratro,
Et poterant lapides & placuiſſe fabæ.
Signantur preſſo miſerandæ ſtigmate frontes,
Beſtiaque in pœnas ſæpè vocata fuit.
Aut damnata truces expectant corpora Scalæ,
Clauditur aut Gyaro femina virque brevi.
Hunc celeres torſere rotæ, & crudelibus uncis
Rapta fuit medio purpura ſpreta foro.
Vibravit rigidas Manlì cenſura ſecures,
Faſciaque in jugulo ſtricta Cethege tuo eſt.
Exulat, & pœnas Naſo perſolvit Amori,
Et potuit vates verſibus eſſe miſer.
Atque alibi celebres dictant conſulta Lycurgi,
Et vitiis ſcribit verba ſevera Solon.
Improbitas irata dolet, legumque cataſtas
Horret, & ultores credit adeſſe Deos.
Hæc Batavos, Ionchere, *doces, ſocioſque Sicambros*
Et patriæ præſtas ſceptra tremenda tuæ.
Nec tamen aut duri laudas Buſiridis aras,
Aut ſævum Phalarim, Tantalidaſque probas.
Temperat Auſonias facilis Clementia leges,
Et tua delicto eſt credita pœna minor.
Debeat excellens aliis ſua præmia virtus:
Per te ſecuris non licet eſſe malis.

Ornatiſſimo, doctiſſimoque viro

D. IACOBO PETITIO,

I. V. Doctori,

S P O N S O.

Cui placuit nullo violata Cupidine Pallas,
Et potior caſta Pallade diva Themis,
Cur jam virgineos, cœleſtia numina, cœtus
Deſpicis, & poſſunt diſplicuiſſe Deæ?
Cur Phœbo præfers thalamos, cur baſia chartis,
Et victrix de te præmia ſponſa capit?
Scilicet aërias nuper ſubvectus in Alpes,
In Paphio recreas corpora feſſa ſinu.
Qui calidos perfers Rhætorum in montibus æſtus,
Nunc quoque, ſed flamma fervidiore, cales.
Qui mirandæ ſtupes veteris veſtigia Romæ,
Sola ſtupes dominæ lumina blanda tuæ
Non juvat ingentes ultrà ſpectare coloſſos,
Nec ſpolia inviſi temporis exul amas.
Laocoon docto torſit tibi brachia flexu:
Iam, tua quò flectas brachia, dicet Amor.
Dicet Amor, Dircen ſimul atque Amphiona ſperne,
Et varium Rhodiæ ſordeat artis opus.
Hic, tibi quam format ſolers natura figuram,
Adſpice, & Amſteliæ candida colla Deæ.
Adſpice Romanis aliquid præſtantius auſis,
Mobile quod toto corpore pondus habet.
Fortia quid ſpectas domitoris membra ferarum?
Herculeas damnant jam tua bella manus.
Perfacilis labor eſt ægram domuiſſe puellam:
Lenior hoc monſtrum ſubdere cura poteſt.
Exuvias quoque Cypris amat, clavamque manumque,
Blanda ſed obſequiis commodat arma ſuis.

Maxime

Maxime luſtrator terræ, cœlique, mariſque,
Adſpice, quæ poſſint perplacuiſſe domi:
Iam peregre vixiſſe ſatis. ſolatia tandem
Sufficiat gremio ſponſa Batava ſuo.
Vaſta nimis mundi jam contrahe regna, tuamque
Includas circo, ſed breviore, viam.
Sic, ubi ab Heſperiis rediit Tirynthius oris,
Hæſit in amplexu Deianira tuo.

Ad
BALDVINVM HAMÆVM,
Medicum, Britanniam repetentem.

DVm procul oppoſito diviſos orbe Britannos,
Regnaque jam Carolo *rege beata petis:*
Accipe, quæ medicis ſubſcribo carmina chartis,
Carmina Barlæi ſigna futura tui.
Forſitan Oceani, forſan faſtidia terræ
Diſcutiet vatis charta notata manu.
Aut placidos inter relegens hæc diſticha fluctus,
Adſpicies famæ ſcripta trophæa tuæ.
Quin etiam, veteris ſi fas meminiſſe magiſtri,
Hos elegos mediis pignus habebis aquis.
At vos Æolii fremitus compeſcite fratres,
Ne violet charum dira procella caput.
Qua vehitur meus ille rati, ſervatur Apollo,
Depoſitumque poli nobile puppis habet.
Cui ſua Phillyrides, Amythaoniuſque Melampus,
Cui ſua Pergameus credidit auſa ſenex.
Sacraque præclarus pandit conſulta Machaon,
Et veteres Grajûm terra recluſit opes.
Parcite bellaces Morini, dum tranſeat hoſpes,
Nuncupet & patriis debita vota focis.
Innocuæ repetunt Brittonum littora Muſæ,
Nec manus Heſperii ſanguinis iſta rea eſt.

Cur noceant placido belli ſolennia Phœbo,
Martiaque imbelles exigat ira viros?
Non onerant noſtras Eoa monilia dextras,
Fulva nec auriſero pondera rapta Tago.
Doctorum fatale malum ſat parvula dos eſt,
Pauperieſque bonæ mentis iniqua ſoror.
Audiat Auſtriacus; debentur libera nobis
Æquora, nec Pallas partibus æqua ſtudet:
Audiat Auriacus: ſcelus eſt vincire Camœnas;
Hic ſpeciem Mavors impietatis habet.
At tu læta tuum generoſa Britannia civem
Excipe, Battavicæ nomina prima ſcholæ.
Quales Cecropiis redeuntes Roma ſalutat
Sedibus, & plauſus commodat ipſa ſuos.
Si caruiſſe dolor fuerit, matura rependet
Conſilia, & celeres protrahet arte colos.
Opprobrium fatis faciet, nec vindice tanto
Negliget in leges Atropos ire novas.
Morborum genus omne potens Medicina fugabit,
Quos Tameſis refluis in mare mittet aquis.
Sic ubi Tarpeias ſerpens Epidaurius arces
Appulit, afflictâ ceſſit ab urbe lues.

In obitum
THOMÆ ERPENII,
Linguarum Orientalium in Academia Lugdunenſi Profeſſoris eximii.

QVi medicos nuper ploravi carmine manes,
Et magno ſolvi debita juſta ſeni;
Nunc iterum in lachrymas, iterum in ſuſpiria cogor;
Nec potuit ſimplex, qui nocet, eſſe dolor.
Nulla caret mors morte, nec eſt ſine funere funus,
Ploranteſque trahunt ſpiſſa feretra viros.
Quo ſuperis jam thure miſer placabitur orbis?
Quæ pia difficilem leniet ara Deum?

Gens

Gens vitæ ſecura ſumus, mactamur iniqui,
Nec rea quod juſtè terra queratur habet.
Lurida terribili latè graſſata flagello,
Peſtiferas quaſſat trux Libitina faces,
Quà Latiis quondam ſteterat gens Martia caſtris,
Æquoreaſque bibit Rhenus anhelus aquas.
Nunc ubi Thymbræo fumant altaria vati,
Et veneranda ſibi limina Pallas habet.
Non flectunt rigidas doctorum nomina Parcas,
Nec juvat in tantis plus ſapuiſſe malis.
Lugent Pierides, & magnis orba magiſtris
Iam tacitos mœrent pulpita muta ſonos.
Occidit Eoi interpres facundia mundi,
Notaque Barbarico lingua ſub axe ſilet.
Quæ Batavûm populis Arabas confudit, & Indos,
Atque uno patriam noluit ore loqui,
Illa Caledonios ſuper exaudita receſſus,
Neſcivit ſpatiis Belgica ſtare tuis.
Illa per Heſperias fundens ſua commoda terras,
Clarius inviſo nomen ab hoſte tulit.
Tota renaſcentes ſtupuit Germania voces,
Et decus hoc doluit non peperiſſe ſibi.
Adſpice, quà geminas jaculatur Cynthius umbras,
Cunctaque quà ſurgunt ſidera, cuncta cadunt.
Adſpice, quà Cancri chelis ſuppoſta Syene
Siſtit Apollineas, ultima meta, rotas.
Aut ubi Feſſanos Numidaſque amplectitur Atlas,
Crebraque Erythræis puppis inerrat aquis.
Hic potuit vox illa loqui, neglectaque primum
Scripſit in Occiduo Turcica verba ſolo.
Iamque procul poſitum Rhenus compellat Orontem,
Et nova miratur nomina factus Arabs.
Iam ſua Sultano transmittit fœdera Belga,
Et ſocias jungunt Punica regna manus.
Iam Mahumetanæ proſtant deliria ſectæ,
Et male conſutæ relligionis opus.

Quaſque vaſer fuerat commentus Sergius artes,
Mixtaque Idumæis dogmata noſtra ſacris.
Quæ ſapimus reliqui, ſapimus vulgaria multi:
Quæ ſapuit mens hæc, rarior illa fuit.
Illa Palæſtinis accendit lampada chartis,
Et docuit punctis verba notata ſuis.
Edidit Hollandis recutitum pervigil orbem,
Atque Syros alio fecit in orbe legi.
Cur moreris vir magne, tuoſque incidis honores?
Cur leve nos Batavos deſeruiſſe putas?
An ferus & jaculis fatalibus acer Apollo
Hac etiam nobis parte nocere cupit?
Quod potuit mea Leida nefas? quo numine læſo
Tam grandis culpæ credimur eſſe rei?
An meliora rapit rigidi inclementia fati?
Seraque quos optent ſecula, prima necat?
Non trahit in levibus pelagi ſuſpiria damnis
Navita, ſed magnas naufragus optat opes.
Memnona Dardanidum pubes dum plorat ademptum,
Incolumi perſtans Hectore bella gerit.
Tu moreris, pariterque tuo cum funere condis,
Proh dolor, ingenii pignora rara tui.
Sed qui tanta novis jam libret pondera curis,
Vix aliquem mœſtæ das ſupereſſe ſcholæ.
Abſtulit Occaſus, quas linguas protulit Ortus,
Et tumulus laudes nunc Orientis habet.
Scilicet unus Arabs potuit te ſtante renaſci,
Vnus Arabs voluit te moriente mori.

IN

IN OBITVM PETRI PAVWII, ANATOMICI.

Proſopopœia Mortis.

ILla ego, quam fari mirabile, vivere falſum,
Non tamen è tumulo Mors rediviva loquor.
Credite mortales, fingunt contraria vates,
Inque caput noſtrum jus quoque Phœbus habet.
Mutarunt en fata vices. loquor ipſa; ſiletque,
Cui precium laudis non leve lingua dedit.
Ille triumphatâ toties de morte diſertus,
Cum ſpolium pelles, oſſa, cadaver erant,
Hac dextrâ cadit, & fatalibus occubat umbris,
Nec potuit noſtræ fallere tela manus.
Sævus in imbelles toties qui ſæviit artus,
Et ſpectacla meas publica fecit opes,
Exuvias miſerorum, & ſiccâ morte cadentum,
Iamque ſemel pœnam corpora paſſa ſuam.
Vidi ego, cum plenis portaret cruda caniſtris
Fercula, crudeli dilacerata manu.
Vidi ego liventes extracto viſcere dextras,
Vtque jacens ſtanti fabula factus homo eſt.
Parcite, Di, dixi, defunctis parcite membris,
Et pereat ſolers in mea fruſta caput.
Terra tegat totum; poſt vitæ damna, cadaver,
Supplicia à miſeris poſthuma nulla peto.
At quoties vivos, licet arte, reſolveret artus,
Raptaque de calidâ matre catella foret,
Non ſecus ac placidam tigris Gangetica cervam
Dirripit, aut proprium perfida mater Ityn:
Indolui tam dura ſcholis documenta parari,
Et tam barbaricâ commoda cæde peti.

Ipſa ego, quæ toti ſum terror maximus orbi,
Facta viro riſus publica cauſa fui,
Dum me ridiculi moderantem frena caballi,
Aut bovis in pigro tergore ſtare facit.
Vera loquor, quæ viſa ſibi teſtabitur hoſpes,
Oſſea ubi circis clauditur aula ſuis.
Deſine mirari. ridet, quæ ſeria, mundus,
Ludicraque attonita cum gravitate ſtupet.
O utinam tantum neſciret fama magiſtrum,
Quæque tenet cineres, clauderet urna virum!
Nunc ſuper Auſonios, ſuper exauditus Iberos
Nominis auguſta nobilitate viget.
Effugit fecunda meum Mens ſola furorem,
Et poſt exequias clara ſuperſtes agit.
Stat decus ingeniis. fateor, cogorque fateri;
Non habet in tantum jus Libitina caput.
Morborum vel mille vices, tot dædala terræ
Gramina, naturæ luxuriantis opes,
Quæ Coi docet arcta ſenis, quæ fuſa Galeni
Pagina, quæ medicus pharmaca ſcripſit Arabs,
Quicquid fatales potuit tardare ſorores,
Lentius & noſtrum juſsit adeſſe diem,
Et quid quæque ferat regio, quid ferre recuſet,
Norat, in exitium cuncta reperta meum.
Sed quoniam invidia major poſt fata perennat,
Vindictæ in ſolo corpore ſigna dabo.
Quique meos toties doctè excoriavit alumnos,
Deque cadaveribus rapta trophæa tulit,
Hac pœnam mihi parte luat. quæ dextera cædes
Fecit in exuvias ingenioſa meas,
Rurſus Anaxagoras atomos diſſolvat in omnes,
Et ſecet in ſimiles ſingula particulas:
In cauſas facunda meas quæ lingua locuta eſt,
Democritus Plenum findat & in Vacuum.
At caput, inviſas nuribus quod prodidit artes,
Pythagoras denos diſſecet in numeros.

Voſque

Voſque animæ, quarum luxavit corpora Doctor,
Infeſti vobis cor reſecate viri.
Rarum aliquid, ni fallor, erit. quæ membra ſuperſunt,
Terrigenûm ſectrix excoriabit humus.
Sorte pari pereat. Nemeſis juſtiſſima vox eſt:
Æqua refert, quiſquis, quod facit ipſe, refert.

IN

Anum nubere parantem.

Ecquid adhuc tenero petulans illudis amori,
Et Paphio tentas bella movere Deo?
Oſcula poſcis anus, legeſque invertis amantum,
Et cupis exemplo nubere monſtra tuo.
Duceris in mœſtum, greſſu titubante, cubile,
Sponſaque ſis, nunquam quæ potes eſſe parens.
Non præeunt tibi lætus Hymen, lætaque puellæ,
Deſerit accenſas arida flamma faces;
Non Lucina tuis aderit placidiſſima votis,
Nec gemitus, quales parturientis, erunt.
Et cur hoc nequeas, poſſum tibi dicere cauſam,
Delaſſare virum, non redamare potes.
Te Paris adſpiciens laqueo ſe ſtringat amator,
Leander mediis mergier optet aquis.
Ipſe tuis furias flammis præponat Oreſtes,
Te niſi ſpe mortis Proteſilaus amet.
Eligat in rabidum Theſeus deſcendere taurum,
Quam gremii indignâ parte jacere tui.
Amphitryoniades Neſſi ſibi toxica poſcat,
Quam te victori ſuccubuiſſe ſibi.
Quin ruere Æneas malit per ſaxa, per ignes,
Saucia quam telis pectora ferre tuis.
Si tales fuerint, Briseïda ſpernat Achilles,
Hippolytus Phædram, Phyllida Demophoon.
Te Linus adſpiciat, mox deteſtetur amorem,
Nec ſua baſiolis polluat ora tuis.

Ridet Amor, ridet ſtolidos Cytherea labores,
Et ſua proſtitui ſacra Cupido dolet.
Miratur calidâ Veneris flagrare favillâ
Pectora Sithoniâ frigidiora nive.
Et ſtupet obtuſas tantum valuiſſe ſagittas,
Et vulnus nulla cuſpide poſſe dari.
Nunc arcus periere mei, nunc teda laborat,
Nunc precium noſtri ſordet honoris, ait.
Oſcula libantur fœdis graveolentia labris,
Aptaque candidulis baſiá virginibus.
Brachia laſcivæ circumjicienda puellæ,
Proh dolor, extinctum penè cadaver habent.
Prenſantur putres, exanguia pondera, mammæ,
Collaque mendaci vix ſpecioſa luto.
Vivere vult alios de ſe, quæ proxima morti eſt,
Et thalamos optat, debita quæ tumulo eſt.
Quam plorare gravi debebat præfica leſſu,
Nunc mea ſed moriens carmina cantat anus.
Non hanc aurifero redimat ſibi Iuppiter imbre,
Heu, nimis ignavos ſperneret ille ſinus.
Non illam viridi Daphne commutet Apollo,
Si fugiat; jam mox arida quercus erit.
Non foliis illam cingit viridantibus ætas,
Aut tenerum facies ornat honora caput.
Omnia marceſcunt, oculi, frons, colla, lacerti,
Tempora, pes, gremium, pectora, lingua, genæ.
Exequias hæc feſta puta, Sponſamque cadaver,
Quoque thoro flammas expetit, eſſe rogum.

Ad

Ad
CONSTANTINVM HVGENIVM EQVITEM,
Cum è caſtris reduci Epithalamium Blyenburgianum ipſi offerret.

IAm dudum lituis, belliquc immixte periclis,
Spectaſti patriæ caſtra Duceſque tuæ.
Et circum horriſono ſtrepuerunt claßica cantu,
Præliaque imbellem detinuere virum.
Sit ſatis Auriacis oculos donaſſe triumphis,
Exigit ad curas te tua nupta novas.
Quõſque legas blandos offert Barlæus amores,
Carminaque in molles officioſa thoros.
Bella gerant alii, Veneris nos ſcribimus ignes,
Quoſque velim ludos dedidiciſſe, cano.
Ne tamen hæc facili noceat facundia vati,
Aut toties dictos credar amare jocos?
Scribimus inviti Paphiæ popyſmata matris,
Et canit in thalamis non niſi juſſa chelys.
Cogimur & blandè cupidis parere maritis,
Iamque petit verſus iſte vel iſta meos.
Sic oneri mea Muſa mihi eſt. ſum verna Diones,
Et totum imperio mancipat illa ſuo.
Adſpicit emeritus, quæ quondam exercuit, arma
Miles, & inſolitum narrat & odit opus.
Sæpè ſenex cunas puerique crepundia verſat,
Et Veneris tremulâ prælia voce canit.
Nos quoque languentes in noſtro pectore tedas
Tollimus, & dudum gaudia ſpreta damus.
Stat chartis concluſus amor. non urimur ultrà.
Crede, procax non eſt, garrula Muſa mihi eſt.
At tu, ſanguineo Martis ſubducte theatro,
Maſcula Barlææ baſia fige tuæ.

Qualia in Andromaches defixit baſia labris
Hector, in Æmonio Laodameia viro.
Forſan & hoc reduci carmen conducet amanti.
Et ſtimulos addet pagina noſtra tibi.
Dumque legis rigidi teneros Prætoris amores,
Officii poteris mox meminiſſe tui.

Ad Doctiſſimum Iuvenem, HVGONEM BOXELIVM, Artium magiſtrum.

DVm patrios circum frendet Bellona penates,
Iamque minax etiam Breda nocere poteſt;
Dum reſonant mediis Mavortia claſsica portis,
Et rediens belli præmia jactat eques:
Otia, Boxeli, *& Batavi ſecreta Lycæi,*
Et ſtudium placidæ nobile pacis amas.
Phœbus amor tuus eſt, faciles ſolatia Muſæ,
Ipſaque dum damnas prælia, docta paras.
Succubat exutus titulis fallacibus error,
Et verum ſpecie jam meliore nitet.
Ingreditur priſco Grajûm ſapientia faſtu,
Et ſua purgari dogmata Stoa ſtupet.
Docta Cleantheam laſſat ſolertia turbam,
Socraticaſque vigil cura reformat opes.
Sic patriæ vixiſſe cupis, ſic aſpera bellis
Ingenio fiet mitior Heuſda tuo.
Audiet Odryſius teneræ præcepta Minervæ,
Nec rigidâ ſolùm caſside tutus erit.
Audiet indomitus tanti documenta magiſtri,
Atque tuâ mores leniet arte ſuos.
Illic innocuo ſi pinges pulvere vallos,
Fictaque dimenſis caſtra locabis agris:
Ipſe ſuum perdiſcet opus. ſi mœnia ſcribas,
Exſtruet auſpiciis mœnia ſcripta tuis.

Prælia ſi timidi fugiant, hortabere dictis;
Fervida ſi tentent prælia, juſſa dabis.
Iam patris Æneæ laudes, nunc Hectoris arma,
Æmathioque canes bella peracta ſolo:
Vel quibus Auſonios Cattus ſpoliaverit auſis,
Spreverit & Latios Belgica terra Deos.
Omnia doctrinæ flectes ſub legibus. ipſos
Bellorum fas eſt ſubdere colla duces.
Formant arma Scholæ: nec Martia Palladis haſta
Negligit officii diſcere jura ſui.
Creſcite Battavicæ tantis virtutibus urbes,
Et galeas Clario condecorate Deo.
Si neget æternos belli fortuna triumphos,
Continuant veſtrum pulpita noſtra decus.

Ad ampliſſimum virum, MATTHIAM OVERBEKIVM, ruri, ad caſtra Albiniana, viventem, qua vitæ urbanæ & ruſticæ diſcrimina deſcribuntur.

ACcipe, quæ doctâ tibi littera mittitur urbe,
Rhenus ubi feſſas ſiſtit anhelus aquas.
Accipe, nec noſtræ precium averſare Camœnæ,
Et mea ſint ſtudiis otia grata tuis.
Vrbis ego, tu ruris amans, jam diſpare vita
Vivimus, atque alium ventilat aura Iovem.
Illic celſa novo ſurgunt tibi culmina ſaxo:
Et propius Superûm limina lambit apex.
Hic mihi vicino domus eſt non æmula tecto,
Nec meus excelſo vertice fumus abit.
Illic cœlicolum ſpacioſo fornice templa,
Hic eadem nobis, ſed magis arcta, patent.
Illic demiſſam radunt tibi ſidera terram,
Hic oriens nunquam ſtella, ſed orta micat.

Illic æquoreis citius Sol ſurgit ab undis,
Atque Aurora ſuum deſerit alma ſenem.
Tardius hic vehit illa diem, lucemque moratur,
Et tenebras citius veſpera mœſta refert.
Non illic querulas tollit vicina voces,
Aut hærent lateri garrula tecta tuo.
Hic anus, invalidis licet enervata lacertis,
Improba clamoſa jurgia voce ſerit.
Illic innocuâ figis veſtigia plantâ,
Hic Niobe teneros lædit iniqua pedes.
Illic molle ſuos tibi ver oſtentat honores,
Hic nova purpurei gloria veris abeſt.
Illic flaventes æſtas protrudit ariſtas,
Hic eadem ſterilis munera neſcit humus.
Illic fecundos Autumnus parturit hortos,
Hic Pomona ſuas rara miniſtrat opes.
Illic bruma nives terris aſpergit, & agris,
Hic eadem vultu ſordidiore riget.
Illic tardigradis incedit greſſibus Io,
Flexipedi calcans paſcua læta pede.
Illic lanigeris Corydon iraſcitur agnis,
Atque aries tanti dux gregis agmen agit.
Illic quadrupedum latos ferit ungula campos,
Et patiens duri vomeris hinnit equus.
Illic mane diem, & fugientis lumina Phœbi
Nunciat in medio garrula rana lacu.
Hic neque balat ovis, nec triſti vacca boatu
Ingemit, aut placidis rana coaxat aquis.
Non hic Neptuni tellus percuſſa tridenti,
Horrida qui ſpirent prælia, fundit equos.
Illic aërii mellis cœleſtia dona
Ingenioſa ſuis ſedibus abdit apis.
Illic candidulum plenâ lac verberat urnâ
Theſtylis, & mixtas ſeligit arte dapes.
Illic grata vocant feſſum mulctralia Mopſum,
Gramineoque jacet Nyſa petulca thoro.

Hæc loca damnat apis, faſtidit Theſtylis urbem;
Et quærenda foris fabrica lactis erit.
Illic ſublimi volitans ſtrepit ardea quercu:
Hic petulans celſa paſſer in æde ſalit.
Illic prata virent, Zephyruſque tepentibus auris
Florigeros pulchrâ veſte coronat agros,
Hic aliquis Tyrio maculavit murice veſtes,
Quodque alibi felis rara cacavit, olet.
Ruri garrit anas, limoſaque trinſat hirundo,
Mæſtaque jam moriens carmina cantat olor.
Vndique dulciſonis reſonat concentibus æther,
Et modulos docili gutture reddit avis.
Hic ſua vocalis vendit jentacula piſtor,
Aut merces diro carmine laudat anus.
Tiſiphonem ſimili credam mugire boatu,
Et Stygius latret talia verba canis.
Aut qui Caucaſeæ damnatus rupe Prometheus
Supplicii queritur triſtia fata ſui.
Illic grata quies, tacitique ſilentia ruris
Ocia dant Muſis inviolata tuis.
Illic cornipedes, agreſtia numina, Faunos,
Et timidas juxtà cernis Hamadryadas.
Hic neque Pan calamos inflat, nec gramine fuſi
Virginei fugiunt, Pane ſequente, chori.
Illic empta tuas fugiunt opſonia menſas,
Hic varias præbent cara macella dapes.
Illic peſtiferam difflat locus amplior auram,
Hic eadem, ſpatio ſed breviore, furit.
Cum tot ruricolis, cum ſint tot gaudia vobis,
Cur mea ſors diſpar cogitur eſſe tuæ.
Scilicet Attalico turgent tibi ſcrinia cenſu,
Attalicæ nobis non numerantur opes.
Nulla gravant inopes vatum ſeſtertia ciſtas,
Quæque natat medio dives arena Tago.
Tu tibi rus geniale facis. ſi tinniat aurum,
Ipſe tibi poterit Caucaſus eſſe domus.

In nomen uxoris BARBARÆ.

BArbara nunc mihi tu, nunc ſunt tua nomina luſus;
Hic mihi, ſed forſan gratior ille tibi.
Barbara Pyramidum ſileat miracula Memphis.
Sic tua Bilbilicus verba poëta canit.
Barbara dicta fuit Latiæ gens neſcia linguæ,
Barbara gens, quæ non Græca, vocata fuit.
Barbara forma poteſt vero diſtinguere falſum:
Barbara perfectæ ſit rationis opus.
Barbara virgineos inter celeberrima cœtus,
Romana meruit relligione coli.
Sub juga jam Seres, jam barbarus iſſet Orontes,
Æmathii doctus carminis auctor ait.
Nec moritura canit divini Muſa Tibulli
Barbara gypſatos ſtringere vincla pedes.
Barbara narratur veniſſe venefica tecum:
Hypſipyle charum ſcripſit ad Æſonidem.
Barbara reſperſa eſt puerorum ſanguine Colchis,
Inſontem jugulat barbara mater Ityn.
Barbarus eſt Phaſis: ſtudiis quoque barbara Thrace eſt.
Barbaraque Eoas vectat Erythra rates.
Barbarus eſt Atlas: ſunt barbara mœnia Byrſæ,
Barbarus eſt Phalaris, barbaricuſque Scinis.
Barbara Barbariæ loca ſunt, vociſque ferinæ,
Totaque barbarie barbara terra riget.
Barbarico viguit Latii facundia bello,
Barbarus attonita ſævit in urbe furor.
Auſonias audax cum frangeret Hannibal arces,
Moribus & victu barbarus ille fuit.
Barbara ſe peltis pugnans defendit Amazon,
Barbara Bellona eſt, Barbarus Antiphates.
Sunt & barbaricæ chlamydes, enſeſque togæque,
Barbaraque in Phrygio crine tiara nitet.

Barba-

Barbara Romulidûm recreant ſpectacula menſas,
Barbaraque in Caveis beſtia bella parat.
Barbara magnanimum timuit Germania Druſum,
Senſit barbaricos Martia Roma Getas.
Dardanidæ vincunt, dum reſtat barbarus Hector.
Sternitur aſtrictis barbarus Iſter aquis.
Eſt ubi barbaries, & barbarus infremit horror.
Luxuriat lætis barbara Perſis agris.
O quoties doluit Rhenus, qua barbarus ibat!
Ponitur ad patrios barbara præda Deos.
Eſt quos ſævities accuſat barbara; ſunt quos
Naufragii damnis barbara Syrtis alit.
Barbara Romanæ diſcuſſit verba loquelæ,
Reddidit & priſcas Valla latinus opes.
Turba, Camœnarum Phœbique peroſa lepores,
Nec quibus ingenium mite Minerva dedit,
Crudelis, nullaque ferox placabilis arte,
Barbara Palladiis creditur eſſe viris.
Pannonios crebrò populantur barbara fines
Agmina, Cæſareo gens inimica ſolo.
Littera frendentis rabiem teſtata moloſſi,
Bis manſueta tuum Barbara nomen habet.
Littera quam patulo gens Dorica clamitat ore,
Pandit vocali ter tua verba ſono.
Barbara regali celebrat convivia luxu
Magnificas jactans Perſa ſuperbus opes.
Barbara Idumææ jugularunt agmina cunas.
Barbara dum juſſus miles in arma ruit.
Barbarus has ſegetes & culta novalia miles,
Et Melibœe tuos depopulatur agros.
Barbara crudeli ſatiantur viſcera paſtu,
Barbaraque Indorum funera ventre latent.
Quas ſacer ille feras modulando leniit Orpheus,
Cædibus & victu barbara turba fuit.
Barbara Barbariam, & diffuſos terminat Afros
Gadibus, & calidâ terra peruſta Pharo.

Bar-

Barbara ſic Grajis, ſic Barbara nota Latinis.
Barbara, te vates ſcribit, & hiſtoricus.
Barbara, per cunctas reſonant tua nomina terras.
Barbara, quàm ſævæ crederis apta rei!
Barbara ſed toto quamvis ſis nomine, ſolum
Oſcula cum non ſint barbara, mitis eris.
Barbaries nihil iſta nocet. ſi blandula frons eſt,
Blandula ſi vox eſt, Barbara nulla mihi eſt.

EPITHALAMIVM
In nuptias
IOHANNIS BOR,
Medici.

QVem Batavis nuper medicum formavit Athenis
Phœbus, & Aonides excoluere Deæ,
Iam proprium ſibi Cypris habet. procul ite Camœnæ;
Alter in Idalia poſcitur arte labor.
Borriades dominæ ſubdit ſua colla Dionæ,
Atque alia Muſas virgine damnat amans.
Reddita pro Cirrha Paphos eſt, Helicone Cithæron,
Quemque Claros tenuit, mollior Ida fovet.
Omnia ſordeſcunt, herbæ, medicamina, morbi;
Iamque aliquis Veneris præmia morbus habet.
Vna fugat veteres conjunx lepidiſſima curas,
Et facit egregias victa puella vices.
Gallia Daphneum capiti circumdedit orbem,
Nunc decorant pexas myrtea ſerta comas.
Scilicet iſta manent doctas redimicula frontes;
His Paris, his petulans cinctus Adonis erat.
Horrida Pergamei calcantur ſcripta magiſtri,
Et nova, quæ doceat, dogmata dictat Amor.
Qualia inexpertam docuit Leander amicam,
Cum tumidis primùm ſoſpes abiſſet aquis.

Qualia

Qualia in Hypſipyles thalamis recitavit Iaſon,
Aut Paris Oenonæ dixit amica ſuæ.
Blanda placent, riſus, oculi, thorus, oſcula, tedæ,
Et ſi quid charum tectius eſſe ſolet,
Expetiturque Deûm toties dignata cubili
Fabrica, & in vultu diſpare ludit Hymen.
Illa, graves quamvis, expugnat forma Catones,
Illa vel armatos cogit amare deos.
Illa Panomphæum celſo pellexit Olympo,
Et ſummum aurifero miſcuit imbre Iovem.
Illa ſuum tacitos virus diffundit in artus,
Et placido tetricos faſcinat ore viros.
Pelias Argolicis cantata eſt vatibus haſta,
Fabula mendacis ſed fuit iſta ſoli.
Quæ ferit, & læſos eadem perſanat amantes,
Forma puellarum Pelias haſta fuit.
Hanc petit, hanc circum ſpacioſus volvitur orbis,
Non hærent alio pondera noſtra loco.
Hac quoque, Sponſe, tuis defixit ſpicula venis,
Eque tuo certam vulnere ſperat opem.
Nec tibi jam prodeſt veteris ſapientia Coi,
Coctaque millenis pharmaca ſimplicibus.
Quid centum miſces uno cratere maniplos?
Imbibet hæc medicum læſa puella ſuum.
Quid lenire paras totidem, mala nomina, febres?
Te quoque jam febris, ſed reditura, tenet.
Cur modò derivas, modo fluxus arte revellis?
Crede mihi, hac ipſa ſanior arte fores.
Nunc ægrum fodis enſe latus, nunc lumina tractas,
Nunc illi tremulo corde mamilla ſalit.
Nunc aliis lento pectus torretur ab igne;
Et tamen his etiam partibus ipſe doles.
Plurima dum ſanas, dum totos porrigis hortos,
Dic mihi, cur dominum negligit herba ſuum?
An quia mollis amor ſolis ſua gaudia ſaxis
Invidet, atque hominem vult ſupereſſe ſibi?

An quia majorum ſequimur veſtigia nati,
Et patrias artes nos quoque ſcire juvat?
An quia cum toto delirent numina cœlo,
Dedecus eſt puerum plus ſapuiſſe deum?
An quia Acidaliâ volupe eſt caluiſſe favilla,
Et tibi plus flamma hæc, quam medicina, placet?
An quia cum ſerus tibi deſeret Heſperus Oetam,
Pharmaca Machtildis non violenta dabit?
Sic tua non doctæ tranſcribis jura maritæ,
Hippocratiſque tui neſcia ſanat amans.
Nec peccare puta; magni ſecura Galeni
Nupta Machaonium ſi tua tractet opus.
Tu titulos, tu jura dabis, tu pilea confer.
Hoc quoque Doctorum nomina juris habent.
Interea medius dum turbat fercula vates,
Et mea feſtivus carmina ridet amor,
Spumantem puerorum aliquis prælibet Iacchum;
Nam poſuit ſiccis omnia dura Deus.
Tuque animæ pars magna meæ, dulciſſime Borri,
Excute Machtildi vela recincta tuæ.
Scande thorum, at qualem poſita gravitate Catonem
Conjugis in gremium credimus iſſe ſuæ.
Ipſa favens primas nox longius explicet umbras,
Et veniat rutilo lentus ab axe dies.
Surgat progenies non inficianda parenti,
Patricias cingat crebra corona fores.
Sic quoque languentis reparas diſpendia mundi;
Incola nec noſtri degener orbis eris.
Fortè aliquem, ſævum Belgis qui avertat Iberum,
Deque tua Martis fulmina ſtirpe dabis.
Adſpicis, ut cunctis annixus viribus hoſtis,
Iam patriam ſummo margine radat humum?
Obiice, quæ pugnent, animas, nova robora creſcant;
Ne pereat belli gloria, Cypris amet.
Pergama quod ſteterint, armis debetur, & ulnis;
Hectoris hîc, Hecubæ laus quoque magna fuit.

Ni toties viduos auxiſſet Roma penates,
Victor in hos colles Hannibal iſſet ovans.
Baſia ſi ceſſent, ſecundaque prælia vitæ,
Auriacus nullo milite tutus erit.
Solve fidem, tantus nec ſubtrahe pignora civis.
Cum pater es, magni nominis orſa tenes.
Tolle moras, ſpondet faciles Machtildis amores,
Et ſua non ultrà vota timere cupit.
Nec tamen ex illa redeas malè notus arena,
Nec nimium timidus, nec nimis acer ama.

EPIGRAMMA
in eoſdem Sponſos.

SI Probitas unquam caſto ſociata Pudori,
Iunctaque ſi Pietas cum Pietate fuit:
Si Gravitas potuit blandos non ſpernere vultus,
Formaque præclaræ præmia mentis amat:
Si Venus & parili nectuntur fœdere Pallas,
Et recubant uno Phœbus Amorque thoro:
Adſpice, quos geminos ſociarunt Numina Sponſos,
Exemplum dictæ nobile pacis habes.

Ad Ampliſs. Doctiſſimumque virum, D. IACOBVM PETITIVM, I. V. D. vitreorum munerum datorem.

QVas mittis Venetûm, gratiſſima munera, merces,
Accepit facili Barbara noſtra manu.
Nunc erecta nitent mediis anathemata tectis,
Et ſibi bis genitus ſacra Lyæus habet.
Tu fragiles tranſmittis opes, & dædala quantum
Artifici poſſit pollice dextra doces.

Cernimus inflexum ſinuoſis orbibus anguem,
Qui totum diro vertice fulcit opus.
Scilicet hic nimii damnat carcheſia Bacchi,
Vinaque vipereum virus habere monet.
Ne ſapiens mediis cedat prudentia menſis,
Inſanum prudens bajulat hydra Deum.
Et velut implicitus ſua miſcet corpora ſerpens,
Sic mixto ſocios agmine Liber amat.
Lucida diſperſi depingunt membra colores,
Vinaque diſſimili ſæpè colore placent.
Sunt hæc mundanæ fallacia gaudia vitæ,
Nec, niſi quæ frangant numina, vitra ſumus.
Hæc mecum quoties cernis, dilecte Petiti,
Natales fragili è pulvere diſce tuos.
Flamma levis, levior genuit tua munera ſumus,
Et levis has Itali dextra rotavit opes.
Flamma eadem, cautuſque minus tua disjicit hoſpes
Munera, nec magno nata labore cadunt.
Sic vitreâ natus pariter de ſtirpe miſellus
Occidit, & morti ſe quoque debet homo.
Altius ad dignas animo conſurgere curas
Nos decet, & ſuperis figere corda locis.
Te neglecta Themis, ſpretus te poſcit Apollo,
Et quondam ſtudiis Pallas amica tuis.
Sat Venetis Galliſque datum. jam Curia ſupplex
Atque tuam meritò Patria ſperat opem.
Hoc age, & iratis tandem placare Camœnis,
Et vitæ ſtudeas præmia ferre tuæ.
Sic tibi perpetuos virtus decernet honores,
Quoſque negat cæcus jam favor, illa dabit.
Sic quæ miſiſti, ſed inania, pocula Bacchi;
Huc veniens iſto numine plena bibes.

Exi-

Eximiæ eruditionis viro,

QVIRINO à CANKEBEER, I. V. Doctori.

Dum natura ſuos effœta recolligit auſus,
Feſſaque naſcendo tempora trudit Hyems,
Iamque ſuos abiens Autumnus damnat hono-
Et pudor eſt nudum veſte videre latus, (res,
Frigora dum gelidâ Boreas invitat ab Arcto,
Et laxat famulas languida bruma manus;
Ecce triumphales agitat Sapientia currus,
Egregiaſque vices cum Iove diva facit.
Ipſa novos animos Pallas capit, ipſa labores
Explicat, & laudes virgo patrima ſuas.
Panduntur curarum ædes, panduntur honorum,
Vtraque, ſed ſocio limine, templa patent.
Abditus ingeniis gliſcit calor, ardor honeſti
Inclyta magnanimæ pectora pubis agit.
Vix tranſit ſine vate dies. lux altera, rurſum
Altera Pegaſeas laſſat honora Deas.
Æmula Battavicas virtus exercet Athenas.
Invidiam credo nomina magna pati.
Qualis Olympiacæ miratus præmia palmæ,
Inſtat equus, ſi, quos occupet, ante videt:
Hunc alius ſuper, atque alius ſequiturque premitque,
Et rapidis fervent concita plauſtra rotis.
Viderat hæc dudum plaudentis ſigna Lycei;
Meque trophæa manent illa, Quirinus ait.
Ibimus, & ſi quis meritis locus, ibimus, inquit;
Materies laudis ſit Themis una mea.
Hac Minos, juſtuſque Solon, hac arte Lycurgus,
Nec moritura meus nomina Cæſar habet.
Hac Decius Pauluſque vigent, & maximus Azon
A ſerâ titulos poſteritate refert.

Invenis

Invenit mens docta viam. patet omnis eunti
Iuſtitia, & vaſtos explicat illa ſinus :
Innumeras legum facies, & flexile verum,
Iuraque clamoſi litigioſa fori :
Quid juvet hæredem, quid ſpes eludat habendi,
Vt trepidi poſſit cauſa placere rei :
Quanta fides tabulis, & quali teſte probentur,
Quidque queat ſocios diſſoluiſſe thoros :
Temperet ut juris ratio decreta ſeveri,
Quæ maneat ſceleri debita pœna ſuo :
Cunctaque Cæſareis veneranda volumina ſceptris,
Aptaque bellantum litibus, apta togæ.
Suſpice Leida virum, & tantæ da debita fronti
Præmia, ne proprium ſit ſine teſte decus.
Ad te tota redit plenis ſpectata theatris
Gloria ; communi ſemper honore meres.
Sunt tua, quæ defert inſignia; quæque coronant
Tempora, ſunt curæ Pilea ſigna tuæ.

In Mauſoleum GVLIELMI AVRANSIORVM Principis, quod Delphis viſitur.

ADſpice Naſſovii ſaxum regale ſepulchri,
Quiſquis ad Auriaci nomen & arma ſtupes.
Hæc memor Auſtriacum patria indignata Philippum;
Erigit Auriaco poſthuma buſta ſuo.
Surgit in invidiam pulſis hoc marmor Iberis,
Senaque virtutum præmia Belga parat.
Luſtra oculis ſpectator opus, vultuſque pererra,
Quos labor & ſolers ſculpſit in ære manus.
Incubat Auriaco Auriacus, ſed eburneus illi,
Qui prius Albanum terruit enſe Ducem.
Sic jacuit dira ſtratum mercede cadaver,
Cum manus innocuum ſterneret emta caput.

Cernis,

Cernis, ut inſideat lapidi fortiſſimus heros?
Illa Patris patriæ priſca figura fuit.
Talis erat, cum jura daret, cum vindice ferro
Solveret Heſperio Belgica colla jugo:
Suſpice Pyramidum ſurgentes more coloſſos;
Hoc æterna Ducum gloria culmen habet.
Vndique funeſta fera Mortis oberrat imago,
Exuviiſque ſuis imperioſa riget.
Diſce triumphantes Parcis ſuccumbere dextras,
Armaque, ſed fatis præripienda, geri.
Stat Pietas, ſacrumque manu veneranda volumen
Geſtat, & æthereas diva recludit opes.
Hoc Pietas Duce tuta fuit, potuitque ſub illo
Non timidâ cœlum relligione coli.
Stat juxta Herculeo circumdata tergore virgo,
Fortiaque invicto pectora Marte gerit.
Heſperios ſic ille Deos & caſtra fugavit,
Et valida fregit Bætica ſceptra manu.
Tuque ſerenato Libertas aurea vultu,
Hoc libertatis vindice, pulchra nites.
Parte alia adverſum ſceleratis exerit enſem
Iuſtitia, & læva ponderat æra manu.
Talis Arauſiades media inter prælia ductor
Aſſeruit Batavi jura verenda fori.
Vnaque dum Marti, Themidi manus altera ſervit;
Et geminos ſtricto vindicat enſe deos.
At quæ per cunctas fundat præconia terras,
Belligeras inflat Martia Fama tubas.
Hinc puer atque illinc lachrymis indulget acerbis,
Et dolet extinctas, quas gerit ipſe, faces.
Diffluat in lachrymas & acerbos Belgica planctus,
Dum ſubit extincti triſtis imago Ducis.
Quis paria Hiſpano faciet? tu maxime Fili,
Ne moriare prius, quam moriatur Iber.

Illuſtriſſimo
DOMINICO MOLINO,
Senatori Veneto, cum Hymnum in Chriſtum, & Argo Batavam ipſi mitterem.

Vivis, & externum celebras, Moline, poëtam,
Et tibi dilectum pergis amare caput.
Nec tua Barlæi præluſtris purpura cantus
Deſpicit, & Muſæ dona puſilla meæ.
Prima ſalutiferum depingit pagina Chriſtum,
Ingentemque pio perſonat ore Deum.
Altera barbaricis oneratas mercibus alnos,
Heſperiique canit grandia damna ſoli.
Sic modo me tellus vatem, modo poſſidet æther,
Nunc hominum laudes, nunc habet ipſe Deus.
Iamque feror medios acer bellator in hoſtes,
Iam cano tranquillæ nobile pacis opus.
Iam me ficta juvant veterum mendacia vatum,
Iam modulos adflat ſanctior aura meos.
Artifices diſtincta petunt. hic incubat auro,
Et Venetûm rutilo ſculpit in ære Ducem;
Ille rates aptat pelago, docet alter amores:
Eligit ingenio quilibet apta ſuo.
Nobis cuncta placent, tellus, Acheronque, poluſque,
Ludicra cum gravibus, triſtia cum ſalibus.
Omnia ſunt vatum, ſunt unius omnia Phœbi,
Militat ad nutum machina tota meum.
Imperium Veneti ſpatiis diffunditis amplis,
At meus in cœlos altius Hymnus abit.
Terminat Euganeos Rhætuſque & Dalmata fines,
Quaque jacet medio Candia veſtra mari.
At mea in Occiduis dominatur finibus Argo,
Et ſpolia ex ipſo Sole ſtupenda refert.

Tu quoque qui vaſtam curis prudentibus urbem,
Conſiliiſque regis tranſtra, rateſque tuis;
In carmen Moline venis. tu magne Senator
Cogeris ad leges arctius ire meas.
Quæ tibi ſi placeant, & ſi ventura placebunt,
Aonias toto fonte bibemus aquas.
Et mea, Molini nimium proh ſera voluptas,
Diffluet in laudes ebria Muſa tuas.

Ad doctiſſimum virum, BALTHASAREM BONIFACIVM, Archidiaconum Tarviſienſem.

EVganei Patres, mediis qui ſcribitis undis
Carmen, & Adriaco tingitis ora mari;
Et tu Pegaſeâ vates redimite coronâ
Balthaſar, ô Muſæ gloria ſera meæ:
Dicite, cur viles pretium meruere libelli?
Et Veneto noſtrum teſte probatur opus?
Laurigeraſque inter fertis mea nomina frontes,
Et favet applauſu purpura veſtra ſuo?
Auſonii laus iſta ſoli eſt, donaſſe poëtas.
Illo Helicon totus, totaque Cirrha loco eſt.
Illic Naugerii faciles in carmina Muſas,
Et faciles in ſe ſenſit Hyella Deas.
Illic Virgilio certaſti, Bembe, Latino;
Et clara Hippolyte Caſtilione fuit.
Illic Cotta ſuam cecinit riſitque Lycorim,
Flaminiique fuit dicta Turunda jocis.
Aonios meruit Latio Toſcanus honores,
Et potuit veſtro Carga ſub axe legi.
Hic Fracaſtorios, Zanchos, doctoſque Camillos,
Et geminos Strozas, Capilupoſque tulit.
Quæque Sadoleto, qua Laſcare terra ſuperbit,
Quæ dedit Aſcanios, Itala terra fuit.

Hic, Arioſte, tuos petulans modularis amores,
Et placido reges carmine Vacca canis.
Hic per Apollineos Palearius ambulat hortos,
Inque ſuâ mores virgine Tonſus amat.
Quos ego ſi taceam, Romam ſpectate canentem,
Et quæ Tarpeia carmina rupe fluunt.
Lauriger Vrbanus media pater urbe Quirini
Pectora Phœbæo tacta furore quatit.
Hic hederæ, & ſacræ coëunt in Præſule mitræ,
Quique Dei, vatum præſidet ille gregi;
Communeſque mihi verſat mens ardua curas,
Et ſtudiis diſpar non cupit eſſe meis.
Veſtra eſt Calliope, Veneti, Tritonia veſtra eſt.
Numina tot veſtris plus viguere locis.
Deſinite in Batavum conferre encomia vatem,
Qui rude Hyperboreo ſub Iove pangit epos.
Longius Aoniis, quàm vos à fontibus abſum,
Longius à Cirrha, Caſtaliiſque vadis.
Longius à priſcis vivo ſemotus Athenis,
Mœoniique procul patria vatis abeſt.
Sum procul à magni cunis tumuloque Maronis,
Nec fluis in noſtros Sulmo diſerte lares.
Me Vahalis, me Moſa pater, me Rhenus inundat,
Flumina Pegaſeis non ſatis apta viris.
Hinc Permeſſus abeſt. vobis vicinior ille eſt.
Imminet Ionio Græcia tota mari.
Phocidos amnis abeſt. vobis cum deficit ille,
Totus Caſtalias Adria fundit aquas.

Ad eundem, immodicum Carminum meorum Encomiaſten.

Non ego cum veſtris auſim certare Camœnis,
Balthaſar, aut Batavis vatibus ire comes.
Parce meis claras hederis poſtponere lauros,
Aut hominem tantis æquiparare Deis.

Par

Parce precor graciles ad ſidera tollere Muſas,
Nec ſtudiis dona grandia verba meis.
Accola Tarviſi, ſit fas mihi dicere, parce
Invidiam famæ conciliare meæ.
Tutius eſt humiles inter reptare myricas,
Tutius Heroum nomina ponè ſequi.
Cymbula, quæ tumidis pelagi confiſa procellis
Navigat, has audax mergitur inter aquas.
Non ego in Ægæo pandam mea vela profundo;
Navita, qui littus ſeligit, ille ſapit.
Non ego nubivagas Alpes, non Pelion altum
Scandere, non iſtâ molior ire viâ.
Præcipites metuo ſcopulos livoris iniqui;
Ne noceant iterum, qui nocuere ſemel.
Tutius in tacitæ gradiar convallibus Idæ,
Et mea depreſſam pagina radet humum.
Me Bavii terrent, ſpretique opprobria Mævi,
Et levis in tota Marzus Amazonide.
Terreor indoctâ rauci Theſeide Codri,
Terrent Mygdonii triſtia fata Midæ.
Et nunc Icarei ſubeunt diſcrimina faſtus,
Et malè ſervato lapſus ab axe puer.
Plurima cum timeam, plus hoc fortaſſe timebo,
Ne ruat in noſtrum turba diſerta caput.
Turba poëtarum, ſecli, proh, tacta veneno,
Impatiens ulli cedere, ferre parem.
Et ſatis ingenti non diſplicuiſſe Molino
Carmina, & applauſus emeruiſſe tuos.
Et ſatis, hoc gemino me dictatore probari,
Sit ſatis ad laudes gloria veſtra meas.
Caſtibus his poterunt de me dixiſſe nepotes:
Spreta domi potuit Muſa placere foris.
Dicet poſteritas: inter Rhenumque Silinque
Aonias blande concinuiſſe Deas.
Dicet poſteritas: facili modulamine Moſam,
Medoacumque ſua perſtrepuiſſe chely.

Dicet poſteritas eadem: Rhenumque Atheſinque,
Et Vahalim cantus conſociaſſe ſuos.
At brevius: vicina Pado permixta fuiſſe
Carmine Battavicis flumina fluminibus.
Denique dicet & hoc: ſerò coiiſſe ſuävi
Barlæum & magnum fœdere Balthaſarem.

IN SATYRAM quæ inſcribitur Hieromaſtix, AD DOMINICVM MOLINVM.

Fallor? an hoc noſtro frendet Lucilius ævo?
Pacuvioſque iterum ſecula ſera ferunt?
Horridulum quiddam dura de nare locutus
Perſius, haud alio carmine cenſor erat.
Quique ſuis riſit ſcelerum popyſmata ſannis,
Et tot Romanæ probra nefanda togæ:
Perfudit ſimili Latium Iuvenalis aceto,
Nec potuit populi crimina ferre ſui.
Mœchus, & obſcena ceventes parte Quirites,
Alpheus, indocto cum Labeone Glyco,
Infameſque lupæ, & precio nonaria preſtans,
Et quæ Socraticus membra cinœdus amat,
Pamphilus, Hermogenes, & diſcunt templa pudere.
Hæc mordax Bavios pagina dente notat.
Hîc Superos Divoſque gerens in fronte ſacerdos,
Hîc luit haud nimium Veſta peroſa virum.
Ne mirare novum, prudens Moline, poëtam,
Et Satyras veſtro poſſe ſub orbe legi.
Difficile eſt Satyram non ſcribere. deſipit orbis.
Materies Satyræ plurima quiſque ſumus.
Pantolabos, Verres, Nomentanoſque nepotes
Cantaber, Auſonius, Belga, Britannus habent.
Fabula decrepito non luditur altera ſeclo,
Nec nova ſtultitiæ eſt ſcena, ſed actor abit.

IN HISTORIAM
Clariſſimi doctiſſimique viri
ISACII PONTANI,
De rebus Danicis.

GEntis Hyperboreæ dominos, populoſque Trionum,
Sceptraque per Regum continuata manus,
Et formidatam Tarpejis ſedibus Arcton,
Et tot Vandalico prælia geſta ſolo,
Poſteritas, te teſte, leget Pontane, nec illud
Neſciet, Auguſto judice, Cimber opus.
Ingenio per regna, Duces, urbeſque vagaris;
Totaque jam Thetys, totaque Veſta patent.
Sic ſtudiis diverſa placent. nunc æthera ſpectas,
Et procul errantes contrahis arte Deos.
Nunc patrios memoras intorto crine Sicambros,
Et ſeclum tenebris eruis omne ſuis.
Ipſe etiam, Occiduis nuper bellator in undis,
Amſtela, tam grandi vindice lætus ovat.
Hæc ſcribis, vir docte, tuis. Iam longius actus
Parrhaſiæ celebras littora vaſta plagæ,
Codanumque ſinum ſolers metiris, & arces.
Et quondam Batavis noxia rura meis.
Scilicet hunc Regi juvat impendiſſe laborem,
Oceanique Deos demeruiſſe tibi.
Vt ſi terra neget precium, ſubmurmuret æquor,
Nec ſi Belga ſatis, plus tamen Arctos amet.

In Hiſtoriam Belli Belgici
PETRI BOR,

QVid toties vexata, furens quid Belgica poſſit,
Quantum pro patriis audeat illa focis:
Suſtineat quam dura pati mens conſcia recti,
Albano ſtupuit ſub Duce ſævus Iber.

Mitius ingenium regalibus addidit armis
Italus, & docta profuit arte magis.
Ceſſimus Heſperiæ, noſtriſque erepta triumphis
Oppida Cantabrica ſuccubuere manu.
Et mox percuſſo Libertas Principe mœrens,
Indoluit populi fata ſuprema ſui:
Cum nova de patriis ſoboles auguſta favillis
Surgit, & Auriaci funeris ultor adeſt.
Mauritiumque ſequi noſtræ cœpere cohortes,
Iſtaque collapſum dextra capeſſit opus.
Gaudet Breda capi. devictas reddidit urbes
Iſala, ſtant Friſio caſtra ſubacta ſolo.
Alta triumphanti paret Groninga Leoni,
Cæſareaque vetus concidit urbis honos.
Bructerus & Salii noſtræ ſunt nomina partis,
Et Batavûm laxis finibus arma ruunt.
Iamque prior victis redit in præcordia virtus,
Auſtriacaſque ferox deſpicit illa minas.
Hæc venerande tuos, Borri vis ſcire nepotes,
Bellaque tam claro plurima teſte legi.
It Dacibus tua dextra comes. tu prælia reddis,
Pingis & in chartis Pergama noſtra tuis.
Quam cuperem ſociis tua currere ſecula ſeclis
Naſſovii, & junctis greſſibus ire duos,
Vt victrix quem nulla Ducem Bellona fatigat,
Tu quoque non ceſſes, maxime Scriba, loqui.

Eximiæ probitatis ac eruditionis Iuveni,

ARNOLDO BEAVMONTIO,

de Vltima voluntate diſputanti.

VLtima, Beaumonti, morientum verba Quiritum
Tuta patrocinio vidimus eſſe tuo,
Et morti mandata dari, legeſque ſepultis,
Et dominum dubiis ſcribere jura bonis.

Scili-

Scilicet hæredum dextras frenaſſe rapaces,
Et tanta dites expedit arte mori.
Non hic ad curas homini ſua ſufficit ætas,
Proſpicit in ſeros anxia cura dies.
Et jam ſcire juvat, quæ ſit fortuna nepotum,
Ac nimis ingratæ poſteritatis opes.
Venturaſque vices tabulis ſpectamus in illis,
Quas pater aut titubans ſcribere juſſit anus.
Solliciti morimur, quales quoque viximus antè,
Filia ſit quantum, quantum habitura nurus.
Dumque graves loculos longos partimur in annos,
Credimur in terris hoc ſupereſſe modo.
Inſanire libet. ſequimur, quod linquimus, aurum,
Exanimeſque ipſo in funere juſſa damus.
Et, ne de rapto dubitet mors corpore, ſeptem
Teſtibus æternæ mortis adimus iter.
Nec minus ex ipſis ſurgunt mox jurgia buſtis,
Et querulos fratres charta relicta facit.
Et dum certa alibi poſcunt oracula ſtulti,
Egregios cenſus curia lenta vorat.
Tu meliora tuo ſuades, Arnolde, clienti,
Iuraque non multum litigioſa probas.
Sed cauſas ratione regis, pietate tribunal,
Et fallax ſocia relligione forum.
Quam colis, illa Dea eſt. patria eſt, cui vivis, & æther.
Ad laudes praeunt nomina tanta tuas.
Et ſuper hæc animum clari genitoris imago
Dum ſubit, hac ſobolem fas erit ire viâ.
Sæpius hos monitus, Beaumonti, in pectore verſa:
Hoc tibi poſtremum Velle *poëta loquor.*

Ad Doctiſſimum Iuvenem THOMAM HONERDVM, Licentiatum.

QVi thalamos laudeſque ducum, regumq; tiaras,
Et numeris cecini buſta ſuperba meis,
Et Harteſiacis fumantia littora flammis,
Et tot Belgarum diruta tranſtra manu:
Nunc, Honerde, *tibi feſſis præconia Muſis,*
Pauculaque in laudes præcipitata loquor.
Materies non una mihi eſt. nunc inſeror aſtris,
Æthereaſque alto vertice rado domos;
Nunc humilem me terra capit. ſic partior orbi
Carmina. nec ſolum terra, nec aſtra placent.
Vatibus ingenium eſt in multas flexile partes,
Nec ſacer hic una ſtat regione furor.
Nunc nova tranſactis, nunc miſcent ſacra profanis.
Nunc homines gaudent, nunc celebrare Deos.
Caſtra, duces, litui, faſces, diademata, reges,
Buſta, rogi, cineres, federa, ſponſus, amor,
Relligio, pietas, & tot cantantur amici,
Et venit in modulos femina virque ſuos.
Ipſa etiam heroo jam nunc mihi fulta cothurno
Depugnat pedibus Martia Sylva meis.
Nec Schola, nec noſtris abeunt indicta Camœnis
Nomina, quæ Themidi, quæ placuere mihi.
Tu quoque jam pulchro, Iuvenis, ſpectande theatro,
Ingenii luſus cogeris eſſe mei.
Dumque per egregias legum diffunderis artes,
Conſiliumque gravis præcipis omne fori:
Pilea cum titulis, cum majeſtate triumphos,
Et non invito carmina vate refers.
Quæ tibi ſi placeant patriis virtutibus aucto,
Non poterunt docto non placuiſſe patri.

In diſputationem
DE
HYDROPE.

Belgica, quæ mediis vivis tranquillior undis,
Belgica, quæ ſolis regna tueris aquis;
Belgica, quæ Vahalim, & bellacis pocula Moſæ,
Et latices Rheni prætereuntis amas;
Adſpice Battaviæ juvenem. cui docta papyrus
Acria funeſtis prælia dicit aquis,
Fataleſque obitus occultis imputat undis,
Quaſque probas, dicit diſplicuiſſe ſibi.
Diſſidet à domina ſoboles, à matre propago,
Nec loquitur votis congrua verba tuis.
Scilicet objectis hoſti ſervamur in undis,
Tantaque ſed fluxis regna tuemur aquis.
At qui noſtra premunt immoti corpora fluctus,
Materiem lentæ perditionis habent.
Mille modis morimur. bibimus feralia vivi
Pocula, nec lethi longius autor abeſt.
Funereas haurimus aquas, immergimur undis,
Fataque diſtento proxima ventre latent.
Et pariter nobis urna ſumus atque cadaver,
Quique tumet, funus bajulat ipſe ſuum.
Hæc, vir docte, doces, & quæ tibi tanta paratur
Gloria, damnatis tota paratur aquis.
Sic aliis tellus, aliis bellacia debent
Æquora, & exuto carbaſa rapta mari.
At gravis & tacitis creſcens ſucceſſibus Hydrops
Invenit ingenio præmia digna tuo.
Dumque ſibi latices ſitiens, tibi pilea poſcit,
Nec tamen aut titulis, aut ſaturatus aquis.

In honorem
FRANCISCI VOSSII, I.V.D.
Ad Clariſſimum virum,
GERARDVM VOSSIVM Patrem.

TAndem etiam Batavæ ſubeunt palatia Muſæ,
Atque aliquis, Voſſi, crederis eſſe foris:
Præmiaque ingentes ſolantur regia curas,
Et precium, Carolo *judice, grande refers.*
Sic ſcripſiſſe juvat; chartis cùm purpura dives
Annuit, & fulgens otia donat ebur.
Altera nunc iterum tibi gaudia parturit æther,
Dum patrium ſoboles æmula calcat iter.
Stat Iuvenis, totaſque viris ediſſerit artes,
Et tetrico loquitur congrua verba foro.
Qualia legiferæ dictant conſulta tiaræ,
Aut Latiæ roſtris expoſuere togæ.
Per titulos, laudeſque tuas, natique vagaris,
Inque tuum coëunt diſſita regna decus.
Auriferis alibi Tameſis tibi labitur undis:
Hic tua, quæ celebret, pignora Rhenus habet.
Diverſa ratione places. prodeſſe paratus
In natis toties naſceris ipſe tuis.
Supputet innumeras Romana potentia terras:
Supputet immenſas Tullus & Ancus opes:
Hic ſua diffuſis numeret tentoria caſtris:
Hic vocet in cenſum jugera, rura, domos.
Vileſcunt omnes numeri. cui docta propago
Perſonat Aonidum limina, plus numerat.

C. BARLÆI
ELEGIARUM
LIBER III.

Ad Varios, & varii argumenti.

Clariſſimo viro

ADOLPHO VORSTIO

Medico & Botanico, jam jam Leida abiturus.

DVm fecunda novas tellus tibi parturit herbas,
Et ſolitas fundit Palladis hortus opes;
Iamque tuas vernans poſcit Facundia voces,
Verbaque vel toto vere diſerta magis:
Nos aliò Fortuna vocat, Batavûmque Lycæo
Surripit, & charis invida nominibus.
Et veluti Pyladen charo ſubduxit Oreſti,
Longius à vultu me cupit ire tuo.
Imus, at hoc, Vorſti, tibi dicimus, ire coacti.
Exilio ſimilis ſors mea pene mihi eſt.
Dumque dolens ſuetis vates avellor Athenis,
Ceu profugi ſpeciem credor habere rei.
Non mihi jam placidis Rhenus pater obſtrepet undis,
Sævior ad fluctus murmurat Ya ſuos.
Non virides circum dabitur ſpectare Napæas,
Quosque Tales campos, quos habet alma Ceres.
Non, quos Leida fovet, doctis permixtus Achivis,
Palladiæ potero gentis honore frui.
Pandet inexhauſtam nummis Cyllenius urbem,
Et ſtudiis diſpar diva moneta meis.
Omnia vendentes inter, nunc inter ementes
Omnia, nil habeo vendere, nil emere.
At tu, dum patriis animum virtutibus imples,
Hippocratiſque tui verba ſevera legis,
Auguriis votiſque juva mea vela ſecundis,
Et ſorti cupias non gravis eſſe meæ.

Quam-

Quamvis in geminas fatis diſpeſcimur urbes,
Et geminis diſtent Rhenus & Ya ſcholis;
Attamen unanimes ſociet concordia mentes.
Sic ſchola, ſic ſedes una duobus erit.

Reſponſio ad Elegiam Nobiliſſimi viri D. GVILIELMI BARDESII, Domini in VVarmenhuyſen, &c.

VEnit, & Amſtelios ſubiit tua litera portus.
Venit & hac noſtrâ tacta benigna manu eſt.
Pierides, dixi, creſcentem ornate poëtam,
Atque hederæ doctum cingite fronde caput.
En, novus ingreditur Phœbi delubra ſacerdos,
Et mediis vatum gloria ſurgit agris.
Stemmata jam ſordent, proavûmque ex ordine vultus,
Et numerat verſus, qui numerabat avos.
Ingenio ſociantur opes, fortuna Minervæ,
Et precium ex ipſo ſanguine Muſa capit.
Quid mihi degeneres objectas, Belga, poëtas?
Quæque canunt, vatum nomina nulla putas?
Quid totum laceris habitari Helicona puellis,
Aut turba quereris ſordidiore coli?
Abſtulit hunc nobis Bardeſi Muſa tumultum.
Nunc titulo vates ſplendidiore ſumus.
Nos quoque jam villas, nos prædia, rura tenemus.
Hic famulis, illic imperitamus equis.
Terrarum domini terras metimur & undas.
Pandimus auguſtis limina porticibus.
Lambunt æthereas vatis faſtigia ſedes,
Vt Iove jam poſſit proximiore frui.
Dumque elegos ſcribit, pariter ſua jugera ſcribit.
Et patrio nitidum ſidere condit epos.
Deſere pauperies Batavos inviſa poëtas.
Nobilitas verſus ingenioſa facit.

Et gaudent elegis, ſoliti gaudere caballis,
Frena quibus Perſei ſplendida mordet equus.
Quique rotant celeres per rura, per oppida currus,
Per Tenedon curru liberiore ruunt.
Maxime Bardeſi, dudum mihi culta poëſis,
Exemplo poterit plus placuiſſe tuo.
Nec tecum poſthac elegas ſcripſiſſe pudebit.
Quæque tuæ, laudis ſors erit illa meæ.
Nobilibus compar gradiar: communia magnis
Heroum geniis ſacra Deoſque colam.
Sic aliquis tandem Batavis populoque videbor.
Cum dicent ſtudiis me coiiſſe tuis.
Cum lateri comes ire tuo per compita cernar,
Et pariter greſſus & ſociare manus.
Mox ubi per ſteriles ibo venator arenas,
Et canibus dabimus juſſa verenda tuis,
Qualis ero. Dominum me Theſtylis eſſe putabit,
Baſiolumque meo dividet ore ſuum.
Cum mihi ſuſpenſa pendebit arundine piſcis,
Gaudia piſcanti piſcis & unda dabunt.
Quà reſonant avibus circum virgulta canoris,
Irruet in caſſes præda petita meos.
Nunc ſpolium mihi terra feret, nunc altior æther,
Nunc vitreæ nobis dona feretis aquæ.
Tota ſuo vati facilis natura patebit,
Quam toties cecinit verſibus ille ſuis.
At tu, cum Sponſa cupies & amoribus uri,
Irruet in thalamos noſtra Camœna tuos.
Quique mihi donas cœlum, terraſque lacuſque
Heroo referes carmina fulta pede.
Quæ ſi non capiet Muſarum neſcia virgo;
Quæ capiet roſeis baſia fige genis.
Aut ſi baſiolis quid gratius eſſe putabit,
Officii nolis immemor eſſe tui.

S V-

SVPER OBITV
Nobiliſſimi Iuvenis
ARNOLDI vander MYLE,
DOMINI IN ALBLAS,
Ad Nobiliſſimum virum
D. CORNEL. vander MYLE, Patrem.

Maxime vir, patriis clarum decus addite terris,
Tot Batavos inter conſpiciende Patres.
Cujus Apollineos illuſtrat Fama penates,
Scriptaque non uno nomina vate tument:
Pone modum lachrymis. nimium plorare recuſat,
Cui pietas lachrymas ſufficit ipſa ſuas.
Fles natum genitor. non vult Sapientia flere,
Cum, quæ non patimur funera, fata probant.
Quem luges, mundi ſpatiis ſublimior, annos
Calcat, & æterna lege beatus agit.
Non moritur, quiſquis vixit bene. vivere ſolus
Deſinit, ignavi cui periere dies.
Qui genuit, dolet exſtinctum. ſed dedolet ille,
Mortalem qui ſe ſcit genuiſſe ſibi.
Hoc ipſum lachrymat, quod non lachrymatur ab illo,
Funera qui nati credit acerba ſui.
Si periit, nec jam terris oſtenditur ultrà;
Virtutum memorem jam juvat eſſe patrem.
Qui miſerum ſeſe eſſe putat, miſer incipit eſſe,
Et dolor ex ipſa pabula morte capit.
Quem ſi nulla premit ratio; premit ille dolentem,
Et propius tacito vulnere corda ferit.
In ſtabulis rapta matrem mugire juvencâ
Cernimus. ad paſtum lætior inde redit.

Luget

Luget avis, quoties nido ſurrepta propago eſt.
Attamen huic ipſi lux ſatis una malo eſt.
Quid querimur miſeri? nequeunt ablata reponi.
Deſpicit humanas ferrea Parca preces.
Et citius deerunt lachrymæ, quam cauſa. dolendi
Materies nunquam juſta deeſſe poteſt.
Plus homines inopina dolent. quodcunque futurum
Novimus, hoc ipſum plangere velle nefas.
Imus, magne Virûm, quo dives Tullus & Ancus.
Imus, & hac orbis vadit in orbe viâ.
Nati lege ſumus; qua deſinat eſſe, quod eſſe
Cœpit, & exitio gaudeat omne ſuo.
Cui ſemel accubuit menſæ, ſe ſubtrahit hoſpes;
Et tolli gaudet, quas amat ipſe, dapes.
Agricolæ ſectis tandem lætantur ariſtis,
Et ſua mox avida munera falce metunt.
Nec periït tuus ille, Pater, Myliuſque puerque.
Quem tibi terra negat ſordida, Numen habet.
Hunc dederat prius, hunc repetit. conceſſa parenti
Poſcit inoffenſo pignora jure Deus.
Debitor es. ſobolem cum reddis, nomina ſolvis.
Quique tuus fuerat, plus erat ille Dei.
Non repetit properè, ſua qui, non noſtra, repoſcit.
Non repetit propere, qui moritura rapit.
Sat vixit, cui vita proba eſt. cui peſſima fluxit,
Ah, nimium mundo vixerit ille diu.
Vivimus errones cuncti. quid longius illum
A patriis luges occubuiſſe focis?
Craſſum Parthus habet, peregrinaque littora Magnum,
Et peregre ad Trojam tot cecidere duces.
Si puncto ſtat terra brevi, jam patria ubique eſt.
Nec moriens potuit non obiiſſe domi.
Vixit, & ingenium claras diffudit in artes,
Et ſcivit, poterant quæ latuiſſe ſenes.
Per cunctos animoſa gradus doctrina cucurrit,
Et ſtupuit greſſus ocyus iſſe ſuos.

Securum

Securum nunc aſtra tenent. formidinis expers,
Peccandi didicit dedidiciſſe modum.
Sub pedibus Circenque premit, fœdamque Calypſum,
Totque catenato crimina juncta choro.
Adſpicit hinc dantem patriæ reſponſa parentem.
Adſpicit hinc faciles fratris ad arma manus.
Hic atavos mediis rutilantes adſpicit aſtris,
Et fulgentis Avi ſuſpicit ora nepos.
Lux æterna beat juvenem. ſors neſcia ſortis
Implet inexhauſtis pectora læta bonis.
Et ſi quod Vatum precium eſt, ſoletur & illud:
Arnoldum Batavo non ſine Vate mori.

Reverendo clariſſimoque viro IOHANNI WTENBOGARDO Eccleſiaſtæ quondam Hagienſi, nunc exuli.

MAgne vir, & patriæ quondam florentis ocelle,
Mitior Auriaci quum foret aura ducis;
Tota cui faciles porrexit Curia dextras,
Et favit ſtudiis nobilis Haga ſuis.
Cum lituos, mediique inter fera claſſica belli
Panderet æthereos lingua diſerta ſonos;
Et procul expanſis figens tentoria caſtris,
Victoris cuperet Mars meminiſſe Dei:
Diſce vices rerum, & placidæ ſolatia menti
Suffice, neve tuis ſis minor ipſe malis.
Excute cœleſteis fœcundi pectoris artes,
Nec deſint domino mitia verba ſuo.
Quæ legit, atque avido ſervat ſtudioſa colono,
Sæpius ipſa ſibi mella miniſtrat apis:
Nec quæ plena ſuis fundunt carcheſia donis,
Muneribus cupiant rura carere ſuis.
Tu quoque, cui totum tonuit facundia Chriſtum,
Imbibe doctrinæ tot documenta tuæ.

Sacraque ſollicitam recreent oracula mentem,
Et leve ſit, Chriſto ſic didiciſſe pati.
Num peregrè novus exul agis, qui debitus aſtris
Exulis in terris non niſi nomen habes?
Cogitur ingentis rector ſecedere mundi,
Quemque domi potuit pertimuiſſe, fuit.
Exulat, & medio quærit cunabula Nilo,
Exitioque Deum ſubtrahit ipſe Deus.
Aſſyrios exul ſedit Iudæus ad amnes,
Et bibit inſolitas advena tantus aquas.
Seu tibi Moſa pater, ſeu flexus pocla miniſtrat
Sequana, num tanti fecerit iſta Cato?
Nec tibi nox gravior, nec lux minus æqua diei eſt,
Seu Druidûm ſpires aëre, ſeu Batavûm.
Omne ſolum natale piis. nec ſemper iiſdem
Nubibus hæret avis, piſcis inerrat aquis.
Sors gravis exilii eſt, fateor: ſed neſcia culpæ
Quæ fuit, illa tibi ſors levis exilii eſt.
Non tua communes præcidit dextera cenſus,
Publicaque infamis diruit æra manus.
Non tibi fallaci ſubriſit Iberia quæſtu,
Aut ſacer argenti ſuaſit iniqua furor.
Non tibi Batavici quæſita potentia regni,
Aut potuit Chriſtus diſplicuiſſe minor.
Cauſa favet. ſoluſque fugæ prætexitur error.
Si tamen hic culpam criminis error habet.
Candida ſimplicitas noſtro proſcribitur orbe,
Et ſapuiſſe minus, creditur eſſe nefas.
Sobrietas inviſa fuit, potuitque probari
Ardua conſcripto judice tuta fides.
At tu magne ſenex, ſecli contemptor & ævi,
Hæc animo ſapiens ſuggere dicta tuo;
Iam moriens adſueſce Deo: tibi Belgica tandem
Sordeat, atque emptâ mobilis aula fide.
Sperne leves Procerum vultus, trabeaſque, duceſque,
Sperne paludatæ mollia verba togæ,

Nec te falſiloquæ moveant convitia turbæ,
Aut nimis in laudes lingua diſerta tuas.
Sufficiat Chriſtum populo monſtraſſe, nec ultra
Hæc mea vota tuis addere vota velis,
Te recti ſoletur amor, me ſolor eodem.
Convenit ille mihi, convenit ille tibi.

PETRO BRVGMAN,

CVM

I. V. D. publicè renunciaretur.

Continuant noſtræ Iuvenum præconia Muſæ,
Nec reſidem patitur Leida jacere chelyn.
Poſcimur ad cunctos, Phœbo indignante, triumphos.
Iamque petit verſus ille vel ille meos.
Calliopes ſum verna meæ, & liberrima quamvis,
Attamen officio mens mihi ſerva ſuo eſt.
Sicelides Divæ, ſi me feciſſe poëtam
Non pudet, hanc artem dedidiciſſe velim,
Autori gravis illa ſuo eſt, vileſcimus ultra,
Et facilis vates arguor eſſe nimis.
Sæpè, per Elæos meruit qui præmia campos,
Liber ab Elæo pulvere currit equus.
Herculis ad poſtem fixis Veianius armis
Otiaque & longæ tempora pacis amat.
Non ſemper gravibus taurus deſudat aratris,
Et reficit feſſas languida bruma manus.
Solve fatiſcentem, rector Thymbrae, poëtam.
Sacramus foribus barbita noſtra tuis.
Reddo chelyn, reddo fidibus tibi plectra remiſſis,
Relliquias iſtas vatis & artis habe.
Dum, Brugmannē, *tuo applaudam poſtremus honori,*
Amplius hoc Muſas nolumus ore loqui.

Nobiliſſimo viro

FREDERICO GVNTHERO,

Daniæ Regi à Secretis.

MAxime vir, quem Gallorum ſtupuere docentem
Pulpita, & antiquo Cecropis ore loqui,
Quàm tibi diverſis nunc currit moribus ævum,
Quam placidis diſtant turbida ſceptra ſcholis.
Quàm tibi prælectus jam plus adamatur Achilles,
Dum ſimiles format mens generoſa Duces.
Quàm ſunt diſſimilis Regum Phœbique labores.
Quàm titulis ſurgit celſius aula ſuis.
Nos tamen ad Cimbros imus, tenuiſque profeſſor
Arctoum ſterili carmine limen adit.
Inter ebur, trabeas inter, proceresque Duceſque
Iſta leges curis inferiora tuis.
Nil moror. hæc etiam regni majoris imago eſt,
Ad mea Pegaſeas juſſa venire Deas.
Scribere quæ cupias totumque effingere Phœbum,
Et numeros caſtris diſpoſuiſſe ſuis.
Hæc mea nobilitas, hæc noſtra gloria Muſa,
Hæc ſortis ſpecies ambitioſa meæ eſt.
Iam ride, vir ſumme, meus nugatur Apollo,
Vt Boreum lepido leniat ore Iovem.
Vt Batavûm diſcant ſalibus manſueſcere Cimbri,
Et mea non triſti carmina fronte legant.
Si tua tot paſſim vacat indulgentia doctis,
Barlæo liceat te quoque poſſe frui.

PVLEX

duorum amantium ſanguine ſaturatus.

PVlex parve, meo toties inimice cubili,
Pulex terribili Rhinocerote minor;
Pulex Socraticis olim celeberrime chartis,
Metiri ſaltus quæ potuere tuos;
Qui celeres matrum fallax ſubterfugis ungues,
Iamque oculos, ſævas jam fugis arte manus.
Nuper acuta meis fixiſti roſtra labellis,
Et ſaturum noſtro ſanguine corpus erat.
Nuper acuta meæ fixiſti roſtra puellæ,
Innocuoque iterum ſanguine paſtus abis.
Bis latro, me miſerum primò, mox lædis & illam,
Ac gemini alternum vulnus amantis amas.
Corpore ſic noſtrum corpus miſcetur in uno,
Alteriuſque aliquid ſanguinis alter habet.
Cogimur amplecti propius propiuſque cöire,
Concubituque in te proximiore frui.
Tangor & hic tango chara ſecreta Neæræ.
Vrimur hic, ſpatio ſed breviore, duo.
Baſia, complexus, luſus, captiva tenentur.
Quo fugiat nuſquam feſſus amator habet.
Tu leve proſtibulum, tu dulce lupanar amantum es.
Occultant Paphias membra puſilla faces.
Parvule tu pulex, ædes templumque Deorum es.
Quo ſocia colitur matre tenellus Amor.
Tu fieri amborum poteris ferale ſepulchrum.
Poſſumus hic ambo, te moriente, mori.
Tu niger es, nigrique refers palatia Ditis.
Totaque fulgenti corpore gemma micas.
Cum bibis, alteriuſque trahis de ſanguine ſanguen,
Vah, Anthropophagi, te ſitiente, ſumus.
Cum bibis, ulteriuſque meo de ſanguine ſugis,
Vah facinus, fio potus & eſca mei.

Cum

Cum laſcive ſalis, ego tunc & amica ſalimus.
Miramurque duos nos ſaliiſſe pedes.
Cum ſcelerate lates mammis, genibúſque ſinuque.
Credimur his etiam nos latitare locis.
Parvule tu, parvis pedibus ſubnixe viator,
Bajulus es gemini corporis, ipſe levis.
Parvule, cum caperis capimur, terimurque miſelli.
Quæque tua eſt, eadem ſors quoque noſtra manet.
Quam vereor, vitrone mox claudamur in uno,
Corpora quo cerni turgidiora ſolent.
Tunc ego, tunc fiam ſpectanti fabula mundo,
Tunc poterit cerni mixta puella mihi.
Qualis cum Venerem vinclis ſtrinxiſſet ahenis
Mulciber, illa Deûm fabula facta fuit.
Quiſques es, hoc precor avertas à pulice cædem,
Hoc pignus digitis dilacerare cave.
Qui faxis, geminos audax homicida trucidas.
Exime nos primum, mox homicida neca.
Si nolis, me latro neca. pars illa ſuperſit
Pulicis, in qua vel ſola puella latet.
Sic aliquid noſtri forſan reſtabit in illa,
Et vitæ potero reddier ipſe meæ.
Omen habet caſus. thalamo ſociabimur uno,
Claudere quos uno pulice fata volunt.
Parte aliqua juncti, totis jungemur amantes
Corporibus. totos pars ſua quæque trahet.
Pronubus hic pulex noſtro præludit amori.
Hic juncti ſalva virginitate ſumus.
Laxius expandam, cum lectus amabit, amorem.
Qui nunc anguſta pulicis æde latet.
Latius expandam mea brachia, brachia quæ jam
Se vix exili ſede movere queunt.
Tunc erimus veri, non ficti in pulice, amantes.
Baſiaque expanſus maſcula quæret amor.

In Hollandiæ Auſtralis, *à Doctiſſimo viro* IACOBO vander EYCK, I. V. Doctore deſcriptæ, partem aquis merſam.

Qvi legis hæc lector; Batavæ diſpendia terræ,
Et proavûm mœrens grandia damna legis:
Tot merſas pelago terras, populoſque domoſque,
Et malè terrarum jugera tuta Deis.
Viderat has clades, & priſci incommoda ſecli
Eyckius, & patriæ naufraga buſta ſuæ.
Nominaque ut ſenſit tenebris & fluctibus abdi,
Et rerum memores vix ſupereſſe notas,
Surgite, ait, veteres, Faunorum prædia, villæ,
Alteraque exſtinctis vita reſurgat agris.
Quos merſiſtis aquæ, chartis ſignantur in iſtis,
Præteritoſque legunt ſecula noſtra dies.
Si quid in has juris Thetys habet improba terras,
Imperium tantæ diluet hora Deæ;
Temporaque amiſſas reddent venientia ſedes,
Quæque natant, lucrum poſteritatis erunt.
At liber hic tarde gradientes occupat annos,
Et decus antiqui contrahit omne ſoli.
Non ultra Neptune noces. quodcunque relictum eſt,
Aut periit, vultu non pereunte damus.
Scribimus hic Mervæ dominos, Mervæque fluenta,
Totque paludati jura ſuperba Ducis;
Quoſque capit fines, Roveri ſub faſcibus, Auſter,
Multaque Battaviæ regna ſepulta meæ.
Sic pelagi rabiem, ſic Divûm eludimus iras,
Et proſunt chartæ, dum nocuiſtis aquæ.

EPIGRAMMATA.

Nobiliſſimo Viro
D. CORNELIO vander MYLE,
EQVITI, &c.
Cum libelli mei fata & caſus enarraret.

DVm mea ad Euganeas transmittis carmina ſedes,
Sola patrocinio carmina tuta tuo:
Invida vix natum damnat fortuna libellum,
Et foliis virus credit ineſſe meis.
Et jam peſtiferâ Venetûm malè clauditur aulâ,
Sordidaque Aonias umbra recondit opes.
Quid primum, Vir magne, querar? gens Martia bello
Non unâ nobis fit ratione nocens.
Dumque timet Superûm pœnas, incuſat eoſdem,
Et ſtolida Muſas ſuſpicione gravat.
Quàm mea non facili ſe judice cauſa tuetur!
Quàm ſunt ingenio fata ſevera meo!
Impurus Batavo credor, Venetoque: priorque
Indignè dominum vexat, at ille librum.

Nobiliſſimo Viro
D. CORNELIO vander MYLE,
Equiti, &c.

MAgne vir, & Batavi celebris tutela Lycei,
Quo duce Palladiæ floruit artis honos:
Qui genus & proavos claris virtutibus anteis,
Et laudem doctæ nobilitatis habes:
Accipe ſed facili Parnaſſia munera vultu,
Innocuumque tui protege vatis opus.
Si Venetûm ſpectaſſe patres regumque tiaras
Laus fuit, & magnos viſere Borbonios;

Iamque

Iamque ſerenatâ Princeps tibi fronte Batavus
Annuit, & tantos pergis amare Deos:
Hoc precor: ut, voces inter Regumque Ducumque,
Cum Muſis etiam ſit tibi cura loqui.

In nummos argenteos, Cæſarum imagines exhibentes, nuper Voorburgi in ruderibus repertos.

DVm rudis effoſſæ ſcrutatur viſcera Veſtæ
Ruſticus, & ditem verſat anhelus humum,
Eruit antiquo celebrata numiſmata ſeclo,
Neſciaque occultas dextera prodit opes.
Adſpicit ignotum priſcis mortalibus orbem
Infami ſquallens Martia Roma ſitu.
Invida Cæſareos fœdarunt tempora vultus,
Et Latios caries raſit iniqua duces.
Sordent Phœbææ, victricia ſigna, coronæ,
Et fugiunt ſpatiis nomina truſa ſuis.
Non Princeps vultus oſtendit Nerva ſerenos,
Nec nativa ſenex ora Severus habet.
Cernitur exeſâ Batavis gens Flavia lauro,
Et patrio diſpar Commodus ingenio:
Helvius imperii dudum aſpernatus honores,
Polluit inviſis tempora cana notis.
Explicat ipſe ſuos etiam Trajanus honores,
Atque alium poſt ſe non ſinit eſſe parem.
Quos venerata fuit dominos urbs celſa Quirini,
Cernimus, & noſtro ſceptra inimica ſolo.
Repperit hos Batavus, quondam quos horruit, orbis,
Victoreſque ſuper Belgica terra ſuos.
Hos metuens aliquis ſpeluncis abdidit atris,
Et ſecum voluit nomina tanta mori.
Non patitur Fortuna nefas. quo claruit orbe
Italus, hoc iterum cernier orbe cupit.
Debebit nummo precium, cui Cæſar amatur.
Quantula Romulidûm præmia ductor habet.

I. NEOPORTIO
in Galliam abeunti.

CVi gravitas perſpecta domi eſt, moreſque ſeveri,
Verbaque Belgarum digna ſupercilio;
Celtarum jam adſueſce ſonis, facilique loquelæ,
Aptaque amatorum geſtibus ora refer.
Quàm diſtat Gallo Batavus! levis ille, celerque eſt:
Hic ſua ſed pigrâ pondera librat humo:
Et numerat lentè voces, quas Sequana fundit,
Quæque rapit Ligeris nomina, Moſa trahit.
Ille ſuis fecunda petit carcheſia menſis:
Huic ſuper anguſto garrula lingua mero eſt.
Ille miſer vacuam multùm ſuſpirat ad arcam:
Hic ſalit, & quamvis ſit levis ære, canit.
Ille ſacer Bromio, ſacer alter Amoribus ardet.
Et geminos perdunt vina Venuſque viros.
Hunc furor, illum armat ratio. moroſior ille eſt,
Blandior hic mores perficit arte ſuos.
Nec leve diſcrimen faciunt braccæque comæque,
Et caligæ, & doctâ barba reſecta manu.
Cunctorum Batavi mimi ſumus: extera multum
Gens placet, & ſordent, quæ placuere domi.
Iamque redux patrios ignorat Belgica mores,
Paucaque dedidicit quæ mala, plura refert.

Ad
EVERARDVM VOSCVYL,
ex Theologo medicum.

LÆta ſalutiferi docui præconia Chriſti,
Primaque res Superûm pendere cura fuit.
Crimina diſſecui, populo peccante, Machaon;
Et medicam ſenſit plebs maleſana manum.

Tunc

Tunc animæ curator eram; divinaque noſtro
Affulſit miſeris civibus ore ſalus.
Languida nunc poſcunt noſtræ ſolatia dextræ
Corpora, & humanam plurimus æger opem.
Sic ſanare mihi ſemper, propriumque mederi eſt,
Et, dum ſors medicum non ſinit eſſe, creor.
Altera ſcripta placent, atque altera pharmaca. cœli
Arbiter ex tardis fecibus optat opes.
Quid rides Fortuna? juvat concedere fatis;
Solamenque mali non leve, poſſe pati.

Ad Doctiſſimum Iuvenem HENRICVM THIBAVTIVM, I. V. Doctorem.

CVr rapidos, Natura, ſtupes Hyperionis ignes?
Totque per æthereas ſidera rapta domos?
Cur rapidum Tanain, rapidum miramur Araxem,
Quaſque ciet celeres grandius æquor aquas?
Iſthmia cur jactant veloces compita currus?
Quoque ruant Hiero, Strepſiadeſque gradu.
Cur celeres medio miramur frigore Finnos?
Miſſaque Parthorum tela retorta manu?
Hæc ſua mirari miracula deſinat orbis:
Quo ſpatio velox mens quoque currat, habet.
Adſpice, per vaſtas rapitur Thibautius *artes,*
Et celer ingenio fervidiore ruit.
Quem vix carceribus dimiſſum vidimus ipſis,
Palladio adſperſum pulvere meta capit.
Tempora ſedulitas, ipſos prævertit & annos,
Satque habuit ſtudiis annumeraſſe dies.
Non hunc currentem fallax remorata Calypſo eſt,
Sirenumque leves detinuere chori.
Nec ſua Titanis porrexit pocula Circe,
Aut Paphos in curas traxit amica ſuas.

Fraudibus Hippomenes rapidam Schœneida tardat,
Ille ſuum rectis paßibus urget iter.
Quoque prior virtus, properat jam gloria curſu,
Cæſareoque Themis cingit honore caput.
Accipe præclari ſpecimen, Toxander, Ephebi,
Quemque tibi format terra Batava virum.
Quæ diſtincta fluit, juveni confunditur ætas,
Quique puer ſapuit, prævenit arte ſenem.

In Niſam, pro Niſa, elatam.

DVm fera Palladiam latè graſſata per urbem
Ipſa ſuis creſcit mors furibunda malis,
Accipe poſteritas lepidos in funere caſus;
Materiam riſus ſufficit ipſe dolor.
Mortua funeſto recubabat Niſa feretro,
Et pullis aderat pompa vocata togis.
Iam Niſæ loculos fervens excuſſerat hæres;
Servataſque alibi ſollicitarat opes.
Quæ facerent lætas Cerealia pocula menſas,
Clauſerat in ſerum provida cura diem.
Iam Niſam tumulus, Niſam veſpillo petebat,
Poſcebat pretium præfica mœſta ſuum.
Cum pater extremùm viſurus funera Niſæ,
Attonitus Niſam pernegat eſſe ſuam.
Altera defertur, ſimili ſed nomine, Niſa,
Alteraque exequias turba ſecuta facit.
Ipſa thoro recubans, fallacis funeris offas,
Et mortis guſtat poſthuma dona ſuæ.
Ipſa bibit vivens, quas hæres emerat, undas;
Quemque ſuo tumulum ſcripſerat ære, fugit.
Error habet gemitus, errant in funere ſumptus,
Falluntur tumulus, præfica, pompa, togæ.
Creditus abſcedit: fit, qui non creditus, hæres:
Hic gaudet factus lautior, ille dolet.

Sic

Sic triſtem ſocco commutat Niſa cothurnum,
Et tragicum læto fine coronat opus.
Invida ſi vivos mors fallere novit amicos,
Miraris vivis, Lector, abeſſe fidem?

IN PHYSICAM GILBERTI IACCHÆI ad imitationem iſtius Claudiani: Iuppiter in parvo cum cerneret æthera vitro, &c.

IVppiter ut parvo deſcriptum in cortice mundum
Vidit, & immenſas, quas habet orbis opes.
Ardua miratus docti molimina ſenſus,
Dixit ad indigetes talia verba Deos:
Huccine mortalis progreſſa ſcientia curæ?
Iam meus, heu, vili venditur ære labor.
Naturam, cauſæ genios, motumque locumque,
Et ſemper fluxos temporis articulos;
Miſtaque, & aërio naſcentia ſpectra theatro,
In tabulas ſapiens tranſtulit arte ſuas.
Æmula decertant foliis elementa ſub iiſdem,
Alternantque ſuas morſque ſaluſque vices.
Sanctius hic animal mentiſque capacius altæ
Præſidet, & rerum ſceptra capeſſit Homo.
Infima cum ſuperis coëunt æterna caducis,
Vaſtaque naturæ corpora lector obit.
Iamque novi ſpectans Ratio compendia mundi
Gaudet, & exiguo tempore cuncta capit.
Quid miror ſolos humeris qui fulſit axes?
Qui cœlum & terram fulſit unus, adeſt.

IN METAPHYSICAM Clariſſimi Viri GILBERTI IACCHÆI.

QVi modò Naturæ ſpatium dimiſſus in amplum,
Hanc dederas ſpatio ſed breviore capi,
Nunc ſuper ingentis flammantia mœnia mundi,
Vaſtaque Naturæ corpora raptus abis.
Ignea vis animi major ſe attollit in annos,
Nec deſiderii ſtat ſatur ipſa ſui.
Faſtiditur humus, nec tantis ſufficit auſis,
Et novus in Superûm quæritur arce labor.
Angelicos regina choros Sapientia pandit,
Et cœli tacitas diva recludit opes.
Pulchra Boni facies, & ſponte adamabile Verum,
Cunctaque quæ craſſa nomina mole carent,
Hic referunt obſcura ſuos te vindice ſenſus;
Vixque aliud, quod jam mens meditetur, habet.
Vnus adhuc toto reſtabat in orbe Creator,
Et tua quod caperet pagina, Numen erat.
Scribitur ecce Deus, ſed non niſi nomen & umbra;
Diſcitur, at quid ſit, neſcia terra ſtupet.
Qualis ad illuſtrem cœcutit noctua Phœbum,
Quemque videt clarum non capit ægra diem.
Omnia veſtigas mortali pervia curæ,
Atque, aliqua ſaltem qua datur ire, ruis;
In tua dum Iacchæe redis primordia, quique
Principium eſt, Sophiæ ſit quoque meta tuæ.

Ad
CONSTANTINVM
HVGENIVM,
cum Itinerarii ſui Italici copiam mihi feciſſet.

QVas tu cunque vias pedibus, ſum mente ſecutus,
Et potui peregrè lector, & eſſe domi.
Vidimus externas nullo diſcrimine gentes;
Nec mihi vel currus, vel fuit unda gravis.
Non coram infido tremui latrone viator,
Aut nocuit capiti roſcida Luna meo.
Viſa fuit mediis ſuſpenſa periſcelis aſtris,
Illa Palatini faſcia clara ducis.
Nec tamen aut greſſus manſere pericula noſtros,
Aut feſſum timidi detinuere gradus.
Tecum Teutonicas etiam conſcendimus Alpes,
Alpinæ nobis nec nocuere nives.
Et tetigi Allobrogas, nec noxia nomina Rhætos,
Nec fuit infeſtus Adria ſævus aquis.
Ora mihi videor Venetûm ſpectaſſe Senatus,
Nec tamen abſentes erubuere genæ.
Hæc ego dum luſtro Batavis tranquillus in oris,
Et tua ſecurum pagina monſtrat iter,
Exilii ſpatia ampla mei, Vir magne, tuique,
Et procul à patria diſſita regna lego.
Vivimus extorres pariter, Superûmque remoti
Sedibus, in terris gens peregrina ſumus.
Reſtat iter magnum. Cœlum properamus ad unum.
Hæc patria, hæc totum poſſidet aula Deum.
Illic perpetui current in ſecula menſes,
Nec breve faſtorum dextera ſcribet opus.

Illic ſub pedibus, tellus, mare, ſidera, reges,
Oppida, terra, duces, aula, Senator erunt.
Quique mihi narras levium ſpectacula rerum,
Adſpicies vitæ non pereuntis opes.
Ipſe ego, dum ſedes iſtas & limina verſo,
Alterius moneor jam meminiſſe viæ.

In effigiem Caroli Quinti Cæſaris à CONSTANTINO HUGENIO metallo donatam.

QValis laurigeras, victricia tempora, frontes
Exhibuit populis urbs Tiberina ſuis,
Seu fuſum fuit illud opus, ſeu malleus artis
Autor adoratos preſſit in ære Duces:
Talis apud Batavos veteres Hugenius artes
Reddit, & hoc ſeclo deteriore ſapit.
Ingenium nuper torni rapuere, rotæque,
Et phialam doctæ diſpoſuere manus.
Ipſa ſuas ſtupuit formas mutabilis arbor,
Lignaque tum poterant plus placuiſſe ſibi.
Iam cœptis animoſa ſuis mens iſta metallo
Incubat, atque novis artibus æra domat.
Dextera Praxitelis, Polycleti induſtria, ſolers
Mentor in hoc uno nunc coïere viro.
Adſpice cœlato noſtratem Cæſara plumbo,
Adſpice, materiam nobile vincit opus.
Quos timuit vultus Germania, Gallus, & Afer,
Quos timuit vultus Roma ſuperba, vides.
Conſtantine, tibi Carolum debemus. at illum
Fingere tu ſolus cum ratione potes.
Scilicet ingentem qui Cæſara nomine reddis,
Hoc titulo proprios reddis in ære Deos.

Ad Ornatiſs. & Matheſeos peritiſſimum Iuvenem,

D. IOHANNEM HEVRNIVM, I. V. D.

HEurnius æthereos ſtudio dum permeat orbes,
Totque Deos geſtit noſcere, totque Deas;
Iamque hic Erigonen, hic clarum Cephea ſpectat,
Quaſque micans numerat Caſſiopeja faces,
Et medio pulchram Andromedam miratur Olympo,
Proximaque Arctois Gnoſia ſerta locis,
Pleiadum jubar, & radiantes nocte capillos,
Sideraque in celebres officioſa nurus:
Totus in Aſtræa defigens virgine vultus,
Subſtitit ad Dominæ præmia tanta ſuæ.
Teque ſequar Grajæ gentis decus, inquit: & illos,
Quos colis, affectat mens ſtudioſa lares.
Ibimus, &, Decios illac, Pauloſque ſecutus,
Hos etiam greſſus per tua regna feram.
Quà pater Alciatus, juſti dictator, & æqui:
Marſilioque ſuum gloria ſtravit iter.
Quaque paludati referens decreta Senatus,
Curtius applauſu poſteritatis ovat.
Dixerat, & ſpacium Iuris dimiſſus in amplum,
Cæſareas leges, magnaque verba capit.
Nec minus æternis gradientes legibus ignes,
Cælicolûmque domos luſtrat, & ora Deûm.
Dumque per immenſos Themidos diffunditur hortos,
Alter in Vraniæ poſcitur arte labor.
Sic geminæ placuere Deæ. nunc colligit unus
Præmia doctrinæ non peritura ſuæ.
Quique laboranti patriæ ſuffragia reddet,
Tandem etiam, cælo judice, ſidus erit.

In Appendicem ORTELII & ATLANTIS editam à

GVILIELMO BLAEVIO.

Astra Deoſque ſuis quondam cervicibus Atlas
Fulſit, & tantum vertice geſsit onus.
Herculeæ juvere manus, jamque iſte duobus
Nixa fuit cæli machina ſemideis.
Ex illo tremuere humeri, cervixque duorum,
Roboraque heroas deſtituere ſuos.
Tertius accurrit portando Blaeuius orbi,
Et gemina librat maxima regna manu.
Quod Mauri potuere leves, quod ſedula Grajûm
Pectora, non Batavus, non ſibi Belga negat.
At Batavo jam crevit onus. pars altera mundi,
Addita terrarum portio magna fuit.
Addidit Occaſus Pariam, Chilenque, Peruque,
Truſaque in immenſos æquora tota ſinus,
Guianæque domos, dorſiſque immanibus Andes,
Victaque jam noſtrâ littora vaſta manu.
Suſtinuit mundum rector Mauruſius unum,
Hic mundos audet ſuſtinuiſſe duos.

Egregio ac Docto Iuveni

D. NICOLAO BOGARDO,

Cum I. V. Doctor, circa Caniculæ exortum, crearetur.

Magne minorque Canis, quorum jam lucida ſurgunt
Sidera, & arentes flamma perurit agros;
Torrida dum veſtris precium fervoribus æſtas
Accipit, & vultus induit illa novos:
Cernite Battavicâ juvenem de gente renaſci,
Splendidaque in patrios nomina ferre lares.

Hunc

Hunc etiam ſuus ardor habet, doctamque per urbem
Nobilior laudum ventilat aura facem.
Vritur Aſtrææ ſoboles, nec diſsidet aſtris,
Diſsimileſque ſibi non ſinit eſſe Deos.
Reſpondet natura ſcholæ, mens fervida cœlo,
Alter & alterius flagrat in igne calor.
At poſtquam ingenio magni ceſſere labores,
Actaque per Themidos templa juventa fuit:
Præmia reſtabant, & claris debita factis
Pilea, & auguſtæ ſyrmata longa togæ.
Quæ tibi dum lætis confert, Bogarde, *triumphis*
Patria, & hos plauſus, non ſine vate, probat:
Suſpice, quos ardens Procyon tibi temperat, ignes,
Et, quos jam cecini, plus venerare Canes.
Nos decus in terris aliquod muſſamus; at illi
Latratu titulos per ſua regna ferent.

Ampliſſimo doctiſſimoque Viro D. IACOBO vander STRATEN, fervente mercatu Valckenburgico.

STat ſonipes, laxiſque ferox ſpectatur in agris,
Multaque virtutis dat documenta ſuæ.
Curritur, & quamvis nullo fera buccina cantu
Præcinat, audacis terga premuntur equi.
Ille jubas, aliuſque annos examinat emtor,
Collaque & argutum cum brevitate caput.
Eſt cui lenta placent alto veſtigia greſſu,
Quæque tegit totos pendula cauda pedes.
Diverſa ratione placent. merx ipſa caballus
Hinnit, & hinnitu ſe probat ipſa ſuo.
Fervent in ſtabulis operæ, per compita fervent,
Fitque forum pridem vomere ſciſſus ager.
Imus & immixti denſis, Stratene, catervis,
Grande tuæ paſsim cernimus artis opus,

Quadrupedum rabiem, nec duris ſueta lupatis
Ora, nec in gyros currere docta ſuos.
Cernimus, at rerum ignari, tantique laboris,
Ignari quâ ſint frena regenda manu.
Tu propera, gnaruſque forum ſpectator oberra;
Et medios inter ſis mihi doctor equos.
Tu mores geniumque doce, quid turpe, quid aptum,
Quam bene venalis vel male currat equus.
Quem deceant maculæ, cervix erecta, minaxque,
Quem pes, quem feritas, quem ſua crura probent.
Quæ benè ſi diſcam, potero mox Caſtor haberi,
Si malè, Bellerophon pulverulentus ero.

In Pſalmos Epico Carmine redditos à Doctiſſimo Viro IEREMIA HOLTZLINGIO, exule.

IEſſæi numeros, & ſacri carmina vatis,
Et quondam profugi flebile Regis opus:
Otia ſceptrorum, facileſque in vota tiaras,
Aptavit fidibus Scotia docta ſuis,
Et cecinit ſeris victura poëmata ſeclis,
Qualia majeſtas poſtulet ipſa Dei.
Submiſere ſuos Alpina cacumina cantus,
Et voluit præſtans ſe quoque Beza legi.
Barbita quin etiam Lesboa tetenderat Auſon,
Flaminio dulces tunc iterante modos.
Vltima ne tantis deſit Germania curis,
Fatidicum, Holtzlingo vate, reſumit opus.
Et ſancto cum Rege dolet, queriturque, gemitque,
Et ſortis repetit triſtia fata ſuæ,
Regnorumque vices, raptumque è crinibus aurum,
Verbaque ſollicitum quæ pia fudit ebur.
Exulis autoris liber eſt. ne ſpernite Belgæ,
Materies domino convenit illa ſuo.

Iam quoque proſcriptis cedunt diademata ſceptris,
Et vates, profugo Principe, mœſta canit.

IN NVPTIAS
Nobiliſſimi viri,
D. ADRIANI MYLII,
Domini in Bleskens-grave, &c.
Et Nobiliſsimæ
AGATHÆ RAEPHORSTIÆ.

BElligeræ ceſſate acies, ceſſate cohortes
Barbarica crudas tingere cæde manus.
Poſcit Amor belli veniam. non moribus iſtis,
Non opus ingenio, Mars furibunde, tuo.
En, Dux veſter amat, placidique ſatelles amoris
Sub Paphiâ nullo militat ære Deâ.
Ducitur, armatas ſolitus ductare phalangas,
Et Veneris ſupplex poſcit amator opem.
Imperioſa duci dux eſt. dominumque Dione
In ſua, neglecto Principe, caſtra vocat,
Hic ubi baſiolis cedunt imbellibus enſes,
Terribileſque domant murmura blanda tubas.
Pugnat ubi pellax oculus, ſunt fulmina riſus,
Tela joci, luſus prælia, ſigna fides;
Campus ubi laudum thorus eſt, victoria victi,
Et nutus ſpeciem belligerantis habent.
Hac meus inſolita Mylius *deſudat arenâ,*
Hic alias partes conjugis acer agit.
Non hic ad ſævæ Mavortia mœnia Sylvæ,
Aut portas pugnat, Moſa ſuperbe, tuas.
Non latus Auriaci *jam claudit, & illa fatigat*
Oppida, quæ magno ſuccubuere Duci,
Non illi bellator equus, non ſpicula cordi,
Quæque tegat clauſum caſsis ahena caput.

Haſta

Haſta jacet, marcetque ferox rubigine ferrum,
Nec gladios acuit, qui ſolet antè, furor.
Diluit hos ipſos Raephorſtia *ſola furores,*
Et Martem facili mitigat arte ſuum.
Vna cataphractos virguncula lætior artus
Exuit, & dicit, ſic placuiſſe ducem.
Qualis cum domita rediit Tyrinthius Hydrâ,
Ivit in amplexus, Deïanira, tuos.
Tunc arcus periere, truces periere ſagittæ,
Pigraque ſub primo limine clava ſtetit.
Talis, devictæ poſt fata miſerrima Trojæ,
Demophoon pulchram Phyllida victor amat.
Quam diſpar, generoſe Myli, *ſors verſat amantem,*
Quam diſtant ſtudiis miles amorque ſuis.
Naſſovio *parere labor; labor alter, amori.*
Hic jubet; & fieri quod volet, ille jubet.
Ille focos patriamque tibi commendat & urbes,
Hic cauſam timidæ virginitatis agit.
Ille ſuos ciet ære viros, ciet ille procando,
Ille minax cuneis imperat, ille ſalax.
Ille ſuos armatus obit, obit alter inermis.
Nec timet has ipſas, quas timet ille, faces.
Cum vigiles gaudet Fredericus *ducere noctes,*
Horret ad audaces Cynthia mœſta manus.
Cum tibi præſcribit vigiles Cytheræia noctes,
Ridet ad audaces Cynthia læta manus.
Mane ubi purpureo Palantias exit amictu,
Belliger obſeſſas verberat ille domos.
At tibi formoſos cum Phoſphorus advehit ignes,
Otia tranquillus pronuba lectus habet.
Sæpius Odryſiæ rubuerunt ſanguine dextræ,
At Veneris nunquam ſanguinolenta fuit.
Nil huic cum gladiis vel iniqui cuſpide ferri,
Tela quatit facili non violenta manu.
Quos tibi componit genialis cura capillos,
Threicii turbat ſævior aura Dei.

Quæ

Quæ geris in thalamis jam ſerica pulcher amator,
Sunt nimium caſtris hæc ſpecioſa tuis.
Hic tibi fulgentem ſuccingit baltheus enſem,
Horridaque excelſo vertice criſta riget,
Hic tibi magnanimum circundant vilia corpus
Tergora & impavida pectora pelle tegis.
Secula venturis Bellona nepotibus aufert,
Vnus amor curam poſteritatis habet.
Hoc pretio bellator amas. non buſta petuntur,
Sed recubans lecto digna puella tuo,
Sed faciles in amore oculi, riſuſque ſaleſque,
Atque aliquid, tacitus quod veneratur amor.
His ſtudiis Myliæ *repara diſpendia gentis,*
Et veteres ſoboles noſcere diſcat avos,
Mirarique ſenem, quo Præſide Curia quondam
Publica pro roſtris verba locuta fuit;
Mirarique ſenem, quo nuper vindice felix
Floruit in mediis terra Batava malis;
Mirarique patrem, qui nunc Patriæque ſuiſque,
Qui mihi, qui Muſis, Naſſovioque *vacat.*
Illa renaſcentes pelago ſibi ſurgere terras,
Et priſcæ videat nobilitatis opes,
Submerſoſque Deos, everſaque templa procellis,
Et ſuper infuſo rura ſepulta mari.
Illa per ingenuas animum circumferat artes,
Et diſcat, voluit quæ didiciſſe pater.
Cum tibi fæcundi voces mea cura Lycæi
Panderet; & Graja dogmata multa Scholæ,
Nunc mores hominum, nunc actos nubibus ignes,
Quæque capit laxo machina vaſta ſinu,
Et dubiæ rationis opus; quæ regula verum,
Quæ notet argutos ingenioſa dolos.
Hæc tua progenies cum noverit omnia, dicam:
Ille ſtudet pulchrè filius, ille ſapit.
Hic reget egregiis patrium virtutibus orbem,
Et populis reddet jura ſevera ſuis,

Aut

Aut formidato frameas opponet Ibero,
Et tumidi ſpernet juſſa ſuperba Tagi.
Sic tua venturi relegent exempla nepotes,
Quæque domus ſeries, hæc probitatis erit.
Deſcendent Mylio Mylii, *quos ipſe probabit*
Livor, & in Batavûm commoda nata fides.
Interea totis Agatham *complectere votis,*
Et dic : illa mei ſumma laboris erit.
Illa Neæra mea eſt. aliam non poſcat Achilles.
Hanc ſibi Priamides poſtulet Andromachen.
Hæc prudens Tanaquil, hæc eſt formoſa Lacæna,
Hæc erit amoto conjuge Penelope.
Hæc mihi per galeam libabit baſia, tunc cum
Feſſus ab hoſtili ſtrage redibo domum.
Hæc thoraca gravem digitis diſſolvet & arma,
Et gladios condet, barbara tela, meos.
Et dicet : mihi quem ſalvum jam redditis hoſtes,
Salvus in imbelles involet ille ſinus.
Quique alibi pugnavit, amet ſecurus amantem,
Et ſpolia in labris quærat amica meis.
Sic diſcerne Myli *lituos, & amator amores.*
Non eſt hoſtis idem vulnus, amoris idem.
Non acies, non palma eadem. diverſa putantur
Præmia militiæ, præmia conjugii.
Hoc unum ſimile eſt. amat intervalla Cupido,
Nec benè Mars ſemper, nec benè pugnat amor.
Et Bellona ſuos amat & Cytherea receptus,
Iſta novos animos ſumit, & illa novos.
Quid jocor ? expectant Sponſam pilenta rotæque,
Totus & à veſtro currus amore calet.
Rura calent, ipſæ circum torrentur arenæ,
Et ruit in Veneres cerva lepuſque ſuas.
Qua graderis veherisque, chorus ſubſultat amantum,
Ille rapit Dryopen ocyus, ille Chloën,
Mopſus Cymothoën, Galateam diligit Ægon.
Flamma verecundæ conjugis urit agros.

Afflat

Afflat equos domini furor, &, fervente magiſtro,
Acrius ad viſam Cyllarus ardet equam.

In obitum Clariſſimi Viri

PETRI CHRISTIANI BOR,

Hiſtoriarum belli Belgici ſcriptoris.

Scripſerat in cunctas diſperſa volumina terras
Borrius. *exanguis ſcripſerat iſta ſenex.*
Bella, Duces, calamoque trucem titubante Philip-
Scripſerat, & tanti ſemina prima mali: (pum
Vexatamque fidem flammis, deſpecta Potentum
Fœdera, quaſque tumens reſpuit Aula preces;
Et conculcatas Albano Præſide leges,
Et quæ vana ſibi regna parabat Iber;
Scripſerat Auriacos & abacti Principis arma,
Et Patriæ ſenſim colla levantis onus;
Oppida victa manu, manantes ſanguine campos,
Et quas juſta ſibi ſubdidit ira faces:
Reſtabant placidæ mitiſſima tempora pacis,
Quæque breves Martem detinuere moræ.
Dum ſcribit, dum bella procul proſcribit & enſes,
Dum pacata fluit pagina multa viro:
Dum properat, ſperatque malis fixiſſe quietem:
Et Patriæ lætos commemoraſſe dies:
Labitur è manibus calamus. jam jamque fatiſcens
Tranquillæ nequit ſcribere pacis opus.
Nempe vetant Superi. nec, quæ conceſſa ſenectæ
Pax fuit, hanc chartis impetrat ille ſuis.
Sic decuit, fluxæ meditantem tempora pacis,
Æterna feſſum velle quiete frui.

IN

IN NVPTIAS
Ampliſſimi viri,
D. IACOBI BICKERI,
Præſtantiſſimæque Virginis
CHRISTINÆ de GRAEF,

PRocedit cum Marte Venus. ſervamur utroque.
Hæc thalamos Batavis aſſerit, ille ſolum.
Dum Princeps Dux caſtra movet, Bickere, *procaris,*
Ordiriſque novum lætus amator opus.
Hactenus Eois duxiſti tempora curis,
Et fuit officiis India tuta tuis.
Defenſique lares Phœbi meſſeſque Sabææ,
Quæque Moluccarum fundit opimus ager.
Publica curaſti. jam, quæ non publica, curas.
Et privata tibi Sponſa Venuſque placet.
Extera curaſti & peregrinis nota ſub oris.
Nunc Sponſo conjux quæritur apta domi.
Qui victam vidit Sol, te moderante, Malaccam,
Iam videt Arctoo te recubare thoro.
Blandaque Chriſtinæ *defigere baſia labris,*
Baſia vel ſummis invidioſa Diis.
Quæ ratis Amſtelias pelagi per cærula merces
Vexit, amatorum jam tibi monſtrat iter,
Et terras alias aperit, Cyprumque Paphumque,
Quæque pharetratus poſſidet arva puer.
Non hic thura Arabum, gemmaſq; aut cinnama ſpera,
Sed teneræ gratas poſteritatis opes.
Seu puer Aſcanius primis tibi ludet in annis,
Oſcula ſeu matri parva Creuſa dabit.
His opibus mox dives eris. ſunt illa cubilis
Præmia, & hoc voto credimur eſſe viri.
Patritios veneror thalamos. hinc Filia magni
Conſulis, hinc frater Conſulis alter amat.

Exi-

Eximiique thoro faſces ſociantur in uno,
Laudatæque diu nunc cöiere domus.
Non ſolùm veſtra eſt hæc copula. jungimur unà,
Spemque ſuæ cives utilitatis habent.
Nubere, privatum eſt. ſed cùm nupſere regentum
Pignora, præſidium publica cauſa capit.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi viri,
D. IOHANNIS HEEMSKERKII,
I. V. Doctoris, Poëtæ eximii & Scabini,
& lectiſſimæ Virginis,
ALETHÆ BEVNINGIÆ.

IAm Venus, Heemskerki, *celebrem reſpexit amantem.*
Deque ſuo tandem vate triumphat Amor.
Vinceris Arcadiæ ſcriptor, thalamique profeſſor.
Diſcis & in dominæ proficis ore tuæ.
Quæ monſtraſti aliis, nunc ſunt tibi norma procandi.
Doctor amatorum regula facta ſui eſt.
Quos riſus ſibi finxit, amat. quæ baſia chartis
Pinxit, ab inſigni virgine vera capit.
Quam mutat Citherea viros. laudata poëtis
Libertas toties, diſplicuiſſe poteſt.
Me ſequeris, vir docte. faces accendimus ambo.
Et geſſi, quæ jam tu geris arma, prior.
Expetit optatis ſtringi Doctrina catenis.
Et miſer eſt ſapiens, quem puer odit Amor.
Si Tibi Naſonis placuit, ſi blanda Catulli
Pagina, ſi potuit Lesbia grata loqui;
Si Fido Paſtore tuæ fax ſubdita flammæ eſt;
Si Petrarcha ſuis juſſit amare modis;

Iulia

Iulia ſi Batavi docuit te verba Secundi ;
Si docuit modulos Roſſa Britanna ſuos ;
Omnibus his plus eſt Beuningia, *Cypride virgo,*
Vnica tot vatum ſyrmate plus Aletha *eſt.*
Cujus in amplexu Venus omnis & omnis inerrat.
Gratia, nec pulchra dote Minerva gravis.
Præluſere thoro tituli, tedæque tribunal,
Et Themis in laudes officioſa tuas.
Iudicis hæc partes, partes dedit illa procantis,
Et permixta togæ nomina Sponſus habes.
Sic das jura reis, ſic das reſponſa maritæ;
Nec ſimili cunctis conditione places.
Vivere vult aliis, quiſquis bonus audit: amando
Proſumus. & patriæ commoda nupta juvat.
Quàm cuperem , Sponſam quàm tu benè ſemper ama-
Tam te peccantes ſemper amare reos. (bis,

Ad Præſtantiſſimum Doctiſsimumque Iuvenem,
D. IOH. ab HELLEMONT,
Cum I.V.D. publicè renunciaretur.

SIc Schola Arauſiaco præludit noſtra Lyceo,
Formandiſque vacant Rhenus & Ya viris.
Primitias tibi, Leida, *damus. Tu præmia meſſi*
Sufficis, & toto das Helicone frui.
Amſteliæ preſſis ſubſidunt ſedibus artes ;
At tua ſublimis culmina Pallas habet.
Hìc prætexta ſapit. Tibi plenos imbuit annos,
Et ſua perſuadet jura forumque Themis.
It gradibus Doctrina ſuis. ſucceditur illi.
Ingenioque puer, fit ratione ſenex.
Talis in antiquas miſſus Romanus Athenas,
Creditur in Graiis plus ſapuiſſe Scholis.
Quem Iuvenem Sophiæ monitis præſtruximus; illum,
Leida, *facis titulo ſplendidiore coli.*

Cæſareum munis, præſtans Helmonde, *tribunal.*
Auſonioſque aptas ad tua roſtra Duces.
Sic tibi, ſic magnæ Batavûm bis naſceris Vrbi;
Dum prodeſſe bonis vis, nocuiſſe malis.
Ipſa tui teſtis jam nunc Aſtræa laboris,
Imponit capiti pilea digna tuo,
Et cupit hæc cunctis auguſta in luce videri,
Quæ poterunt patriis perplacuiſſe focis.
Eſt ſua Majeſtas ſtudiis, lux, pompa, triumphus.
Doctoreſque vehunt Fama rotæque ſuos:
Conſul ades, doctique vides, Bickere, *nepotis*
Præmia, & hoc natum grande ſorore decus.
Cum Tibi nutabit feſſis cervicibus æther,
Fas erit, hunc humeros ſubſtituiſſe novos.
Et veluti mediis volucris Phœbæa favillis
Surgit, & ex ipſo pulvere vita redit;
Poſt cineres Fax illa tuos clareſcet, & ipſis
Verticibus laudum, celſior ibit avis.
Exemplis ſerpit probitas, cognataque virtus
Hæredes etiam geſtit habere ſuos.

Ad Ampliſſimum, præſtantiſſimum doctiſſimumque Virum
D. CORNELIVM GRAEF,
cum ſecundis nuptiis uxorem duceret caſtiſſimam lectiſſimamque Virginem
CATHARINAM HOOFT.

O Ptime, quique tuis, Gravi, *mea tempora lenis*
Vocibus, & jam nunc candidiora facis;
Quam levis eſt fluxa de virginitate triumphus!
Quam leve non tactas bis tetigiſſe genas.
Quam res parva ſuæ vectigal ſolvere Sponſæ,
Femineaque virum ſimplicitate frui.

Hec

Hoc Corydon cum Rege poteſt. hanc calluit artem,
Qui rudis indoctas pavit Alexis oves.
Multorum eſt, preſſiſſe thorum. ſunt obvia cunctis
Oſcula. nec multum ponderis Hymen habet.
Ludit in audaci facilis natura cubili,
Quodque facit, nulla cum ratione facit.
At thalami leges, & caſtæ noſſe maritæ
Munia, quidque viro debeat illa ſuo:
Et momenta domus & perſpexiſſe labores,
Hic Rhodus, hic ſaltus creditur eſſe tuus.
Cuncta vides, Vir docte. vides permixta ſerenis
Triſtia, nec Zephyris jugiter ire ratem:
Non ſemper ridere Deos, aut dura minari,
Sed nitidos aliqua nube rigere dies.
Scis, ut frena manu geſtet ſtimuloſque Cupido,
Nunc Veneris laxet, nunc remoretur opus.
Scis, quàm blanda novæ placeat facundia Sponſæ,
Quàm non auſteri verba Catonis amet.
Nec dominam ſervamque petis. partiris habenas,
Sic tamen, ut titulo ſplendidiore regas.
Cum laudanda facit, dices majora videri.
At mala ſecurus diſſimulabit amor.
Scis, quæ cura piæ ſobolis, qua flectier arte
Debeat Aſcanii vis animoſa tui.
Scis, lecto nuptiſque ſuum conſtare decorum,
Præſentemque thori partibus eſſe Deum.
Eſt thalamis ſua relligio, ſunt ſacra preceſque.
Et Paphias adflat ſanctior aura faces.
Adſpice. ſubridet tali Catharina *marito,*
Et tacito ſecum, quæ loquor, ore probat.
Quam benè ſe tenero prudentia junxit amori.
Vt quæ gignet amor pignora, cura regat.

IN NVPTIAS
Doctiſſimi Viri
D. IOHANNIS COLINII,
I. V. D.
Et Lectiſſimæ Virginis,
IDÆ ANTONIÆ.

CHare mihi ſemper, placidæ nunc charior Idæ,
Scande maritalem, docte Coline, *thorum.*
Nec tua Cæſareæ remorentur tempora voces,
Verbaque conſultis imperioſa ſuis.
nſtituit *te Sponſa virum,* Digeſtaque *formas*
Altera, quæ Veneris comprobet ipſe puer.
lla tibi mandata dabit, legeſque cubili
Sat faciles conjunx figet & accipiet.
andectæ *ſordent veteres. nova jura reſurgunt,*
Qualia in Idaliis dat Citheræa jugis.
odice *jam miſſo, Paphias ducenda per artes,*
Mitius in Batavis explicat Ida *forum.*
unt regnis ſua jura, rei, tutela, tribunal.
Omnia quæ thalamis cernis ineſſe tuis.
ponſa rea eſt. Sponſæ tu tutor amabilis. ipſa
Conjugii gratum forma tribunal habet.
i judex ſimul & gemini patronus amoris,
Pro te, pro ſocia virgine verba facis.
mbo victores, ambo te præſide victi,
Sic vinci cupitis, vincere ſic cupitis.
s brevis eſt, totam dirimunt cum baſia litem,
Et cauſam coram conjuge ſponſus agit.
tima cauſidici ſors eſt, ubi ſponſa clientis
Nomine cauſidicum nuncupat ipſa virum.
m precium dictæ non ſunt ſeſtertia cauſæ,
Sed precium lecti tota marita datur.

Cum Cæſar prætorque ſilent, & Baldus & Azo,
Solaque ſit dubii regula juris Amor.
Nil hæc roſtra timent, aut ſi timuiſſe putantur,
Hoc unum, gaudent quod voluiſſe, timent.
At vos, qui geminos læti aſpectatis amantes,
Hæc mecum thalamis ingeminate novis.
Ida, Themis *faciant dextras, & fœdera jungunt:*
Hæc laudata fori vocibus, illa thori.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi Viri,
PEL. à GROOTENHVYSEN,
Et Lectiſſimæ Virginis,
ELISABETHÆ DVNIÆ.

Q*Vem pridem patriis juvenem nutrivit in undis*
Amſtela, *quem noſtra mox docuere Schol*
Quem Themis immenſos Iuris deduxit in horto
Et valuit Latii Cæſaris ore loqui:
Iam nobis das, Haga, *virum. ſic ſerpere virtus*
Gaudet & ex magno nata parente trahi.
Non ſatis eſt vixiſſe ſibi. ſic vivimus orbi.
Quiſquis obit partes conjugis, ille ſapit.
Cœlibe nil vitâ pejus. nec terra nec æther,
Nec pia poſteritas, quod tibi debet, habet.
Conjugis officium præſtas? jam ſperat Olympus.
Quem beet, & civem Patria læta novum;
Curia, qui lites dirimat; qui caſtra ſequatur,
Mars pater. & cauſam poſteritatis agis.
Vinceris exemplis, Pelegromî, *grandibus. & jam*
Ecce, tuus, ſocio Principe, gliſcit amor.
Non ſequeris pugnando Ducem, ſectaris amando.
Obſequiique gravem non cupis eſſe modum.

Dunia ſi poterit formâ placuiſſe maritæ,
Non poteris formâ diſplicuiſſe viri.
Quin decus Aſtrææ thalamis fulgebit in ipſis,
Splendidiorque Patris nomine Sponſus eris.
Inter roſtra capis Sponſam. at ferventior optet,
Te Sponſi partes expediiſſe, cliens.
Cauſa thori potior. fas expectare clientem.
Hoc quoque, jus nuptæ reddere, juris opus:
Tolle faces, Prætor, Paphias. jam pone ſecures.
Ambulet Amſteliâ liber in urbe reus.
Dum Venus amplexu gaudet, dum vita paratur
Baſiolis, homines non cupit illa mori.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi Clariſſimique Viri
CORNELII BOYI,
Advocati, & Poëtæ,
Et Præſtantiſsimæ Virginis
ANNÆ de BLOCKLANDT.

SAt roſtris Themidique datum. Nil litibus ultrà
Eſt opus, aut querulo, Boye diſerte, foro.
Nil niſi mite decet Sponſos. Præſcribat Adonis,
Quæ placeant nuptæ mollia juſſa tuæ.
ſareæ ſileant voces. procul ite ſeveri,
Nomina per terras imperioſa, Duces.
m agitur jam cauſa rei, non ſcena clienti
Panditur, aut dubium diſputat Aula nefas.
tè alium virgo te Dordracena ſalutat,
Quæ Paphia tecum fœdera pacis amat.
x amor eſt, lex cura thori, lex cura nepotum,
His titulis ſurgunt altera jura tibi.
ia conſulto Paphos eſt, Aſtræa Dione,
Pro prætore Venus, Cæſare lætus Hymen.

Mutat verba fori Blocklandia, *mutat honores;*
Et tantæ columen te cupit eſſe domus.
Hæc tibi dùm nubit, Phœbo nupſiſſe videtur,
Et Themidis pariter virginitate frui.
Nubite vos aliæ, vulgari ſorte, puellæ ;
Sit ſatis hoc, homini ſe ſociaſſe viro.
Quæ Phœbi Themidiſque hæret complexibus Anna,
Vna Deo conjux jungitur, una Deæ.

IN NVPTIAS
Præſtantiſſimi Viri,
D. IOHANNIS vander POL,
I. V. L.
Et laudatiſſimæ Virginis,
ELISABETHÆ VOCKESTAERT.

POllio, *doctorum titulis involveris, & te*
Altius eximii gloria tollit Avi.
Cujus adorandum loquitur facundia Chriſtum,
Et decus aſſertæ relligionis habet.
Pollio, *nobilium titulis involveris, & te*
Kerckhovius *clarum nobilitate facit.*
Cujus Arauſiaca virtus ſeſe explicat Aulâ,
Et Batavos pergit demeruiſſe Duces.
Hæc aliena putas. viridi nunc pulcher in ævo,
Luminibus fulges, Sponſe beate, tuis.
Et propriis lætam thalamis inducis Eliſam,
Et decus à tanta virginitate capis.
Dum Sol in Iaculis, tuus eſt in Virgine Titan.
Scilicet hoc hominum ſidere gaudet amor.
Stat Venus, & nuptis geniales porrigit ignes,
Et ſponſum proprius vellet adeſſe ſibi.
Luna jubet faciles vobis procedere menſes,
Et mutet flammis Endymiona tuis.

Iuno favet, vobiſque volet Lucina vocari,
Et ſobolis caſtos implet amore ſinus.
Ipſa Themis, Iuriſque tui germana ſacerdos,
Hunc tibi ab æthereo conficit axe diem.
Dumque ſuo legum lances ſuſpendit alumno,
Intus Acidalias vibrat amica faces.
Optime, tot ſuperos inter jam Sponſus haberis,
Et tuus ipſa Deûm limina tangit amor.
Cœlicolûm ſunt feſta, quibus tibi ducitur uxor.
Nomina virtutum numina quæque reor.
Relligio, doctrina, fides, candorque pudorque,
Hæc ſunt conjugii ſidera clara tui,
Dique Deæque omnes. quos inter ludere vates
Carminibuſque adſum dicere læta meis.
Diſtinguunt nos, Sponſe, Scholæ. diſtinguimur ambo
Fluminibus, geminos Amſtela Rhenus habent.
Sed Sponſo tibi gratari, bene velle, precari,
Vnius officium credimus eſſe Scholæ.

IN NVPTIAS
Clariſſimi Viri,
IOH. FRED. GRONOVII,
I. V. D. Hiſtoriarum & Eloquentiæ in Illuſtri Daventrienſium gymnaſio Profeſſoris.

NOn tibi jam celebris luſtrantur pulpita Romæ,
Aut legitur ſcriptis Bibliotheca ſuis.
Impiger occultas non jam ſcrutaris in artes.
Aut dubii petitur lectio rara loci.
Non veterum cippos ſpectas & ſaxa viator.
Quæque oculos fugiat littera cœca tuos.
Sponſa labor & notis natura libellis
Sudat & hic novitas officioſa placet.

Caſta, decens, facilis, res eſt rariſſima, conjunx.
Et ſua femineus gaudia cippus habet.
Gronovi, *tabula eſt ingentis femina mundi.*
Ingenio terras, ſidera mente gerit.
Iupiter eſt & Luna ſuo mutabilis ortu,
Nunc aliquid Veneris, nunc Phaëtontis habet.
Saturnum non læta refert, lætiſſima Phœbum.
Mercurio ſimilis lingua diſerta Deo eſt.
Tellurem fecunda refert. nunc ignea flammis
Æſtuat & ſocio conjuge fervet amans.
Æquora ſunt iræque breves & murmura. cùm vult,
Blanditias nobis tota ſerena facit.
Lactea flumen habet. gemini ſunt ubera montes,
Cùm ſobolem genitrix parturit, hortus erit.
Sic, cùm ſponſa Tibi, *totus ſimul obtigit orbis.*
Hæret in amplexu machina tanta tuo.
Cum ſponſus, mundi Dominus rectorque crearis,
Et nova, ſed ſocia conjuge, ſceptra capis.
Docte Vir, hac fruere. & mundum dum perſpicis illum,
Nunquam lecta aliis, optima multa leges.

IN OBITVM
Generoſiſsimi Herois
MARCHIONIS de GESVRES,
ictu lapidis, in obſidione THEONVILLANA infeliciter exſtincti.

Qvalis in Æacidem quondam mors invida Pyrrhum
Sæviit, & letho ſaxa dedere Ducem,
Cum debellatam rueret moriturus in urbem,
Sterneret & tantum ſors inopina caput:
Talis in obſeſſas dum virtus Gallica portas
Fulminat, & trepida bella Theone gerit,
Victorem Fortuna rapit. non ſuccubat hoſti
Geurius. *infelix verberat ora lapis.*

Quod

Quod nequiit Bellona, facit caſusve Deusve.
Fracta ſilex magno pernicioſa Duci eſt.
Iam Mavors rationis eges. florente juventa
Grande decus belli ſurripis ipſe tibi.
Ante annos Fabiumque necas, Deciumque trucidas.
Et cœptum famæ ſiſtis iniquus iter.
Luge Atrebas, Fontarabia lugete peremtum.
Nuper ubi Getici cruduit ara Dei,
Vulneraque illuſtri bis ſex in corpore fixit.
Vulnera, Romanus qualia miles amet.
Non fregere Ducem carcer, non vincula Gandæ,
Libera mens, ipſo in carcere, Regis erat.
Succubuere Duces Ducibus. gravis Hector Achilli,
Hic Paridi. Paridi, Pyrrhe, cruentus eras.
Turno Troius Æneas. tua gloria Geuri *eſt:*
Nullius in terris ſuccubuiſſe manus.

IN NVPTIAS
Clariſſimi Viri
D. MATTHÆI VOSSII,
Hiſtoriographi, & Bibliothecarii.

QVam tibi ſe Fortuna probat. quàm juſtior ætas
Nuncupat ingenio nomina digna tuo.
Creſcis & in noſtri laudes attolleris avi,
Et varius docto vertice ludit honor.
Iam tibi Palladiæ creduntur ſcrinia turbæ,
Tutaque ſtat curis Bibliotheca tuis.
Mox Batavûm annales & priſcis eruta ſeclis,
Totque Ducum, dubio judice, fata notas;
Et Procerum mandata facis. qui geſta ſuorum,
Et Proavos cupiunt, te memorante, legi.
Et regum Comitumque dies & libera ſcribi
Imperia, & validas in ſua bella manus.

Hiſtorici partes imples, calamumque diſertus
Per veterum tabulas & monumenta rapis.
Nec pateris cœca merſum caligine verum,
Publicaque infami facta jacere ſitu.
Hos titulos Doctrina dedit. nunc munus amantis,
Et placidi partes Sponſus amoris obis.
Alteraque indulget peramica vocabula Cypris.
Qualia Sponſe tibi Proteſilae dedit,
Andromacheſque viro, & Thetidis gaviſa marito,
Vel tibi Läerta, vel Menelae tibi.
Hiſtoriam jam nupta facit. virguncula mollis
En, locuples, Voſsi, *Bibliotheca tibi eſt.*
Vultus ubi, facileſque oculi, riſuſque jocique,
Baſia & amplexus pagina grandis erunt.
Qualibet officium tibi pars præſcribet amandi.
In ſola vaſtum fronte volumen habes.
Hìc antiqua leges: quàm ſint ſine lite maritæ,
Cum cupidos aperit Veſpera prima thoros.
Quàm ſit blanda moræ impatiens & temporis uxor,
Nec velit ex Ithaca longius ire virum.
Quàm cupiant pulchra matres de prole vocari,
Et nata de ſe poſteritate frui.
Hìc nova multa leges: ſeriemque & grata nepotum
Nomina, baſiolis lucra petita novis.
Vt ſe caſta, decens, verâ virtute Iohanna
Explicet, & Friſio ventilet igne tuum.
Nec ſexu, nec ſtirpe, ſua nec degener urbi,
In celebres Soceri digna venire lares.
Hæc, Voſsi, *tua ſunt. hæc volve volumina pernox.*
Sponſa tibi Flaccus, Sponſa Catullus erit,
Et facilis Naſo & lepido ſermone Tibullus,
Cumque voles, dulci carmine Callimachus.
Felix, cui facit annales amplexibus uxor.
Felix, cui tota eſt Bibliotheca thorus.

IN

IN ANATOMIAM
Clariſsimi Viri
ADRIANI SPIGELII,
Patavini Profeſſoris.

Horrida mortalis ſpectacula cernite ſcenæ,
Fruſtaque, queis miſerè dilaceratur Homo.
Vita Saluſque iſtis habitant in partibus, & quæ
Vita hominum, ſeſe mors quoque parte locat.
Adſpice, qui temet neſcis, ferale cadaver,
Nexaque centenis oſsibus oſſa ſtupe.
Illa tuæ ſunt fulcra domus, tabulata trabeſque.
Hæc ſunt ingenii ſtamina dura tui.
Exuviæ tantæque rigent velamina molis.
Et quæ cuncta tegit molliter oſſa, cutis.
Carnea compages ſequitur, motuſque magiſter
Muſculus & facili pondera lege movet.
Currunt innumeris venarum flumina rivis,
Et membris præbent pábula læta ſuis.
Viſcera viſceribus famulantur & ordine pulchro
Officium varia quodlibet arte facit.
Summa tenet Ratio, tunicis ſecura cerebri,
Et quia ſideribus proxima, ſola ſapit.
Palpitat æterno Cor implacabile motu,
Et media prudens ſe regione locat.
Eſt, quæ bile tumet ſtatio, quæ nutrit amores,
Eſt, ubi ren ſalſas ejaculatur aquas.
Fecundos matrona ſinus oſtendit. & illa
Humani generis capſula prima patet.
Quæ reges Priamoſque habuit, Brutoſque Duceſque,
Et quos ſullo ſuos dixerit eſſe lares.
Singula miramur. ſtomachi jecoriſque labores.
Et diſtincta ſuis viſcera mille locis.
Hæc ſupplex Natura vide, fabrumque potentem
Suſpice & artifices hic venerare manus.

Tingite pictores tabulas, & paſcite veſtris,
Deliciis domini, lumina imaginibus.
Hæ mundum ſanant tabulæ. diverſa Creator,
(Vera loquor, gentes) Spigeliuſque *facit.*
Totum hominem Deus hos ipſos compegit in artus.
Totum hominem noſtro deſtruit ille bono,
Et tantum diſſolvit opus. ne ſpernite, quavis
In tabula cerni ſe cupit ipſe Deus.
Has ubi ſcæva, dolens, lævis conſpexit ocellis,
Credidit Impietas, ſe Ratione regi.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi Viri,
D. IOHAN. ab HELMONT,
I. V. D.
Et eximiæ Virginis
MARGARETÆ RAEPHORST.

IAm ridet pharetratus Amor. devicta puella eſt.*
Non arcus Puero, non periere faces.
Vince arces, Frederice *pater, caſtella domoſque.*
Victoris Sponſi gloria major erit.
Invitos hoſtes ſubigis. Raephorſtia *ſponte*
Vincitur, & gaudet ſic minor eſſe viro.
Ingentem nuper complevimus ignibus Vrbem,
Gaudiaque innumeris incaluere focis.
Nunc thalamis, Helmonde *, tuis ſatis una duorum*
Flammula, nec facibus pluribus ardet Hymen. (eſt
Flandria ſurreptas queritur ſibi flebilis arces.
Margaris *exultat ſe tibi Sponſa dari.*
Margaris *Amſteliæ ſidus geniale juventæ,*
Et patriæ primus Virginitatis honor.
Adſpice, ut ignotas Veneris ſuſpiret in artes,
Vt timeat caſta ſimplicitate pudor.

Vt

Vt gravis innocuos morum reverentia vultus
Ornet, & illecebris forma decora ſuis.
Talis magnanimi quondam fuit Hectoris uxor
Andromache, Phrygios jam ſubitura thoros.
Talis erat clari conjux illuſtris Vlyßis,
Talis erat Latio Porcia nupta Duci.
Sint fuerintque Duces illæ. meus æquat amantes
Amſtela Cecropidûm Romulidûmque nurus.
Omnia concurrunt, virtus, fortuna, venuſtas.
Capſula multijugi Margaris *iſta boni eſt.*
Hæc eſt forma Pudicitiæ, candoris imago.
Emicat hoc ipſo nubilis ore fides.
Maxime, qui tantæ meruiſti, Sponſe, maritæ
Oſcula, legales dic procul ire Deos.
Iuridicoſque patres, & veſtræ arcana Minervæ,
Murmuraque ingrati litigioſa fori.
Hæc aliena ſuis credit Citheræa puellis.
Longè aliud poſcit pronuba virgo forum.
Cæſar ubi nullas leges, ſed dictat amorum
Mater, & admota baſia fronte capit.
Quiſque ſuæ eſt actor cauſæ, non judice litis
Hic opus, aut dictis, Triboniane, tuis.
Omnis in amplexu vis eſt & gratia juris.
Et titulos faciunt baſia mille novos.
Pandectas alias legis, inſuetaſque Novellas,
Et Digeſta tuus mollia verſat amor.
Verbaque amatorum repetit tibi. qualia quondam
Hypſiphyle charo ſcripſit Iaſonidæ.
Penelopæ princeps Ithacus, Briſeis Achilli,
Aut Grajo nubens Laodamia viro.
Gallia te pulchras nuper deduxit in urbes,
Perque Britannorum regna viator eras.
Luſtrabas non viſa foris. nunc extera ſordent
Omnia. quæ poßit ſola placere, domi eſt.
Illa comes lateri, cupidis te adſpectat ocellis.
Et toto cupiat te generoſa frui.

Nunc niveos in te mores, nunc ſuſpicit ipſam
Pallada. nunc, veluti Cypris Adonin, habet.
Iam Themidi nupſiſſe putat. jam forma procantem
Afficit, & pulchri membra Phaonis amat.
Tot fulges, ſpecioſe, bonis, tot cernis honeſti
Nomina, & à proavis ſtemma decuſque capis.
Vos titulos laudeſque ambo confundite, donec
Poſteritas illas ſentiat eſſe ſuas.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi Viri,
D. HENRICI IONCQVERS,
Et Præſtantiſſimæ Virginis
MARIÆ de GEER.

DVm tibi promiſſus, bellacem puppibus Arcton
Inſtruit & Sueoni porrigit arma, Socer,
Balthicaq; adverſis depugnant æquora tranſtris,
Et minus a Batavo milite Cimber ovat:
Te Veneris, Ioncquære, *puer, te mitior afflat*
Aura & in amplexus trudit inermis Amor.
Nec te pugnantem tua Geeria, *poſcit amantem,*
Et Paridem propius gaudet adeſſe ſuum.
Bella gerant alii. nobis jam, Sponſe, Cupido
Ventilet Idalias, te præeunte, faces.
Nil furias Regumque minas iraſque moramur,
Et bellatrices fulmineaſque rates.
Suavius ingenium Sponſis. ſi fulmina nuptis
Poſcimus, haud atrox oſcula fulmen habent.
Arrident tibi vernantes in amoribus anni,
Et peragit partes Gratia quæque ſuas.
Cypris tota tua eſt. oculi, vox militat illi.
Et foculus primo flagrat ab igne tuus.
Ipſa Iuventa ſuis ardet generoſa favillis,
Non opus hic flabris, Æole ſæve, tuis.

Tendi-

Tenditur in nervos arcus jaculiſque pharetra
Turget & officium ſponte puella facit.
Conſpirant cunctæ Veneres. ſua quælibet arma
Sufficit, in nullas inſidioſa neces.
Hæc placidos donat mores, hæc pabula amori
Porrigit, & doctis riſibus illa fovet.
Illa verecundum ſuadet pingitque pudorem.
Hæc nimios thalamo mandat abeſſe metus.
Quæque docet, quæ vos ambos neſcire negamus.
Et tamen hæc jam vos ſit ſimulare ſatis.
Albis *in inſignes alibi conſentit amores,*
Et totam vobis ſe volet eſſe Paphon.
Longius in Sueonum terras celeberrima vadunt
Baſia & abſenti perplacuere Patri,
Qui dum ſe ſceptri curis & juſſibus uſque
Occupat, hos optat lætius ire dies.
Et genero Sponſam facilem, me Vate, precatur.
Quæque loquor tacita gaudia mente probat.
Optime, non Italûm terras nec Gallica luſtra
Regna, nec in longas, Sponſe, vagare plagas.
In Maria *totum tua ſors jam poſſidet Orbem.*
Quæ ſpectaſti alibi, ſunt tibi cuncta domi.
Sponſa tibi cœlum eſt. quod fas tibi volvere ſemper.
Sponſa tibi centrum, cum volet, Orbis erit.
Lumina ſunt ſtellæ, queis te perſtringet amantem.
Luna, Venus tibi ſi quæritur, illa tua eſt.
Terrarum ſinus in gremio eſt. monteſque mamillæ,
Et fontes facient lactea membra ſuos.
Hoc cælo, his terris habita. fœcunda nepotum
Pullulet hoc ipſo ſidere poſteritas.
Et me, qui viduus vagor & ſic jactor, in Orbe
Perſimili tecum vivere velle, puta.

Ad Nobiliſſimum ADRIANVM PLOOSIVM, cum filiam ipſi peperiſſet uxor.

SI te magne patrem, Plooſi, natura feſellit,
Et ſpes eluſit filia nata tuas,
Non tamen illa tuum fallet ſors læva poëtam.
Poſſum etiam cunis Virginis apta loqui.
Femina maſque mihi nullo diſcrimine habetor.
Convenit hic Muſis, nec minus illa, meis.
Filiola eſt. gaude genitor. fortè illa Catonis,
Forſitan hæc Læli nobilis uxor erit.
Filiola eſt. ride genitor. pulcherrima res eſt,
In thalamis illam baſia poſſe pati.
Filiola eſt. lætare pater. nubente puella,
Mox profuga fies virginitate ſocer.
Tu quoque jam pridem victuris aucta gemellis
Plooſia, femineæ nomina gentis ama.
Non illam tumidis mergent irata procellis
Æquora. nec ſævi militis enſe cadet.
Matris cura ſuæ charis adoleſcet in ulnis
Tutior, ad juſſus officioſa tuos.
Turba ſalutantum foribus præludet in ipſis.
Teque volent centum demeruiſſe proci.
Illa tuo incedet lateri comes. illa labores,
Et placido curas diluet ore tuas.
Torva viris frons eſt. in blandis læta puellis
Frons nitet, & forma nos meliore juvant.
Hanc cum conſpiciet Veneri maturus amator,
Illa meis, dicet, moribus apta Venus.
His oculis patriæ radiat virtutis imago.
Omnis in hac fulget virgine matris honos.
Temperat innocuos generoſa modeſtia mores,
Et facili mixtus ſimplicitate pudor.

Talis,

Talis, ſumme virûm, voveo tibi filia creſcat.
Sic, ſtudeat patri, ſic placuiſſe Deo.
At cum filiolum, Plooſi, genuiſſe vacabit,
Scribam filiolô maſcula verba tuo.
Luſimus ob natam plectro leviore puellam.
Gigne marem. gravius moliar autor epos.

Ad Illuſtriſſimum D. IOH. OXENSTERNIVM, cum Legati munere apud Batavos & Anglos fungeretur.

OXſternî, medris venit tua miſſa Britannis
Litera, amicitiæ nuntia fida tuæ.
Venit, & ut tetigi, ac cera labente recluſi,
Illa novi dixi pignus amoris erit.
Hic radiat clemens Gothicæ virtutis imago,
Ingeniique fidem pagina docta facit.
Ter legi, & quoties legi, defixa tabellis
Oſcula, ne dubita, terque quaterque dedi.
Sic ubi Mecænas Flacco reſpondit amicè,
Multa Venuſini gaudia vatis erant.
Scriberet ingenti quoties Auguſta Maroni
Dextra, Maronææ plus ſonuere tubæ.
Tu me, tu tepidas jam pridem ad carmina Muſas,
Alloquio recreas, vir generoſe, tuo.
Iamque aliquis videor, quem tu dignaris amare,
Et melior, tanto judice, fama mihi eſt.
At mea qui facili perluſtras otia vultu,
Et malè quæ nobis nata fuere, legis,
Excuſa ſcriptum fato perjore libellum,
Cum fluerent ſtudiis tempora dura meis.
Iam princeps me Belga colit. nunc inclyta magni
Axelii ſoboles carmina noſtra legit.
His ducibus feriam ſublimi ſidera vates
Vertice, & ulterius fortè poëta ferar.

Sce-

Sceptriferos cecini reges, diademata, faſces,
Et Carolo potui non aliena loqui.
Ivimus in laudes nobis morientis Ieſu,
Materieſque fuit carminis ipſe Deus.
Guſtavi tumulos & grandem flevimus umbram.
Et lauris crevi, dux Frederice, tuis.
His tetricas feſſi ſtudiis diſcuſſimus horas,
Hæ nobis artes, hæ placuere ſcholæ.
Bella gerant alii, nos Martis ſcribimus iras
Tutius, & Phœbi dulce probamus opus.
Belligeras pernox exercet cura coronas.
Oppida nunc rapiunt, nunc ſibi rapta dolent.
Oppida nulla capit vates, nulla oppida perdit.
Securus Muſas invocat ille ſuas.
Cumque vocat veniunt, illoque loquente loquuntur,
Cumque cupit magna relligione tacent.
Sic mihi vita fluit ſic currunt ſuaviter anni,
Et videor fato liberiore frui.
Calliope regina mihi eſt, ſunt carmina cenſus,
Regna joci, calamus ſceptra, corona favor,
Et modicæ famæ precium. ſi laurea deſit;
Sufficiant fronti quercea ſerta meæ.
Tempus erit, cum te thalamis & virgine pulchra
Et Paphius vinclis illaqueabit amor.
Tunc tibi Barlææ trans æquora vaſta Camœnæ
Federa conjugii proſperiora canent.
Tunc tibi blanda loquar, ſpatiiſque immanibus abſens,
Arceſſam Clarias in tua vota Deas.
Tum memorem mittam ſinceri pectoris arrham,
O tibi ſi veniat lætior iſta dies.
Interea Legate redi, miſſiſque Britannis
Ad Sueones remea, cum favet aura, tuos.
Illic ſi pigeat Batavi meminiſſe poëtæ,
Non tamen hic potero dememiniſſe tui.

Ad
ADRIANVM TOLL,
MEDICVM.

QVisquis in humano deſigis corpore vultum
Soſpes, ab humano corpore diſce mori.
Vivimus, & vita miſeri torquemur ab ipſa.
Et dolor haud una nos ratione necat.
Iam caput afflictum eſt, jam tinnit iniquior auris,
Nunc oculos grando, nunc premit uva gulam.
Hic gemit, hic preſſo gravius ſub pectore tuſſit,
Ille putreſcentes bajulat æger aquas.
Huic titubans lingua eſt. illi veſtigia nutant.
Hic riget, hic ſitiens æſtuat, ille tremit.
Nunc natura foris, nunc intus fracta laborat.
Et domino adverſa eſt pars ſua quæque ſuo.
Corpus iners trahimus centum cruciabile morbis,
Membraque diverſus ſingula tortor habet.
Adſpexti miſeros, Tolli ſtudioſe, ſagaxque
Oppoſuit tantis ſe tua cura malis.
Tu fera morborum ſapiens examina pellis,
Et vita nobis das meliore frui.
Tu pœnæ nos parte levas. tu tempora mortis
Fataleſque tua protrahis arte dies.
Nempe, cupis certis decurrere legibus ævum.
Et nos, neglecta condicione, mori.
Sic ſapis, & magnis ſanas rationibus ægrum,
Et medici ſuades juſſa probare ſui.
Hinc veterum libros attritaque verba repurgas,
Conſiliiſque juvas ſecula pigra tuis.
Ecquid opus Cöum mediis excire procellis,
Pergameoque ſenem ſollicitare ſolo?
Ecquid opus Batavos Epidauro arceſſere numen?
Iſta tuus per te numina Rhenus habet.

Ad MARTINVM TOL, IVRISCONSVLTVM.

SIccine ſelectos, gratiſſima munera, flores
Mittis & in bulbis numina clauſa ſuis?
Qualia ab Eois transmiſit barbarus oris,
Et Phrygio primùm nata fuere ſolo.
Qualia per rigidam diſtincta coloribus Hellen
Helleſpontiacis luxuriantur agris.
Allobrogas tetigi, precioſaque verba Coronas,
Quique Gigantea flos gravitate tumet.
Aut titulis Sol magne, tuis radiiſque ſuperbit
Æmulus, & tantis vult comes ire Diis.
Singula dum luſtro propriis diſtincta figuris,
Sollicitæ Gemmas mox tetigere manus.
Et dixi, non has dives mihi donat Hydaſpes,
Sed Tolli bonitas officioſa mei.
Quæ cum ſæpè mihi profundet gemmula gemmas,
Barbara non emptas noſtra ſtupebit opes.
Per te dives ero, Pelopaſque Midamque laceſſam.
Et ſtrepet ad flores lingua diſerta tuos.
Inde loquor: qui mente capis cœlumque Deoſque,
Sideraque ingenio liberiore notas,
Qui numeros dubiique tenes tot dogmata quanti,
Et Themidos juxta jura ſevera legis,
Iam Superos Divoſque tuis ſcrutaris in hortis,
Atque oculis coram numina picta vides.
Quotque mihi donas, non uno nomine, Tulpas,
Tot per te miſſos credar habere Deos.

In

In Hiſtoriæ Belgicæ
PETRI BOR,
TOMVM IV.

QVid longum vexata, furens quid Belgica poßit,
Quantum pro patriis audeat illa focis:
Suſtineat quam dura pati mens conſcia recti,
Albano ſtupuit ſub duce ſævus Iber.
Mitius ingenium regalibus addidit armis
Italus, & docta profuit arte magis.
Ceßimus Heſperiæ, noſtriſque erepta triumphis
Oppida Cantabrica ſuccubuere manu.
Et mox percuſſo Libertas Principe mœrens
Indoluit populi fata ſuprema ſui;
Cum nova de patriis proles generoſa favillis
Surgit, & Auriaci funeris ultor adeſt:
Mauritiumque ſequi noſtræ cœpere cohortes,
Iſtaque collapſum dextra capeßit opus.
Gaudet Breda capi, devictas reddidit urbes
Iſala, ſtant Friſio caſtra ſubacta ſolo.
Alta triumphanti paret Groninga Leoni,
Cæſareæque vetus concidit urbis honos.
Bructerus & Salii noſtræ ſunt nomina partis,
Et Batavûm laxis finibus arma ruunt.
Iamque prior victis redit in præcordia virtus,
Auſtriacaſque ferox deſpicit illa manus.
Hæc Venerande tuos Borri, vis ſcire nepotes,
Bellaque tam claro plurima teſte legi.
It ducibus tua dextra comes. Tu prælia reddis.
Pingis & in chartis Pergama noſtra tuis.
Quàm cuperem ſociis tua currere ſecula ſeclis
Naſſovii, & junctis greßibus ire duos.
Vt victrix quem nulla Ducem Bellona fatigat,
Tu quoque non ceſſes, maxime ſcriba, loqui.

In prælium Flandricum ab eodem PETRO BOR deſcriptum, Tomo V.

FLandria, fatalem Morinûm reminiſcere cladem,
Sparſaque per campos buſta cruenta tuos.
Cum pater Auriacus, cum toto littore turmas
Cantaber, adverſis oppoſuere globis.
Cum levis auguſto belli Fortuna theatro
Viſa fuit gemino ſumma fuiſſe Duci.
Hinc tumulos inter, (nos Belgæ vidimus) inde
Æquoreos inter caſtra ſtetere Deos.
Non patuit pelago fuga. Vaſtis ſiſtimur undis,
Et Batavos juſſæ deſtituere rates.
Cogimur in pugnam. & ſic deſperaſſe ſaluti eſt.
Quamque negat Tethys, monſtrat arena viam.
Oceano dum miles abit, ſibi vindicat agros.
Et ſatis eſt, terra belligerante frui.
Certavere acies, denſiſque hæſere maniplis,
Et pedes immiſſis obſtitit acer equis.
Signa meant remeantque, premunt eademque premun-
Et partes obeunt ordo furorque ſuas. (tur,
Linquimus à tergo ſolem ventoſque ferentes:
Obruitur nimio Flander Iberque die.
Vincimus, & tantis Mavors ſucceſſibus hærens,
Colligit Auriaco ſparſa trophæa ſuo.
Ante pedes vexilla jacent, aquilæque duceſque,
Totaque dant victas caſtra ſubacta manus.
Stat ſonipes, Alberte, tuus. ſalvoque magiſtro,
Se victi pignus Principis eſſe dolet.
Iamque aliquis terras dum vomere ſcindit, in iſtis
Oſſa notat proavûm ſemiſepulta locis.
Hæc memorat noſtri bellatrix pagina Borri,
Hæc memorat ſenio deficiente ſenex.

Redde

Redde dies, primamque refer Medea juventam.
Expedit, hoc veri vindice, bella geri.

Ad Senatorem
R. HONERDVM,
cum Epigrammatis ſuis in Nummos Belgicos patrocinium noſtrum poſceret.

NE pete Barlæi, vates clariſſime, plauſum.
Ne pete de noſtro lumine, Phœbe, facem.
Quæ tu ſumma putas, quæ nubibus æmula cen-
Sunt humili nobis carmina nata loco. (ſes.
Ludimus hæc inter medias, Honerde, paludes,
Hic ubi pro Clariis ſtagna bibuntur aquis.
Tu potius propior Superis, nunc prælia regum,
Nunc canis Auriaco parta trophæa Duci.
AutArteſſiaci convellis jura tyranni,
Et patriæ memoras ſpemque metumque tuæ.
Tu canis æternis inſcripta poëmata nummis,
Quæ mea ſunt, charta mox pereunte legis.
Non ego Tyndaridûm ſum ſidus amabile fratrum,
Tyndaridûm potius ſum malefida ſoror.
Si ſequeris, Syrtes inter peritura voraces
Damnabit curſus naufraga Muſa meos.
Tun' Boream metuis? ſi carmina Zoilus afflat
Optima; tu flatus, Æole, ſperne leves.
Qui totam recreas vatum concentibus aulam,
Vere novo ſpiras dulcius & Zephyro.
Sit tua, patroni, & Barlæi cauſa, clientis.
Sic potero à populo ſimplice fortè legi.
Si mihi ſufficiet faciem ſumſiſſe patroni,
Non ero. non ſatis eſt officioſa loqui.
Vera loquar. poſt te Batavos Honerde, relinquis,
Et tua quid vates carmina grande ſonant.
Si regeras, hæc me nimis officioſa loquutum,
Inveniam, nummo vera loquente, fidem.

Ad
DOMINICVM
ABRAHAMI FEENSTRA,
cum I. V. D. renunciaretur.

Qualis ab accenſo volucris Titania buſto
Eoum nitido ſuſpicit ore jubar,
Et patriis ſurgit vultu meliore favillis,
Et vegetum ex ipſo pulvere robur habet:
Talis in hoc, Friſii, genitor redivivus alumno
Fulget, & ex ipſo funere lucra capit.
Excipit exſtinctum ſoboles erecta parentem,
Excipit atratos lux ſpecioſa dies.
Si cineres, ſi buſta, gemens ſi præfica ſordet,
Nunc comes ingentis gloria lætitiæ eſt.
Iam gemitus compeſcit honos, tituliqne dolorem
Et Themis, in laudes officioſa novas.
Tu, qui jura reis & magna edicta loqueris,
Hoc age, ne dicant te tua jura reum.
Illas ſperne manus, quæ dant, ut plura reportent.
Nec cauſæ, doctor, ſit tibi cura malæ.
Ne dominis ſtudeas fari reſponſa duobus,
Nec limen pulſent actor & inde reus.
Dic juſtum, ſeu ſceptra velint ſpretique ligones.
Paupertas zelo ſtet quoque tuta tuo.
Iura etiam miſeris majeſtas ſcripſit, & unum
Divitibus pandit pauperibuſque forum.
Sic ſanctæ poteris Themidi placuiſſe, Feenſtra.
Et ſtudium juris, relligionis erit.
Sic coram magno cum dices Iudice cauſam,
Te Pietas ultrà non ſinet eſſe reum.

In ATLANTEM NOVVM GVILIELMI BLAEV.

Clauditur anguſtis terrarum machina chartis,
Et faciem mundi parva papyrus habet.
Contrahit immenſos hominum ſolertia fines,
Quæque patent ſpatiis grandibus, arcta notat.
Incubat in Veſtam Nereus, in Najada Faunus,
Areaque adverſos continet una Deos.
Sol oritur, tabuliſque iterum demergitur iſtis,
Et Zephyros læva reſpicit Vrſa ſuos.
Diſcordes coiere plagæ. non prælia gentes,
Aut poſita Mavors caſside bella gerit.
Diſsideant quamvis populi, non diſsidet inſons
Pagina, nec diro ſanguine charta madet.
Ambulat hic profugo placidus latrone viator,
Et ſicco tumidas tramite calcat aquas.
Dumque domi eſt, Rhodopen & celſas tranſilit Alpes,
Et procul ingenio liberiore ruit.
Cuncta videt, ſcriptumque vigil dum permeat orbem,
Hinc hominum curas ſuſpicit, inde Dei.
Æquora portari manibus miratur & urbes,
Et mundum digito totaque regna geri.
Atque ait: illa Deus fecit, manus æmula ſculpſit,
Mens ſtupet, extrudit venditor, emptor habet.
Non ſolum nunc terra Ducum eſt, pervenit ad omnes,
Tot precio terras jam quoque pauper emit.

Pro-

Propempticon ad
IOACHIMVM WICHEFORTIVM,
cum Hamburgum peteret.

ÆOle parce meo, nec ſis crudelis amico,
Per vada, per fluctus, Æole, ſterne viam.
Parcite præcipites, (ſunt vatum vota,) qua-
Nec dilecta mihi lædite membra rotæ. (drigæ;
Quem vehitis, meus eſt. præſens hic delitet abſens.
Irruet in geminum ſors nocitura caput.
Sin minus iſta movent, moveat te blandula conjux.
Improba res, teneras lædere velle nurus.
Parcite Boſchardo. Boreæ ſi flabra nocetis,
Quid meruit nullo tacta Maria viro?
At tua cum, Smitthi, venient ad tecta ſorores,
Oſcula cum dederis plurima, plura dabis.
Sin renuas, in te ſtringam mea carmina vates,
Et malè te dicam parcere baſiolis:
Si renuas, quæcunque minus tu baſia figes,
Poſt reditum, ſalvis omnibus, ipſe dabo.

Ad Legatos Federatorum Ordinum, compo-
nendis bellis inter Poloniæ & Sueciæ
reges miſſos.

PArcite Nereides, noſtro dum littore ſolvunt,
Quas placidæ pingit pacis oliva, rates.
Neve procelloſos in carbaſa trudite fluctus,
Ne violet ſacros dira procella viros.
Legatos, Neptune, vehis, dilectaque Belgi
Corcula, tot patriæ lumina clara meæ.
Ne celebres exſtingue faces. ſi murmurat unda,
In Morinos potius murmuret unda tuos.

Qu

Quos vectas, ſi jura capis, laſiſſe profanum eſt.
Lex etiam ſummos obligat iſta Deos.
Cum Latiæ veherent Epidauri numina puppes,
Compoſuiſſe ſuas dicitur æquor aquas.
Has quoque, cum blandæ promittant commoda pacis,
Fac, Neptune, Notis mollibus ire rates.

Ad Illuſtriſſimum Virum
ROCHVM HONERDVM
Senatorem, Legatum.

MAgna minorque feræ, dubiis ſperata carinis
Sidera, & ambiguo lumina fida mari,
Pandite fulgentes meliori lampade flammas,
Et media clarum reddite nocte diem.
Depoſitum prælustre damus: jam noſter Apollo
Navigat & toto cingitur Oceano.
Et terras urbeſque videt ceſſiſſe ſuorum,
Littoraque ex oculis longius ire ſuis.
i Thamaræ vos fata movent, hoc vindice vivunt,
Et precium tanti criminis Ammon habet.
i tabulas frangi Superûm vidiſtis ab alto
Æthere, qui tabulas reddidit autor, adeſt.
um ſuus antennis labor eſt, dum mugit Orion,
Et petulans ſummos verberat unda foros,
ribit, & Aoniis permiſcet fluctibus undas,
Et Zephyros vates tenſaque vela canit.
uæ mare, quæ moveant immania corpora cauſæ,
Quis ratibus timidas ſollicitarit aquas,
r regat attentam virtus magnetica puppem,
Cur ruat adverſis pontus & aura plagis.
um ſcribit, dum vela elegis ſpirantibus implet,
Currit inoffenſa læta carina viâ.
properat gaudetque ſuis ſucceſſibus, & ſe
Caſtaliis credit leniter ire vadis.

Nulla ratim ſentina premit, nec nautea ſordet.
Cur? fontes aperit Pegaſus ipſe ſuos.
Carmina prora facit. jam dictant carmina puppes,
Iam galeam ſcandunt carmina, roſtra legunt.
Verſiculos tabulata ſciunt, in funibus hærent,
In tremula varium pyxide carmen habes.
Ludunt in tranſtris numeri. capit anchora vatem.
Ipſe etiam terſum navita carmen olet.

Illuſtri Viro ANDREÆ BICHÆRO Legato ad Viſtulam.

Viſtula, ſi noſtras Cererem tranſmittis in oras,
Si Batavûm toties fert tibi lucra fames,
Si tecum Eoas mutat meus Amſtela merces
Et piper à nobis & pia thura refers,
Excipe pacato venerandum flumine pignus,
Et vitreas coram conſule ſterne Deas.
Dic, mea præclarus tendit per regna Senator.
Dic: illo Themidis pectore ſacra latent.
Dic: magnam placidis moderari legibus urbem,
Dic: ſtudiis illum pandere templa piis.
Ingeniis monſtrare viam, decernere Muſis
Otia, nec Batavi ſpernere vatis epos.
Non alio magnus poterat ſub judice cauſam
Sarmata, non alio dicere teſte Gothus.
In quo candor, amor patriæ coïere fideſque,
Conſilium prudens, ſollicituſque timor,
In quo ſacra trucem obiurgat concordia Martem,
Non poterunt reges non coiiſſe duo.

Il

Illuſtri Viro
IOACHIMO ANDREÆ
Legato.

SArmata, qui laxis habitas fortiſſime campis,
Et nunc Moſchorum cæde recente cales;
Et vos, qui magno Sueones ſub Principe nuper
Alpinas clypeis penè bibiſtis aquas:
Huic Cyneæ manſueta precor date tempora fandi,
Et tanti memores pendite verba viri.
Si pacis decreta placent, pro pace loquetur.
Et gladios raſtris obruet, arma togis.
Sin rigidi placet illa ferox Mavortis arena,
Scribet in hoc ipſo pulvere: bella cave.
Bella cave, quicunque cupis tibi tuta manere,
Regna diu, & ſceptris conſuluiſſe tuis.
Vos reges ſapite, & dubiis ne credite fatis.
Ancipites jactus alea Martis amat.
...rtius imperii majeſtas pace tenetur,
Libertas armis quæ venit, arma timet.
...æc Friſii conſulta dabunt. advertite, Reges
Qui volet alterutri cedere, victor erit.

Ad Illuſtrem Virum
R. HONERDUM,
Legatum.

DVm pelago terraque tuas jam divide curas,
Docte ſenex, pelago dum meditaris iter.
Æquora te credant, quamvis minus apta, poë-
Conſiliis ſapiat Sarmatis ora tuis. *(tam.*
... ludas, ubi Naiades cum Phorcide ludunt.
Et Siren lepidos audiat aqua ſonos.

Hic ſapias, ubi regali ſapit aula paratu,
Et niveum fulgens purpura ſcandit ebur.
Quà graderis, tanti duplex perſona Batavi eſt,
Seu vatis partes, ſeu ſapientis obit.

Ad
P. HOOFDIVM,
Satrapam Muydenſem.

I*Am me Rhenus habet, jam me deſerta Creuſa*
Detinet, & vultu faſcinat una ſuo.
Illa mihi menſam ſternit, non empta reponit
Fercula & innocuas officioſa dapes.
Dat lapathum, Samiæque fabas opprobria menſæ,
Et coctum lentè læta miniſtrat olus.
Prandeo lactucas, quas parco adſperſit aceto,
Et quibus illecebras pinguis oliva facit.
Odimus hic madidas animantum ſanguine carnes,
Nec teneras ſævi dilaceramus oves.
Non petit inſontis jugulum trux ſica columbæ,
Aut gallina meæ victima cruda gulæ eſt.
Pythagoræ norma ſolis hic vivitur herbis,
Nec mea barbarico menſa cruore madet.
Hic ego verſiculis horas diſtringo, meæque
Hoſpitis optato parcius ore fruor.
Teſſela cum veſtros intrabit magna penates,
Teſſela cum veſtrum ſollicitabit ebur;
Teſſela cum docti referet tibi carmina Taſſi,
Teſſela cum dicet, quid ſit amare, Tibi,
Teſſela cùm virides nectet de fronde coronas
Atque artes cupiet promere docta ſuas:
Accurram, viduæque manus amplectar amicè,
Baſiolumque tibi Teſſela blanda dabo.
Baſiolum, quod Iuno mihi, quod Cypris & ipſe
In cœlis magnus Iupiter invideat.

In maſculos verſus
ANNÆ MARIÆ
SCHVVRMAN,
quibus Trajectinæ urbi novum Academiæ
decus gratulatur.

Parturiunt jam bella ſcholas, lituoſque tubaſque
Inter, Apollineas fabricat Aula domos.
Naſcitur, & mediis Sapientia gliſcit in armis.
Nec Iove, ſed Getico patre renaſcor, ait.
It Ducibus doctrina comes, cum milite Phœbus
Ambulat, & Clarias vindicat haſta Deas.
Ipſa novos juxta gradiens Bellona magiſtros,
Mitigat ingenii vim rabiemque ſui,
Et cuperet pugnare minus. niſi templa ſocoſque
Acer & indomitus ſollicitaret Iber.
Exorſa eſt jam mitra loqui. ruit æmula laudum,
Et valida pubes ambitione calet.
Migrant in terras Superi, pietaſque Themiſque,
Ingentemque ſonant pulpita ſacra Deum.
Nec ceſſat Medicina loqui. formantur in artes
Pectora & effigiem cuncta ſcientis habent.
Nos fecit natura rudes. cultura, laborque
Expolit. hæc hominem cura ſecunda facit.
Bis gigni debet Sapiens. bis reddier orbi.
Nec niſi cum poterit ſe genuiſſe, ſapit.
Quod ſtamus Batavi, Phœbo debemus & armis,
Hanc geminam ſupplex Belgica poſcit opem.
Auriacus quod ſervet, habet; quod ſervet, Apollo.
Hic animos nobis aſſerit, ille lares.
Trajectine, tuis cœptis intervenit Anna.
Annuit augurio nobilis Anna ſuo.
Iam redit & virgo, redeunt miracula terris.
Pone videt vates ire puella ſuos.

Deſinimus nos eſſe viri. ſit virgo, quod olim
Nos fuimus. vatum nomina virgo rapit.
Iupiter hanc dona ſexu meliore puellam.
Vel dic, attonitis omnibus, eſſe Deam.
Pallada dic. non quæ tremebundam concutit haſtam,
Sed quæ naſcentem concutit ore Scholam.

In prædium Ampliſſimi humaniſſimique Viri LAVRENTII BAECKII.

PRædia felicis, Batavo ſub ſidere, Baecki,
Prædia carminibus nunc celebranda meis,
Ruricolæ ſalvete lares, ſalvete penates,
Queis ſuperûm cunctas gratia donat opes:
Hic locus, hic divûm domus eſt. hæc regna Napææ,
Hæc ſocia petulans Phyllide Faunus amat.
Hic Corydon, hic apta viro Galatea procatur.
Et grave faſtidit virginitatis onus.
Alma Ceres circum tumidis ſe tollit ariſtis,
Triptolemus totis luxuriatur agris.
Ipſa Pales herbas pecori, lac ſufficit agnis,
Atque aries tanti dux gregis agmen agit.
Turgida fecundis Pomona vireſcit in hortis,
Et niveum verno pingit honore caput.
Flora nitet, foliiſque ſuos inſcribit amores,
At Venus in propriis hæret amica roſis.
Quas dum mœſta videt, veteres reminiſcitur ignes,
Exitioque dolet pulcher Adoni tuo.
Lenes æquoreis deſcendunt collibus undæ
Et ſtreperis torrens labitur inter aquis.
Torrens Näiadum labor & nutricula ſomni,
Quo cupiat cerni nuda Diana ſibi.
Nec procul Arctois Tethys admurmurat undis,
Nereaque amplexu baſioliſque fovet.

Fundit Tya lacus & priſcam verberat urbem,
Quæ vetus à Bavarûm nomine nomen habet.
Hæc inter, venerande ſenex, dum numina vivis,
Et ſenio donas ôtia tuta tuo,
Dum ſpectare tuos concedis Vatibus hortos,
Et tuus Aoniis rivulus exit aquis,
Vive diu. nec enim fatis concedere fas eſt,
Cujus habent cunctos rura beata Deos.

Ad Senatorem R. HONERDUM.

CUjus Hyperboreum nuper facundia Martem,
Et reges potuit compoſuiſſe duos:
Ad Batavos Honerde, redis, & Apolline plenus
Sub Batavo placidum ſidere condis epos.
Plus me vate cales. nobis nunc omnia languent,
Cum viduo jaceam ſarcina pigra thoro.
Barbara cum fatis ceſſit, ceſſere Camænæ,
Pieriæque ſimul diſperiere faces.
Friget amor. frigent veteres ſub pectore flammæ,
Stringitur inſolito mens thalamuſque gelu.
Hæc vatis fortuna tui eſt. cum conjuge ſurgit.
Imperat ingenio conjugis aura meo.
Ite Senatores, Barlæo quærite ſponſam.
Sic poterit vobis, ſic caluiſſe ſibi.

In tumulum Nobiliſſimi Viri GULIELMI de BEVEREN, Conſulis Dordrechtani, Toparchæ Strevelshouchii, Quæſtoris Auſtralis Hollandiæ, mortui xv. Kal. Sext. 1631.

COnditur hoc tumulo probitas, Prudentia buſto,
Et cineri pietas ingemit ipſa ſuo.
Quæ toties patriæ juvit facundia cauſam,
Hic ſilet, & Beveri plus volet ore loqui.

Stant urnæ juxta proavûm: quin marmore in iſto
Hæredem priſcæ nobilitatis habes.
Quam, ſi ſtemma neget, poterat virtute mereri.
Non ſolum titulos invenit illa, facit.
Nunc Quæſtura viro, nunc dives traditur Auſter.
Nunc faſces offert urbs veneranda ſuos.
Luſtra decem attonito dictat conſulta Senatu.
Vitaque Battaviæ, non fuit acta ſibi.
Legatis reſponſa refert. per caſtra, per enſes,
Auriaco vadit belligerante comes.
Iam pia civiles placidè mens temperat æſtus,
Publica mox monitis mollibus æra juvat.
Iam petit à ſociis Marti ſtipendia terris,
Naſſovioque parat robur & arma Duci.
Tempora ſic belli, ſic flexit tempora pacis,
Et modo plus lauri, plus placuere togæ.
Ipſe fatiſcentes Batavus cum cerneret annos,
Flevit, & hæc tumulo poſthuma verba dedit:
Quam leve collapſis patriæ decedere rebus!
Hic voluit patria non niſi ſtante mori.

In Barbari floris, quem Tulipam vocant, variam fortunam.

STultitiæ gens ſacra ſumus. vileſcimus omnes,
Dum precium vanæ credimus eſſe rei.
Nil magnum jam Perſa dabis, nihil accola Gangis.
Sordet in Eoo gemma reperta mari.
Heliadum cruſtas grandi ſuſpendimus auro,
Viſaque quantivis conchea bacca fuit.
Sardius in digitis micuit, precioſaque regum
Vicit honoratos purpura chryſolithos.
Nunc herbæ floriſque decus prægrande putamus,
Et citius nobis interitura placent.
Barbara res omni Batavis precioſior auro eſt.
Barbara res cunctas una laceſſit opes.

Barbara

Barbara res monadum ſiliqua leviore valorem
Ponderat, atque atomos æſtimat ære ſuas.
Linea, ſegmentum, maculæ, color, area, thyrſus
Invidiam titulis nominibuſque creant.
Non ignota loquor. cenſus brevis adſpicit in ſe
Hortulus, & Pelopum more talenta locat.
Invenit in foliis miros facundia ſenſus,
Et loquitur florum verba ſuperba pater,
Scipiadaſque Duces & tanta vocabula jactat.
Et venit in partes diſcolor Otto novas.
Quin numerat, qua luce cadat, qua creverit; & quot
Fecunda trudat pignora matre ſolum.
Dediſcit textrina ſuas, quas noverat, artes.
Cauſſidicus non vult floris amore loqui.
Cum fabro lapicida vacat. delirat arator,
Et mediis fullo ſegnis oberrat agris.
Nauta ratem damnat. pereunt tot munia civi.
Dum furor hos omnes unus & error habet.
Scilicet in vili creſcunt ſeſtertia teſtâ,
Et multum ignavis, ditibus eſſe licet.
Quæ dum cuncta videt fallax Rhamnuſis in hortos
Exſpuit, & dominos perdidit una ſuos.
Et flori precium & cunctos decuſſit honores,
Depoſitumque Deûm nobile, vile fuit.
Mutantur cum flore togæ, textrina, labores,
Et reſides laſſat ſordida lana manus.
Tum ridens ait; ô cives, flos vota fefellit,
Non alia eſt fluxi ſcena futura boni.
Excidit è precio flos barbarus. excidit auro,
Qui ſtolida dives condicione fuit.

Ad Ampliſſimum Virum
IOACHIMVM WICHEFORTIVM,
lætitiæ datorem.

NVnc alios, Ioachime, capit tuus Amſtela faſces,
Nunc alio nobis Conſule roſtra patent.
Ceſſant terribiles, vacuo Prætore, ſecures,
Nec trepidos poſcunt jura ſevera reos.
Adſpice, Pieriæ claudunt delubra ſorores.
Nec ſua jam feſſus verba profeſſor amat.
Delaſſata graves damnat Sapientia voces,
Et mea VVicforti, pulpita muta ſilent.
Quid faciam? jam menſa tibi, jam ſternitur, ecce,
Inter Apollineos ſobria menſa viros.
Tu mea, tu facili recrea convivia vultu,
Tu cupias cœtus Tullius eſſe mei.
Laxet inoffenſam locuplès facundia linguam,
Et lentum docto murmure falle diem.
Sic noſter diceris amor. ſic gratior hoſpes
Pellicies Clarias in mea vota deas.
Lætitiæ vinique dator, tua dona pitiſſa.
Muneribuſque velis lætior eſſe tuis.
Dant ſuperi, gaudentque datis. quæ vina Lyæus
Et dedit & primus repperit, ipſe bibit.
Quid mihi tu totum ſpumantia pocula Rhenum
Sufficis & Bromio turgida vaſa Deo?
Blanda placet vindicta. tuis mergêris in undis,
Inque tuum flectam munera miſſa caput.
At mox, cum ſocia diſcedes conjuge, dicam:
Maxime vir, carò ſtat tibi noſter amor.

IN

IN NVPTIAS ANTONII MATTHÆI IVRISCONSVLTI, Et Lectiſſimæ Virginis, ANNÆ PONTANÆ.

EN, gelidas inter fervet Citherea procellas,
Nec Veneris Flevi temperat unda faces.
Et licet invidis rigeat ſub Piſcibus æther,
In medio gliſcit Cypria flamma gelu.
Ipſe ſacer Themidis cuſtos effeminat annum,
Et toto quamvis frigore cinctus amat.
Sic exlex graſſatur Amor. non tempora brumæ,
Non rabidi tardant pronuba cœpta canes.
Omnia tempeſtiva putat. glaciemque niveſque
Officiis credit non aliena ſuis.
Scilicet exacuunt Paphias contraria flammas,
Et calor oppoſito fortius hoſte calet.
Dumque foris frigeſcit amans, plus æſtuat intus.
Et magis in læva parte mamilla ſalit.
Ite laboratæ tetrico ſub Conſule leges,
Ite procul ſtreperi verba ſevera fori.
Præſul veſter amat. dicit jam jura Cupido,
Et Venus à docta fronte tributa petit.
Curia fit thalamus, præſes feſtiva Dione,
Materies litis baſia, ſponſa rea eſt.
Actoris partes ſponſus capit. exigit Annam,
Et titulo dicit conjugis eſſe ſuam.
Non hic ſollicitus differt reſponſa Senator,
Aut lento repunt improba jura gradu.
Prævertit Citherea moras. quam poſtulat, actor
Occupat, & cœlo judice victor habet.
Quam benè Palladii jam nubit filia patris,
Quam benè Palladio jungitur illa viro.

Spes erit, ut, docti ſociant dum fœdera, cauſas
Progenies nolit diſsimulare ſuas.

In Artem Nauticam
ELIÆ HERCKMANS.

QVos terras habitare Dii voluere, ſolumque,
Et ſicca Numen vivere juſsit humo,
Terribiles habitamus aquas; audaxque propago
Iäpeti medio degimus Oceano.
Exprobrare Iovi libet, atque illudere fatis,
Et formidatæ quærere mortis iter.
Fluctus habet terræ dominos, adſpergimur undis,
Noſtraque (prô) fragili pondera lintre natant.
Inter monſtra, feras, & diri pignora Nerei,
Et tot vaſta truci corpora nata mari,
Tot ſcopulos Syrteſque inter, dum ſævit Orion,
Et Notus adverſo turbine bella gerit,
Iactatur ſecurus homo, & formidinis expers
Sideribus cingi ſe videt & pelago.
Trabs domus eſt, unda hoſpitium, ferus accola Triton,
Flabra viam monſtrant puppibus, aſtra regunt.
Sic procul à patria longinquis ſiſtimur Indis,
Et populi nobis & nova regna patent.
Hic pugnare juvat, totiſque occurrere caſtris,
Hic modicis bellax Mars furit in tabulis.
Hic Bellona tonat, mergitque & mergitur una,
Et fragiles ſorbet flamma inopina rates.
Adſpice tantarum coram ſpectacula rerum,
Nataleſque tuos, nauta ſevere, lege.
Dum grandes ſcriptor populis narrare labores
Incipit & puppis fata ſtupenda tuæ,
Dic mecum: quanta eſt humanæ induſtria mentis?
Quis labor & mediis vis animoſa malis?
Per fluctus inventa via eſt. hoc reſtat, ut ipſos
Tandem aliquis pennâ tentet adire Deos.

In

In Librum IOH. BEVEROVICII de Termino vitæ.

NAſcimur & morimur, longos peccamus in annos,
Et tamen hos annos Parca ſevera ſecat.
Succedit miſeræ tandem ſua Veſpera vitæ,
Et fugiunt ævo deficiente dies.
Bulla ſumus, levis umbra ſumus, luduſque Deorum,
Quæque fluit, tacitis clepſydra fluxit aquis.
Materiam lethi bibimus. cum veſcimur, ecce,
Tabula quæ vitæ, dant alimenta neci.
Ipſo mors ſub dente crepat. quaque ambulat orbis
Incola, ſe circum buſta rogoſque videt.
Cuncta ruunt, gaudentque ſuis naſcentia fatis,
Et circo redeunt vitaque morſque ſuo.
Hæc inter magnas agitat diſcordia mentes,
Et totas laſſat fabula docta Scholas.
Hic ſua fatali ſuſpendit ſtamina filo,
Inque ſuas partes numen & aſtra vocat,
Nec moritur ſine lege Deûm. metuentior alter
Contrahit has ipſas amplificatque moras.
Huic fati modus arbitrium eſt. moriturque caditque
Cum libet & vitam condicione tenet.
Inſignes animæ, tantam decîdere litem
Queis vacat, & doctæ pandere mentis opus:
Vivite & extremæ calamum donate ſenectæ.
Nec grave ſit vobis talia ſæpe loqui.
Vivite concordes & ab ipſa diſcite morte,
Optatæ toties pacis inire viam.
Deſinat adverſas ſectari Eccleſia voces,
Atque animos Chriſto jungat amica fides.
Seu fatum ſeu culpa diem determinet, æquum eſt
Hæc quoque nobiſcum jurgia poſſe mori.

IN OBITUM DIONYSII VOSSII, ad Patrem.

IAm tibi Scaligeri donant ſolatia patres,
Docta quibus ſoboles occidit ante diem.
Iam ſua præluſtres objectant funera Douzæ,
Et præmatura pignora rapta manu.
Magnorum ſors illa virûm eſt, clariſſime Voſſi,
Et lachrymas jungunt nomina tanta ſuas.
Sat vixit, miſero quem virtus eximit ævo,
Nec memor ingenii fama latere ſinit.
Cœperat huic ingens Latium debere juventa,
Et Taciti rerum maxima more loqui.
Græcia ſolertes tali ſub vindice voces,
Priſcaque dictabat verba diſertus Arabs.
Vna Palæſtinos verſans induſtria patres,
Nunc tibi Iudæum, nunc dabat illa Syrum.
Chaldæuſque ſenex iſto ſapuiſſet alumno,
Maimonideſque ſuum mox ſtupuiſſet opus.
Confudit linguas Lacheſis, quæque omnibus æque,
Et poterat fari diſſona, muta ſilet.
Quid juvenem fletu decoras? qui redditus aſtris
Iam propior Iunî ſuſpicit ora nepos,
Et jam ſub pedibus quicquid mortale beatus
Calcat & hoc ipſum, te lachrymare, vetat.
Si talem genuiſſe juvat, concede Tonanti.
Et magno pignus nobile crede Deo.
Præſecuit ſpes ille tuas. ſed ſpondet, eodem
Patre tibi rurſum creſcere poſſe novas.

Ad

Ad
I. WILLICHIVM,
Equitem Palatinum & poëtam Cimbrorum.

Willichi, medios inter qui carmina Cimbros
Scribis, & Arctoæ frigora ſæva plagæ:
Inſere te vatem populis rigidoque ſub axe
Palladiæ pergas gentis honore frui.
Si tibi regali bellatrix purpura vultu
Annuit, & precio nobilitatis ovas;
Iura Palatinæ ſi dantur ſplendida terræ,
Et mores Equitum regula priſca docet:
Majus erit vatis precium. plus eſſe poëtam,
Thymbræoque patri perplacuiſſe, reor.
Illa tibi poſſunt regum donare coronæ.
Hæc ſunt magnorum munera ſola Deûm.
Vatibus occultum gliſcit ſub pectore numen,
Et ſua cœleſti ſemina ſtirpe trahunt.
Sunt nobis Phœbus genitor, Muſæque ſorores.
Caſtaliis vates ora rigamus aquis.
Vina bibant reges. nobis Permeſſidos unda,
Et toto lapſus fons Helicone fluit.
Emineant ſceptris reges. hæc gloria noſtra eſt,
A nobis regum ſceptra Deoſque cani.

IN NVPTIAS
PETRI BOR,
Reip. Vltrajectinæ à ſecretis.

Dic mihi, cur ſociam, Borri, de rure maritam
Poſcis, & in mediis baſia quæris agris?
Nec, quæ turrigeras graditur matrona per urbes,
In thalamis patitur gaudia prima tuis?

An, quia deſertas habitarunt numina ſilvas,
Credis in his ipſis ſedibus eſſe Deas?
An, quia rura colit pulchra cum Thyllide Thyrſis,
Hic quoque formoſam Thyllida Thyrſis amas?
An ſtrepitus aviumque inter modulamina cenſes
Veſtra magis tuto murmura poſſe tegi?
An tibi laſcivus formam monſtrabit amandi
Paſſer & ad leges te volet ire ſuas?
An, ubi permiſcent hederæ ſua brachia, diſces
Brachia in amplexus illaqueare tuos?
Fortè vides illic cupidas errare capellas,
Aut aries tanti dux gregis agmen agit.
Aut ſua dum nectunt inſontes roſtra columbæ,
Exemplum raptæ virginitatis habes.
Iudice me, vir ſumme, ſapis. per rura, per agros,
Frondes inter amet, quiſquis amare volet.
Seria ſcribe domi & pleno diſcuſſa Senatu
In tabulas alibi publica verba refer.
Illic nota fides patribus, prudentia, virtus,
Et partes obeat dextera docta ſuas.
Ruri ſterne thorum, ruri tibi debeat Anna,
Omnia ſunt illic luſibus apta magis.
Hic hic terra ferax & tot nutricula frugum
Conjugibus mira fertilitate præit.
Ambulet in clauſa Conſul vel Epiſcopus urbe,
Liberior patulo ſub Iove ſponſus eris.

IN NVPTIAS DANIELIS ARMINII MEDICI.

LEgerat Arminius medicæ ſecreta Minervæ,
Et res Hippocrati ſex placuiſſe ſuo.
Has inter Venus alma fuit. Tu blandula, dixit,
Tu mihi naturæ filia prima places.

Abdita

Abdita diſcutiant modici contagia motus,
Et ſua ſit feſſis partibus apta quies.
Aura fuget morbos, alimentaque ſeligat æger,
Et potu cupiat conveniente frui.
Inſanas hebetet ſomni clementia febres.
Et ſit quæ gignat, quæ levet ira malum.
Vna mihi poterit Sponſo Citheræa mederi.
Vna mihi medio reſtat in igne ſalus.
Vulneribus ſanor, ſævique Cupidinis arcu:
Nec, niſi ſic læſus convaluiſſe queam.
Vt flammis Salamandra, meis in amoribus uror
Integer, & quanquam fractus amore, levor.
Cum mihi virginitas, cum flos areſcet amanti,
Ordiar excuſſa virginitate virum.
Cuncta placent, teda, thalami, cum matre Cupido,
Baſiaque è teneris ſæpe petita genis.
Dixerat hæc Sponſus. cum cincta potentibus herbis
Affatur medicum ſic Medicina ſuum:
Longum vive tuis, Iuvenum doctiſſime, fatis,
Et Mariæ ſtudeas ſæpe placere tuæ.
Sed Veneri, diffide, precor. quæ lenta, probatur.
At brevis eſt, nimium quæ violenta fuit.
Interdum ſpectator eris, non actor amoris.
Hæc ſunt doctrinæ dogmata prima tuæ.
Si longi poſcunt placidiſſima pharmaca morbi,
Hic quoque rem poteris reſtituiſſe morâ.
Fabula ſit populo medicus, cum factus amator
Ipſe ſuæ jam mox poſtulat artis opus.

In ſecundas Nuptias Ampliſſimi Viri, CORNELII GRAEF.

Optime, quique tuis, Gravi, mea tempora lenis
Vocibus, & jam nunc candidiora facis;
Quam levis eſt fluxa de virginitate triumphus,
Quam leve non tactas bis tetigiſſe genas.

Quam

Quàm res parva ſuæ vectigal ſolvere ſponſæ.
Femineaque virum ſimplicitate frui.
Hoc Corydon cum Rege poteſt. hanc calluit artem,
Qui rudis indoctas pavit Alexis oves.
Multorum eſt preßiſſe thorum. ſunt obvia cunctis
Oſcula. nec multum ponderis Hymen habet.
Ludit in audaci facilis natura cubili,
Quodque facit, nulla cum ratione facit.
At thalami leges & caſtæ noſſe maritæ
Munia, quidque viro debeat illa ſuo:
Et momenta domus & perſpexiſſe labores,
Hic Rhodus, hic ſaltus creditur eſſe tuus.
Cuncta vides, vir docte. vides permixta ſerenis
Triſtia, nec Zephyris jugiter ire ratem:
Non ſemper ridere Deos aut dura minari,
Sed nitidos aliqua nube rigere dies.
Scis, ut frena manu geſtet ſtimuloſque Cupido,
Nunc Veneris laxet, nunc remoretur opus.
Scis, quam blanda novæ placeat facundia Sponſæ,
Quam non auſteri verba Catonis amet.
Nec dominam ſervamque petis. partiris habenas.
Sic tamen, ut titulo ſplendidiore regas.
Cum laudanda facit, dices majora videri.
At mala ſecurus diſsimulabit amor.
Scis, quæ cura piæ ſobolis. qua flectier arte
Debeat Aſcanii vis animoſa tui.
Scis lecto nuptiſque ſuum conſtare decorum.
Præſentemque thori partibus eſſe Deum.
Eſt thalamis ſua relligio. ſunt ſacra preceſque
Et Paphias adflat ſanctior aura faces.
Adſpice, ſubridet tali Catharina marito.
Et tacito ſecum quæ loquor, ore probat:
Quam benè ſe tenero prudentia junxit amori,
Vt quæ gignet amor pignora, cura regat.

SOCIE-

SOCIETAS
INDIÆ OCCIDENTALIS
CHRISTOPHORO
ARTISOSKIO,
militiæ in Braſilia Præfecto, ob res feliciter geſtas gratias agit.

PVgnaſti, Dux magne, domi, & te milite ſenſit
Sarmata Rex iſtas prævaluiſſe manus.
Te Duce ſuccrevit noſtro fiducia Marti,
Et potuit per te vincier hoſtis Iber.
Pro Batavûm imperio, pro libertate ſtetiſti.
Quæque mihi, melior credita cauſa tibi eſt.
Hæc Europa tibi loquitur. nunc latius exit
Nuncia militiæ fama coruſca tuæ.
Per mundos vexilla rapis. per ſidera victor
Arma quatis totis diſſita ſideribus.
Expandis cum Sole decus. quibus occidit ille,
Altius Artiſoski gloria ſurgit aquis.
Per te aliis terris, aliis habitamus in undis,
Atque alio patriam cernimus orbe dari.
Auſpiciis patuere tuis portuſque ſinuſque,
Et dominos arces deſeruere ſuos.
Per te ſuccubuere duces, caſtella, domuſque,
Et veterem famulans deſpicit ora Tagum.
Te ductore rudis populus, te præſide recti
Barbaries cœpit diſplicuiſſe ſibi.
Littora, rura procul, fluvios amneſque tenemus,
Qua ſpatium ſibimet fecit iniqua fames.
Iam Tarteſſiaco per te deciditur auro.
Et tua regales cura flagellat opes.
Addita ſunt nobis, perierunt lucra Philippo.
Non ultra Hiſpanis dulcibus eſſe licet.
Sacchara ſunt juris Batavûm. non hoſtibus illa
Verna parat. Belgis colligit illa meis.

Hinc

Hinc tua in Occiduis ſcribuntur nomina lignis,
Et peregrina tuum canna ſuſurrat iter.
Trans mare, trans fluctus extrema vivis arena.
Si poſſent, cuperent te quoque ſaxa loqui.
Se victos gaudent populi. metuendus amaris.
Quaque prius timuit Barbarus arma, probat.
Sic ſuperaſſe pium eſt. ſic regnaviſſe decorum.
Cum pietas illum, qui regit, ipſa regit.
Aſt ego tantorum moderatrix ſumma laborum,
Ante tuos pono fulgida dona pedes.
Virtutis monumenta tuæ. circumdaris auro
Condecoratque ſuum Curia noſtra Ducem.
Sis felix. Regique tuo dum redderis, arma
Fac placeant illi, quæ placuere mihi.

In Hiſtoriam Geldricam, à Clariſſimo viro D. IOH. ISACIO PONTANO, deſcriptam.

EN, vetus intorto rurſum ſe crine Sicamber
Explicat, & Latiâ cæde cruentus ovat.
Auſoniaſque aquilas & formidata Quiritum,
Signa legens chartis erigit illa ſuis.
Pugnant ad Vahalim populi, Rhenuſque bicornis
Aſſerit antiqui jura verenda ſoli.
Si cadit, Auguſti dextra cadit. inclyta gaudet
Geldria Romano ſuccubuiſſe Duci.
Et mundi Domino faſces ſubmittit & arma.
Nec niſi devicto vincier orbe cupit.
Qui Cimbros ſcripſit calamus, regeſque Trionum,
Iam terræ ſcribit ſceptra Duceſque ſuæ.
Et vultus regni varios mutataque narrat
Nomina & autores Gelduba priſca tuos.
Scilicet haud uno celebris ſub Principe tellus
Paruit. illa Ducis, Cæſaris illa fuit.

Imperio differt populus. Tu, maxime ſcriptor,
Prælia, fortunas, tempora, geſta notas.
Vincitur, & toties victrix inclaruit armis
Geldria, ſed Geldro defuit, illa legi.
Cum Mavorte decus famæ partiris. & urbes
Expugnaſſe Ducum eſt, ſcribere poſſe Tuum.

Ad Illuſtrem nobilemque Virum
IOHANNEM SCOTVM
Tarvaſium, Cancellariæ Scoticæ directorem, cum Poëtas Scotos edi curaret.

SCote, Caledonii ſidus venerabile regni,
Celſior, hoc dici, quod minus eſſe putas,
Os Caroli, Borei locuples facundia ſceptri,
Quo tria vel poſſent regna loquente loqui:
Quam tua nunc noſtris illuxit gloria terris,
Quam volupe eſt Batavo te quoque teſte legi.
Ecce, renaſcentes coëunt, ceu federe, Muſæ,
Et vario pulchrum carmine ſurgit opus.
Quod loquitur, natale ſolum eſt. tua Scotia Cirrha eſt.
Exulat hoc omnis vox peregrina libro.
Per te Parrhaſiis Helicon conſcenditur oris,
Aoniique faces ordinis Vrſa quatit.
Tu Phœbi delubra moves. tu pectora vatum
Concutis, & motu fervidiore rapis.
Permeſſis ſe lympha tuis abſcondit arenis.
Barbara nec veterem Græcia Delon habet.
Transfers, Scote, Deos. transfers loca, numina, montes.
Te propè jam Tenedon quærit Apollo ſuam.
Ac veluti Dictynna vagis præluſitat aſtris,
Ducis Apollineum Phoſphorus ipſe chorum.
Quam gaudent ſe regna regi. cum Regis & uni
Credita Pegaſidum cauſa laborque viro eſt.

Ad Ampliſſimum Virum ROCHVM HONERDVM Senatorem.

Vivimus & medios inter juveneſcimus hoſtes,
Et veteri Danai ſtamus, Honerde, loco.
Nil rabies me ſacra movet. nihil officit illi,
Qui geminum triplici muniit ære latus.
Sum paſſus graviora. leves ſprevîſſe libellos
Quam leve. cum chartis tot periere minæ.
In foliis furor eſt. hærent in cortice pugnæ,
Tantaque deficiens bella papyrus habet.
Fulminet & totis cumulet convitia plauſtris
Bructerus, inque meum dirigat arma caput.
Succedant Troës Rutulis, Batavoque Sicamber,
Hic gladios frendens porrigat, ille faces.
En, galea tegor, & defendor caßide recti.
Quo mea mens ictus arceat, intus habet.
Allobrogas minus eſſe puto. non iſta moramur
Nomina. ſunt ſordes, docte Lemanne, tuæ.
Cum mea larvati proſcindunt nomina Fabri,
Denſaque conglomerant ſcommata, non moveor.
Quæ Trajectinis loquitur petulantia ſcamnis,
Rideo. non ad me pertinet iſte labor.
Invidiæ cum tela petunt, virtutibus obſto;
Quæque nocent linguas relligione domo.
Tota cataphractum cingit patientia vatem.
Illa ſales nigros diſcutit, illa metus.
Sum cautes, ſum dura ſilex. non ſentio ſperni.
Hoc quoque quod ſperni dicor, Honerde, placet.
Sic diſco nihil eſſe. nihil tibi velle videri.
Quodque meum eſt, merito, ceu triviale, legi.
Tu modo tot nixus veri jam teſtibus, aude
Dicere, Barlæum nil niſi trita loqui.

Tot

Tot titulos revocate viri. damnate poëtam.
Dicite me Marſum, dicite me Bavium.
Sim levior vates. alium vos eſſe putaſtis.
Iudicibus tantis Muſa ſuperba fuit.
Curia deliquit. potuit peccaſſe Senator,
Erravere Scholæ, pulpita, roſtra, togæ.
Neſciit Auriacus, cui ſe donaret. & omnis
Prona ſuo vati purpura, cæca fuit.
Seiani fortuna mea eſt. nunc tollor in altum,
Nunc titulo rurſum deteriore cado.
Magne virûm, jocus eſt; quodcunque hic degimus ævi.
Ludimus. eſt ſcenæ pars ſua quiſque ſuæ.
Quod ſumus, haud ſumus. aut ſaltem male credimur eſſe.
Longe alios ſpecies ambitioſa facit.
Vexamus, vexamur. amat ſerviliter alter.
Quemque amat hic, ſtudiis omnibus ille fugit.
Non una eſt perſona foro. difforme theatrum eſt.
Et partes obeunt livor amorque ſuas.
Hic calamo, ferit ille manu. ſunt bella potentum,
Ipſa piis etiam fratribus ira ſubit.
At mihi mens iſtos inter ſecura labores,
Blanda ſerenatæ tempora pacis agit.
Nec pugnare parat. ſilet æternumque ſilebit.
Hoc quoque quod ſileat, ſe ſiluiſſe volet.
Quod non ira valet, peraget tranquilla poteſtas.
Heu malè diſcordem Mænada Mænas agit.
Aut formidato Pentheus occurrit Oreſti,
Aut ruit in Bacchas Baccha cruenta ſuas.
Cum crepitant nimbi, tumidum cum murmurat æquor,
Fluctibus & nimbis obſtrepuiſſe furor.
Diſplicuiſſe malis, laudi eſt. quæ recta putantur,
Crede mihi, paucis perplacuere bonis.
Et licet hic juſtas aliquis mihi ſuggerat iras,
Et rigidas repetant ille vel ille minas,
Quamvis ultores ſpirent reſponſa libelli
Et vindicta novum maſcula dictet opus:

Te-

Te ſequar, ô venerande ſenex, quem dira cicuta
Suſtulit & patriæ vis ſcelerata ſuæ.
Vlciſci me Stoa vehat, vult ferre, quod ægrum eſt.
Illa manu calamos excutit una meos.
Iam ſileo. at tibi ſi videar dicenda ſilere,
Do veniam, pro me fas tibi plura loqui.

Nobiliſſimo Viro
IOACHIMO VICKEFORTIO,
Equiti, ab Illuſtriſſimo VVimariæ Duce reduci.

QVem procul armatas inter, Ioachime, cohortes
Detinuit longa Martia terra morâ,
Et rutilis fulgens bellator Rauracus armis
Ingenio vidit diſpare caſtra ſequi,
VVimariò dilecte Duci, cui Gallia pridem
Nomina pro meritis ſplendidiora dedit;
Cujus honorato pendent regalia collo
Munera & æthereo victus ab enſe Draco:
Expectate veni, vetereſque reviſe penates,
Hic ubi ſe refluis Amſtela miſcet aquis.
Nuper ubi Regum genitrix & fulgida tædis
Mater adoratos duxit in urbe pedes.
Cum fora, cum vicos Medicæis curribus omnes
Vidimus atque Italis incaluiſſe rotis.
Hic tua Penelope, tua te fidiſſima conjux
Exigit & propius te volet una frui.
Qualis ab hyberna mœrens caligine tellus,
Longius abſentem gaudet adeſſe diem.
Illa tuis reddi thalamis & amoribus optat,
Et ſobolis tecum ſpem rediiſſe cupit.
Allobrogum ſi regna tibi, ſi caſtra, phalanges,
Claſſica ſi dudum, ſi placuere tubæ,

His

Hic tua pacati properant ad limina fratres,
Nec fera Barlæi conſpicis ora tui.
Si volupe eſt Celtas illic Galloſque tueri,
Seu quos bracca tegit, ſeu toga, ſive coma,
Hic Batavos ſpectare datur populumque potentem,
Quem tremit amiſſis urbibus acer Iber.
Si te Liligeri capit admiratio Regis,
Et divinum aliquid Rex Lodovicus habet,
Hic quoque magna vides. hic bello clarus & armis
Auriacus famæ militat uſque ſuæ,
Heſperiaſque premit caſtris bellacibus arces,
Et victi ſpoliis ſæpius hoſtis ovat.
Hic inter veterum vultus & marmora vivis,
Et Latios vario cernis in ære Duces.
Hic tibi Romulidûm patet admiranda ſupellex
Vrnula, cos, culter, fibula, teſta, ſtylus.
Cumque libet, Macetas monſtrat tibi Græcia Reges,
Quæ grandes Aſiæ Græcia ſorpſit opes,
Pellæos, Pyrrhoſque & nomina magna Philippos,
Oraque Perdiccæ Lyſimachoſque truces.
Si caperis pulchra naſcentis origine Rheni,
Exonerat feſſas hic tibi Rhenus aquas.
i Ligerim procul & Rhodanum novus advena potas,
Hic poterit pleno gurgite Moſa bibi.
i celer excelſis ſubſidit Sequana ripis,
Hic Vahalis planos undique lambit agros.
i placuit Baſilea tibi, domus hoſpita Muſis,
Et noſtræ poterunt hic placuiſſe Scholæ.
errea ſi vinci Briſaci mœnia ſperas,
Hic quoque quod vinci Belgica ſperet, erit.
allia dat ſegetem, & Ceeris tot munera læta,
Hic eadem pandas occupat alma rates.
allia non uno torquet ſua prela Lyæo,
Et tamen hic nullæ, crede, bibuntur aquæ.
ic purpureæ frueris ſermonibus Aulæ,
Et Richeli miſſus reſpicis ora ſenis.

Hic Richeli voces non uno Conſule mutas,
Et celebris dominos exhibet Ya ſuos.
Amſtelus perchare veni, plus charior illi,
Quæ thalamis reddet gaudia priſca tuis.
Illa tibi dulci modulamine leniet aures,
Et canet arguta voce ſuäve melos.
Illa tibi Druidum voces & verba reponet,
Ante abitum non hæc docta marita tuum.
Hac nova diſceſſus capies nunc commoda. plenum
Artibus inſternet doctior Anna thorum.
Euterpen cupis? Euterpe eſt. vis eſſe Thaliam?
Huic modulis par eſt ingenioſa ſuis.
Vis Sapphum? pia Sapphus erit. vis eſſe ſeveram
Penelopen? talis vult tibi nupta mori.
Vis matrem? vis eſſe pater? quid amice moraris?
Præſentem poſcunt munia tanta virum.
En tibi ſat faciles promittunt ſidera ventos,
Et Zephyri velis annuit aura tuis.
Condolet uxori Tethys. & cærula ſternit
Æquora, nec tumidis fluctibus atra fremit.
Disjecta luget Morinus jam claſſe, nec audax
In ſolitis hoſtis navita ſævit aquis.
Quin Batavos puppeſque timet. quaſſaſque carinas
Dum reficit, noſtri ſuſpicit auſa Ducis.
Aſſurgunt tibi Naïades, clavumque gubernans
Trudit in Amſtelios te Panopæa ſinus.
Et tandem cupit eſſe domi. rerumque viæque
Tædia & inviſas rumpit amica moras.
Te fora & effuſis capiunt tua limina votis,
Totaque ſe neſcit, te redeunte, domus.
Conjugis adventu conjunx ſtupet. ipſaque poſſent
Gaudia dilectæ ſic nocuiſſe tuæ.
Non uno fervent nunc mercatore penates,
Et ſoror & frater, quò tibi plaudat, habet.
Hoofdius excelſæ ſidus venerabile Muydæ,
Quem tragico conſtans carmine fama vehit,

Obvi

Obvius occurrit reduci, deſuetaque fatur
Verba, cataphractis ſuſpicienda ſonis.
Hooſdia magnanimas inter memoranda maritas,
Hooſdia amicitiæ digna corona tuæ,
Obvia gratatur reduci, & ſe blandula coram
Siſtit, & agnatas vult tetigiſſe manus.
Sic Ithaco in rupes Ithacæ poſt luſtra reverſo,
Vndique gratantes exſiliere ſui.
Tunc Ithacum montes, Ithacum ſonuere cavernæ,
Obviaque incolumi rura fuere Duci.
Inter gaviſos etiam Barlæus amicos,
Accelerat faciles in tua tecta pedes.
Quæque tuum lecto nuper quartana ſodalem
Fixerat, ad reditum ceſſit iniqua tuum.
Noluit illa mihi gravis & funeſta nocere,
Dum tu ſpes noſtræ certa ſalutis ades.
Tu morbos, Ioachime, fugas, ſuſpiria, luctus,
Dumque redis, mihi me reſtituiſſe potes.
um mihi te reddis, reddor Phœboque tibique,
Officiumque vetus Muſa benigna facit.
e procul amoto, me reſpexere Camœnæ
Parcius, & Clariæ conticuere deæ.
e præſente loquor. laxataque fibula linguæ
Forte tibi nimium creditur eſſe loquax.
il moror. hoc dico: poſt brumam, frigora, febres,
Nunc toto dabitur te, Vicoforte, frui.

Ad
D. LEONORAM HOOFT,
cum à febre convaluiſſet.

Mproba fax, pulchro graſſantes corpore flammæ,
Magna quibus carpi ſe Leonora dolet,
Ocyus in ſtygias Muyda ſecedite valles.
Tartareis febris convenit iſta locis.

Cur palles Leonora? tui quæ conſcia ſexus
Ora verecundo ſæpe rubore notas.
Cur langues Leonora? tuo quæ blanda marito
Otia & illecebras officioſa facis.
Cur ferves Leonora? pii quam flamma caloris
Egregiæ ſobolis ſpe caluiſſe velit.
Cur præſtans Leonora ſitis? ſitis illa decori eſt,
Illa ſitis cœlos appetit, illa Deum.
Dum queror, abſcedunt maleſana è corpore febres.
Et redit matri qui fuit ante vigor.
Tabificæ periere faces. audita poëtæ
Leniit iratos vox miſeranda Deos.
Hoofdius uxori jam ſolvat debita. verum
Quod poßit, debes hoc Leonora mihi.

In diſputationes Anti-Socinianas Clariſſimi Theologi
IOHANNIS POLYANDRI

QVi tutela tui Deus eſt, portuſque, ſaluſque,
Hunc, Polyandre, Deum relligioſe colis.
Aſſeris æterni titulos & nomina Ieſu.
Nec cupis hunc cauſis vilibus eſſe Deum.
Par magno natura Patri eſt, de lumine lumen.
Nec tamen hæc luci cedit imago ſua.
Qua ſe parte ſuo teſtatur patre minorem,
Hac partes hominem pars redimentis obit.
Quà Deus eſt ipſa victor de morte triumphat.
Cetera, mortalis ſuccubuiſſe poteſt.
Stat totus pro labe mea ſervater, & unus
Captivum nullo vindicat ære reum.
Ara laborantis crux eſt. cadit hoſtia mundo,
Et verum meriti victima nomen habet.
Non ſatis eſt, monſtraſſe viam normamque ſalutis.
Ipſe viam fuſo, Chriſte, cruore facis.

H

Has voces, Socine, quatis. venerandaque cœli
Gratia ſub ſignis ſtat labefacta tuis.
Tu celſis, vir clare, ſuum decus aſſeris aſtris,
Vimque ſacerdotis protegis ore Dei.
Vera loqui forſan facile eſt. ſed ab hoſte tueri,
Intrepidi laudem præſidis eſſe puto.

Ad Illuſtriſſimum
D. NICOLAVM de BAVGII,
Regis Galliarum ad Ordines Legatum.

GAllia, quæ magni veneraris nomina Regis,
Sceptraque Borbonio ſanguine clara colis,
Quæ dudum Batavis animos pugnantibus addis,
Nec finis, ut nobis ſit metuendus Iber,
Accipe depoſitum, noſtris quod reddimus oris,
Quodque alibi fulſit, jam tibi ſidus habe.
Inclita facundas mirata eſt Auſtria voces,
Cum ſtetit attentis barbarus Iſter aquis.
Obſtupuit pro Rege ſuo Bruxella loquentem,
Et cuperet Scaldis plus ſibi poſſe loqui.
Nos quoque Legati titulos & nomina Baugi
Novimus, & tanti verba diſerta viri.
Gallia cur revocas? abeunt tot commoda nobis,
Commoda quot patriæ præſtitit ille meæ.
Gallia cur revocas? iſta dum voce caremus,
Deſtitui jam ſe vindice Belga videt.
Gallia cur revocas? veſtri facundia regni,
Aſſertrix noſtræ lingua ſalutis abit.

ARNOLDO BVCHELIO
Advocato Vltrajectino, ſeptuagenario.

INconcuſſe ſenex, cui poſt tot luſtra, tot annos,
 Decurrit vegetis litera ſcripta notis:
Qui curas inter ſenii vitæque labores,
 Barlæi non vis immemor eſſe tui:
Vive precor, Pyliæque dies tranſcende ſenecta,
 Et placido Superûm munere perge frui.
Mens tranquilla tibi eſt, nec grandis conſcia culpæ.
 Non gravis hæc patriæ, non fuit illa bonis.
Vixiſti tibi, vixiſti ſine crimine Muſis,
 Et placuit nullo fenore culta Themis.
Rimari ſecreta, tuæ primordia gentis,
 Et veterum chartas volvere, cura fuit.
Vita data eſt privata. minus placuiſſe videtur
 Publica, vel titulis ambitioſa ſuis.
Non odio tua fama labat, ſervitque favori.
 Involvis precio teque tuoſque tuo.
Sic bene compoſitis ætas quæ ducitur annis,
 Si moritura tibi eſt, non moritura Deo eſt.

In mortem acerbam præſtantiſſimæ Virginis

IOHANNÆ BICKER
Ampliſſimi viri ANDREÆ BICHER
Conſulis Amſtelodamenſium filiæ.

CHara patris magni ſoboles, chariſſima matri
 Filia, & Amſteliæ virginitatis honos,
Cur moreris faſces inter tituloſque tuorum?
 Nec patriæ pergis laudis amore frui?
Bickeræ ſpes prima domus proh occidis. & dum
 Occidis, illa tuæ gratia frontis obit,

Et nitidi mores placidique modeſtia vultus,
Et quicquid pietas contulit ipſa tibi.
Si paſſa eſt te terra mori, jam celſior illa es,
Et propius ſummi Numinis ora vides.
Conſulibus naſci decus eſt. ſed gloria major,
Qua pudor & probitas ambulat, iſſe viam:
Aſtra tenes, dum fama patrem ſublimis Olympo
Inſerit, & narrat regibus apta loqui.
At quæ virginitas nulli libata marito eſt,
Pura creatori redditur illa ſuo.

In Curtium à cl. viro IOAN. FREINSHEMIO editum.

QVi populos, qui regna ferox ſibi ſubdidit orbis
Primus & incubuit gentibus, Aſſur erat.
Prævaluit mox Perſa potens, & Martia tandem
Perſarum tumidas Græcia vertit opes.
Gens genti ceu latro fuit. raptoque triumphans
Quilibet, in ſocios miles & hoſtis iit.
Iſte furor Pellæ dominum ſuccendit, & enſes
Strinxit, Alexander ſanguinolente, tuos.
Noluit Emathiis claudi tua gloria terris.
Efferatrans Hellen caſtra Duceſque rapis.
Non ſatis Europa eſt juveni. Tröeſque Phrygeſque
Et debellatos ſubruit ira Syros.
Imperii ſitis Euphraten trajecit, & ipſa
Viſa minus. Babylon ambitioſa tibi.
Carram Petramque furis, Medoſque Scythaſque,
Et ſpolium dextræ Bactra fuere tuæ.
Jam Darium Porumque premis. Regumque Ducumque
Purpura veſano rapta furore fuit.
Jamque Clytum rabies, nunc ſuſpicioſa Philotam
Mens necat & vivo Parmenione vales.

Exſtincto minus. in terras graſſaris & urbes,
Sceptraque piratæ plurima more rapis.
Lyſimachus Phythonque favent, Perdicca, Seleucus,
Antipatrumque tui flamma furoris agit.
Arrogat inſanas auguſta ſuperbia voces,
Et ſobolem ſummi te cupit eſſe Iovis.
At moreris, Iove nate tuo. diſcerpitur Orbis,
Inque novæ partis nomina mundus abit.
Hæc facunda refert laudati pagina Curti,
Nec Macetûm ingentes vult latuiſſe vices.
Eripit hæc fato veteris ſolertia Rheni,
Et gemino gaudet vindice Pella legi.
Decedunt verbis tenebræ, & caliginis umbrâ
Non cupiunt tanti Principis arma tegi.
Rege triumphavit magno res Theſſala. magni
Scriptoris faſtos belliger orbis habet.
At tu, qui Curti purgas tot ſcrinia, Regem,
Freinshemi, fama eſt reſtituiſſe tuis.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi Viri
D. CORNEL. BAMBEECKII,
Et Præſtantiſſimæ Virginis
LVCRETIÆ BALDVINÆ.

Quam tua ſe pulchro, Bambeeckï, exporrigit anno
Cypris, & ad Geminos pergit adultus amor.
Serius in Veneris recipis ſtipendia caſtris,
Et tamen illa Deæ ſerius arma quatis.
Omnis inoffenſis arridet amoribus æther,
Et natura tuo plaudit amæna thoro.
Adſpice, turgidulas trudit tibi vinea gemmas,
Et tiliæ virides explicuere comas.

Ad

Adſpice, quàm vernent rubicundis floribus horti,
Et juxta roſeis æmula Sponſa genis.
Lætior affulget thalamis Aurora. dieſque
Iam magis erecto dat tibi Sole frui.
Non Sponſo ſtrictum oſtentas, Lucretia, ferrum;
Nec cupis afflicto ſæva pudore mori.
Sed dici pudibunda minus gaudeſque cupiſque.
Baſia, non gladios, vis tibi nupta dari.
Virginitas ratione perit. vis effera Regum
Battaviæ dudum finibus exul iit.
Nubis & inſonti ſe libertate cubile
Aſſerit; & pateris libera Sponſa virum.
Non tibi nunc ultor Brutus, non ira mariti
Expellet regnis impia ſceptra ſuis.
Hîc potius rapto multus conviva pudori
Annuet, & grates dicet amica Venus.
Longè alia hic thalami facies. candorque fideſque,
Et probitas Sponſos relligioſa facit.
Hæc novit Bamæſtra, patris matriſque voluptas.
Quæ veſtris miſcet gaudia baſiolis.
Hîc tibi plus lætis taurus mugitibus auras
Verberat & plus jam vaccula lactis habet.
Plus Corydon & Niſa furit. tibi ruſtica ludit
Fiſtula; & amplexus blandaque vincla canit.
Vivite, & in primis dum vernat amoribus ætas,
Dum ſobolis vobis ſpem facit acer Hymen;
Si tantum eſt otî, vobiſcum hæc volvite, Sponſi,
Gratam conjugibus ſæpius eſſe moram.

In IOCASTÆ & TRYPHOSÆ NVPTIAS,

De quibus Rhadamanthus mollior latius loquitur.

VIrginitas geminis periit malè rapta puellis;
Hæc Tryphoſa dolens, illa Iocaſta fuit.
Prægreditur paſſis mœrens Tryphoſa capillis,
Et rigidas ſpirat ſanguinolenta minas.
Vult Iuvenem præfracta mori. ſtant lictor & enſis.
Hæc, ait, hæc rapti pœna pudoris erit.

TRYPHOSA.

Hic legis violator adeſt, & criminis ultor.
Vindictam facinus poſcit & ira ſuam.
Cur vivat? per quem mihi facta miſerrima vita eſt.
Cur vivat thalami pars ſcelerata mei?
Cur vivat? quem damnat amor faciliſque Cupido.
Et quicquid ſpeciem ſuave procantis habet.
Diſpereant oculi, mihi qui nocuere videndo.
Diſpereant, miſeram quæ rapuêre, manus.
Baſia, quæ dedit invitæ, violenta fuerunt
Vulnera, & exitio dona parata meo.
Quos tulit amplexus, quæ collo brachia circum
Vis dedit, irriſi ſigna fuere thori.
Occidimus, genitor, genitrix, fraterque ſororque.
Funera tot ſecum ſors mea juncta trahit.
Plus, Iudex, latrone vides. plus funere, ſtuprum eſt.
Bis cogor, rapta virginitate, mori.
Quid rides, vitioque cupis faviſſe Iocaſta?
Et pulchrum ſceleri condoluiſſe putas?
Qui ferale cadet, poſcis veſana, cadaver.
Corporaque horrendi turpis amantis amas.
Et cupis amplecti, quem lex cupit optima plecti.
Ah nimium facili ſimplicitate mala es.

Poſcis

Poſcis amatorem petulans. vis parcere culpæ,
Et Sponſum titulo deteriore vocas.
Si corrupta places, poteris non caſta videri,
Et laudem nuptâ de meretrice feres.
In thalamum deſcendet amor violentus, & exlex,
Quæque tua eſt, fiet pellicis illa domus.
Effuſo madeat, Iudex, mihi ſanguine, cujus
Crimine virginei bis doluere ſinus.
Dixerat. & juſti vindex Tryphoſa doloris,
Hinc ſociam frendens, hinc videt ægra reum.
Tum gradiens, pulchriſque caput redimita corollis,
Orſa fuit tandem læta Iocaſta loqui.

IOCASTA.

Crimen idem nocuit geminis. ſum paſſa, quod hac eſt.
Atque uni doluit ſuccubuiſſe viro.
Attamen in facto miſeræ diſtamus eodem,
Et mihi culpa rei creditur eſſe minor.
Qui modò me rapuit, cuperem nunc eſſe maritum;
Oſculaque hac poſſem conditione pati.
Si nimis inſano juvenis ſum læſa furore,
Corriget hunc placidi lex veneranda thori.
Nec conjunx patiar nolens, quod fecit inique,
Cum, nondum facto conjuge, virgo forem.
Quæ mihi fama labat, tedæ reparate jugales,
Damnaque compenſa virginitatis Hymen.
Quæ cupit humano mulier ſe ſanguine paſci,
Heu mihi, quam ſexu diſsidet illa ſuo.
Femina ſum, flecti facilis, blanda arbitra legum.
Longa viris, nobis aptior ira brevis.
Non cupio, Tryphoſa, mori, qui læſit, amantem.
Ille tuus factus crimine & ille meus.
Si vis in geminas diſcerpi corpora partes,
Non erit ille meus, non erit ille tuus.
Si totum ſtricto juvenem vis enſe feriri,
Pars mihi quæ fuerat debita, nulla mihi eſt.

Hoc ſatius, totum Iuvenem mihi cedere. Iudex
Annue, & ingenium plus muliebre proba.
Sum polluta. tamen veniam debetis amanti.
Naturæ vehemens crimine peccat amor.
Sum polluta, velim nunc impolluta vocari.
Sponſa ſcelus vultu diluet omne ſuo.
Hinc hilaris, redimita, nitens & comptula veni;
Conveniunt thalamo gaudia, non tumulo.
Audiit, &, votis Iudex contraria vota
Dum videt & dubium partibus eſſe reum,

IVDEX.

Virginei, dixit, raptor ſceleratus honoris
Debuit exemplo, crimine, lege mori.
Flagitiumque duplex pœna graviore rependi,
Biſque reus ſtupri, bis quoque poſſe mori.
Non ſinit hoc res ipſa. vetat ſententia diſpar,
Quæ Tryphoſa tua eſt, quæque Iocaſta tua eſt.
Vis Tryphoſa mori, quem vis ſupereſſe Iocaſta.
Vtraque pro rapto juſta pudore petit.
Hæc urget voces & legis verba ſeveræ;
Altera ſed famæ plus ſtudioſa ſuæ eſt.
Emollit dubiam facilis clementia mentem.
Incolumique datur Sponſa Iocaſta viro.
Et quæ mœſta dolet, rapto, Tryphoſa, pudore,
In medio cœtus invenit illa virum.
Iamque ambæ thalamis, ambæ lætantur amandæ,
Vnaque non ſonti nupſit, & una reo.

IN NVPTIAS CORNELII BLAEV, Mathematici & typographi.

QVi toties doctos excudis in ære libellos,
Et veteres cogis per tua præla loqui;
Qui vaſtas aperis tabulæ ſub imagine terras,
Et laxas arcto compede ſtringis aquas:

Iam teneræ, Blaevvi, vis arriſiſſe puellæ,
Et tibi præ tabulâ dulcis Eliza placet.
Quin Tabula eſſe cupit, qua tot cudantur amores,
Baſiaque & Paphiæ tot ſine lite faces.
Non hîc terra tibi, non ſculpitur æquor & unda,
Sed Cytheræa ſuos ordinat ipſa jocos.
Quin totam gaudet tibi depinxiſſe maritam,
Labra, genas, ipſis lumina grata Deis,
Brachiaque, amplexu cupidum complexa maritum,
Et Veneres, blando quas fovet illa ſinu.
Hîc domus, hæc patria eſt. hac tu regione moraris,
Non alio mundi ſidere Sponſus agis.
Hæc tabula eſt, quam pingit Hymen, teliſque Cupido
Impetit, & ſpecie bella gerentis amat.
Hæc tabula eſt, de qua poteris ſperare nepotes,
Et generi toties lucra parare tuo.
Sic Tu, qui tabulis decoras illuſtribus Orbem,
Hanc Tabulam ſoli vis famulare tibi.

Nobiliſſimi Viri
CONSTANTINI HVGENII,
Eq. & Zulechemi Domini &c.
OPERA & DIES.

NVnc ſordent, Aſcræe, tuæ ſine lumine luces,
Et tua, nox nobis creditur eſſe, dies.
Excurrunt priſci denſa caligine Soles,
Et tenebris horrent ſidera Graja ſuis.
Hoc, quod ſcribis, opus, nihil eſt, niſi ruris & oti,
Et ſterilis vana relligione labor.
Inſtruis agricolam, dictas facienda colono,
Officiumque legunt bos & aratra ſuum.
Sudant defeſſæ pigro ſub vomere dextræ,
Quodque manus verſet ſedula, vile lutum eſt.

Noſtra ſibi pandunt meliores tempora luces,
Metiturque ſuum dignior hora diem.
Aula ſapit, formatque virum. ſe perficit ipſa,
Et ſocia recti conjuge, recta facit.
Illa Deo Chriſtoque ſuos pia nuncupat annos.
Illa ſacro ſancta verberat aſtra prece.
Sic prior in cælos rapitur. mox Principis audit,
Et bellatoris dicta ſevera Ducis.
Prandia formantur monitis, & currus & uxor,
Et puer, & medio fabula nata foro.
In leges liber, in leges coguntur amici,
Stringitur ad normam prodiga turba novam.
Auſcultant tanto ſtomachus, ſplen, lingua magiſtro,
Quaſque premunt partes crimina, juſſa regunt.
Vapulat obſcuri maleſanus carminis autor,
Vapulat abjectæ ſimplicitatis epos.
Fit ſchola totus homo, mundus, domus, aula, poëtæ.
Quaque præis, decus eſt, te, Zulecheme, ſequi.
Exemplo mandata paras, fax, lumen honeſti,
Dirigitur ſtudiis quilibet ordo tuis.
Tu Pharos es, vitæ lex optima, regula morum.
Dum comes it Phœbo ſtella Suſanna ſuo.
Qua tu luce nites, nitet hæc. qua vivis amuſſi,
Vivit, & exactum quod facis, ipſa facit.
Quodque bonum gemini facitis, jam diſcimus omnes,
Flectimur ad tantos femina virque duces.
Tam pia cum ſcribas Aulæ præcepta miniſter,
Hoc loquar: Hanc ſubeat, qui volet eſſe pius.

Ad Victorinum Advocatum.

SI me Cæſareæ cuperes accumbere menſæ,
Hoc tibi ſuſtineam dicere: non veniam.
Si mihi victores apponant fercula reges,
Regibus hoc auſim dicere: non veniam.
Pontificis ſi juſſa vocent & pocula fundant,
Pontifici poſſem dicere; non veniam.

At tibi, qui lepido me, Victorine, repoſcis
Carmine, relligio eſt dicere: non veniam.
Convivam tua Muſa trahit. facundia Catzi
Pertrahit, & Iunî vultus & ora tui.
Quique gravis Batavas Vondelius intonat aures,
Et patriæ loquitur verba ſevera ſuæ.
Hos ego Pontificum menſis regumque Ducumque,
Hos ego Cæſaribus præpoſuiſſe queam.
Omnis feſtivis majeſtas cedit amicis.
Hos ubi Barlæus poſſidet, illa jacet.
Funde merum. ſiccos calices odere poëtæ.
Et Cereris Baccho munera junge tuo.
Funde Deos nobis. & dic: ô cæca vetuſtas;
Quæ quos eſſe deos credidit, ipſa bibit.

In menſam Anatomicam.

STernitur & toti præbet ſpectacula mundo,
Qui jacet afflictæ conditionis Homo.
Exponit nudos miſeris mortalibus artus,
Et quia peccati labe, pudore vacat.
Menſa Thyeſtææ ſimilis ſtat cruda, rotatque
Corpora, flagitiis, irrequieta ſuis.
Frons, digitus, ren, lingua, caput, cor, pulmo, cerebrum;
Oſſa, manus, vivo dant documenta tibi.
Adſpicis hic coram ſanum quodcunque vel ægrum eſt,
Et mala naturæ deficientis habes.
Quo vitio pars quæque ruat, qua lege reſurgat,
Diſcis & humani fata ſtupenda fori.
Huic gula, vel funeſta fuit maleſana libido.
Hunc furor, hunc potæ perdidit humor aquæ.
Mille modis morimur, nec cauſa lædimur una.
Nunc mare, nunc tellus, nunc gravis aura nocet.
Quæ nos cuncta fovent, obſunt elementa ſaluti.
Et vario vitæ rumpitur hoſte tenor.
Hæc cum defunctis luſtras ſpectator in extis,
Diſce Deo ſoſpes vivere, diſce Tibi.

Ad
IACOBVM BAECKIVM,
de turdorum captura.

QVid meruiſtis aves, gelido quas trudit ab axe
Æolus & Boreæ ſævior aura plagæ?
Cur meus & laqueos vobis & vincula nectit
Baeckius, & fœda vult periiſſe nece?
Magnanimo moriens ictu procumbit humi bos.
Innocuam jugulat culter & enſis ovem.
Cum lepus aut cum dama cadit, cadit ore moloſſi,
Et timidas vincit vis generoſa feras.
Dejicit excelſam velox balliſta columbam,
Dumque ruit fato nobiliore ruit.
Viminibus ſe claudit anas, cum fiſtula ludit,
Iucundo ſaliens carmine ſturnus obit.
At vos fœda manent mediis ſuſpendia ſylvis,
Et ſpeciem turpis funera mortis habent.
Hanc ſuus illaqueat ſalices pes inter & umbras,
Prædaque ſubjectam pendula ſpectat humum.
Hanc cervix, hanc ala tenet. pendentia latè
Cernimus ex ramis corpora prona ſuis.
Hæret adhuc medio fatalis gutture bacca,
Et quæ cauſa mali funeris eſca fuit.
Forſitan Arctois fures fugiſtis ab oris,
Atque alibi plenos depopulaſtis agros:
Forte fames terris dum vos exegit iniquis,
Horrida nec veſtræ ſufficit Vrſa gulæ;
In noſtros ruitis domini ſine juſſibus, hortos,
Nec conceſſa ſibi pabula quiſque rapit.
Quare, cum Batavos maneant ſuſpendia fures,
Civili fas eſt vos quoque jure mori.

A

Ad
IVSTVM VONDELIVM,
cum à CONSTANTINO & HELENA ad amores ipſum revocarem.

Vondeli, mea quo toties interprete Muſa
Teutonico populis geſtiit ore loqui:
Vondeli, Batavæ decus & laus prima Camœnæ,
Fontis inexhauſtum flumen Apollinei:
Sperne truces vultus, tibi quos Maxentius offert,
Geſtaque per Latium bella cruenta ſolum.
Cur Licini cantare minas & caſtra laboras?
Aut Helenæ ſacras ante ſepulchra faces?
Cur Conſtantino gaudes comes ire per orbem?
Et magnum mundi ſiſtere ſede Ducem?
Da veniam bellis. ſatis eſt ſcripſiſſe renatum,
Exſtincta veterum relligione, Deum.
Paulisper jam vive tibi. tibi quære maritam,
Et poſt caſtra, velis mitia caſtra ſequi.
Quin aliam thalamis Helenam genialibus infer,
Verbaque quæ recites mollia dictet amor.
Ipſe tuos canta plectro leviore furores,
Et viduæ loculos ingeniumque tuæ.
Sic tibi Conſtantinus eris, ſic conjuge lætus
Finge Minervinam te ſociaſſe tibi.
Invenies ſignum, quo poſſis vincere. verum
Ne tibi ſit conjux crux, ſapienter ama.

Ad

Ad Ampliſſimum Virum
D. THEODORVM van OS,
Aggerum Bamæſtræ Præfectum, cum prædi
ſuo me peramanter excepiſſet.

VIximus in mediis totique reviximus agris.
Hic ubi pandit opes pulchra Bamæſtra ſuas.
Vidimus Arctoæ paſſim miracula terræ,
Vidimus humanæ facta ſtupenda manus,
Et campos, ubi pontus erat, fluctuſque, lacuſque,
Et pedibus magnæ Tethyos arva teri.
Stant villæ, ſurguntque domus & prædia, qua ſe
Abdidit in gelidis plurima Naias aquis.
Prata virent, ubi vela ſuis Palinurus in undis,
Intrepidumque ferox navita fecit iter.
Pro rate jam curru vehimur, pro puppe caballis,
Et ſonitu quatimus quadrupedante ſolum.
Terrarum Batavi fabri ſumus. æquora freno
Stringimus, & ſtagnis jura ſuperba damus.
Hic tutis habitas, Oſſi lepidiſſime, pratis,
Iugeribuſque tuis aggeribuſque præes.
Deliciaſque facis blandis facundus amicis.
Et ſocio neſcis triſtia vate loqui.
Vive Bamæſtra tuo ſub præſide, vivite campi,
Vive Domus, Domino ſed minor ipſa tuo.
Vive Domus, quæ tunc poteris fœcunda videri,
Cum Dominæ cupies baſia ferre novæ.

IN OBITVM
IACOBI BAECKII,
I. V. L.

GRande decus Iuvenum, Baecki, quo ſoſpite can-
Vixit & erectæ ſimplicitatis amor, (do
Lingua meæ concors linguæ, mens congrua menti,
Et lateris toties aſſecla fide mei.

Cu

Cui curæ fuit, apta loqui; ſapuiſſe, decorum.
Nec ſine delectu res didiciſſe, labor.
Seu per Apollineos raperet nos fabula colles,
Et celerem traherent otia docta diem:
Seu nos Auriacæ recrearent prælia dextræ,
Fataque Naſſovii proſperiora Ducis:
Cur moreris, dilecte, prior? gaudeſque beatus
Theſea Pirithoo diſſociaſſe tuo?
Cur moreris? cui ſe pietas devovit alumno.
Cur moreris Iuris regula viva tui?
Ah, marces, ſolidæque labat ſtructura Iuventæ,
Et calor exucco corpore totus abit.
Cui Doctrina ſuos pandit non una penates,
Occidis, & minus hoc, plurima noſſe, putas.
Dum membris flammæque ſuus ſubducitur humor,
Parte tui ſoſpes nobiliore, viges.
Sic tereris, vireſque capis; ſurgiſque cadiſque.
Et ſocio vadunt morſque ſaluſque gradu.
Permutas terra Superos, mortalibus aſtra,
Et Chriſto volupe eſt, jam propiore frui.
Stat genitor, ſtat mœſta parens, fratreſque ſororque,
Et ſtupet ad vultus turba propinqua tuos.
O felix. ſua cui facies mundique bonorum
Diſplicuit, facies ſufficit una Dei.

AD HVGENIOS
Fratres Strena.

IAnus adeſt bifrons annumque inſpectat utrumque,
Quem lapſum egreditur Phœbus & ingreditur.
Hoc precor, ut faciles vobis ex ordine menſes,
Aſtra, dies, quotquot permeat annus, eant.
Qui madidam præceps effundit Aquarius urnam,
Imbuat officiis pectora veſtra piis.
Quique premunt muti Ganymedis proxima piſces
Sidera, vos doceant verba diſerta loqui.

Cornibus inſurgens Aries dum fronte minatur,
Pugnaces prohibet fratribus eſſe manus.
At qui pandit humum Taurus, Parnaſia pandat
Atria & ingenii liberioris opes.
E Geminis ſi Caſtor equis, vel gaudeat armis,
Nemo tamen Pollux aut velit eſſe pugil.
Hi ſunt Tyndaridæ, quorum concordia monſtrat,
Non alia fratres vos quoque lege dari.
Cancer in excelſo radians ſublimis Olympo,
Illuſtrem vobis monſtrat ad aſtra viam.
Magnanimos acuat Nemeæ leo. nolit ephebos
Virgo Themis ſemper virginitate frui.
Libra pares omnes videat virtutibus. annis
Poſterior, ſtudiis geſtiat eſſe prior.
Scorpius Autumnos faciles promittit, & una
Vos animi fructus, corporis ille dabit.
Phillyrides Chiron magni præceptor Achillis,
Imbuat armorum relligione viros.
At cum ſe gelido lux contrahit in Capricorno,
Tot diffuſa boni ſemina quiſquis amet.
Quot cœlum vobis facibus, quot ſignifer ardet,
Tot patriis omnes dotibus eſte pares,
Phœbe, quibus pueris tu ſidera dirigis, illos
Belga ſibi natos credat & eſſe tuos.

IN OBITVM
Ampliſſimi Clariſſimique Viri
D. GVLIEL. STAACKMANS.

SIc patriæ vixiſſe juvat, cum funus & umbram
Plorat & emeritum patria tota virum.
Sic rexiſſe Scholas decori eſt, Phœbumque Deaſque,
Cum dolet extinctum Palladis aula ducem.
Talis eras Friſii lumen, Staackmanne, Senatus,
Qui tua, ſic moriens, publica buſta facis.

Qua

Quæ tanti fuerint Belgis exordia belli,
Quis furor in tumidum ſtrinxerit arma Tagum,
Et quam juſta truces excuſſerit ira Philippos,
Seminaque ingentis principiumque mali,
Scripſerat æternis labor & ſolertia chartis,
Et per te poterant abdita multa legi:
Cum te finis habet: ſupremaque linea rerum
Implicat exorſis ultima fata tuis.
Dum ſcriptor Mavortem aperis, in tempora pacis
Incidis, & Superum regna beatus adis.
Nullus ubi patrius terris inſtabit Iberus,
Aut gravis innocuis civibus hoſtis erit.
Nullus ubi Granvella Patrum ſuffragia ſpernet,
Calcarique volet nobilitatis apex,
Aut inſcripta novas monſtrabunt pilea partes,
Aut Dominos ſannis ſibilat aula ſuos.
Hos, Staackmanne, ſupervectus motuſque viceſque
Exoptas Friſiis otia læta tuis.
Iamque Deo propior, gaudes cognoſcere, Belgam
Placatum in medio figere roſtra Tago.

IN NVPTIAS ſecundas Clariſſimi Viri, IOHANNIS POLYANDRI Sacræ Theologiæ Profeſſoris.

QValis cum ſocia magnus Iunone jocatur
Iupiter, & vultum ſuave procantis habet,
Aut ſua Veſtales componunt ora ſorores,
Cum cœpit ſpreti forma placere viri;
Talis amas Polyandre ſenex: nec miles amoris
Faris Apollinea verba ſevera ſchola.
Nec tua jam ſacras fundit Facundia voces,
Aut ſolita myſtam te gravitate probas.

Omnia

Omnia concedunt Veneri; gelidaque ſenecta
Exuvias conjunx officioſa rapit.
Vt novus Æetes poſsis, alterque videri
Alloquio, forma, virginitate Phaon.
Sic dudum deſuèta placent. tedaſque repoſcis,
Quaque micant flamma languidiore faces.
Si tamen æqua minus ſobolem Lucina negabit.
Nec poteris, quicquid mox potuiſſe voles,
Sufficiat ſaltem caſtum tepuiſſe cubile.
Sufficiat ſobolis ſpe caluiſſe ſenem.

Ad Illuſtriſs. & Generoſ.
CHRISTOPHOR. à DHON[A]
Præfectum Principatus Arauſionenſis.

DVm tua bellaces armat Germania Finnos,
Cæſareumque potens Suecia calcat ebur,
Lappionumque novis adſueſcens vultibus Albi[s]
Invitat profugos in ſua regna duces:
Auriacas, Donæ, tenes tranquillior arces,
Et Rhodano gaudes proximiore frui.
Hinc procul, ut Gothicis victor Guſtavus in armis
Militet, & pavidis horreat Iſter aquis,
Et formidata trepident ſub rege tiaræ,
Fluxaque mutato principe ſceptra vides.
Vltoreſque Deos, pavitanteſque adſpicis arces,
Victaque regali Martia caſtra manu.
Interea lætos tibi ſubdit Arauſio faſces,
Præſidioque cupit tutior eſſe tuo.
Neſcit Dhona dolos. iſta ſe gente maritat
Cum bellatrici nobilitate fides.

Ad Ampliſſimum exactiſſimique ingenii virum

D. CORNELIVM GRAVIVM.

DVm mea, vah, lentæ depaſcunt corpora febres,
Et bilis ſtudiis incubat atra meis,
Tu mihi, tu fracto, toties ſolatia vati
Sufficis, & luces officioſe trahis.
Tempus erit, cum noſtra tuis Reſpublica curis
Creſcet, & optabit te ſupereſſe ſibi.
Si titulum meruit probitas, prudentia faſces,
Et populo ſapiens conſuluiſſe poteſt;
Deberis, Gravi, patriæ. me judice, jam nunc
Amſtelius poſſes verba ſevera loqui.
In te docta ſenem mens prævenit. optima ſuades,
Et juvenes inter nil juvenile ſapis.
A magno genitore fluis. virtutibus hæres
Naſceris, & digno ſemina patre trahis.
Qui cum defeſſa ſenior cervice quieſcet,
Donabit patriæ pignora tanta ſuæ.

De

CONCHIS.

OCeani ſpolium, quales Tritonia conjux
Sub vitreo ſenſim gurgite format opes,
Tot procul Eoo detritas æquore conchas,
Pulchraque tortilibus corpora turbinibus,
Adſpice non lævis oculis Barlæe, tuoque,
Quæ repſere prius, pollice tange domos.
Exuvias animalis habes, vacuoſque penates,
Et picturatis limina tincta notis.
Mutus in his nuper vixit penetralibus hoſpes.
Et graciles illic delituere feræ.

His

Hic lituis, his ipſe tubis ſua prælia Triton
Inchoat. hoc Nymphas convocat ore ſuas.
Hæc medios inter ſtrepuerunt claßica fluctus,
Hæc tumido ventos increpuere mari.
Non hæc Lucrinis veniunt conchylia ripis,
Littoribus Catthus non habet illa ſuis.
Miſit in Arctoum Ganges locupletior orbem,
Auriferiſque vomit torridus Afer aquis.
Quid tectis Dis Haga tuis trabibuſque ſuperbis,
Aut precium celſas credis habere domos?
Plus nitidos cochleis tribuit natura penates.
Splendidior ſpretis piſcibus aula patet.

In obſervationes Politicas
IACOBI ZEVECOTII
Ad L. Annæum Florum.

DVm formidatos extollis, Flore, Quirites,
Et genti loqueris grandia verba tuæ;
Excuſſos ſoliis audaci conſule reges,
Et quæ pro populo jura Tribunus amat;
Rapta procul calidos victricia ſigna per Afros,
Rapta per Eoas Sarmaticaſque plagas,
Imperiumque ſua tandem ſub mole fatiſcens,
Et tot civili bella cruenta manu:
Roma ſtupet, tantoque tumens ſcriptore triumphat;
Et precium famæ non morientis habet.
At tu, qui propius monitis civilibus aulas
Inſtruis, & reges dogmata magna doces,
Egrederis Flori ſpatium; caſuſque potentum,
Et plenum exemplis grandibus edis opus.
E factis præcepta capis: fit regula recti
Miles, & hac clypeos utilitate probat:
Arma juvant ſic lecta domi: Bellona magiſtra eſt,
Et totas formant efferа caſtra Scholas.

Ite procul ſteriles doctorum ex ordine linguæ,
Et qui jejuna faris in hiſtoria.
Hoc pulchrum eſt, monuiſſe duces. hic explicat arma,
Qui fugienda ſuis & facienda notat.

Ad Ampliſſimum Virum
GVILIEL. BARTELOTTVM,
Mercatorem, Sponſum.

NOn tibi Erythræo petitur jam gemma profundo,
Aut procul Eoæ ſollicitantur opes.
Triptolemi jam cura jacet. jacet Indus & Auſter,
Quaſque tibi merces advehit unctus Arabs.
Hetruſci mandata ſilent & juſſa potentum,
Nec calamos laſſant extera regna tuos.
Anchora mordet humum, & poſitis tot carbaſa velis
Gratantur domino ſidera pulchra ſuo.
Quem ratibus premis Oceanus, quem Nerea ſulcas,
Pro te, pro Sponſa Virgine vota ferunt.
Bartellotte, novæ melior vectura maritæ eſt,
Vna peregrinas Harpia vincit opes.
Illa tibi ratis eſt, & amabilis aura Favoni,
Illa tuo Tethys apta reperta thoro.
Illa, (poëtarum vox eſt) fauſtiſſima ſurget
Tyndaris, & thalamis inferet aſtra tuis.
Tyndaridas quin ipſa dabit, materque leporum
Baſiolis duros leniet æqua dies.
Tu Triton, tu Tiphis eris, tu rector amantis
Conjugii fluctus cum ratione reges.
Qui rate, quæ tali vehitur per nubila mundi
Remige, ſecurum per mare currit iter.

BEVERORVM ELOGIA.

I.

GVLIELMVS de BEVERE

Dan. F. Guliel. Conſ. N. Senator.

Continuat veteres Beverûm Gulielmus hono
Et genus à priſca nobilitate capit.
Quæ Bavaros Fortuna Duces, exercuit illos
Et Comites potuit demeruiſſe ſibi.
Præluxit Rudolphus Eques, tituliſque nepotum
Prætulit & ſtirpi Martia ſcuta ſuæ.
Bellaces noſtis Friſii; cùm ſceptra Batavûm
Aſſeruit tantæ provida cura domus.
His noſter ſe tollit avis. hæc inclyta gaudet
Stemmata non dubio ſe tetigiſſe gradu.
Quin Doctrina comes claris natalibus ivit.
Hoc majus precium credidit eſſe ſui.
Ille tuus meruit dici, Durdrechta, Senator.
Cui tua libertas debeat, ille fuit.
Huic debes obſeſſa viro. Brabantia cùm te,
Et ſignis premerent undique caſtra ſuis.
Quod ſi Burgundo laus eſt placuiſſe Philippo,
Et voluit civi Dux Bonus eſſe bono:
Exemplum cape poſteritas. bella inter & arma
Et mediâ Patriæ profuit ille togâ.
Pro Belgis pugnent alii. qui tempore duro
Pugnanti Batavo conſulit, arma juvat.

II. G

II.

GVLIELMVS de BEVEREN, Iacobi F.

MErſerat Auſtrales funeſtis fluctibus agros
Totque ferox latè ſorpſerat unda lares.
Deſeruêre domos Satyri; trux undique Nereus,
Vndique crudeles incubuiſtis aquæ.
Quæque ſolo nocuiſtis aquæ, tot ſtemmata juxta,
Et veteres undis occuluiſtis avos.
Emerſit Beverûm genus, Oceanique furores
Sprevit & æquoreas ſtirps generoſa minas.
Hic vir, hic eſt, qui certa ſuæ veſtigia gentis
Vindicat, & fatis eximit illa ſuis.
Arcta nimis patria eſt. Aſiam perluſtrat & urbes
Preſſa peregrino Barbara regna pede,
Pergamaque, & quondam Priami domus, Ilium, & ingens
Inter Achilleos diruta Troia rogos.
Calcati Solymæ colles, venerandaque Chriſti
Limina, quæ paſſum detinuêre Deum.
Accepit reducem Batavus, totque inter honores
Secretis voluit conſuluiſſe ſuis.
Auſtriaci coluere Duces, & Saxonis Aula.
Iamque domi potuit, jam placuiſſe foris.
Durdrechta potens ſidus venerare ſepultum,
Nec cineri cupias nolle favere pio.
Ei precio mœret Probitas, tunc poſthuma gliſcit,
Cum famâ gratæ poſteritatis ovat.

III.
CORNELIVS de BEVERE
Petri F. Conſul.

Te, Beveri, magno natum genitore Batavus
Suſpicit, & famâ non moriente vehit.
Tu Ducis Albani rabiem, tu tela repellis
A Dordracenis ſanguinolenta focis.
Efferus in ſociam cùm ſe Boſſuſius urbem
Funderet & trepidis Rottera fleret aquis.
Ipſe tuis Batavûm nixus cervicibus Atlas
Fulſit afflictæ relligionis onus.
Te præeunte aperit ſacras Eccleſia portas.
Conſule te, purum reddidit illa Deum.
Dumque ſerenatos, reduci ſub Principe, vultus
Belga capit, ſtudiis militat ille tuis.
Quid toties Marii jactas Vrbs Martia faſces?
Quid toties Sullæ vota preceſque facis?
Sæpius hoc redeunt ſub Dictatore ſecures.
Et quater hoc uno Conſule civis ovat.
Sic vixit. neque mox diſpar morientis imago eſt.
Excipit extremos Curia mœſta ſonos.
Hic moritur; languenſque inter ſubſellia ſenſim
Deficit, & gaudet Conſulis ore mori.
Si medias inter Decii cecidere phalangas;
Hic inter Patriæ munia rector obit.

IV.

CORNELIVS de BEVEREN

EQVES.

GVLIELM. Conſ. F. Corn. Conſ. N. IV. Conſul & Auſtralis Hollandiæ Quæſtor.

Q Valis in Eoum volucris Titania Solem
Verſa, renidentes diſſipat igne focos;
Vt poſitâ redeat ſoboles, poſt fata, ſenectâ,
Extincto ſoboles non aliena patri:
alis ab eximio proles laudata parente
Naſcitur, & magnum nomine reddit avum.
ac Batavûm patriis implet virtutibus orbem,
Et ſerum docta prævenit arte ſenem.
uic rigidas præfert lictorum turba ſecures,
Et Latii ſpeciem ſuſtinet imperii.
ublica congeſtos reſerant æraria cenſus,
Et Beveri creſcunt uberiora fide.
duit ille Deos animo, Phœbumque, Theminque,
Et titulis addit numina tanta ſuis.
litium, Durdrechta, tuum. quæ pectore in iſto
Iam modò defuncti cuncta parentis habes.
gravis exactam format Prudentia mentem,
Et non fucatæ relligionis amor;
n Patriæ donat mediis ſuffragia bellis.
Iam pia, ſed tutæ, nomina pacis amat.
n procul externum defert mandata per Albim,
Iam Batavâ tangit Cimbrica ſceptra manu,
t gelida dictat Regi ſua verba ſub Arcto,
Extera dum prudens regna ſequeſter adit.
c Lacheſis annos lentè ſi neverit, in ſe
irtutes generis colliget Ille ſui.

EPITAPHIVM,

Sacrum memoriæ Nobilis ſummique viri,

LAVRENTII REAE[L]

Equitis, non uno munere domi foriſque functi.

Hic recubant magni cineres & buſta Reali,
Martia quem coluit Memnonis aula [...]
Et formidatæ Dominum ſenſere Moluccæ, (c[...]
Cum procul Eoo ſub Iove jura daret.
Mercurium Phœbumque rudes transmiſit ad Indos.
Illius auſpiciis vendidit, hoc ſapuit.
Ivit Muſa comes bellis, interque ſariſſas
Nobile bellatrix dextera ſcripſit epos.
Quin ſuperis cœlique plagis aſtriſque vacavit.
Sideraque ingenio vidit amica ſuo.
Hoc emptore Arabum vexit pater Amſtela merces
Perſarumque gravis meſſibus Ya ſtetit.
Legatus Reges adiit. juſſuque Potentum
Heſperio poſuit caſtra Britanna ſolo.
Aſſeruit pontum ratibus, virtutibus urbem,
Roſtra, reos juſtis vocibus, arte Scholas.
Quo rectore foris crevit Reſpublica, crevit
Hoc etiam patriæ res moderante domi.
Pro Batavis toties & libertate locutus,
Hæc eadem vellet jam quoque poſſe loqui.

AL[...]

ALLOCVTIO FVNEBRIS,

ad Nobiliſsimum Dominum,

D. CORNELIVM MYLIVM,

Equit. Dominum vander Myle,&c.

QVi Patriæ flos nuper eras, tutela Minervæ,
Et fulgens Batavæ Nobilitatis honos;
Auriaco dilecte Duci, dilecte Poëtis,
Omnibus erecta ſimplicitate placens;
nſontis menſura boni, mens neſcia frangi,
Et conjuratis ſuccubuiſſe malis:
as terras, ubi faſtus habet ſua regna, relinquis,
Invidiæque ſenex pallida tecta fugis.
on Reges legatus adis, donaris Olympo.
Poſt Venetos, Superis fas tibi poſſe loqui.
rbonii tactus radiis, jam tangeris aſtris
Altior, & vultu ſplendidiore nites.
ter ſceptra Deûm graderis, turreſque potentum
Deſpicis & noſtros, verba remiſſa, Ioves.
on hic rura atavûm numeras, ſed præmia recti.
Atque aliquid majus Principis ore vides.
iffert Fama decus. partem capit Adria, partem
Sequana. plus tanto Præſide Rhenus ovat.
nus ſic terra viri eſt. quia ſcriberis omni.
Excitat hæc vates laudis arena tuos.
ruimur rerum cumulo. facundia Phœbo
Deficit, & grandes conticuere tubæ.
ngitur Heroum privato cauſſa dolori.
Et gravis eſt Celſo tanta ruina Duci.
bilium marcent apices. ferale Lycæum eſt.
Palladis exſtinctæ ſtant ſine luce faces.
ret equus, læſique memor nunc Ordinis, exit
Triſtior, & guttis grandibus ora rigat.

Quin procul hinc lachrymis Alpina cacumina ſtillant,
Purpuraque Euganeis Patribus atra riget.
Quæ Mylii chartaſque meas vectare ſolebant,
Funeris ad famam diſperiere, nives.
Me luctus jubet eſſe brevem. ſuſpiria fontes
Et latices ſiccant publica damna meos.
Adſtringor, velut acre gelu. neque fuſa vagantur
Carmina, per laxas præcipitata vias.
In cumulum dolor unus agit Phœbumque Deaſque.
Et tuus in punctum truditur amplus honos.
At vos, qui cineres, etiam me tollite vatem.
Nunc animæ poſſim prodigus eſſe meæ.
Dum ſquallent Schola, civis, ager, cum Principe T
Omne ſolum tumulus creditur eſſe mihi. (tre

IN NVPTIAS
Præſtantiſſimorum Fratrum, & lectiſſimarum Virginum,

RODOLPHI BICKER

ET

AGATHÆ FLAMINGÆ:

NEC NON

IACOBI BICKERI,

ET

ALETHÆ BICKERÆ.

QValis ſi ſocio germanus Caſtore Pollux
Iſſent ad Paphii pronuba templa Dei,
Vndique Tyndaridis plauſiſſent compita Sponſ
Et gaviſa ſoror Tyndaris ipſa foret :
Talis amas fratri ſocius, Bickere, manuſque
Idalia Fratres jungitis æde pares.
Illuxere faces thalamis, matrumque virûmque
Agmina jam toto perſtrepuere foro.

Cont

Convenere domus magnæ, ſtirpeſque, patreſque,
Amſtela queis faſces debet & Ya ſuos.
Si genitor Sponſis non eſt rex Iupiter, ecce,
Mox ſocer ambobus, pro Iove, Conſul erit.
Nubunt egregiæ geminis ſine labe puellæ,
Sorte, pudicitia, virginitate pares.
Nubunt, & ſterilis proſcribunt oſcula lecti,
Hac etiam geminæ condicione pares.
Altera facundi proles generoſa Flamingi.
Altera Bickero patre modeſta placet.
Vtraque veſtitur propriis inſignibus uxor,
Vtraque ſe pulchro lumine ſponſa probat.
Nobile par Fratrum, pariles opibuſque domoque,
Moribus, & dignæ gentis honore pares,
Cetera cuncta pares, diſcordes vivite in uno:
Baſiolis Fratres vivite diſparibus.

AD POELGEESTAM

Minorem, cum me valetudinarium ibidem perhumaniter excepiſſet Nobiliſſimus

D. SCHONCKIVS.

PArvula, quæ magnam titulis, Poelgeeſta, laceſſis,
Parvula, ſed feudis clarior una tuis:
Villa, ſub irrigui ripis gratiſſima Rheni,
Proxima quam placido lumine Leida videt:
Alter ubi naſci cuperet cum Pallade Phœbus,
Nataleſque volet Iupiter eſſe ſuos:
Salve villa, meis requies placidiſſima curis.
Salve villa meis certa medela malis.
Tu rigidas toto depellis corpore febres,
Nec ſinis has ultrà vatibus eſſe graves.
Tu vires animumque mihi, tu robora reddis,
Et ſtimulum Muſis ſubdis amica meis.

Æternùm Poelgeeſta vire. nec iniqua beatos
Inficiat pravis febribus aura lares.
Soſpite ſis ſoſpes Domino. tectiſque ſub iſtis
Alma Salus ſedes deligat ipſa ſuas.
Æger ubi vates vitam ſibi reddidit, illic
Febribus & morti non cupit eſſe locum.

GENETHLIACON in Natalem Filioli, Nobiliſsimi viri D. DANIELIS SCHONCKII Poelgeeſtæ minoris Domini.

NAſcere parve puer, non inficiande parenti,
Naſcere patris amor, naſcere matris amor.
Felices ordire dies, & nomina Schoncki
Fac alio per te ſæpe nepote coli.
En tua Pegaſides circum cunabula Muſæ
Vota ferunt vitæ proſperiora tuæ.
Agnoſcit te Leida ſuum. te magnus Apollo
Vult etiam doctos inter habere locum.
Naſceris Aonides inter Phœbumque Deaſque
Caſtalioſque bibit cœca juventa lacus.
Ipſa tuo jam nunc Pietas ſe pectore totam
Abdit & in tenero Gratia corde latet.
Quæ placidos formet generoſa modeſtia mores,
Iam volet indiciis emicuiſſe ſuis.
Creſce puer, curaque dies præverte viriles,
Et cum vir fueris, fac videare ſenex.
Quæ patriæ ſoboles, quæ cœlo devovet annos,
Naſcitur illa ſibi, naſcitur illa Deo.

A

Ad Nobiliſsimam pulcherrimamque Virginem,

D. VVENDELAM BERCHEMIAM,

Doesburgi ad foſſam Druſi habitantem.

WEndela, quæ cirris faciem circundata pulchris,
VVendela, quæ roſeis ſtas ſpecioſa genis,
VVendela, quæ recto libras tua corpora greſſu,
Qualis iit ſociis Dëianira procis;
VVendela, quæ niveas abſcondis veſte mamillas,
Et timida gaudes virginitate frui;
VVendela, quam gratis generoſa modeſtia pingit
Moribus; at gratam plus facit ipſe pudor:
Cur Druſi foſſas habitas pugnacis & urbem,
Mœniaque armatis ſanguinolenta viris?
Nil tibi cum Mavorte rei eſt, teliſque tubiſque.
Arma gerant alii, VVendela ſemper ama.
Vultus, amor, veſtis, fluidi per colla capilli,
Omnia ſunt Veneris luſibus apta magis.
In Batavis habita. diſces tunc VVendela amari.
Hæc Venus & Veneris poſſidet arva puer.
Ne Druſo placuiſſe velis. amplectere Phœbum,
Et te Leucothoen mox volet eſſe ſuam.

In inſignia

IOH. SCOTI TARVISET,

Cancellariæ Scotiæ directoris ſalinis inſculpta.

QVi procul Arctoas bellator vergit in oras,
In tenebris modico lumine Scotus agit.
Parrhaſiamque videt longis ſub noctibus Vrſam,
Et procul à Phœbo ſolſtitiiſque jacet.

Hos inter populos, illuſtris Scote, reſulges
Totque faces inter Cynthius ipſe micas.
Diſcutis ingenio tenebras. nomenque ſolumque
Irradiat famæ lux veneranda tuæ.
Publica ſi loqueris, luces ceu Cynthia regno.
Si privata, tuum Scotia ſidus amat.
Si vatum decus & Muſarum ſacra laborant,
Pierios vates Pieridaſque foves.
Annulus es, gelidumque tuis virtutibus axem
Percutis, & duro ſub Iove gemma nites.
Quoſque jacit radios adamas, ſunt fulgura recti.
Ingeniique, ſenex, fulgida ſigna tui.
Hæc iam cuncta tuis ſplendent inſculpta ſalinis.
Meque jubent Borei plus meminiſſe ſoli.
Das Lunam mihi, das ſtellas. inſignia gentis.
Num dare quid majus Iuppiter ipſe queat.

In librum Epiſtolarum Clariſſimi viri REINERI NEVHVSII, Rectoris Scholæ Alcmarianæ.

MAgne vir & Friſiis nuper celeberrime terris,
Cujus Apollineum Muſa laceſſit ebur,
Qui Cirrham colis & plena Permeſſide Belgas
Proluis & toto das Helicone frui:
Mutaſti cum gente ſolum, cum ſidere terras,
Et propior Batavis vis habitare meis.
Ingenio, quod dulce tibi eſt, non una voluptas
Sufficit, & latè mentis arena patet.
Iam teneræ rector moderaris frena juventæ,
Barbarieſque tuo diſcit ab ore loqui.
Auſpice te prætexta ſapit, geſtitque renaſci
Almerius veſtræ ſedulitate puer.
Iam ſua, Neuhuſi, pandunt tibi templa Camenæ.
Et Clariis vates cingeris ordinibus.

Iam,

Iam, quàm blanda ſuo Pylades perſcribat Oreſti,
Pirithouſque ſuum Theſea ſcriptor amet,
Voce ſimul calamoque doces. ſtat littera teſtis
Federis & fidei pandit operta ſuæ.
Te duce felices animis ſociantur amici,
Quoſque locus dirimit, jungit amantis amor.
Te duce fœcundi permutant verba ſodales,
Diſsimiliſque licet dextera, ſentit idem.
Debet amor tibi & indomitæ cultura juventæ,
Debet inoffenſam magnus Apollo chelyn.
Audiat hoc Batavus, Batavoque hoc dicat: Athenas
Atque aliam Almeriis ſurgere Phocin aquis.

Ad
ARCEM HEEMSTEDIAM,
cum prandio excepiſſet Sereniſſimam Auguſtiſsimamque Reginam,
MARIAM de MEDICIS.

SPlendida quæ mediis Heemſtedia ſurgis arenis,
Iam titulo ſurgis ſplendidiore, Domus.
Divertit Medicea tuis in turribus, & ſe
Hic patitur genitrix ſuſpicienda coli.
Hoſpite prælustri frueris. dum regia conjux,
Dum tua tot Regum limina mater adit.
Qua graditur, vadunt Coſmi. qua cernis euntem,
Auſtriacos illac conſpicis ire Duces.
Dic: mea rura placent Mariæ, ſceptriſque ſuorum
Fulgida Majeſtas, ſe cupit eſſe minor.
Quæ Batavas ivit nuper Regina per urbes,
In Batavis mecum prandia ſumit agris.
Imperio quæ juſſa dedit legeſque potenti,
Agricolam vultu reſpicit æqua meum.
Hoc credam feciſſe Iovem, cum Creta Tonanti,
Et feſſo villæ tot placuere Deo.

Ponite mortales faſtum. Dis proxima Princeps,
Hîc numen potuit diſſimulare ſuum.

IN PARNASSVM,

Ex Autumni fructibus ingenioſe congeſtum, in ſecundis menſis Nobiliſsimi viri

IACOBI CATSII,

ſtudio ſagaciſsimæ matronæ

CORNELIÆ HAVIÆ.

ADſpice naſcentes menſis genialibus hortos,
Adſpice in Arctoo totum Helicona ſolo.
Græcia Parnaſſum Grajis mentitur in oris.
Parnaſſum in Batavis Havia docta facit.
Græcia Parnaſſum monſtravit vatibus olim.
Havia Parnaſſum conficit una mihi.
Eminet in media generoſa paropſide laurus,
Et ſurgunt gradibus poma nuceſque ſuis.
Pruna rubent & corna aliis pendentia ramis.
Turgent appoſitis Perſica mala locis.
Berberis & coctis felix vindemia botris
Cernitur, & vultu diſcolor uva ſuo.
Quæ variis ornant florum redimicula ſertis,
Carptaque prudenti permeat herba manu.
In Tenedo vivat Phœbus. nunc altera Pallas
Naſcitur & menſis gaudia rara parat.
Hîc ubi Dædelius lepido cum vate Senator
Prandet & innocuos fert ſine bile jocos.
Hîc ubi, cum Boio, pulchris Barlæus inerrat
Matribus & vidui conditione dolet.
Inter Dædelidem medius Boiamque locatus,
Ceu geminos inter magnus Apollo Deas.
Tum tacitus dixi mecum: hæc ſunt altera Tempe.
Hîc cuperem dentes ſæpè locare meos.

Hic

Hic aliæ Aonides habitant, hic alter Apollo eſt.
Hic Muſas explet Dædelis una novem.
Grajus amat verſus. noſter Parnaſſus apricis
Fructibus Autumni fercula plenus habet.
Carmina ſunt riſus lepidi, ludique ſaleſque
Baſiaque & tactæ, ſed ſine labe, genæ.
Catſius hic aulas differt, Themidiſque ſacerdos
Roſtra, ſcholas doctor negligit ipſe ſuas.
Omnes Parnaſſum pariter per fruſta voramus.
Hic aliquid vallis, culminis alter edit.
Omnes Parnaſi natos in collibus, æquum eſt
Parnaſi ſaturos fructibus ire domum.

In prædium IACOBI van NES, Pictis undique tabulis inſigne, ad Sparam.

PArva domus, ſpecioſa domus, quæ cincta tabellis
Delicias oculis ingenioſa facis;
Quàm mihi grata tuæ præbent ſpectacula partes,
Vndique quàm vario picta colore nites.
Cerno peregrinas noſtro ſub ſidere terras,
Tot loca Batavia diſſociata meæ.
Hic gelidos Boreæ montes & inhoſpita regna,
Saxaque Barlæi non adeunda pede.
Eſt ubi ſublimi tollit ſe ponte viator,
Difficilique ſuum tramite ductat equum.
Eſt ubi tranquillis pauper piſcator in undis,
Retia, ſed ſola ſpe luculenta, trahit.
Eſt ubi ſuſpenſo ſpolium fit caſſe ſcolopax,
Et tetrico Mœrin Tityrus ore videt.
Eſt ubi prata rudis pecori præcludit Alexis,
Et junctam lateri Phyllida Thyrſis amat.

Iamque

Iamque alibi ex altis deſcendunt montibus undæ,
Præcipitatque ſuas Suecia celſa trabes.
Tolle oculos, volitat volucrum genus omne per auras,
Aeriaſque ſecat diſcolor ala vias.
Hic ferus accipiter pedibus prædatur aduncis,
Hic modulos iterat dulcis alauda ſuos.
Paſſer amat. fringilla timet. ſe nuntia veris
Exhibet & mediis nubibus acta ſtrepit.
Spara rates, virides monſtrat vicinia campos.
Parte alia colles tollit arena ſuos.
Tum dixi: Bajis locus hic prælucet amœnis,
Nec meliore jacet Theſſala terra ſitu.
Maxima ſed pictus fecit ludibria bubo,
Quem circum volitans plurima ridet avis.
Sic ſapiens, Neſsi, populo ridetur ab omni.
Sic vates vulgi fabula ſæpè ſumus.
Sed cum Pallas amet vates ululaſque, decorum eſt?
Si nos bubones plebs male ſana putet.

IN
ARCEM PVRMERENDANAM,
ad arcis ejuſdem, urbis ac territorii Præfectum,
FREDERICVM RICCIVM.

HÆ ſunt in Friſiis exſtructæ finibus arces.
Hæ tuus illuſtris Kermera limes erant.
Barbaricas ſenſere faces Cimbrûmque furores,
Cum noſtro Boreæ incumberet ira ſolo.
Pulſavit geminum Tethys latus. inde Bamæſtra,
Parte alia tumidis Purmera fluxit aquis.
Mutaſti, Neptune, domos, & Nerea circum
Et madidos pepulit Veſta Dryaſque Deos.
Fecundis cinguntur agris tot cincta procellis
Mœnia; quaque fuit pontus, arena viret.

Quiſquis

Quiſquis ſaxa vides, veteris veſtigia ſecli,
Bellaceſque Patrum ſuſpice, Belga, manus.
Tunc quoque pro patria ſtetimus, templiſque ſociſque,
Iuſtaque in adverſos torſimus arma duces.
Aſſeruiſſe ſuos, laus eſt non unius ævi,
Libertas proavûm non ſine cæde ſtetit.
Turribus his habitas, Ricci placidiſſime, nec te
Bella vel atroces hîc poſuere tubæ,
Sed vigil Aſtrææ facies, ultorque malorum
Enſis & audaci lanx metuenda reo.
Scilicet humanis peccantem legibus urbem
Inſtruis & populum vis tua juſſa ſequi.
Et quam Nortmannæ potuerunt perdere flammæ,
Reſtituis decori jam, Frederice, ſuo.
Dirue Barbaries Batavos irata penates.
Hoc rectore domus redditur iſta ſibi.

In natalem Ducis Andegavenſis, LODOVICI GALLIARVM Regis Filii ſecundo geniti.

INclyta progenies & magnus naſcitur infans.
Adſpicit hæredem Gallia læta novum.
Sequana Borbonios numerat, recturaque ſerò
Lilia jam Dominis tuta duobus habet.
Si Delphine cadis, ſtant ſalvæ in fratre coronæ,
Si cadit hic, nondum Gallia regis eget.
Sic fati lethique vices, Lodovice, coërces,
Et Druidum gemino ſidere fulget apex.
Atrebates ceſſere tibi. devictaque nuper
Mœnia bellaci ſuccubuere manu.
Nunc auguſta domus creſcit. lauriſque triumphans
Regia naſcentes ſufficit alma Duces.
In laudes Bellona tuas conſpirat Amorque,
Vnaque Mavortis gloria & una thori eſt.

Te rectore ruunt urbes & regna. tuoque
Belliger intrepido vincitur enſe Tagus.
Te genitore alios fundunt palatia reges,
Nec ſibi, quæ regnent, ſceptra deeſſe volunt.
Patris obis partes & digni Principis, & te
Inter bellorum fulmina Cypris amat.
Deſine Gallorum terris inſtare, Philippe.
Quem regina ducem parturit, hoſtis erit.
Rex in te populos. at magna puerpera cunas
Armat, & Atridas fulgida mater alit.
Vive pater, patriiſque tuos informet Iülos
Artibus & tota relligione Deus.
Vive parens regina, & dum tibi regna parantur,
Imperiis gignas fulcra verenda tuis.
Vivite Borbonii fratres, tot creſcite votis,
Et veteres poſt ſe quiſque relinquat avos.
Galliæ quæ vobis cumulet præſagia, geſtit
Iam valido junctus ſedere Belga loqui.

In infelicem primò, mox felicem Leporum, circa prædium Barlæi, capturam.

VEnimus & laxis Leporem quæſivimus agris.
Vidimus attentis greſſibus ire canes.
Edidimus miris ſtrepitus barritibus, & qui
Nuſquam erat in campis, terruimus leporem.
Calceus & multo caligæ mihi rore madebant.
Ocrea nam pedibus deerat Achiva meis.
Ivimus in partes, diviſaque turba latentem
Quæſivit, ſed non repperit ægra feram.
Hic tribulos, illic filicem pulſamus eundo,
Et tamen è latebris noluit ire lepus.
Quàm ſapit hic, quam deſipimus nos pone ſequendo.
Qui nulla dominos nos regione prait.
Fallimur. & dictis inſunt mendacia verbis.
Ecce fero leporem detinet ore canis.

Et

Et mox altera per campos fera capta moloſſo eſt,
Et duplici ſpolio dens furioſus ovat.
Dicite iô vates, Batavæ gaudete Camœnæ,
Barlæus leporem lentus amator habet.
Qui Venerem lentè, citius te Cynthia ſector,
Tardigraduſque domi, in gramine ſum levipes.
Non poſſum viduam, poſſum venando tenere
Quadrupedem. cauſa eſt, hic timet, illa timet.
Dum timet hic, fugit & capitur. timet illa ſequentem,
Iamque fatiſcentem ſpernit iniqua virum.
Ite procul viduæ. lepus eſt captura poëtæ.
Hæc jacet antè meos victima grata pedes.
Hanc ſortem, Barlæe, tibi debemus, & iſtas
Schonckî delitias officioſe facis.
Ambobus Dryades benè dicite. numine veſtro
Ille mihi campos commodat, ille canes.

In reditum Ampliſſimi viri D. GVILIELMI BORELII, Domini in Duynbeecke, poſtquam legatione apud Suecorum reginam defunctus eſſet.

IAm ſatis Arctoæ remoratus finibus oræ,
Iunxiſti Batavis ſceptra Duceſque tuis.
Audiit unanimis Belgî Chriſtina labores,
Et tua Parrhaſium verba notavit ebur.
Dixiſti patriæ cauſam & bellacis Iberi
Robora, & à tacitis hoſtibus eſſe metum.
Libera deberi cunctis commercia terris,
Nec pelagi proprias regibus eſſe vias.
Quam Sueoni ſe Belga probet, quam conſonet Arcto
Auſter & alternis mercibus annus eat.
Tethyos & Veſtæ pro libertate ſtetiſti,
Et tua vox populi publica Suada fuit.

Obſtu-

Obſtupuit regina poli, Scritofinnus amavit,
Lappioque his nequiit vocibus eſſe ferox.
Enſifer Orion ſtrictum tibi condidit enſem,
Et certam pugnax Urſa ſpopondit opem.
Guſtavi ſe terra tibi devovit & æquor,
Tutaque non uno Belgica rege manet.
Auriacis ſecura domi gens vincimus armis,
Invictoſque foris purpura crebra facit.
Maxime Boreli, tua quid facundia poſſit,
Diſcimus, & ſceptris, te praeunte, loqui.
Neſtore te, ſacra ſolvit ſe lite Viſurgis,
Bremaque pacatum cœpit habere Ducem.
Nunc etiam Gothicæ repetunt ſua federa rupes,
Et tibi quod longè debeat, Arctos habet.
Quod facimus, ſuaſiſſe tuum eſt. legatus ad axem
Eloquio fulcis arma Duceſque tuo.
Sic ſtamus Batavi. nam quod non perficit enſis,
Aut fera Mavortis dextera, lingua facit.

IN OBITVM

Nobiliſſimi præſtantiſſimique Iuvenis,

HENRICI PLOOSII

ab Aemſtel, in Galliis peracerba ſuis morte exſtincti.

GAllia, quæ noſtris uniris fœdere terris,
Et Batavo validam porrigis una manum,
Quæ bellum commune geris, fortiſque Philippi
Arces à ſociis arma minaſque tuis;
Cur immanſuetæ Belgarum in pignora Parcæ,
Inque tuo ſævit trux Libitina ſolo?
Cur rapis heroum ſobolem & ſurgentia nobis
Sidera, Battaviæ fulcra futura meæ?
Amſteliæ ſtirpis juvenem cur invida tollis,
Et cupis his fatis illachrymaſſe patrem?

Fœde-

Fœderis hæc pars eſt, tantos ſervaſſe nepotes,
Et patriæ dignas aſſeruiſſe domos.
Peccaſti. luctum genitor vix decoquit. ipſa
Quod de te genitrix mœſta queratur, habet.
Hæc tamen, hæc magnis præbe ſolatia damnis,
Et facili crimen, Gallia, ſolve modo.
Si Pietas auguſta tibi delubra recludit,
Hac pia defuncti corpora ſede loca.
Si templum Probitatis habes, hoc fornice buſtum
Virtutis referat præmia juſta ſuæ.
Si ſacros reſerat fulgens Aſtræa receſſus,
Hæc quoque ſint illo limina clara rogo.
Si placidas aperit generoſa Modeſtia portas,
Hic generoſa, precor, molliter oſſa cubent.
Si ſpes, ſi pandit ſuperis Sors læta penates,
Æde ſub hac cineres Spes bona, Sorſque colant.
Aut ſi quas habitat, Pallas tibi condidit arces,
Non aliis claudi nobilis urna poteſt.
Omnibus his condi meruit penetralibus, in quo
Certatim junctæ tot viguere Deæ.
Sic, Plooſi, tibi fata favent, virtutibus ut jam
Exſtinctis etiam congrua reddat humus.

Ad Ampliſſimum, humaniſſimumque Virum

D. IOHANNEM LOTVM,

cum me prædio ſuo in Bameſtræ agro excepiſſet.

PRædia felicis Boreali ſidere Loti
Preſſimus & facili rura beata pede.
Hic ubi cum madida mutavit Naiade ſedes
Faunus & excuſſis ſiccus inerrat aquis.
Stant turres ſurguntque domus, ubi navita nuper
Velifera potuit puppibus ire via.

Quadru-

Quadrupedeſque ſolum quatiunt curruſque retaque
Grandis ubi quondam piſcibus aula fuit.
Naturam domuit labor, atque induſtria terras
Fecit & aggeribus jugera tuta ſuis.
Panduntur pulchri ſpaciis immanibus horti,
Celſaque fecundus culmina cingit ager.
Arboribus ſuus ordo placet. ſilvæque receſſus
Et Muſis præbent otia grata meis.
Ipſa Pales circum pecori vacat. aſſidet agnis
Teſthylis & patulo ſub Iove mulget oves.
Fraga rubent, pendet ramis Pomona recurvis,
Et damnata Samo dant mihi fercla fabæ.
Hinnit equus, cuſtos Romæ ſtrepit anſer in herbis,
Et matutinæ tot modulantur aves.
Eſt canibus ſtatio. pendent caſſeſque dolique
Retiaque & miſeris tela parata feris.
Iupiter hic ſocia vellet Iunone vagari.
Hic juvenis Daphnen optet Apollo ſuam.
Pyramus & Thisbe cuperent his vivere tectis,
Contiguaſque velint hic habitare domos.
Omnia, Lote, tibi dedit indulgentia cœli,
Et tua nunc inter rura beatus agis.
Hæc diſcis debere Deo. ſine numine tellus
Horret & ætheræ fertilitatis eget.
Quid loquor? una deeſt & blanda penatibus uxor.
Quàm miſerum in viduâ dicere jura domo.
Turtur habet ſociam. ludit cum paſſere paſſer.
Et ſua magnanimus gaudia gallus habet.
Vlmum vitis amat. piſces ſine lite maritant.
Flexibiliſque hederæ brachia jungit amor.
Quæ tua ſunt, paſſim præeunt. ſpectantur ubique
Oſcula. num Dominum fas erit illa ſequi?

ITER

ITER
Per Trajectinos, Batavorum Inſulam & Sicambros.

Vix roſeos terris Titan patefecerat ortus,
Sidereaſque dies truſerat alma faces;
Et portis effuſa frequens cum Phyllide Thyrſis,
Lanigeras poſt ſe mane trahebat oves:
Cum thalamis excita ſuis inſignis Aleida
Surgeret & ſocio vate pararet iter.
Ivimus. at duce Nieudalio, cui pulchrior uxor
Sollicito tenerum ventre ferebat onus.
Sic geminum par præcipites vexere quadrigæ,
Et quadrupes frenis mollibus ivit equus.
Linquimus à tergo portas muroſque domoſque,
Et patulis latè panditur orbis agris.
Adſpicimus rutilo radiantem lumine Solem,
Quodque ſerenato fundit ab axe jubar.
Et totum immenſo ſuſpenſum fornice mundum,
Et viridum pulſa nube patere diem.
Undique frondiſera volucres ex arbore, noſtris
Vocibus argutis accinuere ſonis.
Et viduos ſpectans viduatus compare turtur,
Viſus erat tantis plus gemuiſſe malis;
Et vatis pro ſorte loqui. Pomona Cereſque,
Et vario ſtabat picta colore Pales.
Mollia pendebant tenera lanugine mala,
Prunaque vicinis nos tetigere comis.
Quin celeri decerpta manu nux obvia riſum
Movit, Alethææ ludicra furta meæ.
Sæpè mihi viſa eſt ramis ſuſpendier altis,
Dum ſpolium rapidis præripit ipſa rotis.
Sæpè manus fallens errorem objecit Amyntæ,
Dum quæ captabat, noluit ille capi.

Turgebant fœti donis Cerealibus agri,
  Et matura, Deûm munere, meſſis erat.
Hic Corydon, hic Damatas, hic feſſus Alexis
  In tumulos ſegetem diſpoſuere ſuos.
Non operi Galatea ſuo, non defuit Ægle,
  Quæ regeret currus, viſa Neæra fuit.
Vidimus hæc, lætoque viam ſermone levavi.
  Nunc hæc, nunc lepidos miſcuit ille ſales.
Queis ſuper effuſis paſſim ſtrepuere cachinnis
  Compita, & attentos fabula fecit equos.
Intereà ſe Lecca mihi placidiſſimus offert,
  Et facili feſſas transvehit amne rotas.
Mutamus cum gente ſolum, Batavûmque rotamur
  Sedibus & terris, Bato vetuſte, tuis.
Quas Vahalis Rhenuſque pater bellator oberrat,
  Et quondam Latii tot tenuere duces.
Vidimus antiquas bellacia mœnia turres,
  Viſaque ſemoto Principe, Bura fuit,
Auriacique domus, dominiſque habitata ſuperbis
  Oppida, majorum fulgida imaginibus.
Hic bona per fraudem ſellis conſtringitur arctis,
  Et ſimilis captæ riſit Aleida dolum.
Hic tota vix piſciculus reſtabat in urbe,
  Prandia qui faceret delitiaſque mihi.
Iamque dies celſo ſe ſubducebat Olympo,
  Cum ſubii portas, Martia Tiela, tuas.
Hic tabulas dum fortè meas contemplor & urbem,
  Atque oculos per tot non mihi viſa fero,
Advolat extemplò miles, cingitque legentem,
  Suſpectumque malæ proditionis habet.
Riſimus, Auriacoque orſus pro principe fari,
  Laudavi patriæ proſpera fata meæ.
Et Tielæ procères & amici nomina Vighi.
  Totaque in Hiſpani ferbuit ira caput.
Evaſi, liberque omni cuſtode receſſi,
  Et tantas Bacchi diluit unda vices.

Mox dum cœna levis nobis menſæque parantur,
Adfuit è medica vir quoque gente bonus.
Qui propius pulchræ ſe jungere cœpit Aleidæ,
Vtque viri mos eſt, mollia verba loqui.
Sed matutino rapti per Geldrica curru
Iugera, diſperiit vix benè cœptus amor.
Dum per rura vehor, (credas) terrorque pavorque
Nec vanus circum me metus hoſtis erat.
Sed riſere metum comites, timidoque poëtæ
Illuſit lepidis ſuavis Aleida jocis.
Vrbs jacet ad Vahalim, priſcis celebrata Salinis,
Illa juventutis prima magiſtra meæ.
Quæ patrios ſervans cineres & buſta meorum,
Immemorem nunquam me ſinit eſſe ſui.
Ivimus hac, notamque mihi peragravimus urbem,
Et loca Cantabricum neſcia ferre jugum.
Trajicimus Vahalim reduces Leccamque, per agros
Currimus, & totum mente tenemus iter.
Oſcula quàm memini, (non ſuſtulit oſcula ventus)
Singula ſtant animo nunc inarata meo.
Quàm memini voces (nec enim nocuere quadrigæ)
Quas mea mellifluo fudit ab ore Chlöe.
Quàm memini tactam ſine vi, ſine crimine dextram:
Quàm memini tactas, ſed ſine labe, genas.
Illa Niendali tibi gaudia debeo. teſtis
Sera licet noſtræ ſit mea Muſa viæ.
Quicquid diximus unanimes, & fecimus omnes,
Tandem etiam, vatem commemoraſſe, juvet.

Gratiarum actio ad nobilem Dominam IOHANNAM à ZYPESTEYN Nobiliſſimi Viri, IOANNIS LEDENBERGII, conjugem, pro miſſis pyris.

SIc vatem vatumque melos, Iohanna, mereris.
Et tua dum mittis munera, noſtra refers.
Quæ tua ſunt, Batavis aliquis decerpſit in hortis
Quæ mea, ſunt Clario carmina nata ſolo.
Tu pyra, Pomonæ faciles das, optima, fructus.
Nos tibi, quæ facilis luſit Apollo, damus.
Permutamus opes gemini. quas parturit æther,
Quaſque ſuo fundit Calliopea ſinus.
His donis oculos, his donis paſcere guſtum
Dulce fuit. veſtris gratia tanta pyris.
Vt tetigi, riſere genæ. denteſque manuſque
In pyra mox vires exacuere ſuas.
Cedite, dicebam, Paridis feralia dona.
Scilicet hæc litis cauſa fuere malæ.
Hæc pyra amicitiæ ſunt ſymbola. cedite, dixi,
Quæ remorata tuos ſunt, Atalanta, pedes.
Non opus hic celeri (nec enim ſunt aurea) curſu.
Quæ mihi, largiris munera, morſa placent.
Digna Ledenbergi conjunx, ſi vivere pulchrum eſt,
Poſt obitum miſſis vive, Ioanna, pyris.

In mare clauſum cl. viri, IOHANNIS SELDENI.

NOn littus, Tameſine, tuum eſt, non pontus æther.
Hoc ſuperum geſtit munere quiſque frui.
Nulli diviſas pariter calcamus arenas.
Publica nec Dominis ſubditur aura ſuis.

N

Non ſolis patet Oceani fortuna Britannis.
  Nec generos Tethys hos ſibi ſola velit.
Per freta, per Scythicas, ſine legibus, ivimus undas.
  Herculeæque patent & patuere viæ.
Imus in Ægeas nullo remorante procellas.
  Et Siculum radit noſtra carina latus.
Per mare nos alio poſitos ſub ſidere vidit
  Indus, & Occiduæ barbara terra plagæ.
Tot populos domus una capit. diſtincta culina eſt.
  Commoda nec vitæ quælibet unus habet.
Hac ratis urget iter. quærit longinqua viarum.
  Navigat, in fluctus imperioſa, fames.
Cur prohibes, Seldene? cupis, quæ peſſima res eſt,
  Tot populos dura ſorte perire domi?

Aliud.

LEcta fuit cunctis Seldeni pagina Divis,
  Et Superi chartis obſtupuere novis.
Quis, Neptunus ait, noſtro dare jura profundo
  Audeat, & regnis ponere clauſtra meis.
)ceanus mihi ſorte datus. ſunt cetera fratrum.
  Hic titulo ſolus liberiore color.
Aſſenſit Citherea ſeni. nam fluctibus orta,
  Non paſſa eſt Tameſi ſubdere colla Deum.
Mnemoſyne veterum tabulas & ſcripta revolvens,
  Hac, ait, intactas iſſe, rediſſe rates.
hœbus, ut audaces Carolo faviſſe poëtas
  Audiit, imminuit vatibus ipſe fidem.
m Themis. omne patet, me judice, gentibus æquor,
  Inquit, & hæc noſtri lex veneranda fori.
timus intonuit ſtrictis Mars horridus armis,
  Et ſuperos inter talia dicta dedit:
n terrent Batavos chartæ. non æquora voces,
  Non vitreas teneat pagina ſcripta Deas.
venet gens iſta viam. qua flectere vela
  Charta vetat, clauſas ira recludet aquas.

Ad Clariſſimum Virum, D. THEOD. SCHREVELIVM Cum Gymnaſii Lugdunenſis moderamine ſe abdicaſſet.

CVi toties Muſæ, toties recitatus Apollo eſt,
Et trivii numerat plurima luſtra labor,
Læta ſenectuti facis otia. diſplicet audax
Efferaque indomitæ turba furorque Scholæ.
Solvis anhelantem, Schreveli docte, caballum,
Ilia ne ducat fractaque membra ſenex.
Palladis ad poſtem ferulas ſuſpendis & iras,
Sceptraque ſuppliciis jam ſaturata ſuis.
Ceſſant terribiles, juvenum ſuſpiria, virgæ;
Iurgiaque in trepidos præcipitata reos.
Gaudet Grammaticis dudum conſtricta catenis
Barbaries, melius te duce docta loqui.
Exulat è Batavûm fœda ignorantia portis,
Doctrinæque tuo lumine fulget apex.
Curia, templa, lares ſapiunt, aulæque potentum,
Caſtraque Romanis vocibus arma gerunt.
Diſcipulos patria omnis habet. per rura, per urbes
Doctorum per te ſpargitur ampla ſeges.
Qua graderis, documenta tui fructumque laboris
Adſpicis, & curæ publica ſigna tuæ.
Dux tuus eſt, Conſul tuus eſt, grandiſque Senator.
A te, quæ loquitur, verba profeſſor habet.
Cunctorum pater es, & pulchri doctor honeſti.
Totam ſe probitas devovet ipſa tibi.
Deſine, chare ſenex, fragilem laſſare ſenectam.
Canities placidos impetret ægra dies.
Hactenus aſsiduum volviſti pervigil orbem,
Perque graves abiit vita rotata vices.
Siſte gradum. & quà ſe manſuetis Spara fluentis
Explicat, exactæ ſtet tibi meta viæ.

Hic veteres inter ſolatia quære propinquos.
Hîc modulis Orpheus tempora falle novis.
Aut per vicinæ ſpatiare umbracula ſilvæ,
Et quid agat Corydon, quid Galatea, nota.
Talis ubi patrias Chiron impleverat urbes
Artibus, ad luſus Theſſala terra fuit.
Auſoniuſque ſui formator Cæſaris, otî
Impoſuit ſtudiis gaudia ſera ſuis.
Emerito, pia Leida, fave. quod docta vocaris,
Huic etiam debes, Vrbs veneranda, viro.
Egregiis totam ſtruxiſſe penatibus urbem,
Res levis eſt. urbes qui docet, ille facit.

Ad Nobiliſſimum Virum,
D. TILEMAN. STELLAM,
B. de Mourimont.

Stella, procul poſito, precor, exoriaris amico.
Stella, patrocinii fax inopina mei.
Stella, Ducis magni quem Purpura diligit, ô ſi,
Stella, trahar poſt te, luminis umbra tui.
Stella ſalutaris Phœbo Muſiſque mihique,
Sæpe tuo nobis ſidere, Stella, fave.
Saturnique fuga radios, Veneremque Iovemque,
Et Druidum faciles effice, Stella, Deos.
Muneris hoc Stellæ eſt, ſic arriſiſſe Camœnis;
Et placidos vati ſepoſuiſſe dies.
Stella, decus noſtrum, (quid enim, niſi vota, ſuperſunt?)
Perge mihi veſtros conciliare Duces.
Et medias Regum vatem rape, Stella, per aulas,
Abſentemque tuis laudibus effer humo.
Nil ſumus. hoc forſan, quod dicimur eſſe poëtæ,
Si ſumus, hac cupiam lege placere tibi.
Sæpè meos venit ad modulos, Rex, purpura, mitra,
Sæpè meam feriunt nomina tanta chelyn.

Hoc juvat; auguſtis titulis attollere faſtum
Carminis, & Reges ire per & ſuperos.
Et patriæ jam bella loqui. jam ſubruta ferro
Oppida, jam medio carbaſa victa mari.
Iam mea facundis tranſmitto carmina Gallis.
Et malè nata domi, perlegit Aula foris.
Non mihi vel Rheni latices, Vahaliſque vel Ya,
Aut ſatis ad Muſas eſt mea terra meas.
Exul abit vatis furor, & longinqua pererro.
Imbibit hoc pronis Sequana carmen aquis.
Et Stellas audax adit, & compellat amicè,
Et Domino Stellas quærit & aſtra ſuo.
Inveniſſe mihi fingam. dum, Stella, refulges,
Crede, tuo potero gratior eſſe Iovi.
Annue Stella. juvet veſtræ me gratia linguæ,
Et tibi quem ſentis, fac benè velle mihi.
Maxime vir, viden' ut ſe laxet libera vatis
Pieris, officiis garrula facta tuis?
Nil moror, affari fas eſt, quem vidimus olim.
Prandia cum multis diſperiere jocis.
Cum meus ad lectas epulas Vicfortius ambos
Poſceret, & læto tingeret ora mero.
Ex illo mediis vultus hæſere medullis.
Accenſæque mora plus valuere faces.
Quàm memini, cum bella mihi Sueonaſque referres,
Cæſaque Teutonico caſtra duceſque ſolo.
Guſtavumque patrem & bellacia prælia Finni.
Et fuſas alibi Cæſaris eſſe manus.
Quàm memini, cum doctorum rapereris in orbem,
Iudicio ſignans ſcripta viroſque tuo.
Tunc etiam luſus noſtros & amœna probabas
Otia, & heroum, quod modulamur, epos.
Excitat hæc faciles rurſum fiducia Muſas,
Et totum Stellæ me tibi tradit amor.
Dic, manda, mihi, Stella, jube, feciſſe, quod optes,
Fortunæ fuerit ſors ſatis ampla meæ.

Nu

Nunc tibi præludunt elegi. mox impete raptus
Ingenio pandam totum Helicona tuo.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi Viri
IOHAN. WTENBOGARDI,
Quæſtoris &
LVCRETIÆ van HOORN.

QVi Batavo, Quæſtor, numeras ſtipendia Marti,
Et bellatrices erigis ære manus;
Publica qui loculis imples æraria noſtris,
Et ſortem uſura pauperiore juvas;
Nunc aliud tibi, quod numeres, cum matre Cupido
Imperat & thalami debita poſcit Amor.
Baſia jam numera, & Sponſæ cum baſia centum
Fixeris, hæc centum non ſatis eſſe puta.
Baſia ſed centum ter centum millibus auge,
Et tunc illorum plus ſupereſſe velis.
Mox totidem amplexus numeris tot millibus adde,
Et totidem Paphiis luſibus adde jocos.
Adde Cupidineas inter tot baſia voces.
Sic voti creſcet Summa benigna tui.
Quam das uſuram populis, tibi redde. tuoque
Vſuram, Quæſtor provide, quære thoro.
Poſteritas uſura tua eſt. cum conjuge ſors es.
His quæ naſcentur pignora, fœnus habe.
Quàm melior quæſtura thori eſt. res vilior, aurum.
Nil moror argento ſcrinia fœta ſuo.
Nil hortos, Luculle tuos, nil jugera Craſſi,
Aut quas congeſſit rex ſibi Crœſus opes.
Baſia, quæ dignos gignunt fecunda nepotes,
Baſia, nec noctu nec numeranda die,
Baſia & amplexus & dulcia murmura amantum,
Attale, divitiis ſunt potiora tuis.

Horum cum Quæſtor jam ſis Bogarde bonorum,
Ne cupias ſummi Conſulis eſſe loco.
Nec tibi Præturæ placeant. una omnia Sponſo
Cypris erit, blandis officioſa jocis.
Sic Quæſtura duplex tibi contigit. una laboris,
Vna Cupidinei dulce furoris opus.

In Poëmata
LAVRENTII NIENDALII
Iuriſconſulti & Poëtæ.

QVam leve rancidulis nitidas conſpergere chart[…]
Verſibus, & vatis nomine vana loqui.
Quam leve, Pieriæ genti debere cachinnum,
Et nugas ſeclo deteriore legi.
En, vates turbam facimus, ſtrepimuſque frequentes.
Ipſe ſui Phœbus præda futura chori eſt,
Iamque poëtarum Parnaſſus mole laborat,
Caſtalioſque bibit turba profana lacus.
Docte Niendali, appropera. & meliore Camœna,
Hinc procul ignarum carminis agmen age.
Et vulgus raucum & ſtreperas ſine lege cicadas
Pelle & Apollineis caſtra moleſta ſcholis.
Ordiris plus dulce melos. patriamque ſerenis
Vocibus & Latio jam facis ore loqui.
Poſt Themidem Muſas repetis. poſt jura furores,
Cauſidicuſque tuis ingenioſa canis.
Præſtat Cirrha foro. præſtant hæ litibus artes,
Mitior eſt querulo carminis aura reo.
Nos nobis judexque ſumus legeſque forumque.
Arbitrio vates vivit agitque ſuo.
Nos nobis rubrica ſumus, decreta, Senatus.
Nil juris noſtra in carmina Cæſar habet.
Cogitur in noſtras Princeps cum Cæſare leges.
Et faciunt nobis nomina tanta pedem.

H

Hæc quoque cum poſſis, facias, peragaſque poëta,
Dic, Themidis titulis, hunc placuiſſe magis.

In Domum
ANATOMICAM,
quæ Amſtelodami viſitur.

VIderat excelſas in ſe pater Amſtela turres
Surgere & ingenti templa dicata Deo.
Viderat immenſum diſpargi vela per orbem,
Et portus ratibus tot patuiſſe ſuis.
Tot pandos naturæ opibus turgere penates,
Quas Oriens vel quas Veſpera dives alit.
Viderat hîc tragicis aptari tecta cothurnis,
Et nova diverſo pulpita vate loqui.
Viderat omnigenas librari pondere merces,
Officiiſque aptas talibus eſſe domos.
Armaque diſponi ſpaciis Mavortia magnis,
Arma, quibus duri frangitur ira Tagi.
Cum ſic ſoſpes ait : minus eſt, quod fecimus urbi,
Nec decor ad laudem ſufficit iſte meam.
Erige funereos præſtans Reſpublica circos,
Erige, quos habitet trux Libitina, lares.
Vivimus incolumes alibi. hæc penetralia morti
Condimus, hæc raptis pellibus aula riget.
Cernimus hîc avidi, quicquid ſumus intus, & illa
Quæ latet, in media fabrica luce patet.
Hæc animæ locus, hæc mentis veneranda taberna eſt,
Hæc minor occultum capſula numen habet.
Quod fuimus, non jam ſumus. En, deflorvit ævum,
Et lacer extincto lumine ſordet homo.
Adſpicite hæc cives & dicite Faſcibus: hîc vos
Poſſe modos mortis diſcere, nolle mori.

In Librum
DANIELIS MOSTARTII,
Amſtelodamenſium Reip. à ſecretis de ſcribenda Epiſtola.

SCribite vulgares animæ. tunc ſcribitur aptè,
Cum genio loquitur litera quæque ſuo.
Decurrit gravibus regalis epiſtola dictis,
Et tetricæ dictant verba ſevera togæ.
Acer honoratum ſermo compellat Achillem.
Acrius ad Phrygium ſcribit Eliſa ducem.
Mitius Oenone Paridem formoſa ſalutat.
Mitius Ægidem Creſſa puella ſuum.
Intererit multum Davuſne loquatur an ipſe
In tabulis duro litiget ore ſenex.
Purpura grandiloqua eſt, lenis prætexta, ſeverus
Miles, amans facilis, vir gravis, æqua parens.
Vt difformis honos, ſic diſpar forma decori eſt.
Atque aliis ſcribi vocibus illa cupit.
Hæc populos, Moſtarde, doces. hæc, optime ſcriptor,
In mediis præſtans Amſtela diſcit aquis.
Scripſimus ad normam pueri. te præſide vocum
Diſcimus exacta ſcribere lege viri.

Ad Nobiliſſimum Virum
CHRISTIANVM MOLLIVM,
de FEVDIS aliquoties cum laude diſputantem.

NVper in Advaticis, Molli doctiſſime, campis,
Victrices Batavûm tot ſonuere tubæ,
Cum puer Auriacus grandævos ſterneret hoſtes,
Captivaſque Duci ſigna dedere manus.

Tu

Tu (ſi bella licet Themidis conferre cruentis)
Bella geris ſtudiis non aliena tuis.
Lis pro Iure tibi eſt. pugnax fit arena Lycæum.
Et ſua jam vernans arma Iuventa quatit.
Omnis ab ingenio labor eſt, ratione triumphus.
Et partes peragit lingua diſerta ſuas.
Non alio, Aſtræa miles, tua Feuda paratis
Aſſeris & Gothico nomine victor ovas.
Munera priſca Ducum Legum virtute tueris.
Noſque reos ſpreta conditione facis.
Dat Princeps, terraſque ſuis largitur & agros.
At memores tanti nos cupit eſſe boni.
Libertas quæ noſtra fuit, donantis habetur.
Et redit in Dominum gratia ſola ſuum.
Totaque poſteritas fatis innexa parentum,
Non alia proavûm præmia lege capit.
Hæc, Molli, dum cuncta doces, pro Principe faris,
Et tua magnorum pagina cauſa Ducum eſt.
Imperet obſtrictis Majeſtas gentibus. illud
Grandius, Imperiis ſcribere jura Scholas.

Ad Nobiliſſimam Dominam

ANNAM TRESLONG,

Viduam, cum à me juſſu Zulechemii
& Hoofdii Muydam invitaretur.

ANna veni, quò te vernans invitat Aprilis,
Verque ſuum geſtit fallere vere tuo.
Vere tui vultus & centum vere leporum,
Queis magis innocuum nil habet ipſa Venus.
Anna veni, ſummiſque viris adſueſce vocari,
Quos Zulechemus ager vel mea Muda colit.
Ecce ſuis Helmanna tuis arridet ocellis,
Baſioloque tuum læta coronat iter.

Ecce tua Satrapæ miſcetur dextera dextræ,
Teque ſalutiferi ſideris inſtar habet.
Occurrit Mariæ inſolitis amplexibus Anna,
Nec tamen hæc utero, vel venit illa gravis.
Occurrunt viduæ & captæ novitate loquendi,
Negligit illa mihi, negligit iſta loqui.
Nil moror. aſſurgam geminis, venerabor utramque.
Sufficiet digitis fimbria tacta meis.
Forſitan hæc noſtras accendet fimbria Muſas.
Et poteris per me nobilis Anna cani.
Non virtutis eges. famæ matrona litandum eſt.
Quanta ſies modico carmine Belga ſciat.
A te ſimplicitas mores, reverentia geſtus,
Temperiem Cypris, ſeria diſcit amor.
Adpropera & tantis Mudam virtutibus imple.
Teſſelaque ad veſtram fulgeat ipſa facem.
Non petit hoc ſolus vates. ſed feſſa procellis,
Mitior, ut venias, ſupplicat aura tibi.

In Laudem IVBALIS, primi Muſicorum inſtrumentorum inventoris.

LÆtitiæ primæve dator, clariſſime Iubal,
Melliſluum cujus fluxit ab ore melos,
Cum tua tot rerum laudes vocalis arundo,
Et ſummum caneret tibia docta Deum,
Cum citharam digitis, cum pollice tenſa ferires
Barbita, cum numeris flaret avena ſuis,
Cum calamis diſtincta fuit tibi fiſtula, cum te
Cymbala inauditis detinuere ſonis:
Quam potuit bis vita tibi placuiſſe canendo,
Et nimis atrati diſplicuiſſe dies.
Quam tua per longas duxiſti gaudia luces,
Quam tibi nulla fuit noxque dieſque gravis.

Sollicit

Sollicitæ quoties premerent præcordia curæ,
Diſcuſſit curas fiſtula prima tuas.
Et tua cum validæ torrerent viſcera febres,
Solamen tanti plectra fuere mali.
Terruit iratam Lacheſin lituuſque tubæque,
Veloceſque chelys traxit amica dies.
Ad cantus luſuſque tuos, ceu neſcia fati,
Mors ſtetit, & potuit dememiniſſe ſui.
Buccina vix nati cecinit cunabula mundi.
Claſſica pacificis inſonuere modis.
Pecten, chorda, fides, nervi, moduliquе, lyræque
Verticuli, ingenii ſunt monumenta tui.
Quæ pia poſteritas quoties miramur, amantes
Dicimus, hoc magni Iubalis audit opus.
Ille dedit voces cannis linguamque ſalicto,
Et lepidum è buxi cortice finxit epos.
Magne pater Iubale, tuæ præconia prolis
Collige, & à ſero præmia vate cape.
Si tua naſcenti placuerunt carmina mundo,
Noſtra fatiſcenti ſit placuiſſe ſatis.

In Hinnulum miſſum à IOHANNE POLYANDRO à KERCKHOVEN, Heenvlietæ Domino, & Saltuum Hollandiæ Præfecto &c.

HInnule, qui Batavûm ſilvis nutrite, tot inter
Diceris agreſtes gloria prima feras;
Hinnule, qui toties ſaltus emenſus & undas,
Liquiſti celeres poſt tua terga Notos:
Hinnule, qui rapidis ſubduxti crura moloſſis,
Donec amatori victima facta meo es:
Iam Batavo præbes illuſtria fercula vati,
Et ſpolium noſtris dentibus eſſe cupis.

Scilicet eſt ſua nobilitas & ſtemma poëtis,
Et genus ex alto nomina tanta trahunt.
Nos genio ſtudiiſque Deum contingimus Aulas,
Et genitor Phœbus fingitur eſſe mihi.
Hinc epulas, hinc fercla Ducum, Polyandre, meremur.
Et tuus hæc nobis vult tribuiſſe favor.
Hinnule, convivis diſſecte in fruſta voraris,
Qui viridi ſaliens gramine totus eras.
Hinnule, nos multo peraratas ſumine coſtas
Vidimus in menſis ordine ſtare meis.
Hinnule, nos lauros coſtis infiximus illis.
Hæc decora, hæc vatis ſigna fuere tui.
Hinnule te Satrapæ, te diſcerpſere poëtæ.
Te meus inſontem dilaceravit Eques.
Hinnule, non hæc res odii eſt, ſed teſtis amoris.
Hoc facit ad laudes, hinnule cocte, tuas.
Hinnule, qui propriis pedibus decurrere neſcis,
Iam diſcis pedibus currere poſſe meis.
Hinnule, dic grates Domino. dic Hinnule, dentes
Eſſe mihi cicures, nec minus eſſe feras.

Ad Ampliſſimum virum D. BARTHOL. MVLLERIVM, Reip. Hamburgenſis Senatorem.

ACcipe laudatos cineres & funera magni
Conſulis, & ſcriptum poſt ſua buſta ſenem.
Quos meruit nuper vivus, quos geſſit honores,
Poſt obitum poterunt jam quoque ſaxa loqui.
Succedis, vir magne, ſeni. & cervicibus urbem
Conſiliiſque levas publica vota tuis.
Te cives patriæque vident tot lumina. certè
Iudice me, tantis naſceris exequiis.
Atque alium veſtris donant te Neſtora terris
Numina, in applauſus officioſa tuos.

Seu

Seu Batavos legatus adis, noſtrique Senatus
Et coram Auriaci Principis ora vides:
Seu tua Stormarias flectit facundia gentes,
Et volupe eſt cives demeruiſſe tibi.
Fallor? an exſtincto, quem dixi, Conſule, ſpes eſt,
Vt novus in Patriæ commoda conſul eas?
Hac virtus tibi ſternit iter. ſic auguror abſens.
Hoc cupiant cives, hoc voluiſſe Dii.

Ad Nobiliſſimum D. IACOBVM CATSIVM, cum ſuffitus mihi Luſitanicos miſiſſet.

NOn Arabum jam thura moror meſſeſq; Sabæas,
Ipſaque Panchaicis balſama miſſa jugis.
Nulla ab odoriferis veniant mihi dona Moluccis,
Non recreor fumis dives Iava tuis.
Catſius Hiſpanos plena mihi mittit odores
Pyxide, & officii nomina ſcire cupit.
Paſtilloſque Tagi & ſuffitus donat Iberûm,
Illecebraſque meis naribus arte facit.
Iam veſtis nidore placet, nidore capilli,
Et viduo melius lectulus intus olet.
Fumea delectant nentes hypocauſta puellas,
Et ſub veſte latens fit medicamen odor.
Diſcutiunt fœdas fragrantia ladana nubes.
Illa poteſt ſegnes aura juvare viros.
Quanta mihi mittis, Catſi, ſecreta Diones,
Quam tibi noſtra ſalus, quam tibi debet amor.
Quam fumis me multa doces. nos vivere fumis,
Et ſimiles fumis ocyus ire dies.
Faſtum fumus alit, fumi ludibria luxum,
Ventilat ancipites fumus & aura ſcholas.

Fumant

Fumant magnificæ vanis ſuffitibus aulæ,
Fumat diſsidiis curia tota ſuis.
In bellis fumant mixtis incendia flammis,
Cunctaque fumigiis gloria paſta Ducum eſt.
Nos etiam vates fumos divendimus orbi.
Et cum carminibus res peritura ſumus.
Sic mihi dum fumi donas tot nomina, fumos
Accipe pro fumis, magne poëta, tuis.

Ad Ampliſs. doctiſſimumque virum

D. SILVESTRVM TANCKELMANNVM,

Iudicem territorii Lingenſis.

QVos mihi menſarum mittis, Sylveſter, amores,
Accepit cupidis noſtra culina focis.
Sylveſtres donas pecudes & cruda Cheruſci
Fercula, grunnitu non metuenda ſuo.
Das animal, ſine mente placens, poſt funera ſolum
Vtile, cui ſumen pingue ſaburra facit.
Das mihi, quâ cæſa junguntur fœdera, porcam.
Scilicet hoc veteris relligionis habet.
Agnoſco natale ſolum. pecus ilice paſtum,
Victima VVeſtphalico quæ cadit icta ſolo.
Qualia Bœotûm rudibus paſcuntur in agris,
Qualia in Arcadicis clara fuere jugis.
Qualia mandatis ſuperûm faſtidit Apella,
Qualia liberior præputiatus amat.
Hæc mihi in hybernos ſervantur dona Decembres,
Cum ſua Saturnus feſta Batavus aget.
Tunc epulas lentis torrebimus ignibus iſtas,
Gloria ſympoſii ſus erit una mei.
Totus in hac acuet dentes animoſior hoſpes.
Exſtimulat ſævam cum mora longa famem.

Sic fervere ſocos facit & tua perna lebetes,
Et medias inter ſtat ſpecioſa dapes.
In perna latices, in perna vina Lyæus
Laudat & in pernæ parte viator ovat.
Nunc etiam vates. & dum mihi pernula ſumat,
Non ſat cocta tibi carmina perna facit.

In obſervationes Medicas Clariſſimi Viri NICOLAI TVLPII.

QVam miſeri morimur, Tulpi. quàm plurima noſtri
In dominum pars eſt pernicioſa ſuum.
Conſpirant dens, lingua, caput, cor, pulmo, cerebrum,
Membraque jam tibi ſunt, jam malefida mihi.
Prodimur & tacitis jurant in funera cauſis
Viſcera, in humanas officioſa neces.
Nunc capitis fatale malum eſt; nunc gutturis arctas
Claudit & obvallat longior uva vias.
Turget venter aquis & cæcis fluctuat undis,
Et vivus tumulum bajulat ipſe ſuum.
Labimur exanimes, membriſque ferocia creſcit,
Convulſaſque rigat lurida ſpuma manus.
Vt lapides ſumus ingenio, ſic fervida renum
Temperies lapides ſaxaque dura fovet.
Hæc nos ſcena manet. tantis tortoribus ægri
Vivimus & querulo corpore vita dolet.
Talia dum memoras doctis ſpectacula chartis,
Pagina quæque mihi carnificina fuit.
Ærumnæ facies crudique doloris arena.
Et lachrymis undans flebilis urna ſuis.
Hæc, ſcriptor præclare, docent. eademque malorum
Charta mali cauſas, crimina noſtra, notat.
Peccamus luimuſque ſimul. Venus improba morbos
Parturit & rabies exitioſa gulæ eſt.

Ira nocet ſanis. vitalem ſuffocat ignem
Luctus & excuſſa relligione dolor.
Quæ mala ſi ceſſent, poſſent ceſſare libelli,
Morborumque ferax Ilias eſſe minor.
Et tuus ægrorum properans ad limina currus,
Attonitis poſſet ſtare quietus equis.

IN PRÆDIVM
IACOBI CATSI
Equitis, & Hollandiæ Ordd. Syndici, quod Hagam & Scevelingam inter, in arenis conſpicitur.

IAm Batavus ſecurus agit; dum turribus inſons,
Et ſterilis vallis ludit arena ſuis.
Mœnia conſpicimus, nullis metuenda Philippis.
Tot foſſæ, nullo bella movente, patent.
Circum gleba riget ſpiniſque exaſperat arces,
Quas viridi natas ceſpite fudit humus.
Catſius hic totos muris accommodat agros,
Et campos ſpeciem Martis habere facit.
Mutantur planis ſublimia, ſumma profundis.
Miraturque ſuas terra ſubacta vices.
Arida ſe liquida diſtinguit Naiade Veſta,
Torridaque æternis jugera tingit aquis.
Inſertis pulchrè frondent arbuſta ſalictis,
Ordinibuſque ſuis conſpicienda virent.
Hic piger acclivi gleba decumbit Iacchus,
Et medio tangi Solis ab igne cupit.
Hîc, ubi Pan timida lateat cum Phyllide feſſus,
Silva verecundis ſurgit opaca comis.
Hic Italûm poterunt Baiæ Cumæque locari,
Et meliora mihi fata Sibylla canet,
Seu Schuurmanna volet fieri, ſeu Teſſela vates.
Seu cupiet Princeps carmen Eliza loqui.

Scilicet

Scilicet hæc Phœbi domus eſt. hæ Palladis arces.
Hæc nova non unum mœnia numen habent.
Claudunt innocuas hæc propugnacula Muſas,
Ne terſas violet barbara turba Deas.
Arcentur Momi tribulis, & ſcommata pungit
Vndique marginibus ſpina cruenta ſuis.
Arcentur portis curæ, livorque dolorque.
Quiſquis amans recti non eris, hoſtis eris.
Vna Helicona refert, Parnaſsia culmina turris
Altera, & has geminas adſpicit Haga Pharos.
Scandimus hos apices gradibus. qui celſior exit,
Æquoreos propius monſtrat adeſſe Deos,
Et latè tot rura aperit, Superûmque penates
Pandit & Auriacas culmina pulchra domos.
Hæc quicunque vides ſolertis prædia Catsî,
Et nondum feſsi grande ligonis opus,
Dic: Labor hæc fecit. ſimilis jam Belga creanti eſt.
Cum deſunt terræ, fabricat ipſe ſolum.

In Theophraſti Herbarum Hiſtoriam à IOANNE BODÆO à STAPEL, Medicinæ Doctore luculentis notis illuſtratam.

ADſpice Græcorum tabulas & priſca renaſci
Secula, naturæ parturientis opes.
Cecropidum patuere ſcholæ, patuere receſſus
Dogmataque ingenii tot, Theophraſte, tui.
Hic herbas fruticeſque ſuos vetus explicat Hellas.
Pagina pulvillum quælibet iſta facit.
Quicquid in hoc felix genuit natura theatro,
Singula ſtant ſpatiis conſpicienda ſuis.
Iugera ſunt chartæ; viridaria tota libelli,
Area quæ mundi eſt laxior, arcta patet.

Mira

Mira loquar. durant iſti ſine ſolibus horti,
Non opus hic Zephyris, Æole blande, tuis,
Non arbuſta rigant pluviæ, confundimus anni
Tempora; quod carpas bruma vel ipſa dabit.
Nullum gleba facit, nullum diſcrimen arena.
Proſtat in hoc noſtro Græcia tota ſolo.
Diſtincti côeunt grandi diſcrimine fructus,
Germinaque adverſis diſſociata plagis.
Vna Arabum Cilicumque graves hic faſcia meſſes
Colligit, una gerit gramina mille manus.
Vna domus, capit unus ager, quæ dividit orbis,
Et mundi exiguo venditur ære labor.
Hoc ſapiens Theophraſte, tuum eſt. Bodæus honores
Addidit, & voces terſius ire facit;
Et longa merſum ſecli caligine verum
Eruit, & vultu dat meliore legi.
Marcebant veteres herbæ; deceſserat illis
Et vigor & formæ gratia priſca ſuæ.
Nunc melius fragrant, tanto ſub vindice, plantæ.
Pulcrius, incultæ quæ jacuere, virent.
Balſama, thus, alios aloë diffundit odores,
Tollit inoffenſum palma ſuperba caput.
Quam prius ignavi zizania preſſerat ævi,
Invenit hic laudes, laurus amica ſuas.
Cauliculi, radix, calices, fibræque, ſtriæque,
Omnia conſpectu ſplendidiore placent.
In Dominum natura redit. cedrumque perennem
Conficit his ipſis officioſa notis.
Vt, quem non valuere herbæ ſervare labantem,
Poſt obitum poſſint ſemina ſalva loqui.

IN

IN DIATRIBAM
Nobiliſſimi Viri D.
CONSTANTINI HVGENII,
Equitis, Zulechemi Domini &c. de Organorum in Templis uſu & abuſu.

SI pia Seraphicæ modulantur carmina mentes,
Excelſumque canit maximus ordo Deum:
Si ſua cœlorum ſeries concentibus aptat
Corpora & exactis incitat aſtra ſonis;
Regia ſi ſummum cecinerunt plectra Tonantem,
Et Solymæ modulis perſtrepuere ſuis;
Si mediis olim ſonuerunt organa templis,
Cum pietas preſſum tolleret alma caput,
Nec fureret Martis rabies in ſacra Deumque,
Otiaque aſſertæ relligionis erant;
Cur noſtro tetrici damnabimus organa ſeclo?
Aut grave crediderim carmina ſancta cani?
Materies laudum Deus eſt, tot gloria rerum,
Omnis in hunc hominum plauſus & horror abit.
Hunc natura ſtupes & vis & norma canendi.
Plena ſuo nunquam numine lingua ſilet.
Cur ſileant digiti? cur non facundia vocis,
Atque attenta manus nobile pulſet ebur?
Dummodo mens digitis, digitus comes incubet arti,
Et quæ ſunt auris gaudia, ſint animi.
Conſtantine, Dei ſi nos Sapientia totos
Condidit, hunc quavis impero parte cani.

IN

IN OBITVM
Nobiliſſimæ & eximiæ Dominæ,
ANNÆ IONCQVERS
Conjugis Nobiliſſimi viri
DANIELIS SCHONCKII,
Poelgeeſtæ Minoris Domini.

VIx thalamos, Ioncquæra, tuos & fœdera lecti
Scripſimus, & patriæ vota benigna tuæ;
En, vocor ad tumulum lacbrymans, mœſtoſque penates
Ruptaque conjugii vincla fidemque queror.
Excipit officium teneræ Libitina Diones.
Attonituſque tuo funere plorat Amor.
Exſtinctaſque faces dolet everſamque pharetram,
Et ſubito impatiens vulnere læſus obit.
Veniſti ad Batavos conjunx, ut mater abires.
Et moreris, titulo ſed meliore parens.
Ereptamque ſibi te ſervat in obſide Natâ
Schonckius. hoc pignus poſſidet ille tui.
Virtuteſque tuas hac vellet prole renaſci,
Nec tibi diſſimili poſteritate frui.
Cur Natura facis matres, ut perdere poſſis?
Et cupis hanc, iſta conditione, mori?
Cur ſocias par dilectum, & ſejungis amantes?
Copula cur nexu ſolvitur ipſa ſuo?
Cur, Lucina, thoro facilis, jam facta noverca es?
Cur tantis illam vis peperiſſe malis?
Et fieri lætam triſti mercede parentem?
Gaudiaque ingenti prima dolore premi?
Scilicet humanis defuncta puerpera curis,
Spes alias vovit relligioſa Deo.
Et potuit ſpreviſſe levis diſpendia mundi,
Quæque nimis volumus nos, voluiſſe minus.

Sic

Sic gignens, Chriſto genita eſt. partuſque labores
Finiit, æternæ facta quietis amans.
Dumque ſui nuſquam vultus atque ora mariti
Conſpicit, his diſcit poſſe carere bonis.
Optima tot gemitus genitrix ignorat in aſtris.
Nec ſpeciem miſere parturientis habet.
Lætior in vultu ſpecies divina renidet.
Gaudiaque à ſummo Numine plena capit.
Quam ſuus implicuit caſtis complexibus Albis,
Flebile nunc nobis, Rhene, cadaver habes.
Et nuptis tantæ veneranda exempla maritæ
Objicis & velles ſic adamare tuas.
Tu, Schoncki, tua damna doles. mihi divide luctum.
Parte dolet, quiſquis condoluiſſe poteſt.
Deſtitui conſorte, grave eſt. plus illud, amari
A Superis, quam non ſemper amare queas.
Sin oculis, hæc ipſa geri, minus adſpicis æquis;
Non alia eſt, homini quæ tibi ſcena patet.
Inſanum eſt, ipſi voces opponere cœlo.
Et tecum Pietas officioſa ſilet.
Te pete in amplexus, quam nunc amplectitur æther.
Non tua dos, cœli eſt; mutua facta tibi.
Quæ pia, quæ cunctis vixit peramabilis, illi
Debuit in pacis ſedibus eſſe locus.
Maxime vir, ſolos non hîc affligit Atridas
Iſte dolor. quæ nunc ſors tua, noſtra fuit.
Ex æquo dolor ille nocet. ſine compare poſſum
Verba tibi à lætis valdè aliena loqui.
Quos animos gerimus, libret Prudentia. fas eſt,
Majores Fati caſibus eſſe viros.

Ad

Ad Doctiſſimum Virum,
D. GVILIELMVM PISONEM
Ill. Comitis Mauritii Naſſovii Archiatrum, cum ex orbe Americano in Europæum rediiſſet.

Sidera vidiſti noſtris non viſa ſub oris,
Pantagonumque truces, optime Piſo, lares.
Barbaricaſque domos crudique cubilia Martis,
Ludus ubi eſt, hominem dentibus eſſe hominem.
Suave fuit, guſtaſſe graves dulcedine cannas,
Piſaque nominibus non aliena tuis.
Suave, tuas impleſſe novis concentibus aures,
Quos procul à Batavis diſcolor edit avis.
Et tetigiſſe feras & caſtigata veneno
Corpora & Occiduæ monſtra ſtupenda plagæ.
Olfeciſſe ſuo manantes cortice ſuccos,
Balſamaque effluviis luxurioſa ſuis.
Nunc cunctos Patriæ reficis dulcedine ſenſus,
Et poſt longa abitus tempora, Belga redis.
Et mores cum cœlo alios & mite reſumis
Ingenium & veteris verba benigna ſoli.
Induis hic Batavum, crudelemque exuis Indum,
Et melior priſco ſub Iove civis agis.
Non hic nigra polo nubes, ſed ſtella refulget.
Non hic thuribulum, ſed cynoſura micat.
Non Argo nunc viſa, nec implacabilis Hydrus,
Sed propius pronis cernitur Vrſa rotis.
Adſpicis hic placidos cæleſti in Virgine vultus.
Forſan ut in terris Virgo placere velit.
Quique tibi tenſum Chiron ſurrexit in arcum,
Ex oculis longè nunc abit ille tuis;
Et blandæ te vult Veneris perferre ſagittas,
Et caſto dominæ delituiſſe ſinu.

Si

Sic aliis aſtris regeris. tua flumina potas,
Et patrium comedis lætior hoſpes olus.
Quò trahimur Fatis homines. diſcernimur ipſis
Orbibus, immenſis diſſociamur aquis.
Hac, illac, quà terra patet, cum Sole vagamur,
Nec ſpatium voti gleba puſilla capit.
I, Piſo, jam Piſo redi. quem conſcia recti
Mens habet, & cui ſplen ridet, ubique domi eſt.

IN PICTVRAM
Eximii Pictoris
IOAC. SANDRARTI,
qua Apoſtolorum in terras omnes
abitionem exhibet.

ADſpice Apoſtolicos vultus ſpectator & ora,
Totque ſacroſancto nomina ſacra Deo.
His potuit peccans famulis reſipiſcere mundus,
His ducibus mores induit ille novos.
Ii ſunt, qui fœda merſas caligine terras,
Noſque reos certæ ſurripuere neci.
Ii ſunt, quos Stygii tremuere palatia Regis,
Impietas quorum concidit icta ſonis.
Sal terræ, lux iſta hominum eſt, & buccina veri
Plurima, & ætheteæ ſigna faceſque viæ.
Agricolas, teſteſque vides, patreſque piorum,
Et celeres in tot nuntia læta pedes.
En, abeunt miſſi per rura, per oppida. quiſque
Intrepidus Chriſti voce vocatus abit.
Dant dextram dicuntque vale. mentemque Tonanti
Quilibet & cælo pectora tacta vovet.
Nil reſtat, niſi flagra, cruces, tormenta, ſecures.
Suſtinet hoc precio ſpes animoſa loqui,
Quantumque minas populique opprobria ſpernunt.
Et volupe eſt Chriſto ſub duce cuncta pati.

Si tabulam excellens Sandrarti dextera pinxit,
Si templis altè cernitur illa tuis,
Res levis eſt. illud majus : ſi Cæſar & Orbis,
Quæ ſacri vates nos docuere, velint.

In Poëmata Cl. Viri
CORNELII BOI
Zelandi, Iuriſconſulti.

QVi Leo Mattiacis medium ſe tollit in undis,
Emergens Patriæ priſca figura fuit.
Nunc vatis nova forma ſui eſt. qui primus i
Fluctibus è ſalſis dulcior exit aquis. (ill
Attollitque caput claruſque emergit & ipſum
Obruit Aoniis fontibus Oceanum.
Et tetricam abſorbet Tethyn lenitque procellas,
Neptunoque facit mitia vota ſuo.
Barbaries ſic merſa perit. lepor ille reſurgit
Atticus & Latii carminis exſtat apex.
Boyus verba facit Batavoque à ſidere robur
Concipit & pergit nil niſi grande loqui.
Seu Famæ oſtentat Belgas & conſecrat ævo
Bella Ducum & ſocio Principe ſcriptor ovat;
Seu thalamis miſcet tumulos, funeſta ſerenis,
Iamque illum Veneres, jam Libitina vocant ;
Seu Phœbum per ſacra rapit Chriſtumque Deumque,
Nomina per terras relligioſa, ſonat.
Carmen res non una facit. patet omne theatrum
Vatibus & paſſim, quod venerentur, habent.
Ipſa Themis tetricas Boyo miteſcere leges
Imperat. abſolvit Cæſaris ira reos.
Indulget veniam miſeris, facilique poëtæ
Vult faciles etiam dicere jura togas.
Femina cantatur, nec diſplicuere modeſtæ.
Irruit in doctos noſter Apollo ſinus.

Quiq

Quique unam colit, has laudes unius amori
Devovet. & vati gratia nata domi eſt.
Tu quoque te portaſque tuas Zelandia debes,
Magnaque gens iſto ſurgis honore foris.
Adſpice, Mattiaci incipiunt ridere Leones,
Caudaque præconem mulcet amica ſuum.
Et quæ lingua trucem ſolita eſt irata cruorem
Lambere, manſueto verbere lambit epos.

In Novam
P. VIRGILII MARONIS
Editionem, curante doctiſſimo viro
D. CORNELIO SCHREVELIO,
Gymnaſii Lugdunenſis Rectore Vigilantiſſimo.

HOc eſt grandiloqui Carmen ſublime Maronis.
Hæ voces Latii detinuere Deos.
Sceptra probant vatem, damnataque pagina (flammis
Vivit & Auguſti Cæſaris ore placet.
ta poëtarum norma eſt. tunc ſurgimus omnes,
Fimbria cum noſtra tangitur iſta manu.
ic cunctos ſuper exſtat apex. hæc lambit Olympum
Gloria, nec ſeclis tot ſinit eſſe parem;
ſteritas deſperat. amat, quem ſuſpicit unum,
Et radiis tanti ſideris ægra jacet.
, Screveli, reddis Soli ſua lumina & illas
Cernere das flamma fulgidiore faces.
ena novum nuper per te Tarpeïa ſoccum
Induit & nitidis veſtibus Afer iit.
unc tua magnanimum Æneam ſolertia nobis
Vindicat & Phrygius Dux ſine nube micat.
gitur Andinus non uno interprete vatês,
Romaque jam melius Martia verba capit.

Debet Troia tibi, debet Sichæia Dido,
Ipſe repurgato carmine Turnus ovat.
Sic Ducibus caſtriſque Ducum belliſque tubiſque,
Sic comites audent regibus ire Scholæ.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi Viri
HARALDI APPELBOOM,
Sereniſſimæ Suecorum Reginæ res in Batavis curantis,
Et Præſtantiſſimæ Virginis,
SVSANNÆ ROGEAV,

IAm Ver molle tuum eſt. jam ridet amoribus annus
Quique dies mundo, plus placuere tibi.
Optima tempeſtas Veneris deſcendit ab aſtro,
Et Geminos fratres pronuba ſigna facit.
Scilicet in thalamis Pollux cum Caſtore fulgent:
Inque tuas jurant ſidera tanta faces.
Et cui Maja dedit Romana vocabula, menſis,
Principium veſtri dulce furoris amat.
Nec vanum reor hoc. genitrix fuit illa loquentis
Pro Iove, pro Superûm Numine Mercurii.
Vt tibi Suecorum pro Majeſtate loquenti,
Idem ſufficeret verba diſerta Deus.
Adſpice Naturæ, præſtans Haralde, favorem.
Omnis in hac tecum conjuge vernat ager.
Adſpice Chriſtinæ tibi ſuffragantis honorem.
Illa tuo Princeps quæ cupit ore loqui.
Sceptra favent; ſtudiiſque favet genialibus æther:
Hæc ſunt conjugii proſpera ſigna tui.
Et ſi quod vatis pretium eſt, nos jungimus iſtis
Vota poëtarum dextera Numinibus.
Ambiat Haraldum lætis amplexibus uxor,
Baſioliſque neget poſſe carere tuis.

Tu quoque, dilatis Sueonum, ſuaviſſime, juſſis,
Ne numera ſponſæ baſia, funde lubens.
Si nimium gelida & rigida eſt tua Suecia, cautè
In Batavis aſtro fervidiore cales.
Et dum Regales committunt prælia partes,
Prælia jam terra, jam metuenda mari,
Vos geminos thalamus, concordes lectulus abdit,
Et ſpeciem belli nil metuentis habet.
Hic hominum in terris furor eſt. Mars, oſcula gliſcunt.
Incubat ille ferox Regibus, hæc tua ſunt.

IN NVPTIAS
Ornatiſſimi doctiſſimique Viri
D. STEPHANI vander HAGEN, I. V. D.
Et lectiſſimæ eximiæque Virginis
MARIÆ REAEL.

Optima quæ toties Virgo, puerilibus annis,
Tempora feciſti candidiora mihi,
Cum gravitas hæc noſtra tuo penderet ab ore,
Attonituſque ſuo carmine ſtaret Amor,
ratiaque in labris (memini) facunda nataret,
Et ſummos traheres blanda puella Ioves:
unc ignota tibi poteras, dulciſſima, fari,
Et Venus inſonti fabula ſæpè fuit.
unc Phyllis, Caſſandra, tibi cantata revixit,
Et placuere tuis nomina ficta jocis.
t nunc ſe veri teſtem Barlæus amoris
Præbet & à grato carmina vate refers.
ria jam loquimur Sponſæ. mentita faceſſunt
Oſcula, & ad Veneris limen adulta venis.
jam vera probas, quæ quondam ficta probabas,
Lectaque amatorum pagina, tota tua eſt.

Iam quid tela, faces, jam Sponſa Cupidinis arcus
Diſcis & officiis Cypridis ipſa vacas.
Dum Sponſus partes Daphnis, tu Phyllidis imples,
Inque Cupidinea luditis arte pares.
Interea circumvolitat gens omnis amorum,
Inque tuo gaudet pulchra juventa thoro.
Et tenerum quodcunque, recens, imbelle, venuſtum
Invenit, & quicquid triſte, ſenile, fugat.
Verna nitet facies geminis, facundia verna eſt,
Vernantes oculi. nil in amore grave eſt.
Talis juncta fuit Sappho formoſa Phaoni,
Non alio vultu nupta Creuſa fuit.
Æmula ſe Paphiis acuit fervoribus æſtas,
Et Sol à veſtro concipit igne facem.
Sic Superos attingit amor. Geminiſque ſub ipſis
Hagius exuviis virginitatis ovat.
Conveniunt doctrina, Themis, probitaſque pudorque,
Formaque præclara ſemina mentis amat.
Scilicet his ſobolem dabitis virtutibus ambo.
Et pater in natis conſpiciendus eris.
Tunc aliquis dicet, Mariæ frons iſta, parentis
Iſta, refert oculos ille vel illa tuos.
Hæ ſunt conjugii voces, hæc præmia lecti,
Illa ſuo genitrix perſonat ore Venus.
Vivite felices & ab ipſo diſcite vate,
Illecebram flammæ nubilis eſſe moram.
Vivite concordes, & veram credite vocem,
Quod facitis, quondam perplacuiſſe mihi.

C. B

C. BARLÆI
POEMATVM,
MISCELLANEORVM
LIBRI II.

Ad Illuſtriſſimum Dominum,

D. DVDLÆVM CARLETON,

Magnæ Britanniæ Regis apud Federatos Ordines Legatum, poſtquam regium mihi munus exhibuiſſet.

SAlvete puppes, quæ Britannicum pignus,
Et Carletoni ſanguinis decus clarum
Portatis undis; cujus Albion curis
Suffulta curas fulciet Batavorum,
Et bellicoſos Belgici ſoli patres
Sororiante lenis eriget ſceptro.
Salvete puppes: Tuque Nerei conjunx,
Et qui patenti rector incubas ponto
Neptune: ſeu iam Carolo favens regi
Claſſes adornas lætus, & rates quaſſas
Bellis adaptas: ſive tranſtra Flandrorum,
Hoſteſque Morinos, mobileſque prædonum
Invadis arces, victimaſque Cattorum
Vltor cruenta rurſus expias cæde:
Expone terris creditum mari magno
Illuſtre nomen, cui vices dedit fandi,
Facundiæque celſa jura tranſcripſit
Princeps Stuartus, ille triplicis regni,
Boreique ſplendor orbis, alma majeſtas
Populi potentis, imperique majorum.
Miteſcat æquor omne, nec ſacrum pondus
Violent procellæ, donec ora Toxandrûm
Aut Moſa tanto gratuletur Heroi,
Coëatque dextræ dextra Federatorum.
Stamus Batavi, vivimuſque non victi,
At Rege ſocio. cur ſatur triumphorum

Tur-

Turges trophæis Belga? cur tui Martis
Stupeſcis auſus? poſcit hic ſibi partem
Laudum Britannus. his Eliza vexillis
Involvit enſem, Cantabroque nobiſcum
Cruore tinxit. Hæc Ibericam claſſem
Demerſit undis, hujus ultimæ Gades
Arſere flammis. ſola nec tui facti
Vis tanta rerum eſt. cur ſuperba deſpexit
Oſtenda Batim, meſſibuſque plus ternis
Attrivit hoſtem? leniit famem Britto,
Illaque arenâ miles occubans Scotus,
Formidoloſi ſpretor inclytus lethi,
Terram momordit; quoque conſtitit vallo,
Patriæ trophæum fixit, & ſibi buſtum.
Ille obſeratis victor irruit portis,
Mauros fugavit, acer inſtitit Flandris,
Stravit Varaxum, totque laureas junctis
Diviſit armis. ipſa preſſa libertas
Injurioſa ſervitute latronum
Redintegratæ debet huic decus ſortis.
Nec bella ſolum, & gentis Aſturum diros
Domuit furores, exulemque Gradivum
Ferociente nuper exuit parma.
Cum rex utrique jura dictitans Phœbo
Victas ſub ipſa cerneret rates Calpe,
Tarteſſus atros fumigantibus tranſtris
Spectaret ignes, Herculiſque vicini
Tremerent labores, jamque feſſus armorum
Philippus acri poſceret moram bello,
Iterum phalanges ſcribit, & ſuas Rheno
Sociat cohortes, Martiaſque deſpumat
Tameſis procellas. Vnus hoſtis ambobus,
Commune bellum eſt. Tu Deos Batavorum
Proceresſque noſtros, Belgiique cuſtodes,
Affaris, Heros magne, tu Roſas læto

Donas Leoni, regioſque facundus
Juſſus recludis, conſilìque momentis
Latè patentis flectis imperì frena.
Talis feroces voce flexit Atridas
Neſtor diſertus, & duces Mycenarum
Affatus olim eſt. talis arce Tarpeia
Cyneas Quiritum Patribus dedit pacem,
Doctè locutus. Et velut mari vaſto,
Poſtquam furentes ſtella lætior Cauros
Fugavit undis, emicantque perculſis
Ledæa ſigna, terror exulat ponto,
Dimiſſa rurſus vela Tiphys expandit:
Tu ſidus almum, tu jubar ſalutare,
Heliceque fulges, vindiceſque Belgarum
Dexter ſecundas: quo loquente bellorum
Horror faceſſit, Heſperique regnator
Ferale rebus augurat ſuis ſignum.
Sublimis anima, magne regis interpres
Dudlæe, qui me purpura Britannorum
Donis inauras, peſſimoque tot vatum
Offers ſtupendum munus optimi Regum,
Muſiſque noſtris cenſor æquus applaudis:
Has ſume grata mentis obſides chartas,
Arram clientis, candidique libamen
Caſtum poëtæ. Sorte ſi meâ dignum eſt,
Placuiſſe ſceptris, jam benignus indulge,
Placuiſſe vobis. cur iniqua ſit Phœbe,
Favente Phœbo? cur neget ſerenatos
Aurora vultus: quem ſerenus adſpexit
Titan, tuæque gentis editum Numen?
Me ſi favoris compotem tui faxis,
Excelſus ibo, quà ſuper Deûm ſedes.
Mundique tractus, forniceſque flammantes,
Superûm theatris deſtinaris, & cœlo
Præmittis amplum ſplendidæ decus famæ.
Sic læta ſemper Carolo fluant ſecla,

Vivat beatus, veritatis aſſertor,
Et Chriſtiani nominis potens robur.
Sic gratus illi, participſque curarum
Soſpes ſuperſis. Patriæque jam fare,
Quæ verba laudet Belga, damnet Hiſpanus.

Ad Nobiliſſimum virum,

LAVRENTIVM REAEL,

rerum Indicarum nuper in India Orientali Præfectum, nunc Matheſeos ſtudiis vacantem.

VIr magne, cujus dexteram calens pavit
Eous orbis, fervidoque ſuppoſta
Imperia Phœbo, cujus Occidens ductu
Latè potentis fregit arma Caſtellæ:
Quem fama belli, Martiique conatus,
Tidora ſupplex, Cantaberque depulſus,
Totieſque Belgis impetita Ternate
Vexere cœlo, quà latus per Arctoum
Delapſus Indus exteras rates vectat,
Gangeſque lato Bengalæ ſinu latrat:
Iam pacis almæ cultor, & procul fuſi
Satur cruoris, exiliique majorum
Laudatus ultor, victimis Iberorum,
Patriæ, tuiſque plus ſatis parentaſti.
Poſt bella Phœbum, barbaraſque poſt cædes
Cyrrham capeſſis, & furore Mavortis
Tandem expeditus, ſubdis ocio Martem,
Haſtam Camœnis, pileoque commutas
Placidaque olivâ lauream triumphalem.
Non jam tremendus vindicem Moluccarum
Enſem coruſcas, nec tuas Batavorum
Curas laceſſit miles, aut minax claſſi

Inſtat Malacca. rapta Cantabro regna,
Victum cubile Solis, æquor Eoum,
Tuæque laudis ſpatia vaſta metiris.
Non jam ſuperbas Amſteli fori gazas
Bellator auges, ſcriniiſque mercantum
Infers avaræ dulce pabulum mentis.
Non ventricoſas mercibus rates laſſas;
Non federatas regibus manus jungis;
Valloque caſtra cingis, aut ſtruis muros.
Quid Banda vectet, auribuſque protentis
Malbaricus hoſpes, Borneumque, ſecurus,
Stellata mundi templa, ſiderum lapſus,
Ortuſque rectos, & tueris obliquos.
Deûm penates jam placere cœperunt,
Cui domita tellus; quaque parte terrarum
Emergat Arctos, occidatque, vel rectus
Volvatur orbis, & moras tenebrarum
Titan adæquet lucibus, vel extendat,
Scrutaris, alti municeps novus cœli.
Quæ cauſa priſcis aſtra ſedibus trudat,
Cur Spica fugiat Virginem, & minans cornu
Medio remotus orbe frigidum ſpectet
Aries Booten, cur ſuos trahat currus
Borealis Æthon, pluſque pellat Auſtralis.
Vt axe in iſto, quo ferox Ducem ſenſit
Iberus, umbra dextra, vel ſiniſtrorſum
Flagellet æſtum, biſque torreat fruges,
Bis altus ipſum verticem premat Phœbus:
Toties quadrigas ſiſtat; & dies nocti
Deſcribat æquos; luminumque tot vultus
Attollat omnes, & mari lavet cœlum.
Quot vaſta ſeſe terra paſſibus pandat,
Veſtigat animus, aut quibus ſagax China,
Feraxque Timor ſantali, vel Ambona,
Spatiis Batavo diſtet orbe, metitur,
Diſcitque inermis, quæ ſubegit armatus.

Hæc ipſa certe docuit accolam Nili
Chaldæus Abram. norat iſta cœlorum
Librator Atlas, Herculeſque ſuffectus.
Hac involutos arte temporum faſtos
Cæſar recudit, & novum decus ſceptris
Alphonſus addit: barbaroſque crudeles,
Tenebricoſos Cynthiæ notans vultus,
Flexit Columbus, quoſque contumax Indus
Cibos negabat, eruditus extorſit.
Hac arte mundi ſuſpicis creatorem,
Luſtrator operum, machinæque ſolertis.
Quantumque poſſit numinis vigor ſummi
Nutu potente, mens quieta perdiſcit.
Vices beatæ, ter quaterque felices,
Quæ te ſerenis hoſpitem Camœnarum,
Divæque templis reddidere doctrinæ.
Quam vita diſpar, diſpareſque jam curæ
Pectus fatigant, ſpiritumque Bellonæ
Furias peroſum, & ſæva jura Mavortis,
Vel Archimedi mancipant, vel Euclidi.
Qui caſtra nuper, militemque lunari
Clauſum figurâ, circuloque direxti,
Impune circos, anguloſque jam formas
Levi papyro, & ficta caſtra depingis
Dux incruentus. qui ſuëtus armatam
Numerare gentem, filioſque Neptuni,
Quot Vrſa ſtellis, Pegaſuſve cœleſti
Micent theatro, ſupputare jam gaudes.
Nec trux machæra, fulminanſque balliſta
Profligat hoſtem. circinos rotat dextra,
Quæ ſtrinxit enſem, perticæque chartarum
Se diſſecantes arte dirigunt ſulcos.
Sphæram volutas, hoſtiumque tot tractus,
Goam petentem, vaſta regna Sinarum,
Diteſque Iavas: quaſque adire non ſivit
Hiſpanus oras, tutus undique adſpectas.

Sic fama duplex poſthumum vehet nomen,
Patriæque Mavors te ſacrabit, & Pallas.
Quantumque vires horruit tuas Batis:
Defenſa quantum vindici ſuo debet
Eoa tellus, inſulæque non victæ:
Batava tantum, pluſque terra debebit
Bellonæ alumno, præſtitique Muſarum.

In Poëmata
Ampliſſimi & Clariſſimi Viri
HVGONIS GROTII.

PRæclare Groti, tota cui Caballino
Inebriata fonte provocat priſcas
Thalia lauros, & prioribus ſeclis
Ligata verba; ſeu gradu cothurnato
Sublimis altum nubibus caput condis;
Seu ſoccus humili lenis ambulat greſſu,
Elegoſque fundis, & necis Lycambeæ
Teſtes iambos: Ecce, ſemipaganum
Tuas ad aras ſacra ferre vix auſum,
Iam ferre cogit horror ille divinus
Tuæ Camœnæ, & invidenda majeſtas,
Quæ me relictos rurſus ad lares Phœbi,
Cirrhamque revocat, pallidamque Pirenen,
Vt poſt faventes Voſſii tui voces,
Poſt vota Baudi, calculumque Ioſephi
Tanto poëtæ, vindicique Muſarum,
Ineruditum ſerus accinam carmen.
Præclare vates, lux, decuſque Belgarum,
Libitina cujus nulla nomen exſtinguet:
Vt me loquentem perculit ſacer Ionas,
Iam tertium renatus, & ſolo cœlum
Placans redemptor! Quis furor Deo dignus,
Quæ ſancta Manas pectori tuo ſedit?

Cur.

Cum per ſacratas myſticæ dapes menſæ
Rotas trochæos, altiuſque ſubvectus
Pia futurum mente concipis feſtum.
An Pallas aliqua præſidens Dei templo
Hæc ipſa ſuaſit? aut Apollo cœleſti
Afflatus aura ſacra Chriſtianorum
Didicit ſonare? vel receßit in Cyrrham
Cyrrhæ creator, & ſcholas poëtarum
Neſcire non vult, quæ beare nos poſſunt?
Vileſcit omne, quicquid eſt profanorum
Vbique vatum. non Catullus, aut Naſo,
Vaferque Flaccus, Bilbilisque laſcivæ
Dicax alumnus pulpitum fatigabunt,
Te vate. longo linquitur gradu Vida,
Et Symmacho commiſſus ad pedes ponit
Faſces poëta, terreos ſuper quando
Raptus penates vota nuncupas Chriſto.
Cedit Iuvenci, cedit illa Seduli
Senis Camœna: dumque ſancta deſtillas,
Simul omne Clarium doctus artifex robur,
Helicona totum, & quicquid eſt venuſtatis,
Et eruditæ antiquitatis, expandis.
Beata tellus noſtra, quæ decus tantum
Oſtendit orbi. ſi quid accolæ Galli
Debent Thuano, ſi Caſauboni manes
Veneratur Anglus, plus vetuſta Cattorum
Gens, terror orbis, artiumque fecunda,
Plus tota paßim turba laureatorum
Tibi debet, heros. Tu relicta Civili
Imperia Batavûm, bella tot per æſtates
Pugnata Belgis, dexteraſque commiſſas
Dextris Iberûm, tu vices laborantis
Terræ, gemenſque Belgium ſub Albano,
Cædes nefandas Principum, nurus raptas,
Exuſta templa, gentis improbæ motus,
Fæduſque toties Marte vel dolo ruptum

Tran-

Tranſcribis ævo. Tu ferax triumphorum
Arceſsis altè ſtemma Naſſovæ gentis,
Dignumque ſceptris Romuli genus cantas.
Tu, ne trophæa parta dextera forti
Arauſiorum poſthumus neget livor,
Aut ſileat ætas, das nepotibus ſciri
Ignara lethi. Quid per Iſthmium littus
Florem virorum, ludicroſque victores,
Vileſque palmas, fervidaſque quadrigas
Thebane jactas? alter hic triumphalem
Scandit quadrigam, victor efferæ gentis,
Regiſque Iberûm, patriæ datus cædis
Mauritius ultor. quique Belgicæ teſtis
Virtutis eſſet, urbiumque captarum,
Hoc ſolus axe Grotius quatit plectrum.
Nec bella ſolum, militiſque funeſti
Depingit ora, ſed furore Mavortis,
Patriæque damnis expeditus, infeſtos
Hoſtes adunat, exulemque Gradivum
Multum petitæ præco pacis exarmat.
O cygne Delphûm, non tuas Batavorum
Viris adæquant geſta, nec tuis una
Sat regio cœptis. transmarinus aſſurgis
Ad ſceptra Regum; quaque duplicis regni
Iacobus hæres triplicem domat gentem,
Albiona, Iernen, & Caledonis lucos,
Feſto recentem purpuram beas verſu.
Quis non ſtupeſcat gratulantium voces?
Sic poſſe fari Galliam, loqui Scotos,
Et cum Britannis ſedis incolas noſtræ?
Tu lingua cunctis, Muſa, vox, & orator
Tot ſubditorum vota ſolus exolvis.
His vectus oris Tethyos vias longè
Tranas poëta, radis Herculis metas,
Mixtuſque duræ navigantium turbæ
Merſas Iberos. Vivis acer Heemskerki,

Et iſte quandiu Solis occidet currus,
Carteia ſtabit, accolent fretum Gades,
Fatale nomen pertimeſcet Hiſpanus.
Sed mox ſeveros, ſicta mitior, ponit
Thalia vultus, principum canens tedas,
Mixtamque ſobolem. qualis ille Veronæ
Cecinit marinam Pelei ducis nuptam.
Aut qualis uno nexuit thoro ſponſam,
Honoriumque Claudiana Pimpleis.
Exinde Latios poſſe jam Syracuſas
Sonare cantus, Atticaſque mirabar
Veneres amictus induiſſe Romanos.
Quid Græciæ jam proprium? refert ſermo
Latinus illam, & ſi quod eſt decus Grajis,
Et oris ampli Dorienſium genti,
Non æmulandus æmularis interpres.
Tandem gementis præficæ capis munus,
Et juſta ſolvis. ſequitur una defunctos
Laus ſempiterna vatis, & trucis lethi
Sepulcra laxat. Scilicet fuit tanti
Nunc occidiſſe, præmiumque virtutis
Tuliſſe memores carminis tui faſtos.
Hæc inter, ibam, quà per omne doctorum
Agmen faventes prodigus rapis Muſas,
Nunc ora regum pingis, aut amicorum
Cenſes labores, nunc libris poëtarum
Præludis, amplum vel per æquoris littus,
Miracla Batavûm, mobilem Noto pinum
Velis adornas. navigat tibi currus,
Curritque navis. arguunt ratem venti,
Currumque tellus. arguunt ratem vela,
Rotæque currum. creditur licet currus,
Nec triga tamen eſt, nec quadriga, nec biga.
Riſi ſubinde Lentulum, tui riſi
Fallax amoris ſomnium; ſed hærebam
Adſtricta cernens jura Cæſarum verſu,

Oſque

Oſque hîc diſertum. donec illa me Crœſi
Midæque gazis, annuliſque Gorlæi
Potior ſupellex voce pavit arguta.
Princeps poëta, menſque fœta doctrinæ,
Quo thure quæſo, qua tibi novenarum
Chorus Dearum, aut quiſquis eſt Caballinæ
Sititor undæ, victima dabit ſacrum.
Tu major omni victima. placet ſolum,
Vt jura moto des Poeticæ Phœbo.
Et nos, tuarum vilis umbra virtutum,
Humiles myricæ, verba vincta conantes,
Qui farre tantum adoreo & molâ ſalsâ
Inopes litamus, te fatebimur proni
Vatum (faceſſe livor) Imperatorem.
Tantoque cunctis vatibus magis vatem,
Quanto es Batavis omnibus magis charus.

Ad
CONSTANT. HVGENIVM,
EQVITEM,
cum Panegyricum ſuum eidem mitteret.

QVi clara magni fata Principis luges,
Mihique lætus accinis parentanti:
Nunc vatis auſus alteroſque conatus
Dignare veniâ; dum per inclytos raptor
Ducum labores, præpetique ſublatus
Pennâ furentem Marte verticem ſtringo.
Hîc ſceptra Princeps, & novos paludatus
Faſces capeſſit, & decus Batavorum,
Togæ ſecures, vaſta regna Belgarum,
Et fœderati priſca jura Gradivi
Iuſſus tuetur. hîc parentium lauros,
Nomenque Adolphi, & tincta cædibus Thracum
Gentis ſuorum bella ſpectat Henricus.

Le-

Loquitur Loyſa, perfidoſque Francorum
Damnans amores, dexteraque venalis
Scelus nefandum, tanta fata ſolatur
Vltore nato. cui puertiæ fervor
Porrexit enſem, Martiuſque conſperſit
Pulvis juventam : ſive duplicis Rheni
Circum fluenta Cantabrûm globos ſiſtit,
Vahalimque turmis aſſerit laborantem ;
Seu pene victis Marte Cimbrico muris
Avertit hoſtem : ſive dux Palatinas
Conſcendit arces, & futurus aſſertor
Gaudente Nicro feſſa caſtra diſponit.
Cæleſte magna ſtirpe defluit ſemen,
Originique mentis aura reſpondet.
Se donat orbi, nec ſibi petit vitam,
Regnique poſcit jura ſanguis heroum.
Privata ſpernit, publico vacant curæ,
Mundique cauſa laſſat arbitros mundi.
Quid non Batavûm terra ſperet, Hugeni,
Rectore tanto, quem Parentis excelſi
Invicta virtus, indomabilis Frater,
Et geſta claræ bella deſtinant famæ.
Quem cum creari vellet Imperatorem
Patrum voluntas, pronus annuit Mavors,
Plauſere cives, federiſque conſortes,
Gallus, Britannus, Adriæque potator,
Et Scotus audax : ſolus horruit Bætis,
Et ſævus Aſtur, & ſolo triumphantis
Quicunque nobis hoſtis invidet laudem.
Tu vota confer, quique Belgici ſcribis
Arcana regni, & tot petacibus chartis
Reſponſa reddis, ſacculoſque rixarum,
Et litigantis empta Curiæ verba,
Nunc decidentis vile jurgium ſtillæ,
Nunc derelicti triſte murmur hæredis,
Nunc quæ moleſtus poſcit æra conſultor,

Sere-

Sereniore Principis fugas vultu:
Applaude mecum. Naſſavæ favet genti,
Defenſus illa quiſquis hic ſtetit dextrâ,
Non victus hoſti. ſi per Elidis campos,
Olympicoſque Pindarus ruit ludos,
Et æmulantum pulverem quadrigarum
Non æmulanda fert in arduum penna:
Si conſulares Mallii canit faſces,
Romæque dominos altus invehit cœlo
Nili poëta, fervidoque qui debet
Cunas Canopo: nec pudebit audaci
Cantare cantu Belgici ſoli Patres.
Quod ſi ſuperbus altiùs vehi credar,
Ceraque niti; mergar Icarus ponto,
Pereatque Muſa pejor optimi civis.

IN OBITVM
Clariſſimi Viri,
ÆLII EVERARDI VORSTII,
Medicinæ apud Batavos Profeſſoris celeberrimi.

MAnes beati, tuque municeps cœli
Mens caſta Vorſti, quæ negata jam terris,
Mundique fœdis expedita cancellis,
Tumultuantem cernis orbis orcheſtram:
Et nos tragœdos, fabulaſque, quæ dantur,
Sublimiore tuta ſede deſpectas:
Si celſus hiſce condolet malis æther,
Superoſque tangunt mœſta verba viventum,
Hos ſume queſtus, conſciaſque virtutum
Voces tuarum, noſtra quas tibi Pallas
Inerudito triſtis ingemit leſſu.
Plorant dolores cæteri, ſtupet præſens;

Cyrrham-

Cyrrhamque claudens, pallidamque Tyrenen,
Haurire ſacri fontis impedit lympham.
Quin ipſa frontes irrigans Poëtarum
Libethra rarâ labitur dolens guttâ.
Ereptus orbi eſt magnus arbiter fati,
Domitorque mortis, & labantium vindex,
Et reſtitutor, & peritus aſſertor.
Qui proruentis tela contudit lethi,
Iamque occidentes, jamque penè clamatas
Luces retraxit, ſtaminumque director
Tardavit arte propera fila Parcarum.
Cui jura vitæ, ſeculique languentis
Imperia, Phœbo deferente, parebant.
Hæc ſenſit ipſa, quæ ſuperſtes excuſſit.
Hoc ore priſcos Græciæ imbibit patres,
Senemque Coum, Pergamique doctorem
Studioſa pubes, & ſcholas Pelaſgorum;
Et quicquid olim ſapuit Hellas antiqua,
Traduxit ad ſe; totque damna morborum,
Vitæ labores, abditas vias lethi,
Attenta didicit. Hic ſenis Stagiræi
Oracla genti prodidit Batavorum,
Medicisque curis tanta verba præſtruxit.
Quippe illa ſacri fœderis ligat nexu
Doctrina prudens, neſcioſque Naturæ,
Cæcoſque turpis inſcientiæ myſtas
Damnat Machaon. non medebitur rectè,
Sanare quiſquis, quem volet, ſtupens neſcit.
Nec fata ſolum, funerumque tot caſus
Mens cauta flexit, ingeniique naſcentis
Caliginoſos voce diſpulit vultus.
Hunc Federati Martis inclytum fulmen,
Arauſiorum gentis & ſoli Princeps,
Humanitatis vindicem ſuæ ſcripſit.
Ut, quæ potentem cura laſſat Hiſpanum,
Orbemque noſtrum fulcit, ille fulciret.

Talis

Talis Lyceo, patribuſque Muſarum,
Sic vixit urbi, quodque laudis eſt ſummum,
Spreviſſe potuit, quos ſtupemus, applauſus.
Sed vixit, eheu, fidus ille morborum
Curator animus, & ſalutis antiſtes,
Recti ſatelles, & ſeverus exactor,
Cultor bonorum, victor invidi dentis,
Induſtriæque pertinacis exemplum.
In quo benigno lenitatis adſpectu
Gravitas verendæ miſcuit decus frontis.
Abivit, eheu, ſpeque plena natorum
Terris dicavit vota, ſpiritum cœlo.
Vbi beatis celſus accubans menſis,
Humum peroſus, ſeculumque, quod fluxit,
Orditur aliud, nec ſalutis humanæ
Iam ſoſpitator, corporiſque quaſſati,
Felicitatis occupat ſuæ portum.
Vbi perennes vita protrahit luces:
Coram tuetur, quæ remota ſperavit:
Non luctus illi gaudio comes vadit:
Nec membra quicquam carnifex dolor frangit:
Morbi faceſſunt, febriumque tot turmæ,
Clariſque terris Vorſtius, viget felix.

IN
Diatribas Scholaſticas
Cl. Doctiſſimique Viri
THEODORI SCREVELII
gymnaſiarchæ.

Rector Iuventæ, ductor efferæ gentis,
Scientiarum multiformium doctor,
Et arbiter perite diſciplinarum;
Potens docendi, quum docentis ex ore
Ignara pendet palpitantium turba:

Pote

Potens monendi, quum monere te poſcit
Recalcitrantum dives aula Cyclopum,
Et inſolentis improbus furor ſecli:
Quis hic ſerenæ pulpitum quatit famæ
Novus Palæmon? porticuſque doctorum,
Et perſtrepentes maximi lares Phœbi
Redonat orbi? quis puertiæ primos
Caſtigat annos? traduceſque dilectos,
Parentiumque tot propagines lætas,
Semen Batavum, patriæ renaſcentis
Perenne germen, ſpemque gentis invictæ
Sub jura cogit, & rebellis orcheſtræ
Retundit auſus? pandis ora, Schreveli,
Diſerta Rhetor, & ſcholaſticum Belgis
Regnum reformans, ſceptra pædagogorum,
Trepidoſque faſces, & tribunal auguſtum,
Totumque cœtus litterarii circum
Legum cataſtis vinculiſque conſtringis.
Hic oſcitantum nænias magiſtrorum,
Hic imperitos commatum latratores,
Ineptiarum ſerios rogatores,
Scabraſque voces, & ſuperba faſtidis
Elementa vocum, ludicroſque natales.
Hic ſparſa latè regna Grammatiſtarum
Arctas ephebis, dogmatumque congeſtos
Purgas acervos. hic nepotibus diram
Ferocientis Orbili dicam ſcribis:
Coryliſque lentis, frondibuſque nodoſis
Præfers minacis acre jurgium frontis.
Hic Tulliaſtros verba more mendici
Ferruminantes, ſordiumque priſcarum
Quaſi oſtiatim luridos petitores,
Reos laceſſis: hic rudes ſolœciſmos,
Fæceſque Euandri, Rhetorumque tot morbos
Arces Lycæis, puriorque præfaris.
Hic eruditæ pubis impigros greſſus

Vrges

Urges triumphis, laudibuſque ſuffulcis
Avara famæ pectora, & facem ſubdis
Virtutis œſtro. torpidas pudor mentes
Inceſſit atrox, ſeculique deſpectum,
Vivumque rerum neſciis parat buſtum.
Hic fœta vitiis induit repurgatos
Natura vultus, & docentium curis
Gaudet renaſci, ne profana ſtribligo,
Illiterata mens, proterva vecordem
Analphabetis vita reddat ætatem;
Interque cœtus ſemifœminatorum,
Inerſque vulgus langueat veternoſa.
Quid priſca jactas Orpheum tuum Thrace
Flexiſſe tigres, amniumque veloces
Stitiſſe fluxus? horridas Hebri vatem
Stupuiſſe rupes? hic tigres Batavorum,
Rabidumque pectus fervidæ juventutis,
Oſque illud audax, & jecur leoninum,
Furiaſque docta voce mulcet orator.
Quid ſponte grandes credis erigi Thebas,
Cantuque flecti lubricum pecus Nerei
Excors vetuſtas? quid laboribus fictis
Alcmena natum laurea poëtarum
Superba donas? ſordibus repurgatum
Stabulum tyranni, ſævienſque Stymphalis,
Et pullulantum fœta Lerna monſtrorum
Scholæ fuere, agreſtiumque pugnaces
Iuvenum palæſtræ, flagitique fœcundæ
Sodalitates. Tu Batavus Amphion
Has condis arces, urbiumque præmunis
Virtute portas. Tu renatus Alcides
Hydras fatigas, & potente doctrina
Neſſum trucidas, frangis ora Centauris,
Et verſipelles arte ſubdis Antæos.
Per te aleator, improbuſque ſcortator,
Perjurus, exlex, cœlitumque contemptor,

Et faſtuoſus, publicuſque graſſator,
Et qui ſuperbas inflat impotens buccas,
Et qui bibaci vina gutture eructat,
Æris paterni nominiſque decoctor,
Et quicquid uſquam criminum atque monſtrorum
Perdit venuſtum impuberis decus vitæ,
Mundo fugantur. Sanctitas, fides, candor,
Sororianſque veritas fatiſcenti
Redduntur ævo. Tu velut mari magno
Flectens carinam Tiphys, ocium feſſo
Donas ephebo, jam vigil truces ponti
Diffringis æſtus, & minis procelloſum
Componis æquor; mox ſeverus obſtantem
Hellen flagellas, exuiſque Neptunos.
Vir magne, cujus inſidens labris regnat
Vis tanta fandi, quo nec alter hoc cœlo
Aut juſſa dictat rectiora cirratis,
Aut verba balbis aptiora præmandit,
Sive explicatos Rhetorum ſinus pandis,
Seu ſenſa vinclis contrahis Stagiræis,
Vel in receſſus grandium poëtarum
Doctor recedis: Iam Palæmonem Belga
Audit loquentem. dumque gymnasî priſcos
volvit ortus, regibuſque calcatos
egit penates, atriumque Pelidæ,
ublime majeſtatis arduæ limen
eneratur ultro, & faſcibus tuis charos
ibdit Quirites. Ipſe vocibus doctis
ecoctus infans, jamque plus ſibi notus,
idem Tonanti, lumen ingenî famæ,
nſulta Patriæ, verba commodat roſtris,
que eſſe gaudet, qualis haut poteſt naſci.

n Ad

Ad
ISAACVM DORISLAVM,
quum Iuris V. D. crearetur.

CVi pulvis oci, & pædagogicum murmur
Ferulæque triſtes, & recocta ter crambe,
Et elocati temporis dies lenti
Erectioris mentis indolem frangunt,
Animumque ſellis mancipant magiſtrorum;
Iſace, quin te ſeculo tenebroſo,
Vmbraticoque nomen eximis ludo,
Et inquietæ prælegentium turbæ?
An illa Graji docta ſuada ſermonis,
Oriſque Latii prædicanda majeſtas,
Sophiæque ſacrum pectus, & labor Phœbi,
Servire ſemper poſcet? & fremet voces
Rudi Iuventæ, barbaraſque purgabit
Illitteratis ſordibus diu chartas?
Captivus iſtis quando liber è vinclis
Tibi vacantem ſpiritum trahes lætus,
Patriæ decorus? num Scholæ ſacramentum
Illiberale, pertinaxque dixiſti?
Nec ſat ſuperque laudis indigens fama
Attrivit ævi primulum tui florem?
Fallor. verendos en tibi lares pandit
Aſtræa virgo, & priſca Cæſarum jura,
Ac purpuratas expedit Themis voces,
Legeſque regni, multiplexque ſufflamen
Prævaricantis dictat auſibus mundi.
Hac arte nixus, altius Deûm ſedes,
Faſtigiumque laudis, & procul vulgo
Ignaviaque diſſitas domos ſcandis,
Olidiſque ſenſim pulpitis vireſcentes
Subducis annos. altioribus curis

Debetur ætas iſta, quæ ſui juris
Spectare Soles, pluſque candidos poſſit.
Non ſat, Iuventæ profuiſſe; jam roſtris
Viriſque ſacri ſenſa juris imperti;
Et ipſa tecum patriæ ſalus creſcat,
Tuaſque laudes commodis ſuis jungat.
Ecquid Palæmon, Orbilique clamores
Tardant euntem, ignobilique concludunt
Cœleſtis auræ portiunculam circo?
Vir docte, vir venuſte, flos amicorum,
Balbutientis hactenus ſcholæ verna,
Iam majus adflet impetus tuos Numen,
Tandemque vincta mentis expedi robur.
Servire neſcit, quem Senatus auguſto
Inveſtit auro, pileoque libertas.

IN HONOREM LEONARDI SYPESTEYN, I.V. Doctoris.

PRæſtans Ephebe, corculum Camœnarum,
Conſtans Batavæ humanitatis aſſertor,
Et ſumme cultor elegantiæ morum,
[V]index ſeveri Iuris Imperatorum,
[Q]uos vel ſuperbis Roma collibus quondam,
[R]erumque dominos Occidens ſalutavit;
[V]el quos Eoa parte vidit auguſtos
[H]elles ſepulchrum, barbaruſque Thrax pavit.
[T]u jam profundos diſputator illuſtras
[Le]gum receſſus, Italoſque doctores,
[Cr]uceſque Baldi Bartolique rubricas,
[Ba]lbutientis ſeculi ſacras voces,
[A]tque involutam nubibus Themin pandis:

Seu jam decorum verticem tibi lambit
Phœbæa laurus, Cæſarumque concedens
Indulta Pallas magna verba tranſcribit:
Exurge curis expedita moroſis
Mens docta tandem, deſidiſque jamdudum
Spretor Vacunæ, inglorii que languoris,
Vocem Poëtæ gratulantis hanc audi:
Excelſa virtus indoleſque non vilis,
Diſcreta vulgo, ſemet erigit ſemper;
Novoque geſtit ire celſior motu,
Contenta nunquam. vividæ focum mentis,
Igneſque ſufflat laudis aura ſopitos.
Nec precia ſpernit, anxieque nec poſcit
Honeſtus ardor. illa ſpernit & damnat,
Majora meritis quæ ſibi dari credit.
Quæcunque lenis gratiæ favor confert,
Aliena dicit, emta nec placet fama,
Veniamque ſperat inſcientiæ nullam.
Sic teſte Leida, pectus uſſit erectum
Fax iſta laudum, gloriæque vis prima
Faſtidioſas otii moras rupit.
Nec docta Phœbi templa lentus intraſti,
Aut te ſequentum ſtudia ponè ſpectaſti,
Sed quâ præibat turba litteratorum,
Sitienſque honoris alter, acer iviſti.
Et qualis ille fervidos rotat currus
Superbus Hiero, totque deſpicit retrò
Ducum quadrigas, quas vel Iſthmium littus,
Vel vidit Elis, carceres tuos linquis
Gradu citato, terminique jam compos
Apollinari laureâ caput cingis,
Plaudentiumque vota colligis lætus.
At tu, beate, ſive patriæ ſolves,
Quæ docuit ipſa, ſive regna Gallorum,
Vetereſque Celtas, Auſonaſque ſpectabis,
Iuſti memento, nec leves puta voces

Themidos verendæ, & (ah) labantis Aſtrææ.
Tua ſcita præſta, ſanctiorque commendet
Doctrina mores. alterum cave lædas,
Suumque Titius auferat, ſuum Cajus.
Non cura fallax peſtilenſve donorum
Decidat æquo, nec malus clientelam
Conſultor unquam commoda improbæ cauſæ.
In lege jus ſit. non diſerta laudatur,
Effronſque jura mentientium lingua,
Vociſve multum differentis orator,
Sed recta ſuadens, neſciuſque mercari.
Sic jura Minos gentibus dedit quondam.
Sic Sparta cauſas dixit è tribunali,
Sic gratiæ expers pallidique livoris
Tot miſerorum verſat Aeacus ſortes.

Clariſſimo Viro,

PETRO SCRIVERIO,

novam Tragœdiarum Senecæ & aliorum Editionem paranti.

DVm luctuoſi carminis tragœdiam
Molitur orbis, & cruentos induit
Bellona vultus, dum Thyeſtes, & novus
umultuantem pulſat orcheſtram Creon;
um ſævus altis Pyrrhus inſtat arcibus,
exſecrandi nurubus adventant dies,
ryges fugantur, & maritis diſſitæ
gent Creuſæ, priſca Troas luditur,
ſe feroces tota convertit manus
ropa demens, & furentem pellicem
itata natis ipſa ſuccenſet ſuis:
Martialis docte Scriveri jocos,
riterque grandes vatis Annæi ſonos,
inſolentes fœneras luci novæ

Veterum cothurnos, Delphicæque præſides
Quæſitor urnæ litteratorum gregi.
Exſanguis illa nempe conflictatio eſt,
In quâ triumphum victor & victoriam,
Victuſque cladis percipit fructum ſuæ.
Stant bella calamo: nulla regnorum ſitis,
Aut invidenda regibus cubilia
Materia litis. obſitos fœdo ſitu
Purgare ſenſus, involuta pandere,
Et impeditos lectionum compedes,
Erroneamque vindicare dexteram,
Hoc agitur omne. quiſquis Oedipus fuit,
Aut Sphinx acuta, vel peritus arbiter,
Applaudit illi tota cenſorum ſchola,
Muſiſque amicis gloriæ palmam refert.
Hac arte lacerâ pelle fœdus Hercules
Nitet ſerenus. gaudet excuti ſuos
Atreus furores, & Thyeſtis ferculum.
Hac arte rurſus Oedipus felicior
Lumen recepit; temporumque injuriâ
Diſtractus iterum Virbii currus ruit,
Sed reſtitutus. proximum Phœbo caput
Tireſia divûm clarius pandit fidem,
Oracla reddens. rapta filii manu
Redit Iocaſta vita, teque vindice
Adeſt petitus omnibus votis Creon.
Quin Hecuba multis involuta plexubus,
Vt dixit olim, filios plangit ſuos.
Fugiens Iaſon redditur, mater furens
Diſcerpta multis membra colligit locis.
Sed ille læſo mollis Ægiſthus thoro,
Et bellicoſi conjugis conjunx latro,
Dolent nefandum litteris prodi ſcelus.
Alcmena gaudet obſitum caligine,
Lentaque ſecli tabe confectum decus
Redire nato. ringitur Cæſar Nero,

Octaviæque vellet occaſum ſuæ
Oblivioſo ſupprimi ſilentio.
Tu nil moratus monſtra, priſtinum decus
Scenæ redonas; dumque picta fecibus
Detergis ora, puriùs multò pater
Tragœdiarum noſtra pulſat pulpita.
Inimice vates gentis Hiſpanæ, tibi
Cur illud adeò gentis Hiſpanæ placet
Hoſtile carmen? cur iniqui littoris
Tractas Poëtas? an novenarum chorum
Non tangit ira, ſi qua Principes ciet?
Nec ſæva Muſas odia ſceptrorum premunt,
Neuterque Apollo eſt? Omnis aſſurgit tibi
Recentioris docta ſeculi cohors,
Grataque faſces mente ſubmittunt ſuos.
Sic dum ſepultis vindicas ſcriptoribus
Priſcos honores, poſthumam laudem feres.
Non ille lethi dentibus teri poteſt,
Qui litterarum principes vetat mori.

Ad Nobiliſſimum Virum, GODEFRIDVM de HAESTRECHT, varias Sciotericorum formas Aſtronomica arte delineantem.

TV, qui citato promoves curſu diem,
Sororiæque crederis lucis parens,
Auguſte Titan, magne menſor ætheris,
[E]luſiorum gentis admiratio,
[E]t ſanctus horror, qui per obliquos ſinus,
[C]helaſque Cancri, & fronte ſubmiſſa Caprum
[G]radu retorto fervidos currus rotas:
[I]n quem vetuſtas primus annorum vias
[C]æſar reduxit, Cynthiæque motibus
[I]nordinatos arte tranſtulit dies:

Subſiſte paulum: ſive jam recens mari
Emerſus umbras contrahi ſenſim cupis,
Seu vectus altùm rectior gentes feris,
Seu feſſus almum fluctibus mergis diem,
Fumanſque vultus terra diſpandit tuos.
Metitur orbem pertinax induſtria,
Cœlique ſpatia circulo claudit brevi
Proles Promethei, & temporum ſignat notas.
Tu per patentes ætheris vadis domos,
Raptuſque verum ſcribis in cœlo diem;
Horaſque paribus explicas veſtigiis.
Hìc in tabellis orbitam pingit tuam,
Et uſitatas ponit horarum moras,
Curſuſque rarus artifex, mimus tui.
Te prodit umbra, quoque cœli cardine
Currant jugales, monſtrat humanus labor.
Stat plana, & æquo deſerit libramine
Inflexa nulla parte terram lamina.
Quam recta tenuis linea ſecat via,
Mediumque Superis figit & mundo diem.
Hæc limes ille eſt, umbra quo breviſſima
Septentrionis dexterum ferit latus,
Nullamque cernit bis quotannis machina
Obliqua nuſquam, quo Syene torrido
Suppoſta Cancro neſcia eſt umbræ ſemel.
Tranſverſa rectis ducitur mox angulis,
Tangitque primam norma, quo diſtans pari
Statione tellus, hic cadentis lumina,
Naſcentis iſthic indicet Solis jubar.
Hanc umbra lambens parte quartâ circuli
Diſtat priori, & ſexta mortales pigros
Vel poſcit hora manè, vel ſera expedit.
Quas inter alios ſcribit horarum ſitus
Mens arte certâ, qualis emenſus polum
Colurus alter, doctus index temporis,
Terræ incubantem diſſecat cœli viam.

Exind

Exinde gnomon fixus umbram projicit,
Tenebriſque ſpatia certa deſignat ſuis.
Indocta non hunc ponit in circo manus,
Sed gnara rerum. cernis ut celſo micans
Cynoſura cœlo, nec Batavis occidens
Hoc orbe juſto ſurgat è terrâ gradu,
Axiſque curvo permeet centrum ſitu?
Hac lege gnomon cuſpidem tollit ſuam,
Auſtrumque ſpectat hinc, & hinc ſeptem videt
Boreæ triones, horridumque Caucaſum,
Vbi Solis expers menſibus ſex incola
Tethyn perenni damnat adſtrictam gelu.
Nec plana ſolùm dicit horas machina:
Erectus altis aſſer aſſurgens locis,
Terraque recto diſsidens libramine
Partitur illas. flectit in muro calens
Tyrois habenas, terminoſque conſpicit
Motus diurni lucis aureæ parens.
Hic arctiore verus horarum ſitus
Regione diſtat, anguloque prominens
Anguſtiore pendet ad poli gradus
Stylus relictos. verſat ætheris domum,
Totamque ſphæræ obliquioris indolem,
Mens erudita. fabricat Gallis ſuum,
Suumque Iberis, accoliſque Viſtulæ,
Heteroſciiſque, fer, vidiſque Amphiſciis,
Periſciiſque frigidis tempus notat.
Fluxere Græcis Solis indices aquæ,
Horaſque menſa eſt diſcrepantes clepſydra.
Imitatur illas, & vetuſtis invidens
Hic Belga ſeclis vindicat palmam ſibi.
Godefride, quò non igneus mentis tuæ
Perrumpit ardor, viſque cœlo debita?
Quos Archimedes circulos duxit ſenex,
Et quos Pelaſgus docuit Euclides ſinus,
Trianguli que multiformis indolem,

Numeroſque doctis legibus coërcitos,
Tranſverſa quoties æquet orbem linea,
Quadrata quantum circulari diſcrepet
Figura, noſti. vaſta jugerum loca,
Preſſaſque valles, montiumque vertices
Metiris oculis. nec ſatis tellus tibi
Viliſque arena eſt. ſcandit editos Deûm
Animus penates, quaque ſervat Parrhaſin
Vrſam Bootes, & triangulum micans
Meruit locari, Siriuſque urit ſolum,
Spectator hæres. hic nefas viſum tibi
Neſcire, quantis paſſibus cœli ruant,
Vt ſummus orbis inferos trahat Deos,
Sequenſque lentè vadat adverſo gradu,
Stellaſque raptu vectet hærentes ſuo.
Quibus ille tardus exeat veſtigiis
Platonis annus, tertiuſque qui queat
Trepidare motus. cur propinquior premat
Diana fratrem, nunc remota deſerat.
Cur illa plenas porrigat mundo faces,
Conjuncta nullas, cur ſubinde cornibus
Adſpectet Ortum, Cynthium ſequi velit,
Moxque antevertat. cur Draconis horreat
Vterque nodos, cur petulantior Venus,
Nunc ire, ſtare, nunc retrogradi audeat.
Qua parte cœli noctibus minans dies
Aries adæquet, latiuſque non ſinat
Solem vagari Cancer. ut terram ſuper
Exorta ſerò Pleias Autumnum ferat.
Quæ zona radiis urat infeſtis caput,
Quæ temperatis gaudeat caloribus,
Quas non ſolutâ Iuppiter damnet nive.
Quantum Deorum tecta noſtris ſedibus
Semota diſtent: quotque dimenſus pedes
Titan coruſcans, Marſque ſupputet minor.
Hac arte fœdæ diſſides inertiæ,

Vulgum-

Vulgumque ſpernis, ſanguinique nobili
Nunquam labantis fœneras famæ decus.
Sic aſtra Cæſar didicit, & Solis vias
Oſtendit olim gentibus. ſic circulos
Arauſiorum pingit, inter prælia,
Princeps ſtupendus. ſic Olympi machinam
Atlas ſuperbis fulſit cervicibus.

Ad Clariſſimum Virum ARNOLDVM BVCHELIVM,
In Huberti Goltzii libros de Vitis Cæſarum ex numiſmatis Romanis reſtitutis,

HENDECASYLLABI.

VVltus Æneadum, duces Quiritum,
Stantem curribus eſſediſque Romam,
Et Romæ dominos, & illa priſci
Secli nomina, Romulique ſtirpem,
Nobis Goltzius exhibet videndos.
Tu præbes mihi, Bucheli, legendos.
Devotaſque animas perennitati
Tranſcribis mihi, lege non loquendâ.
Spectо Iuliaden, verenda qualis
Dictator tulit ora, vel remiſſâ
Obnubit caput infulâ ſacerdos.
Agnoſco phialaſque, laureaſque,
Et ſtellas, aquilas, decempedaſque,
Vexillum, capedunculas, aratrum,
Cultros cum lituis, faces, patellas,
Vrnas, pilea, Flaminum ſecures,
Et quæcunque ſibi popoſcit augur,
Et quæ promeruit ſibi triumphans.
Hic cernas patriæ decus parentis,
Cernas indigetem, ſuoſque quali

Deducat genitore Cæſar ortus,
Ænea Veneriſque matris ora,
Seu victrix fuit illa, ſive felix,
Seu malit Genitrix Deûm vocari.
Luget Gallia perditis trophæis,
Lugent Teutones, & pater bicornis
Romanas vehit invidus cohortes.
Ægypto domitâ ruunt carinæ,
Et frendet Crocodilus, ampla Nili
Roſtris oſtia permeat viator.
Vltor Brutus adeſt, truceſque ſicas
Oſtentat Latio, comeſque Cimber
Tollit pilea faſcibus receptis.
Indignor caput improbum ferocis
Antonî, Lepiduſque me triumvir
Plus vultu reficit gravi, decoro,
Dum victor domat Aſturas ſuperbos,
Exarmatque Tagum, ferumque Bætin,
Aut grandi ſedet altior caballo,
Aut curru dominam pererrat urbem,
Aut vaſtos regit imperator Afros,
Aut ſævi exuviis furit leonis.
Riſi tergeminas ſodalitates
Antonî, Lepidique, Cæſariſque,
Non hoſtes ſatis, aut ſatis benignos,
Non charos ſatis, aut ſatis malignos.
Vibrant Armenii graves ſagittas,
Vincit Ventidius, duplexque ſerpens
Hinc illinc capiti imminet, viroque.
Iungit caſtra manus, fides maniplos,
Ægyptum Latio; ſereniores
Expandit mulier ſuperba vultus,
Et ſculpto Cleopatra fulget auro.
At tu, qui titulis Deûm triumphas,
Vatum grande decus, decus juventæ,
Jam Conſul toties, tribunus, augur,

Divi nate patris, trophæa priſco
Octavî tua colligis metallo.
Iam Trinacria, jam ſubacta Memphis,
Victrices tibi conſecrant figuras.
Sacrat Bilbilis ipſa, Cantaberque,
Et qui ſigna gerit reducta Parthus.
Te Germanice poſteri loquentur,
Dum Chaucos, Friſioſque, Saxonaſque,
Catthos ſubdis, & impigri Viſurgis
Accenſes ſpoliis tuis pharetras.
Sub te Rhenus arundifer recumbit,
Lugent Vindelici, noviſque victi
Præbent præmia pineam triumphis.
Aras intueor, baſes, columnas,
Cippos, quercea ſerta, tot quadrigas,
Deductos peregrè tibi colonos,
Taurorum juga, quoſque Græcus, Afer,
Europæque Aſiæque lætus orbis
Sculpendo tibi nuncupant honores.
Cedunt arma togæ, ferocientem
Claudunt templa Deum, tuoſque felix
Oſtendit mihi Capricornus ortus,
Ac lauri tibi militant perennes.
Mox faſtos mihi Conſules recludunt,
Et quæ Cæſaribus priora ſeris
Currunt ſecula, temporumque faſces,
Gallos, Sempronioſque, Claudioſque,
Pictores, Rutiloſque, Iunioſque,
Flaccos, Poſthumios, Atilioſque,
Fortes Scipiadas, Paterculoſque,
Cottas, Æmilios, truces Metellos,
Et claros domitis duces Faliſcis,
Et claros Siculis duces ſubactis,
Captiſque Inſubribus duces ovantes,
Et victum Fabio morante Pœnum,
Preſſis Sardibus inclytum Mathonem,

Imbelles Ligures, Getas, Cethegos,
Et Gracchos querulos, graves Catones,
Mixtoſque omnibus alites galeros.
Quid Druſos referam? quid Africanos,
Piſones, Curioſque, Caßioſque,
Scauros, Cæcilios, Papirioſque,
Et capto Marium ferum Iugurtha?
Quos ne dicere ſingulos laborem,
Quotquot Romulidum duces fuere:
Quotquot Goltzius exhibet videndos,
Tu præbes mihi, Bucheli, legendos.

IN HONOREM IOHANNIS BODÆI à STAPEL, Medicinæ Doctoris.

VEteres Pelaſgi, palliata natio,
Et vos togati gentis Italæ patres,
Veneranda ſenio turba, priſca gloriæ,
Et eruditi prima nominis parens;
Quos ipſe quondam mille morborum vices
Grataſque vitæ Cynthius docuit moras;
Tunc, cum renatum Virbium mundo daret
Ars Æſculapî, territiſque curribus
Diſcerpta membra redderet Phœbi puer.
Et tot cadentis Græciæ Phrygum manu
Sagax Machaon duceret lentè neces:
Spectate Batavos, Belgicæque porticus
Auguſta templa, litteratorum domum,
Sedes amœno deſtinatas otio,
Circumque honoris, & bonæ famæ ſcholam.
Majora certè, nec probata Cecropi
Momenta laudum poſteri perſolvimus
Doctæ Iuventæ, quam laboris orbita

Ad

Ad ſumma rerum vexit, & ſcientiæ
Ardor profanis ſegregavit uſibus.
Tollit ſuperbâ ſede præclarum caput
Phœbi ſacerdos, & decus ſubſellii
Sublimioris altius mentem vocat;
Nec humile quicquam, ſeculique ineptias
Apinaſque vulgi, futileſque nænias
Spectare ſuadet. laxat effuſos ſinus,
Virumque monſtrat digna majeſtas togæ.
Et ille celſas pileus radens comas,
Inſigne pulſæ ſervitutis, libera
Placitis magiſtri ſenſa doctorum expedit.
Semperque ſervum, ſemper obſequens pecus,
Et uſque ſectans antecedentum gregem,
Erectus odit; nec faventibus Diis
Didiciſſe credit, qui docere neſciat.
Digito coruſcans annuli ſolers labor
Precium ſciendi penſat, & tot artium
Tractus patentes, diſciplinarum modos,
Totumque Phœbum circulo claudi docet.
Sociata dextræ dextra Muſarum fidem
Adiurat obſes, ſymboloque publico
Damnat Camœnas mentis indigas bonæ,
Sterileſque rixas litterarii fori.
Hic ſævientes commatum ſuper ſitu
Criticas cohortes & minaces paginas:
Hic obſoletis ſordibus Pacuvii,
Vel diſcrepante lectionum indagine,
Blattæque morſu, dentibuſque araneæ
Enata bella, rupta fratrum fœdera,
Odiiſque fœta pectora, atque irâ gravi.
Nunc clauſa celſis charta pulpitis jacens,
Hoc ſcire nos vult, quod reſervat abditum.
Nunc ipſa celſis charta pulpitis patens,
Crebro labantis ingenî prodit vicem.
Dum noſtra facili miſcet ignorantiâ

Huma-

Humanus error ſcita, nec totam cupit
Aut ſe videri vel recondi veritas.
Non iſta Pallas ſedibus ſanxit ſuis
Monumenta laudum, nec nepotibus Remi
Corona doctum dignior cinxit caput.
Non ſic Lyceo, non Cleanthea domo,
Non Socratea gente prodiit puer.
Qualis ſub axe Belgico famæ vadum
Tentat Bodæus, invidique nominis
Decus reportat, & ſerenum verticem
Lætus paternis inferet penatibus.
Habet omnis ætas æſtimatores boni,
Sapientiæque rarioris arbitros;
Non pretia recto defuere, non favor.
Suique magnis debiti virtutibus
Plauſus fuere, nec recentis ſeculi
Aut poſterorum cura ſegnior fuit.
Nunc vos favete, quotquot herbarum trahit
Inſons cupido. tu Camœnarum pater,
Latè patentis magne luſtrator ſoli;
Et tu virentes Flora diducens ſinus,
Maneſque, clarus quos beavit Atrebas,
Fovete Iuvenem, quem triumphali vehit
Doctrina curru. veſtra non ſegnis ſacra
Veneratus hoſpes, graminum quidquid ſuis
Extruſit agris vaſta mundi machina,
Ter mille ſervat paginis reconditum.
Illi corollam dii, deæque, nectite,
Ter mille textam frondibuſque & floribus.
Sic doctus ille mille lector graminum,
Examinator mille fibrarum ſagax,
Cenſor colorum, mille promus nominum,
Herbaſque pernox interens & exedens,
Herbis tegatur vivus, herbis mortuus.

Ad
IOSEPHVM VORSTIVM,
I.V. Doctorem.

INuſitatum cur mihi barbitum,
Situque fœdam tendere me chelyn,
Ioſephe, cogis? cur triumphos
Dedecoras ſtrepitu poëtæ,
Me vate famam, pilea verſibus?
Cur invidendis clarus honoribus,
Nec teſtis expers, vile ſperas
Pauperis officium Camœnæ?
Dos ipſa virtus eſt ſibi: quam ſequax
Licet procetur nominis ambitus,
Se debet ævo, ſola victrix
Invidiæ, immemoriſque fati.
Creſcis merendo, nec titulos tibi
Ignava ſcribit gratia; nec favor
Aut ſervit indignæ Iuventæ,
Aut vitium precio coronat.
Tu juris acri præſidio potens,
Intorta legum dogmata diſſecas.
Tu Principum conſulta gnarus
Excutis, & ſinuoſa Baldi
Præcepta pandis. Tu Decios ſagax,
Accurſioſque, & nomina labili
Erepta ſeclo, quæque terris
Sol Oriens dedit, Occidenſque,
Edicta Regum digeris arbiter:
Graveſque juſſus Cæſarei fori,
Et vindices recti ſecures,
Et ſcelerum recitas cataſtas.
Aſtræa tali præſide lætior
Terras reviſit: jura legit reis;

Nec

Nec innocens cauſa vacillat,
Nec veniam meruere culpæ.
Privata cedunt commoda publicis ;
Emptum tribunal diſplicet ; & manus
Avara lucri, quæ nefando
Iudiciis famulatur auro.
Cives tueris : fraudibus obicem
Obdis profanis : te lachrymabilis
Pupillus exorat, rogantque
Te vidui gemitus patronum.
Præſtat trophæis tuta domi ſalus,
Victiſque Iberis juſtitiæ rigor.
Plus, jura condidiſſe Belgis,
Quam peregrè domuiſſe Calpen,
Formidoloſis vel mare claßibus
Straviſſe totum. Scipiades pater
Plus cive ſervato ſuperbit,
Quam domitis Numidûm ſarißis.
Quin litterato nobilis otio,
Per Grajâ raptus compita, Græciæ
Fontes bibiſti, nec Latinæ
Inferior ſtudiis Minervæ.
Nunc vectus alâ præpetis ingenî,
Vatum beatos ſollicitas choros ;
Nunc voce facunda diſertus
Attonito loqueris Lyceo.
Mox erudito das Venetûm patri
Chartas Philippi, & fluctibus Adriæ
Infers Batavorum labores :
Et veteris monumenta mundi.
Auguſta neſcit mens ſpacio capi ;
Quocunque laudum fervida vis vocat,
Graſſatur audax, impetuque
Inſequitur generoſiore.
At cuncta blandæ fama modeſtiæ
Momenta honorum tranſilit, & novos

Doctrina ſucceſſus decenti
Diſſimulat pudibunda vultu.
Beate Vorſti, Palladii decus
Diffunde regni; & Celtica dum petis
Illuſtris arva, vorticoſo
Inſinua titulos Garumnæ.
Ne docta Rheni pignora Sequanæ
Cedant alumnis. Laxius explica
Laudum theatrum, nec tribuli
Sufficiat placuiſſe Belgæ.
Sic Leida jactet Vorſtiadem ſuum,
Sic tanta Fratri gaudia divide,
Sic Ælium repone terris,
Et patrio cineri parenta.

In Vetulam libidinoſam.

SVnt, quas dedecorant hiulca naris,
Obſtipum caput, & retorta cervix,
Aut centum facies arata rugis;
Sunt, quas depreciant putres mamillæ,
Et fœdis recubans caper ſub alis;
Illi dens veluti ferocis apri
Pando prominet ore, pendulumque
Labrum non ſinit admovere labro:
Hanc gibbus populo eximit Quiritum:
Illa eſt cernua, & iſta prona multum
Terram vel gradiens deoſculatur:
Claudam ſpernimus, odimuſque luſcam,
Et balbam, tremulamque, garrulamque.
At tu Tartareo tremenda vultu,
Mater Tiſiphones, ſoror Megæræ,
Orci filia, ſquallidum cadaver,
Impuriſſima ſordium cloaca,
Dum pruris nimis, & libidinoſa es,
Vno in corpore plus habes malorum.

Clariſſi-

Clariſſimo doctiſſimoque Viro,

D. THEOD. SCHREVELIO,

pro miſſis filiolo libellis ſcholaſticis, Gratias agit pater Hendecaſyllabis.

Mittis munera, Schreveli, libellos,
Quæ poſſunt pueri placere patri:
Mittis munera, Screveli, libellos,
Quæ poſſunt puero placere patris.
Illic Grammaticos tonare caſus:
Illic Rhetoricum ſonare ſchema:
Illic dactylicum rotare carmen:
Illic verba referre Tulliana,
Et fraudes recitare diſputantum
Addiſcent pueri rudes, tenelli.
Quo Flaccus ſocios ſuos aceto;
Peccantes ſale perfricet Quirites:
Quàm triſtes elegos remittat exul
Vates, per Scythicas vagus pruinas:
Quo cantu Corydon, feroxque cultu
Tellus gaudeat: ut truces poëta
Gradivi lituos canorus inflet,
Et grandi tuba conſonet Maroni.
Hìc voces repetunt ſuas Athenæ:
Pelidæ ſtomachum legunt Batavi;
Romanoſque duces, & illa belli
Quondam fulmina Romuli nepotes.
Faſtos Sulpicius ſacros recludit,
Iudæoſque patres redonat orbi.
Et poſtquam pueris miſella terræ
Viſa eſt gloria, & eruditionis
Tantæ portio vilior videtur:
Spectat puſio ſiderum meatus,

Spectat

Spectat retrogrados ſuperbus ignes:
Atque inter Veneris, Ioviſque cyclos,
Inter Signiferos, polos, triones,
Zonas, Andromedas, lyras, ſagittas,
Et piſces, aquilas, canes, leones,
Faſtidit ferulas, ſcholas, magiſtros,
Ipſis altior ipſe jam magiſtris,
Cunctis doctior ipſe jam Lyceis.
Hæc dum munera mittis, ac libellos:
Libros mittere dico, non libellos:
Quin grates toties loquor datori,
Quot donas puero meo libellos.
Quorum qui benè pondus æſtimarit,
Nullos dixerit eſſe plus apertos,
Nullos dixerit eſſe plus diſertos.

Ad CONSTANT. HVGENIVM, EQVITEM,

Poëmatum ſuorum libros Latino, Gallico, Italico, & Belgico ſermone edentem.

O Celle Batavûm, ſidus Itali ſoli,
Britanna Phœbe, Suada gentis Gallicæ,
Cultor Latini nominis, togæ decus,
Et inquieti digna portio fori,
Sodalitatis eruditæ corculum,
Omniſque plena pyxis elegantiæ,
Quem magnus ille triplicis regni pater,
Hæreſque Eliſæ regia tangens manu
Vulgi profanis ſegregavit cœtibus,
Et invidendo conſecravit ordini:
Vt quum diſertis implicaris vatibus,

Chartaſ-

Chartaſque volvis, & levem Gnidi Deam,
Nixumque centum fraudibus Cupidinem
Doctè flagellas, nominis tanti memor,
Equitumque famæ, nobiliſque ſanguinis,
Dextram labanti commodares patriæ:
Quò te Poëtam raptat inſolens furor
Tuæ Camœnæ? quæ Thalia, quis novo
Grandes cothurnos Phœbus aptavit pedi,
Nec uſitatâ ducit in cœlum viâ?
Non ſic priorum lingua Belgarum ferax
Seſe locutam meminit, ipſe quùm ſuis
Leges Cheruſcis ductor Arminius daret.
Non victor iſto VVeſtphali gentem ſoli
Affatus ore eſt, quum cruentis cædibus
Aquilas Quirini terra ſtraviſſet ferox,
Poſitumque longè Roma ſentiret malum.
Tu barbarorum verba Celtarum ſagax
Nobis recudis. tu propinquos Nereo
Populos virenti laureâ vates beas,
Latiumque reddis Belgio, Cirrham mari,
Helicona Cattis. tu Caballinos doces
Potare fontes ſalſa regna Tethyos,
Clariſque lymphis ora Teutonum lavas.
Seu quum ſtupendus veſperas amantium,
Vmbraticæque porticus deliria,
Nemoriſque grati baſia, & murmur ſacrum
Cantu revelas: ſive moribus juvat
Ineptientis ſeculi naſum dare,
Fluxaſque ſemper veſtium lacinias,
Et implicatos perfricas braccæ ſinus.
O flos virorum, debitum cœlo caput,
Secretioris magne poſſeſſor Dei,
Animæque grandis hoſpes, & Iovis labor,
Quàm nos, & omne, quicquid eſt vatum uſpiam,
Poſt te relinquis, totque ſcriptum gentibus
Nec æmulandum poſteris cantas melos!

Eſt,

Eſt, cui perennis fœnerat famæ decus
Germana Pallas, & perunctus fecibus
Tumultuantis vultus ultor Velſii.
Fuit Secundus, quem venuſta, quem jocans
Neæra blandis vellicavit oſculis,
Suuſque Latias traxit in Muſas furor.
Sunt queîs ſuaves Sequanæ placent Deæ,
Ligeriſque Siren. cuncta conceſſit tibi
Natura ſolers, dum quadruplici ſono,
Apollinaris plectra barbiti quatis.
Sic altiores uſque ſpiritus gerens,
Aſſaris omnes, Belgiique terminis
Exis poëta, nunc Latinorum Albulam,
Nunc blandientis pocla Matronæ bibens,
Mox te Britannus verba conantem ſua,
Et cernit Auſon, Italoque Vandalus
Permixtus ori. nulla non civem ſuum
Te terra credet, nulla non vatem colet.
Quò plus laborum reſtat, & ſe latiùs
Diffundit Helicon, impetus urges tuos,
Novâque laudis pectus accendis face,
Nec ſcire non vis, ſcire quod quiſquam volet,
Qualis per alta montium cacumina,
Libyæque valles impotens ſui ruit
Ferox leæna, cui perurens Sirius,
Aut cura raptæ prolis indomabiles
Accendit iras. illa fontis limpidi
Veſtigat ortus, omne ſcrutatur ſolum,
Nec antè ceſſat, quàm repertus diſpulit
Inſanientem Nilus aut Nigris ſitim.

Ad

Ad
IACOBVM PETITIVM,
Advocatum Vltrajectinum.

Qui virtute petis Deûm penates,
Doctis omnibus expetis probari,
Nec quicquam petis, haud tibi petendum:
Non æris maleſidus appetitor,
Non laudum maleſanus expetitor:
Quem ſuum Charites, ſuumque Pallas,
Et ſuum Themis, & ſuum ſodales,
Et conjunx petiit, petit, petetque,
Bonis omnibus expetite, qui me
Convivam toties petis petite,
Nomen conveniens habes Petiti.

In helluonem.

Heri vocatus venit ad meam cœnam,
Quo nil virorum Sol guloſius vidit,
Nec eſitaſſe plus queat Saguntbinus,
Mutinæque civis, aut Cyclopicus venter,
Orcique cuſtos, & vorax Phari monſtrum.
Lactuca primum ſeſſilis gulæ ceſſit,
Præludiumque vile perna cœnanti.
Strinxit petaces pinguis offa gingivas,
Artocreæque tranſiere fumantes,
Armuſque ovillus dentium minas ſenſit,
Etiam ſcolopax paſta, præda brumalis.
Moxque ore eodem pectus anſeris condit,
Quin ſex placentis una bucca diſtenta eſt.
Totque eſculenta diluit tribus tandem
Vini lagenis, & liquoribus coctis.
Poſthac Milonem ne ſuum Croton jactet,
Taurum vorare poſſit & Milo noſtras.

D. WILHELMO HERBERTO Comiti Penbrociæ, Supremo Aulæ Regiæ Præfecto.

SCAZON.

HEros, Britannæ ſidus inclytum terræ,
Illuſtre regno nomen, & decus ſceptri,
Qui penè ſpretis ſolus annuis Muſis,
[B]atavoque precium grande feneras vati,
[V]autorque laudes aſſeris poëtarum:
[S]eu jam tiaras purpuraſque ſuffulcis
[N]eſtor verendus: ſeu remiſſus à curis
[R]egum labores lubricamque perpendis
[so]rtem potentum: ſeu receptus in Cirrham
[Tr]atum ſerenis cantibus diem fallis:
Hunc, qui per atros Nerei venit fluctus,
[...]aſque longè permeat procelloſas,
[...]ni libellum, prædicande Mæcenas,
[Co]ntinge dextrâ. laudibus tui Regis
[...]cat, tuumque nomen exhibet Belgis.
plura poſcis, conſecrabo me totum
[...]as ad aras. quoque majus haud poſſum
[...]nare, dono, mancipoque Barlæum,
[Ta]nto poëtis omnibus minus clarum,
[Q]uanto es Britannis omnibus magis charus.

Honori Doctiſſimi Iuvenis, [H]ERIBERTI de BEAVMONT, de Nummis creditis, mutuo, commodato, depoſito, &c. diſputantis.

[V]Allens Nummule, tinnienſque numme,
Dati nummule pignoris redemptor,
Obſes nummule, commodate numme,

Quem nec credere vult bonus libenter,
Nec quem reddere vult malus libenter:
Litis Nummule mater, & ſequeſter,
Everſor male numme nummulorum,
Lucrator bone numme nummulorum,
Qui nunc hunc potes obligare, & illum,
Nunc fidem vadimonio revincis,
Nunc egentibus alligas penates,
Agros, prædia, & incubare mœſtis
Noctes porticibus ſoles, dieſque:
Quam tu per populos potens & urbes,
Regum maxime, verticem ſuperbum
Circumfers, dominator Univerſi!
Quam te vocibus invocat diſertis,
Argenti gravis eſuritione
Aulæ cultor, & haurit uſque ad oſſa
Clientem penitiſſimis medullis!
Quàm te caſtra cohorſque peſſimorum,
Et furti venerantur inſtitores!
Quàm te templa colunt, & ære cunctos
Vendens ſat modico Deos ſacerdos.
Quàm te per Scythicas vagus pruinas,
Quàm te per Libycas vagans arenas
Mercator maleſanus expetiſſit!
Quam te numina ſumma litterarum
Summi numinis inſtar oſculantur,
Et ſeras tibi lucubrationes,
Et chartas tibi conſecrant & artes!
En Toxander, & optimi parentis
Proles altera, gratulante Leida,
Cauſas exequitur pecuniarum,
Et leges tibi prælegit ſeveras.
Format pignora, mutui patronus,
Docet depoſitum, tuoſque caſus,
Et tot nequitias maligniorum,
Et tot nequitias potentiorum,

Conatur tribus explicare chartis.
Illam poſt operas laborioſas,
Curas multiplices, nec otioſas,
Poſt laudum titulos, licentiamque,
Iuris præmia, pileum, togamque,
Inter cauſſidicos tuos loquentem,
Inter virgineos choros amantem,
Et mox conjugis optimæ maritum,
Et pulchra ſobole beatiorem,
Multis Nummule nummulis inaura,
Pallens Nummule, tinnienſque numme.

Ampliſſimo doctiſſimoque viro,

D. IOHANNI SAECKEMA,

Curiæ Friſiorum Senatori.

AVlæ Senator, curiæque præluſtris,
Cui verba Minos dictat, Æacus juſſa,
Aſtræa ſacras temperat fori leges:
Ocelle Friſonum, qui ferè unus in clarâ
Tellure Muſas aſſeris ſuæ laudi;
Nec litterarum regna, nec veternoſis
Sordere Phœbi templa vis magiſtellis:
Vindex leporis Attici atque Romani,
Omniſque tutor gratiæ ac venuſtatis:
In quæ verendis juſta manibus ſcripſi,
Atraſque voces, funebremque diſcurſum,
Laudantiumque grande ſyrma verborum,
Quæ fortè marmor poſcet, aut dolens ſaxum,
Aut ambulator mane vel die ſero
Cadaveroſis cernet in ſepulcretis.
Interpres adſum rancidus tuæ chartæ,
Quiſque verbis verba reddo, ſingultum
Quæ lectitanti ſyncopenque mox faxint,
Sic mos & uſus optimæ vetuſtatis,

Et ſeculi, quod currit, ut rogi laudes
Aut ſcriptitet canatve poſthumus teſtis.
Si præficæ me deeſſe partibus credis,
Et invidendas ingredi per ampullas,
Encomiaſtem, ignoſce mœſta ſcribenti:
Si placeo docto judici ac Senatori,
Friſiaque ocellus illa non videt lævus,
Iuvabit hos expectoraſſe Scazontes.

In Tumulum Nobiliſſimi viri, ERNESTI ab AILYA, Dongriæ Orientalis præfecti.

Viator adſta, paululumque, ſi vacat,
Subſiſte, donec, quis ſit hic cinis, ſcias.
Quem fata cœlo, fama terris conſecrat,
Æternitati vita, patria fides
Prudentiaque vis & impiger labor:
Erneſtus Alua clauſus hac urna jacet.
Hiſpanus odit, terra dilexit ſua,
Amavit omnis qui bonus, fugit malus.
Præfectus agris jura, leges condidit,
Fecitque, quicquid imperaverat prior.
Legatus aulæ juſſa pandit exteris.
Martem cataſtis Belgicum coërcuit
Bis ſex in annos. ſceptra fœdere illigans
Iunxit potentes, conſiliique pondere
Sororiantis juvit imperî Patres.
At tu moneris, lenis ut ſis civibus,
Pernox honeſti cultor, æquus arbiter
Recti bonique, dantis oſor dexteræ,
Et juris empti. totus obſes publico,
Opum modeſtus æſtimator & tui.
Talis moneris eſſe, talis hic fuit.

DIRÆ

DIRÆ FRANCISCI PETRARCHÆ

in tumuli ſui violatorem improbum.

Quis heu quietam parricida nocturnus
Laceßit urnam? quis manu Thyeſtæâ
Satelles Orci, barbaruſque prædator,
Dudum ſepultis manibus ciet litem?
An rurſus orbi monſtra parturit tellus?
An alter Atreus, artuumque diſcerptrix
Colchis reſurgit? aut Lycaonis menſas
Dapibus nefandis hoſpes apparat quiſquam?
An fas, pudorque, & lex verenda ſecretæ
Mortalitatis, pulveriſque ſepoſti,
Ceſſere mundo? perdituſque ſuffoſſor
Impune ſacris oßibus dicam ſcribit?
Impure ſcurra, dedecuſque naturæ?
Probrum Deorum, ſorde concubinarum
Contaminate prædo, quid ferox audes,
Et latro pernox mortuum fatigare?
Petraque tectum ſeculoque ſubductum
Laceras poëtam? mortis archipirata,
Tyranne fati, ſubrutor ſepulcrorum,
Terræque, noſtrûm matris, exterebrator,
Princeps malorum, ſceleris anteſignane
Et primipile, quo minus venenator
Sicariuſque peccat, aut malus mœchus,
Pecuniæ reciſor, & bovinator,
Tortorque & expilator urbis ac fiſci.
In te omne crimen majus, ô pater furti,
Cui ſpem cadaver improbæ facit prædæ,
Spoliumque buſto, lucra morte quæruntur.
Super paternum Tulliæ furor corpus
Egit quadrigas. Fulviæ fuit luſus

Ludibriumque immane doctus Arpinas.
Furens Oreſtes matre peſſima pejor
Crudelis audit. omne flagitî punctum
Tu raptor exples, lancinator exſtincti,
Sacrique fœde funeris profanator.
An hac Quiritum dicta, facta taxantem
Mactas Petrarcham ſorte? vapulans quondam
Pœnas ſacerdos hocce poſcit à ſaxo?
Tam ſerus ultor. ſcilicet cui duplex
Fortuna ſcripta eſt, experitur adverſam.
Et quem malignus livor horruit vivum,
Iam mortuo jam bella dicit exangui.
Gemoniarum compedumque poſſeſſor
Future, flagris enecande tercentum;
Non te nocentis ipſa Tartari mater,
Non trux Megæra, Cerberuſque latrator,
Erebique ſævus portitor, nec implexam
Quatiens Meduſa mille ab anguibus frontem,
Aut contueri aut tangere auſit inviſum.
Fuge impudice. terra, pontus & cœlum,
Quicquid deorum eſt, quicquid eſt deos infrà
Inſtant ſceleſto. quam mihi rapis partem,
Quod corpori eheu brachium revulſiſti,
Ante ora crudum ſtabit, & minans furi
Occultiore pectus ungue diſcerpet.
Animumque pravi conſcientia franget
Tortor perennis. Interim mei vivet
Pars iſta melior, famaque inſeret cœlo
Mortale nunquam nomen Itali vatis.
Tibi Patavî cultor, ac domus Phœbi,
Tibi Arqua noſtri longa corporis cuſtos,
Padique multus accola, atque Veronæ,
Euganea tellus, Adriæque potator,
Non expiandas imprecantur hîc diras,
Proque hoc ſceleſtus ſcelere præda Campanis
Eris, lupiſque provolutus Hirpinis.

At vita poſtquam ceſſerit, jecur nequam
Famelicus alter exedet tibi vultur,
Vel orbe raptus, quo rotatur Ixion,
Elumbis, exos, fractus & lacer totus
Rapti Petrarchæ brachii lues pœnas.

MANES
Illuſtriſſimi viri,
DOMINICI MOLINI,
Sereniſſimæ Venetorum Reipublicæ
SENATORIS.

NEPTVNVS.

ABſtulerant terris ingentem Fata Molinum,
Et populis viſa eſt flebilis umbra ſuis:
Cum pater Adriacis regnans Neptunus in undis,
Dicitur æthereos increpuiſſe Deos.
Deſerimur Superi. ſecedunt numina. vix jam
Adria, quo ſeſe vindice ſervet, habet.
Non ſatis eſt præclara geri. Tritone caremus.
Scribere tot doctis dextera ſueta, jacet.
Reddite patritium. vel, Fama teſte, profabor:
Iam Venetos, poſt tot ſecula, poſſe mori.

MOLINVS.

PAtrum pompa gravis ſeveriorum,
Civium quoque turba grandiorum,
Et vos quotquot adeſtis eruditi,
Et vos quotquot abeſtis eruditi,
Manes dicite poſthumos Molini.
Sub quo purpura clarius refulſit.
Sub quo purpura latius rubenti

Sparſit lumine muricis favillas.
Qui rexit mare, claſſicum, triremes
Belli conſiliarius togæque,
Sortis maximus utriuſque victor,
Spretor invidiæque ſibilique,
Iuris regula, viva lex honeſti,
Æternum decus elegantis ævi,
Omnis arbiter eruditionis.
Quem prudentia floribus coronat,
Libertas lachrymis ſuis inundat,
Fides murmure lugubri repoſcit.
Quem plorant Charites, Apollo, Pallas,
Rhetor, & Sapientiæ magiſter,
Et quotquot coluit pater diſertos,
Aut illum coluere quot diſerti.
Idem namque Molinus & Camœna,
Idem namque Molinus atque Apollo,
Idem namque Molinus & poëta,
Idem gloria, ſplendor Italorum,
Civis optimus, optimus Senator.
Quare quotquot adeſtis eruditi,
Et vos quotquot abeſtis eruditi,
Patrum pompa gravis ſeveriorum,
Civium quoque turba grandiorum,
Manes dicite poſthumos Molini.

VENETIÆ.

QVot me ſceptra vident oculis vicina ſiniſtris,
Non uno toties ſurgit ab hoſte labor.
Nunc Iſter, nunc arma parat vetus Albul
Sollicitas juſſis, magne Othomanne, tuis. (nunc n
Hæc inter ſecura ſteti. tot ſprevimus iras,
Nec volui tantis ſuccubuiſſe malis.
Si moritur pars magna mei, ſi terra Molinum
Condidit, & ceſſat purpura docta loqui;

Eri

Erigimur tamen, & quæ fatis reſtat ab ipſis,
Intrepidam me nunc ſola vel umbra facit.

VRNA MOLINI.

ITaliæ præluſtre decus, Patavique coruſcum
Sidus, & in Veneto clarior orbe pater;
Tot cantate viris, tot delaſſate Camœnis,
Maxima doctorum gloria, cura, labor;
Cujus finitimæ ſtrepuerunt laudibus Alpes,
Et volet à ſero fama nepote cani:
Cui non una ſuas trivit facundia voces,
Cum flueret ſiccis Caſtalis unda vadis:
Hoc rogo, clare ſenex, Batavo concede poëtæ,
Ut tua ſublimi pendeat urna loco,
Sidereoſque inter Tumulus præfulgeat ignes,
Poſſit ut à cunctis vatibus illa coli.
Tunc dicet Venetus, Gallus, Germanus & Auſon,
Dalmata, Cres, dicet Sarmata, Belga, Ligur:
Illa Senatoris Veneti ſpectabilis urna eſt,
Nota domi, multo carmine nota foris.
Quem terras, pelaguſque ultra, monteſque lacuſque
Scripſimus, ecce novis vocibus aſtra canunt.

Lachrymæ MYLII.

Myli, Batavo nomen inclytum ſolo
Myli, Senatus pars vetuſta Belgici,
Myli, Lycei rector, & quondam Scholæ
Magnæ imperator, lumen ac decus meum,
Et tot bonorum fautor & ſolatium:
Illuſtre buſtum lachrymis riga tuis,
Et purpurato adſperge pulverem rogo.
Molinus, eheu, vixit, & cultum Tibi
Cœleſte pectus, vividique ſpiritus
Non æmulandum robur aſtris reddidit.

Rupere Parcæ fœdus, & tuum truces
Rapuere Oreſtem. deſtitutus Theſeo
Pirithous erras, Scipione Lælius.
Quaque efficaci voce te nolunt ſequi
Iam fata, mœrens triſte ſubmittis Vale.
Sic fleſſe Pollux creditur, cum Caſtori
Gravis incubaret ultimus vitæ dies,
Fratreſque tantos Atropos divelleret.
Tecum omnis ordo luget, & ſororibus
Luctu remiſſis næniâ Phœbus præit.
Quin ipſe celſis devolutus Alpibus
Benacus, altis condolet ſingultibus,
Ripaſque ſtreperis tundit eiulatibus.
Euganea tellus, Tethyoſque filiæ
Corcyra, Naxos, & crepundiis Iovis
Superba Creta, quique Veronam colunt,
Et Adduæ potator, & præfertilis
Civis Cremonæ, Antenoriſque Troii
Clari nepotes, juſta funeri parant.
At ille celſi rarus hoſpes ætheris
Inter beatos eminentior choros,
Mortalitatis expeditus vinculis,
Te flere non vult, queſtibuſque proſequi
Manes amici; quem per ora gentium
Clangente ſemper Fama buccinâ vehet.
Dum turbulento fluctuabit in mari
Vrbs terror urbis. dum Deorum porticus
Marcique Fanum ſtabit, & frendens leo
Sacrum tenaci ſtringet ungue Codicem.

PVRPVRA.

Dum faciem mutat Venetus, moriente Molino,
Et ſecura diu ſceptra duceſque timent;
Palluit, & veteres excuſſit purpura vultus,
Et riguere, prius quæ rubuere togæ.

Exa

Exangui cum fronte dolet Reſpublica, fas eſt
Et veſtes patribus condoluiſſe ſuis.

FVGA morientis Molini.

CVm ferus Auſoniis Totilas incumberet agris,
Flammaq; Tarpeias perderet una domos,
Et ſpolium foret omnis humus; cineresq; rogosq;
Adſpiceret mœrens Itala terra ſuos:
Fit fuga, & Adriacis ſurgens Reſpublica ſtagnis,
Iura recollectis gentibus æqua dedit.
Adfuit, & magnam Nereus ſe fudit in urbem,
Tectaque Naïades diſpoſuere Deæ.
Quàm metuo, ne cuncta ruant, fugiente Molino,
Et Venetæ gentis gloria priſca cadat.
Hic vindex fuit. hic animis ſuffulſit urbes,
Et profugos potuit detinuiſſe lares.
Italiæ fuga prima fuit. poſtrema Molini.
Illa Deos Venetis tradidit, hæc rapiet.

ADRIA.

QValis ubi immanes tollit ferus Adria fluctus,
Attonitasq; tumens verberat unda rates,
Ille ſilet, Zephyroque truces mandante procellas
Ponit, & attentis mitior exit aquis:
Non aliter motusque Ducum rabiemque potentum,
Fregiſti monitis, clare Moline, tuis.
Fallor? an à Tyberi jam ſurrexere procellæ?
Cur? non ſtat Zephyri lenior aura tui.

BARLÆI Threnus.

O Qui fuiſti vivus Adriæ fulgor,
Aſſertor urbis, & natantium latè
Tot inſularum; juris horridi ac priſci

Et vindicator imperî ſeneſcentis,
Præſtans Moline, exemplar elegans natæ
Divinitatis, cymbalumque doctorum:
Tibi dolentes verſibus parentamus,
Et fata premimus faſcibus querelarum.
Cur non amicis, ut ſoles, peregrinis
Scribis frequenter? litteriſque Barlæi
Magni reponis litteras Senatoris?
Ceſſaſque Phœbi miſſitare theſauros?
Seu Tiberis aliquid ſeculo movet dignum;
Paduſve carmen Minciuſque cantillat,
Sive Atheſis undas imbibit Caballinas,
Seu Bergomas, ſive Inſubrûm ſcholæ dictant
Æternitati verba, quique Tarvisî
Docta penates voce perſonat Vates.
His, te remoto, ferculiſque doniſque
Heros, caremus, & miſelluli ſucco
Hoc deſtituti, rore vivimus noſtro.
Quoties amœnis ſcriptionibus fronti
Deterſa ruga eſt; quam ſerenus applauſum,
Et denſa vatum vota tranſmarinorum.
Calamoſque legi diſpares poëtarum.
Senſit verendi ponderis notas tellus,
Quacunque vexit, nec latrocinans dextra
Apollinare polluit ſacramentum.
Quoties Molinum, non tamen mihi viſum,
Potui videre, tot canentibus Muſis.
Quoties nivoſas nomen exhibens noſtrum
Alpes papyrus tranſiit, nec invidit
Felicitati, quiſquis obvius, tantæ.
Tu non merenti, nec memor tuæ ſortis,
Reſponſa doctis ſenſibus remittebas
Ad ſemidocti vatis aridas chartas,
Quas in Batavis exaraverat ſtagnis.
Audi beate, & de domo tenebroſâ
Hos ſume queſtus, & ſuperſtitis leſſum.

Qui luctuoſo emancipatus è ludo,
Se ſperat inter ſidera atque ſecuræ
Perennitatis regna Te reperturum.

Ad Nobiliſſimum
CONSTANT. HVGENIVM,
fatis Molini condolentem.

INgemit, & mediis Nereus ſingultit in undis,
Dum videt atratos tardius ire patres.
Mœſta Senatorum magno palatia luctu,
Dalmaticæque procul perſtrepuere fores.
Trans Alpes iit iſte dolor. quaque intonat armis
Auriacus Veneto condolet aula Duci.
Conſtantine doles. & quo ſua fœdera mittit
Belgica, communis te quoque cauſa rapit.
Stas claros juxta cineres & buſta Molini,
Et patrios ſpectas illachrymare Deos.
Vt ſe magnanimo frænet Conſtantia vultu,
Vt laceret tabulas publica cura ſuas.
Vt trahat informem titubans Prudentia pallam,
Ambulet excuſſa Muſa Thalia chely.
Vt totas laniata genas concordia rerum
Marceat, & dubitet ſe ſupereſſe Fides,
Quæ dum mœſta vides, extinctum à ſidere ſidus
Hos Genios inter credis habere locum.

In Prædium
GVILIELMI BARDESII.

ARces turrigeræ, ſuperba tecta,
Bardeſi domus, invidenda tecta,
Craſſi prædia, ſplendidi penates,
Tot villæ ſimul & domus Valete.

Cœlum non alibi magis ſalubre,
Nuſquam lætius explicantur agri,
Aut fecundius excoluntur agri,
Non Fauni, Dryadeſque non petulcæ
Vſquam luxuriant magis Napææ,
Non amœnior ullibi vel umbra eſt,
Non valles riguæ magis vel horti,
Non piſcoſior unda, ſtagna, foſſæ,
Non colles tumulique plus ferarum,
Aut plus Theſtylis exhibet leporum.
Amnes veliferi patent, profundi
Nerei pagina, Tethyoſſe campi.
Præbet delitias canora Procne,
Præbet mare ſtrepitque ſuave ſturnus,
Et tot grex avium facit poetam.
At ne, quod magis eſt, premam ſilendo,
Nil uſquam domino magis benignum,
Nil uſquam domino magis venuſtum,
Aut facetius aut magis decorum,
Hæ vos delitiæ, domus, penates,
Agri, prædia, villulæ valete.

IN SCAZONTES
CONSTANT. HVGENII
Zulechemi Domini de Incendio Aulæ Hagienſis.

QVis ille recto Scazon ambulat talo?
Quis ille docto cogit ore Vulcanus
Fari poëtam? flamma parturit vatem
Faceſque diræ grande carmen eructant,
Et inſolenti pectus incitant motu,
Supraque celſas evehunt Ducum turres,
Cœloque miſcent. incaleſcis Hugeni,
Et qua per atras Mulciber favillarum

Globos

Globos rotatur, nubila inter & fumos
Humi jacentes deſpicis poëtaſtros.
Sic ſæpe tecta, ſæpe ſic ruinoſi
Flagrent penates, porticuſque lapſuras
Ignes adurant, dum tibi caleſcentem
Et claudicantem Veſta ſuſcitet Phœbum,
Furorque noſtri ſcribat illa Conſtantis.
Nunc Aula demum vivis. hi tibi vitam
Cineres redonant, ſic periſſe, vixiſſe eſt,
Arſiſſe lucrum. clariore jam lucet
Palatiorum fama luce Scazontum,
Vateſque grande fenerat decus Muſis.
Gaudete cives, quotquot efferos undis
Preſſiſtis ignes. Vindicata jam laus eſt
Veſtri favoris. ſi quis advocatorum,
Si quis reorum dexteram miniſtravit,
Si quis rogator, ſi quis attulit ſcalas
Apparitorum, ſcriba ſi quis aut juvit
Tabellionum, copiarius ſi quis
Properavit urnam, vel ducis pitiſſator,
Cellariuſque, buccinator aut piſtor,
Sartor coquuſve, laneo aut trapezita,
Vel qui lupati: impetus caballorum
Equiſo frenas, auliciſque paſtillis
Collyriiſque vel malagmate exactas
Nares focillas & pecunias mulges,
Venator & mirmillo, janitor, curſor,
Et iliceti ſector atque ſylvarum,
Et quotquot aulæ mancipes fames fecit,
Gaudete cuncti. gratiæ rependuntur,
Chartaſque ſalvas & fidem tabellarum,
Delubra, turres, Principumque theſauros,
Servata per vos Aula nuncupat vobis,
Grateſque reddit. Scazon iſte victurus
Vos donat ævo. quid loquar? fidem veſtram,
Silente lingua, muta ſaxa clamabunt.

In

In ADRIANI TOLLII libros de Gemmis.

E Recte Tolli, cujus indoles geſtit
Debere ſeclo, & otio fatiſcentes
Caſtigat horas ſemifeminatorum,
Per eruditas ambulare doctorum
Süeta curas, extricare perplexa,
Purgare verum ſordibus vetuſtatis:
Γαληνικωτάτων decus perilluſtre,
Recentiorum lima terſa ſcriptorum:
Vt nunc Eoos Indicoſque ſplendores
Inter refulges & tuos ſmaragdorum
Radiis honores ſapphyroque diffundis!
Ditemque Hydaſpen gemmeumque derivas
In neſtra Gangen regna! Non tibi ſordes
Et ſemicocta fercla ventris affecti
Moleſta jam ſunt, pituita vel putris,
Aut ore ſtillans turpe fœtido tabum,
Aut prave olentis vultus ater urinæ.
Quin tranſmarinis elegantiis totus
Nites decore & fulgetris lapillorum
Gemmiſque luces undique & coruſcantem
Beryllon ardes, ſuccinumque lychninque
Onycheſque nigras. ipſe quas jacit flammas
Pyropus in te torquet, & vireſcentes
Notas iäſpis lætior tibi pandit,
Carbunculumque & Sardium jubar vincit.
Precioſa ſcribis, ut cylindrus, ut baccam
Vndis latenter obſtrepant Erythræis,
Adamaſque duras nil moretur incudes.
Quàm multiformis lividas averruncet
Peſtes Achates, languidamque Torcöis

Venerem

Venerem laceſſat, vulſaque è mari magno
Coralla largas ſanguinum vias ſiſtant.
Et tu feracis munus inclytum Cypri
Cærulea Cyanos, ſeu Pharum magis laudas
Scythicaſque rupes, Caucaſique prærupta,
Per te fugari diſce torva nocturni
Portenta Morphei & Incubum gravem lecto.
Cum ventre matris abditum latet pondus,
Pullus medetur & ſonorus Ætites,
Aquaſque magnes allicit putreſcentes.
Electra mentem, margarita languentes
Vires redonat. quique friget, afflictis
Hyacinthus ægris ſomnolentiam gignit.
Quis ſplendor artis, quam ſuperba majeſtas
Medici theatri eſt Æſculapidûm patres!
Queis apparatus cœlites parant tantos,
Famulantur aſtra, format unda quod ſanet,
Aër medelam ſufficit, vomunt fontes,
Montes miniſtrant, & ſalubre quodcunque eſt
Arbuſta ſtillant, ſaxa robur indulgent.
Hic Porphyriten, hic dat Alabaſtriten,
Illic Pyriten, hic bitumen aut gypſum,
Aurum, ceruſſam, nitra, ſulphur, argentum,
Opeſque cunctas mater alma recludit.
Centum juvatur, læditur modis centum
Humana vita, totus orbis objectat
Et damna & uſus, commoduſque viventi
Incommoduſque eſt. cauſa mortis atque idem
Salutis author, qualis haſta Pelidæ.
Ante ora morbi fomes, & comes juxta
Medicina præſto eſt. quicquid obvium tangis,
Sanum flagellat, allevat laborantem.
Corpus vacillat ſæpius remordeſcens,
Cadaveroſis debitum ſepulchretis,
Rurſum reſurgit, & valemus athletæ,
Viceſque ſervant ſanitaſque morbuſque.

Qua

Quæ cuncta dum nos impiger doces Tolli,
Æternitatis præmio ſupervive.
Et ſi nepotes nomen oſcitabundi
Tuum ſilenti nubibus tenebrabunt,
Lapides loquentur. & Boëtii famam
Tuaſque laudes gemmulæ recognoſcent.

Ad
P. HOOFDIVM,
Satrapam Muydenſem.

VAtum maxime, lima Belgiciſmi,
Orcheſtræ decus & pater cothurni;
Cujus grandia verba, grande carmen,
Seris Melpomene ſacravit annis;
Cujus dulcia verba, dulce carmen
Et tot blanditias facetiaſque
Et tot candidulas tenellulaſque
Pulchræ Phyllidis æmulationes
Suis ipſa Venus dicavit aris.
Cordatiſſime ſcriptor acris ævi,
Et quondam patriæ tumultuantis,
Nec minus tamen, arbitris remotis,
Süaviſſime baſiator Helmans:
Cur perdicibus obruis poëtam,
Et rurſum ſtomacho ſeveriori
Offas objicis elegantiores?
Quales rex edat aut Deûm miniſter,
Aut pincerna Ducum vel Imperator;
Cur menſæ violas meæ decorum?
Cur gulæ illecebras ſuperbienti
Vates objicis? imperaſque denti
Prædam dilaniare faſtuoſam.
Dudum paupere viximus ſalino,
Et victu tenui nec erudito,
Lactuca gracili, trucique porro,
Aut faba rudiore lentibuſque.

Fecit

Fecit prandiolum mihi minutal,
Pulmentum petaſoque juſculumque
Ovi ſorbilis optimum liquamen,
Vel cervix bovis impigrè ſaliti,
Aut buccella recocta braſſicarum.
Nunc ſordent vetera. & procax palatum
Spernit fercula priſtini ſaporis.
Tot perdicibus efferata menſa eſt,
Et cara famet eſuritione
Venter prodigus. ardeas, palumbes,
Pavos ſomniat atque Phaſianos.
Sic peccare facis tuum poëtam,
Et leges malè ſubruis culinæ
Hoofdi ſplendide. ſi tamen jocantem
Barlæum ſinis eloqui, quod optat,
Fac, peccem ſemel hoc modo quotannis.

PASSER SVSANNÆ BARTELOTTÆ, artem nendi edoctus.

ALumne paſſer, virginis ſuaviſſimæ
Paraſite paſſer, candidate paſſerum,
Tot artium magiſter & ſcientiæ
Puſille doctor, qui Suſannulæ tuæ
Strepitu procaci inſultibuſque lenibus,
Et morſione ludicra blandiſſimos
Moves cachinnos, & protervis motibus
Nunc altus ipſo ludis audax vertice,
Vittaſque roſtro vellicas tenellulo:
Nunc colla circum eburneoſque ſubſilis
Dominæ lacertos, inde per mamillulas
Gororiantes hinc & inde luſitas,
Sedeſque amoris quæris & Cupidinis
Fomenta monſtras; o beate paſſerum,
Victure paſſer verſibus perennibus

Perennis

Perennis Hooſdi; quæ Diana, quis Deûm,
Quis Arcas altis educatus in jugis,
Quis Pan Paleſve vel rapacior puer
Te mollicellæ Bartelottæ vendidit.
Vt invidendo viveres paſſer ſinu,
Vt invidendum tangeres paſſer genu,
Vt invidendam permeares dexteram,
Stares ſiniſtra, cum voles, & ſaltibus
Totam pererres parvulis puellulam.
Quod nec Menalcæ, non Adonidi licet,
Nec hoc vel illud expetentibus procis.
Tu lene roſtrum conſcius modeſtiæ
Propius pudicis admoves labellulis,
Primuſque labra virginis devirginas
Amator audax. tu ſuavis ſputuli
Exſugis undam, & ore de puriſſimo
Mel, nectar ipſum & dulcius quid imbibis.
Tu vectus humeris bajularis, & tibi
Videris Iſis eſſe, major virgine,
Major decora matre. Tu ſub auribus
Cies ſuſurros, & ſalacior licet,
Tamen verendis muſitas hortatibus
Caſtos amores. Tu genis vicinior,
Quas oſculari vellet aulæ pronubus,
Aut Indicarum dives hæres mercium,
Baſiola figis, & caves prudentior,
Ne lædat unguis lacteas aſper genas.
Tu flammeos & amabiles ocellulos
Coram tueris, & vagum tibi caput
Obvertis illis, teque paſſer paſſerem
Vides in illis, & ſtupes paſſerculum
A te teipſum diligi ferventius.
Miraris illic vitream tibi domum
Ceſſiſſe Divos, & palatium dari
Charitum tabernam, qua latere mavelit
Vel Pyramus, vel ipſe merſus improbis

Leander undis, vel Phaon formoſior,
Vel dux Achilles, aut amator Lesbiæ.
Tu dum per orbes gemmeos lætus ſalis,
Quos dis Hydaſpes alveo vomit ſuo,
Altoque ſolers Indus invenit mari,
Mordes, remordes; irritiſque morſibus
Iras feroces excitat mendax Ceres,
Fameſque duris ludit in lapillulis,
Vexatque ſemet; nec, quod optat, accipit,
Petit, fugitque; dimovet, quod admovet,
Spretum repoſcit. fallit alitem color,
Tereſque gemma. deficit prudentia,
Vt jam Suſanna credat eſſe paſſerem.
Tu lectulum audes, innubaſque ſcandere
Lecti columnas. pervagaris omnia,
Vbi Bartelotta detrahit veſtem ſibi,
Vbi Bartelotta languidum ponit caput,
Vbi Bartelotta molle reclinat latus,
Vbi Bartelotta blanda claudit lumina,
Vbi Bartelotta ſomniat ſüaviter,
Vbi Bartelotta lenis expergiſcitur,
Et te ſtrepentem, te volantem cominus
Invitat ad ſe. Tu legenti ſeria,
Tu tu legenti mobiles Hylæ faces,
Heroidumque maſculas epiſtolas,
Aſſiſtis unus. exuliſque dum legit
Bætonis auſus, ales alas concutis,
Faveſque Cattho. Proh, volucrum numina,
Quæ, quanta, qualis parvuli ſors paſſeris.
Iam paſſer eſſe fulminum ſperet pater,
Cœlumque mutet paſſeris cubilibus;
Queis Bartelotta vivit, ambulat, ſedet.
Iam paſſer eſſe Phœbus, hanc Daphnen velit.
Et paſſer eſſe Phtius, hanc Briſeida.
Et paſſer eſſe paſtor, illam Tyndarin.
Et paſſer eſſe Mars, & illam Cyprida.

Et paſſer eſſe Flaccus, illam Lydiam.
Et paſſer eſſe Naſo, & hanc Corinnulam.
Et paſſer eſſe Gallus, hanc Lycorida.
Paſſer Tibullus eſſe, & illam Deliam.
Et paſſer eſſe Stella, & hanc Hyantida,
Vt cominus ſit quiſque compos oſculi,
Vt cominus ſit quiſque compos lectuli,
Vt cominus ſit quiſque compos virginis,
Vt gaudiorum cominus nunc omnium
Compos, beatus ter quaterque paſſer eſt.
Dolete picæ & diſcolores pſittaci,
Dole coturnix, pavo, turtur, Daulias,
Gallina Numidûm & Adriana. plangite
Vos Phaſiani, & vos aquatiles aves,
Queis cavea domus eſt, arctiuſque ergaſtulum,
Cibuſque vilis hordeum vel granulum
Milii puſillum. noſter hic paſſerculus
Arces domoſque poſsidet, turres ducum
Liber pererrat, & Suſannulæ lares,
Dominæque menſa, ferculis, bellariis,
Et eſculentis delicatulis fruens
Aquilas Tonantis ridet & quas curribus
Veneris columbas Cyprius junxit puer.
Laudate paſſer, te ſupernis inſeri
Superûm theatris indoles, induſtria,
Et paſſerinæ perſpicaciæ volunt
Notæ celebres. Tu ſagax acus heræ
Moderaris ore, ferrulumque acutius,
Et fila roſtro gnarus artium trahis.
O docte paſſer. qui labores dividis
Cum Bartellotta, ſarcinantis virginis
Conſarcinator, tu ſuente dextera
Strophiola, vel ſubuculas juxta ſuis,
Et flammeum vel ſupparum & pallam facis,
Quam Cinxiæ Thalaſsio donet tener.
Si quando capiti tegmen illa detrahit,

Tu

'u ſedulus, tu morſiunculis tuis
Acicularum prenſitas faſtigia.
'i quando capiti mane tegmen induit,
'u ſedulus, tu morſiunculis tuis
Acicularum promoves acumina,
'rineſque ſparſos faſciaſque colligis.
Quid nunc Arachne es? quid ſuperbis ſtamine
'anifica Pallas? quid tapetibus ſtudes
'urus Laertæ? paſſer ad leges venit,
't diſciplinas & ſcientias capit.
Paſſer venuſte, corculum tot paſſerum,
'aſſerculorum rex, profeſſor, Satrapa,
'aſſerculorum prima laus & gloria,
'artor tenelle, animula major paſſere,
'Iuydæ voluptas, gaudium, ſolatium,
Qui verba vati mille dictitas tuo,
'ec plus volentem ſcriptitare, deſeris;
't te canentem, te ſuentem laudibus
'um proſecutus, fata proſequar tua,
'umuloque carmen exarabo poſthumum:
'aſſer. Suſannæ. luſus. hic. ſitus. jacet.
'uſanna. luſus. paſſeris. luſum putat.

Ad doctiſs. Iuvenem
D. IOHANNEM HELMONT,
cum me prædio ampliſs. Conſulis ANDREÆ BICHERI avunculi ſui excepiſſet.

HElmonde, pernox cura matris optimæ,
Helmonde, matris gaudium piiſſimæ,
Helmonde, dulce Diveræ ſolatium;
Qui moribus probiſſimis ſuaviſſimos
Miſces lepores, ingeníque flammulam
'ub me decoris artibus reſuſcitas;
'ræſtans Ephebe, candidate Palladis,

Alumne

Alumne Themidis & gravis ſcientiæ:
Iam Conſulari prædio ſtamus duo,
Auditor & præceptor. hic vati tuo
Faves benignè, & pulveres Scholaſticos
Multum venuſta comitate diſcutis.
Totus renaſcor. ſcribimus divortium
Severitati. vos valete pulpita,
Scholæ, labores & graviſſimæ vices
Tot lectionum. Nunc amœnis ambulo
Securus agris, & ſerenus dormio,
Vbi torva nuper innatavit fluctibus
Feroxque Najas. piſcium cubilibus
Iacet poëta. quaque velis navita
Arctous ivit, Æolique turbidis
Vixit procellis, Muſa ſedes otii
Et eruditis invenit locum jocis.
Helmonde, quò me, quo rapis vatem tuum
Per rura, campos, trans arenarum juga
Venator acer? meque neſcium cupis
Inuſitatis paſſibus ſequi feram,
Canibuſque & hinc & inde victimam gulæ
Captare leporem? pone tardus inſequor,
Contentus illo mitior ſpectaculo.
Tu glande ſæva deiicis faſtigiis
Guttur voracis & loquacis alitis,
Nec fata meritos tam cruenta paſſeres.
Te ſtagna propter garrulæ timent aves,
Anaſque & anſer planipes, & ardea
Intenta ranis. terra, cœlum, flumina
Prædam miniſtrant. nec tibi negaverit
Natura quicquam. quin caballis imperas,
Et me ſuperbis curribus jubes vehi,
Longiſque ferri lætiorem ſemitis.
Monſtras amœnum quicquid aut fecit Deus,
Aut ars magiſtra: queis carere poſſumus,
Et non carere: quæ neceſſitas monet

Curar

Curare, vel quæ ſuggerit mortalibus
Diſpar voluptas. Conſulis noſtri lares,
Avunculorum tecta, matris providæ
Vidi penates, villicos, novalia.
Vbi conſul urbis liber à negotiis
Vix nata rura bobus exercet ſuis.
Vbi conſul hortos ordinat, ponit pyros,
Saliceſque lentas, fraxinos quincuncibus
Diſponit æquis, & virentes adſpicit
Spatiis decoris arborum tot ordines.
Vbi conſul amplis educat vivariis
Genus natantum. & frena mordenti domos
Aptat caballo. qualis olim creditur
Duros Latinus Imperator vomere
Fregiſſe ſulcos, & famem cordatior
Sedaſſe menſæ vilioris ferculo.
Hæc vita noſtra eſt. excipit curas quies.
Gaudet remitti, publico ſi quis vacat,
uuſque geſtit eſſe, quiſquis omnium eſt.
Hæc Læliorum vita, talis Tullii
Fuit receſſus. ſic Catones maximi
ixere quondam, cum fatigatis darent
illæ levamen, Formiæ vel Tuſculum
el ipſa Circes imminens mari domus.
At tu recentis chare luſtrator ſoli
elmonde, ſi vis commodis ruris frui,
ec vanus eſſe prædii cultor tui;
agni benignam numinis ſtupe manum,
uæ vis creatrix rura tot mortalibus
onarit agris. quis labor tot fluctibus
bduxit agros, fabricaverit ſolum,
rraſque nutu portet immenſas ſuo.
ic cerne, nobis ut miniſtret Cynthius,
rorque Phœbe & ſiderum fixæ faces.
irare ventos, aëris purgamina,
irare pluvias, lapſa cœlo flumina,

Mirare ſiccum jam latrare Sirium,
Mirare ſicco Pleiades interſeri.
Mirare ſenſim læta naſci gramina.
Mirare ſenſim læta pelli gramina.
Mirare primi candidum veris decus,
Brumamque & æſtus, & remiſsius decus
Labentis anni. ſic tuæ totus Deus
Menti patebit & potentiæ vigor,
Sapientiæque grandius miraculum.
Hæc cum ſerena mente cogitaveris,
Te cerne propius & tibi renaſcere,
Pectuſque pulchris nuncupa virtutibus.
Sic univerſi digna vives portio:
Sic inter agros ambulabis dignior:
Sic ſtirpe dignum ſplendida tolles caput.
Sic tot propinquis, ſic parenti Diveræ,
Avunculiſque, ſic mihi, ſic omnibus
Placebis unus unice. ſic oſculis
Te ſponſa tandem pulchra, dives, optima,
Crebris, pudicis, mollicellis obruet.

In
CONSTANT. HVGENII
Meteorologiam, ſive de Meteoris Epigrammata jocoſa.

CONTRA-ambulonem maximi Stagiritæ,
Flagrum Lycæi, Græciæque cenſorem,
Nunc ſerium, nunc perfaceta ſcribentem
Legi poëtam, temperata jucundis
Severiorum verba diſciplinarum,
Saleſque mixtos ſenſibus gravis Stoæ.
Quos perſpicacis ſcripſit arbiter veri,
Et eruditi claſſica inter & vallos
Et caſtra & enſes fudit ardor Hugenî.

Vaca

Vacat omne Muſis tempus. inter armorum
ſtrepituſque & iras, otiis Camænarum
Mens læta gaudet, & movet quieſcendo.
Nec tunc quieſcit, cum quieſcit inſani
Palæſtra Martis. inquieta per cœlos
erræque tractus ætheriſque diſcurrit,
riginemque cogitat ſuam pernox.
um miles umbræ Martium latus donat,
egniſque cantat cantiunculas turpes,
um ganeoni lurco commodat dentes,
t vinolentis ructibus calent haſtæ,
el Thais hunc effeminat cataphractum,
ut grande numen, ac Deos ſacramentis
ſoſque Divos ore miles infamat:
um ſordidæ per veſtis abditos calles
rbat ſatelles divagantium turmas
ediculorum, & quicquid invenit perdit:
ubiginoſos alter illinit pingui
adios amurca & vindicat ſitu parmam:
ic pectit altos vertices caballorum
baſque ſtringit ordinatque cincinnos,
c una cura filios habet Martis:
Tu literarum lux inuſitatarum
r avios Libethridum volas campos,
lecheme noſter. & Iovis Panomphæi
blimiore raptus altius penna
les pererras, ac tonitruis imples
lubra Phœbi, fulminaſque per Cyrrham,
iſque terres fulgetriſque flammiſque
utientis pavida tecta Barlæi.
ſævientum cœca flabra ventorum,
Æolorum regna, pallidam Lunam,
unc rubentem, nunc ſuave ridentem,
es, Dracones, lanceas, refulgentem
ſole ſolem, grandineſque ſaxoſas
veſque doctè & horridum gelu cantas.

Tu ſigna prodis aëris ſerenati,
Tu ſigna prodis aëris proceloſi,
Pater ſereni ac nubili, pater rerum,
Quæ vel videntur Sole vel vident Solem.
Tu diſcolores pingis Iridis vultus,
Nunc Veſperæ cadentis aut renaſcentis
Faciem diei. te docente jam ſcimus
Cur vorticoſis ſeſe hiatibus magnus
Diffindat æther, & Deûm ſalutares
Mingat procellas ſemipota majeſtas.
Cur macula Phœben turpet, & coruſcantem
Titanis orbem polluat latens ſtigma.
Cur dira mœrens horreat cometarum
Oſtenta mundus, purpuræque peccantes.
Quis ventricoſam vibret impetus terram,
Eructet ignes, ſaxa, ſulphur & fontes,
Cur fatua flamma perſequentibus cedat,
Timidos ſequatur, ſtella decidat cœlo,
Et Tyndarin gemellus oderit frater.
Inter vapores halituſque fumoſque
In abditis receſſibuſque naturæ
Examinatum opinionibus verum
Rides, ſugillas & jocando caſtigas.
Nubivage ſcriptor, vade, quo rapit vatem
Vis tanta fandi. Perſeo comes vade,
Alioſque fontes mentis ungula pande,
Et Pegaſo per alta nubium vectus
Me linque feſſum, languidumque & exhauſtum.
Qui te ſecutus hactenus per & terras
Tumidoſque fluctus, æmuluſque cantanti
Nunc ire juxta, pone & ante deſpero,
Excors, remiſſus, plurimum oſcitabundus,
Expers caloris, conjugis, thori, luſus,
Quem concupivit Herculis pater valde,
Nec concupivit mater Herculis rarò.
Hirquitallire rurſus & catullire

Si ſiverint me fata, tunc tuum fulmen,
Tonitru, pruinas, fulgura & faces noſtro
Aptabo amori. tunc tibi novos fontes,
Pluviaſque & imbres, flammulaſque dementes,
Terraque motus, & cubilium fortè,
Lambenſque reddam baſium, & tuas chartas,
Acuta verba, muſtulenta commenta,
Mel Atticum & rorantis ingenî ſuccum,
Verbis facetis, vinnulis, venuſtillis,
Amoris inter bella, caſtra, congreſſus
Redimam poëta, amator & Stagirita.

In prædium Boreale Ampliſſimi Conſulis

ANDREÆ BICHÆRI.

MAgni prædia Conſulis valete,
Horti, jugera, ſilvulæ, caballi,
Et vos quadrijugi valete currus,
Qui per rura, per aggeres poëtam
Vexiſtis, ſociiſque tot leporum
Helmondis, ſociiſque tot viarum
Charis fratribus, incitaſtis axes,
Et Plutonis equos, quibus dolenti
Poſſet Perſephone rapi parenti.
Vos curas animi ſeveriores,
Vos urbis ſtrepitus patentioris,
Vos, ô prædia, ſarcinas laborum,
Tot rerum grave diſpuliſtis agmen.
Dum Bickærula molliter procatur,
Dum Bickærula ſuaviter jocatur,
Dum Bickærula baſiis mariti
Adſueſcit, bona, lenis & venuſta,
Dum non virgo, ſed eſſe mater optat,
Et jam nupta puellulas repellit,
Et conjux nova conjuges ſalutat:

Nos terras patrias agroſque late
Emetimur equis, lacuſque vaſtos
Calcamus pedibuſque curribuſque.
Hic cubilia piſcium tenemus,
Domos Naiadum, domos natantum.
Hic per limina Tethyos vagamur,
Hic paludibus incubamus ipſis,
Poſtquam cedere trux coacta Tethys,
Et cunctos Satyri bibere fluctus.
Hic vecti ratibus rotis vehuntur.
Aurigis patet aula navitarum.
Hic pandunt lepori viam procellæ.
Hic velox leporem premit Moloſſus,
Hic turdus laqueo miſellus hæret.
Hic ſe retibus implicat ſcolopax,
Exertumque dolet nocere roſtrum.
Hic cum Phyllide Thyrſin ambulantem,
Hic cum Thyrſide Phyllidem jocantem,
Hic cum Chloride Pana luſitantem,
Hic cum Doride Pana ſaltitantem,
Et tot gaudia ſenſimus beati,
Quot tellus noua villulis abundat,
Quot tellus nova fructibus redundat.
Teſtes prædia tot facetiarum,
Hoſtes prædia tot moleſtiarum,
Horti, jugera, ſilvulæ, caballi,
Magni prædia Conſulis valete.

In Prædium ſive villam Nobiliſſimi IOHAN. HVYDENCOPER Equitis, Domini in Marſſenveen.

AMæna villa, villa perplacens Diis,
Hominum voluptas villa, prædium meis
Vacans Camœnis, quale quondam Formiæ
Habu

Habuere ſedes, quale Tuſculum fuit,
Tiburque feſſis obvium Quiritibus,
Aut prædicandus uſque Bajarum nitor,
Salvete tecta. Vechta quæ ſtrepentibus
Pulſat ſuſurris, cujus irrigat ſinus
Permixtus undis, Rhenus, & terras beat
Fecunditatis uberes teſtes ſuæ.
O villa Superûm, quam vel ipſe Iupiter
Procator olim prætuliſſet Theſſalis,
Vbi Phœbe Daphnen perſequi velis tuam,
Vbi blande Thisben Pyrame optares tuam,
Formoſe Adonis Cypridem, Sapphum Phaon,
Mihi villa ride, meque amœnitatibus
Perſunde centum, gaudiiſque percoque
Mentem ſeveram, tetricamque grandibus
Curis Sophorum, Stoiciſque jurgiis
Adſperge pacis ſpiritum lenem tua,
Et literatis otiis da perſrui.
Beata Villa, quam propinquam conſpicit
Mitrata turris, urbſque tot Divûm ſacris,
Tot clara templis, cœtuumque regulis;
Vt jam vireſcis, & tuum late jubar,
Vmbris inumbras, porticuſque dædalas
Diſponis aptè, & ambulantum vertices
Foliis coronas: ut ferax tot fructibus
Iam nunc ſuperbis, & rubentibus roſis
Ornas Suſannam & nubilis Conſtantiæ
Pectus pudicum, & lacteis mamillulis
Decerpta vati dona ridens ingeris.
Tibi læta circum prata porrigit Pales,
Pomona pomis hortulos pingit ſuis,
Avidaſque ceraſis mille provocat manus.
Pan ludit agris, Theſtylis lac elicit,
Magiſtra mulctræ, fœna vectat curribus
Lentè Menalcas, in Decembrem providus.
Tiliæ venuſtas explicant frondes tibi,

Et inter illas albicantes populi
Seſe proceris erigunt faſtigiis,
Cœlo minantes. ſenſuum illices locos
Et ordinata ſpatia tot quincuncibus,
Housteſque vidi, fraudis humidas vias,
Et innatantes rivulis altè pilas,
Fluxaſque ſemper mobileſque caſibus
Regum coronas, ſtellulaſque turbine
Natas aquarum, & nunc madentem Cynthium.
Hîc Taurus iſte raptor Europam vehit,
Latrant moloſſi, tendit arcum Cypridis
Salax puellus, ſaxa vortices vomunt,
Spuunt Dracones, infremit trux ſimius,
Bibunt olores, permadeſcunt Orphei,
Labentibuſque plectra tingunt lymphulis.
Hic magna Tethys arte ſpeluncam facit,
Mariſque ſpoliis fornices condit labor.
Vbique fons eſt, undique è conchis ſcatent
Vndæ, ruuntque fiſtulatim flumina.
Tubiſque longè Martiis volant aquæ.
Dynaſta Marſi, tuque conjux conjugis
Coymanna tanti, quam beatos aſpicit
Vos æquus æther, veſtra ſi noſtis bona.
Hic expedita mens tumultus Amſtelæ
Faſtidit omnes. hic avaras ſpernitis
Dextras ementum & ſarcinas vendentium.
Vnique grati, quicquid hîc eſt munerum,
Debere cœlo vultis. O par optimum,
Salvete vati. germinent vobis agri,
Non urat illos Sirius, non horridus
Imber flagellet, aut ferocior Notus.
Et qui Poetam feriantem longius
Foviſtis ambo, ſic fovete crebrius.
Et hic bibentem vina veſtra ſuaviter,
Et hic vorantem pruna veſtra largiter,
Et hic edentem fraga veſtra fortiter,

Sic incubantem pernulis ferociter,
Sic ambulantem, ſic jocantem jugiter,
Sociis puellis, blandulisque matribus,
Sociis maritis, Hoofdiis, Vic-fortiis,
Vectum caballis, ſplendidisque curribus,
Leone quamvis æſtuante cœlitus,
Latrante quamvis undequaque Sirio,
Vir atque conjux, advocate ſæpius.

In Capturam Turdorum, ad

IACOBVM BAECKIVM.

IAcobe Baecki, lene pectus, & feræ
Crudelitatis ac furoris neſcie,
Crudele quid me poſcis ad ſpectaculum,
Et vis videre ſemipendulas aves,
Laniata fœdè membra, luxatos pedes,
Et præfocatas vinculis tuis gulas,
Suſpendiorum multiformium modos,
Quibus immerentes alites mortalium
Damnat libido. dum petita gutturi
Alimenta ſtrictis ſæva nectit nexibus
Roſtroque mortis ingerit trux pabulum.
Vidi alligatum Ixionem ſuæ rotæ,
Vidi voracis Tantali vanas dapes,
Vidi revinctum Caucaſo Promethea,
Saxoque ſemper incubantem Siſyphum,
Vidi Megæræ territantis verbera,
Suſpenſa ventis corpora & diras faces,
Laqueos Arachnes, queis pependit mortua,
Flammisque toſtas filias Orionis,
Et quicquid ira Tartari in pœnam parat.
At ficta vidi. fabuloſum hoc credimus,
Quodcunque vates finxit & vatum furor.
Sed enecari & ſtrangularier genus

Late volantum, vera verba credimus.
Tuus hoc theatrum multiformis ſupplicî
Oſtentat hortus, prædiumque Baeckii
Orcheſtra cruda eſt & cruenta funerum
Palæſtra. quam miſellus implet lugubri
Clamore turdus, ſubdoliſque retibus
Fringilla capta; cum tyrannidem ferox
Exercet auceps, & ſuperbo pollice
Caput tenelli exile frangit alitis.
Quod ſi dolores eloqui poſſent ſuos
Turdi voraces, dicerent mox Baeckio,
Injurioſa morte ſe cunctos mori:
Non legibus, non juſsibus volatilem
Turbam teneri. juſſa naturæ ſequi,
Cæcoſque motus. Velle liberum ſibi
Negaſſe divos. ætheris laxas vias
Patere cunctis. nunc ſub Arcto vivere,
Nunc ire in Auſtrum præſcias malæ famius.
Volare paſsim, ſic volentibus Diis;
Et victitare bacculis rubentibus,
Et morſitare, quicquid annus obvium
Aptumque vitæ ſerus Autumnus facit.
Non regna per ſe mutuis bellis premi:
Aut litigare litis arbitros ſacræ:
Non æra poſci nummuloſque ſurripi,
Mercantiumque nomen expungi dolo:
Non advocatos eſſe, qui lucrum bibunt,
Non quadruplare parta fraudibus bona,
Non militare & oppidis dici graves,
Aut ruſticantum nidulari in horreis.
Non ut pudicæ virginis lædant ſinus
Thalamoſque ſcandant & cubile conjugum
Huc advolaſſe. tranſitum ſolum peti
Alias ad oras, & quod hoſpiti vago
Vnquam negari jura naturæ vetant.
Non hæc mereri innoxios ſuſpendia,

Laqueoſque compedeſque & altis vincula
Suſpenſa ramis. judici ſcelus Iovi,
Et expiandum crimen atrox Æaco.
Amice Baecki, condolere ſi licet,
Nunc condolere turdulis, perdicibus
Concede vati. vivit aula pſittacus,
Et purpuratis χαῖρε *dicit regibus.*
Impune celſis clamat ulmis ardea,
Impune vultur ſordidas vorat dapes,
Impune pennas arrigit pavus ſuas,
Impune latis innatat paludibus
Olor verendus. eximit ciconiam
Pietas periclo. ruſticæ quotquot volant
In montibus ſylviſque vel ſtagnis aves
Suſpendioſum neſciunt lethi genus.
Miſelle turde, tu ſub ilicis lates
Suſpenſus umbra, te probroſa victimam
Mors ſacrat orbi. ſtringitur tibi gula
Sicariorum more, vel furis mali,
Aut perduellis aut nocentis publico.
At ſi poëtas eſſe quid putas tuos,
Preciumque mœſti carminis magni facis,
Nec vile cenſes, verſibus clareſcere,
Hæc, crede vati, digna res ſuſpendio eſt.

Incomparabili Iuveni
CONSTANT. HVGENIO
Filio, cum Adamum ſuum peccantem miſiſſet.

MAgni parentis magne & elegans Puer,
Caput Camœnis omnibus ſacerrumum,
Alumne Phœbi, dulce ver Libethridum,
Charitum Iuventa, prima doctrinæ ſeges,
Præſtans honeſti ſurcule, herba lætior
Meſſis futuræ, ſpes loquentis Patriæ,

Turgens leporum gemma, torrens carminum,
Tyro canentis eminens facundiæ;
Qui penè greſſus es ſupergreſſus tuos,
Metamque vixdum carcere emiſſus tenes:
Legi ruentis improbas Adæ manus
Crimenque primi patris, & triſtes vices
Mortalitatis & labantis ſeculi.
Sed illa mens eſt vatis & ſenſus tui:
Poëta, cujus lemma Adamus eſt Peccans,
Nunc lemma ſcribat hoc: Poëta non Peccans.

Ad Magnificum virum D. PETRVM C. HOOFT SATRAPAM MVYDENSEM,

cum Invictiſſimi Galliarum Regis HENRICI Magni vitam & res geſtas gravi oratione enarraſſet.

SCriptor ſtupende, Belgici ſoli vates
Non æmulande, cujus incubat labris
Vocis Batavæ curioſa majeſtas:
Qui ſceptra verbis, purpuramque tranſcendis,
Eburque tollis regium cothurnatus:
Sic perge Famæ, ſeculoque Belgarum
Debere nomen. non tuis leves curæ
Chartis inerrant, dexteramque cantatus
Hylas fatigat, pulpitiſque Theſeis
Pulſata cunctis. ſed velut Iovi magno
Tonitru decorum eſt, fulminumque ſublimes
Per ſumma jactus, arduumque quodcunque eſt;
Incedis altè, verticique regali
Excelſus hærens, fata ſcribis Henrici.
Vt ille clara Borbonum genus ducens
De ſtirpe, regnis debitus Navarrorum,

Titulos Olympo fixerit, fidem terris.
Vt per ſuperbos hoſtium cataphractus
Graſſatus enſes, inter horridas noctes,
Inter minaces mortis obviæ vultus,
Viceſque Martis, mobilemque Bellonæ
Rotatus axem, victor ipſe Fortunæ
Magnuſque ſortis improbæ triumphator,
Dignam potenti ſtraverit viam regno.
Vt turbulento Galliæ mari Caſtor,
Et mite ſidus fulſerit, cui frendens
Tumultuantes fregit impetus livor,
Longæque pacis preſſit oſculum Mavors.
Vt exterarum litium ſequeſtrator,
Belliſque circum ſævientis Europæ
Pacator, ipſos increpaverit Reges,
Tot partium, tot diſſidentium judex,
Æquus potenti & impotentis aſſertor,
Cunctis tremendus, indomabilis cunctis.
Hic Federatus vindicem ſuum Belga,
Columenque diſcit. ſpectat Allobrox numen,
Quod infidelis horruit. quod auguſti
Coluere Patres Adriæ laborantis;
Nec Roma ſprevit, Auſtriæque regnator,
Non ipſe ditis prævalens Tagi rector,
Qui dictat unus juſſa duplici Phœbo.
Magne Imperator, cui ſuam comam Celta,
Braccata Narbo ſubdidit ſuos faſces,
Bullam togatus: vive poſteris, Princeps,
Scriptore tali. qui tuæ facem famæ,
Iam voce, jam ſententiis ſerenatis
Præfert tiaræ. Tu Quiritium laudes
Factis adæquas: hic Quiritium ſenſus,
Gravemque Taciti donat auſibus tantis
Mentem diſertus. Te per orbis orcheſtram
Vexere pugnæ, bella, tela, balliſtæ;
Hunc rebus aptus grandibus tonans ſermo,

 Divi-

Divinitatis particeps. tibi legem
Mortalitatis fixit efferus latro,
Æternitati lingua vindicat noſtras.
,, Dignis corona laudibus parentatur,
,, Cum nil malignus detrahit, nihil donat
,, Favor benignus, gratiaque ſectator.
,, Tunc regnat oſtrum, cum nepotibus ſeris
,, Regnaſſe conſtat, ſeculiſque venturis
,, Trophæa monſtrat. tunc Ducum viget virtus,
,, Cum vivit ævo. fortitudinis merces,
,, Regiſque ſors eſt ſumma, non mori regem.
Sublimis Hoofdi, quem Garumna narrantem
Miratur, & decora Sequanæ ſedes,
Et Matronæ potator, & Liger clarus,
Venerare Gallum. ſi tuos per annales
Borbonius ingens ambulat, per annales
Regiſque geſta Maximi perennabis.
Regale creſcit Lilium. Leo noſter
Te ſic loquente, lætior jubam quaſſat,
Socioque triplex ungue Lilium prenſat.

IN NVPTIAS
Ampliſſimi Viri,
D. IACOBI PERGEN
Et laudatiſſimæ Virginis
LEONORÆ BARTELOTTÆ

LEonora virgo, nec minus Cupidinum
Fecunda mater; pars puellaris chori,
Eademque princeps; caſta formoſiſſima
Neptis Diones, vera proles Cypridis,
Ocelle amoris; cujus è labellulis
Inſons venuſtas, ore ſpirant Gratiæ,
Candor renidet & verecundus pudor;
Menſura pulchri, amuſsis elegantiæ,

Et multiformis officina Palladis:
Leonora, Te nubente, priſcus carminis
Reſurgit ardor. Te calente, flammulæ
Vrunt poëtam. crede, crede, ab oſculis,
Amplexibuſque riſibuſque, quos loquor
Stillant iämbi. baſiis tuis meos
Æquabo verſus; quotque nictibus feris
Laceraſque amantem, quot marita vinculis
Stringis maritum, quot süavitatibus,
Leporibuſque ludicriſque plauſibus,
Procacibuſque pulchritudinis notis,
Sponſum laceſſis, tot ligabimus pedes,
Venerique referam par pari vates tuæ.
Leonora, perge, quò priores ivimus,
Cum me pudici cura tangeret thori,
Nec tunc carerem, quâ velim præſens frui.
Leonora, perge, quò tibi pergit Paphum,
Gnidique culmen & Dionæam domum
Monſtrare Pergens, optimus ductor tui,
Vitæque fidus conjugalis aſſecla.
Leonora, Sponſa es. ſolve zonam virginis.
Leonora, nupta es. flammeo vela caput.
Leonora Sponſa es. myrteas corollulas
Suſpende lecto. luſitent paſſerculi
Turturque compar & palumbes ad fores,
Et ſterile quicquid audit & fugit parem,
Proſcribe nupta. nil niſi concordiæ
Exempla fas eſt cogitare conjuges,
Odiſſe tetricos ſolitudinis patres,
Sexumque quotquot diſparem ferunt minus.
Leonora, cœlos cœliteſque ſuſpice.
Omnes procantur, Te procante. Cypridi
Mavors adhæret, inſtat Hebe Phoſphoro,
Apollo Phœben deperit, Iuno Iovem,
Bacchus Dianam. te procante, Cepheum
Aſtræa poſcit, Herculique poſcitur

Andro-

Andromeda virgo. flagrat impotentiùs
Perſeus amator, & licet ſtet frigida
Regione cœli, trux Bootes uritur.
Leonora, terras adſpice. ad famam tui
Vivunt amoris populi. manus ligant
Laſcivientes pampini. tenacibus
Hederæ ſequaces vinciuntur brachiis,
Et canna cannæ, & alnus alno aſsibilat.
Leonora, fluctus reſpice. ad tuas faces
Accenſa Tethys languidum urget Nerea,
Squamæ caleſcunt piſcibus, phocæ rubent,
Mulli jocantur, atteruntur oſtrea,
Percæ liqueſcunt, ambiunt ſe rombuli.
Leonora, quàm tu tempora & dies tuo
Aptos amori ſeligis. Gemellulis
Fratrum ſub aſtris, tu Lacæna, fulgidum
Iubar decoris explicas cubilibus.
Ver horridum renaſcitur, te conjuge,
Meliùsque vernat. germinant tot herbulæ,
Florentque, te florente, mille floſculi,
Panduntque ſe, virente te, tot gemmulæ,
Truduntque lætas hortuli propagines,
Prolemque tecum cogitant tot bulbuli,
Quot matris horto Flora dìs recondidit.
Sic totus æther incubat mundo procus,
Et terra Sponſa eſt; ſeque deſponſant aquæ,
Maritat aer, nuptiis calens tuis.
Leonora, te ridente, pennas concutit
Ales Cupido, & dexterum thori latus
Plauſu ſecundo verberat. gaudens puer
Quicquid leporum vel ſagittarum ſua
Clauſum pharetra geſsit, omne diſtrahit,
Venditque amorum filiis. quin ignibus
Circum crepantes æſtuant viciniæ,
Volant ocelli amantibus, ſororiant
Et hinc & inde nubiles mamillulæ,

Et hinc & inde Phyllidum molles genæ,
Et hinc & inde Thyrſidum ſuſurruli,
Venerumque paſsim blanda conſpiratio eſt.
Leonora, amores occupa. fuga diem,
Arceſſe noctem. triſtis expectatio eſt
Et dura lecti. bis dolet, præſentium
Carere fructu, & lactitari gaudiis,
Quæ ratio laudat. res amor ſanctiſsima eſt,
Cœlique ſpecies. conjugum ſodalitas
Lex prima mundi. non timet virgo mori,
Quæ mater optat eſſe. cuncta deſpicit,
Conſors mariti. vendicat terram ſibi,
Quam prole donat. perge perge in dulcius,
Cauſamque gaudi perge complecti tui.
Præclare Pergens, ſi ſuperſtitem mihi
Tanti furoris credis eſſe flammulam,
Et appetentem conjugis ſuaviſsimæ
Hærere mentem, quæ profabor mitius,
Vultu ſereno, verba vatis accipe:
Quàm tu beatus Bartelottam repperis.
Quàm bis beatus Bartelottam deperis.
Quàm ter beatus Bartelottam amplecteris.
Et quàm beata Bartelotta te videt.
Quàm bis beata Bartelotta te cupit.
Quàm ter beata Bartelotta te capit.
Quàm vultis ambo, quod nefas non velle vos.
Quàm vultis ambo, quod decet jam velle vos.
Quàm vultis ambo, quod ſiletis ſtrenuè.
Quàm vultis ambo, quod ſilebo non minus.
Quàm vultis ambo, quod ſilendo prodimus.
Quod ipſe Brutus, quod Cato ſeverior
Patrique ſimilis concupivit Porcia,
Antoniæque & Iuliæ & Calphurniæ,
Coſſutiæque & cum Mamæa Octaviæ,
Etiam Sabinæ & Arriæ & Corneliæ,
Gravíſque quamvis molle cor Semproniæ.

Tu

Tu vir venuſte, docte, comis, integer,
Dilecte nobis, Bartelottæ & Amſtelæ,
Quem regna, mores, gentiumque tot vias
Luſtraſſe dudum glorioſum credidi:
Si non adoras fata Conſul tertium,
At nunc adora fata Sponſus tertium.
Compeſce linguam Livor, obloqui cave
Votis ſecundis tertiiſque conjugum.
Si res amica, ſi jucunda, ſi bona eſt
Puella conjux, cur vetas bonâ frui,
Bis hac carentes? nubimuſque & ducimus,
Ne fœda ſterilem vaſtitas mundum voret.
At hoc cavemus bis quaterve conjuges.
Bis æde Cypri, bis ſtetiſſe ſub Papho,
Bis vulnerari, ter medullitus peti,
Ter igne carpi Romulæ poſſunt nurus,
Et cœlibatus neſcii Grajûm patres.
Si ſuave rident liberi, ſi penduli
In ore matris luſitant tenerrimi;
In ore patris vagiunt tenerrimi;
Quis eſſe tales deneget ter conjugi?
Non flamma, peſtis, non procella liberis
Conjux modeſta eſt. non penatibus faces
Immittit atrox, cui noverca perplacet.
Noverca nulla eſt, quæ marito condolet.
Noverca nulla eſt, orphanis quæ ſubgemit.
Noverca nulla eſt, quæ mariti baſiis
Placide fovetur. ſunt amabiles thori,
Placabileſque, neſciæque litium,
Et jurgiorum, cùm leves cunæ rotant
Litis ſequeſtrum pondus, & pacis vadem.
Primos amoris impetus ciet furor,
Ratio ſecundos. prima fax dementiæ eſt,
Sequens malorum conſciæ prudentiæ.
Quin prima amantum ſtudia ſunt diſcentium,
Et neſcientum conjugî miras vices.

Nos illa ſcimus, Sponſe; quis rebus modus,
Quæ vis amori, quæ fides, quæ gratia,
Quid expetendum, quid cavendum mutuò.
Si vidua turtur nuptias odit novas,
At optat illas Lesbiæ paſſerculus.
Soles redire cernimuſque & occuli,
Cur non amantes? ſolitudo peſſima eſt,
Cur non Creuſæ, poſt maritales rogos?
Vagos amores odimus. ſed & viri
Facti ſecundo tertioque. plus amant,
Experti amoris verba, rem, dulcedinem,
Et quicquid hic eſt ſeſami & papaveris.
Non ille Tiphys, qui ratem ſemel mari
Committere auſus, ſed frequentius, fuit.
Non Hector audit, qui ſemel vaginula
Diſtrinxit enſem. ſæpè miles militat,
Et enſe crebrò hoſtile perforat latus.
Nunc vos ſilete exucca, mœſta corpora,
Patres ſeveri, humanitatis & joci
Et conjugalis vinculi hoſtes improbi;
Aut ſopite mecum. Te, virorum maxime,
Iam teſte, dictâ glorior ſententiâ,
Tuoque, Pergens, nixus exemplo loquor.
Leonora quàm te reſpicit, Britannicis,
Quos Tameſis effert, plus diſerta Nymphulis.
Leonora quàm te ſuſpicit, Batavicis,
Quos Ya laudat, plus diſertum amantibus.
Leonora Sponſo porrigit flores tibi,
Quos docta jam nunc carpſit hortulo manus.
Dat illa myrtum, dat ſüavem amaracum,
Dat florem amoris, & venuſti Adonidis,
Violaſque molles, liliumque candidum.
Dat belidem, betonicam, & ſerratulam,
Calthamque & igne fervidam Daphnoidem.
Nondum caleſcis? redde tu Sponſæ, precor,
Veneris lavacrum, carduum, & fabas Iovis,

Lappas

Lappas tenaces, lychnidique ſubjice
Lapathi puſillum. redde nardi ſpiculas,
Oculumque Solis Parthenique ſurculos,
Crocum rubentem & ſmilacem volubilem.
Serpilla, & aptam pronubis atractylim.
Nondum caleſcit? Nos favemus nuptiis
Fecunditatis nuncii & propaginis.
Ne Bartelotta pergat eſſe, quod fuit.
At ipſe Pergens pergat eſſe, quod fuit.
Forſan ſequemur. ſin minus, vati & ſeni
Amaſſe liceat, ſi potiri non licet.

IN NVPTIAS
Præſtantiſſimi Viri,
D. GERARDI ab HELMONT
Et Præſtantiſſimæ Virginis,
MARGARETÆ BICKERÆ
à SWIETEN.

PRaſtans, modeſta, blanda, caſta Margaris,
Tot Gratiarum corculum,
Quam comitatis rore perpluit Venus,
Cupido mille baſiis
Iociſque Sponſam fecit, & jam nubilem
Deduxit in Paphi domum;
Vbi limen omne denſa myrtus obſidet,
Fragrant odores optimi,
Madet Sabæus, Perſa fundit balſamum,
Sereſque ſericis thoros
Sternunt tapetis, tinniunt teſtudines,
Domuſque tota luſus eſt.
Quàm te venuſtis, magna Virgo, ocellulis
Chorus tuetur Virginum,

Et longa matrum turba. quàm candentibus
Gliſcunt amoris impetus,
Latenſque voti flamma ſub mamillulis,
Auſuſque cogitat viri,
Secura damni. quam pudoris conſciæ
Genæ loquuntur Cypridem,
Et dulce murmur errat in labellulis,
Ac nōn loquenda muſſitat.
Non Pelei olim pulchrior ſe nuptiis
Oſtendit excellens Thetis.
Non riſit uxor blandius Calphurnia,
Tactura Cæſaris latus.
Nec Cypris olim lætius pulcherrimo
Admovit os Adonidi.
Hebe fluentem pexuit tibi comam,
Gemmiſque diſtinxit novis
Andromeda Virgo. veſtis in talos fluens
Levante fulget Cynthia.
Adamaſque medio pectori lumen facit,
Splendoris æmulus tui.
Veteres amorum fabulas, Apollinem
Daphneſque fatalem fugam,
Caſus amantis Seſtiæ, cum Pyramo
Thisben procantem, Acontii
Fallacis artem, baſiantem Nerea
Et Amphitritem cærulam,
Deos Deaſque & feſta magna conjugum,
Tunicis Arachne intexuit.
Inter puellas eminens Iunonias,
Et ditis Yæ filias
Et tot potentis Amſtelæ illuſtres faces,
Iuvenumque vultus illices
Laudata Sponſa conſides. ſupra caput
Radiant coronæ penſiles,
Caſtæ character virginis. juxta tuos
Fovent amores Nymphulæ

Soro-

Sororiantes, fida cuſtos utraque
Iam jam labantis zonulæ.
Accendit in te conjugis curam Fides,
Dat Suada leniter loqui.
Fomenta pellit litium concors amor,
Et innocentia tuos
Implet penates. exulat Superbia,
Faſtuſque nomen improbum.
Minus marito, conjugis partes putas,
Sapuiſſe velle conjugem:
Magis marito, conjugis partes putas,
Amaſſe velle conjugem.
Manſueta greſſum dirigit modeſtia,
Virtus ocellis emicat.
Erecta mores ordinat prudentia.
Famam vereris & Deum.
Pandora noſtra es, elegantiæ ſoror,
Süavitatum capſula,
Et promaconda, gemmularum gemmula,
Et margarita Margaris.
Helmonde præſtans, quàm tibi lætas faces
Accendit ardens Heſperus,
Ætherque pronis inſuſurrat ignibus
Arcana lecti gaudia.
Legeſque Sponſo præcipit facillimas,
Leges amandi jugiter,
Leges jocandi & oſculandi jugiter,
Et ambiendi jugiter,
Et colloquendi, & annuendi jugiter,
Idem cavendi jugiter,
Idem volendi. Tu bonorum conjugum
Exempla prudens cogita,
Flammas Sichæi, Cepheique vincula,
Tedaſque Porciæ graves,
Et ſempiternis verba digna ſeculis,
Pæto loquentis Arriæ.

ũm Sponſa præſto eſt, dic, Creuſa tu mea es,
Dilecta tu Lavinia es,
u Siſigambis, tu Mamæa, & Olbia,
Metella noſtra & Nyſula,
uſtina, Manto, Maja, Phyllis & ſuo
Amica Doris Thyrſidi.
'erpende voces, Stoa quales edidit,
Graiûmque rumina ſcholas,
t quæ Stagiræ doctor & Græci ſenis
Interpres olim tradidi.
'arum eſt, remotas neſſe cœlorum vias;
Cœcaſque cauſas fulminum,
olis labores, aſtra, motus, tempora.
Non his amica nunc eget.
es ad cubile venit. omnis in thoro
Nunc explicandus eſt labor.
uum hîc Lycæum eſt. altera his ſubſelliis
Præcepta poſcit Margaris:
il ſuſpicari, conjugi blande obſequi,
Probare voces mutuas,
amnare raro, ſæpe amoribus frui,
Et non abuti baſiis,
lam vereri, quam potenter diligis,
Miſcere gaudiis metum,
avoſque amaris melleos abſinthiis,
Vtramque fortunam pati,
erare prolem, & nuptiarum germina
Magnæ vovere Palladi.
elmonde, menſas talis inter ambulas.
Sic nuptiis datus tuis
ccede propius, Margarimque quam colis
Ardens amator exue.
lent poëtæ. Tu, quod Hymen imperat,
Curabis intus ſedulò.
um gratulantur Amſtelæ cives tibi,
Faventque Curiæ patres,

Iuriſ-

Iuriſque ſellæ, quas ſocer tuus premit,
Regitque Conſul maximus.
En, Divera æquos mater adſpicit Deos,
Lætoſque natorum dies.
Et hoc ſenectæ deputat ſolatium,
Curæque præmium ſuæ.
Quin illa pulchrè turribus ſurgens ſuis
Domus vetuſta Suvietiæ,
Quæ tot celebrem gentibus Rhenum bibit,
Tot tollit agris verticem,
Tot populis involvit umbroſum caput,
Applaudit abſens Margari.
Iterant columbæ Margarin, vocant aquæ,
Frondes loquuntur Margarin,
Horti, Menalcæ, foſſa, rura, porticus,
Arbuſta reſonant Margarin.

DIRÆ IN CVLICES

BAMÆSTRÆ & Arcis MVYDENS

VEtuſta Muydæ tecta & annoſi lares,
Et vos Bamæſtræ fertilis novæ domus:
Cur culice crebro vatibus moleſtiam
Diriſque noctu cantibus faceſſitis?
Iſtis ſuſurris rumpitis ſomni moram,
Iſtis ſuſurris vatibus ſuaviſſimis
Obmurmuratis, & poëtarum melos
Cantuſque molles Pegaſeii chori,
Phœbique totos ordines exploditis.
Audite Culicum diſparem concordiam,
Volucriſque magna parvulæ diſcrimina.
Tuus, ô diſerta Muyda, fortius canit,
Minus Bamæſtræ. Muyda, plus tuus ferit,
Tuus Bamæſtra lenius. roſtrum duplex

Ac

Acutius Muydenſibus. Bamæſtrii
Obtuſiore me terebrant cuſpide.
Quin grandius corpuſculum Bamæſtriis,
Et literati ſanguinis capacius.
Magis tenella membra ſunt Muydenſibus,
Magis canorum guttur, atque ſibilum.
Vos mane ſolum lancinatis Beemſtrii.
Quos Muyda gignit, ictibus ſæviſſimis
Et nocte pungunt & ruente veſpera,
Et plus micante ſæviunt ſub Phoſphoro.
Sceleſta turba, noctis horror optimæ,
nviſa turba, garrulæ, leves aves,
acræ quietis jugis execratio,
eu diſpares ſeu compares ſuſurrulis
t hic & illic obloqui vultis mihi,
Abite longè, Zoiloſque pungite,
t queis maligna bile torretur jecur,
Quos livor ater exedit. modeſtiæ,
t Muyda ſedes & Bamæſtra, vos jubent
Procul exulare. quid moramini malæ?
n frigus adflat aëra, & ferox Notus,
luviæque veſtros obruunt exercitus,
inemque diro murmuri Autumnus facit.

In litem Satrapæ Muydenſis cum Domina
ICOFORTIA,
uter alteri facem præferret.

MOvit ſüavem nata Lis diſcordiam,
Placidumque fecit Anna Vicofortii
Satrapæ tumultum. num prairet Hoofdius
cemque ferret ille, qui facem ſolet
æferre Belgî vatibus vatum caput:
n hoſpes Anna, quæ facem modeſtiæ,

Et comitatis tot decoris matribus
Specioſa præfert. litigare Cynthium
Phœbenque credas, Phoſphorum cum Cypride,
Cum Marte Veſtam, cum ſorore Caſtorem.
Vult ille, quod non illa. non volunt duo,
Quod urget alter. ſingulis ſententia eſt,
Sed quæque diſpar. compares virtutibus,
Hac lite nutant diſpares. Apollinem
Præferre terris lucis uſuram ſuæ,
Sequi Dianam, diſſerebat Hoofdius.
At Anna fatur, hoſpiti ſeſe hoſpitem
Debere tanto præviæ munus facis.
Dum litigant, dum fluctuant, dum lampadis
De luce rixa eſt; Ecce raptor Hoofdius
Attollit Annam, & brachiis circundatam
Oſtentat altè, & feminam facit Pharum,
Novumque ſidus. portat ignes prævios
Marita victrix, lampademque exporrigit.
Et ille victor Annulam, quam vir gerit,
Obire famulæ vile munus haud ſinit.
Sic nullus ordo eſt aut ſequentis hoſpitæ,
Aut poſt ſequentis hoſpitis. confunditur
Cum laude ſexus, bajuluſque conjugis
Fit ille magni bajulator imperi.
Subordinantur Hoofdius, conjux, faces,
Et pervenuſto cernimus ſpectaculo
Præire nullum, pone neminem ſequi,
Pediſſequamque nec pediſſequum dari
Famulamque nuſquam. ſalva partibus manent
Honoſque dignitaſque. nec jam cedere,
Dum diſtributa ſuaviter victoria eſt,
Aut Anna dici, aut victus Hoofdius poteſt.

Illuſtri viro

D. CONRADO vander BVRCH,

Reipub. Amſtelodamenſis viro Conſulari, Scholarum Curatori, à Cimbrica Legatione reduci.

VIr magne, vir diſerte, vir potens fandi,
Doctrina cujus abdidit ſinu veri
Iuſtique formas, & ſcientiæ ſummam,
Quâ civitatum jura faſcibus dictas,
'iveſque lege flectis & cupis ſalvos:
Qui ſub rigente nuper axe Ruſſorum;
Moſcho fuiſti verba noſtra præfatus,
'atriæque cauſam maximo Duci dixti.
't nunc ab Arcto Cimbricaque legatus
'edux tiarâ ſoſpes Amſtelæ vivis:
Dum Tu remotis juſſa Federatorum
ceptris revelas, Regibuſque præduris
uadere tentas conſcientiam recti,
ociiſque terris aſſeris ſuas merces,
eculiumque liberum tui Belgæ:
'os in ferocis Cantabri trucem claſſem,
uppeſque magni Regis ivimus fortes,
'inaſque Oquendi & impetus Philipporum,
'uidaſque turres & natantium ponto
'lvos patentes grandium carinarum,
rtute ſola ſprevimus. nec immanes
'nimoſa moles horruit manus Trompi,
'udaxque pectus. igne, glandibus, ferro,
'aſſata gens eſt noſtra, per foros, tranſtra,
'liſque latera perforata luxavit,
'taſque fregit navium furens nauta.
'reſa merſa eſt. tot bibere Neptunum

Vſtæ Britannis fluctibus rates celſæ.
Salamandra capta eſt, & ferox Alexander,
Et qui ſuperbos vexit Aſturas Feyus,
Lopeziumque ſorbuit mari Tethys.
Meruere roſtra tot Themiſtocles noſtri,
Duilliique & Reguli renaſcentes.
Cecidiſſe Xerxen crede, & alteras ligno
Defendi Athenas, alteram peti fruſtrà
Salamina Medo. Tanta fecimus, Burchi,
Te longius per regna Saxonum & Cimbrûm
Vrbes loquente. Si juvat triumphantem
Spectare vatem, & magna bella narrantem,
Hæc legere geſti. per tot hoſtium puppes
Tumultuatur Muſa, pugnat imbellis
Apollo, cædit, mergit, urit, exurit,
Mileſque factus credor in truci ponto,
Manuſque Iberûm cædibus cruentaſſe.
Tu vive ſoſpes Patriæ, mihi, Phœbo,
Et gratulantis prona verba Barlæi
Exoſculare. ſunt regentium curæ
Vrbes, Lycæa, bella, curiæ, vates.

In diem Anniverſarium Nuptiarum, Nobiliſſimi viri D. PETRI HOOFD Equitis & Goylandiæ Prætoris.

HÆc Nuptiarum ſera ſunt ſolennia,
Lætique Satrapæ dies,
Quibus venuſta rurſus Hellemantia
Virile paſſa baſium eſt;
Tragicique princeps pulpiti pedem thoro
Novus procator intulit.
Famam creantis Vniverſum dexteræ,
Diemque Iudæus colat.

Te

'erraſque ſeclis exigant merſas ſuis
Noachidûm propagines.
'u clara Macetæ fata Regis Græcule,
Olympicumque pulverem,
.ongis celebra temporum quinquenniis,
Et feſta curribus para.
ellacis urbis Romuli natalibus
Epulum, Quirites, condite.
uque imperantis Caroli cunas mero
Adſperge Flander largius.
lus dulce nobis lætiuſque prandium,
Dapeſque ponit annuas
eonora mater, & cubantis ad latus
Benignus Hoofdii favor.
lux ſerena, quæ ſeverum vindicem
Effeminas Goylandiæ.
lux amica, quæ vetuſtis ignibus
Subdis recentem flammulam;
iſuſque primos, illices amplexuum,
Voceſque primas conjugum,
limenta quondam Cypridis, recogitas,
Et jam facetè ruminas.
ate Veſper, dic mihi blandiſſima
Amantiûm popyſmata.
c, quot ſagittis læſerit cor maſculum
Chiron, Novembrium Deus,
c, quot ſagittis læſa Bartelottulæ
Surrexerit vivacior.
illa non fas eloqui; dic Perſeo,
Dic Virgini, dic Cynthiæ,
c & Diones filiæ, quàm jugiter,
Quàm non remiſſe mutuum
oſculentur & procentur & velint,
Par æmulandum poſteris.
:, quàm modeſta, matris ad normam ſuæ,
Criſtina proles ambulet;

Virumque verbis mentiatur Italis
Puella, ſexu dignior.
Dic, ut parentis candidum germen ſui,
Arnaldus, illis vocibus
Puer loquatur, queis locutus eſt Cato,
Et rex Latinus & Numa.
Vt ille, Threcis inſtar enſem fervidi
Mirmillo vibret parvulus.
Saliatque, qualis inter agreſtes ſuas
Diana lege ſubſilit.
Et illa poſtquam dixeris palatiis
Cunctis Deorum; ne ſile,
Prandere mecum, fabulari, ſcribere,
Et diſputare ſuaviter,
Et gratulari cantibuſque & verſibus,
Et Hoofdiis applaudere,
Helmanſiæque, & nuptiis tantis frui,
Inſigne Belgii decus,
Friſiæque ocellum, amœnitatis corculum,
Menſæque præſentis facem,
Nunquam canendam vatibus nimis, mihi
Semper colendam Teſſelam.

IN OBITVM

Clariſſimi viri

IOHAN. ISACII PONTA[NI]

Pontane, quò me, quò tui colens dudum
Pectus relinquis! ætheriſque tranſcendens
Vias beatus tot malis inerrantem
Mortalitatis ſede deſuper ſpectas?
Me ſume ſocium, vallibuſque ſubductum
Calumniantis ſeculi & ſuo more
Ineptientis, inter integras mentes,

Inne

nnoxiaſque neſciaſque livoris
ecum repone. quà virile Cunæi,
t os loquentis priſca verba Iacchæi,
irtuſque nullum vellicantis Erpeni,
pernit malignæ virus improbum linguæ.
Illic per aſtra, per faces tibi ſcriptas,
er regna Superûm fornicesque flammantes,
onitruumque fulminumque per tractus,
eminumque mundi culmen ibimus læti.
ropiuſque cœli ſigna, circulos, puncta,
unæque vultus & vagantium motus,
rtuſque varios luminumque tot caſus,
Arcana mundi, permeabimus coram.
Hic nos moratur pigra corporis moles,
Animumque glebæ affigit & ſolo mentem;
epundiiſque ludicriſque curarum
aniſque miſeri næniis fatigamur.
u, quem docentem porticus Sicambrorum
levique lambens ſtagna Geldrus audivit,
m multa diſcis, quæ negata ſunt nobis,
t multa neſcis, quæ profana nos ſcimus.
rutator uſque veritatis æternæ,
iturque votis & Dei Redemtoris
Amore plenus, conſcientiæ laudem
fers Olympo, laureamque doctrinæ
licitatis luce clarus exornas.
ui ſceptra Regum purpuraſque Cimbrorum,
ptentrionis numina, indicaviſti,
urque Gothicum lineaſque regnantum,
eni bicornis oppida & Duces priſces,
geſta Patriæ gnarus expediviſti;
ui præpotentis Amſtelæ domos dites,
gineſque, templa, fata mercantum,
ffulta ſylvis tecta, mobiles arces
uri latebras, merciumque ſcripſiſti,
unc alia regna, & tot regentium Reges,

Et civitatis jura perſpicis magnæ,
Opeſque luſtras, neſcias vetuſtatis.
At nos dolemus, quotquot hic ſacri Muſis
Monumenta ſeclo conſecrata miramur.
Quæ nec malignus Livor afflat aut Momi
Furor flagellat. Te caremus, Iſace,
Nec jam benignæ commeant amicorum
Voces, nec ales charta tranſvolat fluctus,
Teſtis ſalutis, & favoris illæſi.
Hæc ſumma vitæ eſt. hoc ſuäve ſolamen
Afflictionum, leniore conſpectu
Sodalitatis perfrui verecundæ.
Amplecti amicos, literiſque teſtari
Flammas honeſti, candidique convictus.
O literarum ſpendor, ô ſenex docte,
Tot noctibus, tot hic laboribus fracte,
Tot feſſe ſcriptis, tot ſcholis fatigate,
Criticique dudum magna pars tribunalis,
Tot præmiis, tot Imperantium donis
Illuſtris, audi, & mœſta verba Barlæi
Sibi dolentis & tibi parentantis,
Tibi gratulantis, at ſibi gemiſcentis,
Lachrymas amantis, præficæ puta leſſum.

Illuſtri viro

D. LODOVIC. CAMERARI

Suecorum in Batavis Legato, ſuam
à prandio abſentiam excuſat.

VIr magne, vir ſerene, vir potens fandi,
Regina cujus ore fatur ad Belgas,
Batavumque patribus pandit imperî ſacrum
Quem terra quondam lætior Palatini
Ducis fidelem ſenſit & ſibi charum:
Quid me poëtam poſcis ad tuas menſas,

Epul

Epuliſque Divûm vis frui profeſſorem?
Et labra ferclis admovere Legati?
Nos inter umbras porticuſque Muſarum
Humiles moramur, vivimuſque ſecreti
A luce tanta. me cathedra, non aula
Aſſuevit uti. nec dapes poteſtatum
Mereor ſacerdos Palladis. Levi formo
Cœtus ſcholarum voce, & illa magnatum
Aulæa & arces rarus hoſpes accedo.
Tu juſſa Regum Principumque promulgas.
Ego juſſa acuti interpretor Stagiritæ.
Tu regna flectis, ſuggeriſque vel belli
Vel pacis artes; me rudis Iuventutis
Cultura totum poſſidet. Ducum vox es,
Ego vox docentis Amſtelæ. doces ſuaſor
Facienda grandi purpuræ & tuum pergis
Sueonum probare munus Imperatrici.
Mihi parca vati ſpiritum dedit lenis
Clio Camœnæ, carminiſque conceſſit
Exile robur. ſorte, laudibus, fama,
Splendore diſſidemus. hinc timet noſter
Calcare honoris atrium tui Phœbus,
Pudorque magnis horret ingeri menſis.
Perite rerum publicæque fortunæ
Lodovice, gratæ mentis obſides ſume
Feſteſque iambos, gratiamque conviva,
Quam nunc rependo maximo Tibi verbis,
Exoſculare. mitto ferculum Cirrhæ
Apollinaris dulce ferculum menſæ,
Procul à diſerto fonte Phocidis natum,
Ubi Rhenus arces & Quiritium caſtra
Subverſa lambit, Schonckiique laudata
Humanitate lætus hoſpes involvor.
Vale ter ample vir, cui refloreſcens
Germana tellus debet & Nicri Princeps,
Vultuque veſtro prandioque ſemotum

Illuſtris, æquus & benignus excuſa.
Sic te potentis ſceptra diligant terræ,
Sueonumque rectrix Finniæque regina.
Sic Federatis Patribuſque regniſque
Digne colaris: fata prorogent annos;
Pulchramque Superi ſoſpitent ſenectutem.

Ampliſſimo Viro,

D. GVILIELMO BORELIO,

Duynbekæ Domino, Reip. Amſtelodamenſis Syndico.

PRæſtans Boreli, ſi qua vis Apollinis
Morbo ſuperſtes, priſtinos valet modos
Dictare vati; nec benignum ſanguinem
Febris reſorbens, fontis Aonum ſimul
Exſuxit undas, torpidique ſpiritus
Sublimis auræ portiuncula vigent:
Id omne & unum gratias agit tibi,
Et me meaſque conſecrat Muſas tuæ
Humanitati, publicoque interpreti
Aſſurgit abſens, & favoris maximi,
Quo non merentem amplecteris, laxos ſinus
Audet remiſſis implicare verſibus.
Hac lege vivis; non ſuis ſe commodis
Natum putare. publico ſe mancipat,
A plebe quiſquis diſtat, & ſcientia
Extendit annos. eſſe non cupit ſuus,
Vindex ſuorum. civium facundia eſt,
Quâ faris Hagæ: quod ſibi plures petunt,
Per te loquuntur. quicquid es, ſic Patriæ
Batavoque donas, & potentis imperî
Fulcis labores, conſilique pondere
Diſertus audis. Talis in Quiritium
Cyneas Senatu verba fecit, & ſui.

Manc

Mandata Regis elocutus, os fuit
t lingua Pyrrhi. talis Atridas Duces
Neſtor trahebat, Herculeſque Gallicus
ocis catenâ Galliam flexit ſuam.
Qui barbarorum corda Thracum lenii
rpheus canendo, muneris tui fuit.
t qui ſuperbas arte Thebas condidit,
t ſaxa doctâ movit Amphion chely.
ratre verba faſcibus Tulli patris
artes fuere. talis Æſchines forum
rbeſque Grajas Atticoſque principes
rmavit olim. Federata nomina
alem ſalutant, Belgiique illuſtrior
bs per patentes orbis excurrens plagas,
imamque longæ Solis exæquans viæ,
o ſe loquendi copiam tibi facit,
riſque creſcit magna Civitas tuis.
Nec hic ſubactæ meta ſtat prudentiæ,
ut Conſularis juſſa ſolum Curiæ,
obis profaris. Indiæ per te ſapit
tens Senatus, teque partem Concili
lt eſſe tanti. conſulis domi ſagax
ris gerenda. quaque Titan curribus
ſurgit undis, & Moluccas adſpicit,
idamque lavam, tuque mœnibus valens
nbona ferves, & Tidora prœliis
ſtem fatigat, gentiumque meſſibus
atra turget. optimis ſuffragiis
oderaris orbem. ſentit, ignarus tui,
a damna Bætis, & latens noces Tago,
ſque ſuaſor ſubruis Philippicas.
Hæc VValachrus audit. & tuis ſe laudibus
t eſſe teſtem. novit ingeni facem
or Metelli. deſtinaris exteris,
etiſque dudum, ut Belga proſis Belgio,
ique fedus Alpibus perſuadeas,

Et purpuratis fortis Adriæ togis.
Duynbeka gaude, quæque collibus jaces,
Clareſce Domino. dic propinqua Tethyi,
Tibi imperare ſidus Inſulæ tuæ,
Columen bonorum, patriæ lumen ſuæ,
Exemplar æquæ mentis, Amſtelæ jubar,
Et comitatis & gravis prudentiæ
Specimen ſeverum. dic Borelio coli
Illuſtre Phœbi nomen & Phœbæos
Myſtas amari. dic alumnum Phocidis,
Biverticiſque montis atque Palladis
Regnare ruri. dic vetuſta ſecula,
Graiûmque geſta & auſa gentis Italæ
In hoc recondi. dic ſacerdotem piæ
Themidis vocari, conſcium Iuris ſacri,
Et quod profanum cauſa civilis facit.
At tu minore, Rhene, currens alveo,
Vbi caſtra quondam fixit Albini labor,
Domos Boreli prædiumque lenibus
Pulſa ſuſurris. gratulare ſoſpiti,
Agriſque dona perfrui feracibus.
Quos nec locuſta tondat, & zizania
Steriles pererrent, aut adurat Sirius,
Aut ſævientis ira verberet Noti.
Si Roma ripis attulit decus tuis,
Vrbiſque Dominæ gloriaris arcibus,
Plus jam ſuperbi. dum tuos per margines
Orator habitat, Syndicique gloriam
Late decoris fama differt urbibus.
Quamvis carinis mille, mille mercium
Formis redundet Ya, & omnibus ferat
Vendenda terris, æra tranſmittat Gothus,
Pelleſque Moſchus, Indus advehat piper,
Electra mittant Sarmatæ, marmor Ligur,
Frumenta Gallus, ſævus enſes Cantaber:
In Te, Boreli, ſumma laudum colligit,

Voceſque præfert rebus utiles ſuis.
Quibus profundum tranat, exteris natat
Mercator undis, lucra conficit ſibi,
Magis pateſcit civitas, condit domos,
Latiſque cives ordinat pomæriis.
Sapuiſſe primum eſt. alterum, vitæ dies
Donaſſe cœlo. tertium, per publicas
Iviſſe curas, civitatibus loqui,
Et eruditæ mentis otium bonæ
Dediſſe cauſæ, totque doctrinæ modos
Formaſque grandi commodaſſe Curiæ.
Per Te beamur, te favente creſcimus,
Vir magne, & atras pellimus febres procul.
Per te valemus. Tu laboranti tuis
Verbis mederis, erigiſque languidum
Spe, jam ſilendâ. pene nuper mortuo
Diſrupta fila fortibus ſolatiis
Redintegraſti. ſic meæ favor tuus
Certum ſalutis robur & fulcrum fuit,
Stygiiſque vatem vindicavit manibus.
Poſcis medelæ vile præmium tuæ?
Gratumque amici pectus? obſides cape
Teſteſque Iambos. meque credas non fore,
Cum te, Boreli ſumme, deſinam loqui.

Nobiliſſimo viro

D. ANTONIO OETGENS,

Equiti, Domino in VVaveren, &c.
Reip. Amſtelodamenſis viro
Conſulari.

MAgnanime Conſul, ditis Amſtelæ rector,
Fortuna cujus Amſtelæ è manu veſtra
Et optimatum, quos amamus hîc, pendet:
Germana proles undecunque virtutis,

Et non euntis per remiſſa doctrinæ;
Qui ſtemma digno patre maximum ducis,
Sortemque avorum faſcibus tuis vincis:
Salve ter ample vir, meiſque pauliſper
Vaca Camœnis. æger, impotens, fractus,
Totuſque languens, dulce barbitum invitus
Preſſi tenebris. nunc alacrior reddor
Luci Tibique, & per vireta Muſarum
Raptus, verendo pauca Conſuli fabor.
Scripſere Flacci Principi juventutis,
Sceptris Marones, Claudiana Pimplæis
Honorioque faſcibuſque Romanis.
Sequar priores, imperique noſtratis
Facem decuſque audentior ſalutabo.
In diligentem me, meique fautorem
Amo reflecti, vindicemque Phœbaum
Et literarum vindicare Parnaſſo.
Nefas ſileri, quem benigna ſceptrorum
Extollit aura, inſignibuſque Majeſtas
Arctoa donat. Aula purpuratorum
Quem ſacrat orbi, conſecrabimus Phœbo,
Libethridumque proluemus in lymphis.
Mercantis urbis rector & Senatores
Inter Senator, cujus ore jam pridem
Excepta gratum magna ſenſit adventum
Medicea mater: me favore, quo polles,
Involve totum, & gratiæ profeſſorem
Innecte veſtræ. Tu ſacella diſcendi &
Novas juventæ porticus recluſiſti,
Meæque jam tum gratulatus es ſorti.
Qui VVaveræ das jura, qui Deus ruris,
Numenque agrorum maximuſque poſſeſſor
Tibi faventis fata ſuſpicis cœli:
Scholæ labores Palladiſque non ſegnes
Fove miniſtros. Patriam gubernaſti,
Motuſque grandes pacis atque bellorum,

Regum

Regum Ducumque poſtulata flexiſti,
Tot Federatos inter eminens patres.
Rerum peritus caſtra Principis celſi
Comitatus, Illi te fidemque voviſti,
Periculorum particeps. dies, noctes
Arma induentem proſecutus, Heroum
Adſtes fuiſti, ærarioque bellaces
Excire dextras, pars fuit tuæ laudis.
Deeſſe non vult, quiſquis oſor Hiſpani eſt,
Patriæ parenti. Naſſovæ favet ſtirpi,
Quicunque Belga liberas amat mentes,
Aras focoſque. & ſarcinas Philipporum,
Et juſſa duri Regis odit, aſſertor,
Servire Ibero neſcientis, Hollandi.
Ocelle noſtræ gentis, iſta qui curas,
Laudumque non labantium ſatur vivis,
Qui ſcæva mundi lividoſque conculcas,
Maloſque recti conſcientiâ damnas:
Amoris in me ventila tui flammam,
Heliconidarum pallidæque Pyrenes
Cultor perennis. illa ſumma votorum eſt,
Placuiſſe vobis. & probaſſe me ſemper,
Amore veſtri. litterariam cauſam,
Inter Camœnas natus educatuſque,
Et fonte tinctus affatim Latinorum,
Patrone grandis, vindica. ſciat Cyrrha,
Claroſque docta, & quidquid ullibi Phœbi eſt,
Vel eruditæ gentis, his tuos divis
Lares dicari. Sic tibi perennantes
Diducat annos Fama; fata tranſcendas,
Cineri ſuperſtes, neſciumque contemptæ
Mortalitatis nomen inſeras cœlo.
Quin filiorum quilibet, paternorum
Hæres honorum, ſemita patris magni
Vadat decorus, & ſuprema conari,
Bataviſque ſtudeat æmulanda moliri.

Vir

Vir ſumme, vir colende vatibus, ſalve,
Et vive felix patriæ, tuis, nobis,
Meæque partem gratitudinis cenſe,
Tibi mancipaſſe, quicquid eſt meum, Conſul.

PRÆSEPE CHRISTI.

CVnæ Tonantis, lectule Imperatoris
Præſepe, magni ſella ſoſpitatoris;
Cum te tuumque illuſtre dedecus ſpecto,
Sordent triumphi, ſceptra, regna, fortunæ,
Faſces, trophæa, veſtium venuſtates,
Auroque quicquid purpuraque ſplendeſcit.
En ipſa cœli prædicanda majeſtas
Sordeſcit, ipſo deſpicatior vulgo,
Egena rerum: vilibuſque ſub pannis
Crepundiiſque grande numen occultat.
Mundi Redemptor magnus incubat fœno.
Hac vagit aula, anhelituque brutorum
Blandè incaleſcit. O ſtupenda paupertas.
Creator orbis angulo jacet parvo
Pene exul orbis. veſtiumque donator
Faſtidit illas. ipſe regibus major
Rex univerſi, regios fugit cultus,
Opeſque neſcit omnium miniſtrator.
Non cinnama inter balſamique ſudores
Infans renidet, Perſicoſque ſplendores.
Non hìc iaſpis, margarita, beryllus,
Fulgens ſmaragdus tecta ſancta colluſtrant.
Puer ipſe ſplendor omnis & ſibi lux eſt.
Sibi ipſe fulgor, ipſe lumen & ſidus,
Omniſque pyxis elegantiæ rerum.
Auguſta proles, nate patris excelſi,
Squallentis obſolete ſordibus tecti,

Vbi illa decoris ſempiterna majeſtas?
Pareſque patri gloriæ tuæ faces?
Vbi patentis imperi potens ſceptrum?
Vbi tribunal cœlitum choro ſeptum?
Ex quo per omnes jura dividis terras,
Mandata ponto: juſſa manibus dictas.
Nempe illa triſtis, mœſta ſors egeſtatis
Preſſit volentem. paupereſque paupertas
Focillat inſons. ſic modeſtiæ præbes
Exemplar orbi turgidoſque deſpectas.
Te clara cœlo, clara gentibus cunctis
Benedicta magnum Virgo parturit Chriſtum,
Intacta Ieſum. plena gratiæ mater
Tot gratiarum læta gignit autorem.
Paſtor ſtupeſcit & tuetur infantem.
Reges adorant. erudita Perſarum
Ante ora vagit eruditor cunctis,
Scientiarum & omnis arbiter veri,
Ac dona pauper colligit Sabæorum.
Lætatur Anna. jamque proximus morti
Cœleſte Simeon ſanctus inchoat carmen,
Et nos beatæ ſuccinit juventuti.
Applaudit æther & Deum Cherubini
Canunt cohortes. ſolus horret Herodes
Timetque noſtrum purpuratus infantem.
Puelle Ieſu, particeps meæ carnis,
Agnoſce fratrem, quem tibi redemptori
Fides adunat. condole tuæ genti,
Eccleſiæque tot malis laboranti.
Tibi gratulamur maximo ſacerdotum,
Tibi gratulamur maximo prophetarum,
Regumque quot fuere maximo regi.
Poſt tot piorum gratulantium voces,
Audi puſilli Chriſte canticum ſervi,
Et verba veterum, quæ reponimus, Patrum:
Æternus horas ſupputas tuæ vitæ.

Immen-

Immenſus alvo clauderis tuæ matris.
In matre totus, totus in ſinu patris.
Nec hic vel illic ſegregatus in partes.
Nulli videndus, nunc videndus in terris.
Tot ſeculis præmiſſus inchoans ſeclum.
Deus perennis permanens, caro factus.
Patri coævus, nec coævus in carne.
Æqualis illi, nunc tamen minor Patre.
Pater Abrahami, ſemen Abrahæ ſanctum.
Mariæ creator & creatus ex illa.
Mundi creator, nunc creatus in mundo.
Qui patre natus univerſa feciſti,
Et matre natus Spiritu refeciſti.
Terrena ſervans & ſuperna conſervans.
Infans loquendi neſcius, tamen Verbum.
Infans malorum neſcius, tamen paſſus.
Cui mater una mater & ſimul Virgo eſt.
Virtute cujus facta mater eſt mater.
Quem nutrit illa, quæque vivit ex illo,
Quæ portat ulnis, cuncta qui ſuis portat.
Qui Sponſus idem eſt matris, & tamen proles,
Matri colendus & tamen colens illam.
Autor diei nocte proditus ſera,
Et lucis expers, lucis autor æternæ.
Stabulo recumbens imperator auguſtus,
Fœno recumbens rector orbis immenſi.
Obſes ſalutis, autor & ſimul pignus.
Et victima idem Pontifexque mactandus.
Infans ſtupende, naſcere & Deus creſce.
Infans ſtupende creſce, vive Servator.
Infans ſtupende morte crimen expunge.
Infans reſurge, jamque celſior cœlis
Miſerere noſtri. redde gentibus pacem.
Et pace natus inquieta compone.
Patriæ labores magne ſubleva princeps.
Patriæ parentes vindica Deus fortis,

Arau

Arauſiique nomen inclytum Patris,
Arauſiique germen inclytum Patris.
Fac, ut per amplos nota Tethyos fluctus
Vrbs noſtra, Cunis incubet tuis Ieſu.
Vivant potentis Amſtelæ Senatores,
Et civium quotcunque Chriſtianorum,
Præſepe ſanctum culcitraſque non grandes
Et te jacentem ſupplices adorabunt.

Ad Illuſtriſſimum
D. CORNELIVM HAGAM,
cum à porta Ottomannica redux legatus, me Turcicis ferculis excepiſſet.

ILluſtris Haga, qui decus Batavorum,
Et Federati grande Belgii nomen
Latè extuliſti ad Ottomannicas portas,
Fidemque patriæ patribus probaviſti,
Tibique famæ præmium reportaſti:
En hoſpes adſum, ſplendidæque vulgaris
Conviva menſæ, quem diſertus orator
Dignaris admovere ferculo, quali
Dominator Helles Boſphorique regnator,
Duruſque Thracum rector aſſolet veſci.
Sic Roma quondam gentium triumphatrix,
Aſiæ magiſtra exoticas ſuis offas
Fecit culinis & dapes peregrinas
Invexit urbi. ſic reverſus è Bactris
Macedo apparatu Perſico fuit pranſus,
Paropſideſque balſamo Sabæorum
Arabumque mille lætus imbuit ſuccis.
Creamur omnes unicoque rectori
Debemus illud, quod ſumus creaturæ,
Deique germen. ſed per orbis immenſi
Tractus patellis diſſidemus & poclis.

Si lingua multis barbarique ſunt mores,
At erudita ſingulis gulæ mens eſt,
Sapiens palatum, & plenus ingenî venter.
Hac arte Finnus, Sarmata & ferox Hunnus
Scythæque ſapiunt, Celta, Cappadox pauper,
Et dives Indus, cuilibet ſua eſt menſæ
Diſpar voluptas multiplexque decoctum.
Maſſylus unum civis expetit mullum,
Romanus apros, oſtreumque Lucrinum,
Sumen Pelaſgus, Memphis abſtinet cepis,
Amat Batavus. Phaſianus in luxu eſt
Colchis, nivoſus expetit piper multum
Septentrionum filius, fugit Sole
Peruſtus Afer. ſecta carnium fruſta,
Oluſque ſapidum Turcicamque miſcellam
Apponis Haga, ferculiſque permiſces
Voces disertas, qualibus ſoles fari
Ante ora, quondam præpotentis Oſmanni.
Humanitati victimam hanc tuæ macto,
Humanitatis conſcium tuæ pectus,
Animumque vobis, crede, ſemper obſtrictum.
Hæc ipſa dicit Satrapa & loqui juſſit
Vatem benignus Vicofortii candor.
Tu quem recenti ſedere hic adoptaſti,
Interque calices fabulaſque amicorum
Dixiſti amicum, cui favente Braſſerus
Batavi Senatus ſplendor annuit fronte,
Vt ſoſpes hinc beatiorque diſcedam,
Verbis ſuetis Ottomannicæ genti,
Benedic poëtæ & hoſpiti profeſſori.

Ad Ampliſſimum Virum
GERARDVM SCAPIVM,
Amſtelodamenſium Conſulem & Curatorem Academiæ Leydenſis.

VIr erudite, vir diſerte, vir Conſul,
Curator almæ Palladis, ſuis Rhenus,
Quam tingit undis, quamque mœnibus noſtris
Te ſalutat Amſtelæque potator:
Sepone curas, præviæque lictorum
Vacent ſecures, dum tibi Camœnarum
Aſſurgit ordo, vindicique Muſarum
Thalia claudos noſtra conſecrat Iambos.
Iam nuper epulis ferculiſque tot Divûm
Conviva tecum non ſeverus aſſedi;
Cum fabulanti prandia inter & menſas,
Mylius benignas Catſiuſque præberent
Aures poëtæ, nec minus favor veſter
Totum benigne involveret profeſſorem.
Tunc frater alte è pulpitis perorantum
Laudes Pelaſgum Cecropiſque ſermonèm,
Et os rotundum dixerat iuventuti.
Trivioque miſſus pulvere & ſatur triſtis
Ferulæ celebri ſtabat in ſchola Rhetor.
Tunc ipſe coram priſtinam domum vidi,
In qua Sophorum verba, Græciæ lites,
Priſci Platonis dicta, Socratis leges,
Seniſque dogma multiplex Stagirei,
Fui locutus. tunc tot ora doctorum,
Notoſque vultus, priſtinoſque collegas
Patreſque tetigi literarii cœtus:
Seu qui ſupremum voce detonant Numen,
Seu qui verendi arcana iuris evolvunt,
Seu qui medelam corpori laboranti

Facit Machaon, ſeu per ætheris celſi
Vias vagantem ducit altus adſpectum.
Salvere juſſi hos ordines togatorum;
Sacrumque Phœbo literiſque devotum
Miratus agmen: illa ſunt Batavorum
Futura, dixi, fulcra, Curiæ voces,
Eccleſiarum lumina & renaſcentis
Spes certa Belgi! Sic docemur imberbes,
Et diſcit ætas prima, mox adultorum
Datura fructum & profutura tot Belgis.
Hæc magne Scapi, regna literatorum
Rector gubernas. hîc Apollo ſubmittit
Faſces loquenti, præſideſque tot Muſis.
Et imperator flectis ingenî motus,
Et ſævientis ſæpe perperam turbæ.
Sic ſceptra geſtas imperîque diverſi
Cives coërces. nec tibi favens ſolum
Aſſurgit ingens Leida, ſed per immenſos
Audita fluctus civitas & auguſtis
Superba tectis, atriumque mercantum,
Forumque ditis Mercurî, tuo donat
Titulos honori Conſulemque promulgat,
Per quem modeſtis tuta civibus vita eſt,
Per quem decoris pax penatibus ſalva eſt,
Delubra gaudent & Scholæ refloreſcunt.
Per quem Iuventæ docta porticus ſurgit,
Sedes docentis & ſacrarium Phœbi.
Vbi priſca narrat ſecula & vetuſtatum
Longos receſſus Principumque regumque
Grandes labores eruditus orator.
Vbi nos labantem mille fraudibus mentem,
Ratione recta reguliſque fulcimus.
Vbi nos per altos nubium procul tractus
Signamus axes, ſiderumque tot motus,
Rerumque cauſas indolemque ſcrutamur.
Vbi nos honeſtum quicquid & ſibi pulchrum eſt,

Moreſque juſſis tradimus verecundis,
Iuvenumque rectâ corda lege formamus.
His his, Senator, ſedibus diu vive,
Hic Conſul audi, Patriæque ſedatæ
Largire mentis & ſcientiæ fructum,
Prudentiæque & candidæ venuſtatis.
Tuere Cirrham fontibuſque Pimplæis
Adſperge lympham, Apolliniſque cultores
Lareſque ſacros Palladi ſove fautor.
Sic conſulare nomen evehet civis,
Sic conſulare nomen eveham vates,
Sic urbis amplæ plauſibuſque Muſarum
Tutela noſtri Scapius perennabit.

IN OBITVM
Clariſſimi viri
D. ARNOLDI BVCHELII,
Advocati apud Trajectinos.

SEnex verende & erudite, Bucheli,
Dudum celebris lux decuſque Trajecti,
Antiquitatum promeconde noſtrarum,
Scrutator uſque veritatis abſtruſæ,
Propaginumque, & ſtemmatum vetuſtorum,
Quæ pene edaci dente roderant anni,
Tacitſque caries admomorderat ſaxis:
Tibi parentat, manibuſque fert juſta,
Tuæ ſenectæ cultor; & dolens vates
Fundit querelas, triſte funeri donum.
Non jam per urbem, mitra cui dedit famam,
Vetuſque Rheni ripa, & Ordines ſacri,
Tot templa divûm, porticuſque turreſque
Gradior ſodalis, & ſeverus auditor.
Cum priſca rerum abſconditoſque natales,
Dieſque docte præſulum, & ſacerdotum,

Faſtos

Faſtos notares, Amſtelæque rectores,
Et jus potentis, impetumque VVoerdani,
Audaxque Velſi facinus, & duces pulſos.
Non jam tuorum bella, & horridas pugnas,
Iraſque narras, vel truces Sicambrorum
Batavûmque motus; nec perambulas mecum
Vultus Quiritum, & Albulam triumphantem,
Sculptas metallo Galliaſque Memphimque,
Trinacriamque, fibulaſque pelveſque,
Cultros, ſecures, lampadaſque Veſtarum,
Semeſa ſeclo marmora, & fatiſcentes
Ævo figuras, lineaſque labentes.
Non imus ultra, ut quicquid abditum ſervat
Mercantis urbis inſtitorque civiſque,
Luſtremus ambo, Cæſares paludatos
Vrnaſque triſtes, Iſidiſque portenta,
Aut quæ remotis Perſa ſedibus mittit,
Vel dives Indus, aut Hydaſpis extremus
Gangiſque potor, & ſuperbiens Eos.
Nec ſcripta monſtras, pulpitiſque diſpoſta
Monumenta centum, tot voluminum claſſes,
Diplomatumque tot cadentium ceras.
Rupere fata fœderis fidem tanti,
Commerciique literarii nexum,
Humanitatis Palladiſque contractus,
Sodalitatis jura longius cultæ.
Tibi per celebres editoſque doctrinæ
Mens gnara colles ivit, & ſalebroſas
Vectus per artes & vireta Muſarum,
Scientiæque multiformis ambages,
Phœbi profundis vallibus reſediſti,
Tota repletus Phocide atque Permeſſo.
Tunc juris almi prædicanda majeſtas
Aſtræa, alumnum maſculo imbuit ſucco,
Legumque ſtudiis Scævolaſque in exemplum,
Accurſioſque Bartoloſque Baldoſque,

Iaſonaſque objecit & Triphoninos.
Reis patronus, integerrimus tutor
Tui clientis, ſanctitate pro roſtris
Multa ſtetiſti, judicique dictaſti
Reſcripta Regum Principumque reſponſa.
Sic dicta cauſa eſt, ut reus triumpharet,
Abiret actor, vindicemque pupilli
Pietas amavit, & ſeverius rectum.
Oſor ſuperbæ mentis, & mali faſtus,
Fœdique luxus improbique livoris,
Facilis minori, ferre doctus æqualem,
Majoribus ceſſiſſe, diligi cunctis,
Comis, benignus, lenitatis aſſertor,
Et æquitatis & modeſtiæ, ſummam
Cœlo intuliſti conſcientiæ laudem.
Mox jura Gangi Bengalæque ſcripſiſti,
Arabumque terris portubuſque Perſarum,
Toſtæque rexti Tethyos forum grande,
Interritamque Nerei ſenis turbam.
Cum tot ſenator inter aſſidens patres,
Claſſes Batavas Amſtelamque mercantem,
Tamque Eois mercibus beaviſti,
Pactiſque Reges Principeſque junxiſti
Vel Marte crudo, & claſſico ſubegiſti
Bellator abſens. Sed ſerenior viſa eſt
Sors iſta vitæ, quæ cruenta Gradivi
Horreſcit ora, ſeque mancipat paci,
Et incruento devovet diem Phœbo.
Et jam tenebris involutus & longo
Situ relanguens Heda, redditur luci.
Caliginiſque conſcius ſuæ ſcriptor
Totus pateſcit, præſulumque per faſces,
Epiſcoporum tempora & truces faſtos,
Antiſtitum ferocientium bella,
Sacraſque mitras Beka terſius vadit.
Miratur ipſam ſe reconditam clare

r Legi

Legi vetuſtas, impedita diſſolvi,
Arcana pandi, lumen invehi nocti,
Vmbramque veri veritate diſpelli.
Nunc jura lugent, ingemit tuus Codex,
Sordent Novellæ, deficitque Pandectis
Lector ſuetus. nummuli, ſepulcreta,
Archiva, chartæ ſyngraphæque donantum,
Exſcripta, tabulæ, ſymbola, & ſigillares
Ceræ, queruntur priſtinam ſui curam
Iam poſt haberi. ſanguiniſque cognati
Pars prima digniorque Vorſtius mæret.
Quem quando amabas, eruditior virtus
Se paſſa amari eſt, & Machaonum germen,
Latiæque linguæ cultor & Pelaſgorum.
Fax veteris ævi & temporum ſeneſcentum
Redintegrator & lucerna, Bucheli,
Nunc occidiſti. ſeculoque ſubduxti
Intaminatam labe ſeculi mentem.
Et quicquid orbis hic fovet tenebrarum,
Et quicquid hic ſordeſcit, aut ſitu fœdum eſt,
Lux ſempiterna, lux beata diſcuſſit.
Cani reſidunt crinibus, vacillantem
Cœleſte fulcit robur, induit numen
Ipſum ſenecta, temporumque transgreſſus
Iniquitates & vagas vices rerum,
Superbiæ theatra, criminum ſedes,
Calumniarum tecta, vim malignantum,
Regum furores, imperantium fraudes,
Cives profanos, invidoſque doctores,
Mundo remotus, ſic remotus immundo es.

TH

THRENVS,
in obitum Nobilis Dominæ,
CATHARINÆ OVERBEECKIÆ
DANIELIS SCHONCKII,
minoris POELGEESTÆ Domini,
CONIVGIS.

POelgeeſta luge, Schonckii domus plange,
Foribuſque taxum lugubremque cupreſſum
Præfige mœſtis. Ecce, quàm repentino
Aulæa pallent, rura perſonant luctu,
Palatiique prædicanda majeſtas,
Fulgenſque culmen forniceſque ſordeſcunt.
Lachrymis liqueſcunt marmora & rigens ſaxum
Plorat magiſtram. Rhenus ipſe ſingultit,
Tanti doloris conſcius. tremunt undæ,
Cubilibuſque vitreis gemunt Nymphæ,
Dominæque triſtes orbitate ſuſpirant.
Circum penates turtur arbore excelſa,
Recenſque natis turribus, gravi queſtu,
Sociam repoſcit, exprobratque naturæ
Diſrupta lecti vincla & horridos caſus.
Batava Pallas, præſes alma Muſarum,
Bellique mater, dum cadaver adſpectat,
Innoxiumque funus & pios manes,
Irata fatis, tetricam ægidem læva
Excuſſit excors, dexteraque bellacem
Abjecit haſtam, condolenſque miteſcit.
Catharina terris ceſſit, & ſatur mundi
Mortalitatis lege ſuccubat morti.
...tharina felix occidit, laboranti
...bducta ſeclo, & tot doloribus mater
...tæque ſemet expedivit ærumnis,

Animamque recti conſciam Deo vovit,
Hæres Olympi. digna conjugis digni
Conjux beatas inter altior mentes
Beata vivit, præmiumque virtutis
Felicitatis læta poſſidet ſummam.
Vidi cadaver, innocentiæ ſedem,
Vidi cadaver, conſcientiæ ſedem.
Vidi cadaver, integrrimæ mentis
Inſons ſacellum, pyxidem venuſtatis,
Et lenitatis & pudoris & recti.
Flevi cadaver, comitatis exactæ
Nuper tabernam, capſulam verecundi,
Lares honeſti, temperantiæ limen,
Et caſtitatis; maximæque non fictam
Pietatis aulam. Flete, flete vos matres,
Periiſſe in illa matris optimæ normam,
Periiſſe in illa conjugis probæ formam,
Domeſticæque exemplar eminens curæ.
Ad hoc cadaver & modeſtiæ buſtum
Iugulate faſtum, quo decus maritorum
Virûmque ſævæ jura ſæpè calcatis.
Ad hoc cadaver, hanc amabilem cunctis
Ad pacis aram, fœda bella rixarum
Mactate lenes. hoc faceſſite à buſto
Matres avaræ, inhoſpitæ, inſoleſcentes
Rebus ſecundis, prodigæ improbo luxu,
Hirudines, ſcopæque divitis cenſus.
Et queis proterva dat loquacitas famam.
Quas empta pulchritudo ſegregat turbæ,
Vacuna damnat, vel procacior Circe.
Catharina vobis grande fecit exemplum,
Lex viva morum, ſymbolumque concordis
In amore lecti, prolis unicæ cuſtos,
Et educatrix fida. Tullæ quales
Corneliæque Iuliæque vixere.
Non opibus illa fidit, uſa prudenter.

Non ſpes iniquas fovit. illa poſſedit,
Quæ tribuit æther; pauperesque ſolata
Benigna dextras, alteri fuit dives.
Hoc timuit unum, diſplicere conſorti.
Hoc voluit unum, perplacere conſorti.
Hoc eſſe ſtuduit, eſſe quod videbatur.
ultus honeſti, non vagantis à ſorte.
ocis modeſtæ, non euntis à vero,
reſſus decori, non euntis à recto.
Hoc Francofurta pignus, hanc facem mundo,
anc Mœne Batavis Schonckioque donaſti.
ui ſtemma virtus dignitaſque majorum
Avita ſcripſit; eleganſque doctrina,
umanitatis lima, plebe ſecrevit.
Amice Schoncki, ſi dolere me perſers,
t condolere ſeriò tuæ ſorti;
um pars doloris. lachrymæque, quas fundo,
uis inerrant; quique te premit dolor,
ungit ſodalem, priſtinique convictus
emorem poëtam. mutua eſt amicorum
rtuna. mœret, gaudet in vicem quiſquis
nerandum amici & dulce nomen uſurpat.
unc forte pectus, teque grandibus muni
uſis quietus. Numini geras morem,
i cuncta parent. ſtat trabalibus clavis
x ſcripta lethi. mortis hora cunctorum eſt,
demque vitæ. ſinguli damur mundo,
hoſpites reddamur. incubant Parcæ
c lege natis. occidit tibi conjunx,
l non Tonanti. deficit parens proli,
hæc parenti forſan. (omen averte
terne rector) perditam cave credas,
amiſſa tantum eſt. cur dolere vis? ſalva eſt.
ſereſcere æquum eſt. ſi repoſcis exſtinctam,
ertis aſtris, invideſque felici.
n moritur illa, quæ Deo Redemptori

Fidem probavit, conſcientiam terris.
Non moritur illa, quam profundius ſervas,
Quæ vivit in te. ô quanta ſpes reſurgentum eſt.
Quàm poſt videbis, tot malis manumiſſam,
Plenamque Chriſto, & pulchrius triumphantem.
Hæc ſæpe tecum, ſæpe cogita ſolus,
Luctumque magnis frange fortis exemplis.
Sic te dolentem vincis, expedis mentem
Mortalitatis nube, ſic domas Fatum.

In obitum MARIÆ Filiolæ Ejuſdem, tr duo poſt matrem exſtinctæ, & eoden cum matre, fratre & ſorore præmortui tumulo Vltrajecti clauſæ.

HIc tumulus matrem pariter prolemq; recondit
Nec potuit genitrix ſola, nec illa mori.
Rara urnæ facies. tribus hîc circundata nat
Quas peperit, ſervat mortua mater opes.
Cauſa uno ſobolesque loco coïere. nec unus
Quæ conjunxit Amor, terra diremta cupit.

Ad Illuſtriſſimum virum
D. GASPAR. COCQVETIV
THVILLIRIVM,
Regis Chriſtianiſſimi apud Federatos Or dines Legatum.

ILluſtris Heros, ſanguinis Thuilliri
Sublime germen, qui ſub axe Belgarum
Latè potentis verba Galliæ faris,
Et Federatos Rege Maximo Patres,
Populumque bellis totque adoreis clarum,
Fulcis benignus: nuper Adriæ grandis
Togis locutus; magne Regis interpres,

Et liliorum : ſume, quas tibi grates
Dignas Camœnæ vindici ſuo ſolvunt,
Et ſempiterno nuncupant ſacramento.
Tu per patentes Tethyos procelloſæ
Campos, poëtam gratiæ tuæ flabris
Vexti libenter. tu Ducis celebrati
Laudes & illud Purpuræ ſacrum carmen,
Apollinare munus, ab rudes Muſas,
Zephyro ſerenæ vocis & tuis verbis
Aulæ intuliſti, maximoque cuſtodi
Tot Galliarum Præſidique Francorum,
Abſens dediſti. ſplenduere tunc Muſæ,
Audaciuſque te ſavente, conſcendi
Illuſtre limen Cardinalis Armandi.
Tunc Rector ille vatis exteri luſus
His legit oculis; imperi quibus molem,
Et hoſtium tot ſtragibus triumphantem
Gallum tuetur. nec moratus has laudes,
Feciſſe gaudet, quæ recenſui ſcriptor.
Hac ſumma voti, Principumque Regumque
Donaſſe famæ geſta, & impetus Phœbi
Permiſcuiſſe Martis horridis telis:
Ceciniſſe pugnas, bella, publicam pacem,
Mutata regnis fata, buſta regnantum,
Luſus potentum & quicquid acre & excellens
Mortalitatis lege ſolvit Heroas.
Hos inter ille eſt, cujus exhibes nobis
Gemmis coruſcam pyxidem Thuillrri,
Aurique pulchris annulis coruſcantem,
Munus Deorum, præmium Camœnarum,
Et præpotentis grande pignus Armandi.
Quàm Cirrha gaudet & ſuperba ſe tollit
Tutore tanto Pieris. renaſcentes
...nas poëtas altius ſolo tolli,
Et magna fari. Iam canit deauratus
Phœbi ſacerdos, ambulatque torquatus,

Seque ipſe neſcit, ſcire qui facit plures.
Quid ſecla vates fingitis beatorum?
Auroque tempus affluens & argento?
Feliciore vivitur mihi ſeclo.
Dum colla circum noſtra fulget Eoi
Adamantis orbis, gemmulæque flagrantes
Solis laceſſunt lumen. aurei dudum
Fuere reges Principeſque gemmiſque
Regum ſuperbæ conjuges. decus tantum
Refert profeſſor. quæ caput triumphantum
Circumdediſti laure, jam mihi poſſis
Vilis videri; dum meis fluunt fulvæ
Humeris catenæ, Galliaſque curantis
Fulgens imago limen adſpicit noſtrum.
Præſtans Coqueti, quam mea eſt Philipporum
Sors ſorte melior. non mihi cavernoſis
Abſtruſa ſaxis rupibuſque quæruntur
Pelopis talenta. nulla pallidus foſſor
Metalla in ipſo ſcrutor Indus Occaſu.
Paratiores purpuræ mihi gazas
Aurumque mittunt & monile laudatis
Inſigne baccis. qui nefarii peccant,
Horrent catenas. has volens pati poſſum,
Et iſta Richeli vincla non reformido.
Apollo jam ſe gloriatur auratum,
Pimpleides ſic aureæ magis fulgent
Et mons bivertex culmen aureum tollit,
Et aureis fons Caſtalis fluit lymphis.
Iam poſt Marones laureaſque Flaccorum,
Mereor potentum gratia coronari,
Auliſque lætus inſeror gubernantum,
Ducumque chartis litteriſque compellor.
Qua voce gaudes publicas loqui cauſas,
Pro me locutus Cardinalium ſummo
Nuper fuiſti; Neſtoremquem Gallorum,
Regni columnam, antiſtitemque Muſarum,

Feciſti amicum vatis & lares noſtros
Palatiorum luce plus beaviſti.
His vive meritis. claudicant vacillantes
Pudore iambi; ſed memor Thuilliri
Mens recta, & ille nominis tui cultor
Vates, tenebris invidet tuum nomen,
Regiſque magni interpretem celebrabit.

Ad
ALBERTVM BANNIVM,
Iuriſc. & Muſicum ſummum.

DIvine cantor, qui ſerenis vocibus,
Et ordinatis gutturum concentibus
Phœbum laceſſis & beatam Cæcilin
Modulis ſepultam ſuſcitas cœleſtibus,
Linoſque terris reddis atque Amphionas,
Cantuque Thraces barbarumque Strymona
Lenire poſſis more ſuavis Orphei,
Ipſiſque ſilvis Nereique fluctibus
Afrûmque monſtris imperes ſilentium:
Quos mittis artis indices tuæ libros,
Superis dicavi dulcibuſque Gratiis,
Venerique ſacra, Palladi, Cupidini,
Dîs univerſis & deabus omnibus.
Debentur aſtris, cœlitus nobis dati;
Interque Soles Cynthios & Cyprides
Cylleniosque & Martis arduas domos,
Joviſque ſedes & trucis falcem ſenis
Alte canuntur, orbium juxta ſonos,
Divûmque voces, & loquentis Bannii
Cœleſte carmen perficit divinitas,
Numeroſque verbis ordinant tot numina.
Faceſſe luctus, cura & inquies dolor
Vultuque quiſquis ægritudinem trahis.

Hic triſte quicquid, inficetum & horridum
Enorme, durum diſſonumque legibus
Proſcribit inſons Muſa. reddunt paginæ
Ægris ſalutem, languidis robur novum,
Vitæ morantur fila & ipſis inferûm
Portas recludunt vindicantque mortuos.
Qui labe mille criminum ſordet dolens,
Qui Thyrſis Æglen forſan ereptam voles,
Qui naufragus tot puppibus miſer gemis,
Qui judicis decreta deploras reus,
Qui fata luges patris aut matris piæ,
Cui Mars iniquos militum immiſit globos,
Qui purpuratis excidiſti honoribus,
Et rapta quereris ſceptra & iratum Iovem,
Solamen illic multiformis næniæ
Levamen illic inveni tuis malis,
Hymniſque triſtes pelle ſuavibus dies.
Curaſque calca & mortis ægrimoniam
Et ponderoſi ſanguinis motus preme.
Amice Banni, ſic canendo jugiter,
Inter diſertos Muſici chori patres,
Inter ſacrorum anhelitus Veſtalium,
Et cultioris inter Aſtrææ probas
Sodalitates, inter iſta murmura,
Moduloſque vocum, & hoc Seraphicum melos,
Cherubina quale turba præcinit Deo,
Immenſa quale format ætheris domus,
Philomela quale geſtit æmularier,
Me teſte, me fatente, non potes mori.

Nob

Nobili & inſigni viro
D. IOHANNI BRASETTO,
Regis Galliarum res apud Federatos Ordines agenti.

BRaſette cujus ore fatur Gallia,
Et Federatos ſæpe compellat Patres,
Braſette, cujus ore gaudet lectuli
Conſors, remotis Federatis Patribus;
Braſette, nuper qui benignis auribus
Vatem jocantem pertuliſti longius;
Vis nos amicis inſeri tandem tuis?
Vis Celta Belgam ſanctius jungi tibi?
Et pectus hocce neſcium fraudis malæ
Tuis, Braſette, abſcondier præcordiis?
Fac Gallicismis ſæpe perfruar tuis,
Fac dulcibus me ſæpe paſcier favis,
Et quo diſertas melle condis litteras.
Hic una nobis Socratem & Democritum
Pagella monſtrat, una Tullium & Numam
Refert tabella, ridet & frontem implicat,
Suumque prudens dulce miſcet utili.
Hic fata regum Principumque ediſſeris,
Momenta belli, grandis imperi vices,
Quid Allobrox, quid moliatur Cantaber,
Quid Lotharingus, quanta promittat vafer
Et lentus Iſter. nec minus mei memor
Mittis ſalutem meque ſoſpitem cupis
Vacare Muſis purpuræ, palatiis.
Braſette, quanto munere obſtringis tibi
Vilis Camœnæ & pauperis Phœbi hoſpitem.
Qui purpuratis, prodigus decentiæ,
Qui te inficetus neſcit uti parcius.
Ignoſce & illud crede; morbus eſt mihi,
Tacere de te. rumpimur ſilentio.

In Clariſſimi viri
ARNOLDI VINNII
Iuriſp. Profeſſoris Commentarium ad Inſtituta.

IAm crimen Orbi luridos ſui vultus,
Scelerumque formas gentibus renaſcentes,
Propaginemque oſtenderat tot errorum:
Scenam Thyeſtes fecerat, Pelops torva
Et trux Oreſtes fronte parricidarum
Agmen trahebat, barbaruſque in orcheſtra
Spectatus Atreus, impias fatebatur
Menſas parari; adulter ibat Ægyſthus,
Iugulum petebat conjugis Clytemneſtra,
Furto Prometheus cœlites profanabat;
Plutonis atri regiam Thyanæus
Ducebat Orco, Tulliæque carpentis
Patrium cadaver, Sole teſte, calcabant.
Laxata Ditis atria & fores quicquid
Abominandum, barbarum, execrandumque,
Ferale, dirum, ſuaſerant malæ menti:
Cum nata lex eſt, improboſque regnantum
Voces ſeveræ & horridi tribunalis
Edicta pœnis terruere peccantes.
Tunc Rex timeri cœpit, & bonus Princeps,
Vt regna vallis, ſic proterviam juſſis
Sceluſque quodvis ſanctitate conſtrinxit.
Chaldæus alti interpretem Dei primus
Ægyptiuſque audivit, hinc Magos Perſæ,
Scythæ Zamolxin. Indus à Sophiſtarum
Tabulis pependit. horruit ſuum Pœnus
Exlex Charondam, mox Decemviros Roma,
Locri Zaleucum. porticus Athenarum
Rabiem Solonis & cruore liventes

Timuer

Timuere chartas. Tunc cataſta, furcæque,
Numella, compes inſtitere raptori,
Et parricidæ culeus, cruces ſervis
Virgæque viles. huic labor metallorum,
Huic beſtiarum bella & impares pugnæ,
Aut frons inuſta rectiora perſuaſit.
Æqui magiſter & modeſtiæ doctor
Carcer fuere carnifexque. tunc enſes
Aſtræa virgo vindices miniſtravit
Deditque ſceptris. jamque jura creverunt,
Paribuſque lex & culpa paſſibus viſa eſt
Gradi per urbes. quoque proruit noxa,
Nemeſis ſecuta eſt, nec malos reformidans
Lictor prehendit. cura Cæſari duplex
Evenit, una juris, una Mavortis,
Vna hoſtis hoſti & una perdito civi.
Et jam volumen adſpicit Themis grande,
Illuſtre regnis, imperantium normam,
Vitæ magiſtram, præviam facem roſtris,
Gravem Cethegis, arbitram mali moris,
Cauſæque jam nunc judicem vacillantis,
Cauſæque jam mox judicem triumphantis,
Scholarum arenam, & dives horreum recti.
Hic docte Vinni, quidquid eſt tenebrarum,
Informe quidquid, diſcutis novus Titan.
Hic ſenſa ſcriptor pandis Imperatorum,
Subſelliiſque Iudicum diem reddis,
Et qua profaris, Bartholiſque Baldiſque,
Accurſiiſque Azonibuſque ſic munis,
Vt hunc vetuſtas tota muniat librum,
Tutumque vero livor unus horreſcat.
Immixta paſſim barbaræ poteſtatis
Declique verba, pulcrius Latinorum
Vultu renident & ſcholis Batavorum
Per te Quiritum purius ſonant voces.
Hic multa liber diſcit & ſimul verna,

Libertus, & qui tutor additur cunis,
Curator annis; qui peculii rector
Sui vocatur, improbuſque poſſeſſor.
Commune quid ſit propriumque, decidis;
Quouſque ripa commodis meis creſcat;
Quando negentur. quæ profana, quid ſacrum;
Quod jus ab ipſo fas receperit cœlo,
Quod Gentium, vel quod ſit arbitri noſtri.
Quo teſte teſter mortuuſque decedam
Hærede rerum, quis futurus ex aſſe.
Quæ vincla ſtringant quæque conjuges ſolvant.
Quod jus ementis, quale mutui pactum,
Et commodati; quanta fœnoris labes,
Quis non ferendæ limes obſtet uſuræ.
Vitæ theatrum pervagaris humanæ,
Mortalitatis ſtudia, facta, conatus,
Et diſcrepantis mille formulas juſti,
Conſulta Patrum, ſcita plebis & quicquid
Prætura ſanxit vel rigor Tribunorum,
Saluſque populi ſumma. intervenit cunctis
Cenſura dictis eruditior Vinni,
Et omne rerum ponderat ſagax punctum,
Ac literatæ prælegit juventuti.
O Iuris almi Phoſphore, ô gravis ſanctæ
Themidos ſacerdos, vindica reis cauſam,
Decus Lycæo, gloriam tribunali.
Iam vindicaſti. cerne, cælitus chartis
Subſcribit iſtis dextra grandis Aſtrææ.

Ad
Nobiliſs. Clariſsimumque virum
D. IOHANNEM FORESTVM
Curiæ ſupremæ Senatorem, cum Epigrammata mea in Incendium Templi Amſtelodamenſis Hagæ ipſi conviva offerrem.

HÆ ſunt Amſtelia flagrantes æde favillæ,
Sic ſacer Aonio ferbuit igne focus.
Accendit fax iſta facem, Vulcania Phœbum,
Et dum templa, piis vatibus arſit apex.
Magne vir & gentis decus immortale Foreſtæ,
Nuper amicitiæ fax rediviva meæ,
Cui ſummos regina Themis conceſſit honores,
Seque cupit tanto vindice diva coli:
Hos lege funeſtos populis mercantibus ignes,
Signaque ab irato Numine mæſta cape.
Non tamen irati ſunt hæc documenta poëtæ,
Sed potius luctus publica ſigna mei.
Quem ſi non ratio, jam mox, te præſide menſæ,
Diſcutiet primo veſpere cœna brevis.

IN
BAMÆSTRAM,
quondam Lacum.

BAmæſtra, queis te laudibus veham cœlo?
Beata tellus, jugeriſque fecunda,
Et ordinatis in tuum decus pratis.
...um fluctus eſſes Najadumque piſcoſis
...abitata tectis navitam fatigares,
...ecii minoris unda navigabaris,

Iam

Iam puppium expers & lacus procelloſi
Exuta nomen, terra dives excellis,
Terreſtriumque facta Numinum ſedes
Precioſa, Belgi principes prais terras.
Quodcunque mundi eſt, quicquid eſt ſoli paſſim,
Creantis illud dexteræ labor fecit.
Te condidit vis grandis artis humanæ,
Et præpotentis foſſor æmulus cœli.
Mutatus in te vultus, & domus Fauni
Pulchrè pateſcis horreiſque diteſcis
Tumultuoſum nuper atrium Nerei.
Pro puppe plauſtrum eſt, piſciumque per regna
Bos mugit & lac dant inutiles undæ.
Cereſque Tethyn pellit & Pales Nymphas.
Tibi jura ſcribit Riccius, tuos Oſſi
Pernox ruentes munit aggeres cura.
Mercator illic portiunculam ſortis
Demens profundit aut quadruplicat prudens.
Hic feriantes ſuavius canunt Muſæ,
Vrbs ruſticatur, convaleſcit afflictus,
Abeſt Machaon pharmaci pater triſtis,
Adeſt amator Phyllidis ſuæ Thyrſis,
Silet advocatus litiumque nutritor,
Feſſus cruentam miles abluit ſicam,
Sacer ſeveram doctor explicat frontem.
Omneſque, quotquot atterunt dies noſtros,
Iniquiores exulant procul curæ.

C. BAR

C. BARLÆI
POEMATVM
MISCELLANEORVM
LIB. SECVNDVS.
EPIGRAMMATA.

Vrbium præcipuarum

HOLLANDIÆ

ENCOMIA.

DORDRECHTVM.

A Me Battavicus ſuffragia prima Senatus,
Conſiliiſque petit provida verba ſuis.
Quondam merſa mari mediis emergere nitor
Fluctibus, & ſiccos Veſta reducit agros.
Neptunus cedit Cereri, fluitantia Fauno
Numina, & æquoreus fit minor uſque Deus.
Merva meis miſcetur aquis: hoc Linga profundo
Labitur, & Vahalis flumina Moſa bibit.
Huc Tungri merces, & ferri munera mittunt,
Et Nemetes plenis muſtea vina cadis.
Pomifer Autumnus mediam transmigrat in urbem,
Vaſtaque Eburonum marmora cæſa jugis.
Quiſque ſuas largitur opes, & dona miniſtrans
Diſtrahit imperio munera tanta meo.
Virgo vocer, quondam furiis illæſa Brabantum.
Solaque libertas mœnibus hiſce ſtetit.
Tunc Batavas inter vigui non victa ſorores,
Vnaque dum manſi libera, prima loquor.

HARLEMVM.

VIcta Pharos, fractique obices, & vincula Nili,
Et Peluſiaco littore fixa ratis,
Serratique mihi recitant encomia dentes,
Et procul externo ſidere ſurgit honos.

Invidet

Invidet excuſas populoſa Moguntia Muſas,
Quodque meum eſt, laudis jactitat eſſe ſuæ.
In me alium ſolers Batavus miratur Apellem,
Pictaque Parrhaſia ſubdola vela manu.
Inventis arguta meis accedit Arachne,
Dædaleoque ſuum pollice texit opus.
Arma Toletani ſenſi crudelia Martis,
Incubuitque meis civibus atra fames.
Nec ſatis eſt pugnaſſe viros. his maſcula portis
Pro patria mulier ſtat cataphracta ſuâ.
At fruſtra me Delpha juvas. ſum præda Philippe.
Barbaricus victa miles in urbe furit.
Hæc didici, voluique pati. nunc adſpicis hoſpes
Tempora fortunæ proſperiora meæ.
Hîc mihi vicinâ Nereus admurmurat undâ,
Et propiùs colles tollit arena ſuos.
Illic umbroſis ſe condit Delia lucis,
Explicat & lætas arbor opaca comas.
Diviſam me Spara ſecat, qui laxior undis
Fit lacus, & vaſtis luxuriatur aquis.
Arridet Natura foris. ſed doctior in me
Æmula Naturæ crebra reperta manus.

DELPHI
in Batavis.

NOn ego fatidicis oracula ſuggero Delphis:
Aut mea falſiloquus mœnia Phœbus habet.
Ætherei reſponſa patris do civibus, & me
Relligio, Grajum non beat iſte furor.
Infelix rapidis flagravi tota favillis,
Cum rogus, & ſimplex nil niſi flamma forem.
Condiderat tantos ſecura oblivio caſus,
Cum patriæ media concidit urbe pater.
Quid rides Hiſpane? tui quoque nominis umbram
Cernimus, atque iſta cæde Philippe cadis.

Venales

Venales animas in mortem inſontis acerbas,
Venditur at precio regia fama ſuo.
Nunc tu Belga duos uno ſub marmore Martes
Adſpice, Naſſoviæ nomina magna domus,
Mauritium Patremque Duces: hæc numina ſenſit,
Et tutelares terra Batava Deos.
Sed magis Henricum fuerit genuiſſe. quid horres
Cantaber? en patrii funeris ultor adeſt.

LVGDVNVM.

Crevit ab Auſoniis olim mihi fama triumphis,
Et victrix de me præmia Roma tulit.
Reddidit ereptos fugiens Hiſpanus honores,
Dum pro me totus militat Oceanus.
In me terra famem, querulos diſcordia cives,
Et falces acuit mors furibunda ſuas.
Vix nocuit ſecurus Iber. quas ſtruxerat arces,
Deſerit, & pavidos excipit unda pedes.
Dum patriæ pars magna perit, conſervor ab illa;
Totaque ne pereat, ſic periiſſe cupit.
Nunc mihi Apollineos meruit ſors iſta receſſus,
Martiaque imbellis mœnia Phœbus habet.
Præ lituis pax alma placet: præ milite Pallas,
Linguaque Romanos apta referre modos.
Sit bellum ſenſiſſe ſatis. jam prælia dicto,
Et mea facundis vocibus arma lego.
At mihi plus debet Pietas: dum pellitur exul
Flandria, & hoc gaudet vivere tuta ſinu.
Hoſpitium cum dem profugis, atque otia Muſis,
Vis dici doctam me magis, anne piam?

AMSTE-

AMSTELODAMVM.

VRbs ſpacioſa, potens opibus, tectiſque ſuperba,
Viribus invidiam, crimina lege domat.
Civibus aucta novis, nunquam ſtat finibus iis-
Latius expanſis mœnibus hoſpes abit. (dem,
Invertas, ſit tota nemus. quo condita fundo eſt,
Nuper Hyperboreo pinus in orbe fuit.
Quicquid mortalis fingit ſolertia curæ,
Vel natura ſuo parturit alma ſinu,
Illa dabit, totoque parans commercia mundo
Nunc emere, & totam vendere ſemet amat.
Has adfert, has trudit opes. ſic lucra parantur.
Quid valeat fraus, ſors, ars, mare, terra, docet.
Moſchus, Arabs, Perſæ, Maurus, Iudæus, uterque
Quod ferat huc, rurſuſque auferat, Indus habet.
Hanc dum mundus adit, mundumq; hæc ipſa pererrat,
Non urbs fixa loco, ſed vagus orbis erit.

GOVDA.

ISala ſi cedat Vahali, Rhenuſque bicornis
Hæc quoque nata ſuis flumina jactet aquis:
Attamen hunc tectis exornat Gouda ſuperbis,
Læta ſitu, ſtudiis æmula, clara viris.
Hinc natura ferax, illinc concordia cives
Nec ſinit aut inopes, aut nocuiſſe malos.
Templa parat ſpatioſa Deo: nec quilibet illi
Horrendi culpam criminis error habet.
Bella premant alias, hæc eſt ſecurior, urbes,
Nec placidos turbant tympana rauca lares.
Exulat Odryſius, litui, Bellona, triumphi:
Hæc manſueta piæ gaudia pacis amat.

ROT-

ROTTERODAMVM.

INclyta veliferus pulſat mea mœnia Moſa,
Parte aliâ placidis Rottera lambit aquis.
Occiduum late commercia porto per orbem,
Gallia quas poſcit, quaſque Britannus opes.
Hic meus Auſonii vindex ſermonis Eraſmus.
Vagiit, & cunis abdidit ora ſuis.
Mæoniden jactet Colophon, Verona Catullum,
Sufficit ad laudes hunc genuiſſe meas.
Nunc tantum fragili veneror ſub marmore numen,
Dum ſilet in medio lingua diſerta foro.
Quem genui, Baſilea tegit, Sapientia fatis
Eximit, & cineri vult ſupereſſe ſuo.
Me timet Hiſppanus, timuit grex barbarus ipſum:
Ille meis victus claſsibus, hic calamo.

GORICHEMVM.

ADſpicit invictis hanc cinctam mœnibus urbem
Quem Vahalis, vel quem flumine Linga v
Adſpicit Heſperiis quæ propugnacula bellis: (h
Quam fremat excuſsis machina crebra pilis.
Adſpicit adverſo quantum ſe opponat Ibero,
Invigiletque ſuis Martia dextra focis.
Sic didicit bellare ſibi. nec milite ſolum
Tuta, ſed ipſa ſuis civibus eſſe cupit.
Erkeliis quondam ſubmiſit ſceptra Dynaſtis:
Hæc quoque jam damnans nomina, tota ſua eſt.
Cur toties Batavum depingis Belga leonem?
Qui patriam cuſtos aſſerit, iſte leo eſt.

BRI

BRIELA.

ADſpice vicinam noſtro de littore Tethyn,
Hic ubi Moſa ſuis laxior exit aquis.
Briela vocor, feſſis ſtatio ſecura carinis,
Nunc quoque Vorniaci gloria prima ſoli.
Najades hinc, illinc agreſtia numina Fauni,
Et fecunda meos ſpectat Eleuſis agros.
Albano ſurrepta Duci crudelia ſprevi
Imperia, & faſces Bætica terra tuos.
Aprilis lætas faſtis inſcribe Calendas
Belga, nec hoc optes non ſuperaſſe die.
Scilicet illa dies, qua me vicere Batavi,
Ulterius vinci noluit Auriacum.

ALCMARIA.

TOta paludoſis Alcmaria ſurgit in undis,
Pulchraque, Veronâ depereunte, nitet.
Ne Latium præfer Bajas, aut Theſſala Tempe
Græcia, vel campos Brixia terra tuos.
Proxima Nereidum ſpumantes adſpicit undas,
Proximaque umbroſas ſpectat Hamadryadas.
Serica Sidoniis decurrant ſtamina portis,
Hic laſſant Batavas linea fila manus.
Quæque tegant nudos velamina ſufficit artus,
Et memores primi nos cupit eſſe mali.
Heſperios ſprevit bellis infracta furores,
Bæticaque affuſis caſtra fugavit aquis.
Pugnavere viri. ſed & hic (ſpectaſtis Iberi)
Femina pugnanti porrigit arma viro.

HORNA.

HORNA.

FOrtia, cantatus quondam, mea mœnia Flevus
Alluit, & portus verberat unda meos.
Æmula me vultu ſpectas Enchuſa ſiniſtro,
Et cauſam litis me cupis eſſe tuæ.
Accipe placatas æterno fœdere dextras,
Dum pereat junctis viribus hoſtis Iber.
En tecum commune ſalum, commune profundum
Navigo, & in mediis pabula ſector aquis.
Iam mea Cimbrorum redimunt commercia terræ,
Fœtaque Gotthorum carbaſa portus habet.
Nunc onerat noſtras pelagi captura carinas,
Terrenoſque fovet præda marina Deos.
Me ferit, & lædit: me ſervat ab hoſtibus æquor.
Sic ſervaſtis aquæ, ſic nocuiſtis aquæ.

ENCHVSA.

ARcta frequenſque domus nomen mihi fecit in urbem,
Primaque contemptæ tecta dedere caſæ.
Navita me jactat pelago, mea rura colonus
Laudat, & hinc terra claudimur, inde mari.
Abſcidit adverſas à noſtro littore gentes,
Et Friſios mediis dividit æſtus aquis.
Albani ſprevi furias, nec victa tyranno
Oceani proles intemerata ſteti.
Pandit vaſta meis Neptunus regna carinis,
Et procul à patriæ ſedibus exul eo.
Quæro foris, quæ parca domi natura negavit,
Quæque domi tribuit plurima, porto foras.
Belga tuos mirare Deos, dum munera mundo
Dividis, ex alio ſidere plura refers.

GE

GERTRVDIS MONS.

N*Eſcio, num claris Brabantûm debear oris,*
An me Battavici vindicet ora ſoli.
Quicquid erit, noſtris ſociavimus ora Batavis,
Nec procul à Mervæ belligeramus aquis.
Vendita ſum ſceleris precium: ſed victa triumphi.
Quam diſtant meritis victor, & emtor Iber?
Magna ſuum quondam me dixit ſemina montem,
Nunc Martis potius Mons & arena vocer.

HAGA.

S*Edes priſca Ducum, non urbs, tamen urbibus ipſa*
Maior, & à Batavo principe nomen habens:
Sto Tethyn Faunumque inter. latus inde procellis,
Parte alia umbroſum robore cincta latus.
Hic Themis, & ſacras loquitur Prudentia leges,
Et trepidos inſons excipit aula reos.
Hic edicta Patrum, & magni decreta Senatus
Colligit, & patriæ proſpicit una ſuæ.
Auriacuſque meis accedens laudibus heros,
Altius auguſtum tollit ad aſtra caput.
Quas aquilas, quæ ſigna vides, vexilla, triumphos,
Hæc ſunt Naſſovia parta trophæa manu.
Cum ſociæ pugnant urbes, pugnantibus adſum:
Et partem pugnæ, conſuluiſſe, puto.

In militum ducem peculatus reum, & nobilium inſignibus elatum.

Q*Vi patrios ficto defendit milite vallos,*
Publicaque infami diruit æra manu:
Ficta ſuis moriens promittit ſtemmata buſtis
Poſtque obitum vana nobilitate tumet.

Scilicet, ut ſcurræ furtum jam clarius eſſet,
Efferri claro funere ſcurra cupit.

In eundem lue Venerea extinctum.

QVi Batavum potuit bellator fallere Martem,
Et titulis ſimulat nobile ſtemma ſuis,
Iuſtior una Venus mutilatum corpore toto
Stravit, & ulterius noluit eſſe virum.
Ficta Deo, non ficta Deæ ſacraverat arma,
Dumque nocet geminis, diſperiit geminis.
Vlta fuit belli ſcelus officioſa cupido.
Debuit hoc Marti Cypris amica ſuo.

In amatorem ſuperciliosum.

ACcedis Batavas, mi Bartholomæe, puellas,
Et tamen hoc audes dicere : Nulla placet
Accedis Friſias, mi Bartholomæe, puellas,
Pergis & hoc iterum dicere : Nulla placet.
Accedis Valachras, mi Bartholomæe, puellas,
Pergis & hic eadem dicere : Nulla placet.
Nec tibi Brabantæ poſſunt placuiſſe puellæ,
Flandrica nulla tibi, Geldrica nulla tibi.
Virgine ſic nullâ, mi Bartholomæe, potiris.
Vis cauſam ? nulli tu placuiſſe potes.

In infelicem cuniculorum Venationem.

QVantus in æquoreis gradiar venator arenis,
Quà ſteriles longè ſemita ſulcat agros,
Dicite Hamadryades : veſter nam terror h
Terribilis famulis, terribilis canibus.
Dicite crudeli toleratos ſole calores,
Funereamque mihi dicite penè ſitim,

Pocula cum ſiccæ peterent Acheloïa fauces,
Et tamen hæc eadem pocla negaret ager.
Dicite mille feras, veſtigia mille ferarum,
Et quæ mille ſuis vidimus antra locis.
Dicite quæſitam magno molimine prædam,
Dicite decurſæ jugera multa viæ.
Omnia Hamadryades cum dicitis, iſta ſilete:
Nulla quod in toto ſit fera capta die.

In Taurum hoſpitem.

T*Aure pater, tecum tecto cur claudor in uno?*
An quia vis mores me didiciſſe tuos?
Ah didici: multaque pater jam prole ſalutor:
Tempus erit mores dedidiciſſe tuos.

Ad GERARDVM THIBAVTIVM, artis gladiatoriæ Principem.

P*Ythius à citharâ, laudatur ab ægide Pallas,*
Claruit ob pharetras Delia, Caſtor equos.
Ceſtibus eminuit Pollux, Mars belliger haſta.
Clarus Olympiacis eſt Lycus in ſtadiis.
[E]ſt celebris temone Pelops, peltiſque Camilla,
Arcu Phillyrides, curſibus Hippomenes.
[A]rmat dente minax Neptunum fuſcina, clava
Amphitryoniadem, fulmina ſæva Iovem.
[La]us ſua cuique hominum, ſit laus ſua cuique Deorum;
Laus tua, Thibauti, doctior enſis erit.

In eundem.

SÆpius immerito ſolvi ſeſtertia nautæ,
Dum mihi crebra tua littera ſcripta manu eſt.
Ne numerem poſthac nautæ, ſic, Aule, paciſcar
Vt taceas, cupio plus numerare tibi.

D. M. OLDISWORTHO,

Illuſtriſs. Penbrociæ Comiti à Secretis.

LAurea grandiloquum cinxerunt ſerta Marone
Inque tuis luſit laurea, Naſo, comis.
Vilis honoratum redimivit laurea Flaccum.
Non aliud precium (crede) Catullus habet.
Laure a mellito gracilis decreta Meliſſo eſt,
Lauriger Auſonio ſub duce Strozza fuit.
Talia cantanti ceſſerunt dona Secundo,
Talia Lotichii præmia Muſa refert.
Laurigerum modulans Auratum Sequana vidit,
Cum folia & frondes munera vatis erant.
Oldiſworthe, meæ melior fortuna Camœnæ eſt:
Circundant humeros aurea ſerta meos.
Errarunt veteres, nunc erravere Britanni:
Nobilius precium vilior autor habet.

In Laurentium ædium multarum architectum.

DIruit, ædificat toto Laurentius anno,
Et tamen in tota poſſidet urbe nihil.
Centum tecta locat, famaq; opulentus hab
Quaſque ſuas jactat, debet egenus opes.

At poſtquam factus celebris cornicula Flacci eſt,
Riſit ob has ipſas ingenioſus opes.
Quæ fortuna rapis, non hæc mihi ſurripis, inquit.
Reſtituis dominis ſerius illa ſuis.

In Ponticum.

DEns tibi diſtorto tam grandis prominet ore,
Vt dentem Arcadici vincere poſſit apri.
Hoc tu dente voras, hoc ictus dente repellis,
Hoc te terribilem dente puella timet.
Et tamen in dentem quoties convitia torquet
Scopticus, imbellis Pontice, dente cares.

In cœcum, inter equos Valckenburgi ambulantem.

PEr fora magnanimis latè celebrata caballis
Ambulat, & ſtreperis cœcus inerrat agris.
Inter equos graditur, laudatque ferocia colla;
Terribileſque comas, compoſitumque gradum.
Non oculis opus eſt ultrà tactuque probari:
Num ſint degeneres, olfacit unus equos.

In hominem januæ ſuæ perpetuò incumbentem.

SEmivir adſpiceris populo, nec cerneris ultrà;
Dividit & dominum janua ſæva ſuum.
Neſcio num Siren, vel ſis Nereia piſtrix,
Abſumatque tuos integra cauda pedes.
Neſcio, num femur, & ſuras, & prælia talos
Abſtulerint; num ſis loripes, aut quadrupes.
Neſcio num vir ſis, num femina; ſi modò ſexum
Corporis è media noſcere parte datum.

Forſitan anguineos imitatur tibia flexus,
Cruraque ſerpentum languida more trahis.
Eſſe potes Minotaurus, Chironque caballo
Mixtus, & è Lapithûm gente creatus eques.
Eſſe potes Pan Arcadicus, Faunuſque vocari
Semicaper, quin & Cyllarus eſſe potes.
Pande fores; potero jam tunc cognoſcere quid ſis.
Aut te, ſi renuas, ſuſpicor eſſe Caprum.

In prætorium PRINCIPIS FREDERICI HENRICI quod in agro Delphenſi viſitur.

SPlendida Romano ſurgant Capitolia luxu,
Luceat æthereo vertice celſa Pharos.
Ammonii delubra Iovis, Triviæque penates
Afer & Argolicus tollat in aſtra labor.
Erigat ipſa ſuas generoſa Semiramis arces,
Fœminaque exſtincto buſta ſuperba viro.
Adſpectent Siculos Cumana palatia fluctus,
Tectaque Bajano conſpicienda ſinu.
Ceteraque immenſo tumeant prætoria cenſu;
Ampla ſatis domino eſt quælibet aula ſuo.
Illa capit Circen, magnum capit illa Neronem,
Tectaque Lucullum, vel ſpatioſa, tenent;
Illa tamen, Frederice, tibi quæ ſidera lambit,
Virtuti domus eſt non ſatis ampla tuæ.

Ad Nobiliſs. & Matheſeos peritiſſimum Virum,

GODEFR. de HAESTRECHT

volantes aves baliſta dejicientem.

DVm medium tranant veloces aëra mergi,
Diſcolor & ſummis nubibus hæret avis:
Dejicis ærata volitantia corpora glande,
Doctaque ſuſpenſum machina ſternit onus.
Icarus hoc faciat, vel fultus Dædalus alis;
Nil mirum, pennam penna ſecuta premit.
Prendat avem Stygiâ Dæmon virtute vel aſtu;
Res facilis: nullo corpore ſulcat iter.
Tu volucres ima poſitus tellure repoſcis,
Et via, quæ nobis invia, certa tibi eſt.
Nil tutum Natura tuæ jam ſubtrahit arti,
Aut proprias uſquam provida ſervat opes.
Omnia rara facis. metiris ſidera, terram,
Et victi ſpoliis ætheris unus ovas.

In effigiem Cl. Viri

PETRI SCRIVERII.

HÆc eſt Battaviam vatis ſcribentis imago,
Sic alibi poterit ſic placuiſſe domi.
Oſtia cui Rhenus, cui debet Corbulo foſſam,
Et dominos dictat Belgica terra ſuos.
Bilbilicos legimus tali cenſore lepores,
Et lumen Senecæ grande cothurnus habet.
Tempora qui reddit, nulli ſua tempora pendit,
Ingenioque cupit liberiore frui.
Scilicet Aonias gratis qui vindicat artes,
Præmia doctrinæ deſpicit empta ſuæ.

ELOGIA
aliquot
POETARVM LATINORVM.

Ennius.

DIc me, Naſo, rudem; quamvis tu cultior arte,
Te Scytha, me claudunt marmora Scipiadum.

Plautus.

Cur te Plaute legunt omnes? quia credimur & nunc
Materies cuncti carminis eſſe tui.

Nævius.

Qui potuit ſoccum verbis vincire Latinis,
Hunc audes vinclis ſtringere Roma tuis?

Pacuvius.

Prima cui debent ingentem ſecula famam,
Vltima ne ſpernant ſecula Pacuvium.

Lucilius.

Perſtrinxit primus Satyra Lucilius orbem:
Qui ſcribat Satyras ultimus, ecquis erit?

Lucretius.

Hic Phœbi furiis, furiiſque exarſit Oreſtis.
Quàm præſtat ſolis verſiculis furere!

Virgilius.

Non magis auguſtus potuit ſub Cæſare vates,
Nec magis Auguſto Cæſare digna loqui.

Ovidius.

Iudice ſim quamvis damnatus Cæſare: pœna
Abſolvar, cauſam ſi modò dicat Amor.

Ho

Horatius.

Omne vafer vitium ridenti dicis amico.
Sed dicet vitium Lydia ſola tuum.

Catullus.

Si cantare Iovem proprios fas eſſet amores,
Hoc, & non alio poſceret ore loqui.

Tibullus.

Cur tibi Sulpiciæ, tibi cur placuere Neæræ
Baſia, quem Muſæ deperiere novem?

Propertius.

Cynthia te vatem fecit, laſcive Properti,
Ingeniumque tibi ſola puella dedit.

Lucanus.

Cui minus hiſtoricus credor, minus eſſe poëta,
Me minor eſt vates, & minor hiſtoricus.

Perſius.

Martia ſub crudo tremeret cum Roma Nerone,
Incœpit crudo Perſius ore loqui.

Martialis.

Ne Feſcenninum, lector, contemne poëtam:
Nam, quæ non facimus, ſit ceciniſſe parum.

Claudianus.

Te ſequimur Phario vates celebrate Canopo:
Solaque laus noſtri carminis, umbra tui eſt.

In Flardingam, Hollandiæ, ut fertur, oppidum antiquiſſimum.

O Stia quæ veteris ſpectas celeberrima Moſæ,
Et gemino fiſſas flumine jungis aquas,
Si Domino, Flardinga, novo, dominaque ſuper-
Amſtelioſque tibi præficis una Deos: *(bis,*
Hoſpitio Batavum nunc excepiſſe poëtam,
Pars fuerit famæ quantulacunque tuæ.
Det leges, det jura novus placidiſſima rector,
Tantaque non una commoda prole beet:
Advectet pelago quæſitas navita merces,
Et quadruplex narret fabula priſca decus:
Sis ſapiens, ſis dives opum, ſine mœnibus audax,
Primaque Battavico conſtituare ſolo:
Addimus his precium titulis, totque inter honores
Laus erit à ſero te quoque vate cani.

In obitum Clariſſimi viri GILBERTI IACCHÆI Philoſophiæ Profeſſoris celeberrimi.

C Onditur hoc tumulo magni facundia Scoti,
Linguaque, ſed poſthac non habitura parem
Immoriturque iſto rerum Sapientia buſto,
Quoſque viri, cineres hos ait eſſe ſuos.
Claudit Socraticos tellus Argiva magiſtros,
Clara Stagiræum Cecropis ora ſenem.
Auſonio recubat Samius ſub littore doctor,
Eooſque tegunt Perſica regna patres.
Sunt Druidum Gallis, ſunt docta cadavera Nilo,
Et ſua Aquinatem terra Bedamque capit,
Atque alibi adverſo Cardani Cæſare manes,
Semideoſque tenet nobilis urna duos.

Qu

Quos omnes, Gilberte, tuo dum pectore clauſos
Subtrahis Auriacæ, te moriente, Scholæ:
Illorum pariter tumulos ac buſta videmus,
Quæque tuo flagrant priſca Lycea rogo.
Sic dum juſta facit Batavus, ſe flere fatetur
Funera funeribus tot ſociata tuis.
Quin fœtus claris rerum doctoribus unus
Dum moreris, cogis ſecula multa mori.

In ejuſdem morbum cum mentis ac linguæ ſtupore conjunctum.

QVisquis in hoc fragili præclaram corpore mentē,
Et velut à magno Numine numen habes:
Ingenio ne fide nimis: facundaque quamvis
Sit tibi, cæleſtes vox veneretur opes.
Æthereæ mentis non delaſſata poteſtas,
Oraque in argutos præcipitata ſonos,
Ingenii vigor, & virtus contermina cælo,
Cuncta ſimul dominum deſtituere ſuum.
Ne fari tam grande putes. ne, noſcere verum,
Materies laudis ſit ſpecioſa tuæ.
Quod loquimur, ſapimuſque, Dei eſt. ſi juſſerit idem,
Ilicet elinguis ſtultaque turba ſumus.

Ampliſſimo & eruditionis fama illuſtri Viro HVGONI GROTIO, Cum Hymnum ſuum in Chriſtum illi tranſmitteret autor.

QVi prius æquoreis vates demerſus in undis
Materies ſacri carminis ampla fuit:
Si vacat, ingentis præconia perlege Chriſti,
Quodque ſalutiferum jam modulamur opus.

Non hîc diſcordes, vario ſub judice, voces,
Aut malè diſſutæ nomina pacis habes.
Hoc canimus, quodcunque piis commune putamus,
Rixanteſque queant aſſeruiſſe ſcholæ.
Non abit in partes mea pagina. dictat Ieſum,
Qui potuit mundo conciliaſſe Deum.
Suſtulit has partes, Groti facunde, Redemptor,
Ne faceret partes turba redempta novas.

In cubile Doctoris STAPELII, ſuſpenſis monſtris formidabile.

INter monſtra, feras, cœli, terræque, mariſque
Tutus inoffenſa ſimplicitate cubo.
Nil nocet innocuo virus, non toxica terrent,
Cui ſua præſentem fert medicina manum.
Torqueat in ſpiras ſinuoſus corpora ſerpens,
Fulminet ignivomo pendulus ore draco.
Et Peluſiacis miſſus crocodilus ab oris
Immineat capiti bellua ſæva tuo;
Illa minax acuat dentes, hæc acrior ungues.
Terribilis nulla eſt, nulla timenda mihi.
Quæ ratio viciſſe poteſt, prudentia ſpernit.
Nec ſua qui domuit crimina, monſtra pavet.
Lectule, ne timeas. domino mens conſcia recti eſt.
Illa metus omnes deſpicit, illa minas.

In Albo eruditiſſimi adoleſcentis, SVFFRIDI SAECKEMA, Gallias adeuntis.

GAllia, qui juvenis Friſiis tibi mittitur oris,
Vt placeat, titulo nobiliore venit.
Crede aliquid genitoris habes. pars illa Senatus
Dignior hoc vultus explicat ore ſuos.

Dilig

Dilige depoſitum. nec, ſi tibi noſtra probantur
Fœdera, quem canimus, ſit tibi Belga gravis.
At Druidum poſtquam voces & verba loquetur,
Reſtituas patriæ pignora tanta ſuæ.
Hæc laudis pars magna tuæ eſt, formaſſe juventam.
Gallia, poſt voces, vivere poſſe docet.

In Albo Nobiliſs. Iuvenis, LVDOVICI ab AISSEMA, convictoris mei.

QVæ patriis, præſtans Iuvenis, virtutibus abſens
Debeo, te coràm non pudet illa loqui.
Hoſpes abis. ſed enim tanti generoſa parentis
Ante oculos pernox ludit imago meos.
Hoſpitio ſic neuter abeſt. non diſtat amicis,
Non alio vivit ſidere, quiſquis amat.

In effigiem Caroli Quinti Cæſaris à CONSTANT. HVGENIO metallo donatam.

QValis laurigeras, victricia tempora, frontes
Exhibuit populis urbs Tiberina ſuis,
Seu fuſum fuit illud opus, ſeu malleus artis
Autor adoratos preſſit in ære Duces:
Talis apud Batavos veteres Hugenius artes
Reddit, & hoc ſeclo deteriore ſapit.
Ingenium nuper torni rapuere, rotæque,
Et phialam doctæ diſpoſuere manus.
Ipſa ſuas ſtupuit formas mutabilis arbor,
Lignaque tum poterant plus placuiſſe ſibi.
Iam cœptis animoſa ſuis mens iſta metallo
Incubat, atque novis artibus æra domat.

Dextera Praxitelis, Polycleti induſtria, ſolers
Mentor in hoc uno nunc coïere viro.
Adſpice cœlato noſtratem Cæſara plumbo,
Adſpice, materiam nobile vincit opus.
Quos timuit vultus Germania, Gallus, & Afer,
Quos timuit vultus Roma ſuperba, vides.
Conſtantine, tibi Carolum debemus. at illum
Fingere tu ſolus cum ratione potes.
Scilicet ingentem qui Cæſara nomine reddis,
Hoc titulo proprios reddis in ære Deos.

In effigiem LAVRENTII REAEL, Rerum Indicarum ad Orientem Præfecti, Equitis, è Dania poſt naufragium reducis.

CVi procul extremos nuper diffuſa per Indos
Gloria cum ſocio Sole peregit iter:
Sic oculos, ſic ora refert. hic ille Realî
Vultus, & Aonii Martia forma viri.
Quos meruit virtus titulos, tribuere Britanni,
Et clarum tetigit Cimbrica dextra caput.
Si reduci nocuiſtis aquæ, plus additur ergo
Laudibus. Ænean hac quoque ſorte refert.

Ad MAGNVM MOSCOVIÆ DVCEM.

MAxime Dux, qui Sarmaticæ moderamina terræ
Flectis, & Arctoæ ſceptra tremenda plagæ,
Et Scythicos inter fluctus, Tanaimque remotum
Grande Lycaonio ſub Iove nomen habes:
Accipe quem Batavis Iuvenem tibi mittimus oris,
Imperio dudum pignora ſacra tuo.

Ille

Ille Machaoniâ languentes voce tiaras
Eriget, & pallens mox recreabit ebur.
Vt quantum generoſa tuæ Moſcovia vitæ
Debet, & incolumi Ruſsia tota Duci,
Debeat huic eadem tantum: pariterque ſalutis,
Et pariter regni fulciat unus opus.
Dat nobis Natura Duces, ſed ſervat Apollo.
Vitaque ſceptrorum, cura laborque Deûm eſt.

Ad
IOHANNEM VOSSIVM,
Poſt habitam de Tutela & Cura, cum laude, diſputationem, in Britanniam abeuntem.

ANglia, quæ magni veneraris nomina Voſsi,
Scriptaque, poſteritas quæ ſtudioſa leget:
Hunc juvenem, quem cernis, ama; doctiq; parentis
Progeniem cupias demeruiſſe tibi.
Emicat hic noſter patriis virtutibus orbis,
Inque tuas ardet clarior ire plagas.
Credere te fas eſt; Tameſi dum mittitur obſes
Filius, & cauſæ dat documenta ſuæ.
Quo prius ingenii fuerant tranſmiſſa paterni
Pignora, nunc illo ſanguine natus abit.
Non poterat totum genitor ſe tradere. corpus
Dividit, atque iſtâ jam quoque parte datur.

In effigiem ADRIANI PONTIFICIS, Vltrajectini,

Ad Nobiliſſimum Virum

ADRIANVM PLOOSIVM,

Vltrajectinum, Eq. Dominum in Thienhoven, Oudegeyn, &c.

CVlmen adorandum, triplicíſque inſignia mitræ,
Sceptraque Apoſtolicis turgida nominibus,
Et ſacroſanctos (ſed Roma judice) faſces,
Geſſiſti timida, Papa Adriane, manu.
Scilicet hos Carolo titulos, hæc munera debes,
Præmiaque à grato Principe tanta refers.
At tua tam grandi turgeſcens patria cive,
Iactat Pontificem ſe genuiſſe ſuum:
Quemque dedit Rhenus, Tiberini ad fluminis urbem
Chriſtigenûm latè dicere jura gregi.
Ecce tuos vultus donat meliore metallo
Plooſius, & tanti præſulis ora notat.
Quin gaudet donaſſe aliis, & munere in uno
Nos geminos voluit demeruiſſe ſibi.
At dum Pontificem totus te ſuſpicit orbis,
Non hic Pontificem te volet eſſe ſuum.

In eandem.

PRæſulis adſpexi triplex diadema Batavi,
Et Trajectenſis nomina ſculpta tui.
Patria communis vobis, communia deinde
Nomina, communis creditur ordo ſacer.
Attamen imperio gemini differtis, & illo
Dum cœli librat pondera, tu patriæ.

Ad eundem ex Dominis ab Aemſtel oriundum.

DVm genus & proavos claro de ſanguine, Ploosi,
Ducis, & Amſtelio ſtemmate ſtemma tra-(his,
Totq; fidem faciunt teſtes, inſignia, chartæ,
Secula quæ nondum paſſa fuere mori:
Nomina priſca tuis titulis, proceresque potentes
Inſeris, & cauſas nobilitatis habes.
Invide, quid dubitas? ſeriem numerare parentum
Non ſatagit, virtus cui ſua ſtemma facit.

Ad CONSTANT. HVGENIVM, trium natorum ex ordine patrem.

I.

NAtorum dum jura trium ſibi poſtulat ἄπαις
Bilbilicus, ſterili condolet aula thoro.
Quod natura negat, donat diadema poëtæ.
Et qui non fuerat, fingitur eſſe pater.
Conſtantine, tibi favit natura parenti,
Dum natos una conjuge tres generas.
Sic facilis Lucina tibi eſt, fortuna poëtæ;
Tu pater es, verum jus patris alter habet.

II.

Cum tibi prima daret genialis præmia lectus,
Et ſoboles riſit maſcula, jam Vir eras.
Cum ſecunda marem conjunx ſuperadderet, ecce,
Te non difficili patre, Duumvir eras.
Tertia jam nato volvit cunabula nutrix,
Et me, ſi libeat, teſte Triumvir abis.

Sic

Sic tituli creſcunt, veterum pro more Quiritum,
Et tuus à fœta conjuge ſurgit honos.
At cum Septemvir fueris, vel fortè Decemvir,
Optabis mecum parcius eſſe pater.

III.

Vnum Parmenidi placuit, tria Pythagoreis,
Attamen ingenti bis duo Ariſtoteli:
Infinita docent Leucippus, Anaxagoraſque,
Pro numero ſectam dum ſibi quiſque facit.
Conſtantine, tribus ſi ſtent tua baſia natis,
Crederis Samiæ gratior eſſe ſcholæ.
Si quartum addideris, poterit Stagira placere.
Quintus, & hinc ſextus, ſed ſine lege ruant.
Quod ſi Leucippi placeat ſententia, tantum
Vt poſſis numerum gignere, gigne atomos.

Ad
IACOBVM BAECKIVM,
I. V. L. cum ad novos me amores hortaretur.

IAcobe Baecki, mentis exemplar probæ,
Et perſpicacis ingenî,
Quem fovit ulnis ſanctior Themis ſuis,
Iunctaque Themidi Gratiæ.
Cujus labellis Suada ſemet dedicat,
Et tot leporum formulas,
Et eruditi pectoris doctas notas,
Et quicquid ipſum Cypridis
Docuit puellum Cypris & Paphi domus;
Amare cur vatem cupis
Rurſumque flammis cor aduri cereum?
Et intricari amoribus?

Amplexus, eheu, noſter implexus fuit
Charæ lacertis Barbaræ.
Hîc baſiavi & oſculis vixi meis,
Et prolis optimæ pater
Preſſi cubile non moleſtæ conjugis,
Nec militavi inglorius.
Nunc marcet ævi floſculus, vetus thori
Reſedit ardor, & faces
Moderatur ætas, & decens prudentia
Vult oſculis me ſubtrahi.
Te, chare Baecki, poſcit hic totum labor,
Te te Dione provocat
Citatque amantem. Tu labellis virginum
Plus grata figes baſia,
Tu blanda fari & illices voces potes,
Ego ſeverius loqui.
Tuis ocellis luſitant Cupidines,
Meis procaces exulant.
Tibi ver amorum vivitur. me mitior
Amoris afflat aurula.
Tibi pandit ignes lætiores Heſperus,
Mihi remiſſos deſtinat,
Viduaſque noctes. Te tenellulæ patrem
Lucina prolis exigit.
Ego credor eſſe proletarius pater,
Septemviratu nobilis.
Mutare clypeos præſtat. occupa thorum
Amator, & complexibus
Ambi puellam. mille fige baſia,
Et mille ſuper hæc ingere.
Et dic : amores Baeckiani creſcite,
Et mox nepotes fundite.
Ego mœſtus, excors & procandi neſcius
Et Barbaræ meæ memor,
Defuncta bello tela conſecro Diis.
Inſaniiſſe ſit ſatis.

TES-

TESSALICA.
Ad honeſtiſſimam & erecti ingenii matronam
MARIAM TESSELSCHADE,
VIDVAM.

Teſſela, Theſſalicis non enutrita ſub oris,
Teſſela, Battaviæ gloria prima tuæ;
Teſſela, quæ ſexum ſtudiis & moribus ornas,
Atticus è placido cui fluit ore lepor;
Teſſela, cujus acus ſolertem vincit Arachnen,
Teſſela, Apellæa pingere docta manu;
Teſſela, quæ magni clareſcis laudibus Hoofdi,
Et Conſtantino Teſſela dicta meo;
Teſſela, quæ cœlo poſſes deducere Lunam,
Et tetricos cantu demeruiſſe Deos;
Teſſela, quæ viduo recubas caſtiſſima lecto,
Et procul à viduo vate remiſſa jaces:
Accipe Barlæi ſcriptos in imagine vultus,
Iſtaque non ficti ſigna favoris habe.
Tu generoſa, tuos ſi nolis mittere vultus,
Quæ toties mittis carmina, vultus erunt.

In domum hortumque
MARIÆ TESSELÆ

Lares diſerti, Palladis ſacrarium,
Phœbi penates, omnis elegantiæ,
Scientiæque & artium capax domus,
Auguſta ſedes, Principum palatiis
Regumque longè regiis illuſtrior:
Tuque erudita & ſenſibus dives tuis
Salve ſupellex pervenuſta Teſſelæ,
Quam fecit ipſa. ſola qualem poſſidet,

Opum ſuarum mater, hoſpes, artifex.
Vidi tabellas Teſſelæ pictas manu,
Pſychen volantem, celſa Muydæ mœnia
Portuſque & arces, eminentis Hoofdii
Celebres receſſus. Teſſelæ textos manu
Vidi tapetas. ſcripta Teſſelæ manu
Monumenta vidi, verſa Taſſi carmina,
Italûmque amores, quoſque Vatibus ſuis
Modulos dicavit. Teſſelæ vidi chelyn,
Quam fidibus illa pulſat exactiſſimis,
Muſiſque ſacrat. pendulum vidi mare,
Mariſque ſpolia, totque concharum ordines,
Quos illa doctè ſedibus fixit ſuis,
Placidaque junxit diſpares concordia,
Te, Flora, vidi. facta Teſſelæ manu
Hac æde fulges, ſericâque diſcolor
In veſte ſplendes. ipſa miratur nothos
Natura fetus, æmulamque dexteram
Irata damnat, & potentis feminæ
Stupeſcit auſu. tuque pulcher Hortule,
Amœnitatum prome conde plurium,
Ubi flos ſuperbum barbarus tollit caput,
Precioque plorat excidiſſe ſe ſuo,
Index magiſtræ es. per gradus ivi tuos
Caſtumque juxta Teſſelæ ſedi latus.
Hîc Cirrha, dixi, eſt. hîc Apollinis Claros,
Tenedoſque ſurgit altera. hîc limen ſuum
Calcant Camœnæ. non tuos Semiramis
Veneramur hortos, quoſque Phæaces colunt,
Agriſque Grajus ordinat feracibus.
Hîc villa Superûm eſt. hîc vel ipſe Iupiter
Optet morari, uxoris immemor ſuæ.
Hic præcinentis Teſſelæ blandum melos
Attentus audit, & Duartæ vocibus
Captus, tremendi fulminis ponit faces.
Hic eſſe cygnus, imber, aut taurus volet,

Niſi

Niſi impudicos Teſſela horreret Deos.
Leander illic Seſtiæ velit loqui,
Thisbæ procator Pyramus, Mars Cypridi,
Sappho Phaoni, Theſeoque Gnoſia.
His cura, livor exulant penatibus,
Mœrorque & ira, & quicquid infeſtum bonis,
Quicquid ſerenis permoleſtum matribus,
Quicquid puellis noxium tenellulis,
Quicquid decoris inficetum Gratiis,
Quicquid modeſto diſplicet vatum choro
Cupidinique. cælitum ſalve domus,
Hominum voluptas, atrium modeſtiæ,
Et lenitatis, & pudoris & bonæ
Mentis ſacellum. Tuque cuſtos ſedula,
Domuſque lumen & decus clarum tuæ,
Quæ tanta nobis exhibes ſpectacula,
Quæ tanta nobis parturis miracula,
Quæ docta nobis ſcribis hic oracula,
Favente cœlo, vive, vive Teſſela.

In Corollas & lemniſcos, opus TESSELÆ, ſuſpenſos in atrio Satrapæ Muydenſis.

ADſpice pendentes, quos Teſſela nexuit, hortos,
Tranſlatoſque ſua ſuſpice ſede Deos,
Autumnum, Bacchumque patrem, ſacrataq
pomis
Numina, & arboribus pignora rapta ſuis.
Miſcentur Superi. pendent Pomona Cereſque
Et ſocias Daphne nectit opaca comas.
Mille vides pulchra diſponi lege colores,
Mille vides aptè frondibus eſſe locum.
Diſperſis ſua forma deeſt. ſic juncta ſtupemus.
Quod commendet opus quodlibet, ordo facit.

Miram

Miramur cuncti doctæ molimina dextræ,
Miramur viduas hæc potuiſſe manus.
Teſſela, (dicebam) quæ jungis numina, digna es
Non homini, verum nubere numinibus.

Ad TESSELAM, turbato mari.

Teſſela dic ventis, dic Teſſela fluctibus, ut jam
Componant motus fluctus & auræ ſuos.
Ni facias, non te Sapphum, bona Teſſela, verum
Te ſagam dicam, Teſſela, Theſſalicam.

Ad TESSELAM, placido mari.

Teſſela, per medios placato flumine fluctus
Venimus in Muydæ tecta vetuſta meæ.
Cum tibi ſint placidi mores, facundia, vultus,
Imbibit ingenium ventus & unda tuum.

In lappam præfixam veſti TESSELÆ.

Teſſela, terribilem cur figis pectore lappam:
Cur tribulos caſtis objicis uberibus?
Defendi cupis illa, quibus peccatur amando?
Et cuſtos viduæ lappa pudicitiæ eſt?
An, ceu lappa minax pungit, tu pungis amantes.
Spinoſumque aliquid ſæpe minatur amor?
An, quia ſe in formam contorquet lappa rotundam,
Expers fraudis amas verba rotunda loqui?
An, quia ſe ſpinis diſtinguit pluribus illa,
Tu quoque diſtinctis artibus una ſapis?
Dixi; terribilem jam decute Teſſela lappam,
Non es, crede mihi, Teſſela terribilis.

Quin potius manſueta, tuis virtutibus aptam,
Pro lappa, Violam fige vel Euphraſiam.

In TESSALAM cymbala in templo pulſantem & canentem.

IAm privata ferit, jam publica cymbala præſtans
Teſſela & ingentem perſonat ore Deum.
Lingua Creatorem laudat, digituſque manuſque
Et quem parte canit Teſſela, tota colit.

Ad TESSELAM & Duartam cantu nobiles.

MAtronæ matreſque meæ miracula terræ,
Quæ canitis, quales non cecinere Deæ.
Si ſinitis vatem vobis dare præmia, dicam:
Altera ſit Seraphin, altera ſit Cherubin.

In TESSELAM à venæ ſectione exanimem.

LAbitur exanimis, nec jam ſibi Teſſela conſtat.
Totque favor vatum deficit una ſibi.
Maxima quæ novit, non jam ſe Teſſela novit.
Ingenii grandes debilis abdit opes.
Dextra jacet, pulchras toties dimiſſa per artes.
Linguaque cantandis verſibus apta, ſilet.
In teneris hæret ſpecies fatalis ocellis,
Innocuoque gravis pallor in ore ſedet.
Membra rigent, caſto melius ſervanda cubili.
Sueta manus doctè ſcribere, tota gelu eſt.
Cujus ineſt numeris robur, ſanguiſque colorque,
Corruit & mœſtam languida ſternit humum.
Ah moreris, moreris, dicebam, Teſſela. certè
Palladis effigiem deficientis habes.

Sic jacuit Sappho, Niobe ſic pulchra rigebat.
Seſtia ſic viſa in littore virgo fuit.
Teſſela, ſi moreris, ſaltem his moriaris in ulnis.
Sic moriens poteris non ſine vate mori.

In TESSELAM equitantem.

TEſſela per terras equitat, per rura, per agros,
Et mulier freno liberiore ruit.
Qualis Volſcorum egregia de gente Camilla,
Aut fera bellacem Clœlia flectit equum.
Ecce tuis quadrupes incedit Teſſela juſſis,
Et bene compoſito verbere pulſat humum.
Crederis eſſe ferox, cum ſis placidiſſima morum
Regula. dumque ſecas aëra, blanda canis.
Teſſela equûm domitrix. grande eſt, domuiſſe caballos.
Grandius hoc: vidua condicione mori.

Ad CONSTANT. HVGENIVM, de verſibus Teſſelæ in Vmbram.

QVam mihi ab Almeriis tua Teſſela miſit arenis,
Mittitur ad veſtros pagina docta lares.
Vmbra facit carmen. ſed quæ Titania vincat
Lumina. quæ rutilum provocet umbra diem.
Illa tua mulier venerabilis inſtitit umbræ,
Deque tua ſolers lumina nocte capit.
Hugeni, cuperem fieri jam femina, poſtquam
Incipiunt matres verſibus eſſe mares.

In

In læſum, grandi infortunio, in fabrili officina ſiniſtrum

TESSELÆ

ocellum.

O Celle, viduis imperans ocellulis,
Ocelle, ſacris annuens ſacellulis,
Devotionis facula & hoſpes candidè
Animique nullum vellicantis ſcrinium;
Ocelle vatum, cujus ad nutum ciet
Helicona totum Muyda, Barlæus canit,
Zulechemus aulas Principeſque poſthabet;
Ocelle pellax, blande, mitis, innocens,
Et faſtuoſi neſciens ſupercili:
Quis te miſelle lædere & caliginem
Inferre Soli & nocte geſtiit diem,
Lumenque tantum cæcitate condere?
Megæra qualis, qualis Alecto tuis
Ferale ocellis ſubdidit trux ſcandalum?
Num nuda Pallas viſa Teſſelæ fuit?
Aut hanc Lycurgum credidit Thrax barbarus?
An lumina omnes Teſſelæ invident meæ,
Ob invidendum carminis Diis melos?
An cæca cogitare quiddam grandius
Sublimiuſque poſſit ingens Teſſela?
Num Veneris almæ Teſſela eſſe vis puer?
Vt deſiocula nos amicos reſpuas?
Ocelle, tabo & pure ſtillans lurido,
Ocelle, circum diſcolor, pupillulis
Horreſcis intus improbè rubentibus,
Cruorque lenes crudus inficit genas.
Tument iniquis palpebræ faſtigiis,
Doletque pars, ſueta gaudiis dari.
Hoc Teſſela eſſe ſponſa vultu non potes.
Hac fronte Divûm mæſta menſas deſpicis.

Sic ambulare, ſic jocarier caves.
Sic cellularia & domeſticis tuis
Teſtudo lenta diceris, numen latens,
Auremque patiens fabulis donas meis.
Ne, Phœbe, ſpecta Teſſelam, diſpar ſibi eſt.
Ne Teſſelam, Hoofdi, crede, non eſt Teſſela.
Ne, candor, intuere Teſſelam, rubet.
Ne crede, probitas, Teſſelam, nam livida eſt.
Nil dic poëta Teſſelæ, loqui timet.
Crudele ferrum, quod tenebroſum ſpecus
e genuit orbi? quis nocentior faber
elluris altæ te refodit è ſinu?
t innocenti vulnus inferres Deæ,
t hos ocellos, queis ſuperbit Almeris,
uperbit Ya, & potor Amſtelæ frequens,
ueis lecta Taſſi pagina eſt, ſcripti ſales,
ictæ tabellæ, floribus datus nitor,
nchis figura, ſculptus in vitris amor,
ædaret ictus? Nulla te poſthac manus
ngat nefandum. nullus his incudibus
det Pyracmon. Semper erret ictibus
llatque nudum membra Bronten malleus.
ravit hic in Teſſela, & non noxiam
cit nocentem. collabaſcit Teſſela,
mumque mordet Dis propinqua femina.
Triſtes tenebræ Veſperæque flebiles,
uid meruit inſons Teſſela? excors Cynthia
diſtuliſti tunc præire Teſſelæ,
ſtræque lumen commodare Palladi?
occidiſti, præſcius diſcriminis,
ine Titan? nulla cur in atrium
ella præceps fudit? ecquid Heſpere,
u Dione tuque tardior Venus,
furoris negligis poëtriam?
Expunge faſtis, ſcriptor annorum diem.
ac adde cannis Alliæque caſibus.

Fabrile ferietur hoc die genus,
Non æra Steropes fundat aut flectat manu.
Non flamma ferro ſerviat, nec lancibus
Statera conſtet, quæ fefellit Teſſelam.
Plorent ocelli, queis amatis Virgines,
Plorent ocelli, queis amatis conjuges,
Plorent ocelli, queis procamini viri.
Plorent ocelli, queis jocamini vates,
Ploremus omnes. quippe mitis Teſſelæ
Dolente ocello, ocelluli cunctis dolent.

Ad
CONSTANT. HVGENIVM

Venit & Amſtelios prælustris Teſſela portus
Appulit, illa Deûm Teſſela facta manu.
Vatibus arridet mulier, ſubridet amicis.
Et geminos placida ſeditione movet.
Invidet Aula ſchola, ſchola nubilis invidet Aulæ,
Rivaleſque facit frigida Veſta duos.
Fallimur Hugeni. neſcit Veſtalis amare.
Exſtinguit Paphias Almeris unda faces.
Veſta canit, pingit, ſculpit, net, Veſta precatur,
Et ſua tot modulis barbita Veſta quatit.
Oſcula & amplexus & murmura neſcit amantum.
Et quidquid viduus dulce procator amat.
Tota Deo vacat, & grandis cœleſtia mater
Cogitat, & Mariam ſpirat ab ore ſuam.
Conſtantine, tua eſt. legit tua ſacra dieſque
Teſſela, carminibus relligioſa tuis.
Nos procul à ſacris lituos & bella duceſque
Scribimus, & diro charta cruore madet.
Vincis Eques peditem. noſtris tua culmina præſtant.
Et tua plus loculis perſtrepit arca meis.
Nobilitas ſponſam titulo meliore meretur.
Noſter amor nullis turget imaginibus.

Cedim

Cedimus Hugeni. nam cum Rex Iupiter ardet,
Tempus erit minimos condere tela Deos.

Ad TESSELAM, cum fraga illi mitterem.

TEſſela, fraga tibi mitto dulciſſima, ſed tu
Dulcior his fragis crederis eſſe mihi.
Teſſela, fraga tibi mitto fragrantia, ſed tu
Teſſela tot fragis gratior eſſe ſoles.
Teſſela, fraga tibi mitto ſapidiſſima. ſed tu
Teſſela pro fragis millibus, una ſapis.
Teſſela, quæ mitto, ſunt fraga ſalubria. nam tu
Teſſela ſollicito ſæpè medela mihi es.
Teſſela, ſi fragum fieres, tunc Teſſela poſſes
Proximior labris tangere noſtra tuis.
Teſſela, ſi fragum fieres, tunc optima poſſes
In ſuccum verti Teſſela tota meum.
Si tecum hoc fierem, tunc, quæ miracula! poſſes
Teſſela Barlæum ſæpè vorare tuum.

Ad CONSTANT. HVGENIVM ſuppoſitis Teſſelæ cubilibus cubantem.

TEſſela ſublimis recubat, vicinior aſtris.
Longius à fœdi conditione ſoli.
Conſtantinus humi jacet & demiſſior illâ
Suſpicit ex humili numina tanta loco.
[Iu]piter inferior vidua Iunone recumbit,
Et mulier ſedes altitonantis habet.
[In]verſa eſt regni facies Veneriſque theatrum.
Incubat inſigni femina docta viro.
[Te]ſſela verte latus, tonitru Zulechemus Olympum
Credet & æthereis motibus aſtra quati.

Teſſela ſternuta leviter. jam fulmina credet
Te jacere & ſummo fulgura rapta Iovi.
Teſſela collectis per noctem deſpue ſputis.
Hæc pluvias dicet ſuccubus eſſe tuas.
Teſſela cum ſtertes & murmura rauca ciebis,
Has Superûm credet Principis eſſe minas.
Sed cum compoſitis membris tranquilla jacebis,
Iuno ſuo dicet conciliata Iovi eſt.
Maxime vir, tanti eſt viduæ diſponere lectum,
Pingat ut inverſos hæc tua ſcena Deos.

Pro pace & bello.

I*Am Themidem laudat Cyneas, jam damnat eand[em]*
Adverſum ſtupuit cum ſibi Roma virum.
Belgica, quam mihi met jam ſim contrarius, audi:
Sic tuba, ſic peltæ, ſic placuere togæ.

Pro bello.

S*Vcceſſus urgere ſuos, inſtare timenti,*
Militis officium primaque cura fuit.
Vicimus, atque alios ſpondent jam fata triumph[os]
Dum pacem poſcit Cantaber, arma timet.
Sylva tua eſt, noſtriſque patet Brabantia caſtris,
Auſtriacas alibi laſſat Olinda manus.
Magnanimus trepidum Guſtavus provocat Iſtrum.
Nec minus Heſperias Gallia ſorbet opes.
Quid bellare times? laxant æraria cives.
Pauperies belli conditione placet.
En domus, en noſter geminat ſtipendia fundus,
Officioque favent rura benigna ſuo.
Quod caput eſt, damnat tali ſub Principe Mavors
Otia, nec ſegnes vult periiſſe dies.
Arma, duces, lituі, rorantes ſanguine campi,
Telaque fortunæ ſunt magis apta meæ.

Ære ciere viros jam tempus poſtulat & res.
εἰρήνην Batavus non volo, bella volo.

Pro Induciis.

CVr bellatrices acuis, mi Belga, ſariſſas?
Atque iterum irato caſſis & haſta placet?
Nec formidati terrent te ſceptra Philippi?
Regnaque per cunctas imperioſa plagas.
Viceris Occiduum, reſtat dominator Eous.
Quo ſteteris cœli cardine, pugnat Iber.
Quas tibi civis opes, illi peregrina miniſtrant.
Quaſque domi cenſes, invenit ille foris.
Immenſi fundunt illi ſeſtertia montes.
Longaque bellorum pabula ſaxa vomunt.
Perpetuiſque ſcatet locuples radicibus aurum,
Quod tibi noſtra dolens præbet & ægra manus.
Si, viciſſe, juvat; tecum Fortuna jocatur.
Cum favet hæc, vultum decipientis habet.
Bis vicit, qui victor amat concedere victo.
Sæpè animus læſo major in hoſte fuit.
Pugnandum eſt, ne ſit ſemper pugnare neceſſe.
Pacem nec ſupplex poſtulo, nec renuo.

Ad BALTHASAREM WILLIVM cum SS. Theologiæ doctor crearetur.

DVm fera Cæſareis ardet Germania bellis,
Et furit in patrios Martia flamma focos,
Barbaricos inter prælustris Brema furores
Ingemit, & ſpeciem bella timentis habet.
umque cupit placuiſſe Deo, nec Cæſaris iram,
Auſtriacoſque timet relligioſa Duces.

Quin ſimul officium cœlo partitur & Iſtro.
Et geminis magna ſe ratione probat.
Sic, VVilli, tua Brema ſapit. Tu vindice lingua
Doctor adorandum pande ſalutis opus.
Si dolet, Auſtriacis frangi conatibus urbem,
Laus erit, invicta relligione, mori.

In Comœdiam ſacram I. MEYERI HOLSATI de Virginibus prudentibus & fatuis.

HVmanæ vitæ ſpeciem, vitæque labores,
Et multum variæ relligionis iter,
Quantis impietas ſpatiis, pietaſque recedant,
Quantum ſollicitâ virgine diſtet iners,
Meyeri nos ſcena docet. Tu, quiſquis Olympo
Gratior, & Chriſto proximus eſſe cupis,
Diſce laborantes ſtudiis æquare puellas,
Perpetuoque tuus luceat igne focus.
Crimina ſunt tenebræ, probitas pro lampade, Chriſtus
Effigiem ſponſi nos redamantis habet.
Ludicra ſi veterum meruit Comœdia plauſum,
Debebit vatis plus placuiſſe pii.

Ad LEIDAM abiturus AMSTELODAMVM.

LEida vale, noſtris ſtatio gratiſſima Muſis,
Iam ſtudiis facilis, jam minus æqua meis.
Leida vale, & multos qui ſe tibi credidit annos
Iam, precor, augurio proſperiore juva.
Imus in Amſteliam, (ſic fatis volvimur) urbem,
Quoque vocant Procerum vota Deuſque ſequor.
Vivere ſic noſtrum, non una ſede morari, eſt.
Patria virtuti creditur omne ſolum.

In ædes meas inter meretricularum & rabidorum domum poſitas.

THaidas & rabidos inter jam verſor Oreſtas,
Et geminum cingunt nomina tanta latus.
Hic ſua dediſcunt effrenes auſa puellæ,
Parte alia furiis æſtuat aula ſuis.
Vt magis hæc ſapiat, vivant moderatius illæ,
Non poteram poni commodiore loco.
Quas obeat partes ſapiens, hic invenit. illic
Proximus inſanis, proximus inde malis.

In Emblemata Politica IVSTI REISENBERGII, IVRISCONSVLTI.

ADſpice, quam paucis proſtet prudentia chartis,
Vt niteant pictis faſque nefaſque notis.
Adſpice Socratico manantes pectore voces,
Verbaque ab erecto digna Platone legi.
Quo valeant monitore Duces, reſpublica, faſces,
Quove eadem ſpreto mox monitore ruant,
Pingendo docet hic ſcriptor, pingitque docendo,
Atque animum pulchra faſcinat arte tuum.
Vt ſi non poſſit virtus, niſi viſa, placere,
Plus oculis poſſit picta placere tuis.

Genethliacon ad IACOBVM PETITIVM, IVRISCONSVLTVM.

HActenus imbellem fecunda puerpera ſexum
Edidit, & viſa eſt plus potuiſſe viro.
Maſcula nunc quantum valeant tua baſia, læti
Diſcimus, & quanti ſit genuiſſe marem.

Otia cum lentam traherent tibi languida vitam,
Pigraque plus pigrum duceret hora diem,
Ipſa Venus caruit ſtimulis & lentus amaſti,
Et conjunx potior pars in amore fuit.
Iam tua cum volitent extremos juſſa per Indos,
Et verbis egeant extera regna tuis,
Altera progenies non inficianda parenti
Naſcitur, & melius te probat eſſe virum.
Macte animi. ſic perge pater, ſic perge Senator
Conſuluiſſe viris, progenuiſſe viros.

In nummum Triumphalem victæ Sylvæ Ducis, ab ARNOLDO BVCHELI[O] miſſum.

DVm tibi devictum, Bucheli doctiſſime, Scaldin[…]
Mittimus, & valida carbaſa capta man[…]
Tu mihi devictæ pulcherrima mœnia Sylvæ,
Et ſculptum pulchro mittis in ære Ducem.
Permutamus opes gemini. dat Palladis alter,
Exuvias Indi divitis alter habet.
Quod Sylva eſt jam noſtra, uni debemus Olympo.
At mea quod Sylvam poſſidet arca, tibi.

Ad eundem.

QValis in auguſto Princeps ſtat fulgidus ære,
Victaque ſub pedibus Martia Sylva jacet
Caſtraque, belligerique Duces, vexilla, cohort[…]
Et conculcati flebile Martis opus :
Talis in hoc ipſo, Bucheli, mihi fingeris ære,
Sub pedibus Ditis caſtra videre tuis,
Et Phlegethontæas miles calcare phalangas,
Et Chriſtum intrepida relligione ſequi.

Co

Concedant urbes Ducibus. quin tempora circum
Sæpius Auriaci bellica laurus eat.
Cum titulis marcent lauri. plus vicerit ille,
Præmia cui cœlum non peritura parat.

In filiolum
A. DOMINICI LEEVWARTI
exciſo calculo exſtinctum.

DVm miſero occultus laceraret corpora tortor,
Parſque mei in pœnam ſuppliciumque foret:
Luctabar vitæque inter mortiſque dolores,
Et mihi quæ vitæ, ſpes quoque mortis erat.
Hærebant ſolitæ clauſis ſyphonibus undæ,
Viſceribuſque latens calculus hoſtis erat.
Quem ſimul ac ſolers Sabauti dextra magiſtri
Suſtulit, & viſa eſt certior eſſe ſalus;
Extinguor, liberque malis adſcribor Olympo,
Atque opifex operi condolet ipſe ſuo:
Sic puero inverſis fluxerunt tempora fatis,
Vitaque mors, contrà mors mihi vita fuit.

In Prætorium
BARDESIANVM,
quod HEYLOÆ viſitur.

CIrcum terra patet, circum patet æquor & unda.
Hinc inde Almerius Cannefaſque jacent.
Alluit & placido me pulſat Scermera fluctu,
Et lateri juncta eſt Heyloa parva meo.
Otia quæ Domino, Batavo jam præbeo vati.
Bardeſi pariter Pieridumque domus.
Ampla licet celſas attollant atria turres,
Ingenio domini ſum minor una mei.

EPIGRAMMA
in Laudem Nobiliſſimi viri
T. HVYGENS,
centurionis fortiſsimi.

CRedite victores Belgæ, quid maſcula virtus,
Proque ſuis poſſit Martia dextra focis.
Militat & patriam magnis Hugenius auſis
Aſſerit, & forti dat documenta manu.
Seu cum nocte tuos ſcandit Veſalia muros,
Et medio pugnans concutit arma foro.
Sive per æquoreos hoſtilia carbaſa fluctus
Diſiicit, & mediis belliger audit aquis.
Iam Ducis officium, jam partes militis implet,
Et quodcunque ſuis imperat, ipſe facit.
Poſteritas agnoſce Ducem. qui judice terra,
Et pariter pelago judice victor ovat.

IN OBITVM
Nobiliſſimi viri
GVILIELMI BARDESII,
Domini in VVarmenhuyſen.

BArdeſi generoſe, jaces. jacet illa virilis
Gloria & ingenii nobilioris honos.
Nec ſperata Venus, nec Dî juvere penates,
Nec patriis fulgens Heyloa porticibus.
Deſeruere ſimul dominum ſundique lareſque,
Et medias inter buſta parantur opes.
Efferris, qua terra tua eſt. quaque illa, recumbis.
Atque eadem vivi, quæ morientis erat.
Iugera tot tumuli ſpatio metiris & urna,
Et brevior campos claudit arena tuos.

Turri-

Turrigeraſque arces & tecta minantia cœlo
Deſpicis, & juſſis ſubdita rura tuis.
Nos tamen ereptum peracerbo funere nobis
Flemus, & ad cineres talia verba damus:
Quem ſpecioſa ſuis Alcmaria fovit in ulnis,
Cui Batavum circa pectora pectus erat,
Cujus in ore lepos, inerat facundia verbis,
Quem Charis & Pallas dixerat eſſe ſuum.
Quem frater, quem chara ſoror dilexerat unum,
Occidit, & thalami ſpem locat in tumulo.
Mortales ſapite & vitæ ſubducite ſummam.
Cum morimur, ſupereſt dicere cuique, fuit.

In libros Medicos
ZACVTI
Hiſpani.

Credimus, haud ſolos Hiſpania ſufficit hoſtes.
Nec Batavûm terris ſemper iniqua nocet.
Quæ toties gladios, nunc ecce Machaona mittit,
Atque aliqua nobis non nocuiſſe cupit.
Scilicet Heſperiis veniens Zacutus ab oris,
Ad leges Lacheſin cogit adeſſe ſuas.
Et formidati protendens tempora fati
In populos aliquid cum Iove juris habet.
Quin jam naſcentes abeunt in ſecula libri,
Scriptaque poſteritas quæ ſtudioſa leget.
Seu generoſa novos ſtringit cenſura magiſtros,
Seu Coum recoquit pagina docta ſenem.
Belga, tibi faciles aude promittere ſoles,
Manat ab adverſo jam tibi vita Tago.

In
IOHANNIS BODECHERI
Benningii Ethicam.

SOcraticas voces & priſci verba Lycæi,
Et veterum placitis dogmata mixta tuis,
Quo virtus radiet precio, qua luce coruſcans
Fulgeat in mediis intemerata malis,
Benningi præclare, doces & ſcriptor honeſti
Inter virtutes ſcriberis ipſe tuas.
Non ſolum nos charta docet, tu perficis autor,
Quicquid inoffenſa relligione jubes.
Plus valet exemplo probitas. bisque optima ſuadet,
Qui docet, & rectum, quod docet, ipſe facit.

In natalem
IOHANNIS BODÆI
à STAPEL,
Medicinæ Doctoris.

DVm tua fatidicæ circum cunabula Parcæ,
Omina, Stapeli, proſperiora darent:
Creſce puer, dixit Lacheſis, populoque labanti
Hippocratis diſcas grandior ore loqui.
Vre, ſeca, vacuent crudos tua pharmaca ventres.
Et cupias morti proxima nolle mori.
Pulchra tepeſcentem recreet virguncula lectum.
Quæ Medico donet ſæpius eſſe patri.
Mœſta thori facies in cœlibe. crede, mederi
Sæpius innumeris oſcula poſſe malis.
Mollibus interea cunas adſpergimus herbis,
Cingimus & teneris tempora blanda roſis.
Mille cui lætis arrident vultibus herbæ,
Protrahat huic unum qualibet herba diem.

In

In tumulum
LAVRENTII PIGNORII,
ab Ill. DOMINICO MOLINO inſcriptum.

Pignori tumulos & magni verba Molini
Vidimus, & titulis inclyta buſta ſuis.
Quod meruit doctrina decus, generoſa rependit
Purpura, & officium relligione probat.
Laudat honoratos Venetûm prudentia manes,
Et docto pietas annuit æqua viro.
Vivite Laurentî cineres. tu vive Senator,
Præmia qui claro ſufficis ampla rogo.
Hac ego, vel, quotquot facilis reſpexit Apollo,
Non alia cuperent condicione mori.

In extractionem fœtus per Vncum.

Caſti concubitus, vos læti Cypridis ignes,
Quàm triſti Veneris fabula fine meat.
Parturit infelix genitrix & dulcia mater
Baſia quàm dura lege miſella luit.
Extrahitur moriens uncis crudelibus infans,
Et nondum natus dilaceratur homo.
Quàm cuperet nullos infans ſic tractus amare,
Aut alio naſci ſe potuiſſe modo.

In Poëmation
MARTINI PILII,
de Ambitione.

INter tot ſcelerum formas vultuſque malorum,
Cur tibi ſola, Pili, vapulat Ambitio?
An, quia cœleſtes veſana ſuperbia mentes
Perdidit, & ſenſit plus potuiſſe Deum?
An quia prima ſuo damnavit crimine mundum?
Et ſceleri ſtimulum fixit, Adame, tuo?
An quia vix alio peccamus fonte nepotes,
Turbaque, proh, omnes ambitioſa ſumus?
An quia calcatas turpi ambitione ſecures
Vidimus, & faſtu ſubruta regna levi?
An quia per ſacras repit maleſana cathedras?
Et tumido calcat regia colla pede?
Quicquid erit, cœlum pariter quæ perdidit & nos,
Supplicium terris debeat atque Deo.
Exequitur pœnas vates. mundoque Iovique
Proſtituit dirum carminis ira caput.

In Villam
HENRICI TWEENHVYSI
I. V. D. in cujus portis depicta erat balænarum capturâ.

TErribiles nobis pandunt tua prædia portæ,
Et natat ante tuas bellua ſæva fores.
Illic immanes expandunt corpora ceti,
Et grandes feriunt tela triſulca feras.
Optime Tvveenhuyſi, quam formidabile nomen,
Quàm villæ nimis eſt frons truculenta tuæ.
At mediis habitans doctrina & gratia tectis,
Nil domino dicunt mitius eſſe ſuo.

LIS
De gradibus comparationis, inter Ampl. R. HONERDVM, ET C. BARLÆVM.

Scripſerat Barlævs in margine quorundam Epigrammatum C. Hvgenii, Bonum, melius, optimum, prout epigrammata ſuo ſapiebant palato.

Ad hanc cenſuram hæc reſcripſit Senator R. Honerdvs, ad Hvgenivm.

Cvr ad Grammaticos gradus poëtam
Nunquam non ſimilem ſui vocemus?
Semper ſcilicet optimum poëtam.
Cur illud melius, bonum ſit iſtud,
Iſtud præcipuæ optimum monetæ?
Non rectè Zulecheme, cenſor iſte
Hæc ad Grammaticum vocat tribunal.
Nam quæ nos bona ſimplices vocamus,
Nulla ſunt bona comparatione.

Aliud ejuſdem.

Pitiſſare tuos malè verſus ille videtur,
Omnes qui primæ non putat eſſe notæ.
Dixerit hoc lene eſt, hoc acre, ſuavius illud:
Diſcrimen faciunt, non tamen iſta gradum.
Diſparitas non eſt, niſi quam paritate probamus.
Optima ſunt & tunc ſingula, cum bona ſunt.

BAR-

BARLÆVS HVGENIO.

Optima jam tua ſunt Hugeni carmina. neſcit
Excellens alio ſtare Thalia gradu.
Non bona, non meliora facis. ſunt ſingula vates
Optima. quæque ſuum linea pondus habet.
Non primo medium, medio non diſcrepat imum.
Quodlibet eſt genio par Epigramma tuo.
Par Phœbo Venerique facis paria omnia. verſus
Filiolis generas nonne pares paribus?
Talia cum ſapiens edat decreta Senator,
Hoc merui, potuit quod meruiſſe Midas.

Ad eundem.

Scripſimus ingenue, quæ me ſcripſiſſe volebas,
Scripſimus, & ſcripti plurima cauſa mei eſt.
Cogeris interdum non optima ſcribere: cujus
Arbitrio nunquam labitur hora ſuo.
Cogeris interdum non optima ſcribere, cujus
Crebrius occurſat verſibus aula loquax.
Cogeris interdum non optima ſcribere, cujus
Circum ſæpe latus quattuor ora ſonant.
Cogeris interdum non optima ſcribere, cujus
Baſiolum interdum mollius uxor amat.
Cogeris interdum mediocria ſcribere, cujus
Dædaleum ſolers dextera tornat opus.
Aut iterat teſtudo melos, cum pollice tactus
Artifici mutus carmina bos loquitur.
Qui ſtudiis vates his ſufficis omnibus unus,
Optima nunc, bona tunc, mox meliora facis.

Ad

Ad Senatorem HONERDVM, de gradibus comparationis.

SIc eſt. Grammatica ſuſpendi lance poëtam,
Et numeris dixi carmina ſtare ſuis.
Dicam aliquem, dicam, præſtans Honerde, colorem.
Barlæus quo ſe jam tueatur habet.
Num gradus in vitio eſt? ſic Dictatura paratur.
Perque gradus laudum culmina miles adit.
Num gradus in vitio eſt? ſic Petro regna parantur.
Papaque ſit, populo qui modo lector erat.
Num gradus in vitio eſt? gradus & menſura Deorum
Iupiter eſt. magno ſub Iove ſemidei. (eſt.
Num gradus in vitio eſt? gradibus prudentia creſcit.
Vitaque per plures currit anhela gradus.
Num gradus in vitio eſt? bona ſunt, mediocria quæ-
Vatibus. haud aliter ſurgit, Avite, liber. (dam
Num gradus in vitio eſt? gradibus conſcenditur æther,
Perque gradus nobis ambulat ipſa ſalus.
Num gradus in vitio eſt? qui cauſas ſueverat olim
Dicere, num cunctis præſidet ille togis?

Ad Clariſſimum HONERDVM & HVGENIVM, Zulechemi Dominum.

NIl mihi cum gradibus vel cœpta lite negoti eſt.
Optima nil, bona nil, nil meliora moror.
Grammatici pulpam Latiæque crepundia lin-
Sibilo. ſi gradibus vincor & arte, quid hoc? (guæ
Scandat fatales ſcelerata venefica ſcalas.
Et gradus hic vitæ ſit mala meta malæ.

Ad

Ad generum Cereris gradibus deſcendat Oreſtes
Improbus. ad me non pertinet iſte gradus.
Attollat gradibus peccantes furca. quid ad me,
De trabe ſi pendent ille vel ille ſuâ.
Scribat mille gradus metuendaque multa Senator.
Rideo. res alias jam mihi fata parant.
Irradiat veſtrum melior fortuna poëtam.
Ungor, & inſolito ſacculus ære tumet.
Guſtavi tumulum, bellacem flevimus umbram.
Nunc lachrymas tergunt regia ſceptra meas.
Me novus inſolito Legatus proluit auro.
Optima tempeſtas ex Aquilone venit.
Hic gradus, hic gradus eſt, gradibus quem præfero veſtris.
Credite. plus gradus hic utilitatis habet.
Hic gradus eſt, quo, Plute, tuas conſcendimus arces.
Expediet reges ſic mihi ſæpe mori.

Ad Senatorem
HONERDUM.

DO victas, Honerde, manus. contendere nolo.
Ne gradibus lapſu mox graviore ruam.
Auſa fuit ſummis Niobe contendere Divis.
Sed gravis audacem pœna ſecuta fuit.
Crudeles legi dantem Salmonea pœnas,
Dum ſtudet infelix æmulus eſſe Iovi.
Et tu mentis inops Phœbumque inſane laceſſens
Marſya, detracta viſcera pelle doles.
Qui tua componis domino, Lucane, potenti
Carmina, certando vinceris & moreris.
Ora Dares poſtquam totis cum viribus offert,
Cæſtibus Entellus contudit ora ſenex.
Me terres, Narciſſe puer. me improvida terres
Caſſiope, Andromedæ mater iniqua tuæ.
Cur laqueo fauces animoſa ligavit Arachne?
Auſa fuit ſuperos æquiparare ſibi.

Cedere qui norit roſtris, auliſque Diiſque,
Salvus & incolumi tergore ſoſpes abit.

In Poemata Nortvicenſia VINCENTII FABRITII, Hamburgenſis.

Fallimur? an ſteriles inter Parnaſſus arenas
Surgit, & æquoreis proximus exit aquis?
Non Helicon, non Phocis abeſt. tellure Batava
Caſtalii fundunt pocula plena lacus.
Nobile Nortvicum, florent in pulvere Muſæ,
Inque tuis ſcribunt carmina docta jugis.
Nec tamen exſuccos feriit levis ungula colles,
Aut latices ictu Bellerophontis habes.
Fabricius fontes aperit. novus accola vatis
Officio totis luxuriatur agris.
Hoc donat jam Saxo tibi, quod debuit Albi.
Invenit in ſylvis, quod canat, ille tuis.
Quum magnos repetis, Batavûm miracula, Douſas,
Poſt Douſas cupias hoc quoque teſte loqui.
Si pius eſt, quiſquis patriæ præconia ſolvit,
Bis pius eſt vates, qui peregrina canit.

In Ducem de FERIA, in cujus cadavere deſideratum dicitur cor, repertis ſolum in Pericardio aquis. fides penes autorem eſto.

Quid Siculas cogis magno ſub rege phalanges,
Bellaque moliris Feria? corde cares.
Non tibi Campanæ laudem peperere cohortes,
Inſubriæque acies plurima. corde cares.

Non

Non Alpes timuere Ducem, non accola Rheni,
Horruit, aut victrix Suecia. corde cares.
Sprevit veſanos dudum Germania motus.
Vis cauſam? toto Feria corde caret.
Diffluxere globi, tot diffluxere catervæ,
Cur? gelidis ſolum Feria vixit aquis.
Obriguit pavidum fatali frigore pectus,
Et nulla in toto corpore flamma fuit.
Feria dux venit. Sueonas dux Feria vidit.
Non vicit. nullum Feria cor habuit.

In eundem.

AVſpiciis, Romane, tuis qui credis & extis,
Ominaque in terris prodigioſa notas,
Hunc ſpecta, ſine corde Ducẽ. miracula narro.
Explerunt gelidæ munia cordis aquæ.
Ne jam Mœonides μεγαλήτορα *jactet Achillem.*
Bellator nullo Feria corde fuit.

In necem Ducis FRIDLANDIÆ.

MAxime Fridlandi, quis te caſuſve Deuſve
Abſtulit, & voluit ſic periiſſe Ducem?
Cujus Hyperboreis dudum ſolertia caſtris
Reſtitit, & belli vim remorata fuit.
Si maleſana tibi obrepſit ſcelerataque ſceptri
Ambitio, & fœdæ proditionis amor,
Ponè premit te pœna reum. ſi Cæſar & aula
Scæva fides nimium ſuſpicioſa fuit,
Hoc caviſſe tuum fuerat. peccaſſe putaris,
Cum, minus audito Cæſare, bella geris.
De te ſæva novum ſtatuit Fortuna triumphum,
Et teſtem ingenii te cupit eſſe ſui.

Qua

Quas acies, quæ caſtra tibi, vexilla, cohortes
Scripſerat, heu dominum deſeruere ſuum.
Irruit in jugulum audacis manus empta Photini,
Atque alia fraudes prævenit arte tuas.
Militet Auſtriacis, quiſquis Seianus haberi,
Et titulo cupiet ſplendidiore coli.
Militet Auſtriacis, quiſquis Seianus haberi,
Et titulo cupiet deteriore mori.

In vaticinium infelix de partu LOOSIÆ, filiæ Domini de LOOSE Centurionis.

Filiola eſt, Barlæus ait, quam Looſia geſtat,
Contra, filiolus, Looſius inquit, erit.
Quid mirum eſt, ſolitos mentiri errare poëtas,
Nec benè de ventris pondere poſſe loqui.
Quid mirum eſt, ſi vera pater præſagia dicat.
Ipſe ſuum melius judicat autor opus.

In ſocietatem belli initam cum Gallorum Rege.

Quod benè Dî vertant patriæ, regique Ducique,
Cum Batavis coëunt Gallica ſceptra meis.
Nos magnus Lodovicus amat. bellique labores
Feſſaque regalis ventilat arma favor.
alle, tuas promittis opes. licet India deſit,
Tu nobis Indi divitis inſtar eris.
c ſocio Belgæ pugnamus rege. quid hæres
Cantaber, & pacis federa lenta trahis?
oſcripſit dubiam Druydum facundia pacem.
En, ſua Naſſovius concutit ara pater.
e propera citius, dux Arſchottane, reverti,
Non jam noſtra tuæ Belgica vocis eget.

Cum

Cum victrix Bellona tuos peſſumdabit agros,
Cum lentæ pacis condicione redi.

In numiſmata Belgica Senatoris HONERDI Epigrammatibus illuſtrata.

Vidimus in muto radiantia bella metallo,
Et quæ pro patriis ſtrinximus arma focis.
Vidimus Albani furias, decuſſa potentum
Colla ducum, ſævi flebile regis opus.
Vidimus ultorem Auriacum, celebriſque Batavi
Converſas in te, magne Philippe, manus.
Plorat in elingui libertas Belgica nummo,
Sculptaque Relligio, ſed ſine voce, fuit.
Crimen erat ſub rege queri. Mavortis imago
Sola oculos potuit paſcere picta meos.
De nummis nunc verba facis, vir magne. loquuntur
Funera, caſtra, rates, fœdera, bella, duces.
Si Dodoneæ fuderunt carmina quercus,
Si lapides fari, ſi potuere feræ:
Parturit hæc eadem Batavus miracula. per quem
Incipiunt doctis vocibus æra loqui.

In eadem.

Nummе laborantis teſtis celeberrime Belgî,
Numme triumphantis teſtis & arrha ſoli,
Nummule crudeli toties inſcripte Philippo,
Nummule Naſſoviis officioſe meis,
Quod negat æs precium, cupias debere poëtæ,
Majus ab Honerdi carmine pondus habes.
Quid centum ſudas Livi clariſſime chartis?
Troge, quid immenſa diffluis hiſtoria?
Dum meus ad nummos vates alludit, & æri
Accinit, en, nummus quilibet hiſtoria eſt.

In Albo ERICI TORMII Dani.

DAnia, cui miſeris quondam nocuiſſe Batavis,
Et flammis urbes perdere cura fuit,
Mitius ingenium & mores jam culta ſerenos
Induis & Batavis redderis æqua meis.
Tormius exemplo eſt. quem doctæ gratia linguæ,
Quem placidi mores & ſine felle probant.
Tales Arctois juvenes cum mittis ab oris,
Barbara quæ fuerat Dania, Phocis erit.

In vinum Syracuſium & aviculas Cyprias IOACHIMI WICHEFORTII.

NOſtra Syracuſio ſpumant carcheſia Baccho,
Inque dapes Cypriæ ſuppeditantur aves.
Quæ bibimus, Siculis quondam placuere tyrannis,
Quaſque voramus aves, fertur amaſſe Venus.
totis diſtant rariſſima fercula regnis,
Sit ſatis hæc uni perplacuiſſe gulæ.

In captum Ducem Arſchotanum & peractum fedus Gallo-belgicum eopſe die.

DVm procul infido Dux Arſchotanus Ibero
Pro Belgis recitat mitia verba ſuis,
Et bellum lituoſque & Martia nomina damnans
Otia vult patriæ reſtituiſſe ſuæ,
lia pro Batavis bellorum pondera fulcit,
mpertitque ſuas rex Lodovicus opes,

Quam diſtant ambo ſtudiis bellique togæque,
Gallus & in pacis fœdera lentus Iber.
Quàm multum diſtant ſtudiis rectique malique,
Quàm multum fidei perfidiæque notis.
Quæ lux Arſchotane fidem tibi læva fefellit,
Hæc nos Borbonii teſtis amantis erit.
Lilia quæ nos luce beant, Iovis armiger ales
Irato miſſum detinet ungue Ducem.
Sic nos Gallus amat, ſic te faſtidit Iberus,
Sic juvat ille bonus, ſic nocet ille malus.

Ad Nobiliſsimum
D. FOPPIVM ab AISSEMA
Equitem, cum Venerem meam Cimbricam ipſi miſiſſem.

AIſſema, qui propius Reges & regia tangis
Limina, & auguſtos pellicis ore Ioves,
Cujus Hyperboreis pridem facundia terris
Maſcula pro Belgis verba locuta fuit:
Accipe, quod celebri carmen devovimus oſtro,
Et geniale tui perlege vatis epos.
Si generoſa, tibi nunc flebilis, occidit uxor,
Et pietas charos ingemit ad cineres;
Hîc amat uxorem Cimber. pro Principe Tethys
Cimbrica, pro regis conjuge verba facit.
Sic alterna ruunt permixtaque triſtia lætis,
Et vicibus flagrant buſta thorique ſuis.
Hæc obit, hæc nubit. ſi vis audire poetam:
Nunc homines condunt numina, nunc rapiunt.

In HISPANVM, cum ob ſubitas pluvias irrito ſtratagemate BERKAM impetiiſſet.

QVid miſer invitis moliris prælia fatis
Cantaber, & nullo numine bella geris?
Cum virtute paras vel aperto vincere Marte,
Et tua per Valachras tranſtra feruntur aquas;
Diſpereunt omnes ſubita caligine puppes,
Et Iovis audaces ſubruit ira rates.
Cum placuere doli, cum Berka repoſcitur aſtu,
Pro nobis pluviæ belligerantur aquæ.
Tela madent. neſcitque ſuum balliſta furorem.
Et creber, iratis glandibus, ictus hebet.
ſtrata jacent celſis animoſa cadavera muris.
Quamque nequit miles vincere, mordet humum.
Area quæ pugnæ fuerat, brevis urna cadentum eſt.
Quoque duces ſteterant, mox cecidère loco.
cilicet Auriacis toties quæ ceſſerat armis,
Noluit indecori ſubdere colla dolo.
uid mirum? Batavis famulantur ſidera caſtris,
Ipſaque vel pluviis oppida tuta manent.
t tibi cum nebulæ, nunc iraſcantur & imbres,
Credimus adverſos bella movere deos.
s me vera loqui. rurſum de pace loquendum eſt.
Fortè tibi melius ceſſerit iſte dolus.

FREDERICO GVNTHERO

Sereniſſimo Daniæ regi à ſecretis.

MAxime vir, cui Pegaſei patuere receſſus,
Cui Clariæ valles totaque Cirrha patet,
Græca Charis, Romane lepos, facundia cujus
Pro Cimbrûm toties principe verba facit:
Si placet, auguſtis hæc carmina Regibus offer,
Carmina regales quæ cecinere thoros.
Quæ loquimur, poterunt ſceptris, te teſte, probari,
Et tanto invenient judice fortè fidem.
Si Te, ſi potero Iovis exorare miniſtrum,
Non potero Arctoo non placuiſſe Iovi.

In irritam obſidionem

TRAIECTI ad MOSAM

tentatam ab Hiſpano, & Bredæ tentatam, ut videbatur, ab Auriaco.

QVod genus hoc belli eſt? quænam nova nomi
Mavors
Parturit, & titulo deteriore favet?
Cinxerat attonito bellacia mœnia Tungro
Cantaber, & portas effere Moſa tuas.
Sederat ad claræ Fredericus mœnia Bredæ,
Et patrias armis ſollicitabat opes.
Ne malè pugnet Iber, Tungros obſeſſaque linquens
Oppida, vult Bredæ conſuluiſſe ſuæ.
Ne Batavus malè pugnet, amat ſecedere Breda,
Et ſatis hoc, Moſæ conſuluiſſe, putat.
Hic ſpeciem fugientis habet, magis ille timentis.
Hic votis abiens excidit, ille tenet.
Exercet Bellona duces. abit, horret uterque
Ille urbi, caſtris dux timet ille ſuis.

Ergo abeunt ambo. Tu dic. victoria, cujus
Sit tanto rerum turbine cauſa prior?
Auriaci reſpondet: Iber, quam deſerit urbem,
Non habet. Auriacus, quam ſibi ſervat, habet.

In incendium, quo Aulæ HAGIENSIS pars una conflagravit, ſalva parte ſuperiore & ſacello.

DVm fera terribiles rapiunt palatia flammæ,
Et proprios mœrens aſpicit Aula rogos,
Parcite, ait, flammæ Ducibus, nec lædite divos,
Ne geminos violet Veſta profana Deos.
ulciber obſequitur. flammiſque furentibus inde
Abſtinuit Superûm ſedibus, inde Ducum.
rudenter nocuere faces, & proxima lambens
Effera vis jam tunc officioſa fuit.
e funeſta nimis miſeri portendite cives
Omina. nil caſus ſors habet iſta mali.
um periit pars magna domus, pars reſtat utrinque,
Vna Dei celebris vocibus, una Ducis.
Batavo ſalva eſt pietas & ſalvus Achilles.
Hic hominum tutus turribus, illa Deûm.

Aliud in Principem.

QVi belli flammas inter patriæque favillas
Accepit vitæ ſtamina prima ſuæ,
Qui validas flammis bellator ſubruit urbes,
ui totum Odryſio pectus ab igne calet;
am benè natales flammis illuſtrat, & aulam
nſolito Princeps igne perire videt.
npe Ducem, per quem patriæ nova reddita lux eſt,
Altiùs ad Superûm limina flamma vehit.

In eaſdem flammas Culinæ & Templo aulico parcentes.

STant mediis illæſa Deûm penetralia flammis.
Stat medias inter ſalva culina faces.
Et ſupereſt, ubi venter edat, ſua pabula quærat
Illa ſuo ſolum mens ſaturanda Deo.
Evaſit totus Batavus. flammam inter & ignes
Vnica pars aras repperit, una focos.

In idem incendium natalibus Auriaci celebre.

NAtales rediere Ducis. concurrite cives.
Et bona ſolenni dicite verba die.
Dixiſſent una Superi. ſed nubilus æther
Dum fuit & cœli ſidera nulla forent:
Accendere faces alias caſuſve deuſve,
Et Domino flagrans annuit Aula ſuo.
Quas Proceres, quas Haga patens, quas aſtra n
gabant,
Indignata ſibi ſubdidit ipſa faces.

In alterum incendium ejuſdem Aulæ.

COeperat in celebres graſſari Veſta penates,
Tectaque Naſſovio proximiora Duci.
Sed vetuere malum Superi. deluſaque flamm
Vis fuit, & rabidæ mobilis ira Deæ.
Flammarum rediere vices, turreſque potentum,
Et bellatores corripuere lares.
Non tulit hoc Natura nefas. glacieſque niveſque
Totaque cum flammis prælia geſſit hyems.
Damna levant cives. caduntque ſecuribus undas,
Et novus adverſo ſurgit in igne labor.

Ipſe inter medios Princeps Mavortius ignes
Fatur, & hoc ſævas increpat ore faces:
Nil agitis flammæ. veſtras obtundimus iras
Imbribus. en, pluvias urna lacuſque vomunt.
Si mihi Pleiades, ſi cœlum denegat illas,
Publicus in flammas flumina fundit amor.

In Archiva ſalva.

LEntius ut vidit lapides flagrare trabeſque
Mulciber, & flammis pabula pigra dari,
Irruit in patriæ tabulas, & lædere ſaxa
Dum nequit, in ſiccis hæſit atrox foliis.
Hæſit, & ut teneras cœpit malè lambere chartas,
Imbibit affuſas tacta papyrus aquas.
Najadeſque locis coeunt & Lemnius iiſdem,
Edomuitque ferum frigida Nympha Deum.
Vos quondam Batavos undæ ſervaſtis & urbes,
Nunc Batavûm per vos pagina ſalva manet.

Aliud in idem incendium.

NOndum prodigiis terret fortuna ſiniſtris.
Hæc quoque, quæ nocuit flamma ſecunda, favet.
Seriora vorant flammæ. dum ſumma ſuperſunt,
Integra Battavicæ ſumma ſalutis erit.

In tripudium regium Pariſiis à Rege & regni proceribus ſaltatum.

CVr malè regales ſubſannas, Mome, choreas?
Et dicis reges iſta decere minus?
Exercet Dictynna choros. totque inter & ignes
Et Superos ſaltus conficit illa ſuos.
Et per aſtriferi ſpacioſa palatia cœli
Sol ſpeciem regis ſubſilientis habet.

Si fas eſt ſaltare Deos & legibus ire;
Fas erit ad leges currere ſemideos.

In Principem GVILIELMVM Iuniorem, Principis Auriaci filium, cum flammis ereptus in nives nudus incidiſſet.

PArvule cur diris Princeps erepte favillis
In gelidas prono laberis ore nives?
Cur, quem flamma nequit, lædunt contraria flam-
Corpora, & alterna ſors mala ſorte premit? (mis
Optima vaticinor. flammis vexatus & undis,
Spartani nobis militis inſtar eris.

Ad GVIL. STAACKMANS cum Virginis Vltrajectinæ & incendii Hagienſis meminiſſet.

SIccine diverſis flagrant tibi pectora flammis?
Diſſimilique tuus lampade gliſcit amor?
Sive cupis lepidos vates prævertere vates,
Et fieri noſtris fabula blanda jocis.
Seu ruis in ſævos, aulis trepidantibus, ignes,
Carminibuſque levas publica damna tuis.
Quas cives urnis vix exſtinxere favillas,
Exſtinguis lachrymis, docte poëta, piis.
Dum flammas acuunt Cauri & nimboſus Orion,
Deſpuis in rigidas triſtia verba faces.
Quare cum duplici per te ſuccurritur igni,
Virgo tibi Veneres debeat, aula Ducem.

In tumulum Filioli mei Iacobi, alluſio ad nomen Iſraelis.

HIc ſitus eſt, fratris non ſupplantator, Iacob;
Planta cui nullam languida preßit humum.
Quod puer haud potuit, jam vult me dicere: (tactum
Hoc etiam Superis ſuccubuiſſe latus.

Ad CONSTANT. HVGENIVM cum Amſtelodamum veniſſet.

ITe procul Pelopes Phryxæaque vellera Craßi,
Et turba in fraudes ingenioſa novas.
Mercantes procul ite viri, queis lucra voluptas,
Mundus avaritiæ ſemita, numen opes:
Nil mihi vobiſcum eſt. cuncto dum charior auro
Hugenius veſtra ponit in urbe pedem.
Ille forum ſolus faciet. pro pluribus unus
Ambulat, & variæ nomina gentis amat.
Hic Italis Galliſque loqui mercantibus audet,
Hac Latium, hac una Belgica mente latet.
Vendere ſi veſtrum eſt merces, hic vendere neſcit,
Nec precio vates ſordidiore meret.
Non opus hic ſponſore. ſuis ſe donat, & illud
Quod vadis eſt, ultro præſtat amantis amor.
Vos caſiam & pelles, vos coccina pendite magni,
Hic Arabum ſuccos diſtrahat, ille piper.
Pluris ego riſus facio voceſque jocantis.
Plus vobis, tunc cum deſipit, ille ſapit.
Vobis vile forum eſt. qua noſter inambulat, illic
Pieridum cultu ſplendidiore forum eſt.

In libros Manaſſis Iudæi de Creatione.

QVæ cœlos terraſque manus ſpacioſaque Nerei
Æquora & haud unum, quod capit orbis, opus
Condiderit, merſumque alta caligine mundum
Iuſſerit imperiis ilicet eſſe ſuis:
Diſſerit Iſacides, & facta ingentia pandit,
Et nondum exhauſtum ſcribit Apella Deum.
Hic atavos patreſque ſuos & verba recenſet,
Senſaque Thalmudicæ relligioſa ſcholæ.
Vera placent, placet egregiis conatibus autor,
Et pietas fidei diſparis iſta placet.
Cunctorum eſt coluiſſe Deum. non unius ævi,
Non populi unius credimus, eſſe pium.
Si ſapimus diverſa, Deo vivamus amici,
Doctaque mens precio conſtet ubique ſuo.
Hæc fidei vox ſumma meæ eſt. hæc crede Manaſſe.
Sic ego Chriſtiades, ſic eris Abramides.

Ad Senatorem HONERDVM,

cum HVGENIVM & BARLÆVM, poſ[t]
ſcriptos ab ipſis in incendium aulicum,
Scazontes, increparet.

EGregias artes, veteratoreſque Poëtas,
Cur titulo, vates, deteriore notas?
Cur veteres, venerande ſenex, perſtringis amicos
Quos ſuus in flammas claudus iambus agit.
Cum cives pedibus calcant incendia rectis:
Cum tua ſtant pedibus carmina fulta bonis:
Cum fervent operæ, cum tot ſuccurritur urnis:
Cum properant facili femina virque pede:

Cu[m]

Cum pedibus ſcalæ figunt veſtigia rectis:
Hic glaciem glomerat plurimus, ille nives:
Cum fugit inſanos ignes Dux paſſibus æquis:
Non pateris claudos accinuiſſe duos?

CONSTANT. HVGENIO, Zuylechemi Domino.

SAt flammis Veſtæque datum. flagravimus omnes.
Et facibus vates tres caluere ſuis.
Tu prior. inde meæ caluit vis improba Muſæ.
Tertius hoc ipſo ferbuit igne ſenex.
Conſtantine, petis verſus? nil poſſumus ultra.
Aruit aſsiduis toſta Camœna focis.
Abſumſere meos latices, ignesſque trabeſque.
Et miſera in ſicco gurgite Muſa ſitit.
Poſt flammas friget Princeps Guilielmus & alget.
Et mihi, poſt flammas, carminis alget amor.

Ad Senatorem R. HONERDVM.

TV quoque carminibus tandem fax ultima noſtris
Adderis & flamma fervidiore cales
Excellens Honerde, & tantos ignibus ignes
Obruis & facibus buſta faceſque domas.
Vreris & toto laſſas incendia Phœbo,
Flammaque Apollineis cedit anhela focis.
Sic ubi non magnæ lambunt alimenta favillæ,
Solis ab illuſtri vincitur igne minor.
Et poſtquam flamma incalui leviore poëta,
Exſtinguis noſtras grandis Apollo faces.

In laudem IVBALIS primi Muſicorum inſtrumentorum inventoris.

PRincipio cœlum & terras fluctuſque patentes,
Et valido mundum fecerat ore Deus.
Gaudia gliſcebant totum diffuſa per orbem,
Primaque concordes aſtra dedere ſonos.
Seraphin & Cherubin cecinit. perque aëra vaſtum
Non uno modulos carmine fecit avis.
Tum Iubal, ne terra ſuo cantore careret,
Aptavit fidibus conſona verba ſuis.
Hinc ſeri canimus poſt ſecula multa nepotes,
Tanti progenies ingenioſa viri.
Vive voluptatum genitor, tot vivite Muſæ,
Queis ſine menſa, thorus, veſpera luxque gravis.
Cum canitis cœlum mihi terra eſt, numen Apollo,
Os Superûm, cantus vita, medela chelys.

In obitum chariſſimæ uxoris.

SCribere chara tuos cupiebam Barbara manes,
Cum mediis cœpi verſibus ipſe mori.
Ne pergas, clamat ſoboles; ſupereſſe parentem
Sit ſatius, quam te, me moriente, cam.

BALTHAS. BONIFACIO, Canonico Tarviſano.

QVi mihi dilectæ deploras fata maritæ
Balthaſar, & viduo condoluiſſe potes,
Plus doleas, ſi ſacra thori, ſi gaudia noſſes,
Baſiaque à thalamis non aliena ſuis.

Heu

Heu miſer, in gelido languent tibi corpora lecto.
Heu miſer, ignavo nox tibi tota perit.
Nec dulces natos, Veneris nec præmia noſti,
Et quicquid taciti numinis uxor habet.
Novimus hæc, tantoque magis, vir docte, dolemus.
Ipſe mei nunc eſt cauſa doloris amor.
Sed fato diſruptus amor. Tu cœlibe vita,
Tu thalamo gaudes frigidiore frui,
Et curas ſacrare Deo. mihi Barbara lecti
Pars fuit, & juxta cura laborque Deus.
Diſſentire juvat. pietas tibi conjugis expers,
At mihi plus conjux cum pietate placet.

Ad Ampl. virum WINANDVM SCHVYLIVM.

QVod mihi miſiſti Muydenſis munus amici,
Hirſutus, levipes creditur eſſe lepus.
Adpropera, VVinande. tibi tua fercula reddam.
Hæc etiam veſtri victima dentis erunt.
Sint timidi lepores, ſint longis auribus hirti,
Sit proprio multùm fœda cruore cutis;
Nos tamen in cunctos nitidi graſſabimur armos,
Nec metus in patina vel timor ullus erit.
Qui gelidos vivus fluvios potavit & amnes,
Mortua ſelecto proluet exta mero.
Cras ubi ſe medio Phœbus ſubduxerit axi,
Ad mea veloces dirige tecta pedes.
Nec velox, ſed tardus abi. qui fugerit, ille
Dicetur ſociis omnibus eſſe lepus.

Ad
P. HOOFDIVM,
Satrapam Muydenſem.

MIttis aves? nihil eſt. viduo non iſta parantur
Fercula. laſcivas reſpuit ille dapes.
Das leporem? nihil eſt. tu pulpamenta require,
Quem fovet amplexu pulchra marita ſuo.
Mittere vis aliquid, quod non nimis uret amantem?
Mittere vis viduo munera grata thoro?
Mittere vis aliquid, veterem quod placet amicum,
Quodque mihi mitti poſtulo? mitte nihil.
Si tamen hoc mitti nequeat, quod poſtulo mitti;
Ad nos tot donis gratior ipſe veni.

In
FRANCISCÆ DVARTÆ
Modulos.

QVa nitidis ſurgit formoſa Alcmaria tectis,
Et ſibi ſurreptas Schermera luget aquas:
Omne genus volucrum dulci modulamine ſilvas
Perſtrepit, & vario murmure mulcet avis.
Hic gemit amiſſa viduatus compare turtur,
Hic petulans alio carmine paſſer amat.
Plaudit anas, celſa cantillat in ilice cornix,
Et moriens alibi concinit albus olor.
Iam fringilla canit. nunc interludit alauda.
Excitat aërias ipſe ſuſurrus apes.
Garrula quin etiam tribulos percurrit acanthis,
Et volitans humiles ſtringit hirundo lacus.
Sola deeſt Philomela. domos, pomœria, cives
Odit & hac circum mœnia nulla volat.

In

In cauſa es Franciſca. tua concedere voci
Neſcit avis modulis ambitioſa tuis.
Tu potior Philomela. tuo qua gutture cœles
Afficis, & Superos detinuiſſe queas.
Non mihi pro vitio jam gloria ducitur. ipſas
In Friſiis poſtquam gloria vexat aves.

Aliud.

IAm priſcis celebrata, mihi non creditur eſſe
Fabula. tot vatum carmina vera puto.
Orphea jam credo rabidos flexiſſe Leones,
Et rigidas ſola voce ſtitiſſe feras,
Eurydicen credo Stygiis rediiſſe tenebris,
Et cantu illectum tunc ſiluiſſe Canem.
Iam credo ſtruxiſſe ſuas Amphiona Thebas,
Saxaque mellito diſpoſuiſſe ſono.
Fingitur, argutum qui vexit Ariona, Delphin.
Fabula temporibus convenit iſta meis.
Commentis, Franciſca, fidem facis. omnia per te
Credimus. hoc majus tempore nomen habes.
Cum caneres, ſtupui totus, dubiuſque reſedi,
An fierem Delphin ilicet, anne lapis.

Ad P. HOOFDIVM Satrapam Muydenſem, cum libris Poëmatum ſuorum me donaſſet.

DVm mihi Pegaſeos vatum celeberrime cantus,
Ingeniique offers tot monumenta tui;
Hinc tragicum me raptat epos, grandiſque cothurni
Auribus infrendet vox miſeranda meis.
Inde fatiſcentes iterum mihi ventilat ignes,
Et tua Barlæum Cypris amare facit.

St•

Sto medius lachrymas inter Venereſque jocoſque
Et tua quam donas pagina, luget, amat.
Altera Democriti eſt, flentis pars una magiſtri,
Fungitur officio luctus amorque ſuo.
Hæc vitæ jam ſcena mea eſt. ſic vivimus Hoofdi.
Afflictos reficit lætior hora dies.
Me reficit ſperatus amor. cum priſca recordor,
Cogor adhuc thalamis illachrymare meis.
Fortunæ ſum verna. miſer felixque gemiſco
Et jocor. ô Vates, ſum tuus ipſe liber.

In Cornu vetus, quo apud P. HOOFDIVM in arce MVYDENSI bibitur.

CVr bibimus rigido Bacchi libamina cornu?
Tot potare viros cornibus, omen habet.
Nil moror. haud fallet viduum mala nupta poëtam.
Vos, quibus eſt conjunx, plus manet iſte metus.

In convivium MVYDENSE, cui interfuere viri Doctiſſimi, HOOFDIVS, HVGENIVS, VOSSIVS, VVICKEFORTIVS, SCHVYLIVS, aliique.

QVa magnum ſcelerata, ferox & perfida quondam
Clauſiſti fœdo carcere, Muyda, Ducem:
Pieridum jam blanda duces & lumina claudis,
Lumina Battaviæ ſuſpicienda tuæ.
Mortales coiere Dii. velut æthere in alto
Errantes videas ſe ſociaſſe faces.

Aula,

Aula, Scholæ, rigidæque ſimul ſedere ſecures,
Quique bonæ mentis laudibus addit opes.
Quæ dum clara tuas illuſtrant ſidera turres,
Omnis ab his, Hoofdi, ſedibus error abeſt.

Ad
CONSTANT. HVGENIVM,
cum manentibus Muydæ amicis aliquot ob tempeſtatem, ὑδροφοβίαν hoc eſt aquarum metum mihi exprobraſſet.

I.

CVm tua te veheret velis audacibus Argo,
Cum veherent matres tranſtra ſuperba duas,
Diviſit ſors læva viros. pars horruit undas,
Pars medias ſecuit neſcia mortis aquas.
Detinuit timidos Hoofdî tunc Suada poëtas.
Detinuit vates Heleonora ſuos.
Detinuit Suſanna chelyn, quæ paſſeris artes,
Quæ cecinit doctas, Aulice ſcriptor, aves.
Si timui, tanto prudentia juncta timori eſt.
Si timui, juſſus (crede) timere fui.
Si timui, ſi vela fui non veſtra ſecutus;
Sic placui Domino, ſic placui Dominæ.

I I.

NOn me Muyda tui nuper tenuere liquores,
Non ea vis Bacchi, non fuit illa gula.
Vt decuit, timui Superos, Tethynque Iovemque,
Nec potui tantis obvius ire Diis.
Hos, vir dure, pius timui. nam piſcibus æquor,
Non homini fallax deſtinat unda viam.

Si

Si tua nacta fuit ſperatum audacia portum,
Fortunâ minus eſt, plus pietate regi.

III.

CVm dubias anceps traheret ſententia mentes,
Et vellem, nollem te, Zulecheme, ſequi;
Me ſequitur magni facilis clementia Voſſî,
Inque meas partes mox Ioachimus abit.
Tres ſumus excordes numero. tres torva timemus
Flumina. tres ſolito tingimus ora mero.
Tres fugiunt, nec ſueta Ducis vexilla ſequuntur.
Et ſociam gaudent tres violare fidem.
Res omnes facit iſta reos. peccavimus in te.
At Satrapas, quo vos arguat, actor habet.

IV.

VAde per iratas, mi Conſtantine, procellas.
Vade per adverſes, navita magne, Notos.
Hæſimus in ripa. fateor. cur? damna timemus,
Quæ mediis ſenſit dux Palinurus aquis.
Hæſimus in ripa. fateor. cur? æquore merſa
Non didicit modulis dextra natare ſuis.
Hæſimus in ripa. fateor. cur? nolo poëtis,
Nolo meis toties eſſe vocatus Hylas.
Icarus Icareo ſi fecit nomina ponto:
Fluctus Abydeno ſi fuit urna proco:
Si Tiberim ſeſe jecit Tiberinus in ipſum:
Femina ſi Thracum nomina fecit aquis;
Si Sappho mulier ſaltus aggreſſa viriles,
Non formidata Leucade merſa fuit;
Nil moror. hac pereant fama, quos pœnitet ævi.
Non vacat exemplo deteriore mori.

Ad SVSANNAM BARLÆAM, conjugem C. HVGENII, cum per latus mariti, ob aquarum metum, me acrius impetiiſſet.

I.

VIciſti, Barlæa, viros. plus auſa fuiſti.
Plus animi, quàm nos, maſcula mater habes.
Erravit natura parens, cum condere te, me
Vellet, & in tanta culpa parente fuit.
Illa tibi grandes animos ſtudiumque virile
Indidit, & voluit viribus eſſe marem.
At mihi femineos animos pectuſque remiſſum
Dum dedit, hac fecit conditione virum.
Iſta mares tibi cauſa dedit, natoſque viroſque.
Dum mea femineo murmure tecta ſtrepunt.
Hinc fluctus, hinc ſpernis aquas animoſa Notoſque.
Virque Deos contra, femina ſola viro es.
Me mea dum negat eſſe virum formido, vocari
Iam barbata tibi femina promereor.

I I.

SVccubui generoſa tuo Barlæa marito,
Et dedimus victas, magna virago, manus.
Nunc chartis ovat ille meis. victoque poetæ
Exprobrat & me vult ſuccubuiſſe tibi.
Cedam iterum. intrepidæque volo ſuccumbere matri,
Et Conſtantinæ laudibus eſſe minor.
At ſi forte tuâ eſt potior mea cauſa, pudoris
Hoc etiam fuerit diſſimulaſſe mei.

III.

ROma ſtupe. de me victrix iam nupta triumphat,
Fortuna nunquam ſors fuit illa tuæ.
Captivus victuſque trahor. mihi ſcommata ma-
Objicit, & ſalſo conſpuit ore Scholas. (ter.
Tanti undam timuiſſe fuit. me mergite fluctus.
Mergite veſanos pontus & Ya metus.
Vlterius nolo proprio ſupereſſe pudori.
Infamis tanto crimine fama mihi eſt.
Scilicet, adſcendet doctorum pulpita mater,
Et timidam cupiet vitta docere togam.
Peccavi, Superi. ſexum mutate timentis.
Veſtiat ignavos pallida palla pedes.
Aut ſi Barlæam cupitis me recta docere,
Signa gerat ſexus tanta magiſtra mei.

IV.

ORta mari Venus eſt. Veneris Barlæa propago eſt.
Quid mirum? nullas ſi timet uxor aquas.
Formavit tellure ſenex mea membra Prome-
Quid mirum? terra ſi ſua terra placet. (theus.
Nec culpa eſt, timuiſſe, nec has ſpreviſſe procellas.
Nempe ſuo duplex cauſa probata Deo eſt.

V.

SI fatear peccaſſe viros, ſi prodita facti
Cauſa, ſatisfactum non ſibi Iuno putet.
Si verè Phrygias, at non Phrygas eſſe poëtas
Eloquar, haud factum ſit tibi Iuno ſatis.
Si potui placare Iovem tot verſibus, iſto
Thure ſatisfactum non ſibi Iuno putet.
Si ſcribam pelago matres periiſſe mareſque
Sæpe, ſatisfactum non ſibi Iuno putet.

Mollia

Mollia Barlææ tu ſuggere verba marita,
Mollibus hanc ipſam ſæpius abde jocis:
Suavius arride; nutu teſtare, quid optes;
Tange verecundos, navita magne, ſinus:
Baſia baſiolis ſuperingere mille vel ultra:
Crede, ſatisfactum jam ſibi Iuno putet.

IN OBITVM
Illuſtriſſimi Principis
MAVRITII,
Haſsiæ Lantgravii.

HAſſia, quæ celebri donas cunabula Cattho,
Haſſia, Naſſoviis inclyta terra meis:
Suſpice Mauritii cineres, & funere in iſto
Exanimes credas occubuiſſe Deos.
Non ſolum tenet urna Ducem. tot numina juxta
Hic proprios ſpecta depoſuiſſe rogos.
Clauditur hoc Pallas tumulo, Phœbuſque Themiſque,
Et buſto pietas ingemit ipſa ſuo.
Hic Princeps cum Vate coit, cum Principe Vates,
Dexteraque in ſacros ingenioſa modos.
Et qui flammiferum radio deſcripſerat orbem,
Nunc ſua, quæ vidit longius, aſtra putat.
Deplorent homines alii; nos funera Divûm;
Sceptraque nunc populo, nunc operata Deo.

In picturam Coronæ matronalis, HVGENII abituriuntis conſtantiam expugnantis.

PInge virum, pictor, victum depinge poëtam,
Feminei lepidum pinge furoris opus.
Pinge vices rerum, Conſtantem Protea pinge,
Proſtratum facili turbine pinge patrem.

Pinge

Pinge laborantem ſeptem cum matribus Aulam,
Pinge fatiſcentis dulcia fata viri.
Maxima res nobis, ſed ludicra ſcena paratur.
Diſcimus exemplo, quod nocuiſſe queat.
Nos ſuadere viros, ſed perſuadere maritas,
Ingens dedecori gloria juncta virûm eſt.

VIRTVTI AC FAMÆ
Fortiſſimi Ducis
CORNELII IOHANNIS
cognomento GALLI,
Monumentum hoc poſuerunt Directores
& vindices Oceani Septentrio-
nalis.

ADſpice ſpectator noſtræ miracula gentis,
Geſtaque victrici bella ſtupenda manu.
Hîc jacet, Eoum qui duxit vela per orbem,
Atque Arabum Heſperio ſanguine tinxit aquas.
Quem modo prædatrix potuit Duynkerka timere,
Cum Morinûm captæ ſuccubuere rates.
Vna triumphatum toties ſe torſit in hoſtem
Puppis, & adverſos exuit una duces.
Vt vincatur Iber, Batavo non claſsibus ultra
Eſt opus. una ratis, dux ſatis unus erit.
Qui dum ſe Patriæ mediis bellator in undis
Devovet, illuſtri funere victor obit.
Iam Decios jactare mihi ceſſate Quirites.
Hæc etiam Decii marmora corpus habent.

In tumulum parentis mei
CASPARIS BARLÆI,
qui Bommeliæ Salinarum in Sicambris viſitur.

MAxima quem pro ſe ſcribentem Antvverpia vidit,
Et quondam chartis conſuluiſſe ſuis,
Hic jacet ad Vahalin. validis ubi mœnibus hoſtem
Arcet & objectis Bommela ſpernit aquis.
Truſit in has patrem belli fortuna Salinas,
Dum patriæ exoptat tempora blanda ſuæ.
Palladis hîc artes coluit, vateſque triumphos
Et memori cecinit bella duceſque tuba,
Et laudes, Battave, tuas. ſucceſſimus illi,
Et ſobolem juxta carminis urget amor.
Mauritium fratremque duo dum ſcribimus orbi,
Mixta viget famæ gloria noſtra Ducum.

In obitum doctiſſimi viri
IACOBI BARLÆI,
Brilani Gymnaſii moderatoris, patrui mei.

HIc eſt Vorniacæ qui dudum ſceptra Iuventæ
Flexit & ingenio noluit eſſe rudem.
Briela procelloſis ubi Tethyn conſpicit undis,
Et turrita ſuum tollit ad aſtra caput.
Doctrinæ melioris amans & cenſor honeſti
Maximus, hac placuit conditione ſuis.
Formavit ratione viros. Reſpublica noſtri
Nomina creſcentis fulgidiora Scholæ.
Quæ didicere, forum, faſces & templa loquuntur.
Et pueros, Patriam lingua docentis erat.

Hos

Hoc duce prætextâ ſapui, totuſque Camœnis
Tum ſacer, Aonio pocula fonte bibi.
Quem genuit celebres Antvverpia Scaldis ad undas,
Huic refluis feſſus Moſa parentat aquis,
Et ſolvit jam juſta ſeni. qum ipſe loquentem
Me facit & patrui carmina jure refert.
Hunc tu, Briela, tuis primum ſplendoribus adde,
Quo plus fulſit honos erudiente tuus.

In Poëmata & obitum MELCHIORIS BARLÆI, clariſsimi apud Brabantos Poëtæ, patrui.

CVm Patriam charoſq; furens Bellona Brabantos
Perderet, & Martis, Belgica, præda fores,
Et miſera ultorem gemeres Antverpa Philippũ,
Et pax Advaticis exul abiſſet agris:
Tu placidis, Barlæe, dabas læta ocia Muſis,
Solamenque malis tunc tibi Pallas erat.
Tunc populos gentẽſque tuæ primæva canebas
Tempora & Auſtriacos, magne Poëta, duces.
Tunc Superum genus ex alto duxiſſe voluptas,
Et ſcripſiſſe Deos cura laborque fuit.
Ludicra tunc pigris agitabas bella cicadis,
Cum Venetus lepidum rector amaret epos.
Implebas Latium famâ. te Parma poëtam
Vexit & officiis inclita Roma ſuis.
Tunc Schettis dilectus eras. urbs maxima Belgî
Vnanimi vatem dixerat ore ſuum.
Montibus Hannoniæ moreris. non carminis iſtud
Fulgur & ingenii vis generoſa tui.
Nos aliam Patriæ faciem miramur. at idem
Tu, calamo nunquam deficiente, manes.

In libros
GVSTAVIDOS VENCESLAI CLEMENTIS.

CVm canis audaci Guſtavi bella cothurno,
Et tot belligera parta trophæa manu,
Applaudunt doctis Parnaſsia numina curis,
Et numeris gaudent Mars & Apollo tuis.
Sarmaticas legimus regi ceſsiſſe phalangas,
Et per te nobis gratulor illa legi.
Cum cadit Arctoo non tutus frigore Moſchus,
Et premitur feſsis Dacus anhelus equis,
Hic etiam tecum Gothicis ſubſcribimus armis,
Et paſsim grati nomina vatis habes.
um ferus ultrices fruſtra deſpumat in iras
Iſter, & exuti Cæſaris arma canis,
t ſua magnanimus ſubmittat ſceptra Boruſſus,
Et pavidas Viadrus colligat æger aquas,
t totis aquilas pellat victoria campis,
Et cæſum toties Tillius agmen agat.
ateriem vatemque probo. cum rege triumphas,
Parrhaſioque ingens cum Iove ſcriptor ovas.
mnia cum placeant, unum Germania vellet,
Vnum eſt, quod cuperet Suecia poſſe cani.
num eſt, quod cuperem cunctos ceciniſſe poëtas:
Guſtavum in terris non potuiſſe mori.

In prægrandem SPHÆRAM PTOLEMAICAM, à GVILIELMO BLAE[U] conſtructam.

QVi medio vaſtam ſuſpendit in aëre terram,
Clauſaque cancellis æquora, Numen erat.
Qui terræ pelagoque ſuos circumdedit orbes,
Tantaque diſpoſuit corpora, Numen erat.
Hoc potuit mens gnara Dei. nunc, adſpice, cœlos
Fabricat & terræ pondera librat Homo.
Omnis in armillis labor eſt. hic fulget Olympus,
Et duodena ſuis ſedibus aſtra meant.
Vadit in obliquos lampas Titania ductus,
Et plus veloces Luna fatigat equos.
Grande rudimentum, magni veſtigia mundi
Cernimus, & dextræ nobilioris opus.
Quæ cum terrarum miraberis incola, clama:
In terris etiam nunc habitare Deos.

In ejuſdem SPHÆRAM COPERNICANA[M]

INverſas Superûm ſedes & mœnia mundi
Suſpice, qui mundi ſceptra capeſſis, homo.
Suſpice currentem circum tria ſidera terram,
Atque alio Venerem Mercuriumque loco.
Suſpice diſtantem ſpatiis immanibus æthram,
Et procul à Phœbo tot radiare faces.
Stat Phaëthon, nullaſque immotus flectit habenas.
Fabula tot vatum futilis ille fuit.
Terra ruit. ruimus ſecuris motibus ipſi.
Atque oculos noſtros devius error habet.

Non hoc Perſa ſagax, non hoc ſcivistis Athenæ.
Nil thalamis debent hæc, Ptolomæe, tuis.
Heu ſero ſapimus. dum terra ſeneſcit & æther,
Vix miſeri tantæ diſcimus artis opus.
Vive, tuoque comes fulge, Copernice, Phœbo,
Nec laudes terræ verberet umbra tuas.
In centro cum Sole mica. ſic cerneris orbi,
Teque repertorem ſuſpicit ille ſuum,
Qui mediis Solem diſponit ſedibus, illi
In medio Solis debuit eſſe locus.

Nobiliſſimo viro
D. IACOBO WESTERBANIO
Domino in Brandvvijck.

QVi lepus auguſtis inſons cadit hoſtia menſis,
Inſolitas nobis præbuit ille dapes.
Forte quid auguſtum fingunt ſcribuntq; poëtæ,
Atque aliquid Muſæ nobilitatis habent.
Prælucent humili Gracchorum ſtemmata turbæ,
Æneadumque ſuo ſanguine ſurgit honos.
Hoc illuſtre, ſuæ Paulos prætendere genti.
Aut claris Latii patribus eſſe ſatum.
Nec tu degeneres, vel ſolo carmine, vates
Crede. ſuum ſub te judice, lumen habent.
Si mea regales cecinerunt carmina tedas,
Auriacos toties ſi cecinere Duces,
Si toties procerum vultus, ſi ſcripta fuere
Funera & exequiis fulgida buſta ſuis,
Quam bene me cenſes judex bellaria regum,
Eximiaſque Ducum promeruiſſe dapes.
Quo nobilium trivit præconia vates,
Illo nobilium conterat ore cibos.

Ad doctiſsimum Iuvenem CONRAD. BEVNINGIVM.

OPtima Beuningi ſoboles, tua carmina legi
Lætior, ingenii pignora verna tui.
Si valeo, melius te ſic ſcribente valebo.
Et tua ſpes noſtræ Muſa ſalutis erit.
Illa meo lentam proſcribet corpore febrem,
Languiduloſque mihi fulciet illa pedes.
Ver favet, & primi facies clementior anni,
Cunctaque in auxilium ſidera prona meum.
His tua præſidiis accedant carmina, ſic te,
Sic totus, Phœbo vindice, ſoſpes ero.

In Coronam anni diſerta Oratione deſcriptam à cl. viro THEODORO SCREVELIC

QVid ver purpureũ, quid turgida meſsibus æſt
Autumnuſq; ferax gignat & acris Hyem
Fecundi tot dona ſoli, tot munera cœli
Implicuit ſtrophiis iſta corona ſuis.
Quaque renaſcentèm decurrit Signifer annum,
Munificum celebrat lingua diſerta Deum.
Cùm Superis Aries æqualem dividit orbem,
Et calet à radiis languida terra novis,
Exerit ipſa ſuas gliſcens facundia voces,
Neve decus fandi dividat, una capit.
Cum premit ardentem lampas Phœbaia Cancrum,
Vltimaque Arctoos meta fatigat equos,
Altius in Divûm graditur præconia Rhetor:
Nec tamen hic Suadæ meta futura ſua eſt.
Quod ſi Libra pares terrarum fecerit horas,
Æthereas vocum pondere librat opes.

Mox ubi claudit hyems effœtæ viſcera terræ,
Et ſua jam moriens pignora Veſta tegit:
Invenit in medio manifeſtum frigore Numen,
Et varia Superos fronde latere docet.
Cedite Romanæ victricia ſerta coronæ.
Hæc, quo non uno nomine præſtet, habet.
Hanc Pietas, illam tumidi coluere Quirites.
Illa omnes, ſolos ambiit illa duces.
Si Latium Batavis præfers, conferte Coronas;
Hæc hominum manibus texitur, illa Dei.

Ad
ZVLECHEMI DOMINVM
CVM
NNAM MARIAM
Virginem Vltrajectinam è tenebris
in Solem protrahi cuperet.

I cupis, ut claro ſpectetur ſole virago
Maſcula, & in medio luceat Anna die,
Omnis doctorum pandatur ſcena ſororum,
Et Clariæ veniant in tua verba nurus.
, nunquam Aonias tenebris latuiſſe Camœnas,
Carminibus ſexum dic viguiſſe ſuum.
lada dic, dic facundas ſcripſiſſe Columnas.
Dic lyricis Sappho claruit illa modis.
ice, quæ magno Aſpaſia eſt ſociata Pericli,
Obiice Caſſandras, obiice Zenobias.
ice Deiphoben, vivaciſque ora Sibyllæ,
t dic: Lucani Polla diſerta fuit.
dia quàm fuerit Statio celebrata poëtæ,
Quæque Crati vixit docta marita comes.
ubi præclara obiicies exempla puellæ,
xemplis cupiet clarior eſſe tuis.

Sic totum elicies è docta virgine ſolem,
Et Solis fies tu pater, illa parens.

In Mercatores in cloacam lapſos.

DVm ſibi magnificas mercator ſplendidus ædes
Quærit, & ex emptis lucra petuntur agris;
Corruit emptores quæ ceperat area tantos,
Et nitidos merſit fœda cloaca viros.
Stillabant lento lachrymantia ſerica tabo,
Et facies ſcenæ vociferantis erat.
Tunc riſit natura parens. & ſordida dixit,
Quæ petitis cives commoda, ſtercus olent.

In Dæmonem vitro Hermetice incluſum Iocus.

ADſpice in anguſto concluſum Dæmona vitro,
Et Stygium pulchra ſede latere Deum.
Hic domus hic nigri pellucet regia Ditis,
Tartareoque patet janua nulla Iovi.
Hoc dubium: natura ſagax an dextera ſolers
Fecerit argutæ pulchrius artis opus.
Plaudite mortales, captum Phlegethonta tenemus,
Et capitur noſtris ſubdolus ille dolis.
Quàm cuperem totum his claudi penetralibus Orcum.
Sic liceat nobis tutius eſſe malis.

ECHO

Iocoſa ad Nobiliſſimum virum D. THEODORVM DOVSAN

NObilium ſanguis, magni rediviva parentis
Gloria, tot ſuetus fratribus ire comes,
Cujus Apollineis reſonans in rupibus Echo
A viduo reſonum vate repoſcit epos:

Quid miſero mihi, quid toties clamatur? amatur.
Quæ nimium lento crux in amore? moræ.
Poſco individuam? viduam. cum conjuge quæ ſpes?
Æs. quibus hanc terris inveniam? veniam.
An placidi mores? ô res. ut forma maritæ eſt?
Ritè eſt. num vates depreciat? preciat.
Verſiculos lectura venit? venit. anne recondet?
Condet. an excellens ingenio? genio.
Num Phœbo furit? urit. amans teſtudinis illa eſt?
Illa eſt. an modulis præfuerat? fuerat.
Ambo pares ſtudiis ſumus & virtutibus ambo.
At quid ſi loculis me ſuperabit? abit.

In Nobiliſſimi viri
GODEFRIDI de HAESTRECHT
Muſæum Baſilicæ Vltrajectinæ annexum.

INter templorum vivis laquearia & iſtud
Auguſto pietas fornice pectus habet.
Altius hic, Vir magne, habitas, mentemque do-
Celſius ignavæ plebis honore levas. (mumque
Aſtra vides & viſa capis, Soliſque labores
Et Lunæ varias ſcis, Godefride, vices.
Liber ingenio darer, inter ſidera, cœlos
Inter, Phœbe, tuos tecta domoſque darem.

Ad Præſtantiſſimam matronam
ANNAM WICQVEFORT
uxorem Nobil. viri
IOACHIMI VVICKEFORTII.

QVæ mea ſelectis recreas mœſtiſſima menſis
Tempora, nec ſolitas me cupis eſſe dapes,
Optima VVickfortî conjux, venerabile nectar
Ambroſiamque tibi deſtinat aula Deûm.

Tu mihi, tu vitam reddis placidiſſima, curas
Tu facili toties diſcutis ore meas.
Si ſuperûm pater, in cœlo ſi Iupiter eſſem,
Magna Iovis conjux cederet ipſa locum.
Illa cibos tibi porrigeret. mortalia donas,
Tu mihi, plus cœlo traderet illa Tibi.

In natalem filioli Ampliſſimi Viri ANDREÆ BICKERI, Conſulis Amſtelodamenſium.

DVm tuus arboribus vernat juvenilibus hortus,
Conſul, & in patulis luxuriatur agris,
Dum nova ab aridulis prolectat gramina cam-
(pis
Iupiter & ſiccos corrigit imbre lacus,
Dum creſcunt lætæ ſalices, dum parturit annus,
Et pulchris ſurgit fraxinus ordinibus,
Naturam ſequitur mater Bickera, domúmque
Conſulis egregiæ prolis honore beat.
Creſcite nunc horti melius. nunc arva virete
Lætius, uberius gramina funde Pales.
Parturiit genitrix. pudor eſt, dum conſulis uxor
Maſcula progenerat pignora, rura mori.

Aliud.

ABſtulerat, vir magne, ferox Libitina Iohannan
Et ſpolium ſubitæ filia mortis erat.
Non tulit hoc Lucina malum. cur perdimu
inquit,
Recturam digna poſteritate domum?
Si tantum Libitina fuit tibi juris in illam,
Vt tua virgineum tolleret ira caput:
Ius vitæ ſobolíſque meum eſt. diſpendia fati
Reſtituet Superûm, me praeunte, favor.

P

Progenuit Bickara marem. tunc omine læto
Dicitur hæc Lacheſis verba locuta patri:
Hic Bickerus erit, clari gaudete penates,
Hæc ſoboles priſcos maſcula reddet avos.
Hic hæres virtutis erit. ſi vivere terris
Fata ſinent, de te conſule conſul erit.

Ad MARTINVM LOONIVM itineris ſocium.

QVi comes & cymba pariter curruque fuiſti,
Quem ſocium tellus, quem dedit unda mihi;
Qui lepidus totas potuiſti fallere luces,
Cum flueret vicibus fabula crebra ſuis:
Quem pluviæ vetuere ſequi leporeſque feraſque,
Quem pluviæ mecum detinuere domi:
Iam Looni dilecte vale. nos Amſtela rurſus,
Nos vocat ad veteres lætior Ya lares.
Si leporum ſperata duos captura fefellit,
His tua nunc lucrum majus amicitia eſt.

Ad generoſiſsimum virum, CHRISTIANVM FRISIVM, cum Angliam peteret.

ANglia, ſi Friſii nomen, ſi numina noſti
Sueta ſub Arctoo regibus axe loqui:
Excipe laudati germen præluſtre parentis,
Et Tameſi tantum vindice pignus ama.
[P]arrhaſium genitor curis prudentibus orbem,
Et ſtudiis fulcit Balthica ſceptra ſuis.
[D]um ſoboles per regna procul terraſque vagatur,
Et fugienda ſibi vel facienda notat.

Tu fluctus compone tuos, compone procellas,
Tu Friſio facilem per mare ſterne viam.
Sidera ſi mœſtas recreant orientia terras,
Hunc juvenem fauſti ſideris inſtar habe.

In nummum Triumphalem BREDA recepta excuſum.

INcubat & mediis Batavûm Leo frendet in armis.
Et ferus immiſsis unguibus iſta tenet.
Hic gladios haſtaſque vides, vexilla, globoſque,
Et varium dextra bellipotentis opus.
Breda jacet cumulatque tuos, Frederice, triumphos.
Et domino gaudet ſuccubuiſſe ſuo.
Cingunt graminea validiſsima mœnia glebæ,
Clauditur & clauſus vincitur hoſtis Iber.
Sculpite res tantas Batavi. non ſculpitur illud:
Oppida nunc vinci; nunc mihi ſculpta dari.

In prædium D. ADRIANI PLOSII Equitis, abſente domino à me luſtratum.

VIdimus Amſtelii ſurgentia culmina Plooſi,
Vidimus illuſtrem nobilitate domum.
Tunc riſere oculi, cum vidimus omnia; ſed cum
Non vidi dominum, plus doluere oculi.

In libros Ephemeridum clariſſimi viri
ANDREÆ ARGOLI
Mathematici Patavini.

IN cœlis habitare Ioves non miror, & aſtris
Non procul amotos dicere jura Deos.
Qui terris dant juſſa, ſuis contermina terris
Imperiiſque duces proxima regna tenent.
Argole, tu terras habitas & ſidera verſas,
Atque alio ſuperos fixus in orbe vides.
Tu Phœbo Lunæque vias & tempora ſignas,
Tantaque ſpectator corpora pone premis.
Diſponit grandes humana induſtria mundos,
Terribileſque nova contrahit arte faces.
Hic habitas, atque omne latus percurris Olympi,
Et ſecreta Deûm vaſtaque regna notas.
Sic cœlos meruiſſe potes. Si Iupiter eſſem,
Non tibi terra domus, ſed Iovis aula foret.
Qui convexa, Deos, qui luces ordinat, inter
Debebat medios hic habitare Deos.

In titulum
CELSITVDINIS
à Chriſtianiſſimo Galliarum rege
donatum Principi
AVRIACO.

GAllia, quæ noſtris junxiſti fœdera terris,
Gallia, quæ ſocias jungis in arma manus;
Gallia, quæ Batavo oſtendis ſat prona Leoni
Lilia, & Vnanimes erigis una Patres:
Auriaco nunc prona faves. Comitiſque Duciſque
Nominaque & titulos ſplendidiora facis.

Ille ſuis celſus Princeps virtutibus audit.
Et jam Borbonio judice Celſus abit.
Non celſum, Lodovice, facis, das nomina ſolum.
Sic vocitaſſe tuum eſt: ſed meruiſſe, Ducis.

IN OLOREM mihi ab Ampl. viro IACOBO SAS, Senatore Vltrajectino, miſſum.

Fingitur ipſe ſuo cantare in funere cygnus,
Indubiæque notam carmina mortis habent.
Fallimur. hic tuus inſtanti modulamina fato
Nulla dedit. ſiluit jam moriturus olor.
Sed poſtquam conviva meus diſcerpſit olorem,
Et Sponſæ factus victima grata fuit:
Me fatalis olor fecit poſt fata poëtam.
Et quæ cantillo carmina, juſſit olor.
Fabula ſi ficta eſt, vatum mendacia vates
Corrigit, & cygno nunc moriente canit.
Dum mea cygneas imitantur tempora plumas,
Ingemit extremum fortè ſenecta melos.

In liberationem Captivorum in arce Lupeſteinia.

Qvos triſtes tenebræ, formidatique penates
Ferrataque diu detinuere ſeræ,
Exceſſere omnes latebris. ſic, victa dolore,
Ipſa ſibi pietas repperit arte viam.
Et quod non potuit precibus, jam perficit aſtu,
Fortunæ vindex ingenioſa ſuæ.
Claudite, Idumæi, vaſta ſacra funera petrâ,
Et tumulum armiferis cingite militibus,

Claudite

Claudite vos Chriſto famulantia nomina, Belgæ,
Et captos totis cingite fluminibus.
Nil agitis. ceſſere Deo cuſtoſque foreſque.
Iam famulis, illo vindice, clauſtra patent.

In quercum, ex arido & mortuo ſtipite mediis in aquis naſcentem, in prædio Nobil. viri

D. SCHONCKII.

ADſpice. ab exucco tollit ſe ſtipite quercus,
Et medio veluti funere vita redit.
Iſta reſurgentis certiſſima ſymbola carnis
Suſpice, qui dubitas talia poſſe Deum.

Ad Arturum Ionſtonum Medicum Regium.

GAllia Ionſtono celebris fuit. itur in Arcton,
Grandiaque Arturi nomina Scotus amat.
Creſcit virtuti precium. ſibi vendicat illum,
Et Tameſis tantum poſſidet aula virum.
Clarior invictis vates ſub regibus audit.
Et Clarias ornat purpura crebra Deas.
Nunc Carolo mens iſta vacat. regiſque ſaluti
Dum ſtudet, incolumi Principe quiſque valet.
Officium Medicina facit Phœbuſque. nec oſtrum
Funus ab ingrata poſteritate timet.
Sceptra canit ſanatque ſimul. cum fata minantur,
Ille diem regi protrahit, ille decus.
Vita duplex regi conceditur. una medentis,
Altera, vel Carolo judice, vatis erit.

In effigiem Ser. Pr. BERNARDI Saxoniæ Iul. Cl. &c. Ducis.

ADſpice Germanis referentem ſigna Camillum,
Et nullo fractum turbine cerne Ducem.
Dum pacis bellique vaga eſt fortuna, triumphos
Colligit, & fuſo victor ab hoſte redit.
Captivoſque duces & magni Cæſaris urbes
Apponet ſpoliis, Mars violente, tuis.
Saxonicæ ſpes ſera domus & ſtirpis avitæ
Gloria, VVimarios pone relinquit avos.
Saxone ſic Cæſar, ſic gaudet Saxone Gallus,
Et diſtincta Ducum prælia cauſa facit.
Alter in Arctoas acies, ruit alter in Iſtrum,
Tantaque diſſimili bella nepote vigent.
Federibus pugnat noſter, Celtamque Gothumque
Armat, & hæc ſummis regibus arma probat.
Oppida, regna capit. frenoque auguſta cöercet
Flumina, & Alpinis belliger audit aquis.
En, ſuſpenſa nitent mediis anathemata templis.
Fornicibuſque Deûm parta trophæa volant.
Hoc, Bellona, ſtupe: VVitikindo rege creatum
Tandem pro Gallo Saxona ſtare ſuo.

In filiolam natam CONSTANT. HUGENIO, poſt quartam prolem maſculam.

I.

HActenus auſpiciis thalamos auxere ſecundis
Sidera, ſed ſolos quæ genuere mares.
Iupiter, Hugeni, partes exorſus amandi eſt.
Et puero ingenium mite decenſque dedit.

Alte

Alter ab Odryſio eſt. &, ni mea carmina fallunt,
Belligeras quatiet Martia dextra faces.
Tertius imbelli debet cunabula Phœbo,
Et Clariæ diſcet plectra movere lyræ.
Quartus Atlantiadæ fecundo naſcitur aſtro,
Verbaque jam patriæ format & ora ſuæ.
Reſtabat Deus ille ſenex & falciger ignes
Cœperat in thalamos explicuiſſe tuos.
Cum Venus & Dictynna comes, Saturnia contra
Oppreſſere ſuis ſidera ſideribus,
Et triſtem pepulere Deum. Lucina puellam,
Edidit & gratas fecit amica vices.
Exultas hac prole pater. dumque adſpicis illam,
Cernis in hac Phœben, cernis in hac Venerem.
Non decuit triſti ſobolem tibi ſidere naſci,
Qui tetricos hilari pellis ab æde deos.

II.

Portia ſi genita eſt, genita eſt nova nata Catoni.
Tullia ſi, ſoboles hæc Ciceronis erit.
Clœlia ſi fuerit, fluvios tranare virago,
Et reges poterit fallere virgo novos.
Dic fore Penelopen: alius naſcetur Vlyſſes.
Pallada dic: poterit Iupiter eſſe pater.
Dic Sapphum: poterit pulchro nupſiſſe Phaoni.
Dic Pyrrham: cupiet Deucalione frui.
Dic, Tanaquil fiet: fatorum præſcia mater
Forte geret Latii ſceptra ſuperba ſoli.
Singula ſi fiet: tantum duo deprecor illi,
Ne ſoror aut fiat Caſtoris aut Hecuba.

Diſpar

III.

DIſpar ſors homini eſt. diſpar fortuna cubilis.
Nubitur haud una condicione thori.
Huic ſterilis conjux & inanis gloria lecti eſt.
Huic ſolos volupe eſt progenuiſſe mares.
Alter in imbellem profundit baſia ſexum,
Femineumque ſuo limine ſyrma trahit.
In te miſta fluit duplex fortuna. tuoſque
Perficit, Hugeni, femina virque lares.
Macte heros, niveæque pater poſt pilea vittæ,
Te mirare modis omnibus eſſe patrem.

IV.

ET vates patreſque ſumus. nunc maſcula vis eſt,
Nunc velut amiſſa cuſpide carmen hebet.
Haud aliter pharetratus amor, nunc optima gi-(gnit,
Nunc cum cuſpis hebet, deteriora facit.

In Barbaram Thibautiam.

SI rigidos lenit pietas & gratia mores,
Lector, in hoc tumulo Barbara nulla jacet.

II.

VIrtutum fecunda, ſui laus maxima ſexus
Hic jacet, & pergit virginitate frui.
Nulli tacta viro, talem ſe reddidit aſtris,
Et qualem genuit mater, Olympus habet.
Virgo decens, facilis, comis, manſueta ſagaxque,
Dic mihi, quo caſu Barbara dicta fuit?

Ad Nobiliſs. virum LODOVIC. van ALTEREN, Domini in Iaerſfeld filium.

Vidimus ad placidum prætoria ſplendida Leccã,
Vidimus arboribus prædia cincta ſuis.
Vidimus expanſos pulchris quincuncibus hortos,
Vidimus exculti jugera multa ſoli.
Turturis innocuos gemitus audivimus, & nos
Cydonio fragrans flore refecit odor.
Præbuit aſparagus guſtanti fercla palato.
Præbuit exactas agna tenella dapes.
Delicias inter tantas, quam tangere poſſes,
VVavera, Iaerſfeldi, deſuit una tibi.
Vt ſenſus capiant omnes ſua gaudia: jam dic:
VVavera blanda veni, VVavera ſponſa veni.
Vates noſter adeſt. nam quæ tibi baſia mille
VVavera deſigam cominus, ille canet.

In CONSTANT. HVGENII filii, pileolum.

Pileus in ſummo nutat tibi vertice. qualis
Inſtabili regum vertice nutat apex.

In ejuſdem humeros.

His humeris forſan patrium portabis Olympum,
Qui juvenis jamnunc fers Helicona tuis.

In ejuſdem manus.

Non hirſuta tibi manus eſt. ſcis, optime, cauſam?
Hirſuto fratri non volo te ſimilem.

In

In palliolum ejuſdem.

Serica quantumvis velent Te pallia, non es
Græculus, at nudo pectore Belga pates.

In thoracem ejuſdem.

Thoracis pars clauſa tibi eſt, pars una pateſcit.
Cur? quia cum loqueris plurima, plura ſiles.

In femur & femorale.

Si femur & femorale tuum mihi gignere Bacchum
Poſſet, adorandum ſternerer antè genu.

In caligas & ocreas.

Ne fias Cæſar, caligæ qui nomina geſſit,
Abſcondit caligas ocrea denſa tuas.

In pedes.

Eſt, bene quem novi, bipedum nequiſſimus. at Te
Quadrupedem glacies vidit & alipedem.

In chirothecas ejuſdem.

Claudit theca manus. ſi nobis porrigis, audes
Impurum nobis porgere fortè canem.

In umbilicum ejuſdem.

Nugarum ſatis eſt, ephebe Conſtans,
Iam pervenimus uſque ad umbilicum.

EPI-

EPITAPHIUM
Domini van
DYDEN
Victoris & Gubernatoris VESALIÆ.

QVo victor ſtetit, hoc recubat ſub pulvere victus,
Atque eadē famæ & mortis arena Duci eſt.
Qua titulos, illa tumulum quoque ſede meretur,
Et tantas una ſentit in urbe vices.
Hic lauros parat & pronas in fata cupreſſos
Belgica, & officium præſtat utrumque tibi
Maxime Dydeni. quæ victrix mœnibus hiſce
Viſa fuit, dominum baiulat illa ſuum.
Quaſque ferox portas ferro Bellona recluſit,
His teſtis facti ſit Libitina tui.
Quique triumphanti cives plauſere, jacentem
(Si modo fas fieri militis oſſa) dolent.
Hac tamen exequias ſpecie ſolamur: eundem,
Qui tuus, Hiſpani nominis eſſe rogum.

In Veterum dicta ab ampliſſimo viro
D. N. N.
collecta.

HÆc ſunt Socraticæ, Friſii, præcepta ſenectæ,
Hæc Latium, hæc voluit Græcia docta loqui.
Errant immixtæ ſalibus, ceu ſeſama, gnomæ.
Et gravis hic ſatur cum Cicerone Cato.
Mirantur ſua verba Thales Solonque Biaſque,
Senſaque ſubtilis lector acuta ſtupet.
Invenit hic vocum globulos juvenisque ſenexque,
Invenit hic mores femina virque ſuos.
Diſcit amor, diſcit livor, maleſana voluptas
Spernitur, inſanus vapulat, ira ſapit.

Ferte gradum, quotquot melioris gratia dicti
Dogmataque argutos ingenioſa movent.
Pagina quæque Schola eſt, & noſtræ regula vitæ.
Et præceptores mille libellus habet.
Diſcitur hic monitis probitas, interque tot ævi
Crimina, nos faciunt ſecula priſca bonos.

In GVILIELMVM

Principem Auriacum, cum novæ Domus, quam Sagittariorum vocant, fundamenta Hagæ jaceret.

I.

HÆc eſt Auriaci patriam ſervantis imago.
Hæc teneri ſpecies ſuſpicienda Ducis.
Ædificat, primuſque puer fundamina tecti
Ponit, & imperii dat documenta ſui.
Vna manus gladium, lapidem gerit altera. cives
Scilicet illa ſuos aſſeret, iſta domos.

II.

SVſpice ſurgentis ſpecimen ſpectator Iüli,
Et lapidem, dextra quem gerit ille, nota.
Hic lapis eſt, quo tota domus ſe machina fulcit.
Hic lapis eſt, iſta primus in æde labor.
Hic lapis eſt, quo ſtante domus ſubducta ruina eſt.
Si ruet, hac primùm parte ruente ruet.
Tu Batavûm lapis es, Princeps Guilielme, ſaluſque,
Soſpite quo conſtant, quo moriente cadent.
Vt patriæ fortuna tuis ſe vindicet auſis,
Proſpera das genii ſigna fidemque tui.
Fit tandem lapis iſte domus; tu parvule, princeps.
Creſcunt principiis tecta Duceſque ſuis.

Ædifica puer, ædifica dum tecta ſtruuntur,
Auguror à puero nunc quoque regna ſtrui.

III.

HÆc domus eſt, quam tot ferient impune ſagittæ,
Hæc domus eſt arcus teſtis, Apollo, tui.
Fundamenta locat teneris Guilielmus in annis.
Et fictis jamnunc ludit imaginibus.
Conditur armorum ſedes, jocularis arena.
Inchoat imbellis bella futura puer.
At poſtquam firmata virum perfecerit ætas,
Tela Ducis propius ſentiet hoſtis Iber.
Sic puer, Auſonias dum territat Hannibal arces,
Ante ſuos jurat Punica bella Deos.

IV.

VOs ô, vos ſancti Manes gaudete Georgî,
Fulmineo cujus concidit enſe Draco.
Auriacus tibi ſera locat jam tecta domoſque,
Ordinis Auriacus pars ſpecioſa tui.
Hunc tu forma equitem, ſtudiiſque virilibus apta,
Et tua Naſſovias impleat haſta manus.
Si tibi victori quondam cecidere dracones;
Illius Heſperius concidat enſe Draco.

In
ARNOLDVM & CHRISTINAM
Satrapæ Muydenſis liberos optimis artibus initiatum par.

IMbibit Arnoldus Latiæ præcepta Minervæ,
Et Chriſtina poteſt verba latina loqui.
Ad numeros frater canit & ſoror æmula fratris.
Hæc facies parvi Caſtoris, hæc Helenæ eſt.

Creſcite

Creſcite præſtantes pueri & præludite magnis.
Veſtra patri meſſem nunciat herba bonam.

Ad
CONSTANT. HVGENIVM
Fil. cum carmine ſuaſiſſet deditionem Sagunthi, Frater Chriſtianus diſſuaſiſſet.

NVper ad obſeſſam Pœno oppugnante Sagunthũ,
Scripſiſti heroo carmina fulta pede.
Vis dedi miſeram attritis jam civibus urbem,
Dum malè conſultans Roma moratur opem.
Hugeni, placuere mihi verſuſque laborque,
Sed potuit ſolus diſplicuiſſe timor.
Plus animi, plus frater habet conſtantis Ephebi.
Cui potior viſa eſt deditione fames.
Tu Chriſto, quia bella vetas & funera Rhetor,
Has poteris partes fortè probare magis.
Χριστιανὸς *meruit ſic Conſtantinus haberi,*
Et Conſtantinus nomine, Χριστιανός.

In prædium
CONSTANTINI HVGENI
Vitaulium, quod ad foſſam Voorburgianam conſpicitur.

PArva domus, magni domus hoſpitis iſta, Viator
Ad placidas, Hagæ proxima, ſurgit aquas.
Tuſcula ſi quæris, Zulechemi Tuſcula ſunt hæc
Invenit hic Tybur publica cura ſuum.
Hæc feſſæ Cajeta patet peramabilis aulæ.
Hîc Capreæ, ſtudio ſed meliore, jacent.
Hoc doctis toties Prytaneum arridet amicis.
Hîc ſocio Pollux Caſtore latus agit.

Luc

Lucullo ſi villa fuit, cui Pallas, Apollo,
Nomina cui quondam clara dedere Dii,
Hoc etiam nobis Batavis in Apolline cœna
Sumitur, hac etiam Pallade ſumat olus.
Gaudet & alternis fruitur mens provida curis,
Et placet officiis exonerata quies.
Eſt animis ſtudiiſque ſuum nimis. expetit oti
Commoda, qui patriæ vult ſtuduiſſe ſuæ.
Aula Ducem curat, dominum hæc Vitaulia. quantum
Illa ſapit, cupiunt hæc ſapuiſſe minus.
Iam ſimilis Zulecheme, Iovi es. qui feſſus Olympum
Deſerit & pranſum vadit ad Æthiopas.

Nobiliſſimo viro

D. IOANNI FORESTO,

Conſiliario, cum una mecum rate veheretur, poſt intermiſſa aliquot luſtris amicitiæ officia.

FElix, quæ veterem mihi conciliavit amicum,
Et vatem vati junxit amica ratis.
Creſcit amicitiæ titulus, dum dulcis Iäcchi
Nimbulus adſpergit, docte Foreſte, duos.
Ipſe ego, ne tanto credar non dignus amico,
Hoc tibi Reginæ trado, Senator, epos.
Sic dixi & cecini Mariam, tripliciſque coronæ
Mater in his chartis ſeque ſuoſque legit,
Auriacique Ducis thalamos, venerandaque Belgis
Fœdera, & hinc Regum, Cæſaris inde domos.
Debemus quam multa rati. poſt prandia, Muſas,
Te penè amiſſum reddidit illa mihi.

In diem Veneris, Cruce & Paſſione Servatoris noſtri funeſtum.

Q Viſquis adorandi juras in nomen Ieſu,
Non Veneris, Chriſti ſed venerare diem.
Pendet in infami peccantum gloria ligno,
Et cœli ſoboles creditur eſſe nocens.
Affligit Patris ira, Patris qui mitigat iras.
Seque mali alterius vult Deus eſſe vadem.
Quam ſpectas trabe, concurrunt altare, ſacerdos,
Victima, & in tanto funere culpa deeſt.
Spectator reus eſt, moritur ſine labe redemptor,
Scena laborantis Numinis iſta fuit.
Non hunc Phœbe diem, feciſti gratia. lux hæc
In media ſcelerum nocte ſerena micat.
Quid natura pudes? cur Sol ſine crimine luges?
Conveniens cauſæ plus pudor ille meæ eſt.
Vultus ipſe meos, Chriſto moriente, recondam.
Detegat ut vultus lux rediviva meos.

In Poëmatum REINERI NIEVHVYSI Alcmariani rectoris libros.

C Vr hederam doctis poſcis, Reinere, libellis?
Non opus eſt hedera deficiente tibi.
Ipſe tuo radias vates fulgore. faceſſant
Lumina, luminibus non ſatis æqua tuis.
Scandere Parnaſſum nuper mihi viſus, in ipſo
Culmine ſtas, & jam celſior ire paras.
Deficiunt apices. noſter miratur Apollo,
Talia naſcentes ſcribere poſſe Scholas.
Nam poſtquam ſapuit ſub te rectore Iuventus,
Ipſa, domus Phœbi, Cirrha relicta fuit.

In Expeditionem
FLANDRICAM
hinc Galliarum Regis, illinc Ordd. Fede ratorum.

FLandria, quæ gemino nunc oppugnaris ab hoſte,
Et bellatrices adſpicis ægra manus,
Hinc Gallo exultante, hinc inſidiante Batavo,
Proſpice fortunæ damna futura tuæ.
Imminet adverſis Francorum purpura turmis,
Iamque tuum victrix Gallia littus habet.
Parte alia terris magnus Dux incubat. & nunc
Auriacum grandis Ganda timere poteſt.
Cingeris excubiis latè Regumque Ducumque,
Inque tuum jurant fœdera tanta caput.
Prima potens Grevelinga ruit Brugæque tremiſcunt,
Et portis metuit VVaſia tota ſuis.
Expeteris ſpolium populis. vis ſalva tueri
Omnia? vis priſcis eſſe beata bonis?
Lilia Belgarumque libens venerare Leonem,
Finitimiſque ſoror gentibus eſſe velis.
Diſpliceat tibi ſolus Iber, vicina placebis.
Quique tuus noſter Flandria civis erit.
Omnis in inviſo lis hæc verſatur Ibero.
Vnum hoc bellorum nomina nomen habet.
Pelle homines nomenque. tuis concordia terris
Hac & non alia conditione datur.

In GREVELINGAM Flandriæ frontiſpicium ſub Rege puero captam.

EN, puero cedunt urbes, & regius infans
Belliger in Morinûm finibus arma quatit.
Ipſa Ducem fundunt cunabula. natus in oſtro
Naſcitur in portis victor, Ibere, tuis.
Laurea prætextam decorat. Bellona triumphans
Vagit & è tenero fulminat ore minas,
Accenditque faces belli. & metuenda revellit
Oppida. & impubis præmia Martis habet.
Quondam victa viris ſpolium Grevelinga juventæ eſt.
Formaque regnantis parvula, grandis ovat.
Flandria quàm metues, quàm formidabis adultum,
Qui puer in frontem verberat Auſtriacum.

In GREVELINGAM captam tempore Conventus Monaſterienſis.

QVa vallis, qua ſe foſſis Grevelinga tuetur,
Cui totum faciles commodat æquor aquas,
Gallia quam vultu adſpexit vicina ſiniſtro,
Quam prima validam Flandria fronte locat,
Illa dolis toties & inexpugnabilis armis,
Corruit, & victas dat generoſa manus.
Degeneri nec ſorte cadit. ſub Rege fatiſcit.
Non niſi regali cedere ſueta manu.
Aurelio Duce pugnatum eſt, ringente Philippo.
Et velox belli viſa procella fuit.
It ſoror in fratrem. ſolum diſcordia regni eſt.
Ambo pro populi bella ſalute gerunt.

Tu Duynkerka time. victori proxima Gallo es,
Et pavidum claudunt Celtica ſigna latus.
Scribite Vos medius pacis commenta Cheruſcis.
Scribite quid magni Cæſaris aula velit,
Quid Cimber, Sueonumque patres. qui ſubruit urbes
Et pacem victis imperat, ille facit.

In menſes XII. à IOACHIMO SANDRARTIO pictos, & Bavarûm Ducis Filio inſcriptos.

CVi patrius vernans creſcit virtutibus ætas,
Et pietas certam ſpem facit ipſa ſui:
Accipe Zodiaci menſes & ſidera, Princeps,
Et toto Solis tramite ſoſpes age.
Qui puer imperii tot ſignis emicat, illi
Fas eſt Signiferi tot famulare faces.

IANVARIVS.

IAnus adeſt, geminoque bifrons ſua lumina Phœbo
Objicit. hinc veteri proximus, inde novo.
Frigidus humentem profundit Aquarius Vrnam,
Et liquidas ſtringit vis glacialis aquas.
Sulcamus ferro fluvios, portamur ab undis.
Dum gelidus ſolem quærit in igne ſenex.
Ponite, mortales, veteris tot nomina culpæ.
Hic veniens aliis moribus, annus eat.

FEBRVARIVS.

IN fervent calidæ, cœli ſub Piſcibus, ollæ,
Et dapibus gaudet fœta culina ſuis.
Cruda jacent paſſim laxis obſonia menſis.
Materies laudis quanta, Magire, tua eſt.

Qui Curios ſimulant, jam Bacchanalia vivunt:
Et Stygio vultu diſsimulatur homo.
Vera loquar: quiſquis ficto ſub dæmone prodis
Stultitiam, multum dæmonis intus habes.

MARTIVS.

MArtius hic à Marte animos & nomina ſumi
Inchoat hoc veteres Itala terra dies.
Ver oritur pellitque trucis tot tædia vitæ.
Et captura maris piſcibus ampla datur.
Pellitur in ſcopulos puppis, totum æſtuat æquor.
Et ſocio tonitrus fulmine ſumma ferit.
Dum medium lampas Titania ſcindit Olympum,
Virtutis medium nos teneamus iter.

APRILIS.

TErribilis cœlo vernantem trudit Aprilem
Taurus & adſtrictam frigore ſolvit humu
Gramina jam campis redeunt, tot floribus hor
Pingitur & ſuperûm munere ridet ager.
Prima ſuam Daphnis vocat ad mulctralia Niſam,
Dum violas calathis colligit ille ſuis.
Sed tu Niſa cave, occultam ne forte per herbam
Tentet inexpertam Daphnis inire viam.

MAIVS.

NVnc Melibœe tuæ gliſcant in Doride flam
Dumque virent paſsim prata, virete du
Sol eſt in geminis. gaudent hoc ſidere nupta
Et faciles ſpondent aſtra benigna thoros.
Cœlum, terra, dies omnes noctesque procantur,
Dum tulipam digitis demetit Ida ſuis.

L

Lesbia cur tacitum nutrit ſub pectore vulnus ?
Diſsimilis matri non cupit eſſe ſuæ.

IVNIVS.

DVm Cancri chelis Phœbeos implicat ignes
Signifer & ſummum lux vehit alma diem,
Lanigeras tondet pecudes intonſa ſenectus.
Et nunquam querulæ vellera carpit ovis.
Quas geritis domini veſtes, hæc lana fuere,
Materiam faſtus ſordida præbet ovis.
Iunius eſt. aſſurge puer, dumque ætheris alta
Sol habet, in recti vertice fige pedem.

IVLIVS.

POne premit Titan Nemeæi terga Leonis,
Et ferus exſuccos Sirius urit agros.
Paſcua diffuſis reſecantur gramina campis,
Pabulaque hinnitu belliger optat equus.
Nunc piſces fluviis, gaudet falconibus æther,
Et ſpoliis aër totus & unda patet.
At tu Nympha tuis piſces quæ retibus abdis,
Effuge amatoris retia vafra tui.

AVGVSTVS.

TRiptolemi jam dona vides Cererisque beatæ,
Quaſque ferax meſſes colligit omnis ager.
Faſciculos Corydon denſis adſtringit ariſtis,
Et tot faſciculis horrea plena tument.
Aſpicit hæc virgo, & cuperet non virgo vocari,
Et fetus etiam gignere poſſe ſuos.
Feria, Palladiæque vacant hoc menſe cathedræ,
Cumque facit tellus maxima, nil facimus.

SEPTEMBER.

Libra dies noctéſque pares ſuſpendit in aſtris,
Et medio Phœbus cernitur ire gradu.
Poma dat autumnus, morbiſque alimenta miniſtrat,
Prunaque, quam ſpectas, ruſtica Chloris amat.
Venantur Bavarûmque duces, Bavarûmque juventus,
Et fugiens mediis præda tenetur aquis.
Aëris aura tepet. qui ſidera reſpicis, ignes
Concipe, non tepida relligione, pios.

OCTOBER.

SCorpius adverſi dum ſpectat ſidera Tauri,
Pone ſequi Caprum Philliridenque videt.
Ecce, novum potat noſter Silenus Iacchum
Et ſociis riſum ſpongia plena facit.
Grus, anſer, merula & turdus, fringilla, ſcolopax
Advolat in cupidam victima crebra gulam.
Tempeſtas anni varia eſt. ea peſſima non eſt,
Fercula quæ denti fert peregrina meo.

NOVEMBER.

IAm nova nobilium menſis obſonia fumant,
Pabulaque in luxum frigida prata ferunt.
Iam damæ, lepores, cervi, ſunt præda moloſſis,
Et profugæ laqueis tot capiuntur aves.
Lapſa cadunt folia arboribus. Chironque ſuperne
Flaminaque & pluvias ejaculatur aquas.
Venator toto canibus venare Novembri,
Securus, num ſit mœcha marita domi.

DECEMBER.

DElitet in tenebris, dum lux Phœbea fatiſcit,
Cereaque exanguis lumina portat anus.
Nec tamen illa latens Iudæū porca Decembrem
Arguit, hos jugulos horret Apella ſacer.
Sus immunda placet nobis. his vivimus extis,
Dummodo cœnoſum proluat unda pecus.
Optima ſus, quoties tua teſtamenta reſignas,
Me dic hæredem ſuminis eſſe tui.

DIES.

PVlcra dies pulchram forma fulgente juventam
Exhibet. ô vita dulcis amica mea.
Irradiat ſemet radiis, mundumque videndum
Obiicit, inque oculos quæ latuere, rapit.
Solis fida comes ſurgit cum ſole, caditque
Præcipitatque ſuas ſole ruente faces.
Si natura diem nobis conceſſit, in ipſo
Fas eſt juſtitiæ nos habitare die.

NOX.

LAnguida, dormitans hæc fœmina noctis imago (eſt,
Sideribus veſtes undique picta ſuas.
Cingunt demiſſam Lethæa papavera frontem
Et pueris juxta membra ſopore jacent.
Interea pernox ferali carmine bubo
Ingemit, & toto muſſat in orbe quies.
Evigila è tenebris anima, & dum cœlica verſas,
Diſpliceat vitæ nox ſcelerata tuæ.

In Incendium Templi
AMSTELODAMENSIS.

I.

AMſtela, dum ſubitis flagrant tua templa favillis,
Et pereunt uno ſacra lareſque foco;
Dum nudata ſuo fumant faſtigia tecto,
Horreſcitque aliis ipſa ruina minis;
Creditur hæc vultu nobis dixiſſe ſereno
Relligio & dictis vix gemuiſſe ſuis:
Tunc vigui, cum nulla humilis mihi conderet orbis
Culmina, nec pulchro fornice culta fui.
Cum templum ſpelunca fuit, latebræque ferarum,
Araque de viridi ceſpite ſtaret inops.
Cum ſilvis latuere pii, cryptiſque fideles,
Et mediis Chriſti vox reſonaret agris.
At poſtquam nitidis faſtu ſum tradita templis,
Et Regum impenſis tam precioſa fui;
Et meus auguſtis voluit me claudere cultor
Sedibus, & cœtus hic habitare meos:
Defeci, miſeræque mihi cultuſque decorque
Languit & formæ vis veneranda meæ.
Cordibus intepui, & dum comta, ſuperba frequentor,
Deceſſit ſtudiis gloria vera piis.
Audivit mea verba Deus. flagrare penates
Iuſſit & in cineres nobile vertit opus.
Diſcite mortales, tectis ſecernere Numen.
Nec lapides ſummum claudere poſſe Deum.
Illa malos juſtoſque capit Domus. intus honeſtum
Quæ colit & Chriſtum poſſidet. una Dei eſt.

II.

TEcta ruunt, cecidere trabes, tabulata, Coronæ,
Sacratæque Domus Area nuda patet.
En, Veri domus illa fuit. nunc cernitur illud.
Sublato flammis tegmine, nulla latent.
Adſpicit ex altis hæc rudera ſedibus æther.
Et ſacrum irradiat Luna dieſque locum.
Hactenus humano ſonuit ſub judice verum,
Et potuit dictis terra favere piis.
Nunc, quicunque ſoles myſtes cœleſtia fari,
Hic poteris, Cœlo judice, vera loqui.

III.

NE lugete Novi, Cives, diſpendia Templi.
Hoc locuples vobis dextera reddet opus.
Flagravere trabes. alias ſperamus ab Arcto.
Et cupiunt ſilvæ nunc magis eſſe piæ.
Exiliunt ultro terris Borealibus orni.
Et facili pinus cæſa labore ruit.
Ardua, vix ullis percuſſa ſecuribus, ilex
Labitur, in ſacros officioſa lares.
Hæc lugete magis, Cives, diſpendia: flammis
Exuri priſcum non potuiſſe nefas.
Hæret adhuc animis veteris contagio vitæ.
Noſtraque ab ignavo frigore corda ſtupent.
Si magis in cœli cultum pietate calemus,
Vtiliter nobis arſerit iſta Domus.

IV.

CVm gravis in Solymæ muros incumberet Aſſur,
Arſit adorando Fabrica ſtructa Deo.
Nec periit tunc ſalva Fides. ſtetit illa ſuperſtes
Ignibus, atque iſto luxit in igne magis.

Ardeat & fœdæ jam ſit vicina ruinæ
Hæc Domus, & lapidum corruat alta ſtrues;
Stant, queis nixa fuit, meliori ſorte columnæ.
Quæque domum librant, fulcra ſtupenda manent.
Hinc omen dextrum capimus. ſtant ſalva piorum
Dogmata, ſtat nullo mobilis igne Fides.
Inconcuſſa jacent ſalvis fundamina muris.
Et Pietas in quo noſtra recumbat, habet.
Nitimur unanimes Chriſto. ſi machina mundi
Ardeat, hoc poſſum tutus abire Deo.

V.

QVid gemitis pavidæ matres? quid pectora mœſtæ
Tunditis? & lachrymis tingitis ora piis?
Non gravis eſt jactura boni. decuſſa caluptra eſt,
Et Superûm facies ſpectat aperta domos.
Iam colitis ſine nube Deum, ſine tegmine cœlos.
Sic flammæ, ſic vos erudiere faces.

VI.

ARſit ſola ſuis Eccleſia noſtra favillis.
Nec facta eſt damno proximiore nocens.
Tot circum innexi flamma caluere penates.
Et tamen in nullam ſæviit illa domum.
Vndique ſalva atque incolumis vicinia manſit.
Noxaque communis non fuit, horror erat.
Nam quæ vera cupit cenſeri Eccleſia mater,
Noxia filiolis non cupit eſſe ſuis.

VII.

DVm vera in terris calidis Eccleſia rixis
Quæritur, & veri templa locuſque Dei;
Iamque alius Latia ſuſpendit ab urbe ſalutem,
Alter amat mentis libera ſenſa ſuæ:

Dum bellis, dum Regum armis hæc ipſa probantur,
Et potior victrix creditur eſſe fides:
Ridet cuncta Deus querulæ molimina turbæ,
Et veram, medius litibus, igne probat.

VIII.

NOn Aurora domum ſacram, non Veſper aduſſit,
Sed medio flammæ ſævit ira die.
Sol tragicus ſpectator erat. ſpectabilis urbi
Res erat, intentis civibus, arſit apex.
Tot teſtata fuit Majeſtas teſtibus iram.
Nec voluit populos iſta latere ſuos.
Supplicium commune fuit. ſi noſtra fateri
Crimina non pudeat, publica culpa fuit.

IX.

In ORGANA exuſta.

QVæ toties cecinere Deum, quæ carmine ſancto
Tot placuere piis organa, lapſa jacent.
Summa nocent imis. pars hæc malè ſævit in illã.
Inque mali partem cuncta ruina rapit.
[I]gne tubi, pulchri flamma periere canales,
Ordinibuſque ſuis qui ſonuere, ſilent.
Æſtuat in dulces rabies Vulcania cannas.
Aptaque centenis vocibus ora liquat.
[C]onfunditque ſonos omnes & barbara miſcet.
Materiæque artem tollit iniqua ſuam.
[R]edde melos ſolitum Iubal, tot redde loquelas.
Fac iterum nobis docta metalla loqui.
[S]ic plus in templis Deus & divina placebunt.
Ipſa voluptates Sacra decenter amant.

X.

In exuſtum Svggestvm.

HIc arſit Chriſti ſtudiis & vocibus umbo.
Nunc ardent flammis pulpita ſacra malis.
Hinc noſtri tonuere patres , & fulmina quiſque
Torſit in humanum relligioſa genus.
Mulciber in ſedes & ſellas fulminat iſtas.
Et ferus hic partes cuncta vorantis agit.
Tu flammas lymphis, & toto flumine, Civis,
Obrue, & iratas in tua ſacra faces.
Et quos non audis fundi ſuggeſtibus altis,
Auditor, monitus, à ratione cape.

XI.

In Coronas & Lampades liquefactas.

QVæ populis luxere faces, grandeſque coronæ,
Rudera ſunt, fœdo deſpicienda ſitu.
Æra fluunt: ſquallent , quæ mox fulſere, metalla.
Atque aliis facibus diſperiere faces.
Quid fiet ? tenebris miſeri vivemus in ipſis?
Et nulla civis lampade flectet iter?
Amſtela, quæ longè facibus præluceat iſtis,
Fax micat, & certam monſtrat ad aſtra viam.
Illa Dei Lex eſt, palantis regula vitæ,
Illa præit pedibus lux veneranda tuis.
Decepere faces alios. hæc neſcia fraudum eſt,
Erranteſque ſuo diſcutit igne faces.

I

XII.

In SEPVLCHRA ruinis adaperta.

QVis furor in ſacris? turbant incendia Manes.
Et placidos aperit crebra ruina rogos.
Marmora diſsiliunt. inque ipſa cadavera lapſæ
Deſuper, horribili ſorte, ſtetere trabes.
Credibile eſt aliquem è tumulo (ſi cura quietos
Sollicitat) tales ingeminaſſe ſonos:
Parcite, mortales, cineres violare ſepultos.
Non hîc impietas, quod ſibi quærat, habet.
Quid patriam, quiſquis facis hæc, inquiris in urnam?
Aut pacata tuæ conjugis oſſa cies?
An, Iudex metuende, venis? & corpora poſcis?
Meque reſurgentem vis tibi, Chriſte, dari?
Omnia collucent flammis. hæc ultima mundi
Perditio eſt. ſummum ſiſtimur antè Deum.
Saxa crepant, ſua fruſta vomunt monumenta. piaſque
Exuvias altè flamma profana vorat.
Dixerit hæc. ſed nos qui vivi vidimus iſta,
Dicimus extremum hæc antevenire diem.
Atque has venturæ flammas præludere flammæ.
O homo, quam grandi nunc monitrice ſapis.

XIII.

CVrritis & totam, Cives, confunditis Vrbem.
Et cunctos Templi publicus ardor agit.
Hi ſcalas validis librant cervicibus. illis
Diſſecat adſtrictas crebra ſecuris aquas.
Scanditis & celſis altè laquearibus undas
Fertis & immenſo luditur igne labor.
Cunctorum pereunt operæ. ſubvectus in auras
Auxiliatricem reſpuit ignis opem.

Siſtite præcipites operas. exſtinguier ignis
Neſcit & excelſo vertice flamma furit.
Quid cælos urnis petitis? demiſsior hic vos
Pluſque nocens animis flamma, perurit humi.
Ardet amor lucri cupidis in mentibus. ira
Æſtuat & facibus cæca libido ſuis.
Huc agiles properate, iſtas exſtinguite flammas,
Huc omnes ſanæ fundite mentis aquas.
Expedit hos frigere focos. nil flumina proſunt.
Pabula peccatis tollite, frigus erit.

XIV.

In TVRREM & CAMPANAS lapſas.

LAbitur ex alto turris, tot ſalva per annos.
Et lapſu Manes contremuere pii.
Campanæ cecidere, pia pro gente loquaces.
Nec, quod jam populis æra loquantur, habent.
Nempe, luunt pœnas Superis. à cœtibus abſunt,
Et procul, in templi vertice, quaque ſonat.
Immemoreſque Dei, crebra nos voce laceſſunt,
Et memores ſummi Numinis eſſe volunt.
Hinc mediis lapſæ templis damnantur ineſſe.
Vox ubi damnatis publica jure ſilet.

XV.

In effigiem CÆSARIS in vitris exuſtam.

EXuſti periere duces. & Cæſaris illud
Auguſtum in vitris deſiit eſſe caput.
Quam leve, ſi vitreus Cæſar ſubducitur urbi.
Aureus in nummis reſtat adhuc Carolus.

XVI.

ACcendit Latium Didonis flamma poëtam,
Et Phrygii incaluit Principis igne Maro.
Flamma fuit, quæ veſanos accendit Oreſtas.
Vrit amatores Cypria flamma ſuos.
Nos quoque, dum ſacris ludunt incendia templis,
Vrimur, & vates improba flamma facit.
Attamen in flammis ſapimus. quia frigora proſunt,
Carmina frigoribus frigidiora damus.
Dum deſunt latices, conſtrictaque flumina, forſan
Exſtinguent iſtas frigora noſtra faces.

In TEMPLI GALLICI
Et Aulici Incendium, quod accidit Hagæ Comitis, me ſpectante.

VIdimus infandis Superûm flagrare favillis
Limina. terribiles vidimus igne focos.
Rudera ſunt delubra Dei, laquearia ſordes,
Quæque precum fuerant atria, ſunt cinerum.
Quæ populum Chriſtique gregem campana vocabat,
Liquitur, inque ſuo funere muta ſilet.
Organa, quæ modulis recreant cœleſtibus aures;
Fœda ſitu vultus occuluere ſuos.
Quæ circum monumenta ducum ſuſpenſa nitebant,
Virtutum memores diſperiere notæ.
Ex alto cecidere enſes, calcaria, criſtæ,
Depictoſque furens flamma peredit avos.
Auriaci periere patris ſubſellia. quaque
Relligioſa ſedet Patria, fumat humus.
Optima vaticinor. Pietas incendia fecit,
Vt flammis caleant pectora noſtra piis.

Vt

Vt cedat ferale gelu, quod ſtrinxerat omnes.
Et fervens animi diſſipet aura nives.
Forſitan & ſacris gliſcent in vatibus ignes,
Et novus æthereis mentibus ardor erit.
Forſan ab his facibus frendens exuritur error,
Et verum facie ſplendidiore micat.
Forſitan his ipſis vicinior Aula calebit
Ignibus, inque Deum promior ibit amor.
Aut Batavûm præmiſſa acuent hæc fulmina Martem,
Flammaque Cantabricos acrior uret agros.
Si malè vaticinor, tu Civis, diſce: piorum
Poſſe quati flammis limina, ſtare pios.

IN NVPTIAS

Ornatiſſimi, doctiſsq; viri

D. IOHANNIS BLAEV

I.V.D. Et Mathematicorum ſtudiorum cultoris ſerii;

Et laudatiſſimæ Virginis

GEERTRVDIS VERMEVL.

Qvam tibi nunc altæ gliſcunt ſub pectore curæ;
Quam ſpeciem, Blavi, vultus amantis habet.
Quam tibi vita prior jam faſtiditur; & illi,
Conjugis ignari qui periere, dies.
Nil tibi cum libris, vel ſiccæ cortice chartæ eſt.
Nec vigiles laſſat pagina crebra manus.
Prœla jacent. ceſſant operæ. nec dextera ſolers
Ordinat ingenii docta reperta tui.
Non jam flammiferos, claro cum patre, penates,
Et ſpatiis ſcribis ſidera quæque ſuis.
Pleias ubi, radietque ſua cum conjuge Cepheus,
Æmula vel Sponſæ Caſſiopæa tuæ.

Ipſ

Ipſe ſuis te ſubductum cervicibus Atlas
Sentit, & ingenti preſſus ab axe gemit.
In terris alii ſurgunt tibi, Sponſe, labores.
Altera adeſt ſtudiis Sphæra parata tuis.
In qua flammeolos Sponſæ mireris ocellos,
Atque aliam videas luxuriare Comam;
Collaque, & in pulchra fulgentia Cingula pallâ.
Quaſque ſibi Virtus nexuit ipſa Deas.
Si tibi prægrandem verſat Ptolomæus Olympum,
Et longo perſtat terra quieta ſitu:
Si tibi prægrandem ſiſtit Copernicus æthram,
Et novus hic gyro nos breviore rotat:
Tertia Sphæra tua eſt. quæ jam tibi nubilis adſtat.
Sphæra novi motus, Sphæra quietis amans.
Hunc orbem, Vir docte, tuis virtutibus orna.
Hîc Veneres omnis pone Cupido tuas.
Quodque rei caput eſt; Tu, Blavi, volve puellam.
Et dic: Sphæra meis volvitur iſta jocis.
Quære polos, axemque vigil. dumque omnia laudas;
Tota tibi fiat fœmina Zodiacus.

In effigiem
GVSTAVI
Suecorum Regis.

HÆc Martis facies, hæc magni Regis imago eſt.
Talia Guſtavus belliger ora tulit.
Se major Natura fuit, cum gigneret illum,
Et ſtatuit poſthac gignere nolle parem.
Vnus Pellæo juveni ſi ſuccubat orbis,
Huic orbes poterant ſuccubuiſſe duo.

In

In effigiem
FREDERICI
AVRANSIORVM PRINCIPIS
equo inſidentis.

QVem procerum votis, populi quem voce petebas,
Fortunæ columen ſuſpice, Belga, tuæ.
Talis erat Cyri facies, cum vinceret urbes.
Hæc ſpecies Pyrrhi belligerantis erat.
Talis Pellæo ſonipes ſurrexit alumno,
Et magno domiti frenduit orbis hero.
Auriacos hic portat equus. natumque patremque.
Hic decus invicti fratris & ora vides.
Tres coiere Duces, & quæ diviſa beatos
Efficiunt, uno in Principe mixta fluunt.
Collige Roma tuos vario ductore triumphos;
Imperii finis Tigris & Iſter erunt.
Promovit Fredericus iter. jam pugnat ad Indos.
Ignotoque procul ſidere bella gerit.
Surgunt cum Phœbo tituli: cum mergitur ille,
Occiduis victrix gloria ſurgit aquis.
Horret Iber, miratur Arabs, formidat Hydaſpes,
Iſtaque longinquus nomina Perſa colit.
Nec ſatis eſt pugnaſſe Ducem. reſpublica felix
Pacatæ laudem relligionis habet.
Libertas ſecura domi, quæ vicimus, inquit,
Non tua ſunt, Princeps, commoda. civis erunt.

In effigiem Nobiliſs. viri
PETRI HOOFT
Prætoris Goilandiæ & Satrapæ Muydenſis.

SVſpice, Belga, virum, tragico quo vate paratu
Cœpit & Arctoo ſcena ſub axe loqui.
Gallia quem titulis, Batavus tot faſcibus ornat,
Et dominum gaudet Muda preeſſe ſibi.
Qui patrias ſcripſit Veneres. Cyprumque Gnidumque
Tranſtulit in terras, Amſtela clare, tuas;
Sceptraque Borbonii vitamque & fata recenſet,
Et tantum dictis grandibus implet opus.
At cum geſta leges noſtris quoque bella ſub oris,
Victaque Naſſovia regna duceſque manu:
Dic, illum qua nos facimus, ſic ſcribere; tanti
Vt fuerit, reges ſuccubuiſſe tibi.

In effigiem celeberrimi viri
GERARDI VOSSII.

CErne Palatinæ, lector, miracula terræ.
Quem ſuus haud una perficit arte labor.
Sufficit acta dies aliis, non ſufficit illi.
A ſolida ſtudiis tempora nocte petit.
Quid non exequitur ſcriptor? nos ſponte fatemur,
Non alia ſcribi ſecula poſſe manu.
Et puer & juvenis chartis impalluit & vir,
Et nunc non alium ſe cupit eſſe ſenex.

In

In effigiem Cl. viri & Medici
SAMVELIS COSTERI.

CVi toties molli recitata eſt fabula ſocco,
Qui tragicum Batavo carmine ſcripſit epos;
Serius adſpicitur. vultumque Machaonis orbi
Exhibet, & Cois legibus ægra juvat.
Iſta ſales fundit gravitas, vindexque bonorum
Arguto ſolos verberat ore malos.

In effigiem Nobiliſs. viri
CONSTANT. HVGENII
Equitis quinque liberis ſtipatam.

PIngeris, Hugeni, propriis permixtus Achivis,
Parſque tui totum cingit amica patrem.
Autor honoratæ ſobolis circumſpicis omnes.
Diſsimileſque tibi perſimileſque vides.
Splendida concordes exornant atria fratres
Quattuor, & vultu Tyndaris *una ſuo.*
Hæc thalami fortuna tui, & ſpes tota nepotum eſt.
Hæc dominum cingunt ſidera quinque Iovem,
Aſsideat matrona Iovi, perfecta tabella eſt.
Mater ubi, ſoboles proſtat & ipſe pater.
Non aliam, Hugeni, matrem, nec quære novercam,
Ne læva adſpiciat, quos negat eſſe ſuos.

In effigiem Clariſs. viri
CLAVDII SALMASII.

GAllia quo nuper, jam ſidere Leida ſuperbit.
Prælucet magnis artibus iſta Pharos.
Hæc ſunt perſpecti, Lector, compendia mundi.
Fronte ſub hac Pallas prodigioſa latet.

Partimur

Partimur doctrinam alii. hic ſe tota recondit.
Immenſoſque habitat mens ſpacioſa lares.
Scribite ſcriptores. cui pagina ſcripta Solini eſt,
Iudice me, ſcripti circulus orbis erit.

In effigiem PETRI VÆNII Syndici Hagenſis, à filio ſculptam.

TAlem decrepita Batavum vixiſſe ſenecta
Vidimus & trepidis conſuluiſſe reis.
Hæ rugæ ſapuere Deo, patriæque, ſuiſque.
Hac facie, Væni maxime, Zeuxis eras.
Non ſimplex eſt forma viro. Themidemque Fidemque,
Et non corrupti Neſtoris ora vides.
Pingitur à nato genitor. res mira. parentis,
Qui genuit, facta eſt dextera lima ſui.

In effigiem NICOLAI COPERNICI.

NAtura novus iſte faber fuit. æthera, terras
Reſtituit magna cum ratione ſenex.
Quam calcamus humum, mediis ſuſpendit in (aſtris,
Et Lunæ comites altius ire cupit.
Mercurius priſcis migrat de ſedibus. ipſe
Immenſi medium Cynthius orbis habet.
Hunc circum raptamur & omnis machina mundi.
Immotoque hominum quilibet igne calet.
Inverſa eſt rerum facies. humana quid ultra
Mens queat? hic noſtri terminus ingenii eſt.
Cuncta ſibi conſtant, luces noctéſque, minorque
Eſt labor, hoc cœlos conſtituiſſe modo.
Confudit mundum Ptolomæus gentibus. unus
Hic verum potuit reddere. quis potior?

In effigiem
TYCHONIS BRAHE
Dani.

INcola terrarum ſummis habitavit in aſtris,
Semideûmque inter ſidera vixit humi.
Emenſus Phœbi curſus Lunæque Ioviſque
Tranſtulit in terras aſtra Deoſque ſuas.
Vtque oculis totum humanis exponat Olympum,
Æmula naturæ Sphæra reperta fuit.
Qua terras, qua tecta Deûm, fluctuſque coërcet.
Et ſpacio mundum dat breviore capi.
Dic mihi, ſpectator, Tycho, qui ſupputat aſtra,
Quique locis pernox ordinat illa ſuis,
Qui lapſus aſtrorum omnes ſignavit & ortus,
Num meruit cœli Iupiter eſſe ſui?

In effigiem
GVILIELMI IOH. BLAEV
Aſtrologi & typographi celeberrimi.

HIpparchos antiqua ſuos ſi prædicat ætas,
Soſigenem Memphis relligioſa colit:
Cantaber Alphonſo, Cimber Tychone ſuperbit,
Atque aliquid tantæ Sarmata laudis habet:
Cæſius hoc omne eſt Batavis. quem fulgida dudum
Vraniæ lumen credidit eſſe ſuum,
Et toties iſtis nixus cervicibus Atlas,
Veſtaque, quam tabula jam manus una gerit.
Ære emitur parvo mundus. quis venditor? hic eſt.
Hic minima docuit ſidera puppe vehi;
Portari Oceanum ratibus, portuſque viaſque,
Littora, & immenſis diſſita regna plagis.
Navita, quid noctu gelidas inquiris in Arctos?
In puppi ante oculos Arctos iterque patent.

In effigiem
SIMONIS EPISCOPII
exulis.

QVem tu Leida prius, Synodus mox ipſa loquentē
Audiit, hoc vultu vivit Epiſcopius.
Vivit & externis pandens ſua lumina Gallis,
Exoptat Patriæ tempora blanda ſuæ.
Tempora dant precium, rapiunt quoque tempora doctis,
Ludit & in magnis ſors maleſana viris.
Res levis exilium eſt. grande hoc: mens neſcia pravi.
Hac duce ſecurus vixit ubique domi.

In effigiem
TROMPII
Archithalaſsi.

ADſpice victoris vultus & prælia Trompi.
Et cinctum roſtris Belga tuere caput.
Nos quoque Pompeios ſtanteſque in puppe Cimones,
Intrepidumque mari Timoleonta damus.
Hic alia Salamine, alia ſtant Aulide claſſes,
Atque alias alius poſcit Iaſon opes.
Flamma furit. tabulata ruunt & tranſtra forique,
Et mediis Chalybum fluctibus æra tonant.
Hoſtibus immixtus trucibus trux hoſtis inerrat.
Nec nebula Hiſpanum dedecus atra tegit.
Pro Batavo pugnant Zephyri, cœlumque Deuſque,
Parvaque vis valido pernicioſa Tago eſt.
Claſſica Trompiadem celebrant, lituique tubæque,
Nec moritura Ducum præmia victor habet.
Attilios dic, Roma, tuos. nos diximus illum,
Briela cui patriam, Duna trophæa dedit.

In

In effigiem
ADRIANI SPIGELII
Medici & Anatomici apud Patavinos celeberrimi.

QVem terris Bruxella dedit, Patavîque Lycæum
Obſtupuit grandi Palladis ore loqui,
Talis erat Veneto radians Spigelius auro,
Talis erat, vivum quem volet ipſa ſalus:
Exuviis latè noſtris clareſcit & extis.
Materies famæ fulgida ſectus homo eſt.
Hunc Italis Belgæ dedimus. novus iſte Machaon
Luxit in Auſonio fax peregrina ſolo.
Non querimur, Patres Veneti. nunc redditis illum.
Inter ſcripta ſibi fruſta ſuperſtes agit.
Emeruere Duces ſervato cive triumphum.
Hic in diſſecto cive diſertus ovat.

In effigiem
ALBERTI BANNII
IVRISCONSVLTI & Muſici ſummi.

QVi Themidem ad leges, cantum revocavit ad artem
Bannius, hoc vultu conſpiciendus erat.
Muta ſonos numerat facies. cantare videntur
Omnia, frons, oculi, dextera, labra, genæ.
Sic reor: audiri Cherubinos inter & ipſos.
Angelicos aliquid diſcere poſſe choros.
Scilicet in verbis vis eſt inventa canenti.
Hoc plus antiquis Muſica noſtra ſapit.
Lætitiæ dator in terris, cantillat in aſtris.
Quoque homines olim, jam canit ore Deum.

In Effigiem Sereniſſimæ Palatinorum Principis

IVLIANÆ LOYSÆ,

matris Frederici, Electoris & Bohemiæ Regis.

AVriaci ſoboles, titulis illuſtris aviſque,
Magnorum genitrix ſuſpicienda Ducum;
Exhibet hos vultus populis. Veneranda Loyſa eſt.
Inque oculis princeps femina numen habet.
In nato Regum thalamos ſuſpexit & oſtrum,
Sceptraque quæ dederat ſors, violenta rapi.
Inconcuſſa malis, non fecit, ſentiit hoſtes.
Imperii rectrix relligioſa ſui;
Immiſcet Superis Fratres Bellona, ſuumque
A gemino robur vindice Belga capit.
Sed dum ſceptra thoroſque rotat Fortuna duceſque,
Immota Princeps vim pietatis amat.

In effigiem

MARIÆ,

Regis Britannorum Filiæ, uxoris Celſiſſimi Principis GVLIELMI Auranſiorum Principis.

PRincipis hæc Mariæ facies. ſic filia Regis
Cernitur, & reges inclita ſpirat avos.
Auriaco jam nupta Duci, lux maxima Belgis
Emicat, & terris gaudet adeſſe ſuis.
...reſcit & in magnos adoleſcit Sponſa nepotes,
Naſſovioſque dabit mater adulta Duces.
...ublica res amor eſt. ſed regum ducere natas,
Non thalami res eſt ſola, ſed imperii.

In effigiem MAXIMILIANI Sereniſsimi Ducis Bavariæ &c.

Quiſquis in imperio leges, in legibus æquum
Aſſeris, & cives moribus ipſe facis,
Suſpice, quem ſpectas Bavarum. tot nomina re-
Tot virtutum apices Maxmilianus habet. (cti,
Irradiat priſcos majorum gloria faſces.
Qui ſe jure ducem, plus ratione probat.
Prælucet titulis pietas, Regumque coronas,
Sceptraque conjugiis miſcet avita ſuis.
Bella gerit, gladiumque Aquilis impendit & Iſtro,
Dum grave momentum Cæſaris eſſe putat.
Et tamen hæc pacis ſtudiis ſe bella tubaſque
Tradere, ſi poſſet, vellet imago loqui.

In effigiem Celſs. Principis GVILIELMI, FREDERICI ARAVSIORVM Principis Filii.

Qui prius imbellem thalamis induxit amorem,
Cum data Naſſovio regia Sponſa fuit,
Cernitur his ipſis Princeps cataphractus i
armis.
Et patriis creſcens moribus, illa quatit.
Spirat avos patruoſque Duces generoſa Iuventus.
Et patrem ante annos, noſter Iüle, refers.
Forte etiam nova per Batavos tibi conditur Alba,
Romanoſque ex te Iuliadaſque dabis.

In effigiem

ELIZABETHÆ

Electoris Palatini & Regis Bohemiæ Filiæ.

ADſpice ſceptriferæ germen venerabile gentis,
Cujus in innumeros purpura currit avos,
Regnantis neptim Caroli. quam, Rege Bohemo
Patre, Palatini nominis aula vehit.
Irradiat pulchros majeſtas Cimbrica vultus,
Totaque cognatum ſupputat Arctos ebur.
Pinge tibi Tameſis Venerem, tu Rhene Minervam.
Hac eadem pingi numina fronte volent.
Pingite Caſtalidum veneranda exempla ſororum,
Fulgeat has inter Caſtalis illa deas.
Si natale ſolum & poſſeſſum deficit oſtrum,
Hoc regale, ſuis poſſe carere focis.
Sceptrorum ſatis una gerit, quæ ſceptra meretur.
Hoc quoque diſſimulans, regnat Eliza magis.

In effigiem

ADOLPHI NASSOVII

Cæſaris.

CÆſaris auguſtum geſſi diadema. mihique
Imperii ſeptem vota dedere decus.
Non tulit Auſtriacus, ſolioque excuſſit Adolphum,
Et rapuit faſces ira furorque meos.
Poſteritas fuit ulta nefas: lux altera Iuli
Alberto vidit cedere Naſſovium.
Altera lux Iuli, ſeris venientibus annis,
Albertum vidit cedere Naſſovio.

Cum mediis Morinûm ruerent hoſtilia campis
Agmina & Auſtriaci ſuccubuere duces.
Diſcite vos etiam ſcelere abſtinuiſſe potentes.
En, notat admiſſi poſthuma pœna diem.

In effigiem RENATI de CHALON, Principis Auriaci.

PRo Carolo miles pugnaſti Cæſare. mox te
Gallia pro Carolo ſuccubuiſſe dolet.
Naſſovium facis Auriacum, ſobolique tuorum
Auriaci donas ſceptra vetuſta ſoli.
Magne, Renate, tuas iterat Chalonia laudes,
Dum vultus iterat terra Batava tuos.

In effigiem fortiſſimi Herois GISBERTI HOGENDORPII Militum Tribuni & Moguntiæ nuper Gubernatoris.

PRuſſia quem Gothicis pugnantem vidit in armis,
Et timuit rapido Sarmata vectus equo;
Cum multo madidum Guſtavus ſanguine corpus
Crudaque bellacis cerneret ora viri;
Quem tua, magne Ducum, clades & funera, Tilli,
Per populos fama ſplendidiore vehunt;
Ipſa cui claros devicta Moguntia faſces
Tradidit & regni ſceptra verenda ſui;
Talis Hogendorpi facies. ſic cernitur orbi.
Talis Hyperboreas duxit in arma manus.
Obiice ſic pictum caſtris hoſtilibus. ipſa
Cæſareos jam mox pellet imago Duces.

In effigiem
ABRAHAMI DOMINICI
Leovvartii concionatoris in Friſiis paludibus.

SI pingi poſſent pietas, facundia, candor,
Et non fucatæ relligionis amor,
Hæc ſpecies, hæc forma foret. Leovvartius iſto
In Friſiis jamnunc cernitur ore ſuis.
Plura loquar. magni pandit myſteria Chriſti,
Oblitumque Dei fulminat in populum.
Quæque ſibi privata putat, ſunt carmina, Muſæ.
Quàm vates gleba deteriore latet.
Nec ſatis eſt, Hebræa loqui. magis illud, amari.
Vtque hominem fas ſit vivere, poſſe loqui.
Hæc, Abrahame, doces. mihi pro doctore tabella eſt.
Nam, quem non loquitur, ſpirat imago Deum.

In effigiem
CORNELII BOII
Advocati & poëtæ eximii.

QVi Themidi loquitur Phœbum, vateſq; tribunal
Concutit & trepidos aſſerit ore reos,
Talis Boyus agit. VValachrûm cui fluctus & æquor,
Et patriam dulces dant Heliconis aquæ.
xuvias hic vatis habes. nihil adſpicis ultrà.
Mentitur verum tota tabella virum.
ed Rhodopen, raptaſque nurus Silonque pererra.
Non alibi Boyum cernere, Belga, potes.

In effigiem præſtantiſſimæ Virginis
APOLONIÆ à VEEN,
ſculptam à fratre.

SCulpis Apollineam, frater germane, ſororem.
Et tamen hic nullam ſculpis Apoloniam.
Sculpe oculos, exſculpe manus, exſculpe capillos,
Hoc, quod dextra nequit ſculpere, Apolonia eſt.

In effigiem & obitum
EVERHARDI vander SCHEVREN,
Iuriſc. & Advocati Vltrajectini.

SVſpice, quem pacis ſtudiis ſecrevit alumnum
Illa reis nimium litigioſa Themis.
Maluit arbitrio dirimi, quam jure, querelas.
Et facilis ſtricto prætulit æqua foro.
Dum trahit inviſas Minois Curia cauſas,
Abrumpit lentis jurgia grata togis:
Nunc Themidis nunc juris habes placidiſſima, Scheur
Præmia & æthereo judice ſalvus abis.
Quique boni civis partes patronus obiſti,
Poſt obitum Superis deſinis eſſe reus.

In effigiem
M. ZVERII BOXHORNII

ADſpice Palladii vultum ſpectator ephebi,
Claraque facundis vocibus ora ſtupe.
Ipſa ſenum velox ſapientia prævenit annos.
Et ſpatiis ætas fallitur acta ſuis.
Vir loquitur, ſcribitque ſenex vernante juventa,
Et Satyra mores liberiore notat.

In Batavis prætexta ſapit. ſub ſidere noſtro
Pene puer fatur maſcula verba Cato.
Pingitur imberbis, qualem ſe pingit Apollo.
Quantum eſt, ipſa etiam fronte referre Deos.

In effigiem Nobiliſs. viri
TH. GRASWINCHELII
Eq. Fiſci Holl. Advocati.

ADſpice, non quem Cirrha dedit, ſed Belgica va-
Cui ſacrum æt herea Phocide fluxit epos.(tem.
Principis Hebræi numeros & verba diſertus
Fatur, & ad Latii plectra Sionis opus.
Palladis auguſtas implet Sapientia chartas,
Gorgoneaſque timet livor & ira minas:
Regia ſeu pulchris majeſtas ſcribitur auſis,
Seu Veneti ſedes imperioſa ſoli.
Publica cum dubias aperit facundia cauſas,
Iſto Mercurium credimus ore loqui.
Ipſa dedit Nemeſis gladios, Aſtræa bilancem,
Et Batavûm tali vindice jura valent.
Cingitur his patriæ famulans inſignibus ætas,
Et Superos gaudet conciliaſſe ſibi.
Deſine pro roſtris mirari, Belga, loquentem.
Cum tot numinibus rem Theodorus habet.

In effigiem Clariſs. Rotterod. Eccleſiaſtæ
& Medici
FRANCISCI LANSBERGII.

CErnitur elinguis, cujus facundia cives
Attonitos tenuit, Rottera, ſæpe tuos.
Cernitur exanimis, vitam qui reddidit ægris.
Et celeres juſſit tardius ire dies.

Virtutum tuba, cœleſtis præceptor honeſti.
Maxima quo timuit Roma loquente loqui.
Cernitur imbellis, qui fratrum bella vetabat.
Et pacis rupto fœdere ſuaſit opus.
Lansbergi, ſanare animas & corpora noras,
Et geminæ nobis cauſa ſalutis eras.
Sic totus tibi debet homo. Te vindice noſtri,
Vna homini ſoſpes pars fuit, una Deo.

In effigiem Reverendi viri P. SYLVII, Amſtelodamenſium Eccleſiaſtæ.

CVjus adorandum docuit facundia Chriſtum,
Et populis veram pandit ad aſtra viam,
Talis erat Sylvi facies. audivimus illum
Amſteliis iſto civibus ore loqui.
Hoc Friſiis præcepta dedit. pietaſque ſub illo,
Relligioque diu vindice tuta ſtetit.
Præluxit veneranda ſuis virtutibus ætas.
Erudiitque ipſos feſſa ſenecta ſenes.
Simplicitatis amans fucum contemſit honeſti.
Nec ſola voluit fronte placere bonis.
Sic ſtatuit: Ieſum vita meliore doceri
Rectius & vocum fulmina poſſe minus.
Amſtela, ſis memor extincti. qui condidit urbem
Moribus, hanc etiam poſt ſua fata docet.

In effigiem Reverendi viri GERARDI ANSLO Theologi.

QVi patriæ mores & perdita ſecula damnat,
Innocua fretus relligione ſenex,
Qui mundum meliore volet ſplendeſcere vultu
Et Chriſtum ſtudio fervidiore ſequi;

Cedi

Cedit in exemplum Batavis. ſic pingitur Anſlo,
Sic pietas vultus exhibet ipſa ſuos.
Vt ſi fortè loqui ceſſet grandæva ſenectus,
Ad populum præſens poßit imago loqui.

In effigiem Clariſſimi viri IOHAN. WTENBOGARDI tum exulis.

QVem pietas cœlo, rerum prudentia terris,
Tutaque commendat ſimplicitate fides:
Cujus Arauſiacis tonuit facundia templis,
Et potuit lituos inter & arma loqui;
Hic ſilet, atque aliqua præbet ſe parte videndum,
Vt totum cupias poſſe videre virum.

In locum Anatomicum recens AMSTELODAMI exſtructum.

QVi vivi nocuere, mali, poſt funera proſunt,
Et petit ex ipſa commoda morte Salus.
Exuviæ ſine voce docent. & mortua quamvis
Fruſta, vetant iſta nos ratione mori.
Hîc loquitur nobis docti facundia Tulpi,
Dum ſecat artifici lurida membra manu.
Auditor te diſce. & dum per ſingula vadis,
Crede vel in minima parte latere Deum.

IN NVPTIAS
Spectatiſſimi viri,
NICOLAI PANCRASII,
Et lectiſſimæ Virginis
PETRONELLÆ de VVAERT.

PErdiderat ſacros feralis flamma penates,
Iſtaque Vulcani damna furentis erant.
Spectabant mœſti miſeranda incendia cives,
Quique ſtetere diu, diſperiere Lares:
Tunc Citheræa, ſui furiis offenſa mariti,
Accendit Paphias officioſa faces.
Si flammis, ait, ille ſuis veneranda peruſſit
Culmina & in ſummos ſæviit igne Deos,
Conjugis officium eſt, tantos lenire dolores,
Conjugis eſt, aliis ignibus eſſe bonam.
Non mea crudeles ſanctis penetralibus ignes
Inferet aut Superûm ſubruet ira domos.
Mitius ingenium eſt Veneri. tu tela, Cupido,
Suffice, tu tædas porrige, Nate, meas.
Flagrent his facibus ſoboles magnique penates
Conſulis & totam, flamma, perure domum.
Vrat Amor jam Pancraſium. dum conſulit Vrbi
Et civi Genitor ſe ratione probat,
Exemploque regit; victrix Erycina triumpho,
Et, non invito Conſule, læta loquor.
Ardet Sponſa meis, populo gaudente, favillis,
Et facili Sponſum blanda calore fovet.
Non hæc attonitos reddent incendia cives,
Plaudit ad has ipſas urbs ſpacioſa faces.
Scilicet his poterit facibus flammiſque renaſci
Conſul & à ſera poſteritate coli.
Vitalis Fax iſta patri matrique nepotes,
Et generi veſtro nomina digna dabit.

Sic

Sic non, Sponſa, tibi Sponſum, ſed civibus optas,
Amſteliiſque parens vis peperiſſe tuis,
Sic dum, Sponſe, tuis amplexibus abditur uxor,
Ardet inoffenſis publica cauſa focis.
Has, Cives, has, Sponſe, cave reſtinguere flammas,
Non opus hic gelidis, Amſtela noſter, aquis.
Ignibus his flagrate diu. ſperataque vobis
Et patriæ & patri commoda flamma ferat.

In Maximi Viri PHILOMVSI MVSAS IVVENILES.

ITala gens, Batavos quæ quondam Martia fratres
Imperiique tui ſocios erecta vocaſti;
Iam Batavos vatum ſocios fratreſque tuorum,
Poſt tot ſecla, voca. Cirrha concludimur una,
Pegaſeiſque ſimul populi conſpergimur undis,
Et Phœbi communis amor nunc incitat acrem
Auſoniam, nunc vult Muſis adſueſcere Belgam,
Dum Latios Arctoa vehunt præconia patres,
Noſtraque Senenſi applaudit fiducia vati.
Illuſtris Philomuſe, tuæ generoſa loquelæ
Verba placent; ſeu per grandes auguſta cothurnos
Senſa rapis, lenique elegos diffundit ab ore
Calliope, ſeu per Lyrici modulamina cantus
Vectus honoratam compellat purpura Romam,
Et magnis fatur patribus, patrumque cathedræ
Annuit, & ſummis Vrbanum deſtinat aſtris.
Priſca ſuperſtitio, venerandi neſcia Chriſti,
Infames tonat ore Ioves, Veneriſque profanus
Perſtrepit illecebris Helicon, mentitaque multum
Pagina Pieriam meruit decerpere laurum,
Et lethi calcare domos. Hoc ſanctior ævo
Naſcitur Aoniæ felix opulentia venæ,

Et gaudet meliora loqui. non fabula vati
Priamides canitur, fictæque inſanus Eliſæ
Æneæque furor, vel verſæ in corpora formæ.
Longe alios vultus Italûm ſapientia terris
Exhibet, & totum pietas facit ipſa poëtam;
Canaque relligio, Clariis dum ſplendida fulget
Artibus, atque alte Phœbæos imbibit ignes,
Sacroſancta canit, ſolumque in carmine mutat
Materiam, & ſtudiis Senam cœleſtibus implet.
Felix Sena viro, quem cum produceret Orbi
Tot vatum Lucina parens, ſua flumina large
Caſtalii fudere lacus, riſere Camœnæ,
Et teneræ cœpere hederam prætexere fronti,
Et melius poſthac nobis promittere carmen;
Miratæ puerile decus, luſuſque juventæ,
Et conſummati roburque & numen ephebi.
Legi grandis epos Bembi: placuere furores
Naugerii, Stroſſæque patris, magnique Maronis
Æmula Sinceri rabies. poſt illa, labantes
Reſtituis, Philomuſe, Deas, patriæque poëta
Inſers immortale jubar. Tibi ſufficit una
Ad famam validis animoſa Tragœdia nervis,
Et fatum, Pompeje, tuum. quem Corduba Magnum
Dixit, Sena facit magnum, & dum damnat Achillam,
Voces pro Latio & pro te, Romane, loquentis
Approbat, & generi defendit maſcula cauſam.
Quæ, ſi non Superis, ſaltem placuiſſe Catoni
Creditur, &, ſi non armis, ratione triumphat.
Hæc te ſcena dabit ſeclo. quantum illa meretur!
Quam cerni vult luce palam! quin pulpita ſcandis
Itala & orcheſtram conjux Cornelia pulſas?
Indignata tui crudelia fata mariti,
Decuſſumque caput Romæ. quo tota cadente
Libertas collapſa fuit, fœdoque Quirites
Servitio ſenſere ſuæ diſpendia culpæ,
Et ſicas acuit Bruti vindicta feroces.

Magne

Magne vir, his olim cœptis agnoſcimus omnes
Ingenii momenta tui, juveniſque virile
Condis opus, tragicoque exſurgis clare theatro.
Dic juvenes Muſas, quas mecum dicis adultas,
Phœbe pater, ſeniique graves prævertere curas.
Hæc ævi ſors læta mei eſt, ſpectare potentum
Carmina Pieriaſque faces. nunc eſſe beatam
Auguror Italiam, cum te Reſpublica vatem
Repperit, & grandi rerum prudentia cauſæ
Applicat, & tali vult ſub rectore paciſci,
Bellorumque truces furias componis Apollo.

ÆNIGMATA.

Liber.

M*Agna mihi rerum vis eſt, vis maxima vocum,*
Et tamen hic vili venditur ære labor.
Ignarus doceo, credor ſine voce magiſter.
Cum proſum, taceo : non ſapiens, ſapio.
Sæpius exuror, dominis peccantibus, inſons
Victima, nec culpæ conſcius ipſe mea.
Veſtior exuviis, vinclis conſtringor ahenis,
Et tandem tineis vermibus eſca teror.

Eadem vox.

I*Ntegra ſi fuerim, potero placuiſſe Latinis,*
a *Principium tollas, diſpliceam Batavis.*
a Iber.

Farcimen.

T*Ota mihi teretem mentitur forma cylindrum,*
Et ſata in medio ſus mihi ventre latet.
Quam me Belga colit, tam me faſtidit Apella;
Heu quam diſſimili ſpernor amorque fide!
Non mihi ſupplicium, non mors decernitur una.
Mergor aquis, flammis torreor, ore voror.

Oſculum.

PRima mihi lepidis blanditur portio dictis,
Poſterior fœdo vilis odore mihi eſt.
Prima trahit vitæ cauſas, exſibilat illas
Vltima. (crede) fuit, qui caret alterutro.

Colus.

CIngit lana caput, contortaque viſcera corpus,
Parte mei moveor, parte quieſco mei.
Quos ſine me nudos paupertas detegit artus,
Hos opibus per me dextera fulta tegit.
Lingua, manus, digiti, facto glomerantur in uno:
Decedens capiti gloria finit opus.

Ocrea.

HOc decus, hos habitus priſci petiiſtis Achivi,
Mæonidæque meo nomine charta tumet.
Bos, vitulusque fui, quæ carpſi gramina, calco:
Et premo, quæ timui, colla minacis equi.
Me faſtus documenta ſui cupit eſſe Batavus,
Et Martis propriam nunc ſtudioſus amat.

Pluteus.

QVæ fueram duris infeſta bipennibus ilex,
Nunc domini cuſtos abdita ſervo mei.
In me demorſo vates ſacer ore recumbit,
Ingeniique ſagax expedit auſa ſui.
Aonidum me laſſat opus. laus unica nobis,
Doctorum celebres ſuſtinuiſſe manus.

Navis.

INnatat Oceano; cœlo ſpectatur in ipſo:
Ventre premit laxo cærula, dente vadum.
Roſtratas meruit bellis infracta coronas;
Et ſpolium è diti Colchide grande tulit.

a *Tolle caput, volitat*; b *ſublato ventre tyrannis*
Annuit; *audaces* c *tota pererrat aquas.*

a avis. b vis. c navis.

Bubo.

INguina ſollicitat; miſeroſque exaſperat artus,
Cecropiâque frequens viſus in urbe fuit.
Ægida depingit: doctis inſignia præbet:
Stulticiæ pariter ſymbolon, & Sophiæ.
Impatiens Phœbi, mundo ludibria debet:
b *Nominibuſque ſimul terret, &* c *ominibus.*

a Bubo tumoris eſt ſpecies apud Medicos.
b βῦ. c Statius: Feralia bubo Damna canens.

Curro.

DIvidor, & membro Sapientia creſcit ab a *uno:*
b *Irato reliquum frendeat ore canis.*

a cur quærendi eſt adverbium.
b ρ, canina littera eſt.

Portus.

ADſpicio Solem a *mutilus,* b *navalia totus,*
Sola poteſt læſum flectere c *cauda Iovem.*

a ortus, b portus, c thus.

Ovis.

ME Graii petiere duces: mactavit Apella:
Et toties Superis victima grata fui.
Muta Redemptorem refero: ſine crimine, eun-
Prata meis reſonant templaque nominibus. (dem.
Mille meas Siculo Corydon in monte ſorores
Ducit, & ingenium ſimplicitate probat.
Exuviis nitet aula meis: quid ſtercora damnas?
Stercora delitiis ſunt mea mixta tuis.

Annu-

Annulus.

O Ptima forma mea eſt, Megara laudata magiſtro.
Principium paſſim, finis ubique mihi.
Fulgeo, claudo, premo, medeor, promitto, corono,
Geſtor, cador, amor, do capioque fidem.

Currus.

TRaximus Hippolytum, diſtraximus Hectora magnum:
Et belli quondam pars ſcelerata fui.
Falcatum me Perſa cupit: ſine falce Batavus,
Suſtinui ſtantes altius a Æmilios.
Perſephonen rapui: ſcindant vada cærula puppes,
In Batavis etiam pontus b arena mihi eſt.

a ſtantes in curribus Æmilianos.
b notatur currus velifer Principis Mauritii.

Penna.

AEriis quondam volitans in nubibus hæſit,
Et refluis eadem viva natavit aquis.
Magnificas procerũ decorat, ſed mortua, menſas,
Et tremulam ſummo vertice Teuto quatit.
Præteritos reddit, præſentes prorogat annos,
Invidiam ſeri temporis una domat.
Abſenti loquitur, lædit roſtrata, juvatque:
Dumque aliis vitam fœnerat, ipſa caret.

Sus.

MActatur Cereri, a Romanaque fœdera firmat,
Arcadibus multum culta, b peroſa Pharum.

a Virg. Cæſa iungebant fœdera porca.
b Sus Ægyptiis abominationi erat.

Serdet

Sordet c *gemma, roſæ:* d *capiti ſi littera deſit,*
Grajugenis fiet, quod fuit Auſonius.

c Proverbium eſt ſacrum: Margaritas non eſſe projiciendas porcis.
d ὗς Græcis idem, quod Latinis ſus.

Pileus.

ME gaudet pugnax capiti circundare a *Sparta.*
Græcia me teſtem nobilitatis habet.
b *Libertas per me Latiæ portenditur urbi:*
c *Iſtaque Romanus præmia ſervus amat.*
Me Brutus, me Galba ſuo ſpectavit in ære:
Ipſe meum vindex pugio fulcit onus.

a Lacones pileati pugnabant.
b patet ex Bruti numiſmatis.
c ſervi manumiſſi Imperatoris triumphantis currum pileati ſequebantur.

Venter.

a *OPprobrium Cretæ: tonitrus domus: abditæ vitæ*
Regia: b *Mennenî fabula; meta gulæ.*

a Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί.
b Mennenius orator Romanus fabula de Ventre populum Romanum in urbem revocabat.

Manus.

NOxia ſum, ſi bella geram: a *ſi proluor, inſons:*
b *Viribus,* c *auxilio,* d *relligione probor.*

a Geſtus abluendarum manuum innocentiæ ſignum erat. Deuter. cap. 21.
b Manus pro robore & potentia ſumitur.
c Hinc proverbium, manus manum fricat. & apud Græcos, τὴν χεῖρα ἐπιβάλλειν, manum admovere.
d Multa Iovem manibus ſupplex oraſſe ſupinis. Virgil.

Oſcula

Oſcula do ſupplex: mihi me permiſcet Achates,
c *Rhetoribus laxor, claudor Ariſtoteli.*

c Zeno Rhetoricam palmæ, Logicam pugno comparabat.

Barba.

a QVid Thetis ipſa Iovi? b *Cynico nonaria vellit?*
Quæque virum pariter res facit, atque c *caprum?*

a Apud Homerum Iliad. α. Thetis Iovi barbam vellicat.
b Perſius: Si Cynico barbam petulans nonaria vellat. *c* Lucretius barbigeras capellas vocat.

Aqua.

ME ſitiens vates; me torrida prata biberunt.
a *Pindaricæ fero barbita prima lyræ.*
Credor Ariſtoteli pars corporis; b *omne Tha-*
c *Sto, moveor: Tiphyn ſtans fero, mota ratem.(leti.*

a Ἄριστον μὲν ὕδωρ.
b Thales Mileſius omnia ex aqua conſtare dicebat. *c* Glacie conſtricta.

Toga.

PEr me Grajugenûm populis diſcernitur a *Auſon,*
b *Bilbilicus raram me volet eſſe ſibi.*
c *Arma odi, terrenſq; ſagum:* d *peto candida fa-*
Pulla rogum, lætum pura e *tyrocinium.* (*ſces.*

a Romani togati, Græci palliati incedebant.
b Martialis: Lis nunquam, toga rara.
c Cedant arma togæ.
d Toga candida induebantur, qui magiſtratum ambiebant. unde Candidati dicti.
e Puram togam induebant tyrones forenſes, ipſo tyrocinii die. Lucan. lib. 7. Pura venerabilis æque, Quam currus ornante toga.

Zona.

Zona.

a Virginitas dilecta mihi eſt; vinclumque jugale.
b Templa mihi mediâ Cecropis urbe patent.
Ætheris immenſos etiam diſtermino tractus.
At, me qui ſociam perdidit, c Irus erit.

a Homerus : Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην.
Catullus: Qui zonam ſolüit diu ligatam.
b Athenis fanum fuit Solvizoniæ Dianæ ſacrū. vid. Apollonium Argon.
c Ibit eò quo vis qui zonam perdidit. Horat.

Adamas.

Durities mea grata mihi eſt: damnatur amicæ.
Si libeat, a verbum, mox quoque b nomen (ero.

a amas. *b* adamas.

Leo.

a Auſonias traxi, populo ſpectante, quadrigas,
b Pelidaque meus vultus & ira fuit.
c Partem hominum appoſuit ſtomacho pater ipſe Prometheus,
d Indomituſque licet, parco tamen domitis.

a Antonius leonibus triumphavit.
b Hom. de Achille: Λέων δ᾽ ὥς ἄγριος οἶδεν.
c Horat. Inſani leonis Vim ſtomacho appoſuiſſe noſtro.
d Ovid. Corpora magnanimo ſatis eſt proſtraſſe leoni.

Marmor.

Jam a Superos adſpectat ovans: jam b tartara lugens
Reſpicit, objectis triſte cadaveribus.

a coloſſos marmoreos intellige.
b marmora ſepulchralia.

Sæpius

Sæpius c *illachrymat,* d *lachrymis ſed flexile nullis.*
Dant Ligures, neſcit Belgica, Roma colit.

c Etiam nunc marmora plorant. Ovid.
d Ad ſurdum lachrymas nequicquam emittere marmor.

Tabacum.

NOn bibor, & bibor, & populo ſum potus, & haud ſum.
Mandor ab Occiduis, nec tamen eſca fui.
Cum bibor, ipſa ſitis creſcit. ſum victima vulgi.
Torqueor, incidor, torreor, uror idem.
Conſedere viri, & conſpecto munere Divûm,
Qualibet exitio eſt dextra reperta meo.
Pars in fruſta ſecant, pars igni humentia ſiccant
Corpora, pars flammas admovet, atque faces.
Otia qui fugiunt, in nobis otia perdunt,
Et magnâ peragunt ſedulitate nihil.
Quo capior, perdor. quo claudor, pellor ab ore,
Noſtraque mox difflat fercula, quiſquis amat.
Quæ mihi, quæ nitidos aperis, matrona, penates,
Præmia tam clari ſputa laboris habe.

Canis.

PRæpoſitus Laribus, Romæ Capitolia Gallis
Prodidit, & facti crimina morte luit.
Hunc Cynici coluere patres. miraris? a *acutis*
Cùm verum toties colligat ille modis?
Littera veſanum teſtabitur una b *furorem:*
Signaque qui c *fidei, nulla pudoris, habet.*

a Vide Lipſium in epiſtola de Canibus.
b R.
c Canis, fidei & impudentiæ ſymbolum.

Aſinus.

Aſinus.

PArte mei quidam Phrygios ſupereminet omnes,
Solaque litigium corporis umbra parit.
Vapulo, contemnor, nec, cui contemnimur, à me
Diſsidet, ingenio proximus ille meo eſt.
Auriculas noſtras quis non habet? accipe ſacrum
a *Phœbe tibi, vel me ſume* b *Priape tibi.*
Si ſtolidum plebs eſſe putat; cur turgida quæſo
Doctorum noſtris ſcrinia ſunt c *titulis?*
Si vocat ignavum: cur laſſant tergora merces?
d *Nec ſtatuam ſpernit Martia Roma meam?*

a Τέρπουσι λιπαραὶ Φοῖβον ὀνοσφαγίαι,
Exhilarant Phœbum pingues epulę ex aſino.
b Etiam Priapo ſacer aſinus.
c De Aſino ſcripſit Apuleius, aliique.
d Vide Pier. in Hieroglyphicis.

Naſus.

CÆſar gibboſum, a *Cynicus me oſtentat aduncũ,*
Et vates de me nomina grandis habet.
Hac qui parte valent, credam magis eſſe b *ſagaces.*
Emunctum quiſquis me volet, ille ſapit.

a Proverbium, naſo aliquem ſuſpendere, pro irridere Perſius;
Callidus excuſſo populum ſuſpendere naſo.
b Hominem acri judicio præditum dicimus emunctæ eſſe naris, & apud Oneirocritas, qui ſe magno naſo per ſomnium viderit, magna in rebus agendis prudentia & ſagacitate fore promittitur.

Lingua.

QVam a *noceo, quam proſum eadem! ſum peſſima rerum,*

a Anacharſis rogatus, quid eſſet in homine peſſimum, quidque optimum, Lingua, reſpondit.

Opti-

Optimaque: b *Auſonio pulſa, recepta ſolo.*
Mercurio ſum ſacra deo, Samiuſque magiſter
Alligat imperio tempora noſtra ſuo.
c *Fulvia, quid fodis exanimem? manet illa ſuperſtes;*
Suſpendis roſtris dedecus ipſa tuum.

b Rhetores Romæ aliquando prohibiti ſunt aperire ludum.

c Fulvia Antonii uxor exſectam Ciceronis linguam acu perfodiſſe perhibetur, & roſtris affixiſſe.

Oculus.

Nomina laſcivo placuerunt noſtra Catullo,
Nomine laudatur virgo puerque meo.
Si vivam, pateo; moriar, ſi claudar. a Ἀθήνη
Me glaucum, b *nigrum Graja puella velit.*

a Γλαυκῶπις Ἀθήνη.

b Apud Græcos in precio erant nigris oculis præditæ.

Quercus.

a *Auguſti ſtetit ante fores interſita lauris,*
b *Signaque ſervati ſplendida civis habet.*
Triptolemus lætis illam mutavit ariſtis;
Quique hominum fuerat, jam cibus ille ſuum eſt.

a Ovid. Poſtibus Auguſtis eadem fidiſſima cuſtos Antè fores ſtabis, mediamque tuebere quercum.

b Corona civica ob cives ſervatos è quercu erat.

c Virgil. Triptolemus pingui glandem mutavit ariſta

Lepus.

Quot timidum vexant a *Hecubæ, laſſantque fu-*
gacem,
Exſpacior propriis dum πόδας ὠκὺς *agris*

a canes. Hecubam enim in canem mutatam fingunt poëtæ.

Me comedat Marcus, formoſum Gellia dicet:
Quin pulpamento diſcet amare meo.

b Martialis: Si quando leporem mittis mihi, Gellia, mandas,
Formoſus ſeptem, Marce, diebus eris. &c.

c Pulpamento vis effœmiandi ineſſe creditur. Terentius: Tute lepus es, & pulpamentum quæris?

Vulpes.

ME fecit natura vafram, ſed fabula Davum:
Cauda Philiſtæos depopulatur agros.
Noſtra leoninæ ſi jungas tergora pelli,
Qua nequiit virtus, perficit illa dolus.

Corvus.

IMpatiens ſobolis, b *venturos nunciat imbres;*
c *Scenaque ſub tali triſtia voce vovet.*
d *Hæc quoq; Romanus non ſpernat nomina ductor.*
Barbara vox quamvis, ingenioſa e gula eſt.

a Corvi pullos ſuos, ſi quando volandi poteſtatem aſſecuti fuerunt, nido expellere dicuntur.

b Corvus imbrium augurium habet.

c Proverbium apud Græcos Comicos uſitatiſſimum, Ἐς κόρακας.

d Meſſala Corvinus.

e Refert Plutarchus, corvos, ſi quando in urnas immiſſis capitibus aquam ſorbillare nequeunt, lapillos conquirere, iiſque in urnam injectis, aſſurgente aquâ, ſitim explere.

Capra.

CVm mihi ſint ſimiles Satyri, Paneſq;, quid unus
a *Æpolus abſimilem ſe dolet eſſe mihi?*

a locus eſt Theocriti.

Æpolus inſcendi videat ſi quando capellam,
Liquitur obtutu, quod non caper ipſe creatus.

Cur

Cur ſculpor priſcis b *Auguſto Cæſare nummis?*
Cum mactor c *Baccho, diligor una* d *Iovi?*

b Auguſtus ſub Capricorno natus nummos argenteos excudi juſſit cum capricorni imagine.
c Capra Baccho immolabatur, quia vitibus noxia.
d Iovem à capra nutritum Poëtæ fabulantur.

Mola.

BRachia ſpirantes laſſant immania Cauri,
Primaque ſum menſæ, prima miniſtra gulæ.
Ala alam feſtina premit, paribuſque rotatæ
Viribus, antevenit nulla, priorque gradu eſt.
Quid procul intentos arces induſtria fures?
Hæc domus, hæc domino regia fure patet.

Olor.

ADſpice a *fatidicum, quin me mirare* b *poëtam:*
Ad vada Mæandri cum cano dulce melos.
Induit ipſe meos Orpheus & Flaccus honores,
c *Gaudet & augurio navita ſæpè meo.*
Quin ego purpureis frenatus colla capiſtris,
d *Laſcivam Venerem per loca juſſa traho.*
e *Candida decrepitæ ſimilis mihi forma ſenectæ eſt.*
Sed dubito, num ſit Lesbia candidior.

a ob præſagia mortis.
b Notum, poëtas cygni ſymbolo & appellatione ſignificari.
c Auguria lege apud Virgil. lib. I. Æneid. & Cœlium Galcag. lib. de naut.
d Fingunt poëtæ Veneris currum à cygnis trahi.
e Ovid. Iam mea cygneas imitantur tempora plumas,
Inficit & nigras alba ſenecta comas.

Pavo.

DEſormis pedibus, plumis formoſior, Irin
Æmulor, & a Samiæ ſum ſacer uſque Deæ.
Cum gradior, quid me dicis matrona ſuperbam?
Non greſſus formæ convenit iſte tuæ.
Cum gradior, quid iniqua pedes virguncula damnas?
Si mihi pes, ſordent vultus & ora tibi.

a Pavo Iunoni ſacer.

Gallus.

AVroram clarâ conſuetus voce vocare,
Poſt ſua gaviſus prælia victor ovat.
Non capiti criſtæ, pedibus calcaria deſunt,
Sola gulæ rabies a non ſinit eſſe virum.
Non valeant ipſi contrà me ſtare b leones,
Ilicet infamis ſed meminere fugæ.

a ſolent enim caſtrari, ut pingueſcant, in gulæ gratiam.
b Ad cantum galli fugit leo.

Loca Bataviæ, unde ceſpes eruitur.

DIc, quibus in terris pereunt ſua rura colonis,
Ipſaque concepto fomite flagrat humus?
Et mox effoßi vectantur navibus agri,
Naiadeſque natant nunc, ubi Veſta ſtetit?

Cuculus.

OMnia cum a timeam, b ſociis cum ridear, ecce,
Credor c adulterio ſpurcior eſſe meo.
Tempora verna fero, repetitaq; carmina canto.
Quid rides? ſimilis tu quoque fortè mihi es.

a Cuculus avium timidiſsimus.
b ludibrium debet avibus & hominibus.
c Adulteræ uxoris maritum cuculum vocamus.

Cicada.

SI cythiſo paſcuntur apes, ego victito rore.
Et mea, ſi dubitas, carmina Thyrſis amat.
Thyrſi Muſa placet, ſoli nocitura magiſtræ;
Vatibus hæc merces debita, certa fames.

Anas.

a *TOta nato*; b *ſine fronte, natas*; c *inverſa mederi*
Te volo: d *pluralis, ſed ſine fronte, ſtrepit.*
e *Lamda facit Lanas*, f *latrantum murmura ranas.*
Adde g *ſuem Argolicam, pars mea naſus erit.*

a anas *b* nas *c* ſana *d* nates *e* adde l, erit lanas. *f* præfige litteram caninam. *g* ad ſyllabam nas, adde ὗς, erit naſus.

Culter.

PArs bove, ſed ſtricto conſtat pars altera ferro.
Totus taurinis abditur exuviis.
Non uno nocet ille modo, pungitque, ſecatque,
Iſtaque ruricolûm poſtulat arma furor.

Formica.

ADſpice fecundis inimicum meſſibus hoſtem,
Et piger exemplum ſedulitatis habe.
a *Agricolis pluviam*, b *ſævo mala fata* Neron
Nunciat, at c *diti proſperiora Midæ.*
d *Si pennata volet, Veneri jam prompta medetur.*
Credimus hoc naſci ſemine Myrmidonas?

a Vide Suetonium in Nerone.
b Midæ dormienti formicæ in os tritici grana congeſſere, ex quo ditiſsimũ fore prædictũ eſt.
c Satyriaſin excitare creduntur formicæ alatæ. Galenus in libro ſecretor.
d Nota eſt fabula de formicis in homines mutatis. hinc ἀπὸ τῶν μυρμήκων Μυρμιδόνες ἐκλήθησαν.

Culex

Culex.

QValia terribili reſonant fera claſsica cantu,
Terrificos edit a buccina noſtra ſonos.
Sum pecudum cuſtos, ſomni gravis hoſtis, & otî,
Et propero, noctu quo properabit amans.
Labra, manus, oculos, & eburnea colla pererro,
Quin magis abſtruſa parte latere velim.
Meque aliquis poterit longè ſentire volantem.
Hei mihi, dum lumen depereo, pereo.

a Martialis lib. 8. Epigram. de phialâ: Illa poteſt culicem longè ſentire volantem, &c.

Pediculus.

a GRaculus interitu: pedibus ſed glorior Auſon.
Quæq; animi domus eſt, eſt domus illa mihi.
Vt vigilent homines, vigilo: ſum filius otî.
Corporaque infeſto regia dente neco.
Dum capior, perdor; dum non capior, tibi ſervor:
Ferculaque antiquis præbeo phtheirophagis.
b Pignora cur naſci vobis inviſa doletis?
Naſcitur è quorum corpore tale pecus.

a Græcis φθεὶρ, à φθείρω, corrumpo.
b Ariſtippus, cauſante quodam, quod filium, quaſi non ex ſe natum projiceret: An vero, inquit, ignoramus, & pituitam & pediculos gigni, quæ tamen, ut inutilia, quam longiſſimè projicimus. Laertius in vita Ariſtippi.

Papilio.

NOn hanc bruma rigens, ſed torrida conſpicit æſtas,
Candidulamque, licet ſtercore ſurgat, avem.
Mellificis infeſta apibus fit præda juventæ
Ludicra, dum toto clauditur à petaſo.

a Columella papilionem apibus exitio eſſe ſcribit lib. 9. cap. 14.

b *Cur celerem Cancri chelis, Auguſte, moraris?*
Præcipiti gaudent ſceptra duceſque mora.

b Auguſtus Cæſar pro ſymbolo habuit papilionẽ, cancri marini chelis prehenſum, ut oſtenderet, Principibus convenire lentam feſtinationem.

Concha.

Non animal, non planta vocor, vicinior illi.
Tardigradam mediis teſta moratur aquis.
Me legis Oceani ſpolium a dux magne Quiri-
Nereideſque iſta perſonuere tuba. (tum,
Officium mirare duplex: do fercula menſis,
Exuviaſque petit ſpurca latrina meas.

a Caligula.

Grus.

a *Me Palamedis avem: me natam Strymone ſpecta.*
Cui gula mandenti gaudia longa facit.
Occurrit parvis nobis bellator in armis.
Doctaque litterulas ordine penna facit.
Me veniente ſolò ſulcos inducit arator,
Me fugiente ferox frigora portat hyems.
Ibycus ut periit, veni juſtiſſimus ultor.
Diſcitur exemplo cura fideſque meo.

a Vide Lucanum lib. 5.

Bombyx.

Penè nihil fueram: jam longum tendor in orbem:
Nunc eo: mox pennâ liberiore volo.
Iam lateo tectis: mox rurſus liberor iiſdem:
Nunc dapibus potior: nunc dapibus careo.
Iam piger incedo lentè: jam fila laboro:
Iam Veneris poſco gaudia: jam fugio.
Vixi, &, quem dederat curſum natura, peregi.
Fataque dum ſubeo plurima, ſponte necor.

Quodque

Quodque prius fueram, rurſus diſſolvor in ovum
Principio fini conveniente ſuo.

In librum clariſſimi viri
IOHANNIS BEVEROVICII
de Calculo veſicæ & renum.

TRaximus è ſaxis rigidæ primordia vitæ,
Iſtaque naſcendi ſemina Pyrrha dedit.
Hinc documenta damus, qua ſimus origine nati,
Et præfractum aliquid quilibet intus habet.
Quid mirum! occultis rigeant ſi viſcera ſaxis,
Et medio lateat plurima ventre ſilex.
Principiis duris nati, ſuccreſcimus iiſdem,
Suppliciumque ferox mens truculenta parat.
Non ſatis eſt vitiis iraſci ſidera. de ſe
Ipſe capit pœnam, qui ſibi peccat, homo.
Dic lapides, Beverovici, deſcribe lapillos.
Dic quibus hos gignat flamma calorque locis.
Forte malis poteris tantis, vir docte, mederi
Et minus à medica ſæviet arte malum.
At lapides cauſaſque ſimul tunc crede repelli,
Cum ſibi peccator deſinet eſſe lapis.

In picturam
SANDRARTII,
qua Ieſum Servatorem, Annam, Mariam, Ioannem & Ioſephum exhibebat Electrici Bavariæ.

SVblimis Bavarûm Princeps, quæ lumina coram
Cernis, adorando chara fuere Deo.
Hos vultus exemplar habes ſanctique benique.
Grandis ubi ſocia Filia matre ſedet.

Hic Annam Mariamque vides, tua nomina. quæ nunc
Proxima nominibus ſtant ſpecioſa piis.
Conſidet has inter matres venerandus Iöſeph,
Et tacita verſat mente ſalutis opus.
Adſpice, ut impoſitum gremio tibi monſtret Ieſum,
Prævius ille gravi relligione puer.
His ducibus, magna Electrix, dum vivis, honeſtum
Credimus hæc oculis expoſuiſſe tuis.

Ad Nobiliſſimum virum
D. GODEFRIDVM
HAESTRECHTIVM,
à nephreticis doloribus convaleſcentem.

HVmani generis genitor, tot prima virorum
Materies, vati creditur eſſe Lapis.
Deucalion poſt terga mares, ſed Pyrrha puellas
Iecit, & è ſaxis gens mala nata ſumus.
Non hæc, Haeſtrechti, nos fallit fabula. verùm
Fabula quos lapides finxerat, eſſe reor.
Moribus, ingenio prædura naſcimur, & nos
Virtutum indociles arguit iſte Lapis.
Corpora ſi ſpectes, latitant hic ſaxa. dolenſque
Exemplo poterit quilibet eſſe tuo.
Tot lapides intus nutris, Godefride: ſed iſtis,
Naturæ validus munere, liber abis.
Quid mirum? quem fecit amor, quem Gratia mollem,
Vexari ſaxis non cupit æqua Salus.

In

In obitum Illuſtriſs. Herois HENRICI CASIMIRI, Com. Nassoviæ, Friſiæ Gubernatoris.

QVò, Caſimire, ruis? denſum quò ferris in hoſtem?
Et medios inter truderis acer equos?
Laberis & fatale latet ſub pectore telum,
Victurumque necat glans inimica Ducem.
Sic Decios inter fulges, clariſſima quorum,
Fuſo pro patria ſanguine, fama viget.
Exuvias ſervat Friſius. devotaque Marti
Dextra, ſub hoc ipſo pulvere bella ciet,
Et pugnas, Heros, alias & prælia ſpiras,
Auriacumque voles & tua caſtra ſequi.
Tu frater, Guilielme, pios ulciſcere manes,
Et cum Belgarum faſcibus, arma cape.
At geminos, tu Belga, ſtupe Mavortis alumnos,
Quorum hic bellator naſcitur, ille cadit.

In obitum honeſtiſſimæ matronæ ALETHÆ, ampliſſimi Conſulis GERBRANDI N. PANCRAAS conjugis.

FElix Aleida, quæ faventis Amſtelæ
Decora vixti ſedibus,
Recti, pudoris & modeſtiæ & piæ
Exemplar innocentiæ;
Ut Gratiarum mater inter Gratias,
Matrumque mater optima:

Quàm nunc beatis mixta cœtibus Deum
Tueris, & totam capis
Æternitatis orbitam & Chriſto comes
Deforme faſtidis ſolum,
Inter furores totque vultus criminum
Tumultuantis machinæ.
Marita nuper faſcibuſque Conſulis
Illuſtrior Pancraſii,
Iam Conſulatus vecta terrenos ſuper
Trabeaſque & ora civium,
Plus dignitate, plus honoribus nites,
Majoris imperî capax.
Nec prolis expers, ſedibus cœleſtium
Piæ parentis nomina
Et ſigna transfers, teque ſubductam tuis
Thalamoque donas ætheri.
Hic ſanctitatis totque virtutum chorus
Decenſque ſexum comitas,
Et illa morum prædicanda lenitas,
Et rara ſeclo caſtitas,
Faceſque calcans litium concordia,
Pandunt beatorum domos,
Et ſempiterna fronde cingunt verticem,
Laudeſque colligunt tuas.
Aleida, quàm nos impediti vinculis
Mortalitatis, longius
Diſtamus à te. mille mercantum globis
Permiſta nuper, adſpicis
Feliciores Angelorum exercitus,
Et glorioſos ordines.
Nec jam tumeſcens fluctibus tuas ferit
Neptunus inſolens domos
Et limine arcet hoſpitem malus tuo,
Rateſque tectis admovet.
Non timida matrum corda terret Æolus,
Et vis furentis Africi.

Secura neſcis quot ſit ægritudinum
Hic noſter orbis atrium.
Vbi nos profuſis buſta lachrymis pii,
Cinereſque tingimus tuos,
Mœſtumque vates conſecro tibi melos,
Fatique teſtem næniam.
Et nulla quamvis deditum pectus Deo
Perverterit famæ ſitis,
Vivis ſuperſtes, invidiſque dentibus
Oblivionis eximis
Sublime nomen conſularis feminæ,
Et matris optimæ decus.
Quieſce conjunx digna conjugis tui,
Et quæ ſepulta conderis,
Reſurge melior. ecce porrigunt manum
Tibi Redemptor & Salus.

In Poëmata Maximi viri, D. SIMONIS BEAVMONTII, Nuper Reip. Middelburgenſis in VValachris, nunc Rotterodamenſis in Batavis, Syndici digniſſimi.

HÆc docta magni Muſa Bellimontii eſt.
His illa chartis ludit, oſque Teutonum
Miſcet Latino, turbidiſque è fluctibus,
'bi VValachrus udo civis emergit ſalo,
Madidaſque quaſſat belliger Leo jubas;
Apollinarem læta percutit chelyn.
Iis ſæpe Triton torvus alluſit jocis,
Acremque dictis glaucus adſperſit ſalem.
'eptunus alga tectus horridum caput
'æc è tridenti verba ſuſpendit ſuo,
Mariſque tum legenda porrexit diis.
arravit illa Doris almæ Tethyi,

Melicerta claro Thorbadi, Nereus ſenex
Matri Amphitritæ, Protëus Palæmoni.
Cum ſacra ponto Najadum fecit chorus
Panopæa virgo conchulis ſtrepentibus,
Galatæa virgo rombulo rotatili,
Laſciva Spio mugiente buccino,
Petulans Calypſo tinniente cymbalo,
Variiſque Iole clara turbinum ſonis,
Simonis hymnos intulit menſis deûm,
Nymphiſque juſſit præcini ſororibus.
Poſuere fluctus æquora, & ne carminum
Auram ſüavem fortè differrent Noti,
Siluere venti. Senſit ipſe navita
Feliciores claſſibus portus dari,
Turgere vela laxius, ſublimibus
Apluſtre malis explicari lætius,
Sub vate tanto. Quæ procellarum fuit
Inviſa ſedes, ſævientis Æoli
Carcer domuſque, naufragæ gentis parens,
Zelanda tellus, hoc canente Phocis eſt,
Claroſque facta, & Cyrrha & aula Caſtalis,
Aganippidumque terra & arx Pimpleidum,
VValachræque Athenæ, & Aonum dives ſolum.
Dum caſtra campis explicat Neptuniis
Nerei propago, & Martiæ natant trabes,
Geminumque Solem jungimus commerciis,
Ridet poëta tot conatibus peti
Mundi puſillum. dum minamur Veſpero
Belgæ potentes, aureamque Colchidem
Prædamur avidi, gaudet otio ſuo
Frui ſerenus, Colchis ipſe tum ſibi,
Opeſque & aurum. Dum petax lucro manus
Inhæret uni, neſcias recti manus
Muſæ flagellant. Dum per ambitus leves
Strumæ vagantur, dignitatum hirudines,
Viles honorum ſpongiæ, pleni ſpei,

Folles inanis gloriæ. Beaumontius
Virtutis unum nomen inclytum putat,
Famamque honeſti. dum ferocis Belgii
Orcheſtra crudis immadeſcit cædibus,
Sine cæde mactat, bella, pacem cogitat
Apollo noſter. dum cadaverum ſtrues
Mavors cruentus colligit, ſternit duces,
Lauros repoſcit, æra tympanis ciet,
Magnus Senator Rotteræ Cyrrham movet
Blando tumultu, cantibuſque perſonat
Heliconis arces. Seu cubilibus melos
Geniale dictat, ſeu triumphat Principum
Ducumque dignus præco, ſeu ſe præficam
Buſtis ſuorum commodat, ſeu dulcibus
Epos jocoſum dividit ſodalibus,
Aut ſacra fatur, & ſevera civibus
Conſultus æqui. Sic verenda poſſidet
Aſtræa vatem, Pieris juris patrem,
Vt mutuis ſororient amplexibus
Claræ ſorores. Inter æſtus publicos
Et civitatum commoda atque incommoda
Scribit diſertus, Curiamque civibus
Muſiſque donat. Talis olim Tullius
Patribus vacabat Conſul, & ſuo domi
Vates Arato; jamque faſces Pollio
Regnique formas, jam parabat carmina
Legenda ſceptris. Ecce, vatis ad modos
Auſcultat undans Moſa, Merva proximus
Pæret ſub urbis mœnibus, Nymphæ canunt,
Ripæ loquuntur, plectra vates ſentiunt,
Et os Eraſmi mite pulchrius nitet.

IN

IN LIBROS XII MAVRITIADOS,

Clariſſimi viri

FRANCISCI PLANTE,

nuper apud Braſilienſes Eccleſiaſtæ.

DVm tuus adverſos acer bellator in hoſtes
Dux ruit, atque alio ſidere bella gerit,
Naſſoviæque volant per barbara regna phalanges,
Et circum attonitis gentibus, horret Iber;
Tu Phœbi, Franciſce, tubam non Martius inflas,
Quaque Deum, lituos voce duceſque canis.
Buccina cæleſtis fidei, jam buccina belli es.
Et placidæ pacis præco cruenta ſonas.
Vt jaculis pictoque tuus trux accola vultu
Militet, & nudus corpora victor ovet.
Vt victos laniet crudis ſub dentibus artus,
Tantaque victorum præmia ventre gerat,
Et credat potuiſſe mori, quos vincere nollet,
Et vitæ fieri pabula membra ducum.
Scilicet ignorant Samii præcepta magiſtri
Et ſapidis veſci carnibus eſſe nefas.
Iſta per Occiduos narras pugnata receſſus,
Quaque cadit Titan curribus exoreris,
Et vates vexilla levas. cælique miniſter
Victrices memoras Numinis eſſe manus.
Mauritium tua Muſa vehit, quem vexerat Orbis.
Famaque carminibus ſpargitur ampla tuis.
Quas lauros meruere, domi meruere, Camilli.
Quas noſter, voluit promeruiſſe foris.
Æmulus Æneadum, Druſique, per æquora Martem
Vexit & ignoto fixit in orbe pedem.

Heſpe-

Heſperiaſque accidit opes, Batinque Tagumque
Exuit, & puppes, magne Philippe, tuas.
Iam noſtræ fundunt dulciſsima ſacchara cannæ,
Et Batavûm verſat barbara dextra molas.
Iam procul hinc victis cives habitamus in oris,
Noſtraque Pantagonum facta farina fuit.
Clauditur hoc uno Pellei gloria mundo,
Herculei Gades meta laboris erant.
Implet Naſſavius geminos & militis hujus
Æthiopum longè gloria tranſit aquas.
Tiphi novos orbes aperi. ſi tertius eſſet
Hoc etiam poſſet littore ſtare Comes.

ELEGIA
Ad Illuſtrem virum
D. WILHELMVM
ADOLPHVM CROSECQ,

ereniſſimæ Haſſiæ Comiti à conſiliis, & ejuſdem in celebri Conventu Monaſterienſi Plenipotentiario, cum poſt affiictam valetudinem Soſpes ad Batavos rediiſſet.

O Itime Nobilium, priſcæ virtutis imago,
Haſsia quo gaudet gentibus ore loqui,
Seu tua, Croſecqui, veterem fæcundia Cattum
Aſſerit & patrii regna decuſque ſoli:
u mediis loqueris pacis conſulta Cheruſcis,
Conſiliiſque juvas grandia cœpta tuis;
r ſubductè meis oculis tam grata moraris
Tempora, & à Batavis longius hoſpes abes?
n te Chaucorum inviſæ tenuere querelæ,
Et Friſiis hærens belliger Heſſus agris;

 Iam

Iam fera languenti, lævo ſub ſidere, febris
Morborumque graves incubuere moræ.
Sæpius ad noſtras pervenit lethifer aures
Nuntius & fati prodiga fama tui.
Tunc miſer indolui toties, gemuique feroces
Stamina Parcarum præſecuiſſe manus.
Increpuique Iovem & vitæ tot Numina noſtræ.
Et tibi Diva Salus parcere juſſa fuit.
Nunc periere malæ voces & neſcia veri
Nuntia. plus faciles ſenſimus eſſe Deos.
Incolumis ſalvuſque mihi jam cerneris, & quæ
Ægra fuit nuper dextera, ſana datur.
En iterum læti menſis accumbimus iſdem,
Et bibimus reduci vina falerna tibi.
Et veteres longè, Batavo gaudente, dolores
Pellimus & quicquid triſte ferumque fuit.
Nunc juvat Æmiliæ grandes memorare labores,
Sumptaque in Auſtriacos Principis arma tuæ.
Cum Gallo quid Cattus agat, cum Cæſare Gallus,
Belgica quas ſocias jungat amica manus.
Nunc Bavari crebras, media inter pocula, pugnas
Pingimus, & pugnæ pars, procul hoſte, ſumus.
Aut ſpectata Patrum jactamus nomina, quæ nunc
Deſtinat Europæ pax veneranda ſuæ.
Aut in Palladias animam diffundimus artes,
Et loquimur pedibus carmina fulta ſuis.
Sublimemque Helicona tuis conſcendimus auſis,
Quo ruit ingenii vis animoſa tui.
Hîc tibi inexhauſtis manat Sapientia rivis,
Caſtaliaſque bibis non ſaturatus aquas.
Teutonicumque potes pleno mihi fundere carmen
Flumine, & hæc nullo nata labore loqui.
Publica ſic miſces privatis commoda curis,
Et pulchras obeunt Mars & Apollo vices.
Et Batavo nunc orator, nunc eſſe poeta
Crederis, & ſtudio diſpare ſæpè places.

Maxime vir, faciles currant tibi lenius anni,
Nec malus afflictum te velit eſſe dolor.
Quin potius vacuam rugis exporrige frontem.
Crede mihi, his poteris vultibus eſſe meus,
Et pulchræ meruiſſe fidem amplexuſque ſerenæ
Virginis, aut viduæ baſia caſta tuæ.
Blanditias Citheræa cupit. non illa Catones
Eligat. auſteros neſcit amare Deos.
Aut quibus ille niger turbat præcordia ſanguis,
Et Veneres mœrens odit habere ſuas.
Hac iterum te lege velim. dic ire caballos,
Dic celeres nitidis curribus ire rotas.
Tunc lateri me junge tuo. conſorſque bonorum
Claudat honoratum virgo decora latus.
Imus & auguſtam pariter raptamur in urbem,
Et properant currus, quò nequiere pedes.
Et, mox optatis ſilvarum abſcondimur umbris,
Et foliis circumfundimur & tiliis,
Ne noceat Titan capiti. tunc Principis illic
Obvia ſit bigis forte quadriga tuis;
Aut reginarum vultus ſpectamus & ora,
Aut ſocios ſecum quos trahit aula duces.
Faunorum paſſim latebras ſcrutamur, & illic
Quid Corydon faciat Niſaque, ſcire parum eſt.
nde domum reduces, ſiccas damnamus arenas,
Et ſitis affuſo pellitur ægra mero.
t ſit cœna brevis, finitque hæc gaudia Veſper,
Quæque venit placido nox per amica pede.
ic age, Groſecqui: melior num vita Deorum eſt?
Aut meliore putas ludere ſorte Iovem?
æc mihi ſtat regum titulis prælata voluptas,
Iſta ſodalitii gratior aura tui eſt.
etitiæ dator, in Batavis agnoſce poëtam,
Qui tibi moroſus vel gravis eſſe nequit.
um rident cœli facies, annuſque, dieſque,
Temporibus nolo degener eſſe meis.

Ad Illuſtres & generoſos Dominos Barones

OXENSTERNIOS,

Patrueles, Propempticon.

*Q*Vos facit illuſtres bellatrix Suecia, & ipſa
Erigit in laudes Parrhaſis Vrſa ſuas,
Iamque hinc nobilitas, illinc doctrina perennes
Nuncupat & patriæ vult ſupereſſe duos,
Spes Sueonum, decus Arctoum, ſurgentia regnis
Aſtra, juventutis fulgidioris honos:
Tyndaridæ gemini, veluti cum Caſtore Pollux,
Et conſanguinei biga ſodalitii:
Ite meis reduces Muſis & Apolline noſtro,
Et comes ambobus gratia vatis eat.
Gratia, quam veſtri peperit clementia vultus,
Et favor & ſtudiis pronior aura meis.
Credite, me reddit præſens fortuna ſuperbum,
Et per vos poſſum pluſ placuiſſe mihi.
Glorior heroum menſis accumbere & inter
Tot Batavos veſtrum me tetigiſſe latus,
Et tectis cyathiſque humilem maduiſſe ſub iiſdem,
Et Rhenenſe pari lege bibiſſe merum.
Seu Regina ſuæ ſenſit fecunda ſaluti
Pocla dari, & vatem non renuiſſe ſuum:
Seu noſtros pleno Proceres immerſimus auro,
Et potuit nobis Belgica tota bibi.
Seu pater Auriacus, ſeu mœnibus Amſtela turgens
Convivas voluit nos benè velle ſibi.
Tunc narrata fuit ſtantis ſententia cœli,
Quæque queat totum vis agitare ſolum.
Num medio rutilet lampas Phœbeia centro,
Inque procul poſitam lumina vibret humum.
Sic lepidas docto ſermone feſellimus horas,
Et ſapiens nimium menſa graviſque fuit.

Nec ſatis hoc: patuit grandis facundia Voſſi,
Et latè celebris ſenſimus ora ſenis.
Atque hominem, qui cuncta capit, veriquе receſſus
Et contenta libris omnibus, intus habet.
Gallia ſi viſa eſt vobis, plus mentis in illo eſt.
Illa potens armis prævalet, hic calamo.
Si teneri viſa eſt facies innoxia Regis,
Hic aliquid, Phœbo judice, Regis habet.
Palladias dudum ſcriptus Dictator in artes,
Fulget Apollinei fax ſpecioſa chori.
Qui dum fercla mihi, dum vobis fercula lætus
Sufficit, officium Palladis eſſe reor,
Et nos excepiſſe Deam. Vos dicite Suedis,
Cum dapibus libros doctaque ſcripta dari.
Et veteres inter voces deſuetaque nobis
Verba, trahi vinis prandia noſtra novis.
Ite duo, & cum Parrhaſium defertis in orbem
Carmina & hæc Muſæ dona puſilla meæ,
Plus Patribus, plus Axelio promittite, cum me
Pertrahet in thalamos regia nupta ſuos.
Et qui Guſtavum cecini, te, Filia, dicam,
Maxima Semideûm filia digna thoro.
Forte, procelloſum dum vos conſcenditis æquor,
Hæc tetricos fallet pagina lecta dies.
Aut ſi diſpliceat, cum faſtidita movebunt
Æquora vos ſalſis fluctibus, evomite.

In Nobiliſſimi viri, CONSTANTINI HVGENII Eq. Zulechemi Domini, & Celſiſſimo Arauſionenſium Principi à conſiliis & ſecretis.

DIES FESTOS.

Silete noctes Atticæ & vos Veſperæ
Siculis feroces, voſque noctes & Dies
Scribentis Aſcræ. inſanientis Græciæ
Silete feſta, queis Eleuſis tollitur,
Vel Roma fœdis diſſoluta gaudiis,
Colit Lupercal; ſeque Baccho devovet
Laſcivientis fex profana Romuli.
En, Chriſtianis Veſperæ, Noctes, Dies
Alii refulgent, & fugatis noctibus
Cæcutientis ſeculi, crepuſculum
Illuſtre mundi deviis mortalibus
Cœleſte lumen fundit & ſacrat Deo.
Zulechemus Aulæ cultor & Celſi ducis
Divina fatur, & ſalutis principes
Sacroſque nobis tot dies loqui facit.
Qui nuper orbi tot diſerta prodidit
Commenta vates, ingeniique fulgetra,
Qui curtum & acre in multiformes nænias
Epigramma torſit, & per impetus breves
Saliens, acutam provocavit Bilbilim:
Satur latini maſculique ſpiritus,
Latiique doctis expeditus vocibus;
Iam verba donat Belga Belgis matribus,
Decuſque grandis Hoofdiæ in lucem rapit,
Sacerque linguam mutat & facundiam.

Nunc Solis illam myſtici illuſtrat die,
Cauſaſque prodit ter verendi nominis,
Solemque Soli ab ipſo Sole fœnerat.
Egreſſus annum, ceu renaſcens Virbius,
Novum ſalutat, hoſpitemque corporis
Animum reformat, induitque veſtibus
Recti, pudoris, juris, innocentiæ,
Humanitatis, gratiæ & modeſtiæ.
Dum vagientis quærimus cum Regibus
Cunas Iëſu, & ſtella prælucet Magis,
Sequitur ſatelles noſter, & per invias
Vias eunti ſtella ſit puer Deus.
Sol ora condit, occidente Cynthio
Æternitatis, ſed medentem crimini
Crucem tuetur, qui ſuum dolet nefas,
Diemque pœnis horridum placat ſibi.
Ruentis iram & ſævientis Angeli
Evadit ictus, cui cruenta limina
Nihil merentis victimæ tabo madent.
Hoc Paſcha vatis. Illa gentibus ſuit
Aurora felix, quæ ſepultum reddidit
Vitæ parentem & morte mortem contudit.
Mox raptus altè nubiumque curribus
Vectus poëta, ſe potentis vindicis
Infert triumphis, ſeque adunari cupit,
Ceu Sponſa Sponſo, filius ſuo patri,
Capitique membra, miles optimo duci,
Fraterque fratri, palmes ipſi vineæ.
Hinc lapſum ab alto Flamen omnes occupat,
Variiſque linguis dum loqui facit Patres
Biſſex, in ipſo Vate ſit miraculum,
Vnoque Batavis ore diverſum ſonat,
Grajuſque Grajo, Belga Belgis, Auſoni
Reſpondet Auſon, Celta genti Celticæ.
Præſepe ſanctum, pauperes Chriſti lares,
Deforme tectum ſoſpitatoris Dei,

Supplex adorat ; ſordidiſque culcitris
Vnà quieſcens, invenit ſibi locum,
Quicunque faſtum damnat hoc fœno ſuum,
Opeſque quærit indigum juxtà Deum.
Tandem pateſcit menſa, quæ det pabula
Animæ labanti, & ſanguine occultam ſitim,
Famemque carne pellat indomabilem.
Donat ſeipſum corpus & ſimul datur.
Idemque ſanctis pluribus corpus datur.
Quin plus farina veſcimur. mens digerit,
Quod dens nequivit. intrat os pium Ceres
Stupenda, mentes eſca fracti corporis.
Res tota vera eſt, diſcrepamus in modis.
Hos diſcrepantes dulcis uni Charitas.
Hæc ſacra ſcribis Autor Hellemantiæ,
Dumque Orbis orbi donat orbis fruſtula,
Streniſque amoris vincla ſtringit vilibus;
Tu ſumma donas, quemque cuncti poſcimus,
Quo cuncti egemus, involutus faſciis,
Cadens, reſurgens, tot repertus Regibus,
Tot dona mittens, Strena mittitur Deus.

Ad Ampliſſimum virum
SILVEST. DANCKELMAN
Territorii Lingenſis Iudicem.

LInga potens, Batavûm bellis illuſtris & armis,
Per varias Martis capta, recepta vices,
Naſſoviæ dos priſca domus, quæ juncta Cheruſc
Innocuis Amaſis læta rigaris aquis:
Non jam belligeras in proxima rura phalanges
Evomis, & Friſio vis gravis eſſe ſolo.
Neutra places, motuſque truces & prælia neſcis.
Nec veteri nobis more cruenta noces.

Nem

Nempe alio felix jam poſſeſſore triumphas.
Et tua Pieridum mœnia cultor habet.
Bella legit, ſed nulla cupit, turmaſque Quiritum
Volvit. at has terris gaudet abeſſe ſuis.
Totus in hiſtoria veterum eſt, Romamque recenſet,
Et tranſacta Ducum tempora mente notat.
Dum paci, vacat Aſtrææ & Mavortia quondam
Limina, vult Themidi jam patuiſſe ſua.
Sunt Phœbi, quas fulmineus Mars condidit, arces.
Claraque Bellonæ regia, facta Claros.
Mutaſti Lingæ faciem, Vir magne, Ducumque
Area judiciis annuit æqua tuis.
Quæ fuit Auriaci ſtatio, quæ regis Iberi,
Iudice tam facili, jam quoque Linga mea eſt.

Ad Ampl. doctiſſimumque virum IOHANNEM INGELIVM, Advocatum & poëtam inſignem.

INgeli, mea quo toties ſub judice Muſa,
Affata eſt Batavos officioſa ſuos;
Sume tui verſus irritamenta furoris,
Et tibi non ſpreti carmina vatis ama.
Tu placidum Vechtæ vacuus modularis ad amnem,
Grata tuis quoties otia quæris agris.
Nos medias inter, Phœbo indignante, paludes
Scribimus, & noſtrum ſordet & horret epos.
Illic Cirrha tibi eſt, illic cantillat Apollo
Suavius, & terſum fundit ab ore melos.
Cum voci citharam, cum barbita cantibus aptas,
Quæque canis, ſequitur ludere docta manus.
Cum tua Terpſichore, cum docti Filia patris
Orphea vult plectro detinuiſſe ſuo.
Sperne fori rixas, mercantum ſperne tabernas,
Sperne nimis trepidis limina tarda reis.

Optime, quas neſcit decidere Curia lites,
Abrumpunt modulis Tuſcula veſtra tuis.

Ad
GERARDVM NIENDALIVM
de Nuptiis Vltrajecti diſputaturum.

DVlces conjugii tabulæ primævaque mundi
Fœdera, non ullo diſſocianda die,
Iam litis ſunt cauſſa foro. queis jungimur omnes,
Diſiungunt totas oſcula caſta ſcholas.
Et de baſiolis nunc diſceptare Cupido
Audet & in partes optima Cypris abit.
Cur? quia Niedalio Paphii placuere furores,
Et validus quinta prole ſuperbit amans,
Hoc Citherea cupit dici ſub Præſide cauſſam,
Et pro ſe expertum baſia ſtare virum.
Vos Themidis juvenes thalamos defendite verbis.
Rem Veneris melius, qui pater audit, aget.

IN OBITVM
Illuſtris ac Eruditionis fama celeberrimi VIRI,
HVGONIS GROTII,
Sereniſſimæ Suecorum Reginæ, apud Chriſtianiſſimum Regem, cum viveret,
LEGATI.

SIſtite cantandi rabiem, celeberrima, Muſæ,
Numina & afflictam dilacerate chelyn.
Pegaſeos ſubverte apices & culmina & omnes,
Queis paſſim coleris, ſubrue, Phœbe, domos,
Et Claron & Pataram Tenedonque, & quicquid amœnum
Et toto ſacrum Vatibus orbe fuit.

Vile

Vile poëtarum eſt, proſtrato Principe, nomen,
Et tuus Illuſtri funere marcet honos.
Diva Themis, ſileant leges & roſtra, feroxque
Damnet & attonitos negligat hora reos.
Iam Minöe carent. juſtique interpres & æqui
Vult tibi, vult profugis legibus ire comes.
Gallia, quæ Gothicis miſces tua tela fariſſis,
Iam cauſſas, Gothico cum Iove, litis habet.
Cur, Tethys maleſana, furis? tibi nexa refringens
Vincula, liberius per Mare ſtravit iter.
Nunc jus omne tuum, Mavors, reſcinde. furori
Do veniam. tanti deſtina juris obit.
Optima Pax, terris nimium crudelibus exi.
Ille tuus, læſo Numine, doctor abit.
Belgica, Hyperboreis iraſcere fluctibus. & tu
Æole, flagranti crimine, conde caput.
Barbarus es. docto claram Pharon eripis orbi.
Sceptraque precelſæ mentis egere facis.
Infelix Europa, tuo pars iſta dolori
Additur & decori deficis ipſa tuo.
Nec laudum jam vecta tubâ per regna, per urbes,
Gentibus hunc monſtras, Delfa ſuperba, virum.
Doctrinæque facem cunctis oſtendis Athenis,
Et noſtro exortum grande ſub axe jubar.
Exequias comitatur Arabs, Chaldæus & Aſſur,
Hebræuſque ſuum ſuſpicit autor opus.
Cunctorum vox hujus erat. tot ſcripſerat annis,
Et puer hæc dixit, quæ ſtupuere ſenes.
Quo quondam latuit tenebroſo carcere, fulgens
Et celebris capta Palladis Aula fuit.
Hic ſecura ſuas mens exſpatiata per artes,
Tot veterum ſecum ſola recoxit opes.
Reddita libertas. anguſtis finibus, ingens
Quem Famæ ſpatium non capit, arca capit.
Tunc Batavûm ſpiſſis Solem latuiſſe tenebris
Vidit & obſtupuit Sol pater iſta geri.

Tun-

Tunc Vahalis tunc Moſa ipſi juraſſe ſalutem
Creditur & ventos increpuiſſe truces,
,,Et dixiſſe: vehis contractum capſula Magnum,
,,Qui mox, in Sueonum commeda, major erit.
Et fuit, & tantæ motus ac pondera cauſſæ,
A ſera voluit poſteritate legi,
Poſthuma naſcentes ibunt in ſecula libri.
Et tua præluſtris prælia, Belga, leges,
Excuſſumque Tagi Dominum, partoſque triumphos,
Aſſertamque inter buſta neceſque Fidem.
Lux Priſci, lux ille Novi, ſe ſubtrahit Ævo.
Scriptoremque necant tempora ſcripta ſuum.
En, Moſes ſine nube patet, ſine tegmine Chriſti
Pagina, & hoc totus diſcitur ore Deus.
Non, Groti, me teſte, viges. te purpura dudum
Extulit & Regum crevit honore tuus.
In te Borbonius noſtræ miracula terræ,
Et Patriæ potuit fata notare tuæ.
Docta Caledoniæ tetigiſti ſceptra coronæ,
Parraſiumque tibi, Maxime, favit ebur.
Quem venerata fuit totis Sapientia caſtris,
Vndique tot mundi Regibus horror eras,
Et ſacrum caput Auguſtis. quo ſoſpite forſan
Bella ſuum poterant dedidiciſſe nefas.
Indoluit ſors læva tuiſque aſperrima rebus,
Invidiam in partes traxit iniqua ſuas.
Subductumque ſuis, non jam ſubduxit Olympo.
Vnius ſpolium ſed ſinit eſſe Dei.

FINIS.

Jean Bonnefons - Auvergnac 1587 à Paris.
(Pancharis Joannes Bonefonius)
Hendecasyllabi:

Dic Acus mihi, quid meae puellae
Illa candidula, illa delicata
Albis candidior manus ligustris,
Quid laeves digiti tenellulique
Tantum commeruisse vel patrasse
Possunt, ut toties et hos et illam
Configas stimulo ferociente?
Ah! ne molliculas manus inepta
Ne laeves digitos et immerentes,
At pectus stimulo acriore punge,
Pectus durius omnibus lapillis,
Durius scopulisque rupibusque,
Hîc stylum altius altiusque fige,
Hîc acuminis experire vires.
Quod si mollieris meam puellam,
Dic, quantum hinc referes superba laudem!
Hac te cuspide vulnerasse pectus,
Quod nullis potuit Cupido telis.

Errabam in sylvis, erranti retia mille
Mille puella plagas insidiosa parat.
Occupat incautum; corque in sua retia
Trudit, et aeterna compede tandem dura premit.
Hei mihi! sic casses, sic vincula nectis amanti,

Hei mihi! ſic misero cor violenta rapis?
Non queror esse tuum: sed eram quod
sponte daturus,
Cor mihi te furto surripuisse quer

Bonnefons: Pathiques.

1) Culex Lycoridem pungens.

Nuper sub viridi Lycoris umbra,
Sensim, dum legit, occupante somno,
Molli cespite fusa dormiebat.
Presso tunc Zephyrus silebat ore,
Ima fontis et hortulus silebat,
Tantum proxima garriebat unda
Grato murmure, sed minus loquaci;
Cum circum volitans et huc et illuc
Dum quaerit vagus culex, rosasque
Os Lycoridis insolens coepit.
Et tum, se ratus insidere flori
Fallebat siquidem venustiorem.
Certans purpura purpurae rosarum
Dulcem sedulus ebibebat aurum
Infixa tamen ulcius labellum
Dum proboscide colligit saporem,
Expergiscitur illico puella
Testata applicita manu dolorem.
At suavi culex micans rapina
Volucris fugit improbus et ioco so
Applaudit sibi per viata bombo.
Tu-ne id ergo scelus feres Cupido?
Impune ut culicis minuta cuspis
Turbarit dominae meae quietem.

Gruam

Quam turbare tuae faci, tuisque
Negatum fuit hactenus sagittis.

— ∥ —

8
F645
B141p